

Holy Bible

Aionian Edition®

Littafi Mai Tsarki
Hausa New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®

Littafi Mai Tsarki
Hausa New Testament

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2020

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Hausa at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Hausa at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mattiyu	1
Markus	28
Luka	45
Yohanna	75
Ayyukan Manzanni	97
Romawa	125
1 Korintiyawa	137
2 Korintiyawa	149
Galatiyawa	157
Afisawa	161
Filibbiyawa	165
Kolossiyawa	168
1 Tessalonikawa	171
2 Tessalonikawa	174
1 Timoti	176
2 Timoti	180
Titus	183
Filemon	185
Ibraniyawa	186
Ya'kub	195
1 Bitrus	199
2 Bitrus	203
1 Yohanna	205
2 Yohanna	208
3 Yohanna	209
Yahuda	210
Ru'uya ta Yohanna	211

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Yesu yace, "Uba, ka yafe masu, gama basu san abin da suke yi ba."

Sai suka jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa.

Luka 23:34

Mattiyu

1 Littafin asalin Yesu Almasihu Dan Dauda, Dan Ibrahim. **2** Ibrahim shine mahaifin Ishaku, Ishaku shine mahaifin Yakubu, Yakubu shine mahaifin Yahuza da 'yan'uwanwa. **3** Yahuza shine mahaifin Farisa da Zera, ta wurin Tamar. Farisa kuma shine mahaifin Hasruna, Hasruna kuma shine mahaifin Aram. **4** Aram shine mahaifin Amminadab, Amminadab shine mahaifin Nashon, Nashon shine mahaifin Salmon. **5** Salmon shine mahaifin Bo'aza ta wurin Rahab, Bo'aza shine mahaifin Obida ta wurin Rut. Obida shine mahaifin Yesse, **6** Yesse shine mahaifin sarki Dauda. Sarki Dauda shine mahaifin Sulaimanu ta wurin matar Uriya. **7** Sulaimanu shine mahaifin Rehobo'am, Rehobo'am shine mahaifin Abija, Abija shine mahaifin Asa. **8** Asa shine mahaifin Yehoshafat, Yehoshafat shine mahaifin Yoram, Yoram kuma shine mahaifin Uziya. **9** Uziya shine mahaifin Yotam, Yotam shine mahaifin Ahaz, Ahaz shine mahaifin Hezekiya. **10** Hezekiya shine mahaifin Manassa, Manassa shine mahaifin Amon, sannan Amon shine mahaifin Yosifa. **11** Yosifa shine mahaifin Yekoniya da 'yan'uwanwa, dai dai locacin da aka kwashe su zuwa kasar Babilia. **12** Bayan kwasar su zuwa kasar Babilia, Yekoniya shine mahaifin Sheyaltiyel, Sheyaltiyel shine mahaifin Zarubabel. **13** Zarubabel shine mahaifin Abihudu, Abihudu shine mahaifin Eliyakim, sannan Eliyakim shine mahaifin Azuru. **14** Azuru shine mahaifin Saduku. Saduku shine mahaifin Akimu, sannan Akimu shine mahaifin Aliyudu. **15** Aliyudu shine mahaifin Ali'azara, Ali'azara shine mahaifin Matana, sannan Matana shine mahaifin Yakubu. **16** Yakubu shine mahaifin Yusufu maigidan Maryamu, wadda ta wurin ta ne aka haifi Yesu, wanda ake ce da shi Almasihu. **17** Tun daga Ibrahim zuwa Dauda, an yi tsara goma sha hudu ne, daga Dauda zuwa lokacin da aka kwashe su zuwa Babilia, tsara goma sha hudu ne, sannan daga lokacin da aka kwashe su zuwa Babilia zuwa Almasihu tsara goma sha hudu ne. **18** Ga yadda haihuwar Yesu Almasihu ta kasance. Mahaifiyarsa, Maryamu, tana tashi da Yusufu, amma kafin su yi aure, sai aka same ta da juna biyu ta wurin Ruhu Mai Tsarki. **19** Mijinta, Yusufu, adalin mutum ne, amma ba ya so ya

kunyatar da ita a sarari. Sai ya yi shawara ya sake ta a asirce. **20** Yana cikin tunanin wadannan al'amura, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gareshi a mafarki, ya ce masa, "Yusufu, dan Dauda, kada ka ji tsoron daukar Maryamu a matsayin matarka. Gama abinda ke cikinta, ta wurin Ruhu Mai Tsarki aka same shi. **21** Za ta haifi Da, za ka kira sunansa Yesu, domin za ya ceci mutanensa daga zunubansu." **22** Duk wannan ya faru ne domin a cika abinda aka fada ta bakin annabin, cewa, **23** "Duba, budurwa za ta sami juna biyu sannan za ta haifi da, za su kira sunansa Immanuel"-ma'a, "Allah tare da mu." **24** Yusufu ya farka daga barci, ya yi kamar yadda mala'ikan Ubangiji ya umarce shi, sai ya dauke ta a matsayin matarsa. **25** Amma Yusufu bai sadu da ita ba sai bayan da ta haifi da. Ya kira sunansa Yesu.

2 Bayanda aka haifi Yesu a Baitalami ta kasar Yahudiya, a zamanin sarki Hirudus, sai ga wadansu masana daga gabas suka zo Urushalima, suna cewa, **2** "Ina wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Mun ga tauraronsa a gabas mun kuma zo mu yi masa sujada." **3** Da sarki Hirudus ya ji haka, sai ya damu kwarai, haka kuma dukan mutanen Urushalima. **4** Hirudus ya tara dukan manyan firistoci da marubuta na jama'a, ya tambaye su, "Ina za a haifi Almasihun?" **5** Suka ce masa, "A Baitalami ne ta kasar Yahudiya, domin haka annabin ya rubuta, **6** Ke kuma, Baitalami, ta kasar Yahudiya, ba ke ce mafi kankanta ba a cikin shugabanin Yahudiya, domin daga cikin ki mai mulki zai fito wanda zai zama makiyayin jama'a ta Isra'il." **7** Sai Hirudus ya kira masanan a asirce ya tambaye su aininhin lokacin da tauraron ya bayyana. **8** Ya aike su Baitalami, ya ce, "Ku je ku binciko mani dan yaron da kyau. Idan kun same shi, ku kawo mani labari, don ni ma in je in yi masa sujada." **9** Bayan sun ji maganar sarkin, sai suka yi tafiyar su, ga shi kuwa, tauraron da suka gani a gabas yana tafe a gaban su, har ya zo ya tsaya bisa inda dan yaron nan yake. **10** Da suka ga tauraron, sai suka yi matukar farin ciki. **11** Sai suka shiga gidan, suka ga dan yaron tare da mahaifiyarsa Maryamu. Suka rusuna gabansa suka yi masa sujada. Sa'an nan suka kwance kayansu, suka mika masa kyautar su ta zinariya da lubban, da mur. **12** Allah kuma ya gargade su a mafarki kada su

koma wurin Hirudus, sai suka koma kasarsu ta sai ya ce masu, "Ku 'ya'yan macizai masu dafi, wata hanya dabam. **13** Bayan sun tashi, sai ga wa ya gargade ku ku guje wa fushi mai zuwa? wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu **8** Ku ba da 'ya'ya da za su nuna tubanku. **9** a mafarki, ya ce, "Tashi, ka dauki dan yaron Kada kuwa ku dauka a ranku cewa, 'Ibrahim da mahaifyarsa, ka gudu zuwa kasar Masar, ne ubanmu.' Domin ina gaya maku, Allah yana ka zauna a can sai na fada maka, don Hirudus da iko ya ta da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin yana shirin binciko dan yaron ya hallaka shi." duwatsun nan. **10** Ko yanzu ma an sa gatari a **11** A wannan dare fa Yusufu ya tashi ya dauki gindin bishiyoyin. Saboda haka duk bishiyar dan yaron da mahaifyarsa ya tafi Masar. **15** Ya da ba ta ba da 'ya'ya masu kyau ba, sai a sare zauna a can har mutuwir Hirudus. Wannan ta a jefa a wuta. **11** Na yi maku baftisma da kuwa domin a cika abin da Ubangiji ya fada ruwa, zuwa tuba. Amma mai zuwa baya na, ya ne ta bakin annabin, "Daga Masar na kirawo fi ni girma, wanda ko takalmansa ma ban isa in Da na." **16** Da Hirudus ya ga masanan nan dauka ba. Shi ne zai yi maku baftisma da Ruhu sun shashantar da shi, sai ya hasala kwarai, ya Mai Tsarki, da kuma wuta. **12** Kwaryar shikarsa aika a karkashe dukan 'yan yara maza da suke na hannunsa, zai kuwa share masussukarsa Baitalami da kewayenta, daga masu shekara sarai, ya tara alkamarsa ya sa a rumbunsa, biyu zuwa kasa, gwargwadon lokacin da ya amma zai kona buntun da wutar da ba za a tabbatar a gun masanan. **17** A lokacin ne aka iya kashewa ba." **13** Sai Yesu ya zo daga kasar cika fadar Annabi Irmiya, **18** "An ji wata murya Galili, ya je Kogin Urdun wurin Yahaya, domin a Rama, tana kuka da bakin ciki mai zafi, Rahila ya yi masa baftisma. **14** Amma Yahaya ya yi ta ce take kuka saboda 'ya'yanta, kuma ta ki ta kokarin ya hana shi, yana cewa, "Ni da nake ta'azantu, domin ba su. **19** Sa'adda Hirudus ya bukatar ka yi mani baftisma, ka zo gare ni?" **15** mutu, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yesu ya amsa masa ya ce, "Bari ya zama haka a Yusufu a mafarki a Masar ya ce, **20** "Tashi ka yanzu, domin a cika dukan adalci." Sai Yahaya dauki dan yaron da mahaifyarsa, ka tafi kasar ya yarje masa. **16** Bayan da aka yi masa baftisma, Isra'il, domin masu neman ran dan yaron Yesu ya fito nan da nan daga cikin ruwan, sai sun mutu." **21** Yusufu ya tashi, ya dauki dan kuma sammai suka bude masa. Ya ga Ruhun yaron da mahaifyarsa, ya zo kasar Isra'il. **22** Allah yana saukowa kamar kurciya, ya sauko Amma da ya ji Arkilayus ya gaji mahaifinsa a kansa. **17** Duba, wata murya daga sammai Hirudus, yana mulkin kasar Yahudiya, sai ya tana cewa, "Wannan shi ne kaunataccen Da na. ji tsoron isa can. Bayan da Allah ya yi masa Wanda ya gamshe ni sosai."

gargadi a mafarki, sai ya ratse zuwa kasar Galili **23** sai ya je ya zauna a wani gari da ake kira Nazarat. Wannan ya cika abin da aka fada ta bakin annabawa, cewa, za a kira shi Banazare.

3 A kwanakin nan Yahaya Mai baftisma ya zo, ya wa'azi a jejin Yahudiya yana cewa, **2** "Ku ka umarci duwatsun nan su zama gurasa." **4** tuba, domin mulkin sama ya kusa." **3** Wannan Amma Yesu ya amsa ya ce masa, "A rubuce shine wanda annabi Ishaya ya yi maganarsa, yake cewa, 'Ba da gurasa kadai mutum zai ya ce, "Muryar wani mai kira a jeji yana cewa, rayu ba, sai dai da kowace magana da ta ke 'Ku shirya wa Ubangiji hanyarsa, ku daidaita fitowa daga wurin Allah.'" **5** Sa'an nan Ibilis ya tafarkunsa." **4** Yahaya kuwa yana sanye da tufa kai shi tsattsarkan birni ya dora shi can kan ta gashin rakumi, yana kuma daure da damarar kololuwar ginin haikali, **6** ya ce masa, "In kai fata, abincinsa kuwa fara ne da zuman jeji. **5** Sai Dan Allah ne, to dira kasa. Domin a rubuce yake mutanen Urushalima, da na dukan Yahudiya, cewa, 'Zai ba mala'ikunsa umarni game da kai,' da na duk kasashen bakin Kogin Urdun, suka kuma, 'Za su daga ka da hannuwansu, domin yi ta zuwa wurin sa. **6** Ya yi masu baftisma a kada ka yi tuntube da dutse.'" **7** Yesu ya ce Kogin Urdun, yayinda suke furtu zunubansu. masa, "kuma a rubuce yake, 'Kada ka gwada **7** Amma da ya ga Farisawa da Sadukiyawa da Ubangiji Allahnka.'" **8** Kuma, sai Ibilis ya kai yawa, suna fitowa domin a yi masu baftisma, shi kan wani dutse mai tsawo kwarai, ya nuna

4 Sa'an nan Ruhu ya bi da Yesu zuwa cikin jeji, domin Ibilis ya gwada shi. **2** Da ya yi azumi kwana arba'in dare da rana, daga baya yunwa ta kama shi. **3** Sai mai jarabtar nan

masa dukan mulkokin duniya da darajarsu. 9 Ya tawali'u, domin za su gaji duniya. 6 Albarka ta ce masa, "Dukan wadannan zan baka idan ka tabbata ga masu yunwa da kishin adalci, domin rusuna ka yi mani sujada." 10 Sai Yesu ya ce za a kosar da su. 7 Albarka ta tabbata ga masu masa, "Tafi daga nan, Shaidan! Domin a rubuce jinkai, domin za su samu jinkai. 8 Albarka ta yake, 'Ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi tabbata ga masu tsabtar zuciya, domin za su kadaid za ka bauta wa.'" 11 Sa'an nan Ibilis ya ga Allah. 9 Albarka ta tabbata ga masu kawo rabu da shi, sai kuma mala'iku suka zo suka salama, domin za a ce da su 'ya'y'an Allah. 10 yi masa hidima. 12 To, da Yesu ya ji an kama Albarka ta tabbata ga wadanda ake tsananta Yahaya, sai ya tashi zuwa kasar Galili. 13 Ya bar masu saboda adalci, domin mulkin sama nasu Nazarat, ya koma Kafarnahum da zama, can ne. 11 Masu albarka ne ku sa'adda mutane suka bakin tekun Galili, kan iyakar kasar Zabaluna zage ku, suka kuma tsananta maku, ko kuwa da Naftali. 14 Wannan ya faru domin a cika suka zarge ku da dukan miyagun abubuwa iri iri fadar annabi Ishaya cewa, 15 "Kasar Zabaluna na karya, saboda ni. 12 Ku yi murna da matukar da kasar Naftali, ta bakin teku, da hayin Kogin farin ciki, domin sakamakonku mai yawan gaske Urdun, Galili ta al'ummai! 16 Mutane mazauna ne a sama. Ta haka ne mutane suka tsananta wa duhu suka ga babbani haske, sannan ga wadanda annabawa da suka yi rayuwa kafin ku. 13 Ku ne ke zaune a yankin da inuwar mutuwa, haske ya gishirin duniya, amma idan gishiri ya sane yaya keto masu." 17 Daga lokacin nan, Yesu ya fara za a mai da dandanonsa? Ba zai kara anfani wa'azi, yana cewa, "Ku tuba domin mulkin sama ga komai ba, sai ko a zubar da shi, a tattake a ya kusa." 18 Yana tafiya a bakin tekun Galili, sai karkashin kafafun mutane. 14 Ku ne hasken ya ga wadansu 'yan'uwa biyu, Saminu da ake duniya, birnin da ke kan tudu ba shi boyuwa. 15 kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, suna Mutane ba za su kunna fitila su sa ta karkashin jefa taru a teku, domin su masunta ne. 19 Yesu kwando ba, sai ko a dora ta a mazaunin ta, ya ce masu, "Ku zo, ku biyo ni, zan mai da ku domin ta ba da haske ga kowa da ke gidan. masuntan mutane." 20 Nan da nan sai suka bar 16 Bari hasken ku ya haskaka gabon mutane tarunsu, suka bi shi. 21 Da Yesu ya ci gaba da yadda za su ga kyawawan ayyukanku su kuma tafiya, sai ya ga wadansu mutum biyu, su kuma yabi Ubantu da ke cikin sama. 17 Kada ku yi 'yan'uwa ne, Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa tsammanin na zo ne domin in rushe shari'a ko Yahaya, suna cikin jirgi tare da mahaifinsu annabawa. Ban zo domin in rushe su ba, amma Zabadi, suna gyaran tarunsu. Sai ya kira su. 22 domin in cika su. 18 Domin gaskiya ina gaya Nan take suka bar mahaifinsu da jirgin, suka bi maku, har sama da kasa su shude, amma digo shi. 23 Yesu ya zazzaga dukan kasar Galili, yana ko wasali daya ba za ya shude ba a cikin shari'ar, koyarwa a majami'unsu, yana shelar bisharar sai an cika dukan al'amura. 19 Saboda haka mulkin, yana kuma warkar da kowace cuta da duk wanda ya karya mafi kankanta daga cikin rashin lafiya a cikin mutane. 24 Labarinsa ya dokokin nan ko kuwa ya koya wa wasu su yi bazu a cikin dukan kasar Suriya, kuma mutanen haka, za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin suka kakkawo masa dukan marasa lafiya, masu sama. Amma dukan wanda ya kiyaye su ko kuwa fama da cuta iri iri, da masu shan azaba, da ya koyar da su, za a kira shi mafi girma a cikin kuma masu aljannu, da masu farfadiya, da mulkin sama. 20 Gama ina gaya maku cewa shanyayyu. Yesu ya warkar da su. 25 Taro masu idan adalcin ku bai zarce adalcin marubuta da yawa suka bi shi daga kasar Galili, da Dikafolis, Farisawa ba, babu yadda za ku shiga mulkin da Urushalima, da kasar Yahudiya, har ma daga sama. 21 Kun ji dai an ce wa mutanen da, 'Kada ka yi kisan kai,' kuma 'Duk wanda ya yi kisan kai yana cikin hatsarin hukunci.' 22 Amma ina gaya muku, duk wanda ya yi fushi da dan'uwansa, yana cikin hatsarin hukunci. Kuma duk wanda ya ce da dan'uwansa, 'Kai mutumin banza!' yana cikin hatsarin tsayawa gabon majalisa, kowa kuma ya ce da dan'uwana sa 'Kai wawa!' yana cikin hatsarin shiga wutar jahannama.

(Geenna g1067) 23 Saboda haka idan za ka yi baiko

a bagadi sai ka tuna cewa dan'uwanka yana da ku yi addu'a domin masu tsananta maku, ku damuwa da kai, **24** ka bar baikon ka a gaban albarkaci wadanda suka la'ance ku, ku yi alheri bagadin, ka yi tafiyarka. Da farko dai, ka sasanta ga wadanda suke kin ku, **45** domin ku zama da dan'uwanka kafin ka zo ka mika baikon. **25** 'ya'yan Ubanku da ke cikin sama. Domin yakan Ka yi sulhu da mai karar ka tun kana hanyar sa rana ta haskaka wa mugu da mutumin kirki, zuwa gaban shari'a, domin kada mai karar ka kuma yakan aiko da ruwan sama ga adali da ya mika ka ga alkali, alkali kuwa ya mika ka azzalumi. **46** Domin idan kuna kaunar wadanda ga dogarai, za a kuwa jefa ka a kurkuku. **26** suke kaunarku, wanne lada kuka samu? Ba haka Gaskiya ina gaya maka, ba za ka taba fita daga masu karban haraji ma suke yi ba? **47** Kuma in can ba sai ko ka biya dukan kudin da ya ke kun gaida 'yan'uwanku kadai, me kuke yi fiye binka. **27** Kun dai ji an ce, 'Kada ka yi zina'. da sauran? Ba hakanan al'ummai ma suke yi **28** Amma ina gaya maku, duk wanda ya dubi ba? **48** Saboda haka, lalle ne ku zama cikakku, mace, da muguar sha'awa, ya riga ya yi zina kamar yadda Ubanku na sama yake cikakke. da ita a zuciyarsa. **29** Idan idonka na dama zai sa ka tuntube, kwakule shi ka jefar daga gareka. Don gara daya daga cikin gabobinka ya halaka, da a jefa dukan jikink a jahannama. (**Geenna g1067**) **30** Ko kuwa idan hannunku na dama zai sa ka tuntube, ka yanke shi ka jefar daga gareka. Domin gara daya daga cikin gabobin ka ya halaka, da a jefa dukan jikink a jahannama. (**Geenna g1067**) **31** An sake fada, 'Duk wanda ya kori matarsa, sai ya ba ta takaddar saki.' **32** Amma ina gaya maku ko wa ya saki matarsa, idan ba a kan laifin lalata ba, ya mai da ita mazinaciya kenan. Kuma duk wanda ya aure ta bayan sakin, ya yi zina kenan. **33** Kun sake ji an ce wa wadan da suke a zamanin da, 'Kada ku yi rantsuwar karya, amma ku yi rantsuwar ku ga Ubangiji.' **34** Amma ina gaya maku, kada ku yi rantsuwa sam, ko da sama domin kursuyin Allah ne; **35** ko kuwa da duniya, domin mazaunin kafafunsa ne, ko da Urushalima, domin birnin babban sarki ne. **36** Ko ma ace ku yi rantsuwa da kanku, domin ba za ku iya mai da gashin kanku baki ko fari ba. **37** Amma bari maganarku ta zama 'I, I', ko kuwa 'A'a, a'a.' Duk abin da ya wuce wannan, daga mugun yake. **38** Kun dai ji an ce, "Ido a maimakon ido, hakori kuma a maimakon hakori." **39** Amma ina gaya maku, kada ku yi jayaya da wanda ke mugu, a maimakon haka, ko wa ya mare ku a kuncin dama, ku juya masa dayan ma. **40** Idan wani yana da niyyar kai kararku gaban shari'a saboda ya karbi rigarku, ku ba wannan mutumin mayafinku ma. **41** Duk wanda ya tilasta ku ga tafiyar mil daya, ku je da shi biyu. **42** Ku ba kowa da ya tambaye ku, kuma kada ku hana kowa da ke neman rance a wurinku. **43** Kun ji abin da aka fada, 'Za ka kaunaci makwabcin ka ka ki magabcin ka.' **44** Amma ina gaya maku, ku kaunaci magabtan ku,

6 Ku yi hankali kada ku yi ayyukan adalcinku gaban mutane domin su ganku, idan kun yi haka, ba za ku sami sakamako a wurin Ubanku da yake sama ba. **2** Saboda haka, in za ku yi sadaka, kada ku busa kaho yadda munafukai suke yi a majami'u da kuma akan tituna domin mutane su yabesu. Gaskiya ina gaya maku, sun samu ladansu. **3** Amma in za ku yi sadaka, kada hannunku na hagu ya san abin da hannunku na dama yake yi, **4** domin sadakarku ta zama a asirce. Ubanku kuwa da yake ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku. **5** Sa'adda za ku yi addu'a kuma, kada ku zama kamar munafukai, domin sun cika son yin addu'a a tsaye a majami'unsu da kuma a gefen tituna, domin mutane su gansu. Gaskiya ina gaya maku, sun sami ladarsu kenan. **6** Amma ku, idan za ku yi addu'a, sai ku shiga cikin daki. Ku rufe kofa, ku yi addu'a ga Ubanku wanda yake a asirce, Ubanku kuwa da ke ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku. **7** Idan za ku yi addu'a, kada ku yi ta maimaici marar anfani, kamar yadda al'ummai suke yi, domin a tunanin su za a saurare su saboda yawan maganganunsu. **8** Domin haka, kada ku zama kamarsu, domin Ubanku ya san bukatar ku tun kafin ku roke shi. **9** Saboda haka sai ku yi addu'a kamar haka: 'Ubanmu da ke sama, bari a tsarkake sunanksu. **10** Bari mulkinka shi zo. Bari nufinka ya yiwu a duniya kamar yadda ake yi a sama. **11** Ka ba mu yau abincinmu na kullum. **12** Ka gafarta mana basussukanmu, kamar yadda mu ma muke gafarta ma wadanda muke bi bashi. **13** Kuma kada ka kawo mu cikin jaraba, amma ka kubutar da mu daga Mugun.' [Gama mulki da iko da daukaka naka ne har abada. Amin] **14** Domin in kun yafe wa mutane laifuffukansu, Ubanku na

Sama shima zai yafe maku. **15** In kuwa ba ku yafe wa mutane laifuffukansu ba, Ubanku ma ba zai yafe muku laifuffukanku ba.” **16** Haka kuma, gobe, ai, gobe za ta damu da kanta. Kowace in za ku yi azumi, kada ku zama da fuska kamar masu makoki yadda munafukai ke yi, domin sukan yankwane fuskokinsu, domin su bayyana ga mutane kamar suna azumi. Gaskiya, ina gaya maku, sun sami ladansu ke nan. **17** Amma in kuna azumi, ku shafa mai a ka, ku kuma wanke fuska, **18** don kada mutane su gane kuna azumi, sai dai Ubanku da yake a asirce. Kuma Ubanku da ke ganin abinda ke a asirce, zai saka maku.” **19** “Kada ku tara wa kanku dukiya a duniya, inda asu da tsatsa ke batawa, inda barayi kuma ke fasawa su yi sata. **20** Maimakon haka, ku tara wa kanku dukiya a sama, inda babu asu da tsatsa da za su bata, inda kuma ba barayi da za su fasa su yi sata. **21** Domin inda dukiyar ka take, a nan zuciyar ka ma take. **22** Ido shi ne fitilar jiki. Saboda haka, idan idonka na da kyau, dukan jiki na cike da haske. **23** Amma in idonka na da lahani, dukan jiki na cike da duhu. Saboda haka, in hasken da yake cikinka duhu ne, ina misalin yawan duhun! **24** Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya, ko kuma ya amince wa dayan ya raina dayan. Ba dama ku bauta wa Allah da kuma dukiya. **25** Saboda haka ina gaya maku, kada ku damu a kan rayuwarku, game da abin da za ku ci, da abin da za ku shako kuwa jikinku, abin da za ku yi tufafi da shi. Ashe rai bai fi abinci ba, jiki kuma bai fi tufafi ba? **26** Ku dubi tsuntsayen da ke sararin sama. Ai, ba su shuka, balle girbi, ba su kuma tarawa a cikin rumbuna, amma Ubanku na Sama na ciyar da su. Ashe, ba ku fi su martaba ba? **27** Kuma wanene a cikinku, don damuwarsa, zai iya kara ko taki ga tsawon rayuwarsa? **28** To, don me kuke damuwa a kan tufafi? Ku dubi furannin jeji, yadda suke girma. Ba su aiki, kuma ba su sakar kaya. **29** Duk da haka ina gaya maku, ko Sulaimanu ma, cikin dukan daukakar sa bai yi ado kamar daya daga cikin wadannan ba. **30** Idan Allah yayi wa ciyawar jeji ado, wadda yau tana wanzuwa, gobe kuwa a jefa ta cikin murhu, ina misalin adon da za ya yi maku, ya ku masu karancin bangaskiya? **31** Don haka kada ku damu, kuna cewa, ‘Me za mu ci? ko, Me za mu sha?’ ko kuwa, ‘Wadanne tufafi za mu sa?’ **32** Ai, al’ummai ma suna neman dukan irin wadannan abubuwa, Ubanku na sama kuwa ya san kuna bukatarsu. **33** Amma ku nemi mulkinsa da farko

da adalcinsa, kuma dukan wadannan abubuwa za a baku. **34** “Saboda haka kada ku damu don rana ta na cike da wahalarta”. **7** Kada ku yi hukunci, domin ku ma kada a hukunta ku. Domin da irin hukuncin da ku kan hukunta da shi za a hukunta ku. **2** Mudun da kukan auna, da shi za a auna maku. **3** Don me kake duban dan hakin da ke idon dan’uwanka, amma ba ka kula da gungumen da ke naka idon ba? **4** Ko kuwa yaya za ka iya ce wa dan’uwanka, ‘Bari in cire maka dan hakin da ke idon ka,’ alhalii ga gungume a cikin naka idon? **5** Kai munafiki! Ka fara cire gungumen da ke idonka, sa’annan za ka iya gani sosai yadda za ka cire dan hakin da ke idon dan’uwanka. **6** Kada ku ba karnuka abin da ke tsattsarka. Kada kuma ku jefa wa aladu, lu'u lu'anku. Idan ba haka ba za su tattake su a karkashin sawunsu, su kuma juyo su kekketa ku. **7** Roka, kuma za a ba ku. Nema, kuma za ku samu. Kwankwasa kuma za a bude maku. **8** Ai duk wanda ya roka, zai karba, kuma duk wanda ya nema zai samu, wanda ya kwankwasa kuma za a bude masa. **9** Ko, kuwa wane mutum ne a cikin ku, dan sa zai roke shi gurasa, ya ba shi dutse? **10** Ko kuwa in ya roke shi kifi, zai ba shi maciji? **11** Saboda haka, idan ku da ku ke miyagu, kun san yadda za ku ba da kyautai masu kyau ga ‘ya’yanku, ina kimanin yadda Ubanku na sama zai ba da abubuwa masu kyau ga duk wadanda suke rokon sa? **12** Saboda haka, duk abinda ku ke so mutane su yi maku, ku ma sai ku yi masu, domin wannan shi ne dukan shari'a da koyerwar annabawa. **13** Ku shiga ta matsattsiyar kofa, don kofar zuwa hallaka na da fadi, hanyar ta mai saukin bi ce, masu shiga ta cikin ta suna da yawa. **14** Domin kofar zuwa rai matsattsiya ce, hanyar ta mai wuyar bi ce, masu samun ta kuwa kadan ne. **15** Ku kula da annabawan karya, wadanda su kan zo maku da siffar tumaki, amma a gaskiya kyarketai ne masu warwashewa. **16** Za ku gane su ta irin ‘ya’yansu. Mutane na cirar inabi a jikin kaya, ko kuwa baure a jikin sarkakkiya? **17** Haka kowanne itace mai kyau yakan haifi kyawawan ‘ya’ya, amma mummunan itace kuwa yakan haifi munanan ‘ya’ya. **18** Kyakkyawan itace ba zai taba haifar da munanan ‘ya’ya ba, haka kuma mummunan itace ba zai taba haifar da kyawawan ‘ya’ya ba. **19** Duk itacen da ba ya

ba da 'ya'ya masu kyau, sai a sare shi a jefa irin wannan ba. **11** Na gaya maku, da yawa za su a wuta. **20** Domin haka, ta irin 'ya'yansu za zo daga gabas da yamma, su zauna cin abinci a gane su. **21** Ba duk mai ce mani, 'Ubangiji, tare da Ibrahim da Ishaku, da Yakubu a cikin Ubangiji,' ne, zai shiga mulkin sama ba, sai mulkin sama. **12** Amma 'ya'yan mulkin kuwa dai wanda ya yi nufin Ubana da yake cikin sai a jefa su cikin matsanancin duhu. Can za sama. **22** A ranar nan da yawa za su ce mani, su yi kuka da cizon hakora." **13** Yesu ya ce wa 'Ubangiji, Ubangiji,' ashe ba mu yi annabci da hafsan, "Je ka! Bari ya zamar maka gwargwadon sunanka ba, ba mu fitar da aljanu da sunanka bangaskiyar da ka yi," A daidai wannan sa'a ba, ba mu kuma yi manyan ayyuka masu yawa bawansa ya warke. **14** Da Yesu ya shiga gidan da sunanka ba?" **23** Sa'annan zan ce masu 'Ni Btrus, sai ya ga surukar Bitrus tana kwance da ban taba saninku ba! Ku rabu da ni, ku masu zazzabi. **15** Yesu ya taba hannunta, zazzabin ya aikata mugunta!" **24** Saboda haka, dukan wanda sake ta, ta kuma tashi ta fara yi masa hidima. **16** yake jin maganata, yake kuma aikata ta, za a Da maraice ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa kwtanta shi da mutum mai hikima, wanda ya Yesu masu aljanu da yawa. Da magana kawai gina gidan sa a bisa dutse. **25** Da ruwa ya sauko, ya fitar da aljanun, ya kuma warkar da dukan ambaliyar ruwa ta zo, iska ta taso ta buga gidan, marasa lafiya. **17** Ta haka kuwa maganar annabi amma bai fadi ba, domin an gina shi bisa dutse. Ishaya ta samu cika cewa, "Shi da kansa ya **26** Amma duk wanda ya ji maganar nan tawa, bai debe rashin lafiyar mu, ya dauke cututtukan aikata ta ba, za a misalta shi da wawan mutum mu." **18** Sa'adda Yesu ya ga taro masu yawa da ya gina gidansa a kan rairayi. **27** Ruwa ya kewaye da shi, sai ya ba da umarni su tafi su sauko, ambaliyar ruwa ta zo, sai iska ta taso koma wancan hayi na tekun Galili. **19** Sai wani ta buga gidan. Sai kuma ya rushe, ya kuwa yi marubuci ya zo ya ce masa, "Malam, zan bi ka cikakkiyar ragargajewa!" **28** Ya zama sa'adda duk inda za kaje." **20** Yesu ya ce masa, "Yanyawa Yesu ya gama fadin wadannan maganganu, sai suna da ramukansu, tsuntsayen sama kuma taro suka yi mamakin koyarwarsa, **29** Domin yana koya masu da iko, ba kamar marubuta ba.

8 Da Yesu ya sauko daga dutsen, sai taro masu yawa suka bi shi. **2** Sai wani kuturu ya zo gunsa ya yi masa sujada, ya ce, "Ubangiji, in dai ka yarda, za ka iya tsarkake ni." **3** Yesu ya mika hannunsa ya taba shi, ya ce, "Na yarda, ka tsarkaka." Nan da nan aka tsarkake shi daga kuturtarsa. **4** Yesu ya ce masa, 'Ka tabbata, ba ka gaya wa kowa komai ba. Sai dai ka je ka nuna kan ka ga firist, ka kuma bayar da baiko da Musa ya umarta domin shaida garesu? **5** Da Yesu ya shiga kafarnahum, sai wani hafsa ya zo gunsa ya roke shi, **6** Ya ce, Ubangiji, bawana na kwance shanyayye a gida, yana shan azaba kwarai." **7** Yesu ya ce masa, "Zan zo in warkar da shi." **8** Sai hafsan, ya ce, "Ubangiji, ban isa har ka zo gida na ba, amma sai ka yi magana kawai, bawana kuwa zai warke. **9** Domin ni ma ina karkashin ikon wani ne, ina kuma da sojoji a karkashina, sai in ce wa wannan, 'je ka,' sai ya je, wani kuma in ce masa, 'zo,' sai ya zo, in ce wa bawa na, 'yi abu kaza,' sai ya yi," **10** Da Yesu ya ji haka, sai ya yi mamaki, har ya ce wa mabiysana, "Gaskiya, ina gaya maku, ko a cikin isra'il a ban taba samun bangaskiya mai karfi

Da maraice ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa Yesu masu aljanu da yawa. Da magana kawai gina gidan sa a bisa dutse. **25** Da ruwa ya sauko, ya fitar da aljanun, ya kuma warkar da dukan ambaliyar ruwa ta zo, iska ta taso ta buga gidan, marasa lafiya. **17** Ta haka kuwa maganar annabi amma bai fadi ba, domin an gina shi bisa dutse. Ishaya ta samu cika cewa, "Shi da kansa ya **26** Amma duk wanda ya ji maganar nan tawa, bai debe rashin lafiyar mu, ya dauke cututtukan aikata ta ba, za a misalta shi da wawan mutum mu." **18** Sa'adda Yesu ya ga taro masu yawa da ya gina gidansa a kan rairayi. **27** Ruwa ya kewaye da shi, sai ya ba da umarni su tafi su sauko, ambaliyar ruwa ta zo, sai iska ta taso koma wancan hayi na tekun Galili. **19** Sai wani ta buga gidan. Sai kuma ya rushe, ya kuwa yi marubuci ya zo ya ce masa, "Malam, zan bi ka cikakkiyar ragargajewa!" **28** Ya zama sa'adda duk inda za kaje." **20** Yesu ya ce masa, "Yanyawa Yesu ya gama fadin wadannan maganganu, sai suna da ramukansu, tsuntsayen sama kuma taro suka yi mamakin koyarwarsa, **29** Domin yana koya masu da iko, ba kamar marubuta ba." **21** Wani cikin almajiran ya ce masa, "Ubangiji, ka bar ni tukuna in je in binne mahaifina." **22** Amma Yesu ya ce masa, "Bari matattu su binne matattunsu." **23** Da Yesu ya shiga jirgi, almajiransa suka bi shi. **24** Sai ga wata babbar iska ta taso a tekun, har rakuman ruwa suka fara shan kan jirgin. Amma Yesu yana barci. **25** Sai almajiran sa suka je suka tashe shi, suka ce, "Ubangiji, ka cece mu, za mu hallakal!" **26** Yesu ya ce masu, "Don me kuka firgita haka, ya ku masu karancin bangaskiya?" Sa'annan ya tashi, ya tsauta wa iskar da tekun. Sai wurin gaba daya ya yi tsit. **27** Mutanen suka yi al'ajibi, suka ce, "Wanne irin mutum ne wannan, wanda har iska da teku ma suke masa biyayya?". **28** Da Yesu ya zo daga wancan hayin a kasar Garasinawa, mutane biyu masu al'janu suka fito suka same shi. Suna fitowa daga makabarta kuma suna da fada sosai, har ma ba mai iya bin ta wannan hanya. **29** Sai suka kwala ihu suka ce, "Ina ruwanka da mu, kai dan Allah? Ka zo nan ne ka yi mana azaba tun kafin lokaci ya yi?" **30** To akwai wani garken aladu masu yawa na kiwo, babu nisa da su. **31** Sai al'janu suka roki Yesu suka ce, "In ka fitar da mu, tura mu cikin garken aladun nan." **32** "Yesu

ya ce masu, "To, ku je." Sai aljanun suka fita, kuma ba su dura sabon ruwan inabi a tsofaffin suka shiga cikin aladun. Sai kuwa duk garken salkuna. Idan sun yi haka, sai salkunan kuma su suka rugungunta ta gangaren, suka fada cikin fashe inabin ya tsiyaye, sai salkunan su lalace. tekun, suka hallaka a ruwa. **33** Mutanen masu kiwon aladun suka gudu, suka shiga gari, suka sababbin salkuna, ta haka an tsirar da duka yi ta ba da labarin komai da komai, musamman abin da ya faru da masu al'janun. **34** Sai duk jama'ar gari suka fito su sami Yesu. Da suka gan shi, suka roke shi ya bar kasarsu.

9 Yesu ya shiga jirgi ya haye ya je birninsa.

2 Sai gashi, sun kawo masa wani mutum shanyayye kwance a tabarma. Da Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, "Da, ka yi farin ciki. An gafarta maka zunuban ka." **3** Sai wadansu marubuta suka ce a tsakaninsu, "Wannan mutum sabo yake yi." **4** Yesu kuwa da yake ya san tunaninsu, yace, "Don me kuke mugun tunani a zuciyarku?" **5** Wanne ya fi sauki, a ce, 'An gafarta maka zunubanka,' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya?' **6** Amma domin ku sani Dan mutum yana da ikon gafarta zunubai a duniya..." Sai ya ce wa shanyayyen, "Tashi, ka dauki shimpidarka ka tafi gida." **7** Mutumin kuwa ya tashi ya tafi gida. **8** Da taron suka ga haka sai suka yi mamaki, suka daukaka Allah, wanda ya ba mutane irin wannan iko. **9** Da Yesu ya yi gaba, ya ga wani mutum mai suna Matiyu a zaune, yana aiki a wurin karbar haraji. Yace masa, "Ka biyo ni." Ya tashi ya bi shi. **10** Sa'adda kuma Yesu yake cin abinci a gida, sai ga masu karbar haraji da masu zunubi da yawa sun zo, sun zauna tare da shi da almajiransa. **11** Da Farisawa suka ga haka, sai suka ce wa almajiransa, "Don me malamin ku ya ke ci tare da masu karbar haraji da masu zunubi?" **12** Amma da Yesu ya ji haka ya ce, "Ai, lafiyyayyu ba ruwansu da likita, sai dai marasa lafiya. **13** Sai ku fahimci ma'anar wannan tukuna, 'Ni kam, ina bukatar jinkai ba hadaya ba.' Ba domin in kira masu adalci su tuba na zo ba, sai dai masu zunubi. **14** Sai almajiran Yahaya suka zo wurinsa, suka ce, "Don me mu da Farisawa mu kan yi azumi a kai a kai, amma naka almajiran ba su yi?" **15** Sai Yesu ya ce masu, "Masu hidimar buki za su yi bakin ciki tun ango yana tare da su? Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke masu angon. A sa'annan ne fa za su yi azumi." **16** Babu mutumin da zai sa sabon kyalle a kan tsohuwar tufa, domin kyallen zai yage daga tufar, har ma yagewar ta fi ta da. **17** Mutane

A maimakon haka, ana sa sabon inabi cikin binyun kenan." **18** Yesu kuwa yana cikin yi masu magana sai ga wani shugaban jama'a ya zo ya yi masa sujada, ya ce, "Yanzun nan 'yata ya rasu, amma ka zo ka dora mata hannie, za ta rayu." **19** Sai Yesu ya tashi ya bi shi tare da almajiransa. **20** Sai ga kuma wata mace wadda ta yi shakaru goma sha biyu tana zubar da jini sosai, ta rabo ta bayan Yesu, ta taba gezar mayafinsa. **21** Domin ta ce a ran ta, "Ko da mayafinsa ma na taba, sai in warke." **22** Sai Yesu ya juya, ya gan ta ya ce, "'Yata, ki karfafa. Bangaskiyarki ta warkar da ke.' Nan take matar ta warke. **23** Da Yesu ya isa gidan shugaban jama'ar, ya kuma ga masu busar sarewa da taro suna ta hayaniya sosai. **24** Sai ya ce, "Ku ba da wuri, ai, yarinyar ba matacciya take ba, barci ta ke yi." Sai suka yi masa dariyar raini. **25** Sa'adda aka fitar da taron waje, ya shiga ya kama hannie, sai kuwa yarinyar ta shi. **26** Labarin kuwa ya bazu a duk yankin. **27** Da Yesu ya yi gaba daga nan, sai wadansu makafi biyu suka bi shi, suna daga murya suna cewa, "Ya Dan Dauda, ka ji tausayinmu." **28** Da Yesu ya shiga wani gida sai makafin suka zo gareshi. Yesu ya ce masu, "Kun gaskata ina da ikon yin haka?" Sai suka ce masa. "I, ya Ubangiji." **29** Sai Yesu ya taba idanunsu, ya ce, "Ya zama maku gwargwadon bangaskiyarku." **30** Sai idanunsu suka bude. Amma Yesu ya umarce su kwarai, ya ce, "Kada fa kowa ya ji labarin nan." **31** Amma suka tafi suka yi ta baza labarinsa a duk yankin. **32** Da makafin biyu suka tafi, sai aka kawo wa Yesu wani bebe mai aljani. **33** Bayan da an fitar da aljanin, sai beben ya yi magana, taron kuwa suka yi mamaki, su ka ce, "Kai, ba a taba ganin irin wannan a cikin Isra'il'a ba!" **34** Amma sai Farisawa suka ce, "Ai, da ikon sarkin aljanu ya ke fitar da aljanu." **35** Sai Yesu ya zazzaga dukan garuruwa da kauyuka, yana koyarwa a majami'unsu, yana yin bisharar mulkin Allah, yana kuma warkar da kowace irin cuta da rashin lafiya. **36** Amma da ya ga taro masu yawa sai ya ji tausayinsu, domin suna shan wahala kuma sun karaya. Suna nan kamar tumaki da babu makiyayi. **37** Sai ya ce wa almajiransa, "Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan kadan ne. **38**

Saboda haka sai ku yi sauri ku roki Ubangjin girbin ya turo ma'aikata cikin girbinsa."

10 Yesu ya kira almajiransa goma sha biyu, ya kuma ba su ikon fitar da kazaman ruhohi, su warkar da kowacce irin cuta da rashin lafiya.

2 To yanzu ga sunayen manzanin nan goma sha biyu. Na farkon shine, Saminu, wanda ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, da Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya; **3** Filibus, da Bartalamawus, da Toma da Matiyu mai karbar haraji da Yakubu dan Halfa, da Taddawus; **4** Saminu Bakairawane, da kuma Yahuza Iskariyoti wanda ya bashe shi. **5** Sha biyun nan su ne Yesu ya aika, ya yi masu umarni ya ce, "Kada ku shiga wajen al'ummai, ko kuma kowane garin Samariyawa. **6** Sai dai ku je wurin batattun tumaki na gidan Isra'il. **7** Sa'adda kuna tafiya, kuna wa'azi, kuna cewa, 'Mulkin Sama ya kusato'. **8** Ku warkar da marasa lafiya, ku tada matattu, ku tsarkake kutare, ku kuma fitar da aljanu. Kyauta kuka samu ku ma ku bayar kyauta. **9** Kada ku rike zinariya, ko azurfa, ko tagullu a jakarku. **10** Kada kuma ku dauki zabira a tafiyarku, ko taguwa biyu, ko takalma, ko sanda, don ma'aikaci ya cancanci abincin sa. **11** Kowanne birni, ko kauyen da kuka shiga, ku nemi mai mutunci a cikinsa, ku kuma zauna a wurin har lokacin da za ku tashi. **12** In za ku shiga gida ku ce, salama a gareku. **13** Idan gidan akwai dan salama, salamarku za ta ta tabbata a gare shi. Idan kuwa babu, salamarku za ta komo maku. **14** Ga wadanda su ka ki karbar ku ko sauraron ku, idan za ku fita garin ko gidan, sai ku karkade kurar kafafunku. **15** Hakika, ina gaya maku, ranar shari'a za a fi rangwanta wa kasar Saduma da ta Gwamrata a kan wannan birni. **16** "Duba, na aike ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, don haka sai ku zama masu wayo kamar macizai, da kuma marasa barna kamar kurciyoyi. **17** Ku yi hankali da mutane, don za su kai ku gaban majalisa, su kuma yi maku bulala a majami'unsu. **18** Za su kuma kai ku gaban mahukunta da sarakuna saboda ni, domin ku bada shaida a gabansu, da kuma gaban al'ummai. **19** Idan har sun bada ku, kada ku damu da yadda za ku yi magana, ko kuwa abin da za ku fada, domin za a ba ku abin da za ku fada a lokacin. **20** Domin ba ku ne kuke magana ba, Ruhun Ubantu ne yake magana ta bakinku. **21** Dan'uwa zai ba da dan'uwansa

a kashe shi, uba kuwa dansa. 'Ya'ya kuma za su tayarwa iyayensu, har su sa a kashe su. **22** Kowa kuma zai ki ku saboda sunana. Amma duk wanda ya jure har karshe, zai tsira. **23** In sun tsananta maku a wannan gari, ku gudu zuwa na gaba. Hakika ina gaya maku, kafin ku gama zazzaga dukan garuruwan Isra'il, Dan Mutum zai zo. **24** Almajiri ba ya fin malaminsa, bawa kuma ba yafin ubangijinsa. **25** Dai dai ne almajiri ya zama kamar malaminsa, bawa kuma kamar ubangijinsa. In har sun kira mai gida Ba'alzabuba, za su kuma bata mutanen gidansa! **26** Don haka kada kuji tsoron su, domin ba abin da yake boye da ba za a bayyana ba. **27** Abin da nake fada maku a asirce, ku fada a sarari. Abin da kuma kuka ji a cikin rada, ku yi shelarsa daga kan soraye. **28** Kada ku ji tsoron masu kisan jikin mutum, amma ba sa iya kashe rai. Sai dai ku ji tsoron wannan da yake da ikon kashe jiki ya kuma jefa rai cikin jahannama. (**Geenna 9:1067**) **29** Ba 'yan tsuntsaye biyu ake sayarwa akan kobo ba? Ba ko daya a cikin su da zai fadi kasa ba tare da yardar Ubantu ba. **30** Ai, ko da gashin kan ku ma duk a kidaye yake. **31** Kada ku ji tsoro. Gama darajarku ta fi ta tsuntsaye masu yawa. **32** "Saboda haka duk wanda ya shaida ni a gaban mutane, ni ma zan yi shaidar sa a gaban Ubana wanda ya ke cikin Sama. **33** Amma duk wanda ya yi musun sani na a gaban mutane, ni ma zan yi musun sanin sa a gaban Ubana da yake cikin Sama." **34** "Kada ku zaci na zo ne in kawo salama a dunyi. Ban zo domin in kawo salama ba, sai dai takobi. **35** Domin na zo ne in hada mutum da ubansa gaba, 'ya da uwatarta, mata da kuma surukarta. **36** Zai zama na kuma magabtan mutum su ne mutanen gidansa. **37** Dukan wanda ya fi son mahaifinsa ko mahaifayarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa ba. Wanda kuma ya fi son dansa ko 'yarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa ba. **38** Wanda kuma bai dauki gicciyensa ya biyo ni ba, bai cancanci zama nawa ba. **39** Dukan mai son ya ceci ransa, zai rasa shi. Duk kuwa wanda ya rasa ransa saboda ni, yana ceton sa ne. **40** "Wanda ya marabce ku, ya marabce ni ke nan. **41** Wanda ya marabce ni kuwa, ya marabci wanda ya aiko ni. Wanda ya marabci annabi domin shi annabi ne, zai karbi lada kamar na annabi. Wanda kuma ya marabci mai adalci saboda shi mai adalci ne, zai sami lada kamar na mai adalci. **42** Kowa ya ba daya daga cikin 'yan kananan nan, ko da kofin

ruwan sanyi ya sha, domin shi almajirina ne, hakika, Ina gaya maku, ba zai rasa ladarsa ba."

11 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa gargadi, sai ya bar wannan wuri, ya tafi biranensu domin yayi koyorwa, da wa'aizi. **2** Da Yahaya mai baftisma ya ji daga kurkuku irin ayyukan da Yesu ke yi, sai ya aika sako ta wurin almajiransa. **3** Ya ce masa. "Kai ne mai zuwa"? ko mu sa ido ga wani. **4** Yesu ya amsa ya ce masu, "Ku je ku gaya wa Yahaya abin da ku ka gani da abin da ku ka ji. **5** Makafi suna samun ganin gari, guragu na tafiya, ana tsarkake kutare, kurame na jin magana kuma, ana tada matattu, mabukata kuma ana ba su bishara. **6** Kuma mai albarka ne wanda baya tuntube sabili da ni. **7** Bayan wadannan sun tafi, sai Yesu ya fara wa jama'a jawabi game da Yahaya mai baftisma, yana cewa, "Me ake zuwa gani a jeji - ciyawa ce da iska ke busawa? **8** Shin menene kuke zuwa gani a jeji - mutum mai sanye da tufafi masu laushi? Hakika, masu sa tufafi masu laushi suna zaune ne a fadar sarakuna. **9** Amma me ku ke zuwa gani, annabi? Hakika ina fada maku, fiye ma da annabi. **10** Wannan shine wanda aka rubuta game da shi, 'Duba, ina aika manzona, wanda za ya tafi gabanka domin ya shirya maka hanya inda za ka bi'. **11** Ina gaya maku gaskiya, cikin wadanda mata suka haifa, babu mai girma kamar Yahaya mai baftisma. Amma mafi kankanta a mulkin sama ya fi shi girma. **12** Tun daga kwanakin Yahaya mai baftisma zuwa yanzu, mulkin sama yana shan gwagwarmaya, su na yin abin da doka ta haramta a ranar masu husuma kuma su kan kwace shi da karfi. Asabaci." **13** Gama dukan annabawa da shari'a sun yi karanta abin da Dauda ya yi ba, lokacin da annabci har zuwa lokacin Yahaya. **14** kuma in zaku karba, wannan shine Iliya wanda za ya zo. **15** Wanda ke da kunnuwan ji, ya ji. **16** Da me zan kwatanta wannan zamani? Ya na kamar yara masu wasa a kasuwa, sun zauna suna kiran juna **17** suna cewa mun busa maku sarewa baku yi rawa ba, mun yi makoki, baku yi kuka ba. **18** Gama Yahaya ya zo, baya cin gurasa ko shan ruwan inabi, sai aka ce, "Yana da aljannu". **19** maku da cewa, wani wanda ya fi haikali girma Dan mutum ya zo yana ci yana sha, sai aka ce, yana nan. **7** In da kun san ma'anar wannan 'Na 'Duba, ga mai hadama, mashayi kuma, abokin fi son jinkai fiye da hadaya,' da baku shari'anta masu karbar haraji da masu zunubil! Amma hikima, ta wurin aikin ta ake tabbatar da ita. **20** Ubangjin Asabaci." **9** Sa'annan Yesu ya bar Sannan Yesu ya fara tsautawa biranen nan inda **21** "Kaiton ki Korasinu, kaiton ki Batsaida! In

da an yi irin ayuka masu ban mamaki a Taya da Sidon! Yadda aka yi a cikinku, da tuni sun tuba suna sanye da tsumma da yafa toka. **22** Amma zai zama da sauki a kan Taya da Sidon a ranar shari'a fiye da ku. **23** Ke kafarnahum, kina tsammani za a daukaka ki har zuwa sama? A'a za a saukar da ke kasa zuwa hades. Gama in da an yi irin al'ajiban da aka yi a cikin ki a Sodom, da tana nan har yanzu. (*Hadēs g86*) **24** Amma ina ce maku, za a saukaka wa Sodom a ranar shari'a fiye da ku." **25** A wannan lokaci Yesu ya ce, "Ina yabon ka, ya Uba, Ubangjin sama da kasa, domin ka boye wa masu hikima da fahimta wadannan abubuwa, ka bayyana wa marasa sani, kamar kananan yara. **26** I, ya Uba gama wannan shine ya yi daidai a gare ka. **27** An mallaka mari dukan abu daga wurin Ubana. Sannan babu wanda ya san Dan, sai Uban, babu kuma wanda ya san Uban, sai Dan, da duk wanda ya so ya bayyana masa. **28** Ku zo gare ni, dukanku masu wahala da fama da nauyin kaya, ni kuma zan ba ku hutawa. **29** Ku dauki karkiya ta ku koya daga gare ni, gama ni mai tawali'u ne da saukin hali a zuciya, sannan zaku sami hutawa ga rayukanku. **30** Gama karkiyata mai sauki ce, kaya na kuma ba shi da nauyi."

12 A wannan lokaci, Yesu ya tafi a ranar Asabaci, ya bi cikin gonar hatsi. Almajiransa na jin yunwa, sai suka fara zagar hatsi suna ci. **2** Amma da Farisawa suka gan su, sai su ka ce wa Yesu. "Duba, almajirranka ya ke jin yunwa, tare da mazan da ke tare da shi? **4** Yadda ya shiga gidan Allah, ya ci gurasar alfarwa da doka ta hana shi ko mazan da ke tare da shi su ci, sai dai Firistoci ne kawai doka ta basu damar ci? **5** Sa'annan ba ku karanta cikin shari'a cewa, a ranar Asabaci, Firistoci da ke cikin haikali na sabawa ranar Asabaci, amma kamar ba su yi laifi ba? **6** Amma ina tabbatar maku da cewa, wani wanda ya fi haikali girma Dan mutum ya zo yana ci yana sha, sai aka ce, yana nan. **7** In da kun san ma'anar wannan 'Na 'Duba, ga mai hadama, mashayi kuma, abokin fi son jinkai fiye da hadaya,' da baku shari'anta wa marar laifi ba. **8** Gama Dan mutum shine hikima, ta wurin aikin ta ake tabbatar da ita. **20** Ubangjin Asabaci." **9** Sa'annan Yesu ya bar wannan wuri, ya shiga majami'ar su. **10** Sai ga wani mutum wanda hannun sa ya shanye, sai Farisawa suka tambayi Yesu, cewa, "Doka

ta halarta a yi warkarwa a ranar Asabaci?" da sabo, za a gafarta wa mutum, amma sabon Domin su zarge shi a kan zunubi. **11** Yesu ya ce Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta shi ba. **32** Duk masu, "Wanene a cikin ku, wanda idan ya na da wanda yayi batanci ga Dan Mutum, za a gafarta tunkiya guda, sa'annan tunkiyar nan ta fada a masa. Amma duk wanda yayi batanci game da rami mai surfi a ranar Asabaci ba zai kamo ta Ruhu Mai Tsarki ba za a gafarta masa ba, a ya fitar da ita ba? **12** Yaya za a kwatanta darajar nan dunia da har abada. (**aiōn g165**) **33** Ko dai mutum da tunkiya! Saboda haka ya halarta a mai da itace mai kyau 'ya'yansa kuma su yi a yi alheri ranar Asabaci." **13** Sai Yesu ya ce kyau, ko a mai da itace marar kyau 'ya'yansa wa mutumin nan "Mika hannun ka." Ya mike kuma marasa kyau, gama ana sanin itace ta hannunsa, sai hannun nan ya dawo lafiyaye wurin 'ya'yansa. **34** Ku 'ya'yan macizai, tun da kamar dayan hannunsa. **14** Amma Farisawa su ku miyagu ne, yaya za ku iya fadin abubuwa ka fita waje su ka fara mugun shiri domin sa. Su nagari? Gama daga cikar zuciya baki ke magana. na neman hanyar da za su kashe shi. **15** Da Yesu **35** Mutumin kirki daga ajiyar zuciyarsa ya kan ya fahimci wannan, sai ya janye kan sa daga fitar da abubuwa masu kyau, mugun mutum nan. Mutane da dama su ka bi shi, ya warkar da kuma daga mummunar ajiyar zuciyarsa ya kan su duka. **16** Ya dokace su da kada su bayana shi fitar da abubuwan mugunta. **36** Sa'annan ina ga kowa, **17** domin ya zama gaskiyar abin da aka ce maku a ranar shari'a, mutane za su bada fada ta wurin annabi Ishaya, cewa, **18** "Dubi, lissafin abubuwan banza da su ka fadi. **37** Gama bawa na zababbe; kaunatacce na, wanda ya ke ta wurin maganganun ku, za a 'yantar da ku, faranta mani raina sosai. Zan sa Ruhu na bisan ta wurin maganganun ku kuma za a kashe sa, za ya furtu hukunci zuwa al'ummai. **19** Ba za ku." **38** Sa'annan wadansu Malaman Ataura, da ya yi jayayya ko tada murya ba, babu wanda Farisawa suka amisa suka ce wa Yesu, "Mallam, za ya ji muryar sa a karabku. **20** Ba zai karya muna so mu ga wata alama daga gare ka." kara da ya tankwashe ba; ba zai kashe fitilar **39** Amma Yesu ya amsa ya ce masu, "Mugun da ta kusa mutuwa ba; sai ya kawo hukunci ga zamani da mazinaciyar tsara, su na bukutar nasara. **21** Sa'annan al'ummai za su dogara a ga alama. Amma babu alamar da za a ba su, sai dai sunansa. **22** Sa'annan wani mutum, makaho ne, alamar annabi Yunusa. **40** Gama yadda Yunusa kurma kuma, aljannu kuma na cikinsa, an kawo ya yi kwana uku da dare uku a cikin babban shi wurin Yesu. Ya warkar da shi, ya sami ganin kifi, haka ma Dan Mutum zaya yi kwana uku gari ya kuma yi magana. **23** Jama'a su ka yi da dare uku a cikin zuciyar kasa. **41** Mutanen mamaki kwarai, su na cewa, "Ko wannan ne Dan Nineba za su tsaya a ranar shari'a da wannan Dawuda?" **24** Amma da Farisawa su ka ji wannan zamani sannan su kashe su. Domin sun tuba al'ajibi, sai su ka ce, "Mutumin nan yana fitar da suka ji wa'azin Yunusa, amma duba wanda da aljannu ta wurin Bahalzabuba sarkin aljannu ya fi Yunusa yana nan. **42** Sarauniyar Kudu za ne." **25** Amma Yesu ya san tunanin su, sai ya ce. ta tashi da mutanen wannan zamani ta kuma "Duk mulkin da ya rabu gaba da kan sa, ba zaya kashe su. Ta zo daga karshen dunia domin ta ji tsaya ba, duk wani birni da ya rabu ba zai tsaya hikimar Sulaimanu, kuma duba, wanda ya fi ba, ko gida da ya tsage, za ya rushe. **26** Idan Sulaimanu yana nan. **43** Idan kazamin ruhu ya Shaidan ya fitar da Shaidan, ya rabu gaba da rabu da mutum, ya kan wuce ya nemi wuraren kansa. Yaya mulkin sa za ya tsaya? **27** Idan Ina da ruwa yake domin ya huta, amma bai samu fitar da aljannu da ikon Ba'alzabuba, ta wurin ba. **44** Sai ya ce, 'zan koma gidana inda na fito'. wa masu bin ku su ke fitar da su? Saboda haka, Bayan ya dawo, sai ya tarar da gidan nan an su za su shari'anta ku. **28** Amma idan ina fitar share shi ya zama da tsabta. **45** Sai ya koma ya da aljannu da Ruhun Allah ne, hakika mulkin kawo wadansu ruhohi guda bakwai, wadanda Allah ya zo gare ku. **29** Kuma ta yaya mutum za su ka fi shi mugunta, sa'annan dukan su su zo ya shiga gidan mai karfi ya kwashe masa kaya su zauna a nan. Sa'annan yanayin mutumin ba tare da ya fara daure shi ba? Sa'annan ne za nan na karshe ya fi na farko muni. Haka zaya ya iya satar masa kaya daga gidansa. **30** Wanda kasance ga wannan mugun zamani. **46** Sa'adda baya tare da ni yana gaba da ni ke nan, wanda Yesu ya ke yi wa Jama'a jawabi, sai mahaifiyarsa kuma baya tarawa tare da ni, yana watsarwa ne. da 'yan'uwansa su ka zo su ka tsaya a waje, **31** Saboda haka ina ce maku, kowanne zunubi suna neman su yi magana da shi. **47** Sai wani ya

ce masa, "Duba, mahaifiyarka da 'yan'uwanka dayawa masu aldalcı sun yi marmarin ganin suna tsaye a waje, suna so su yi magana da abin da kuka gani, amma ba su sami ganin su kai". **48** Amma Yesu ya amsa ya ce wa shi wanda ba. Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su ya gaya masa, "Wacece mahaifiyata? Kuma su kuwa ji su ba. **18** Ku saurari misalin nan na mai wanene 'yan'uwana?" **49** Sai ya mika hanmu ya shuka. **19** Idan wani ya ji maganar mulkin sama nuna almajiransa ya ce, "Duba, ga mahaifiyata amma bai fahimce ta ba, sai mugun nan ya zo da 'yan'uwana! **50** Gama duk wanda yake aikata ya kwace abinda aka shuka a zuciyarsa. Wannan nufin Ubana wanda ya ke cikin sama, shine shine irin da aka shuka a kan hanya. **20** Shi dan'uwana, da 'yar'uwata da mahaifiyata."

13 A waccan rana Yesu ya fito daga gida ya zauna a gefen teku. **2** Taro mai yawan gaske kuwa suka kewaye shi, sai ya shiga cikin kwalekwale ya zauna. Dukan taron kuwa na tsaye a bakin tekun. **3** Sai Yesu ya fada masu abubuwa da yawa cikin misalai. Ya ce, "Wani mai shuka, ya tafi yayi shuka. **4** Da yayi shukar, wadansu irin suka fadi a kan hanya, sai tsunsaye suka zo suka cinye su. **5** Wadansu irin kuwa suka fadi a kan duwatsu, wurin da babu kasa. Nan da nan sai suka tsira, domin kasar babu surfi. **6** Amma da rana ta taso, sai suka yankwane domin ba su yi saiwa ba, suka kuwa bushe suka zube. **7** Wasu irin kuwa suka fada a cikin kayayuwa. Kayayuwan kuwa suka shake su. **8** Wasu irin kuwa suka fada a wuri mai kyau suka ba da tsaba, wani ya ba da dari, wasu sitin, wasu kuma talatin. **9** Duk mai kunnen ji, bari ya ji. **10** Almajiran suka zo suka ce ma Yesu, "Don me ka ke yi wa taron magana da misali?" **11** Yesu ya amsa ya ce masu, "An baku 'yancı ku fahimci asiran mulkin sama, amma gare su ba a bayar ba. **12** Domin wanda yake da shi, za a kara masa, zai kuma samu dayawan gaske. Amma duk wanda ba shi da shi, sai a dauke har ma abin da yake dashi. **13** Saboda haka na yi masu magana cikin misalai, amma ko da ya ke sun gani, duk da haka ba su gani ba. Kuma ko da yake sun ji, hakika ba su ji ba, balle ma su fahimta. **14** A gare su ne annabcin Ishaya ya cika, wanda yake cewa, "Game da sauraro zaku saurara, amma ba za ku fahimta ba. Game da gani kuma za ku kalla, amma ba za ku gane ba. **15** Domin zuciyar mutanen nan ta duhunta, sun taurare ga saurare, kuma sun rufe idanunsu domin kada su gani da idanunsu, ko kuwa su ji da kunnuwansu, ko kuwa su fahimta da zukatansu, saboda su juyo kuma in warkar da su'. **16** Amma idanunku masu albarka ne, domin sun gani, haka ma kunnuwanku, domin sun ji. **17** Hakika ina gaya muku, annabawa da mutane

ba. Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su ya gaya masa, "Wacece mahaifiyata? Kuma su kuwa ji su ba. **18** Ku saurari misalin nan na mai wanene 'yan'uwana?" **19** Idan wani ya ji maganar mulkin sama nuna almajiransa ya ce, "Duba, ga mahaifiyata amma bai fahimce ta ba, sai mugun nan ya zo da 'yan'uwana! **20** Gama duk wanda yake aikata ya kwace abinda aka shuka a zuciyarsa. Wannan nufin Ubana wanda ya ke cikin sama, shine shine irin da aka shuka a kan hanya. **21** Shi wanda aka shuka akan duwatsu, shine wanda ya ji maganar ya kuma karbe ta da murna nan da nan. **22** Duk da haka, bai yi karfi cikin ta ba kuma nan ba da dadaiwa ba. Da wahala da tsanani suka taso saboda maganar, sai ya yi tuntube nan da nan. **23** Shi wanda aka shuka a cikin kayayuwa wannan shine wanda ya ji maganar, amma dawainiyar duniya da kuma yaudarar dukiya suka shake maganar, sai ya kasa ba da 'ya'ya. (*aiōn g165*) **24** Yesu ya sake ba su wani misali, yana cewa "Za a kwatanta mulkin sama da wani mutum wanda ya shuka iri mai kyau a gona. **25** Amma da mutane suka yi barci, magabcin sa ya zo ya shuka ciyayi a cikin alkamar, ya kuwa yi tafiyarsa. **26** Sa'adda suka yi toho suka kuma ba da tsaba, sai ciyayin suka bayyana. **27** Bayin mai gonar kuwa suka zo suka ce masa, maigida, ashe ba iri mai kyau ka shuka a gonarka ba? ya ya aka yi ta kasance da ciyayi? **28** Ya ce masu, "Magabci ne ya yi wannan". Sai bayin suka ce masa, 'kana so mu je mu tuge su ne?' **29** Mai gonar ya ce, 'A'a, kada a garin tuge ciyayin, ku tuge tare da alkamar. **30** Bari dukan su su girma tare har lokacin girbi, a lokacin girbin zan gaya wa masu girbin, "Ku tuge ciyayin da farko a daura su dami dami sai a kona su, amma a tara alkamar a kai rumbunana." **31** Sai Yesu ya sake yin magana da su cikin misalai, yana cewa "Za a kwatanta mulkin sama da kwayar mustad, wanda wani mutum ya shuka a lambunsa. **32** Wannan iri shine mafi kankanta cikin dukan iri. Amma bayan ya yi girma, sai ya fi dukan ganyaye dake lambun. Ya zama itace, har ma tsuntsayen sama su yi sheka a rassansa." **33** Yesu ya sake fada masu wani misali. "Za a kwatanta mulkin sama da yisti da mace takan dauka ta kwaba gari da shi mudu uku har sai ya yi kumburi." **34** Duk wadannan

abubuwa Yesu ya fada wa taron cikin misalai. mutumin ya sami hikimarsa da al'ajibai? 55 Babu abinda ya fada masu da ba a cikin misali Wannan mutumin ba dan masassakin nan ba ba. 35 Wannan ya kasance ne domin abinda ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu annabin ya fada ya zama gaskiya, da ya ce, "Zan ba? Ba Kuma 'yan'uwansa sune, Yakubu da buda bakina da misali. In fadi abubuwan da ke Yusufu da Saminu da kuma Yahuza ba? 56 Ba boye tun daga halittar duniya." 36 Sai Yesu ya 'yan'uwansa mata na tare da mu ba? To daga ina bar taron ya shiga cikin gida. Amajiransa suka zo wurin sa suka ce, "Ka fasarta mana misalan nan a kan ciyayin da ke gonar" 37 Yesu ya amsa kuma ya ce, "Shi wanda ya shuka iri mai kyau Dan Mutum ne. 38 Gonar kuwa duniya ce; iri mai kyau kuma sune 'ya'yan mulkin. Ciayin kuma sune 'ya'yan mugun, 39 magabcin da ya shuka su kuma shaidan ne. Girbin shine karshen duniya, kuma masu girbin sune mala'iku. (aiōn g165) 40 Saboda haka, kamar yadda aka tara ciyayin aka kona su da wuta, haka ma zai faru a karshen duniya. (aiōn g165) 41 Dan Mutum zai aiki mala'ikunsa, kuma su tara dukan abubuwan da ke sa zunubi daga cikin mulkinsa, da kuma wadanda su ka yi aikin mugunta. 42 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 43 Sa'an nan ne mutane masu adalci za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu. Bari mai kunnen ji, ya ji. 44 Mulkin sama kamar dukiya ce da ke boye a gona. Mutum ya samu sai ya boye ta, ya tafi cikin murna, ya sayar da mallakarsa kuma ya sayi filin. 45 Haka ma za a kwatanta mulkin sama da wani attajiri mai neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da ya sami lu'ulu'u daya mai darajar gaske, ya je ya sayar da dukan mallakarsa ya kuma saye shi. 47 Haka kuma, za a kwatanta mulkin sama da taru da aka jefa cikin teku, ya kuwa tara hallitu iriri. 48 Da ya cika, sai masuntan suka jowo shi bakin tekun. Sai suka zauna suka tara kyawawan abubuwan a taska, amma munanan abubuwan, suka watsar da su. 49 Haka zai kasance a karshen duniya. Mala'iku za su zo su ware miyagu daga cikin masu adalci. (aiōn g165) 50 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 51 Kun fahimci dukan wadannan abubuwa? Amajiran suka ce da shi, "I". 52 Sai Yesu ya ce masu, "Saboda haka kowane malamin attaura da ya zama almajirin mulkin sama, yana kamar mutum mai gida wanda ya zaro tsoho da sobon abu daga taskarsa." 53 Daga nan, sa'adda Yesu ya kammala ba da wadanan misalai, sai ya tafi ya bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa ya koyar da mutane a masujadarsu. Saboda haka suka yi mamaki suna cewa, "Daga ina wannan

mutumin ya sami hikimarsa da al'ajibai? 55 Babu abinda ya fada masu da ba a cikin misali Wannan mutumin ba dan masassakin nan ba ba. 35 Wannan ya kasance ne domin abinda ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu annabin ya fada ya zama gaskiya, da ya ce, "Zan ba? Ba Kuma 'yan'uwansa sune, Yakubu da buda bakina da misali. In fadi abubuwan da ke Yusufu da Saminu da kuma Yahuza ba? 56 Ba boye tun daga halittar duniya." 36 Sai Yesu ya 'yan'uwansa mata na tare da mu ba? To daga ina bar taron ya shiga cikin gida. Amajiransa suka zo wurin sa suka ce, "Ka fasarta mana misalan nan a kan ciyayin da ke gonar" 37 Yesu ya amsa kuma ya ce, "Shi wanda ya shuka iri mai kyau Dan Mutum ne. 38 Gonar kuwa duniya ce; iri mai kyau kuma sune 'ya'yan mulkin. Ciayin kuma sune 'ya'yan mugun, 39 magabcin da ya shuka su kuma shaidan ne. Girbin shine karshen duniya, kuma masu girbin sune mala'iku. (aiōn g165) 40 Saboda haka, kamar yadda aka tara ciyayin aka kona su da wuta, haka ma zai faru a karshen duniya. (aiōn g165) 41 Dan Mutum zai aiki mala'ikunsa, kuma su tara dukan abubuwan da ke sa zunubi daga cikin mulkinsa, da kuma wadanda su ka yi aikin mugunta. 42 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 43 Sa'an nan ne mutane masu adalci za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu. Bari mai kunnen ji, ya ji. 44 Mulkin sama kamar dukiya ce da ke boye a gona. Mutum ya samu sai ya boye ta, ya tafi cikin murna, ya sayar da mallakarsa kuma ya sayi filin. 45 Haka ma za a kwatanta mulkin sama da wani attajiri mai neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da ya sami lu'ulu'u daya mai darajar gaske, ya je ya sayar da dukan mallakarsa ya kuma saye shi. 47 Haka kuma, za a kwatanta mulkin sama da taru da aka jefa cikin teku, ya kuwa tara hallitu iriri. 48 Da ya cika, sai masuntan suka jowo shi bakin tekun. Sai suka zauna suka tara kyawawan abubuwan a taska, amma munanan abubuwan, suka watsar da su. 49 Haka zai kasance a karshen duniya. Mala'iku za su zo su ware miyagu daga cikin masu adalci. (aiōn g165) 50 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 51 Kun fahimci dukan wadannan abubuwa? Amajiran suka ce da shi, "I". 52 Sai Yesu ya ce masu, "Saboda haka kowane malimin attaura da ya zama almajirin mulkin sama, yana kamar mutum mai gida wanda ya zaro tsoho da sobon abu daga taskarsa." 53 Daga nan, sa'adda Yesu ya kammala ba da wadanan misalai, sai ya tafi ya bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa ya koyar da mutane a masujadarsu. Saboda haka suka yi mamaki suna cewa, "Daga ina wannan

wannan mutumin ya sami dukan wadannan abubuwa? 57 Suka bata rai saboda shi. Amma Yesu ya ce masu, "Ai annabi bai rasa daraja sai dai ko a garinsa da kuma cikin iyalinsa. 58 Kuma bai yi al'ajibai dayawa a can ba saboda rashin bangaskiyarsu.

14 A lokacin nan ne, Hiridus mai mulki ya ji labarin Yesu. 2 Ya ce wa barorinsa, "Wannan Yahaya mai baftisma ne; ya tashi daga matattu. Saboda haka wadannan ikoki na aiki a cikinsa". 3 Domin Hiridus ya kama Yahaya, ya daure shi, kuma ya jefa shi a kurkuku saboda Hirudiya, matar dan'uwansa Filibus. 4 Ya ce masa, "Bai kamata ka dauke ta a matsayin matarka ba." 5 Da Hiridus ya kashe shi, amma yana tsoron jama'a, domin sun dauke shi a matsayin annabi. 6 Amma da ranar bikin haihuwar Hiridus ta kewayo, diyar Hirudiya tayi rawa a lokacin har ta burge Hiridus. 7 Sai ya yi mata alkawari har da rantsuwa cewa ta roki komenenene ta ke so, zai ba ta. 8 Bayan ta amshi umurni daga wurin mahaifiyarta, ta ce, "Ka bani kan Yahaya mai baptism a kan tire. 9 Sarki ya husata da rokonta, amma domin rantsuwar da ya yi kuma domin mutanen da ke a wurin bukin tare da shi, sai ya umurta a yi haka. 10 Ya aika aka yanke kan Yahaya acikin kurkuku. 11 Sai aka kawo kansa bisa tire, aka mika wa yarinyar, ta kuwa kai wa mahaifiyarta. 12 Sai almajiransa suka zo, su ka dauki gawar su ka je su ka yi jana'iza. Bayan haka, su ka je su ka fada wa Yesu. 13 Sa'adda da Yesu ya ji haka, ya fita daga cikin kwale-kwale zuwa wani kebabben wuri. Da taron suka ji haka, suka bi shi da kafa daga biranen. 14 Sai Yesu ya zo gabansu, ya kuma ga balban taron. Ya tausaya masu ya kuwa warkar da marasa lafiya dake cikinsu. 15 Da maraice ya yi, almajiransa su ka zo su ka ce masa, "Wannan wuri jeji ne, dare kuwa ya riga ya yi. Ka sallami taron domin su je cikin kauyukan nan, su sayo wa kansu abinci." 16 Amma Yesu ya ce masu, "Babu amfanin tafiyar su, ku basu abin da za su ci." 17 Suka ce masa, "Muna da gurasa guda biyar da kifi biyu ne

kawai.” 18 Yesu ya ce, “Ku kawo mani su.” 19 magana ga mahaifinsa ko mahaifiyarsa, lallai Sai Yesu ya umarci taron su zauna akan ciyawa. zai mutu. 5 Amma kun ce, “Duk wanda ya Ya dauki gurasa biyar da kifi biyun. Ya dubi ce wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa, “Kowanne sama, ya sa albarka ya gutsuttsura ya kuma ba taimako da za ka samu daga gare ni yanzu almajiran. Almajiran suka ba taron. 20 Dukansu baiko ne ga Allah,”” 6 wannan mutum ba ya suka ci suka koshi. Sai suka dauki gutsattesarin bukatar ya girmama mahaifinsa. Ta wannan gurasa da kifin, kwanduna goma sha biyu cike. hanya kun maida maganar Allah wofi saboda 21 Wadanda su ka ci kuwa kimanin maza dubu al'adunku. 7 Ku munafukai, daidai ne Ishaya biyar ne, ban da mata da yara. 22 Nan take ya yi annabci akan ku da ya ce, 8 “Wadannan sai ya sa almajiran suka shiga kwale-kwalen mutane girmama ni da baki kawai suke yi, su haye zuwa dayan gefen kafin shi, domin ya amma zukatansu nesa suke da ni. 9 Suna mani sallami taron. 23 Bayan ya sallami taron sun sujada a banza, domin suna koyar da dokokin tafi, sai ya haura kan dutse domin yayi addu'a. mutane a matsayin rukunansu.” 10 Sai ya kira Da dare yayi, yana can shi kadai. 24 Amma taron mutane zuwa gare shi ya ce masu, “Ku yanzu fa kwale-kwalen na tsakiyar tekun, kuma saurara ku fahimta, 11 ba abin da ke shiga baki da wuyar sarrafawa saboda rakuman ruwa da ke kazantar da mutum ba. Sai dai, abin da ke iska na gaba da su. 25 Da asuba (wajen karfe fitowa daga baki, wannan shi ya ke kazantar da uku na dare) Yesu ya nufo su yana tafiya akan mutum.” 12 Sai al'majiran suka zo suka ce masa, teku. 26 Da almajiran suka ganshi yana tafiya “Ka san Farisawa ba su ji dadi ba da suka ji akan tekun, sai suka firgita suna cewa, “Fatalwa maganan nan?” 13 Yesu ya amsa ya ce, “Kowace ce,” suka yi kururuwa cikin tsoro. 27 Amma shuka wadda ba Ubana na sama ya shuka ba za a Yesu yayi magana da su nan da nan yace, “Ku tuge ta. 14 Ku kyale su kawai, su makafin jagora yi karfin hali! Ni ne! Kada ku ji tsoro.” 28 Bitrus ne. In makaho ya ja wa wani makaho gora dukan ya amsa masa cewa, “Ubangiji, idan kai ne, su za su fada rami.” 15 Bitrus ya amsa ya ce wa ka umarce ni in zo wurin ka bisa ruwan.” 29 Yesu, “Ka bayyana wannan misali a garemu,” 16 Yesu yace, “Zo” Sai Bitrus ya fita daga jirgin Yesu ya ce, “Ku ma har yanzu ba ku da fahimta? yana tafiya akan ruwan zuwa wurin Yesu. 30 17 Ko baku gani ba duk abin da ke shiga baki Amma da Bitrus ya ga iska, sai ya tsorata. Yayin zuwa ciki ta haka yake fita zuwa salga? 18 Amma da ya fara nutsewa, sai ya tada murya ya ce, abubuwan da ke fita daga baki suna fitowa ne “Ubangiji, ka cece ni!” 31 Nan take Yesu ya daga zuciya. Su ne abubuwan da ke kazantar mika hannunsa, ya kama Bitrus ya ce masa, da mutum. 19 Domin daga zuciya mugayen “Kai mai karancin bangaskiya, meyasa ka yi tunani suke fitowa, kisan kai, zina, fasikanci, shakka?” 32 Bayan da Yesu da Bitrus suka shiga sata, shaidar zur, da zage-zage. 20 Wadannan cikin kwale-kwalen, sai iska ta daina kadawa. su ne abubuwan da ke kazantar da mutum. 33 Sai almajiran dake cikin kwale-kwalen su Amma ci da rashin wanke hannu baya kazantar ka yi wa Yesu sujada suna cewa, “Hakika kai da mutum.” 21 Sai Yesu ya tafi daga nan ya Dan Allah ne.” 34 Da suka haye, sun iso kasar nufi yankin biranen Taya da Sidon. 22 Sai wata Janisarata. 35 Da mutanen wurin suka gane mace Bakan'aniya ta zo daga wannan yanki. Ta Yesu, sai suka aika da sako zuwa dukan yankin, daga murya ta ce, “Ka yi mani jinkai, Ubangiji, kuma suka kawo masa dukan marasa lafiya. 36 Dan Dauda; 'yata tana cikin bakar azaba da Suka roke shi don su taba gezar rigarsa, kuma aljani.” 23 Amma Yesu bai ce mata kome ba. dukan wadanda suka taba shi sun warke.

Almajiransa suka zo suka roke shi, suna cewa, “Ka sallame ta, domin tana bin mu da ihu.”

15 Sai wadansu Farisawa da malamai suka zo wurin Yesu daga Urushalima. Su ka ce, 2 “Meyasa almajirranka suke karya al'adar dattawa? Don ba su wanke hannayen su kafin su ci abinci.” 3 Yesu ya amsa masu ya ce, “Kuma don me ku ke karya dokar Allah saboda al'adunku? 4 Domin Allah ya ce, 'Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka; 'Shi wanda ya yi muguar

24 Amma Yesu ya amsa ya ce, “Ba a aike ni gun kowa ba sai dai ga batattun tumakin gidan Isra'il'a.” 25 Amma ta zo ta durkusa a gabansa, tana cewa, “Ubangiji ka taimake ni.” 26 Ya amsa ya ce, “Ba daidai bane a dauki gurasar yara a jefa wa kananan karnuka. 27 Ta ce, “I, Ubangiji, amma ko kananan karnuka suna cin barbashin da ke fadowa daga teburin maigida.” 28 Sai

Yesu ya amsa ya ce mata, "Mace, bangaskiyarki bangaskiya, don me ku ke magana a tsakaninku tana da girma. Bari ya zamar maki yadda ki ke cewa ko don bamu kawo gurasa bane? 9 Ba so." Yarta ta warke a lokacin. 29 Yesu ya bar ku gane ko tuna da gurasa guda biyar da aka wurin ya tafi kusa da tekun Galili. Sai ya hau ciyar da mutum dubu biyar, kuma kwando nawa tudu ya zauna a can. 30 Taro mai yawa suka zo kuka tara ba? 10 Ko gurasa bakwai ga mutum gunsu. Suka kawo masa guragu, makafi, bebaye dubu hudu, da kuma kwanduna nawa kuka da nakassassun mutane da yawa, da wadansu dauka ba? 11 Yaya kuka kasa fahimta cewa ba marasa lafiya. Suka kawo su gaban Yesu, sai ya game da gurasa nake yi maku magana ba? Ku warkar da su. 31 Don haka mutane da yawa suka yi hankali ku kuma lura da yistin Farisawa da yi mamaki a lokacin da suka ga bebaye suna Sadukiyawa." 12 Sa'annan suka fahimta cewa magana, nakassassu sun warke, guragu suna ba yana gaya masu su yi hankali da yistin da tafiya, makafi suna gani. Sai suka daukaka Allah ke cikin gurasa ba ne, amma sai dai su yi lura na Isra'il'a. 32 Yesu ya kira almajiransa zuwa da koyerwar Farisawa da Sadukiyawa. 13 A gun sa sai ya ce, "Ina jin tausayin taron, sun lokacin da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filippi, kasance tare da ni kwana uku ke nan kuma ba ya tambayi almajiransa, cewa, "Wa mutane ke su da abin da za su ci. Bana so in sallame su ba cewa Dan Mutum yake? 14 Suka ce, "Wadansu tare da sun ci abinci ba, domin kada su suma a suna cewa Yahaya mai baftism; wadansu Iliya, hanya." 33 Almajiran suka ce masa, "A ina zamu saura suna cewa Irmiya, ko daya daga cikin sami isasshiyar gurasa a wannan wuri da babu annabawa." 15 Ya ce masu, "Amma ku wa kuke kowa har ta ishi babban taron nan." 34 Yesu ya ce da ni?" 16 Sai Saminu Bitrus ya amsa ya ce masu, "Gurasa nawa ku ke da ita?" Suka ce, ce, "Kai ne Almasihu, Dan Allah mai rai." 17 "Bakwai da 'yan kifi marasa yawa." 35 Sai Yesu Yesu ya amsa ya ce masa, "Mai albarka ne kai, ya umarci taron su zauna a kasa. 36 Ya dauki Saminu dan Yunusa, don ba nama da jini ba ne gurasar nan bakwai da kifin, bayan ya yi godiya, ya bayyana maka wannan, amma Ubana wanda ya kakkarya gurasar ya bada ita ga almajiran Sai almajiran suka ba taron. 37 Jama'a duka suka ci suka koshi. Suka tattara gutsattsarin abincin da ya rage, kwando bakwai cike. 38 Wadanda suka ci su dubu hudu ne maza, banda mata da yara. 39 Sai Yesu ya sallami taron ya shiga cikin jirgin ruwa ya tafi yankin Magadan.

16 Sai Farisawa da Sadukiyawa suka zo su gwada shi suka roke shi ya nuna masu alama daga sama. 2 Amma ya amsa ya ce masu, "Lokacin da yamma ta yi, sai ku ce, 'Zai a yi yanayi mai kyau, domin sama ta yi ja,' 3 Kuma da safe ku ce, 'Zai zama yanayi mara kyau a yau, domin sama ta yi ja ta kuma gama gari, kun san yadda za ku bayyana kammanin sararin sama, amma ba ku iya bayyana alamun lokaci ba. 4 Mugun zamani, maciya amana suna nemari alama, amma babu wata alama da za a nuna sai ta Yunusa." Daga nan sai Yesu ya tafi. 5 Almajiran suka zo daga wangan gefe, amma sun manta su dauki gurasa, 6 Yesu ya ce masu, "Ku kula ku kuma mai da hankali da yisti na Farisawa da Sadukiyawa." 7 Sai almajiran suka fara magana da junansu suka ce, "Ko saboda bamu kawo gurasa bane." 8 Yesu yana sane da wannan sai ya ce, "Ku masu karancin

ke cikin sama. 18 Ina kuma gaya maka cewa kai ne Bitrus, a kan wannan dutse zan gina ikilisiya ta. Kofofin hades ba za su yi nasara da ita ba. (Hadès g86) 19 Zan ba ka mabudan mulkin sama. Duk abin da ka kulla a duniya zai zama abin da an kulla a cikin sama, kuma duk abinda ka warware a duniya a warware yake cikin sama,"

20 Sai Yesu ya umarci almajiransa kada su gaya wa kowa cewa shi ne Almasihu. 21 Daga lokacin nan Yesu ya fara gaya wa almajiransa cewa dole ne ya tafi Urushalima, ya sha wahala mai yawa a hannun dattawa, da manyan firistoci da malaman attaura, a kashe shi, a tashe shi zuwa rai a rana ta uku. 22 Sai Bitrus ya kai shi a gefe ya tsauta masa, cewa, "Wannan ya yi nesa da kai, Ubangiji; wannan ba zai taba faruwa da kai ba." 23 Amma Yesu ya juya ya ce wa Bitrus, "Ka koma bayana, Shaidan! Kai sanadin tuntube ne gare ni, domin ba ka damuwa da abubuwan da suke na Allah, amma sai abubuwan mutane."

24 Sa'annan Yesu ya ce wa almajiransa, "Duk wanda yake so ya bi ni, lallai ne ya ki kansa, ya dauki gicciyensa, ya bi ni. 25 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa shi. Duk wanda ya rasa ransa domina zai same shi. 26 Domin wace riba mutum zai samu in ya sami dukan duniya ya rasa ransa? Me mutum zai iya bayarwa a

maimakon ransa? 27 Domin Dan Mutum zai zo warke nan take. 19 Sai almajiran suka zo wurin ne cikin daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa. Yesu a asirce suka ce, "Me ya sa muka kasa fitar Sa'annan ne zaya biya kowane mutum bisa ga da shi?" 20 Yesu ya ce masu, "Saboda karancin ayyukansa. 28 Gaskiya ina gaya maku, akwai bangaskiyarku. Domin hakika, ina gaya maku, wadansun ku da ke tsaye a nan, da ba za su in kuna da bangaskiya ko da kamar kwayar dandana mutuwa ba sai sun ga Dan Mutum na zuwa cikin mulkinsa."

17 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus da Yakubu, da Yahaya dan'uwansa, ya kai su kan wani dutse mai tsawo su kadai. 2 Kamanninsa ya canja a gabansu. Fuskarsa ta haskaka kamar rana, kuma rigunansa suka yi kyalli fal. 3 Sai ga Musa da Iliya sun bayyana garesu suna magana da shi. 4 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, "Ubangiji, ya yi kyau da muke a wurin nan. In kana so, zan yi bukkoki uku daya dominika, daya domin Musa, daya domin Iliya." 5 Sa'adda yake cikin magana, sai, girqije mai haske ya rufe su, sai murya daga girqijen, tana cewa, "Wanman kaunattacen Dana ne, shi ne wanda yake faranta mani zuciya. Ku saurare shi." 6 Da almajiran suka ji haka, suka fadi da fuskokinsu a kasa, saboda sun tsorata. 7 Sai Yesu ya zo ya taba su ya ce, "Ku tashi, kada ku ji tsoro." 8 Amma da suka daga kai ba su ga kowa ba sai Yesu kadai. 9 Yayin da suke saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su, ya ce, "Kada ku fadawa kowa wannan wahayin, sai Dan Mutum ya tashi daga matattu." 10 Almajiransa suka tambaye shi, suka ce, "Don me marubuta ke cewa lallai ne Iliya ya fara zuwa?" 11 Yesu ya amsa ya ce, "Hakika, Iliya zai zo ya madio da dukan abubuwa. 12 Amma ina gaya maku, Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba. A maimakon haka, suka yi masa abin da suka ga dama. Ta irin wanana hanya, Dan Mutum kuma zai sha wuya a hannunsu. 13 Sa'annan almajiransa suka fahimci cewa yana yi masu magana a kan Yahaya mai Baftisma ne. 14 Da suka iso wurin taron, wani mutum ya zo gunsa, ya durkusa a gabon sa, ya ce, 15 "Ubangiji, ka ji tausayin yarona, domin yana da farfadiya, kuma yana shan wuya kwarai, domin sau da yawa yana fadawa cikin wuta ko ruwa. 16 Na kawo shi wurin almajiran ka, amma ba su iya su warkar da shi ba." 17 Yesu ya amsa ya ce, "Marasa bangaskiya da karkataccen zamani, har yaushe zan kasance tare da ku? Har yaushe zan jure da ku? Ku kawo shi nan a wurina." 18 Yesu ya tsauta masa, sai aljanin ya fita daga cikinsa. Yaron ya

warke nan take. 19 Sai almajiran suka zo wurin ne cikin daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa. Yesu a asirce suka ce, "Me ya sa muka kasa fitar Sa'annan ne zaya biya kowane mutum bisa ga da shi?" 20 Yesu ya ce masu, "Saboda karancin ayyukansa. 28 Gaskiya ina gaya maku, akwai bangaskiyarku. Domin hakika, ina gaya maku, wadansun ku da ke tsaye a nan, da ba za su in kuna da bangaskiya ko da kamar kwayar dandana mutuwa ba sai sun ga Dan Mutum na zuwa cikin mulkinsa."

21 [Irin wannan aljanin bashi fita sai tare da addu'a da azumi]. 22 Suna zaune a Galili, Yesu ya ce wa almajiransa, "Za a baba Dan Mutum ga hannun mutane. 23 Kuma za su kashe shi, a rana ta uku zai tashi." Sai almajiransa suka yi bakin ciki kwarai. 24 Da suka iso Kafarnahum, mutane masu karbar haraji na rabin shekel suka zo wurin Bitrus suka ce, "Malaminku na ba da rabin shekel na haraji?" 25 Sai ya ce, "I." Amma da Bitrus ya shiga cikin gida, Yesu ya fara magana da shi yace, "Menene tunaninka Saminu? Sarakunan duniya, daga wurin wa suke karbar haraji ko kudin fito? Daga talakawansu ko daga wurin baki?" 26 Sai Bitrus ya ce, "Daga wurin baki," Yesu ya ce masa, "Wato an dauke wa talakawansu biya kenan. 27 Amma don kada mu sa masu karbar harajin su yi zunubi, ka je teku, ka jefa kuguya, ka cire kifin da ya fara zuwa. Idan ka bude bakinsa, za ka sami shekel. Ka dauke shi ka ba masu karbar harajin nawa da naka.

18 Daidai wannan lokacin, almajiran suka zo wurin Yesu suka ce, "Wanene mafi girma a mulkin sama?" 2 Sai Yesu ya kira karamin yaro gunsa, ya sa shi a tsakaninsu, 3 ya ce, "Hakika ina gaya maku, idan baku juya kun zama kamar kananan yara ba, babu yadda zaku shiga mulkin sama. 4 Saboda haka, duk wanda ya kaskantar da kansa kamar karamin yaron nan, shi ne mafi girma a mulkin sama. 5 Duk wanda ya karbi karamin yaro a suna na, ya karbe ni. 6 Amma duk wanda ya sa daya daga cikin 'yan yaran nan da suka gaskanta da ni zunubi, shi cikin surfin teku. 7 Kaiton duniya saboda lokacin tuntube! Lallai ne wadannan lokuta su zo, amma kaiton mutumin da ta wurinsa ne wadannan lokutan za su zo! 8 Idan hannunka ko kafarka ce za ta sa ka tuntube, ka yanke ta, ka yar daga gare ka. Zai fi maka kyau ka shiga rai da nakasa ko gurguntaka, da a jefa ka cikin madawwamiyar wuta tare da hannayenka ko kafafunka. (aiōnios g166) 9 Idan idonka zai sa ka

tuntube, ka kwakule shi, ka yar. Zai fi maka kyau ka shiga rai da ido daya, da a jefa ka cikin madawwamiyar wuta da idanu biyu. (**Geenna g1067**) 10 Ku kula fa kada ku rena kananan nan. Amma baran nan na farko ya ki. A maimakon Domin koyaushe a sama, mala'ikunsu na duban fuskar Ubana da ke sama. 11 [Dan Mutum ya zo sai ya biya bashin nan. 12 Menene tunaninku? ga abin da ya faru, suka damu kwarai. Sai suka Idan mutum na da tumaki dari, sa'annan daya je suka fada wa ubangidansu yadda abin ya ta bata, ashe ba zai bar tassa'in da tara a gefen faru duka. 13 In ya ce masa, "Kai mugun bawa, na gafarta maka same ta, hakika ina gaya maku, farin cikinsa na bashin nan duka, domin ka roke ni. 14 Hakanan bara kamar yadda na nuna maka jinkai ba?" 15 fa, ba nufin Ubanku dake sama ba ne da ya Ubangidansa yayi fushi, ya danka shi ga masu daga cikin wadannan kananan ya hallaka. 16 Ashe, bai samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in kamata kaima ka nuna jinkai ga dan'uwanka da taran nan da basu bata ba. 17 In kuma ya ki ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu ko uku su zama shaidu, don ta wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da kowacce kalma. 18 Hakika ina gaya maku, duk abin da kuka daure a dunia, a daure yake a sama. Abin da kuka kwance kuma, a kwance yake a sama. 19 Kuma ina gaya maku, idan mutum ku biyu zaku yarda akan duk abin da zaku roka, Ubana wanda ke a sama zai yi maku shi. 20 Wurin da mutum biyu ko uku suka taru a cikin sunana, zan kasance tare da su." 21 Bitrus ya zo ya ce wa Yesu, "Ubangiji, sau nawane dan'uwana zai yi mani laifi in gafarta masa? Har sai ya kai sau bakwai?" 22 Yesu ya amsa ya ce masa, "Ban gaya maka sau bakwai ba, amma bakwai din ma har sau saba'in. 23 Saboda haka, za a kwatanta mulkin sama da wani sarki da yake so ya lisaftha dukiyarsa dake a hannun barorinsa. 24 Da ya fara yin haka, sai aka kawo masa daya daga cikin barorinsa da yake binsa talanti dubu goma. 25 Amma tunda ba shi da abin biya, ubangidansa ya bada umurni a sayar da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da duk mallakarsa, domin a biya. 26 Sai baran ya fadi kasa, ya rusuna a gabon ubangidansa ya ce, "Maigida, kayi mani hakuri, zan biya duk abin da na karba." 27 Don haka ubangidansa yayi juyayi, sai ya ce, ya yafe bashin, a saki baran. 28 Amma bayan an saki wannan baran, ya je ya sami wani baran kamar sa da yake bi bashin dinari dari. Ya cafke shi, ya shake shi a wuya, ya ce, 'Ka biya bashin da nake bin ka.' 29 Amma dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi mani hakuri, zan biya ka duk abinda na karba.' 30 Amma baran nan na farko ya ki. A maimakon haka, ya sa aka jefa dan'uwansa bara a kurkuku 31 Da sauran barori suka ya ceci abinda ya bata]. 32 Sai ubangidansa ya kirawo shi, ya tudu ya tafi neman wadda ta bata ba? 33 Ashe, bai samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in kamata kaima ka nuna jinkai ga dan'uwanka da taran nan da basu bata ba. 34 Hakanan bara kamar yadda na nuna maka jinkai ba?" 35 fa, bai tsakaninku, kai da shi kada. Idan ya saurare ka, zai yi maku, idan kowannenku bai gafarta wa ka mado da dan'uwanka kenan. 36 Amma in ya ki ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu ko uku su zama shaidu, don ta wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da kowacce kalma. 37 In kuma ya ki ya saurare su, ka kai lamarin ga ikklisiya. Idan ya ki ya saurari ikklisiya, ka maishe shi ba'al'umme da mai karbar haraji. 38 Hakika ina gaya maku, duk abin da kuka daure a dunia, a daure yake a sama. Abin da kuka kwance kuma, a kwance yake a sama. 39 Kuma ina gaya maku, idan mutum ku biyu zaku yarda akan duk abin da zaku roka, Ubana wanda ke a sama zai yi maku shi. 40 Wurin da mutum biyu ko uku suka taru a cikin sunana, zan kasance tare da su." 41 Bitrus ya zo ya ce wa Yesu, "Ubangiji, sau nawane dan'uwana zai yi mani laifi in gafarta masa? Har sai ya kai sau bakwai?" 42 Yesu ya amsa ya ce masa, "Ban gaya maka sau bakwai ba, amma bakwai din ma har sau saba'in. 43 Saboda haka, za a kwatanta mulkin sama da wani sarki da yake so ya lisaftha dukiyarsa dake a hannun barorinsa. 44 Da ya fara yin haka, sai aka kawo masa daya daga cikin barorinsa da yake binsa talanti dubu goma. 45 Amma tunda ba shi da abin biya, ubangidansa ya bada umurni a sayar da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da duk mallakarsa, domin a biya. 46 Sai baran ya fadi kasa, ya rusuna a gabon ubangidansa ya ce, "Maigida, kayi mani hakuri, zan biya duk abin da na karba." 47 Don haka ubangidansa yayi juyayi, sai ya ce, ya yafe bashin, a saki baran. 48 Amma bayan an saki wannan baran, ya je ya sami wani baran kamar sa da yake bi bashin dinari dari. Ya cafke shi, ya shake shi a wuya, ya ce, 'Ka biya bashin da nake bin ka.' 49 Amma dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi mani hakuri, zan biya ka duk abinda na karba.' 50 Amma baran nan na farko ya ki. A maimakon haka, ya sa aka jefa dan'uwansa bara a kurkuku 51 Da sauran barori suka ya ceci abinda ya bata]. 52 Menene tunaninku? ga abin da ya faru, suka damu kwarai. Sai suka Idan mutum na da tumaki dari, sa'annan daya je suka fada wa ubangidansu yadda abin ya ta bata, ashe ba zai bar tassa'in da tara a gefen faru duka. 53 Sai ubangidansa ya kirawo shi, ya tudu ya tafi neman wadda ta bata ba? 54 Ashe, bai samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in kamata kaima ka nuna jinkai ga dan'uwanka da taran nan da basu bata ba. 55 Hakanan bara kamar yadda na nuna maka jinkai ba?" 56 fa, bai tsakaninku, kai da shi kada. Idan ya saurare ka, zai yi maku, idan kowannenku bai gafarta wa ka mado da dan'uwanka kenan. 57 Amma in ya ki ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu ko uku su zama shaidu, don ta wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da kowacce kalma. 58 19 Sai ya zama sa'adda Yesu ya gama wadannan maganganu, sai ya bar Galili ya zo kan iyakokin Yahudiya, ketaren kogin Urdun. 2 Taro mai yawa suka bi shi, ya kuma warkar da su a wurin. 3 Farisawa suka zo wurinsa, suna gwada shi, suka ce masa, "Ya hallata bisa ga doka mutum ya saki matarsa don kowanne dalili?" 4 Yesu ya amsa ya ce, "Baku karanta ba, cewa shi wanda ya yi su tun farko ya yi su miji da mace? 5 Shi wanda ya yi su kuma ya ce, "Saboda wannan dalilin, mutum zai rabu da mahaifinsa da mahaifiyarsa ya hade da matarsa, su biyun su zama jiki daya?" 6 Su ba biyu ba ne kuma, amma jiki daya. Don haka, duk abin da Allah ya hada, kada wani ya raba." 7 Sai suka ce masa, "To me yasa Musa ya umarcemu mu bada takardar saki, mu kuma kore ta?" 8 Sai ya ce masu, "Saboda taurin zuciyarku, shi yasa Musa ya yarda maku ku saki matanku, amma da farko ba haka yake ba. 9 Ina gaya maku, duk wanda ya saki matarsa in ba saboda zina ba, ya kuma auri wata, yana zina kenan. Wanda kuma ya auri macen da aka saka, yana aikata zina." 10 Almajiran suka ce wa Yesu, "Idan haka yake game da mutum da matarsa, ba kyau ayi aure ba." 11 Amma Yesu yace masu, "Ba kowa ne zai karbi wannan koyerwa ba, amma sai wadanda an yardar masu su karbe ta. 12 Akwai wadanda aka haife su babanni. Akwai wadanda mutane ne suka maida su babanni. Sa'annan akwai wadanda sun mayar da kansu babanni saboda mulkin sama. Duk wanda zai iya karbar

wannan koyerwa, ya karba." 13 Sai aka kawo 'yan kwadago da za su yi aiki a gonarsa. 2 masa yara kanana don ya dibiya hannuwsa Bayan sun shirya kudin da zai biya ma'aikata akansu, yayi masu addu'a, amma almajiran kimarin dinari daya a kowanne yini, sai ya aike suka kwabe su. 14 Amma Yesu ya ce masu, "Ku su gonarsa suyi aiki. 3 Misalin sa'a ta uku sai ya bar yara kanana, kada ku hana su zuwa wuri sake fita, sai ya ga wasu ma'aikata suna tsaye a na, domin mulkin sama na irinsu ne." 15 Ya bakin kasuwa, babu aiki. 4 Sai ya ce masu, 'Kuzo sa hannuwa akan su, sa'annan ya bar wurin. kuyi aiki a gonar, duk abinda ya wajaba, zan ba 16 Sai wani mutum ya zo wurin Yesu, ya ce, ku,' Sai suka tafi su yi aikin. 5 Sai ya sake fita a "Malam, wanne ayyuka nagari ne zan yi domin sa'a ta shida ya kuma sake fita a sa'a ta tara, ya in sami rai madawwami?" (aiōnios g166) 17 Yesu sake yin hakan din. 6 Ya kuma sake yin haka ya ce masa, "Me yasa kake tambaya ta game a sa'a ta sha daya, da ya fita sai ya ga wasu a da abin da ke nagari? Daya ne kawai ke nagari, tsaye da ba sa yin kome. Sai ya ce masu, 'Me amma idan kana so ka shiga cikin rai, ka kiyaye yasa kuke tsaye ba ku yin kome dukan yini?' 7 dokokin." 18 Mutumin ya ce masa, "Wadanne Sai suka ce masa, 'Ai babu wanda ya dauke mu dokokin?" Yesu ya ce masa, "Kada kayi kisa, aiki, shi yasa.' Sai ya ce masu, 'ku ma, kuje cikin kada kayi zina, kada kayi sata, kada kayi shaidar gonar. 8 Da yamma ta yi, sai mai gonar ya ce wa zur, 19 ka girmama mahaifinka da mahaifyarka, manajansa, 'Ka kira ma'aikatan nan ka biya su kuma ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' hakkin su, amma ka fara da wadanda suka zo a 20 Saurayin nan ya ce masa, "Ai na kiyaye duk karshe, zuwa na farkon." 9 Sa'adda wadanda wadannan. Me nake bukata kuma?" 21 Yesu ya suka fara aiki da yamma suka zo, an biya su ce masa, "Idan kana so ka zama cikakke, ka tafi daidai yadda ake biya a yini. 10 Da wadanda ka sayar da mallakarka, ka kuma ba matalauta, suka fara aiki tun safe suka zo, suna tsammani zaka sami dukiya a sama. Sa'annan ka zo ka biyo za a ba su fiye da wadanda sun zo daga baya, ni." 22 Amma da saurayin nan ya ji abin da Yesu amma aka ba kowannensu dinari daya. 11 Da ya fada, ya koma da bakin ciki, domin shi mai suka karbi hakkinsu, suka yi gunaguni game da arziki ne kwarai. 23 Yesu ya ce wa almajiransa, mai gonar. 12 Suka ce, 'Wadannan da suka zo a "Hakika ina gaya maku, zai zama da wuya mai karshe, sa'a guda ce kadai suka yi aiki, amma arziki ya shiga mulkin sama. 24 Ina sake gaya ka ba su daidai da mu, mu da muka yi fama da maku, zai fi wa rakumi sauvi ya shiga ta kafar aiki cikin zafin rana.' 13 Amma mai gonar ya allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah." 25 amsa wa daya daga cikin su, ya ce, 'Aboki na, Da almajiran sun ji haka, suka yi mamaki kwarai ban yi maku laifi ba. Ai mun shirya zan biya da gaske, suka ce, "Wanene zai sami ceto?" ku yadda ake biya a yini, ko ba haka ba? 14 Ku 26 Yesu ya dube su, ya ce, "A wurin mutane karbi abin da ke na ku, ku tafi. Ganin dama ta wannan ba zai yiwu ba, amma a wurin Allah, ne, in ba wadannan da suka zo a karshe daidai kome mai yiwuwa ne." 27 Sai Bitrus ya amsa da ku. 15 Ashe, ba daidai bane a gare ni, in yi ya ce masa, "Duba, mun bar kome da kome abin da na ga dama da mallaka ta? Ko kishi mun bi ka. To me za mu samu?" 28 Yesu ya ce ne kuke yi saboda kirki na?" 16 Haka yake, na masu, "Hakika ina gaya maku, ku da kuka bi ni, karshe za su zama na farko, na farko kuma su a sabuwar haihuwa, lokacin da Dan Mutum ya zama na karshe." [An kira dayawa, amma kadan zauna a kursiyin daukakarsa, ku ma zaku zauna ne zababbu]. 17 Da Yesu zai tafi Urushalima, a kursiyoyi goma sha biyu, kuna shari'anta ya dauki sha-biyun nan a gefe, yayin da suke kabilu goma sha biyu na Isra'il'a. 29 Duk wanda tafiya, sai ya ce masu, 18 "Ku duba fa, zamu ya bar gidaje, 'yan'uwa maza, 'yan'uwa mata, mahaiyi, mahaiifi, 'ya'ya, ko gonaki, saboda sunana, zai sami ninkin su dari, ya kuma gaji rai madawwami. (aiōnios g166) 30 Amma dayawa shi ga al'ummai don suyi masa ba'a, su bulale dake farko yanzu, za su zama na karshe, dayawa shi, su kuma giicciye shi. Amma a rana ta uku, dake karshe kuma, su zama na farko.

20 Gama mulkin sama yana kama da wani mai gona, wanda ya fita da asuba ya nem

ce masa, "Ina so ka ba 'ya'yana izinin zama a kamar yadda Yesu ya umarce su. 7 Suka kawo mulkinka, daya a hannun damanka, daya kuma jakar da dan aholakin, suka sa tufafinsu akai, a hannun hagunka. 22 Amma Yesu ya amsa, ya Yesu kuwa ya zauna akan tufafin. 8 Yawancin ce, "Baku san abin da kuke roko ba. Ko zaku iya jama'a kuwa suka baza tufafinsu akan hanya, sha daga cikin kokon da zan sha bada dadewa wasu kuma suka yanko ganye daga bishiyoyi ba?" Sai suka ce masa, "Zamu iya." 23 Sai ya ce suka shimpida su a hanya. 9 Taron jama'a da masu, "In dai kokon nan da zan sha ne, lallai suke gabansa da wadanda suke bayansa, suka ta zaku sha. Amma, zama a hannun dama na da da murya suna cewa, "Hossana ga dan Dauda! kuma hannun hagu na, ba ni ne mai bayarwa mai albarka ne shi wanda ke zuwa cikin sunan ba, amma na wadanda Uba na ya shirya domin Ubangiji. Hossana ga Ubangiji!" 10 Sa'adda Yesu su ne." 24 Sa'anda sauran almajirai goma suka ya shiga Urushalima sai doki ya cika birnin ji haka, sun yi bacin rai da 'yan'wanan nan biyu. ana cewa, "Wanene wannan?" 11 Sai jama'a 25 Amma Yesu ya kira su wurin sa, ya ce, "Kuna suka amsa, "Wannan shine Yesu annabi, daga sane da cewa, sarakunan al'ummai suna gwada Nazaret ta Galili." 12 Sai Yesu ya shiga haikal. masu mulki, manyan-gari kuma na nuna masu Ya kori duk wadanda ke saye da sayarwa a cikin iko. 26 Ba zai kasance haka a tsakanin ku ba. A ikiilisiya. Ya birkice teburan masu canjin kudi mainmakon haka, duk wanda ke da marmari ya da kujerun masu sayar da tantabaru. 13 Ya ce zama da girma a tsakanin ku, ya zama baran masu, "A rubuce yake, 'Za a kira gidana gidan ku. 27 Wanda kuma ke da marmari ya zama na addu'a,' amma kun mayar dashi kogon 'yan farko a cikin ku, ya zama baran ku. 28 Kamar fashi." 14 Sai makafi da guragu suka zo wurin sa dai yadda Dan mutum bai zo don a bauta masa a haikal, ya warkar da su. 15 Amma da manyan ba, amma yayi bauta, ya kuma bada ransa fansa firistoci da malaman attaura suka ga abubuwun domin mutane dayawa." 29 Da suka fita daga banmamaki da yayi, kuma sa'adda suka ji yara Yariko, babban taro suka bi shi. 30 Suka kuma suna tada murya a cikin haikal suna cewa, ga makafi biyu zaune a bakin hanya. Da makafin "Hossana ga dan Dauda," sai suka ji haushi. suka ji cewa Yesu ne ke wucewa, sai suka tada 16 Suka ce masa, kana jin abinda wadannan murya suna cewa, "Ya Ubangiji, Dan Dauda, mutanen ke fadi?" Yesu ya ce masu, "I! Amma kayi mana jinkai." 31 Amma jama'ar suka tsauta ba ku taba karantawa ba, 'daga bakin jarirai da masu, suka ce suyi shiru. Duk da haka, makafin masu shan mama ka sa yabo'?" 17 Sai Yesu ya suka kara tada murya fiye da na da, suka ce, bar su, ya fice daga birnin zuwa Betaniya ya "Ya Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana jinkai." 32 kwana a wurin. 18 Washegari da safe yayin da Sai Yesu ya tsaya cik, ya sa aka kira su, sai ya ce yake komawa birnin, sai yaji yunwa. 19 Da ya ga masu, "Me kuke so in yi maku?" 33 Sai suka bishiyar baure a bakin hanya, sai yaje wurin ce masa, Ya Ubangiji, muna so mu sami ganin amma bai sami kome ba sai dai ganye. Sai ya ce gari." 34 Sai Yesu yayi juyayi a cikin sa, ya taba mata, "Kada ki kara yin 'ya'ya har abada." Sai idanunsu. Nan da nan, suka sami ganin gari, nan take bishiyar bauren ta bushe. (aiōn g165) 20 suka kuma bi shi.

21 Yayinda Yesu da almajiransa suka kusato

Urushalima sai suka zo Betafaji wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa guda biyu, 2 yace masu, "Ku shiga kauyen da yake gabon ku zaku iske wata jaka da aholaki tara da ita. Ku kwance su ku kawo mani su. 3 Idan wani ya gaya maku wani abu game da haka, sai ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsu,' mutumin kuwa zai aiko ku da su nan da nan." 4 Anyi wannan kuwa domin a cika annabcin anabin. Yace, 5 "Ku cewa diyar Sihiyona, duba, ga sarkinki na zuwa wurin ki, mai tawali'u ne, kuma akan jaki wanda aholaki ne." 6 Sai almajiran suka tafi suka yi

suka ga haka, sai suka yi mamaki suka ce, "Kaka bishiyar bauren ta bushe nan da nan?" 21 Yesu ya amsa yace masu, "Hakika ina ce maku, in dai kuna da bangaskiya ba ku yi shakka ba, ba abinda aka yi wa bauren nan kadai za kuyi ba har ma za ku cewa tsaunin nan, "Ka ciru ka fada teku,' sai kuwa haka ta kasance. 22 Kome kuka roka cikin addu'a, in dai kun gaskanta, za ku samu." 23 Sa'adda Yesu ya shiga haikal, sai manyan fristocin da shugabannin jama'a suka zo suka same shi yayin da yake koyarwa, suka ce, "Da wane iko kake yin wadannan abubuwa?" 24 Yesu ya amsa yace masu, "Ni ma zan yi maku tambaya daya. In kun fada mani, ni ma zan fada maku ko

da wane iko nake yin wadannan abubuwa. **25** magina suka ki ya zama dutse mafi amfani. Daga ina baftismar Yahaya ta fito, daga sama Wannan daga Ubangijine, kuma abin mamaki ko kuma daga mutune?" Sai suka yi shawara a ne a idanunmu? **43** Saboda haka ina gaya maku, tsakanin su, suka ce, "In munce, 'daga sama,' za a karbe mulkin Allah daga wurin ku a ba zai ce mana, 'don me bamu gaskanta dashi wata al'umma da zata bada amfaninsa. **44** Duk ba?" **26** Amma in munce, 'daga mutune,' muna wanda ya fadi akan dutsen nan zai ragargaje. tsoron jama'a, saboda sun san Yahaya annabi Amma duk wanda dutsen ya fadawa, zai nike." ne." **27** Sai suka amsa ma Yesu suka ce, "Bamu **45** Da manyan firistocin da farisawan suka ji sani ba." Shi ma yace masu, "Nima bazan gaya wannan misalin, sai suka gane da su yake. **46** Da maku ko da wane iko nake yin abubuwan nan ba. **28** Amma me kuke tunani? Wani mutum yana da 'ya'ya biyu. Ya je wurin na farkon yace, 'Da, je ka kayi aiki yau a cikin gona.' **29** Yaron ya amsa yace, 'bazan yi ba,' amma daga baya ya canza tunaninsa ya tafi. **30** Sai mutumin ya je wurin da na biyun ya fada masa abu guda. Wannan dan ya amsa ya ce, 'zanje, baba,' amma bai je ba. **31** Wanene a cikin 'ya'ya biyun nan yayi nufin ubansa?" Suka ce, "na farkon." Yesu ya ce masu, "Hakika ina gaya maku, masu karbar haraji da karuwai za su shiga mulkin Allah kafin ku. **32** Gama Yahaya ya zo maku a hanyar adalci, amma ba ku gaskata da shi ba, a yayinda masu karbar haraji da karuwai suka gaskata da shi. Ku kuwa, bayan kun ga abin da ya faru, baku ma tuba daga baya ba don ku gaskata da shi. **33** Ku saurari wani misalin. Anyi wani mutum, mai gona. Yayi shuka a gonar, ya shinge ta, ya gina ramin matse inabi a cikin gonar, ya kuma gina wata hasumiyar tsaro, sai ya bada hayar gonar ga wadansu manoma. Sai ya tafi wata kasa. **34** Da kakar inabi ta yi, sai ya aiki wadansu bayi su karbo masa amfanin gonar. **35** Amma manoman suka kama bayin, suka doddoki dayan, suka kashe dayan, suka jejefe dayan da duwatsu. **36** Sai mai gonar ya sake aika wadansu bayinsa da suka fi na farko, amma manoman suka yi masu kamar yadda suka yi wa sauran. **37** Bayan wannnan, sai mai gonar ya aika da dansa wurin su yana cewa, 'za su yi wa dana biyayya.' **38** Amma da manoman suka ga dan, sai suka ce a tsakanin su, 'wannan shine magajin. Kuzo, mu kashe shi mu gaji gonar.' **39** Sai suka dauke shi, suka jefar da shi daga cikin gonar, suka kashe shi. **40** To idan me gonar ya zo, me zai yiwa manoman? **41** Suka ce masa, "Zai hallaka mugayen manoman nan ta hanya mai tsanani, zai kuma bada gonar haya ga wadansu manoman, mutanen da za su biya, lokacin da inabin ya nuna." **42** Yesu yace masu, "Baku taba karantawa a nassi ba," 'Dutsen da

22 Yesu ya sake yi masu magana da misalai, yace, **2** "Mulkin sama yana kama da wani sarki wanda ya shirya wa dansa liyafar aure. **3** Ya aiki bayinsa su kira wadanda aka gayyata su zo liyafar auren, amma suka ki zuwa. **4** Sai sarkin ya sake aiken wasu bayin, yace, "Ku gaya wa wadanda aka gayyata, "Duba, na shirya liyafata. An yanka bajimaina da kosassun 'yanmarukana, an gama shirya komai. Ku zo wurin bikin auren." **5** Amma mutanen ba su dauki sakon da mahimmanci ba kuma suka yi tafiyarsu. Wani ga gonarsa, wani ga kasuwancinsa. **6** Sauran kuma suka kama bayin sarkin, suka wulakanta su, suka kuma kashe su. **7** Amma sarkin ya ji haushi. Ya aika sojojinsa, ku kashe masu kisan kan nan, ku kuma kone birnin su. **8** Sai ya ce wa bayinsa, 'An gama shirya bikin, amma wadanda aka gayyata ba su cancanta ba. **9** Saboda haka ku je bakin hanya ku gayyaci iyakar yawan mutanen da za ku samu zuwa bukin auren.' **10** Bayin suka tafi hanya suka tattaro dukan mutanen da suka samu, da masu kyau da marassa kyau. Zauren auren kuwa ya cika makil da baki. **11** Amma da sarkin ya zo don ya ga bakin, sai ya ga wani wanda bai sa kayan aure ba. **12** Sai sarkin ya ce masa, 'Aboki, ta yaya ka shigo nan ba tare da kayan aure ba?' Mutumin kuwa ya rasa ta cewa. **13** Sai sarkin ya ce wa bayinsa, 'Ku daure mutumin nan hannu da kafa, ku jefa shi cikin duhun, inda za ayi kuka da cizon hakora.' **14** Gama mutane dayawa aka kira, amma kadan aka zaba." **15** Sai Farisawan suka tafi suka shirya makirci akan yadda zasu kama shi ta maganarsa. **16** Suka ce tura masa almajiransu, da Hirudiyawa. Suka ce ma Yesu, "Mallam, mun san kai mai gaskiya ne, kuma kana koyar da hanyar Ubangiji da gaskiya. Ba ka damu da ra'yin kowa ba, kuma ba ka nuna bambanci a tsakanin mutane. **17** To

gaya mana, menene tunaninka? Ya halarta a zauna a hannun damana, har sai na mai da biya haraji ga Kaisar ko a'a?" 18 Amma Yesu ya makiyanka matakina sawayenka." 45 Idan Dauda gane muguntarsu yace, "Don me kuke gwada ni, ya kira Almasihu 'Ubangiji,' ta yaya ya zama ku munafukai? 19 Ku nuna mani sulen harajin." dan Dauda?" 46 Ba wanda ya iya bashi amsa, ba Sai suka kawo masa sulen. 20 Yesu yace masu, kuma wanda ya kara yi masa tambayoyi tun "Hoto da sunan wanene wadannan?" 21 Suka ce daga wannan rana.

masa, "Na Kaisar." Sai Yesu ya ce masu, "To ku ba Kaisar abubuwan dake na Kaisar, Allah kuma abubuwan dake na Allah." 22 Da suka ji haka, suka yi mamaki. Sai suka bar shi suka tafi. 23 A ran nan sai wadansu Sadukiyawa, wadanda suka ce ba tashin matattu, suka zo wurinsa. Suka tambaye shi, 24 cewa, "Mallam, Musa yace, 'Idan mutum ya mutu, bashi da 'ya'ya, dole dan'uwansa ya auri matarsa ya kuwa haifawa dan'uwansa 'ya'ya. 25 Akwai wasu 'yan'uwa bakwai. Na farkon yayi aure sai ya mutu. Da shike bai bar 'ya'ya ba. Ya bar wa dan'uwansa matarsa. 26 Sai dan'uwansa na biyu shi ma yayi haka, haka kuma na ukun, har zuwa dan'uwan na bakwai. 27 Bayan dukansu, sai matar ta mutu. 28 To a tashin matattu, matar wa zata zama a cikin su bakwai din? Don duk sun aure ta." 29 Amma Yesu ya amsa yace masu, "Kun bata, domin ba ku san litattafai ko ikon Allah ba. 30 Domin a tashin matattu basu aure, ba kuma a bada su aure. Maimaikon haka, suna kama da mala'ikun sama. 31 Amma game da tashin matattu, ba ku karanta abinda Allah ya fada maku ba, cewa, 32 'Nine Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu'? Allah ba Allah na matattu bane, amma na rayayyu." 33 Da taron suka ji haka, sai suka yi mamakin koyerwarsa. 34 Amma da Farisawan suka ji cewa Yesu ya kure Sadukiyawa, sai suka tattara kansu. 35 Daya daga cikinsu, masanin shari'a, yayi masa tambaya, yana gwada shi- 36 "Mallam, wace doka ce mafi girma a cikin shari'a?" 37 Yesu yace masu, "Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da dukkan zuciyrka, da dukkan ranka, da dukkan hankalinka." 38 Wannan itace babbar doka ta farko. 39 Doka ta biyu kuma kamar ta take-'Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' 40 Akan wadannan dokoki ne dukkan shari'a da annabawa suka rataya." 41 Yayin da Farisawa suke tattare wuri daya, Yesu yayi masu tambaya. 42 Yace, "Me kuke tunani game da Almasihu? Shi dan wanene?" Suka ce masa, "Dan Dauda ne." 43 Yesu yace masu, "To ta yaya kuma Dauda cikin Ruhu ya kira shi Ubangiji, yana cewa, 44 "Ubangiji ya cewa wa Ubangijina,

23 Sai Yesu yayi wa taron da alamajiransa magana. 2 Ya ce, "Marubuta da Farisawa suna zaune a mazaunin Musa. 3 Don haka, duk abinda suka umarceku kuyi, kuyi wadannan abubuwa ku kuma kiyaye su. Amma kada kuyi koyi da ayyukansu, gama suna fadar abubuwa amma kuma ba su aikata su. 4 I, sukan daura kaya masu nauyi, masu wuyar dauka, daga nan su dauka su jibga wa mutane a kafada. Amma su kan su baza su mika danyatsa ba su dauka. 5 Duk ayyukan su suna yi ne don mutane su gani, suna dinka aljihunan nassinsu da fadi, suna fadada iyakokin rigunansu. 6 Su na son mafifitan wuraren zama a gidan biki, da mafifitan wuraren zama a majami'u, 7 da kuma gaisuwar musamman a wuraren kasuwanci, a kuma rika ce da su 'mallam.' 8 Amma ba sai an kira ku 'mallam, ba' domin malami daya kuke da shi, ku duka kuwa 'yan'uwan juna ne. 9 Kada ku kira kowa 'Ubanku' a duniya, domin Uba daya ne ku ke da shi, kuma yana sama. 10 Kada kuma a kira ku malamai, saboda malamin ku daya ne, shi ne Almasihu. 11 Amma wanda yake babba a cikin ku zaya zama bawanku. 12 Duk wanda ya daukaka kansa za a kaskantar dashi. Duk wanda ya kaskantar da kansa kuma za a daukaka shi. 13 Amma kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kun toshewa mutane kofar mulkin sama. Baku shiga ba, kuma ba ku bar wadanda suke so su sami shiga ba. 14 kaiton ku marubuta da Farisawa, domin kuna hallaka gwauraya - 15 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kuna tafiya ketaren tekuna da kasashe domin samun almajiri daya tak, in kwa kun samu kukan mai da shi biyunku danwuta. (Geenna g1067) 16 Kaiton ku, makafin jagora, kuda kuke cewa, Kowa ya rantse da Haikal, ba komai. Amma duk wanda ya rantse da zinariyar Haikalin, rantsuwersa ta daure shi.' 17 Ku wawayen makafi! wanene yafi girma, zinariyar ko kuwa Haikalin da yake tsarkake zinariyar? 18 Kuma, 'Kowa ya rantse da bagadi, ba komai bane. Amma duk wanda ya rantse da baikon da aka dora a kai, sai rantsuwersa ta

kama shi.' **19** Ku makafi! Wanene yafi girma, amma kin ki. **38** Ga shi an bar maku gidan ku a baikon ko kuwa bagadin da yake kebe baikon ga yashe! **39** Ina dai gaya maku, ba za ku kara gani Allah? **20** Saboda haka, duk wanda ya rantse da bagadi, ya rantse da shi da duk abinda ke kansa. **21** Kuma duk wanda ya rantse da Haikali ya rantse dashi da kuma wanda yake cikin sa. **22** Kuma duk wanda ya rantse da sama, ya rantse da kursiyin Allah da kuma wanda yake zaune akai. **23** Kaiton ku Farisawa da marubuta, munafukai! Kukan fitar da zakkar doddoya, da karkashi, da lamsur, amma kun yar da al'amuran attaura mafi nauyi-, wato, hukunci, da jinkai da bangaskiya. Wadannan ne ya kamata kuyi, ba tare da kunyi watsi da sauran ba. **24** Makafin jagora, ku kan burtsar da kwaro dan mitsil, amma kukan hadiye rakumi! **25** Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! kuna wanke bayan moda da kwano, amma aciki cike suke da zalunci da keta. **26** Kai makahon Bafarisel! Sai ka fara tsarkake cikin modar da kwanon domin bayansu ma su tsarkaka. **27** Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kamar kaburburan da aka shafa wa farar kasa kuke, masu kyaun gani daga waje, daga ciki kuwa sai kasusuwan matattu da kazanta iri iri. **28** Haka nan kuke a idanun mutane ku adalai ne, amma a ciki sai munafunci da mugun aiki. **29** Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Ku kan gina kaburburan annabawa, kuna kuma kawata kaburburan adalai. **30** Kuna cewa, 'Da muna nan a zamanin Ubannimmu, da bamu basu goyon baya ba wajen zubar da jinin annabawa.' **31** Domin haka kun shaida kanku ku ne 'ya'yan masu kisan annabawa. **32** Sai kuma kuka cika ma'aunin ubanninku! **33** macizai, Ku 'ya'yan ganshekai, Yaya zaku tsere wa hukuncin Gidan wuta? (**Geenna g1067**) **34** Saboda haka, duba, ina aiko maku da annabawa, da masu hikima da marubuta. Za ku kashe wadansun su kuma ku gicciye su. Zaku yiwa wasu bulala a majami'un ku, kuna bin su gari gari. **35** Sakamakon hakan alhakin jinin dukkan adalai da aka zubar a duniya ya komo a kan ku, tun daga jinin Habila adali har ya zuwa na Zakariya dan Barakiya, wanda kuka kashe a tsakanin Haikali da bagadi. **36** Hakika, Ina gaya maku, duk wannan zai auko wa mutanen wannan zamani. **37** Urushalima, Urushalima, keda kika kashe annabawa kika kuma jejjifi wadanda aka turo maki da duwatsu! Sau nawa ne naso in tattaro ki kamar yadda kaza take tattara 'yan tsakinta cikin fukafukanta,

24 Yesu ya fita daga cikin haikal in ya kama hanyar sa. Almajiran sa suka zo suna nuna masa ginin haikali. **2** Amma ya amsa masu yace, "kun ga dukkan wadannan abubowan? Ina gaya maku gaskiya, ba ko dutse daya da za'a bari akan dan'uwansa wanda ba za'a rushe shi ba." **3** Yayin da ya zauna a kan dutsen zaitun, almajiran sa suka zo wurin sa a boye suka ce, "me zai zama alamar zuwanka da kuma na karshen duniya?" (**aiōn g165**) **4** Yesu ya amsa yace dasu, "Ku kula kada wani yasa ku kauce." **5** Gama da yawa za su zo da sunana. Za su ce, "ni ne almasihu," kuma za su sa da yawa su kauce. **6** Za ku ji labarin yake-yake da kuma shelar yake-yake. Ku kula kar ku tsorata, domin dole abubowan nan su faru; amma karshen dai tukunna. **7** Gama al'umma zata tayarwa al'umma, kuma mulki zai tayarwa mulki. Za'a yi yunwa da gircizar kasa a wurare dabam dabam. **8** Amma dukkan wadannan farkon ciwon haihuwa ne kawai. **9** Bayan haka za'a bada ku ga tsanani a kuma kashe ku. Dukkan al'ummai za su tsane ku saboda sunana. **10** Daga nan da yawa za su yi tuntube, kuma su ci amanar juna, su kuma tsani juna. **11** Annabawan karya da yawa za su taso kuma susa da yawa su kauce. **12** Domin mugunta zata ribambanya, kaunar masu yawa zata yi sanyi. **13** Amma duk wanda ya jure har karshe, zai sami ceto. **14** Za'a yi wa'azin wannan bisharar mulkin a dukkan duniya don ya zama shaida akan dukkan al'ummai. Daganan karshen zai zo. **15** Don haka, idan kun ga abin kyama mai lalatarwa, wanda Annabi Daniyel ya yi maganar sa, Ya tsaya a wuri mai tsarki (bari mai karatu ya fahimta), **16** bari wadanda ke yahudiya su gudu zuwa kan duwatsu, **17** Bari wanda yake kan bene kada ya sauko don daukar wani abu a cikin gidansa, **18** kuma wanda yake gona kar ya dawo gida domin daukar babbar rigarsa. **19** Amma kaito ga wadanda suke dauke da yaro, ko masu shayarwa a wannan kwanakin! **20** Ku yi addu'a kada gudun ku ya zama lokacin hunturu, ko ranan asabaci. **21** Domin za'ayi tsanani mai girma, wanda ba'a taba yin irin shi ba, tun farkon duniya har ya zuwa yau, a'a ba za ayi irin shi ba kuma. **22** In ba don

an rage kwanakin ba, da ba mahalukin da zai sai ku shirya, domin Dan Mutum zai zo a sa'ar tsira. Amma albarkacin zababbun, za a rage da ba ku yi zato ba. **45** To wanene amintaccen kwanakin. **23** Sa'annan idan wani yace maku, bawannan mai hikima, wanda maigidan sa ya sa duba, "ga Almasihu a nan!" ko, "ga Almasihu ya kula mar da gida, domin ya ba su abinci a kan a can!" kar ku gaskata. **24** Gama annabawan lokaci? **46** Mai albarka ne bawan, da mai gidan karya da almasihan karya za su zo suna nuna zai same shi a kan aikin sa a lokacin da ya dawo. alamu da al'ajibai, don su yaudari masu yawa **47** Ina gaya maku gaskiya mai gidan zai dora zuwa ga bata, in ya yiwuma har da zababbun. shi a kan dukkan a binda yake da shi. **48** Amma **25** Kun gani, na gaya maku kafin lokacin ya zo. idan mugun bawa ya ce a zuciyarsa, "maigida **26** Saboda haka, idan suka ce maku, "ga shi a na ya yi jinkiri," **49** sai ya fara dukan sauran jeji," kar ku je jejin. Ko, "ga shi a can cikin barorin, ya yi ta ci da sha tare da mashaya, **50** kuryar daki," kar ku gaskata. **27** Yadda walkiya uban gidan bawan zai dawo a ranar da bawan ke haskakawa daga gabas zuwa yamma, haka bai zata ba, a lokacin da bai sani ba. **51** Uban nan zuwan Dan mutum zai zama. **28** Duk inda gidansa zai datsa shi biyu, karshen sa zai zama mushe yake, nan unglai suke taruwa. **29** Amma daidai da na munafukai, za a sashi inda a ke nan da nan bayan kwanakin tsananin nan, rana kuka da cizon hakora.

za ta duhunta, wata kuma ba zai ba da haskensa ba, taurari kuma za su fado daga sama, ikokin sammai za su girgiza. **30** Sa'annan alamar Dan Mutum za ta bayyana a sararin sama, kuma dukkan kabilun duniya za su yi bakin ciki. Za su ga Dan Mutun na zuwa a gajimara da iko da daukaka mai girma. **31** Zai aiki mala'ikunsa, da karar kaho mai karfi, kuma za su tattara dukkan zababbu daga dukkan kusurwoyi hudu, daga karshen sararin sama har zuwa wani karshen. **32** Kuyi koyi da itacen baure. Da zaran reshen sa ya yi toho ya fara bada ganye, za ku sani bazara ta kusa. **33** Haka kuma, idan kun ga dukkan wadannan abubuwa, ya kamata ku sani, Ya yi kusa, ya na bakin kofa. **34** Ina gaya maku gaskiya, wannan zamanin ba zai wuce ba, sai dukkan wadannan abubuwan sun faru. **35** Sama da kasa za su shude, amma kalmomina ba za su shude ba. **36** Amma game da ranan nan ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama, ko Dan, sai Uban kadai. **37** Kamar yadda kwanakin Nuhu suke, haka zai zama game da zuwan Dan Mutum. **38** A wadannan kwankin kafin zuwan ruwan tsufana suna ci suna sha, suna aure suna aurarwa har ranar da Nuhu ya shiga jirgin, **39** ba su san kome ba har ruwan ya zo ya cinye su haka ma zuwan Dan Mutun zai zama. **40** Sa'annan mutane biyu zasu kasance a gona za a duke daya, a bar daya a baya. **41** Mata biyu na nika a manika za a duke daya, za a bar dayar. **42** Don haka sai ku yi zaman tsaro, domin baku san ranar da Ubangijinku zai zo ba. **43** Amma ku san wannan, idan maigida ya san lokacin da barawo zai zo, zai zauna a shirye ba zai bar gidan sa har a balle a shiga ba. **44** Don haka

25 Sa'annan mulkin sama zai zama kamar budurwai goma da suka dauki fitilunsu domin su taryi ango. **2** Biyar daga cikin su masu hikima ne biyar kuma wawaye. **3** Sa'adda wawayen budurwai suka dauki fitilunsu, ba su dauki karin mai ba. **4** Amma budurwai masu hikimar suka dauki gorar mai tare da fitilunsu. **5** To da angon ya makara, dukkan su sai suka fara gyangyadi sai barci ya duke su. **6** Amma da tsakkare dare sai aka yi shela, 'Ga ango ya iso! Ku fito taryensa. **7** Sai dukka budurwan nan suka tashi suka gyaggyara fitilunsu. **8** Wawayen su ka ce da masu hikimar, 'Ku sammana kadan daga manku gama fitilunmu su na mutuwa.' **9** "Amma masu hikimar suka ce 'Tun da man ba zai ishe mu tare da ku ba, sai ku je gun ma su sayarwa ku sayo wa kanku. **10** Sa'adda suka tafi sayan man, sai angon ya shigo, kuma wadanda suke a shirye su ka shiga tare da shi bukin auren, sai aka rufe kofar. **11** Bayan dan lokaci kadan sauran budurwan suka dawo suna cewa, 'Mai gida, mai gida, bude mana kofar.' **12** Amma ya amsa ya ce, 'A gaskiya ina gaya maku, ni ban san ku ba.' **13** Don haka sai ku lura, don baku san rana ko sa'a ba. **14** Domin yana kama da wani mutum da zai tafi wata kasa. Ya kira barorinsa ya ba su dukiyar sa. **15** Ga wani ya ba shi talanti biyar, ga wani ya ba shi biyu, ga wani kuma ya ba shi talanti daya. kowa an bashi gwargwadon iyawarsa, sai wannan mutum ya yi tafiyar sa **16** nan da nan sai wanda ya karbi talanti biyar ya sa nasa a jari, ya sami ribar wasu talanti biyar. **17** Haka ma wanda ya karbi talanti biyu ya sami ribar

wasu biyu. **18** Amma bawan da ya karbi talanti ganka kana jin yunwa muka baka abinci? Ko dayan ya yi tafiyar sa, ya haka rami, ya binne kana jin kishi muka baka ruwan sha? **38** Kuma kudin mai gidansa. **19** To bayan tsawon lokaci yaushe muka ganka kana bakunci har muka sai ubangidan barorin nan ya dawo, domin baka masauki? Ko kuma kana huntanci da muka yayi lissafin kudinsu. **20** Bawan da ya karbi tufatar da kai? **39** Yaushe kuma muka ganka talanti biyar, ya kawo nasa da ribar wasu biyar. kana ciwo ko a kurkuku har muka ziylarce ka?' Yace, 'Maigida, ka bani talanti biyar, gashi na **40** Sa'annan Sarkin zai amsa masu yace, 'Hakika samo ribar karin talanti biyar.' **21** Maigidansa Ina gaya maku, duk abinda kuka yi wa daya yace masa, 'Madalla, bawa na gari mai aminci! mafi kakanta daga cikin 'yan'uwanwa a nan ni Ka yi aminci akan abu kadan. Zan sa ka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' **22** Bawan da ya karbi talanti biyun, ya zo yace, 'Maigida, ka ba ni talanti biyun. Gashi kuwa na sami karin ribar wasu biyun.' **23** domin ina jin yunwa baku bani abinci ba; ina Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai bawa na jin kishi ba ku bani ruwa ba; **43** Ina bakunci gari mai aminci! Ka yi aminci akan abubuwa amma baku bani masauki ba; ina huntanci, baku kadan. Zan saka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' **24** Sai bawan tufasar da ni ba; ina ciwo kuma ina kurkuku, da watsa ba. **25** Na ji tsoro, don haka sai na je na boye talantinka a rami. Duba, ga abinda yake naka.' **26** Amma ubangidansa ya amsa yace, kai mugu malalacin bawa, ka san cewa ni mai girbi ne inda ban shuka ba kuma ina tattarawa inda ban zuba ba. **27** To da ba sai ka kai kudina a banki ba, da bayan na dawo da sai in karbi abina da riba. **28** Saboda haka ku kwace talantin daga gare shi ku baiwa mai talanti goman nan. **29** Gama ga wanda yake da shi za'a kara masa har ma a yalwace za'a kara bashi. Amma ga wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a kwace. **30** Ku jefa wannan mugun bawan marar amfani, cikin duhu mai surfi, inda ake kuka da cizon hakora.' **31** Sa'adda Dan mutum zai zo cikin daukakarsa da dukan Mala'iku tare da shi, sa'annan zai zauna kursiyinsa na daukaka. **32** A gabansa za'a tattara dukkan al'ummai, zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda makiyyayi yake rarraba tumaki daga awaki. **33** Zai sa tumakin a hannunsa na dama, amma awakin a hannunsa na hagu. **34** Sa'annan sarkin zai ce wa na hannun damarsa, 'Ku zo ku da Ubana ya albarkata, ku gaji mulkin da aka shirya maku kafin a kafa dunya. **35** Gama na ji yunwa kuka bani abinci; Na ji kishi kuka bani ruwa; Na yi bakunci kun bani masauki; **36** Na yi huntanci kuka tufasar dani; Na yi ciwo kuka kula dani; Ina kurkuku kuka ziylarce!' **37** Sa'annan masu adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka

ganka kana jin yunwa muka baka abinci? Ko dayan ya yi tafiyar sa, ya haka rami, ya binne kana jin kishi muka baka ruwan sha? **38** Kuma kudin mai gidansa. **19** To bayan tsawon lokaci yaushe muka ganka kana bakunci har muka sai ubangidan barorin nan ya dawo, domin baka masauki? Ko kuma kana huntanci da muka yayi lissafin kudinsu. **20** Bawan da ya karbi tufatar da kai? **39** Yaushe kuma muka ganka talanti biyar, ya kawo nasa da ribar wasu biyar. kana ciwo ko a kurkuku har muka ziylarce ka?' Yace, 'Maigida, ka bani talanti biyar, gashi na **40** Sa'annan Sarkin zai amsa masu yace, 'Hakika samo ribar karin talanti biyar.' **21** Maigidansa Ina gaya maku, duk abinda kuka yi wa daya yace masa, 'Madalla, bawa na gari mai aminci! mafi kakanta daga cikin 'yan'uwanwa a nan ni Ka yi aminci akan abu kadan. Zan sa ka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' **22** Bawan da ya karbi talanti biyun, ya zo yace, 'Maigida, ka ba ni talanti biyun. Gashi kuwa na sami karin ribar wasu biyun.' **23** domin ina jin yunwa baku bani abinci ba; ina Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai bawa na jin kishi ba ku bani ruwa ba; **43** Ina bakunci gari mai aminci! Ka yi aminci akan abubuwa amma baku bani masauki ba; ina huntanci, baku kadan. Zan saka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' **24** Sai bawan tufasar da ni ba; ina ciwo kuma ina kurkuku, da watsa ba. **25** Na ji tsoro, don haka sai na je na boye talantinka a rami. Duba, ga abinda yake naka.' **26** Amma ubangidansa ya amsa yace, kai mugu malalacin bawa, ka san cewa ni mai girbi ne inda ban shuka ba kuma ina tattarawa inda ban zuba ba. **27** To da ba sai ka kai kudina a banki ba, da bayan na dawo da sai in karbi abina da riba. **28** Saboda haka ku kwace talantin daga gare shi ku baiwa mai talanti goman nan. **29** Gama ga wanda yake da shi za'a kara masa har ma a yalwace za'a kara bashi. Amma ga wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a kwace. **30** Ku jefa wannan mugun bawan marar amfani, cikin duhu mai surfi, inda ake kuka da cizon hakora.' **31** Sa'adda Dan mutum zai zo cikin daukakarsa da dukan Mala'iku tare da shi, sa'annan zai zauna kursiyinsa na daukaka. **32** A gabansa za'a tattara dukkan al'ummai, zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda makiyyayi yake rarraba tumaki daga awaki. **33** Zai sa tumakin a hannunsa na dama, amma awakin a hannunsa na hagu. **34** Sa'annan sarkin zai ce wa na hannun damarsa, 'Ku zo ku da Ubana ya albarkata, ku gaji mulkin da aka shirya maku kafin a kafa dunya. **35** Gama na ji yunwa kuka bani abinci; Na ji kishi kuka bani ruwa; Na yi bakunci kun bani masauki; **36** Na yi huntanci kuka tufasar dani; Na yi ciwo kuka kula dani; Ina kurkuku kuka ziylarce!' **37** Sa'annan masu adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka

Shaidan da aljannunsa, (aiōnios g166, questioned) **42** **26** Yayin da Yesu ya gama fadi masu wadannan maganganu, sai ya cewa almajiransa, **2** "Kun sani sauran kwana biyu idin ketarewa ya zo, kuma za'a bada Dan mutum domin a gicciye shi. **3** Sa'annan manyan firistoci da dattawan jama'a suka taru a fadar babban firist, mai suna Kayafa. **4** Suka shirya yadda zasu kama Yesu a boye su kuma kashe shi. **5** Amma suna cewa, "Ba a lokacin idin ba, domin kada tarzoma ta tashi daga cikin mutane." **6** Sa'adda Yesu yake Baita'anaya a gidan Saminu Kuturu, **7** daidai lokacin da ya zauna a gefen teburin cin abinci, sai wata mata ta shigo da kwalbar mai, mai tsada, ta zuba wa Yesu a kansa. **8** Amma da almajiransa suka ga haka, sai suka ji haushi suka ce, "Ina dalilin yin irin wannan asara?" **9** Ai da an sayar da wannan mai da kudi mai yawa a rabawa talakawa." **10** Amma da yake Yesu ya san tunaninsu, sai yace masu, "Don me kuke damun matar nan? Ta yi abu mai kyau domina. **11** Kuna da talakawa tare da ku koyaushe, amma ni ba zan kasance da ku ba koyaushe. **12** Don a sa'adda ta zuba man nan a

jikina, ta yi haka ne don jana'iza ta. **13** Hakika ba." Sai sauran almajiran suma suka fadi haka. Ina gaya maku, duk inda za ayi wannan bishara **16** Sa'anna Yesu ya tafi tare da su, wurin da ake a dukan duniya, abin da matar nan tayi za'a kira Getsaimani sai yace wa almajiransa, "Ku rika ambatar da shi don tunawa da ita." **14** Sai zauna a nan ni kuma zan je gaba in yi addu'a." daya daga cikin sha biyun, mai suna Yahuza **17** Ya dauki Bitrus da kuma 'ya'ya biyu na Zabadi Iskariyoti, ya tafi wurin manyan firistocin, **15** tare da shi, sai ya fara damuwa da juyayi. **18** Sai yace, "Me kuke da niyyar bani idan na mika yace masu, "Raina na cikin damuwa sosai har maku shi?" Suka auna masa azurfa talatin. **16** ga mutuwa. Ku kasance anan kuna tsaro tare da Daga wannan lokacin yayi ta neman zarafi da ni." **19** Ya dan taka zuwa gaba kadan, sai ya fadi zai bada shi a wurinsu. **17** To a rana ta fari na a fuskarsa, yayi addu'a. Yace, "Ya Ubana, in zai idin ketarewa almajiran suka zo wurin Yesu yiwi, bari kokon nan ya wuce ni. Duk da haka, suka ce, "Ina kake so mu shirya maka da zaka ba nufina za'a bi ba, amma naka nufin." **20** Ya ci abincin idin ketarewa?" **18** Yace, "Ku shiga koma wurin almajiran ya same su suna barci, cikin birnin zaku sami wani mutum sai kuce sai ya cewa Bitrus, "Kai, ba zaku yi tsaro tare da masa, 'Mallam yace, "lokaci na ya kusa. Zan ci ni ba koda sa'a daya? **21** Ku yi tsaro kuma, kuyi idin ketarewa a gidanka, da almajiraina." **19** addu'a domin kada ku fada cikin jaraba. Ruhu Almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya umarce dai ya yarda amma, jiki ba karfi." **22** Sai ya koma su, suka shirya abincin idin ketarewar. **20** Da karo na biyu yayi addu'a, Yace, "Ya Ubana, in yamma ta yi, sai ya zauna domin ya ci tare da wannan kokon ba zai wuce ba sai na sha shi, almajiransa goma sha biyu. **21** Sa'adda suke ci, bari nufinka ya kasance." **22** Ya sake dawowa, yace, "Hakika ina gaya maku, daya daga cikin ya same su suna barci, domin idanunsu sun yi ku zai bada ni." **23** Suka yi bakin ciki, suka fara nauyi. **24** Sai ya sake barinsu ya tafi. Ya koma tambayarsa daya bayan daya, "Na tabbata ba ni karo na uku yana addu'a yana fadin kalmomi iri bane ko, Ubangiji?" **23** Sai ya amsa, "Wanda ke daya. **25** Sai Yesu ya koma wurin almajiran yace sa hannu tare da ni cikin kwano daya shi ne zai masu, "Har yanzu barci kuke kuna hutawa? bada ni. **24** Dan mutum zai tafi, kamar yadda Duba, lokaci ya kusato, kuma an bada Dan aka rubuta akan sa. Amma kaiton mutumin da mutum ga hannun masu zunubi. **26** Ku tashi ta wurin sa za'a bada Dan mutum! Gwamma da mu tafi. Duba, wanda zai badani ya kusato." **27** ba'a haifi mutumin nan ba." **25** Yahuza da zai Sa'adda yana cikin magana Yahuza, daya daga bada shi yace, "Mallam ko ni ne?" Yace masa, cikin sha biyun, ya zo. Babban taro ya zo tare "Ka fada da kanka." **26** Yayin da suke ci, sai Yesu da shi daga wurin manyan firistoci da dattawan ya dauki gurasa, ya sa albarka, ya karya. Ya ba jama'a. Suna rike da takubba da kulake. **28** To almajiran yace, "Ku karba, ku ci, wannan jiki mutumin da zai bada Yesu ya rigaya ya basu nane." **27** Sai ya dauki kokon yayi godiya, Ya ba alama, cewa, "Duk wanda na sumbatta, shine. su yace, "Ku sha, dukanku. **28** "Gama wannan Ku kama shi." **29** Nan da nan ya kaiga Yesu jinina ne na alkawari wanda aka zubar domin ya ce, "Gaisuwa, Mallam!" sai ya sumbace shi. gafarar zunuban mutane da yawa. **30** Amma ina **31** Yesu kuwa yace masa, "Aboki, kayi abin da gaya maku, ba zan kara shan ruwan inabin nan ya kawo ka." Sai suka iso suka sa hannuwansu ba, sai ranar da zan sha shi sabo tare da ku a kan Yesu suka kama shi. **32** Nan take, daya cikin mulkin Ubana." **30** Da suka raira waka, daga cikin wadanda suke tare da Yesu ya mika sai suka ka tafi dutsen zaitun. **31** Sai Yesu yace hannunsa, ya zare takobinsa, ya sare wa bawan masu, "Dukan ku zaku yi tuntube a wannan babban firist din kunne. **33** Sai Yesu yace, masa, dare sabili da ni, gama a rubuce yake, "Zan bugi "Ka maida takobinka cikin kubensa, domin duk makiyayin, garken tumakin kuma za su watse.' wadanda suka dauki takobi su ma ta wurin **34** Amma bayan an tashe ni, zan riga ku zuwa takobi za su hallaka. **35** Ko kana tunanin ba zan Galili." **33** Amma Bitrus yace masa, "Ko dama iya kirin Ubana ba, ya kuma aiko da rundunar duka zasu fadi sabili da kai, ni kam bazan fadi Mala'iku fiye da goma sha biyu? **34** Amma to ba." **35** Bitrus yace masa, "Hakika ina gaya maka, tayaya za'a cika nassi, cewa dole wannan ya a wannan daren kafin carar zakara, za ka yi faru?" **36** A wannan lokacin Yesu yace wa taron, musun sani na sau uku." **35** Bitrus yace masa, "Kun zo da takubba da kulake ku kama ni kamar koda zan mutu tare da kai, bazan yi musunka dan fashi? Ina zaune kowace rana a haikal ina

koyerwa, amma baku kama ni ba. **56** Amma duk wannan ya faru ne don a cika abinda annabawa suka rubuta." Bayan haka sai dukkan almajiran suka bar shi suka gudu. **57** Wadanda suka kama Yesu, suka kai shi wurin Kayafa babban firist, inda marubuta da duttawan jama'a suka taru. **58** Amma Bitrus ya bi shi daga nesa, har zuwa farfajiyar babban firist din. Ya shiga ya zauna da masu tsaro domin ya ga abinda zai faru. **59** A wannan lokaci manyan firistoci da duk 'yan majalisar suka fara neman shaidar karya akan Yesu, domin su samu su kashe shi. **60** Amma ba su samu ko daya ba, ko dayake an samu shaidun karya dayawa da suka gabata. Amma daga baya sai wasu su biyu suka fito **61** sukace "Wannan mutum yace zan iya rushe haikalin Allah, in kuma gina shi cikin kwana uku."" **62** Babban Firist din ya tashi tsaye yace masa, "Ba zaka ce komai ba? Wace irin shaida ce ake yi akanka?" **63** Amma Yesu yayi shiru. Babban Firist ya ce, "Na umarce ka da sunan Allah mai rai, ka gaya mana ko kai Almasihu ne, Dan Allah." **64** Yesu ya amsa masa, "Ka fada da bakin ka. Amma ina gaya maka, daga yanzu zaka ga Dan mutun na zaune a hannun dama na iko, ya na zuwa akan gizagizai na sama." **65** Sai babban firist din ya yayyaga rigarsa, yana cewa, "Yayi sabo! don me ku ke neman wata shaida kuma? Duba, yanzu kun ji sabon. **66** Menene tunaninku?" Suka amsa sukace, "Ya cancanci mutuwa." **67** Sai suka tofa masa yawu a fuska, suka kuma yi masa duka, suka kuma mammare shi da tafin hannuwansu, **68** sukace, "Ka yi mana anabci, kai Almasihu. Wanene wanda ya dokeka. **69** To Bitrus kuwa na zaune a farfajiyar, sai wata yarinaya baiwa ta zo wurinsa tana cewa, "Kaima kana tare da Yesu na Galili." **70** Amma ya yi musun haka a gabon su duka, yace, "Ban ma san abinda kike magana akai ba." **71** Da ya fita zuwa bakin kofa, nan ma wata yarinaya baiwa ta gan shi tace wa wadanda suke wurin, "Wannan mutumin ma yana tare da Yesu Banazare." **72** Sai yayi musun haka kuma, har da rantsuwa, yace, "Ban san mutumin nan ba." **73** Bayan dan lokaci kadan wadanda suke a tsaye suka zo wurin Bitrus suka ce masa, "Hakika kai daya daga cikin su ne, gama harshen ka ya tonaka." **74** Sai ya fara rantsuwa irin ta la'ana, yana cewa, "Ban san wannan mutumin ba," nan da nan zakara yayi cara. **75** Bitrus ya tuna da maganar da Yesu ya

fada, "Kafin carar zakara zaka yi musun sani na sau uku." Sai ya fita waje yayi kuka mai zafi."

27 Da gari ya waye, duk manyan firistoci da dattawan jama'a suka shirya yadda zasu kulla makirci domin su kashe shi. **2** Suka daure shi, suka mika shi ga gwamna Bilatus. **3** Sa'adda Yahuza, wanda ya bashe shi, ya ga an zartarwa Yesu hukuncin kisa, ya nemi tuba ya kuma mayar da azurfar talatin ga manyan firistocin da dattawan, **4** yace, "Na yi zunubi ta wurin cin amanar mara laifi." Amma sukace, "Ina ruwan mu? Ka ji da shi da kanka?" **5** Sai ya jefar da kwandalolin azurfar a kasa cikin haikal in ya kuma bar su, ya tafi ya rataye kansa. **6** Sai babban firist ya dauki kwandalolin azurfar ya ce, "Ba daidai bane bisa ga shari'a musa wannan cikin ma'aji, saboda kudin jini ne." **7** Sai suka tattaua al'amarin a tsakanin su, kudin kuma suka sayi filin maginin tukwane domin makabatar baki. **8** Dalilin wannan ne ake kirau wurin, "Filin jini" har yau. **9** Sai abin da aka fada ta bakin annabi Irmiya ya cika, cewa, "Suka dauki tsabar azurfa talatin na farashin da mutanen Isra'il suka sa a kansa, **10** suka bayar domin sayen filin mai tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni." **11** Sai Yesu ya tsaya a gabon gwamna, gwamna ya kuma tambaye shi, "Kai sarkin Yahudawa ne?" Yesu ya amsa, "Haka ka fada." **12** Amma da manyan firistocin da dattawan suka zarge shi, bai ce komai ba. **13** Sai Bilatus yace masa, "Baka ji dukan zarge-zargen da ake yi maka ba?" **14** Amma bai ce masa ko kalma guda ba, sai gwamna yayi matukar mamaki. **15** To lokacin bikin idu, al'adar gwamna ne ya saki mutum guda wanda jama'a suka zaba. **16** A wannan lokacin suna da wani sanannen dan kuruku mai suna Barabbas. **17** To da suka tattaru, sai Bilatus yace masu, "Wa kuke so a sakar maku? Barabbas, ko Yesu wanda ake kira Almasihu?" **18** Saboda ya san sun kawo shi ne domin kishi. **19** Da yake zaune a kujerar shari'a, matarsa ta aika masa cewa, "Ka fita sha'anin mutumin nan marar laifi. Saboda na sha wahala sosai a yau cikin mafarki saboda shi." **20** A lokacin nan manyan firistoci da dattawa suka rinjaiy ra'ayin jama'a suce a sakar masu da Barabbas, a kashe Yesu. **21** Sai gwamna ya tambayesu, "Wa kuke so a sakar maku?" Sukace, "Barabbas." **22** Bilatus yace masu, "Me zan yi da Yesu wanda ake kira

Almasihu?" Sai duka suka amsa, "A gicciye shi." har karfe uku na yamma. **46** Wajen karfe uku, **23** Sai yace, "Don me, wane laifi ya aikata?" Yesu ya tada murya mai karfi yace, "Eli, Eli Amma suka amsa da babbar murya, "A gicciye lama sabaktani?" wanda ke nufin, "Allahna, shi" **24** Amma da Bilatus ya ga ba zai iya komai Allahna, don me ka yashe ni?" **47** Da wadanda ba don hargitsi zai iya barkewa, ya dauki ruwa suke tsaye kusa suka ji haka, sai sukace, "Yana ya wanke hannuwansa a gaban jama'a, yace, kir'an Iliya." **48** Nan take wani ya ruga da gudu "Ba ni da laifi ga jinin mutumin nan marar laifi. ya dauki soso ya tsoma cikin ruwan inabi mai Ku yi abin da kuka ga dama." **25** Duka mutanen tsami ya soka kan sandar kara ya mika masa ya sukace, "Bari jininsa ya kasance a kan mu da sha. **49** Sai sauran sukace, "Rabu da shi mu gani 'ya'yan mu." **26** Sai ya sakar masu da Barabbas ko Iliya zai zo ya cece shi." **50** Sai Yesu ya ta da amma yayi wa Yesu bulala ya mika shi garesu murya mai karfi yayi kuka sai ya saki ruhunsa, domin su gicciye shi. **27** Sai sojojin gwamna **51** Sai labullen haikal ya yage gida biyu daga suka dauki Yesu zuwa farfajiy suka kuma tara sama zuwa kasa. Kasa kuma ta girgiza, duwatsu dukan rundunar sooji. **28** Suka yi masa tumbur suka farfashe. **52** Kaburbura suka bude, tsarkaka sa'annan suka sa masa jar alkyabba. **29** Sai kuwa wadanda suke barci da yawa suka tashi. **53** suka yi masa rawanin kaya suka sa a kansa, Suka fito daga kaburbura bayan tashinsa, suka suka kuma bashi sanda a hannunsa na dama. shiga birni mai tsarki suka bayyana ga mutane Suka rusuna a gabansa suna masa ba'a, suna da yawa. **54** Da hafsan sojan da wadanda suke cewa, "Ranka ya dade, Sarkin Yahudawa!" **30** kallon Yesu suka ga girgizar kasar da abinda Suka kuma tofa masa yawu, suka kwace sandar ya faru, suka ji tsoro kwarai sukace, "Hakika suka buga masa a ka. **31** Bayan sun gama masa wannan Dan Allah ne" **55** Mata dayawa da suka ba'a, suka cire masa alkyabbar suka sa masa bi Yesu daga Galili domin su lura da shi suka kayansa, suka jagorance shi zuwa wurin da za tsaya suna kallo daga nesa. **56** A cikin su akwai a gicciye shi. **32** Da suka fito waje, sai suka Maryamu Magadalija, Maryamu uwarr Yesu da iske wani Bakurame mai suna Saminu, wanda Yusufu, da uwarr 'ya'yan Zabadi. **57** Da yamma suka tilasta ya tafi tare dasu domin ya dauki sai wani attajiri mutumin Armatiya ya zo, mai gicciyen. **33** Suka iso wani wuri da ake kira suna Yusufu wanda shi ma almajirin Yesu ne. Golgota, wanda ke nufin, "Wurin kwalluwa." **58** Ya je wurin Bilatus ya roka a bashi jikin Yesu. **34** Suka bashi ruwan inabi da aka gauraya da Sai Bilatus ya umarta a bashi. **59** Yusufu ya dauki wani abu mai daci. Amma da ya 'dan-'dana jikin, ya rufe shi da likafani mai tsabta, **60** sai shi sai ya ki sha. **35** Bayan da suka gicciye shi, ya sa shi a cikin sabon kabarinsa da ya sassaka suka kada kuri'a a kan rigarsa. **36** Suka kuma cikin dutse. Sai ya mirgina babban dutse a bakin zauna suna kallonsa. **37** A sama da kansa suka sa kofar kabarin ya tafi. **61** Maryamu Magadalija abinda ake tuhumarsa da ita a rubuce, "Wannan da dayan Maryamun suna nan zaune akasin shine sarkin Yahudawa." **38** An gicciye shi da kabarin. **62** Washegari, wato bayan ranar Shiri, 'yanfashi guda biyu, daya ta damansa dayan Sai manyan firistoci da Farisawa suka taru tare kuma ta hagunsa. **39** Wadanda suke wucewa da Bilatus. **63** Sukace, "Mai gida, mun tuna suna zaginsa, suna girgiza kai, **40** suna kuma lokacin da mayaudarin nan yake da rai, yace, cewa, "Kai da kace zaka rushe haikali ka kuma "Bayan kwana uku za tashi." **64** Saboda haka, gina shi a kwana uku, ka ceci kanka mana! In ka bada umarni a tsare kabarin na kwana uku. dai kai Dan Allah ne, ka sauko daga gicciyen!" In ba haka ba almajiransa zasu zo su sace shi, **41** Ta haka ma manyan firistocin suka rika yi kuma su ce wa mutane, "Ya tashi daga mattatu." masa ba'a, tare da marubuta da shugabannin, Kuma yaudarar karshe zata fi ta farko muni." suna cewa, **42** "Ya ceci wasu amma ya kasa **65** Bilatus yace masu, "Ku dauki masu tsaro. ceton kansa. Shi ne sarkin Isra'il. Ya sauko Kuyi tsaro iyakar karfin ku." **66** Sai suka tafi mana daga kan gicciyen, sai mu ba da gaskiya suka tsare kabarin, suka hatimce dutsen, suka gareshi. **43** Tun da ya yarda da Allah. Bari Allahn ya cece shi mana, saboda yace, "Ni dan Allah ne." **44** Hakan nan ma 'yanfashin guda biyu da aka gicciye su tare suka zage shi. **45** To tun da tsakar rana sai duhu ya rufe kasar gaba daya

28 Da daddare ranar Asabaci, rana ta fari ga mako ta fara gabatowa, Maryamu Magadalija da daya Maryamun suka zo don

su ziyarci kabarin. **2** Sai aka yi gircizar kasa mai karfi, saboda mala'ikan Ubangiji ya sauko daga sama ya kuma murgine dutsen ya zauna a kai. **3** Kamanninsa kamar walkiya, tufafinsa kuma fari fat kamar suno. **4** Masu tsaron suka razana don tsoro suka zama kamar matattun mutane. **5** Mala'ikan ya yi wa matan magana cewa, "Kada ku ji tsoro, nasan kuna neman Yesu wanda aka gicciye. **6** Baya nan, amma ya tashi kamar yadda ya fada. Ku zo ku ga wurin da aka kwantar da shi. **7** Ku hanzarta ku gaya wa almajiransa, 'Ya tashi daga matattu. Duba, ya tafi Galili, can zaku same shi.' Gashi ni kuwa na fada maku." **8** Matan suka yi hanzari suka bar kabarin da tsoro da murna, suka ruga domin su sanar wa almajiransa. **9** Sai ga Yesu ya tare su, yace masu, "A gaishe ku." Sai matan suka kama kafar sa, suka kuma yi masa sujada. **10** Sai Yesu yace masu, "Kada ku ji tsoro. Ku je ku fada wa 'yan'uwana su je Galili. Can zasu ganni." **11** Sa'adda matan suke tafiya, sai wadansu masu tsaro suka shiga gari suka fada wa Shugabanin Firistoci dukan abin da ya faru. **12** Firistocin suka hadu da dattawa suka tattauna al'amarin, sai suka bada kudi masu yawa ga sojojin **13** Sukace masu, "Ku gaya wa sauran cewa, "Almajiran Yesu sun zo da daddare sun sacce gangar jikinsa lokacin da muke barci." **14** Idan wannan rahoto ya isa wurin gwamna, za mu lallashe shi mu ja hankalinsa mu raba ku da damuwa." **15** Sai sojojin suka karbi kudin suka yi abinda aka umarcesu. Wannan rahoto ya bazu a tsakanin Yahudawa, ya ci gaba har zuwa yau. **16** Amma almajiran sha daya suka tafi Galili, kan dutsen da Yesu ya umarcesu. **17** Da suka gan shi, suka yi masa sujada, amma wadansu suka yi shakka. **18** Yesu ya zo wurin su ya yi masu magana, yace, "Dukan iko dake sama da kasa an ba ni. **19** Sai kuje ku almajirantar da dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin sunan Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki. **20** Ku koya masu su kiyaye dukan abin da na umarce ku. Duba, ni kuma kulum ina tare da ku har karshen zamani." (aiōn g165)

Markus

1 Wannan itace farkon bisharar Yesu Almasihu, Dan Allah. **2** kamar yadda aka rubuta cikin littafin annabi Ishaya. Duba, ina aika manzona, a gabanka, wanda zai shiryu maka hanya. **3** Akwai murya mai kira a jeji, tana cewa ka shiryu hanyar Ubangiji. ka daidaita ta. **4** Yahaya ya zo, yana baptisma acikin jeji yana wa'azin tuba, domin gafarar zunubai. **5** Dukan kasar Yahudiya da mutanen Urshalima suka zo wurin sa, a ka kuma yi masu baptisma a kogin urdu. suna furtu zunubansu. **6** Yahaya yana saye da tufa ta gashin rakumi, yana kuma da damara ta fata a kugunsa, abincinsa fara ce da zuma. **7** Yana wa'azi, ya ce "akwai mai zuwa a bayana wanda ya ke da iko fiye da ni. wanda ko maballin takalminsa ban isa in kwance ba. **8** Ni ina yi maku baptisma da ruwa, amma mai zuwa a bayana zai yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki". **9** Sai ya kasance a kwanakin nan Yesu ya zo daga Nazarat ta Galili, sai Yahaya ya yi masu baptisma a kogin urdu. **10** Sa'adda Yesu ya fito daga ruwan, sai sama ta bude, sai Ruhu ya sauko a bisansa da kamanin kurciya. **11** Sai wata murya ta zo daga sama, tana cewa, "Kai kaunataccen Dana ne. zuciyata ta na murna da kai kwarai". **12** Sai Ruhu ya iza shi zuwa jeji. **13** Yana a jeji kwana arba'in, Shaidan yana jarabtar sa. Yana cikin jeji da dabobi, sai malaiku su ka yi masu hidima. **14** Bayan da aka kama Yahaya, Yesu ya shiga kasar Galili yana wa'azin bisharar Allah. **15** Yana cewa, "Lokaci ya yi, gama mulkin Allah ya kusato. Ku tuba ku bada gaskiya ga bishara". **16** Sa'adda ya ke wucewa a gefen takun Galili, sai ya ga Saminu da Andarawus, dan'uwansa suna jefa taru a teku, domin su masunta ne. **17** Yesu ya ce masu ku zo, ku biyo ni, ni kuwa sai in maisheku masuntan mutane". **18** Nan da nan suka bar tarun su, suka bi shi. **19** Sa'adda Yesu ya yi tafiya kadan, sai ya ga Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan'uwansa; suna gyaran tarunsu a jirgin ruwa. **20** Sai ya kira su, su kuwa suka bar mahaifinsu Zabadi a jirgin ruwan da ma'aikatansu, sai su ka bi shi. **21** Da su ka shigo cikin kafanahum, a ranar asabar, Yesu ya shiga majami'a ya koya masu. **22** Su ka yi mamakin koyerwarsa, domin ya na koya masu da iko ba kamar marubuta ba. **23** A nan cikin majami'a akwai wani mutum mai kazamin ruwu,

sai ya yi ihu da karfi. **24** Yana cewa Ina ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo ne domin ka halakar da mu? Na san wanene kai. Kai ne Mai Tsarki na Allah". **25** Sai Yesu ya tsauta wa kazamin ruhun ya ce, "Ka yi shiru ka fita daga cikinsa". **26** Bayan da kazamin ruhun ya buga shi kasa, sai kazamin ruhun ya yi ihu sa'annan ya fita daga jikinsa. **27** Sai dukan mutanen su ka yi mamaki kwarai, suna tambayar junansu menene wannan? wace sabuwar koyerwa ce da iko haka? har yana umartar kazaman ruhohi suna kuwa yi masa biyayya!" **28** Nan da nan labarinsa ya bazu ko'ina a dukkan kewayen kasar Galili. **29** Bayan da suka bar majami'a, sai su ka shiga gidan Saminu da Andarawus, suna kuma tare da Yakubu da Yahaya. **30** Surikar Saminu tana kwance ba lafiya tana fama da zazzabi. Sai suka gaya wa Yesu game da ita. **31** Sai ya zo, ya kama hannunta, ya daga ta, sai zazzabin ya sake ta, ta fara yi masu hidima. **32** Da yamman nan, bayan da rana ta fadi, sai su ka kawo masa dukan marasa lafiya da masu fama da aljanu. **33** Dukan mutanen garin su ka taru a bakin kofa. **34** ya warkar da masu ciwo da yawa da masu chututtuka iri-iri, ya kuma fitar da bakaken aljanu, amma bai yarda aljanun su yi magana ba domin sun san shi. **35** Ya tashi da sassafe, tun da sauran dare, ya tafi wurin da ba kowa, a can ya yi add'ua. **36** Saminu da wandanda suke tare da shi suka neme shi. **37** Suka sa me shi, sai su ka ce masa, "kowa yana nemanka". **38** Ya ce, bari mu tafi wani wuri, zuwa wadansu garuruwan da ke kewaye, Saboda in yi wa'azi a can kuma. Wannan shi yasa na zo nan". **39** Ya tafi dukan kasar Galili, yana wa'azi a majimi'un su yana kuma fitar da aljanu. **40** Wani kuturu ya zo wurinsa. Yana rokonisa, ya durkusa. Ya ce masa, "in ka yarda kana iya warkar da ni. **41** Sai ya yi juyayi, Yesu ya mi ka hannun sa ya ta ba shi ya na ce masa "Na yarda. Ka sarkaka". **42** Nan da nan kuturtar ta barshi, ya kuma sa mu tsarkakewa. **43** Yesu ya yi masa gargadi sosai, ya salame shi. **44** Ya ce masa "ka tabbata fa kada ka gayawa kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, sai ka je ka yi hadaya domin tsarkakewa kamar yadda Musa ya umurta, domin shaidea. **45** Amma da ya fita sai ya fara gaya wa kowa, ya baza maganar a ko'ina, har Yesu bai iya tafiya a sake a garin ba. Ya tafi ya tsaya a wuraren da ba kowa, mutane kuwa su ka zo wurinsa daga ko'ina.

2 Da ya dawo Kafarnahum bayan yan kwanaki sa'adda ango yake tare da su? muddin suna kadan, aka ji cewa yana gida. **2** Da yawa suka tare da ango ba za su yi azumi ba. **20** Amma taru a can, ba wuri har kofa, sai Yesu ya yi kwanaki za su zo da za a dauki angon daga gare masu magana. **3** Sai wadansu mutane su ka su, a wadancan kwanakin ne, za su yi azumi. zo wurinsa dauke da wuni mutum shanyayye, **21** Babu wanda zai dinka sabuwar riga ya hada mutane hudu na dauke da shi. **4** Lokacin da ta da tsohuwar riga, sai rigar ta yage, kuma ta ba su iya zuwa kusa da shi ba domin yawan yi mummunar yagewa. **22** Babu wanda zai sa jama'a, sai su ka daye jinkar dakin daidai da sabon ruwan inabi a cikin tsohuwar salka, ai inda ya ke. Bayan da suka huda ramin suka sai salkar ta fashe kuma ruwan inabin ya zube. saukar da gado wanda shanyayyen ke kwance a duka biyu ruwan inabin da salkar arasa su. A kai. **5** Da ganin bangaskiyarsu, Yesu ya ce wa maimakon haka, sai ka sanya sabon ruwan inabi shanyayyen mutumin, "Da, an gafarta maka cikin sabuwar salka." **23** A ranar asabar Yesu ya zunuban ka". **6** Amma wadansu marubuta da tafi cikin gonakin hatsi, sai almajiransa su ka ke zaune a nan, suka yi tunani aransu. **7** Yaya fara zagar hatsi, **24** Sai Farisawa su ka ce masa, wannan mutum zai yi magana haka? Ya yi sabo! "Duba, don me suke yin abin da bai dace a yi wa ke iya gafarta zunubi "sai Allah kada?" **8** ranar Asabar ba?" **25** Yace masu, Ba ku karanta Nan da nan Yesu ya sani a ruhunsa, abinda suke ba abinda Dauda ya yi sa'adda yake jin yunwa, tunani a tsakaninsu. Ya ce masu, "Me ya sa kuke shi da mutanen da ke tare da shi? **26** Yadda tunanin wannan a zuciyarku? **9** Me yafi sauki a ya shiga gidan Ubangiji, sa'adda Abiyata ya ke cewa shanyayyen mutumin, 'An gafarta maka babbani firist, ya ci gurasa da ke ta firist wadda zunuban ka' ko kwa a ce masa, 'tashi, ka dauki bai dace wani ya ci ba sai Firistoci. Har kuma shinfidarka, ka yi tafiyarka'? **10** Amma domin ku ya ba wadanda ke tare da shi." **27** Yesu yace, san cewa Dan mutum na da ikon gafarta zunubi "Asabar an yi ta don mutum ne, ba a yi mutum a dunia, ya ce wa shanyayyen, **11** "Na ce maka, don Asabar ba. **28** Saboda haka, Dan Mutum tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidan ka." **12** Ubangiji ne, har da na Asabar."

Sai nan da nan ya tashi ya dauki tabarmarsa, ya fita gidan a gabansu, dukansu su ka yi mamaki, su ka girmama Allah, "suka ce ba mu taba ganin abu irin wannan ba." **13** Ya sake fita gefen tafki, dukan taron jama'a suka zo wurinsa, sai ya koya masu. **14** Sa'adda ya na wucewa, ya ga Levi dan Halfa yana zaune a wurin karbar haraji, sai ya ce masa, "Ka biyo ni." Ya tashi, ya bi shi. **15** Sa'adda Yesu ya shiga gidan Levi yana cin abinci, masu karbar haraji da masu zunubi da yawa su ka zo wurinsa da almajiransa, jama'a masu yawan gaske suka ka bi shi. **16** Da Marubuta wadanda su ke Farisawa, sun ga cewa Yesu na cin abinci da masu zunubi da masu karbar haraji, sai su ka ce wa almajiransa, "Me ya sa ya ke ci da masu karbar haraji da mutane masu zunubi?" **17** Da Yesu ya ji wannan ya ce masu, "Mutane wadanda ke da lafiya a jiki ba su bukatar likita; sai dai ko marasa lafiya ke bukatarsa. Ban zo domin in kira mutane masu a dalci ba, amma mutane masu zunubi." **18** Almajiran Yahaya da Farisawa suna azumi, sai wadansu mutane suka zo suka ce, "Don me almajiran Yahaya da almajiran Farisawa na azumi amma na ka almajiran ba su yi?" **19** Sai Yesu yace masu, "Abokan ango, za su yi azumi

3 Sai kuma ya sake tafiya cikin Majami'a sai ga wani Mutum mai shanyayyen hannu. **2** Wadansu mutane suna kallonsa sosai, su gani ko zai warkar da shi a ranar Asabar. don su zarge shi. **3** Yesu ya ce wa mai shanyayyen hanun "Ka tashi ka tsaya a tsakiyar kowa." **4** Sai ya ce wa mutane, "Ya dace a yi abu mai kyau aranar Asabar ko a yi mugunta; a ceci rai, ko a yi kisa? "Amma suka yi shiru. **5** Sai ya dube su cikin fushi, yana bakin ciki da taurin zuciyar su, ya ce wa mutumin ka mikar da hanunka, sai ya mikar da hanunsa Yesu kuwa ya warkar da shi. **6** Sai Farisiyawa suka fita da sauri zuwa wurin mutanen Hirudus suka shiryा yadda za su kashe shi. **7** Sai Yesu da almajiransa, suka tafi bakin teku. sai mutane dayawa suka bi shi, daga Galili da Yahudiya **8** Daga Urushalima da Edom gaba da Urdun da kewayan Taya da Sidon, da baban taro, ya ji abinda yake yi. suka zo wurinsa. **9** Ya tambayi almajiransa su shiryा masa karamin jirgin ruwa domin yawan mutane, domin kada su murkushe shi. **10** Ya warkar da mutane da yawa, yadda duk wadanda suke da cuttutuka suna kokari su taba shi. **11** Duk sa'adda kazaman ruhohin suka ganshi, sai su durkusa a gabansa

su yi ihu da karfi su ce, kai Dan Allah ne.” 12 **4** Ya kuma fara koyarwa a bakin teku. Akwai Ya umarce su da karfi kada su sa a san shi. 13 babban taro kewaye da shi, sai ya shiga cikin Ya hau saman dutsen, ya kira wadanda yake jirgin ruwa a cikin tekun, ya kuwa zauna. Duk bukar su, su zo wurinsa. 14 Ya zabi guda goma taron kuwa na kan tudu a bakin tekun. 2 Ya sha biyu (ya kira su manzanni). Wadanda zasu koya masu abubuwa da yawa da misalai, a cikin kasance tare da shi, ya kuma aike su, su yi koyawarsa ya ce masu, 3 “ku saurara! wani mai wa, azi, 15 Ya kuma basu ikon fitar da aljanu. shuka ya tafi shuka. 4 Yana cikin yafa iri, sai 16 Ya zabi guda goma sha biyu wato Saminu wadansu iri suka fadi a kan hanya, tsuntsaye kuma yaba shi suna Bitrus. 17 Yakubu dan kuma suka zo suka tsince su. 5 Wadansu kuma Zabadi da Yahaya dan-uwan Yakubu wanda ya suka fadi a kan dutse inda ba kasa dayawa. Nan basu sunan Buwanarjis watau 'ya'yan tsawa, da nan kuwa suka tsiro saboda rashin zurfin 18 da Andarawus da Filibus da Bartalamawus kasa. 6 Da rana fa ta daga, sai suka yankwane da Matta da Toma da Yakubu dan Halfa, da da yake ba su da saiwa sosai, sai suka bushe. Taddawus da Saminu Ba-kananiye, 19 da Yahuza 7 Wadansu kuma suka fadi cikin kayayuwa su Iskariyoti wanda zai bashe shi. 20 Sa'adda ya ka yi girma sai kayayuwan suka shake su, ba shiga gida, Taron kuwa ya sake haduwa, har ya su yi tsaba ba. 8 Wadansu kuma suka fadi a hana su cin abinci, 21 Da iyalansa suka ji haka, kasa mai kyau, suka yi yabanya, suka yi tsaba, sai suka fito sun kamo shi, saboda sun ce, “Ai, suka yi girma, wadansu ribi talattin wadansu baya cikin hankalinsa “ 22 Marubutan da suka sittin, wadansu kuma dari”. 9 Sai ya ce, Duk zo daga Urushalima suka ce “Ai Ba'alzabuba mai kunnen ji, ya ji,” 10 Sa'adda Yesu yake shi ne ya hau shi, da ikon sarkin aljannu kuma kadai, wadanda suke kusa dashi tare da sha yake fitar da aljannu.” 23 Yesu ya kirawo su biyun suka tambaye shi ma'anar misalan. 11 wurinsa ya ce da su cikin misalai, “Yaya shaidan Sai ya ce masu, “ku an yardar maku, ku san zai iya fitar da shaidan? 24 idan mulki ya rabu asirin mulkin Allah, amma ga wadanda ba su gida biyu ba zai tsayawa ba. 25 Haka in gida ya cikinku, komai sai a cikin Misalai, 12 don gani rabu kashi biyu, gaba da kansa bai zai tsaya da ido sun gani, amma ba su gane ba. ji kuma, ba. 26 Shaidan kuma in ya tayar wa kansa ya sun ji, amma ba su fahimta ba, don kada su rabu, ba zai iya tsayawa ba, gama karshen sa juyo a gafarta masu,” 13 Ya ce masu, “Ashe, ba ya zo kenan. 27 Amma ba mai iya shiga gidan ku fahimci wannan misalin ba? yaushe za ku kakkaran mutum ya kwace kayansa, ba tare da fahimci suraan? 14 Mai shukan nan fa maganar ya fara daure kakkaran mutumin ba, sa'an nan Allah yake shukawa. 15 Wadanda suka fadi a kuma ya kwashe kayan gidansa. 28 Hakika, ina hanyar kuwa, su ne kwatancin wadanda. a aka gaya maku, dukan zunuban da mutane suka yi shuka mganar a zuciyarsu, Da suka ji, nan da za a gafarta masu, da kowane irin sabon da suka nan sai shaidan ya zo ya dauke Maganar da furta, 29 amma fa duk wanda yayi sabon Ruhun aka shuka a zuciyarsu. 16 Haka kuma wadanda Mai Tsarki baza a gafarta masa ba ko kadan, ya aka shuka a wuri mai duwatsu, sune wadanda zama mai zunubi har abada.” (aiōn g165, aiōnios g166) da zarar sun ji Maganar sai su karba da farin 30 “Yesu ya fadi wadannan abubuwa domin suna ciki. 17 Su kuwa basu da tushe, ba su da karfi, cewa yana da ba kazamin ruhu,” 31 Sa'an nan idan kunci ko tsanani ya zo saboda kalmar, uwatasa, da “Yan'uwsa suka zo suna tsaye a nan da nan sai su yi tuntube. 18 Wadansu waje, sai suka aika masa, suna kuma umurtar sa kuma su ne kwatacin wadanda suka fadi cikin ya zo. 32 Taro kuwa na zaune kewaye da shi, sai kayayuwa, sune wadanda suka ji Maganar, 19 suka yi magana da shi da cewa, ga uwarka da amma abubuwan duniya, da rudin dukya da yan-uwanka suna nan a waje, suna nemanka.” kuma kwadayin wadansu abubuwa, sukan shiga 33 Ya amsa masu, “Dacewa su wanene uwa-ta da su shake Maganar, har ta zama marar amfani. “yan'uwa na? “ 34 Sai ya waiwayi wadanda suke (aiōn g165) 20 Wadanda aka shuka a kasa mai zaune kewaye da shi, yace, “Ga uwa-ta da yan-kyau kuwa, sune kwatancin wadanda suke jin uwana anan! 35 Gama duk wanda ke yin abin da Maganar, su karba, su kuma yin amfani da ita Allah yake so, shine dan'uwsa da yar, uwata, wadansu ribi talatin, wadansu sittin, wadansu dari.” 21 ya ce masu, “Shin, ana kawo fitila a cikin gida don a rufe ta da kwando ko a ajiye ta a

karkashin gado? ku kan kawo ta ne don ku dora shi da sarkoki da mari sau da yawa, amma ta a kan madorinta. **22** Ba abin da yake boye, da ya tsuntsunke sarkoki da marin. har ma ba baza a sani ba ko kuma ba abinda ke asirce da wanda zai iya daure shi kuma. **5** Dare da rana bazaya bayyana a fili ba. **23** Bari mai kunnen a cikin kabarbarun da duwatsu mutumin ya ji, ya ji!" **24** Sai ya ce masu, ku mai da hankali na ihu ya na yaiyage jikinsa da duwatsu masu a kan abin da kuka ji, Mudun da ka auna, da kaifi. **6** Sa'adda ya hango Yesu daga nesa, sai shi za a auna maka, har ma a kara maka. **25** ya tarbi Yesu ya durkusa a gabansa. **7** Ya tada Domin mai abu akan karawa, marar abu kuma muryarsa da karfi ya ce, ina ruwa na da kai? za a karba daga wurinsa a kuma karawa mai Yesu Dan Allah Madaukaki Ina rokon ka da shi." **26** Sai ya ce, "Mulkin Allah kamar mutum sunan Allah kada ka bani wahala, **8** Gama Yesu yake mai yafa iri a kasa. **27** A kwana a tashi har ya ce masa kai aljani ka fito daga cikinsa." **9** irin ya tsiro, ya girma bai kuwa san ta yaya aka Ya tambaye shi, "Yaya sunanka? Ya ce suna na yi ba. **28** Kasa da kanta, takan ba da amfani, tari gama muna da yawa. **10** Ya yi ta rokonsa tsiro shine ne na farko, **29** Sai kai, sa'anan sai kada ya raba su da wannan yankin kasar. **11** kwaya mai kwari. Sa, adda amfani ya nuna, sai Akwai babban garken aladu a wurin suna kiwo ya sa lauje ya yanke nan da nan, wato kaka a gindin tsauni. **12** Sai suka roke shi ya bar su ta yi kenan." **30** Ya kuma ce, "Da me za mu su shiga cikin wadannan aladun. **13** Shi kuma kwatanta Mulki Allah? ko kuwa da wane misali ya yardar masu. Aljanun suka fita suka shiga za mu misalta shi? **31** Kamar kwayar zarra yake cikin aladun su kimanin dubu biyu. Aladun wadda, in an shuka ta, ko da yake ita ce mafi dubu biyu suka gangaro daga gindin tsaunin kankanta cikin kwayoyi a duniya. **32** Duk da suka fada cikin ruwa. **14** Mutanen da ke kiwon haka in an shuka ta, sai ta yi girma fiye da duk aladun su ka shiga cikin gari da kewaye suka sauran ita-tuwan da ke a jeji tayi manyan rassa, bada labarin abin da ya faru. Mutane da yawa har tsuntsaye su iya yin sheka arassanta." **33** suka je su ga abin da ya faru **15** Sai suka zo Da misalai da yawa, irin wadannan ya yi masu wurin Yesu suka ga mutumin mai aljanun a Magana, dadai gwargwadon ganewarsu, **34** ba zaune, cikin hankalinsa, saye da tufafi, sai suka ya fada masu kome sai da misali, amma a kebe, tsorata. **16** Wadanda suka zo su ka ga abin da yakan bayyana wa almajiransa dukan abu. **35** A ya faru da mutumin mai aljanun, suka je suka ranan nan da yama ta yi yace masu "Mu haye fada wa mutane abin da suka gani game da wancan ketaren." **36** Sai suka bar taron, suka aladun. **17** Mutanen suka roke shi ya fita daga tafi tare da shi acikin cikin jirgin. wadansu yankin kasarsu. **18** Shi mutumin da aljanun ke jirage kuma na tare da shi. **37** Sai babban hadari iko da shi, sa'adda ya ga Yesu zai shiga cikin da iska mai karfi ya taso, rakuman ruwa kuma jirgin ruwa ya tafi, ya roki Yesu da ya bi shi. **19** na ta girgizawa cikin jirgin, har jirgin ya cika. **38** Amma Yesu bai yarda masa ba. Ya ce masa ka Yesu kuwa na daga karshen bayan jirgin a kan tafi gidanku, wurin mutanenka ka gaya ma su kujera, yana barci, sai suka tashe shi, suka ce alherin da Ubangiji ya yi maka. **20** Mutumin masa "Malam za mu hallaka ba ka kula ba?" **39** ya shiga cikin Dikafolis yana shaidar babban Sai ya farka, ya tsawata wa Iskar. Ya kuma ce wa abin da Yesu ya yi masa, dukansu suka cika da ruwan tekun, "Ka natsu! ka yi shiru!" Sai Iskar mamaki. **21** Sa'adda Yesu ya sake ketaren kogin ta kwanta, wurin duk ya yi shiru. **40** Ya ce masu, zuwa daya gefen, acikin jirgin, sai taron jama'a "Don me kuka firgita haka? Har yanzu baku da suka keweye shi, a gefen tekun. **22** Sai wani bangaskiya ne?" **41** Sai suka tsorata kwarai suka daya daga cikin shugabannin Majami'a mai ce wa junu, "wanene wannan kuma, wanda har Iska da teku ma suke yi masa biyayya?"

5 Da su ka zo daya ketaren tekun, wanda ya ke cikin yankin Garasinawa. **2** Sa'adda Yesu ya sauko daga cikin jirgin ruwan sai wani mutum mai aljanu ya fito daga cikin kaburbura ya tarbe shi. **3** Mutumin yana zama a cikin kaburbura. An daure shi da sarkoki da mari **4** An daure

je wurin likitoci da yawa ta kashe kudi sosai, ba? Ba su ji dadi ba a ransu saboda Yesu. 4 Yesu amma ba ta warke ba abin ma sai karuwa ya ya ce, “Annabi ba ya rasa daraja sai a gidansa da ke yi. 27 Ta ji labarin Yesu. Sai ta biyo bayansa garinsa da cikin danginsa.” 5 Bai iya yin wani yana tafiya cikin taro, ta taba habar rigarsa. aikin al’ajibi a wurin ba sai dai mutane kadan 28 Domin ta ce “Idan dai na taba ko da habar marasa lafiya ya dorawa hannu ya warkar da rigarsa zan warke.” 29 Da dai ta taba shi sai su. 6 Rashin bangaskiyarsu ya ba shi mamaki. zubar jinin ta ta tsaya, ta ji a jikin ta ta warke, Sai ya tafi cikin kauyuka na kewaye da su ya daga damuwarta. 30 Nan da nan, Yesu ya ji yi ta koyerwa. 7 Ya kira almajiransa su goma iko ya fita daga gare shi sai ya ce “wanene ya sha biyu, ya aike su biyu-biyu, ya ba su iko a taba rigata?” 31 Almajiransa suka ce, “a cikin kan aljanu, 8 ya dokace su kada su dauki komai wannan taron mutane da yawa ka ce wanene tare da su domin wannan tafiya, sai dai sanda ya taba ni?” 32 Amma Yesu ya waiga ya ga ko kadai. Kada su dauki abinci ko jaka ko kudi a wanene ya taba shi. 33 Matar ta san abin da ya cikin aljihunsu, 9 sai dai su sa takalmi kadai, faru sai ta zo cikin tsoro da rawar jiki ta durkusa kada su sa taguwa biyu a jikinsu. 10 Ya ce da su, a gabon Yesu ta fada masa gaskiya. 34 Sai ya ce idan ku ka shiga wani gida sai ku zauna a gidan da ita, “Diya bangaskiyarki ta warkar da ke, ki har lokacin da za ku tashi. 11 Idan ku ka je wani tafi lafiya kin sami warkewa daga cutarki”. 35 gari aka ki karbar ku, ku karkabe kurar da ke Sa’adda ya ke magana da ita sai ga mutane daga kafufunku ta zama shaida kan mutanen garin. gidan shugaban majami'a suka ce “Diyarka ta 12 Sai suka tafi suka yi ta shela ga mutane cewa mutu me ya sa za ka dami malam?” 36 Amma su tuba daga zunubansu. 13 Sun fitar da aljanu sa'adda Yesu ya ji abin da suka ce, sai ya ce da da yawa, suka shafawa mutane da yawa mai suka shugaban majami'ar, “kada ka ji tsoro ka ba da warkar da su. 14 Sarki Hirudus ya ji wannan, gaskiya kawai.” 37 Bai bari kowa ya kasance gama sunan Yesu ya zama sananne a wurin tare da shi ba sai Bitrus da Yakubu da Yahaya kowa da kowa. Wadansu suna cewa Yahaya mai dan'uwan Yakubu. 38 Suka zo gidan shugaban yin baftisma ne ya tashi daga matattu shi ya sa majami'ar ya ga mutane suna bakin ciki, suna ake yin wadannan ayyukan al’ajibi ta wurinsa. kuka sosai. 39 Sa'adda ya shiga gidan ya ce da 15 Wadansu kuma suna cewa, “Iliya,” Har yanzu mutane “Me ya sa kuke damuwa da kuka?” wadansu suna cewa daya “daga cikin annabawa Yarinyar ba ta mutu ba barci ta ke yi. 40 Sai su ne na da can.” 16 Sa'adda Hirudus ya ji wannan kayi masa dariya. Amma ya fitar da su waje su sai ya ce, “Yahaya wanda na fillewa kai shine ya duka. Ya kira baban yarinyar da mamar ta da tashi.” 17 Saboda Hirudus ne ya sa aka kama wadansu da ke tare da shi su ka shiga wurin Yahaya aka kulle shi a kurkuku saboda Hirodiya(da yarinyar ta ke. 41 Ya kama hannun yarinyar matar Filibus dan'uwansa), domin ya aure ta. ya ce da ita “Tilatha koum” wato yarinya na 18 Saboda Yahaya ya gaya wa Hirudus cewa bai ce ki tashi” 42 Nan da nan yarinyar ta tashi ta halarta ya auri matar dan'uwansa ba. 19 Sai ita yi tafiya [gama shekarun ta sun kai goma sha Hirodiya ta yi kudurin ta kashe Yahaya amma biyu]. Nan da nan mutanen suka yi mamaki bai yiwu ba. 20 Domin Hirudus yana jin tsoron kwarai da gaske. 43 Ya ummurce su da gaske Yahaya, domin ya sani shi mai adalci ce, mai kada kowa ya sani. Ya ce da su su ba ta abinci ta ci.

6 Ya bar su ya zo garinsu, almajiransa su ka biyo shi. 2 Sa'adda ranar Asabar tazo ya shiga cikin masujada ya yi koyerwa. Mutane da yawa da su ka ji koyerwarsa su ka yi mamaki, suka ce daga ina ya sami irin wannan koyerwar? Wacce irin hikima ce Allah ya ba shi haka? Wadanne irin ayyukan al’ajibi ya ke yi da hannuwansa? 3 Wannan ba kafintan nan ba ne dan Maryamu, dan'uwan Yakubu da Yosi da Yahuza da Saminu? Ba ga 'yan'uwan sa 'yan mata mu na tare da su

tsarki kuma. Domin haka Hirudus bai so wani abu ya faru da Yahaya ba, amma ya kan fusata idan ya ji wa'azin yahaya. Duk da haka da fari ciki yakan saurare shi. 21 Amma sai dama ta samu inda Hirodiya za ta iya yin abin da ta ke so ta yi. A lokacin kewayowar ranar haihuwar sa, sai Hirudus ya shirya liyafa domin manyan da ke aiki tare da shi a cikin gwamnatin sa, da shugabannin da ke cikin Galili. 22 Diyar Hirodiya ta zo ta yi masu rawa, rawarta kuwa tagamshi Hirudus da bakinsa. Sarki ya ce da yarinyar, “ki tambayi duk abin da ki ke so ni kuwa zan ba ki shi”. 23 Ya rantse mata da cewa”Ko menene ki

ka ce ki na so, ko da rabin mulkina ne” **24** Sai ta su hau jirgin ruwa su yi gaba kafin ya zo, su je fita ta je ta tambayi mamarta, “me zan ce ya Baitsaida. Shi kuma ya tsaya domin ya sallami bani?” **25** Sai ta dawo da sauri cikin dakin taro wurin ya hau kan dutse domin ya yi addu'a. **47** Har sarki ta ce da shi, “Ina so ka ba ni kan Yahaya yamma ta yi jirgin ruwan ya na tsakiyar rafi Mai Yin Baftisma a cikin tire.” **26** Sarki ya damu shi kuma yana kan tudu shi kada. **48** Ya gansu kwarai, amma saboda ya yi alkawari ga kuma suna wahala gama iska ta hana su tafiya. Wajan ofisoshinsa, ba dama ya ce a'a. **27** Sai sarki ya karfe hudu na asuba sai ya tawo wurin su yana aiki wani soja ya ba shi ummurni ya je ya kawo tafiya a kan ruwa, yana so ya wuce gaban su. **49** kan Yahaya. Sojan ya je ya fillo kan sa daga Sa'adda suka gan shi ya na tafiya a kan ruwa cikin kurkuku. **28** Ya kawo kan a cikin tire ya ba suka yi tsammani fatalwa ce, suka yi ihu, **50** yarinyar, yarinyar kuma ta kai wa mamarta. **29** gama su duka sun gan shi, tsoro ya kama su. Da almajiran su ka ji labari, suka zo suka dauki Sai nan da nan ya yi magana dasu ya ce, “Ku gawarsa suka rufe a cikin kabari. **30** Almajiran karfafa ni ne! kada ku ji tsoro!” **51** Ya shiga suka zo wurin Yesu, suka fada masa dukkan cikin jirgin ruwan tare dasu, sai iska ta dena abin da suka yi da abin da suka koyar. **31** Sai bugawa. Sai suka yi mamaki kwarai. **52** Gama ya ce da su “ku je cikin kebabben wuri domin basu gane batun dunkulen ba. Maimakon haka, ku huta kadan,” domin mutane suna ta kaiwa sai zukatansu suka taurare. **53** Sa'adda suka da komowa, ba su sami damar hutawa ba balle haye su zo kasar Janisarita suka sa wa jirgin su ci abinci **32** Sai suka tafi kebabben wuri a sarka. **54** Su na fitowa daga cikin jirgin kenan, cikin jirgin ruwa su kada. **33** Amma mutane mutane suka gane cewa Yesu ne. **55** Mutane da yawa sun gansu suna tafiya sun kuma gane suka ruga cikin yankin su, suka kawo marasa su, sai suka fito daga cikin dukan garuruwa lafiya a bisa shinifidun su zuwa wurinsa, dukan da gudu har su ka kai wurin kafin su zo. **34** inda suka ji yana zuwa. **56** Ko ina ya shiga birni Sa'adda suka zo bakin gaba Yesu ya ga taron da kauye, ko a cikin kasar sukan kawo marasa mutane da yawa sai ya ji tausayinsu domin lafiya a kasuwanni suna rokonsa su taba ko da sun yi kamar tumakin da ba da mai kiwo. Sai habar rigarsa, dukan wadanda suka taba kuwa ya cigaba da koya masu abubuwa da yawa. **35** suka warke.

Sa'adda yamma ta yi, almajiran sa suka zo suka ce da shi, “wurinnan kebabben wuri ne kuma ga lokaci ya tafi. **36** Ka sallami mutanen nan domin su shiga cikin garuruwa da kauyuka da ke kusa domin su sayi abin da zasu ci. **37** Amma sai ya ba su amsa ya ce, “Ku ku basu abinci su ci mana”. Sai suka ce da shi, “ma iya zuwu mu sawo gurasa ta sole dari biyu mu basu su ci?” **38** Sai ya ce dasu, “Dunkulen gurasa guda nawa kuke dasu? Kuje ku gani.” Dasuka gano sai suka ce da shi, dunkule biyar ne da kifi guda biyu.” **39** Sai ya ba da umarni mutanen su dukka su zauna a kan danyar ciyawa. **40** Suka zauna kungiya kungiya wadansu su dari wadansu hamsin. **41** Sai ya dauki dunkulen gurasa guda biyar da kifi guda biyu, ya ta da kansa sama, yasa albarka, ya kakkarya dunkulen gurasan, ya ba almajiran domin su rabawa taron jama'a duka. **42** Dukansu suka ci suka koshi. **43** Suka tattara gutsattsarin gurasar suka cika kwanduna guda goma sha biyu da gutsattsarin da kuma gutsattsarin kifin. **44** Mutanen da suka ci gurasar sun kai mutum dubu biyar. **45** Nan da nan ya ce almajiran sa

7 Farisawa suka taru wurin Yesu tare da wadansu marubuta wadda suka zo daga Urushalima. **2** Sun ga cewa wasu daga cikin almajiransa sun ci gurasa da hannuwa marasa tsabta, wato, basu wanke hannu ba, **3** (Domin Farisawa da dukan Yahudawa ba su cin abinci sai dole sun wanke hannu da kyau domin suna kiyaye al'adun dattawa. **4** Idan Farisawa suka dawo daga kasuwa, wajibi ne su yi wanka kamin su ci abinci. Akwai sauran al'adun da suke kiyayewa, kamar wanke moda, tukwane, da wasu santula na dalma, har da dakin ci abinci.) **5** Farisawa da Marubuta suka tambaye Yesu, “Don me almajiran ka basu kiyaye al'adun dattawa, domin suna cin abinci ba tare da sun wanke hannu ba?” **6** Amma ya amsa masu cewa, “Ishaya ya yi anabci akan ku masu bautan ganin ido, da ya rubuta cewa 'wadanan mutane suna girmama ni a baka amma zuciyar su tana nesa da ni. **7** Sujadar wofi suke mani suna koyar da ka'idodi na mutane a matsayin rukunansu”. **8** Kun watsar da dokar Allah sai kuka rungumi

al'adun mutane. **9** Sai yace masu, kun yi nasara akan gado, aljanin ya fice daga jikinta. **31** Ya wurin kau da dokokin Allah domin ku kiyaye sake fita daga shiyar Sur, ya biyo ta Sidon, har al'adun ku na mutane. **10** Koda shike Musa ya zuwa tekun Galili a shiyar Dikafolis. **32** Sun rubuta cewa, "ka girmama Ubanka da Uwarka", kawo masa wani kurma, kuma bebe ne shi, suna kuma, "duk wanda ya zagi Ubansa ko Uwatasa, rokansa ya dora hanuwansa a bisansa. **33** Sai ya cancanci mutuwa nan take". **11** Amma kun ce, ya jawo shi daga taron jama'ar, zuwa gefe, sai 'idan mutum ya ce wa iyayensa, "duk taimakon ya sa hanunsa a kunuwan beben bayan ya tufa da ya cacanci ku samu daga guna ya zama yawunsa, sannan ya taba harshensa. **34** Ya dubi kebabbe (wato, 'na mika wa Allah')". **12** Sabo sama, ya ja numfashi ya ce masa, "Ifatha", wato, da haka, kun ba shi izini kada ya yi wa Ubansa "bude!" **35** Nan da nan ya mayar masa da jinsa. ko Uwatasa wani abu. **13** Kuna mayar da dokan abinda ya daure harshensa ya sake shi, sai ya Allah abin banza, sabili da al'adun ku da kuka fara magana da kyau. **36** Ya umarce su da kada mika masu. Wannan, da wasu abubuwa kamar su gaya wa wani. Amma duk da umarnin da haka kuke yi." **14** Ya kara kirin taron jama'ar yake basu, suna ta shaida shi ko'ina. **37** kuma yace masu, "ku kasa kunne gareni, kuma ku suna ta mamaki cewa, "Yayi kowanne abu da gane. **15** Babu wani abu daga wajen mutum kyau, har ya sa kurame suna jin magana, da da zai iya gurbatar da shi har idan ya shiga kuma bebaye na magana."

cikinsa. Amma, abinda ya fita daga cikinsa shike gurbatar da shi" **16** Bari mai kunnen ji, ya ji. **17** Da Yesu ya bar taron jama'ar, ya shiga gida, sai almajiransa suka tambaye shi ma'anar wannan misali. **18** Sai Yesu yace, 'ashe baku da ganewa? ko baku sani cewa abin da ya shiga cikin mutum daga waje ba zai iya gurbatar da shi ba, **19** domin ba zai iya kai wa cikin zuciyarsa ba, sai dai ya shiga cikin sa ya kuma fita a matsayin bayan gari a salga". Da wannan magana, Yesu ya mayar da dukan abinci ya zama da tsabta. **20** Ya ce, abinda ke cikin mutum shike gurbatar da shi **21** Domin daga cikin mutum, kuma daga cikin zuciyarsa ne, mugun tunani, lalata, sata, kisa, **22** zina, kwadayi, mugunta, hai'inci, mugun guri, kishi, zargi, girmankai, wawanci. **23** Duk wadannan miyagun abubuwa suna fitowa ne daga cikin mutum, kuma suke gurbatar da shi." **24** Ya tashi daga nan ya tafi shiyyar Sur da Sida. Ya shiga wani gida don bayo son wani ya sani cewa yana nan, amma bai iya boyuwa ba. **25** Amma nan da nan wata mace, wadda diyarta ke da mugun ruhu-wannan mace kuwa ta ji game da Yesu sai ta zo ta durkusa a gabansa. **26** Matar yar kasar Girka ce, kuma asalinta daga Fonishiya take. Ta roke shi da ya fitar da mugun ruhun nan daga diyarta. **27** Sai ya ce mata, "Bari a ciyar da 'ya'ya tukuna. Domin bai kamata a dauki abincin yaya a ba karnuka ba". **28** Sai ta amsa masa cewa, "I, Ubangiji, Karnukan ma sukan ci abincin da ke fadowa daga teburin 'ya'yan." **29** Ya ce mata, "domin kin fadi haka, kina iya ki tafi domin aljani ya fita daga diyarki." **30** Ta koma gida sai ta iske diyarta na kwance

8 A kwanakin nan, akwai wani gagaruman taron mutane, kuma basu da abincin ci. Yesu ya kirawo almajiransa yace masu, **2** "Ina tausayin taron mutanen nan domin kwana uku kenan suna nan tare da ni babu abinci. **3** Idan na salame su su koma gidajensu ba tare da sun ci abinci ba, za su galabaita a hanya domin gidajensu na da nisa." **4** Almajiransa suka amsa masa cewa, "A ina za mu iya samu gurasa a wannan jeji da zai ishi wadannan mutane haka?" **5** Ya tambaye su, "gurasa nawa kuke da su?" Sai suka ce, "Bakwai." **6** Ya umarci mutanen da su zauna. Ya dauki gurasar bakwai, bayan da ya yi godiya, ya kakarya gurasar, sa'annan ya umarci almajiransa da su raba wa mutanen. Su kuwa suka raba masu. **7** Suna kuma da kananan kifaye kadan. Bayan da ya yi godiya akan su, ya umurci almajiran su rabawa mutanen. **8** Sun ci sun koshi. Suka tattara ragowar, har sun cika kwanduna bakwai. **9** Akwai maza kimanin dubu hudu a wurin. Yesu ya sallame su. **10** Nan take, ya shiga jirgin ruwa da almajiransa zuwa shiyyar Dalmanuta. **11** Sai Farisawa suka zo suka fara gardama da shi. Suna nema ya nuna masu alama daga sama, domin su gwada shi. **12** Ya ja numfashi a ruhunsa yana cewa, "Don me wannan tsarar tana neman alama. Hakika ina gaya maku, babu wata alama da za a ba wannan tsarar." **13** Sai ya bar su ya sake shiga jirgin zuwa hayin tafkin. **14** A lokacin nan, almajiransa sun manta su dauki gurasar. Domin gurasa daya ce tak a garesu cikin jirgin ruwan. **15** Ya gargade su, "ku yi hattara da yisti

na Farisawa da Yisti na Hirudus.” 16 Almajiran duniya sannan ya rasa ransa. 37 Me mutum zai suka fara tattaunawa a tsakaninsu, “Saboda ba bayar amaimakon ransa? 38 Duk wanda ke jin mu da gurasa ne.” 17 Yesu yana sane da wannan, kunyata ko maganata a wannan mazinaciyar sa’annan ya ce masu, “Don me kuke tattaunawa tsara mai zunubi, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa akan rashin gurasa? Har yanzu baku gane ba? a lokacin da ya dawo cikin daukakar Ubansa da Har yanzu ba ku da sane? Ko zuciyar ku ta Malaiku masu tsarki.”

duhunta ne?” 18 Kuna da idanu, ba ku gani?

Kuna da kunnluwa, ba ku ji? Ba ku tuna ba? 19 Da na kakkarya gurasar a cikin mutane dubu biyar, kwanduna nawa kuka samu ragowa? Suka ce masa, “Goma sha biyu.” 20 Kuma da na kakarya gurasa bakwai a cikin mutane dubu hudu, kwanduna nawa kuka dauka cike da ragowar? Suka ce masa, “bakwai.” 21 Ya ce masu, “har yanzu baku gane ba?” 22 Sun zo Baitsaida. Mutanen wurin suka kawo masa wani makaho, sai suka roke shi ya taba shi. 23 Yesu ya rike hanun makahon, ya jagorance shi zuwa bayan kauyen. Da ya tofa yawunsa a idon mutumin, kuma ya dora hanunsa akan mutumin, sai ya tambaye shi “kana ganin wani abu kuwa?” 24 Ya daga ido sai ya ce, “ina ganin mutane na tafiya kamar itatuwa.” 25 Ya sake dora masa hannu a idanuwansa, mutumin ya bude idanuwansa, sai ya fara ganin gari da kyau. 26 Yesu ya sallame shi zuwa gidansa nan take, ya ce masa, “kada ka shiga cikin garin” 27 Yesu da almajiransa sun shiga kauyukan kaisariya ta Filibi. Da suke kan hanya, sai ya tambaye su, “Shin wanene mutane ke ce da ni?” 28 Suka amsa masa suka ce, Yahaya mai Baftisma. Wasu suka ce, “Iliya”. wadansu kuma, ‘Daya daga cikin anabawa’. 29 Ya tambaye su, “Amma me ku ke ce da ni?” Bitrus ya ce, “Kai ne Almasihu.” 30 Yesu ya umarce su kada su gaya wa kowa game da shi. 31 Sai ya fara koya masu cewa, dole ne Dan Mutum ya sha wahala, dattawa da marubuta da manyan Firistoci zasu ki shi, a kuma kashe shi. Bayan kwana uku, zai tashi daga mattattu. 32 Ya fadi wannan afili. Sai Birus ya ja shi gefe ya fara tsauta masa. 33 Amma Yesu ya juya ya dubi almajiransa sa’annan ya tsautawa Bitrus yana cewa, “Ka koma bayana Shaidan, domin kana kula da abubuwani mutane ne kawai, ba na Allah ba.” 34 Sai ya kira taron jama’ar da almajiransa a wuri daya, ya ce masu, “Duk wanda yake so ya bini, dole ne ya musunci kansa, ya dauki giciyensa ya biyo ni. 35 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa shi, amma duk wadda ya rasa ransa domina da kuma bishara zai cece shi. 36 Me zai amfani mutum idan ya sami dukan

9 Sai ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, akwai wasun ku anan da ba za su mutu ba, sai sun ga mulkin Allah ya bayyana da iko.” 2 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, ya kai su kan wani dutse mai tsawo, su kadai. Sai kamaninsa ya sake a gabansu. 3 Sai tufafinsa ya zama fari fat, yadda ba mai rinin da zai iya rininsa haka a duniya. 4 Sai Iliya da Musa suka bayyana gare su, suna magana da Yesu. 5 Sai Bitrus ya amsa ya ce, malam, bari mu da muke anan mu kafa bukka uku, daya ta ka, daya ta Musa, da ta Iliya, 6 Ya rasa abin da zai fada ne, don sun tsorota kwarai.) 7 Sai ga wani gajimare ya zo ya rufe su, aka kuma ji wata murya daga gajimaren, “ta ce Wannan shine kaunataccen Dana, Ku saurare shi. 8 Nan take da suka duba, ba su ga kowa ba, sai Yesu shi kadai. 9 Suna cikin gangarowa daga dutsen, sai ya kwabe su kada su gaya wa kowa abin da suka gani, sai bayan da Dan Mutum ya tashi daga mattattu. 10 Sai suka bar zancen a tsakaninsu, amma suka tamabayi junansu “mene ne tashin mattattu” ke nufi. 11 Suka tambaye shi haya malaman attaura suka ce Iliya zai fara zuwa?” 12 Ya ce masu, laile ne Iliya ya fara zuwa ya raya dukan abubuwani. Don me a ka rubuta cewa Dan Mutum, zai sha wuya iri iri a kuma ki shi? 13 Amma ina gaya muku Iliya ya riga, ya zo, amma sun yi masa abin da suke so su yi kamar yadda littatafai suka yi magana a kansa.” 14 Sa’adda suka dawo wurin sauran almajiran, suka ga taron jama’as masu yawa suna ta muhawara tare da manyan malaman attaura. 15 Da ganin sa, sai dukan taron yayi mamaki kwarai da gaske, suka dungumo wurinsa a guje, suna gaishe shi. 16 Ya tambayi almajiransa, “Wacce muhawara ce kuke yi da su?” 17 Daya daga cikin taron ya amsa masa”malam, ga shi na kawo maka dana don yana da beben aljani. 18 Duk lokacin da ya tasar masa yakan buga shi har kasa, na kuma yi wa almajiranku magana su fitar sun kasa. 19 Ya amsa masu ya ce ya ku mutanen zamanninnan marasa bangaskiya, har yaushe zan kasance tare da ku ina jimrewa?

ku dai kawo mini shi. **20** Sai suka kawo masa babban aikin, sa'annan ya fadi wasu maganganu yaron. Da ruhun ya ga Yesu, nan da nan ya mara sa kyau a kanmu. **40** Duk wanda ba ya buge yaron jikinsa na rawa. Sai yaron ya fadi gaba da mu, na mu ne. **41** Duk wanda ya ba ku yana ta birgima, bakinsa yana kumfa. **21** Yesu ya ruwa ku sha domin kuna na Almasihu, gaskiya tambayi mahaifin yaron, Tun yaushe wannan nake fada maku ba za ya rasa ladansa ba. **42** abu ya same shi? Mahaifin yaron ya ce tun yana Amma duk wanda ya sa kananan nan tuntube, karami. **22** Ya kuwa sha jefa shi a ruwa da wuta, ya fi kyau a rataya masa dutsen nika a jefa shi don ya halakar da shi. Idan zaka iya yin wani a cikin teku. **43** Idan har hannun ka zai sa ka abu, ka ji tausayinmu ka taimakemu. **23** Yesu ya yi tuntube, zai fi kyau ka yanke shi. Domin zai ce masa, "In zan iya? Ai dukan abu mai yiwuwa shiga jahannama da hannu biyu. (**Geenna g1067**) ne, ga duk wanda ya gaskata. **24** Nan da nan **44** (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma mahaifin yaron ya daga murya ya ce, Na ba da bata mutuwa). **45** Idan kafarka za ta sa ka yi Da Yesu ya ga taron na dungumowa a guje, sai ya tsawata wa bakin aljanin ya ce masa, "kai, tuntube, ka yanke ta ka yar. Zai fi kyau ka shiga aljanna da kafa daya da ka shiga jahannama da kafa biyu. (**Geenna g1067**) **46** (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma beben aljani na umarce ka, ka fita daga wannan yaron kar ka sake shigar sa. **26** Sai wannan aljanin ya daga murya ya fita ya rabu da wannan yaron. Sai yaro ya zama kamar mattacce, sai sauran mutanen suka ce, "Ai, yaron ya mutu. **27** **47** Idan idonka zai sa ka yi tuntube, ka kwakule shi ka Yesu ya kama hannunsa, ya daga shi, sai yaron ya mike tsaye. **28** Da Yesu ya shiga gida, sai almajiransa suka tambaye shi a kadaice, me ya sa muka kasa fitar da shi?" **29** Ya ce masu, amma idan ya rasa zakinsa, ta ya ya za ka sa shi "Ai, irin wannan ba ya fita sai da addu'a." **30** yayi zaki kuma? Ku kasance da zaki, kuma ku yi Sai suka ratsa cikin Galili, amma ba ya son kowa ya san inda suke. **31** Da yake koyar da almajiransa, ya ce masu lokaci na zuwa da za'a ba da Dan mutum a hannun mutane, za su kuwa kashe shi, sa'adda aka kashe shi kuma, bayan kwana uku zai tashi. **32** Amma fa ba su fahimci maganar ba, suna kuma jin tsoron tambayarsa. **33** Sai suka zo kafarnahum. A lokacin da ya ke cikin gida, ya tambayi Al'majiransa, Menene ku ke magana a kansa a hanya? **34** Amma suka yi shiru. don suna gardama da junansu akan hanya, a kan wane ne mafi girma. **35** Sai ya zauna, ya kira al'majiransa goma sha biyu, yace masu duk wanda ya ke so ya zama na fari, dole ya kankantar da kansa, sa'annan ya bautawa sauran duka. **36** Sai ya dauko karamin yaro a hannunsa ya sa shi a tsakiyarsu. Ya rumgome shi a kafadarsa ya ce masu. **37** Dukan wanda ya karbi dan karamin yaron nan a cikin sunana ni ya karba, kuma dukan wanda ya karbi wani, ni ya karba, bai kuma karbeni ni kadai ba, duk da wanda ya aiko ni." **38** Sai Yahaya ya ce masa, Malam mun ga wani yana fitar da aljanu da sunanka mun yi kokari mu hana shi domin ba ya tare da mu. **39** Sai Yesu ya ce masu ku kyale shi domin babu wanda zai yi irin wannan

10 Yesu ya bar wannan wurin, ya tafi yankin Yahudiya, wajen hayin kogin Urdun. Sai jama'a suka je wurinsa. Ya ci gaba da koya masu, kamar yadda ya zama al'adarsa. **2** Sai Farisawa su ka zo wurinsa, su ka ce, "dai dai ne mutum ya saki matarsa?" Wannan tambaya sun yi ta ne domin su gwada shi. **3** Ya amsa ya ce, menene Musa ya umarce ku? **4** Suka ce, "Musa ya yarda mutum ya rubuta takardar saki ga matarsa, ya sallameta ta fita." **5** "Domin taurin zuciyarku ne ya rubuta maku wannan dokar," Yesu ya ce masu. **6** Amman tun daga farkon halitta, 'Allah ya halicci namiji da ta mata.' **7** Domin wannan dalilin ne mutum zai rabu mahaifinsa da mahaifiyarsa ya mannewa matarsa. **8** Su biyu kuwa sun zama jiki daya, ba biyu ba, **9** Saboda haka abinda Allah ya hada kada mutum ya raba." **10** Lokacin da suke cikin gida, sai almajiransa suka sake tambayarsa akan wannan magana. **11** Ya ce da su. Dukan wanda ya saki matarsa ya kuma auro wata matar yayi zina da ita kenan. **12** Haka nan duk matar da ta saki mijinta ta auri wani ta yi zina da shi kenan." **13** Mutane suka kawo masa 'ya'yansu kanana don

ya taba su, sai almajiransa suka kwabe su. **14** sake kebe sha biyun nan, ya fara fada masu abin Da Yesu ya gani, ya ji haushi, ya ce masu. Ku da zai same shi. **33** "Kun ga, za mu Urushalima bar yara kanana su zo wurina, kada ku hana su za a bada Dan mutum ga manyan Firistoci da domin mulkin Allah na irinsu ne. **15** Gaskiya na malan Attaura, za su kuma yi masa hukuncin ke fada maku duk mutumin da bai karbi mulkin kisa su kuma bada shi ga al'ummai. **34** Za su yi Allah kamar karamin yaro ba, babu shakka ba zai shiga mulkin Allah ba. **16** Sai ya rungume su ya sa masu albarka. **17** Lokacin da ya fara tafiya, sai wani mutum ya rugo wurinsa, ya durkusa a gabansa. Ya tambaye shi, yace ya "Malam managarci, me zan yi domin in sami rai na har abada?" (*aiōnios g166*) **18** Amma Yesu ya ce masa. Don me ka ke kira na managarci? Babu wani managarci sai dai Allah kada. **19** masu. "Ba ku san abinda ku ke roka ba. Kwa iya Kasan dokokin. Kada ka yi kisan kai, kada ka sha daga kokon da zan sha? Ko kuma za a yi yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar maku baftismar da za a yi mani?" **39** Suka fada zur, kada ka yi zamba, ka girmama mahaifinka masa, "Zamu iya." Yesu ya ce masu, "kokon da da mahaifiyarka." **20** Sai mutumin ya ce masa zan sha, da shi zaku sha, baftismar da za ayi Malam ai na kiyayye duk wadannan abubuwa mani kuma da ita za a yi maku." **40** Amma zama tun ina yaro. **21** Yesu ya dube shi duban kauna a damata, ko a haguna, ba na wa ba ne da zan ya ce masa. Abu daya ka rasa. Shi ne ka je ka bayar, ai na wadanda a ka shiryawa ne." **41** Da sayar da duk mallakarka ka ba mabukata, za sauran almajiran nan goma suka ji, suka fara ka sami wadata a sama. Sa'annan ka zo ka bi jin haushin Yakubu da Yahaya. **42** Yesu kuma ya ni. **22** Da ya ji haka sai ransa ya baci, ya tafi kira su wurinsa ya ce masu, "kun sani wadanda yana bakin ciki, don shi mai arziki ne kwarai. aka san su da mulkin al'ummai sukan nuna **23** Yesu ya dubi almajiransa ya ce. "Yana da masu iko, hakimansu kuma sukan gasa masu wuya masu arziki su shiga mulkin Allah!" **24** iko. **43** Amma ba haka zai kasance a tsakaninku Almajiransa suka yi mamakin maganarsa. Sai ba. Duk wanda ya ke son zama babba a cikinku, Yesu ce masu, ya ku ya'ya'na yana da wuya lalle ne ya zama baranku. **44** Duk wanda ya ke kamar me a shiga mulkin Allah. **25** Zai zama so ya shugabance ku lalle ne ya zama bawan da sauksi ga rakumi yabi ta kafar allura da mai kowa. **45** Saboda haka ne Dan mutum ya zo ba arziki ya shiga mulkin Allah. **26** Sai suka cika da domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi mamaki sosai, su kace wa junu, "to idan haka bautar, ya kuma ba da ransa fansa saboda da ne wanene zai iya tsira kenan?" **27** Yesu ya dube mutane da yawa." **46** Sa'adda suka iso Yariko, su ya ce masu. Ga mutane a bu ne mai wuyar yana fita daga Yariko kenan, shi da almajiransa, gaske, amma a wurin Allah komai yiwuwa ne. da wani babban taro, sai ga wani makaho mai **28** Bitrus ya ce masa, "to gashi mu mun bar bara, mai suna Bartimawas dan Timawas yana kome, mun bika". **29** Yesu ya ce. Gaskiya na zaune a gefen hanya. **47** Da ya ji Yesu Banazare ke fada maku, babu wanda zai bar gidansa, ne, ya fara daga murya yana cewa, "Ya Yesu, da yan'uwansa maza da mata, da mahaifiya Dan Dauda, kaji tausayina" **48** Mutane da yawa ko mahaifi, ko 'ya'ya ko gona, saboda da ni suka kwabe shi, cewa yayi shiru. Sai ya kara da kuma bishara, **30** sa'annan ya rasa samun daga murya kwarai da gaske, yana cewa, Ya Dan nikinsu dari a zamanin yanzu, na gidaje, da yan'uwa mata da maza' da iyaye mata da 'ya'ya Yesu ya tsaya ya ce, ku kirawo shi. Su kuwa suka da gonaki, game da tsanani, a duniya mai zuw kirawo makahon suka ce masa. "Albishrinka, kuma ya sami rai madawwami. (*aiōn g165, aiōnios g166*) **31** Da yawa wadanda suke na farko za su mayafinsa, ya zaburo wurin Yesu. **51** Yesu ya koma na karshe, na karshe kuma za su zama na tambaye shi, ya ce, "me ka ke so in yi maka?" farko. **32** Suna tafiya Urushalima, Yesu kuwa na Makahon ya ce, "Malam in sami gani." **52** Yesu gabansu. Almajiransa sun yi mamaki, mutane ya ce masa. "Yi tafiyarka, bangaskiyarka ta da ke biye da su kuwa sun tsorata. Yesu kuwa ya

warkar da kai." Nan take idanunsa suka bude, kuwa ya tuna ya ce "Malam, dubi! Baurenan da ka la'anta ya bushe." 22 Yesu ya amsa masu ya ce, "ku gaskata da Allah." 23 Hakika, ina gaya maku, duk wanda ya ce wa dutsen nan tashi ka fada cikin tekun', bai kuwa yi shakka a zuciyarsa ba, amma ya gaskata haka kuwa zai faru, haka kuwa Allah zai yi. 24 Saboda haka ina dai gaya maku, komai kuka yi addu'a kuka roka, ku gaskata cewa samamme ne, zai kuma zama naku. 25 Duk sa'add da kuke addu'a ku gafarta wa wadanda suka yi maku laifi, domin Ubanksu shima zai gafarta maku naku laifi." 26 (Amma in baku gafartawa mutane laifofinsu ba, Ubanksu ma da ke sama ba zai gafarta maku ba.) 27 Da suka sake dawowa Urushalima. Yasu na tafiya cikin haikali, sai manyan firistoci, da marubuta, da dattawa suka zo wurinsa, 28 suka ce masa, "Da wanne iko kake yin wadanan abubuwa? Ko kuwa wa ya ba ka ikon yinsu?" 29 Sai Yesu ya ce masu, "Zan yi maku wata tambaya. ku ba ni amsa, ni kuwa zan gaya maku ko da wanne iko ne nake yin wadannan abubuwan. 30 Baftismar da Yahaya yayi, daga sama take ko kuwa daga mutum take? ku bani amsa". 31 Sai suka yi mahuwara da juna, suka ce, "in kuwa muka ce, 'daga sama take,' za ya ce, "To, don me ba ku gaskata shi ba? 32 In kuwa muka ce, "amma in muka ce ta mutum ce zasu jejefemu domi suna jin tsoron jama'a, don duk kowa ya tabbata, cewa Yahaya annabi ne. 33 Sai suka amsa wa Yesu suka ce, "Ba mu sani ba" Yesu ya ce masu, "Haka ni kuma ba zan fada muku ko da wanne iko nake yin abubuwan nan ba."

11 Da suka kusa Urushalima, kusa da Betafaji, da Betanya, wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa biyu 2 ya ce masu, "ku shiga kauyen can kusa da mu. Da zarar kun shiga za ku ga aholaki a daure, wanda ba a taba hawa ba. Ku kwance shi, ku kawo mani. 3 In wani ya ce maku, "Don me kuke haka? ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsa, zai kuma komo da shi nan da nan.'" 4 Sai suka tafi, suka tadda aholakin a daure a kofar gida a bakin hanya, suka kwance shi. 5 sai wadanda suke tsaye a gun suka ce masu, "Don me kuke kwance aholakin nan? 6 Suka fada masu abinda Yesu yace, sai suka kyale su suka tafi. 7 Almajiran nan biyu suka kawo wa Yesu aholakin, suka shimpida mayafansu a kai, sai ya hau. 8 Sai mutane da yawa suka shimpida mayafansu a hanya, wadansu kuma suka baza ganyen da suka yanko daga filayen. 9 Wadanda suke gaba da shi da wadanda ke bin bayansa suka yi sowa suna cewa, "Hosanna! Albarka ta tabbata ga mai zuwa cikin sunan Ubangiji. 10 Albarka ta tabbata ga mulkin nan mai zuwa na Ubanmu Dawuda! Dukaka a cikin sama!" 11 San nan Yesu ya shiga Urushalima, ya shiga Haikalin. Sai ya dudduba komai, da magariba ta yi, ya fita ya tafi Betanya tare da goma sha biyu nan. 12 Kashe gari, suka tashi daga Betanya, sai ya ji yunwa. 13 Da ya hango itacen baure mai ganye daga nesa sai ya je ya ga ko za sami 'ya'ya. Da ya iso wurinsa bai ga komai ba sai ganye, don ba lokacin 'ya'yan baure ba ne. 14

Sai ya ce wa bauren, "Kada kowa ya kara cin "ya'yanka har abada!" Almajiransa kuwa sunji maganar. (aiōn g165) 15 Suka iso Urushalima, da shigar su, ya kori masu saye da sayarwa, ya watsar da taburan 'yan canjin kudi, da kujerun masu sayar da tantabar. 16 Ya hana kowa ya dauki wani abu da za a i ya sayarwa a cikin haikalin. 17 Sai ya koyar da su cewa, "Ashe ba rubuce yake ba, "Za a kira gidana gidan addu'a na dukan al'ummai? Amma ku kun mayar da shi kogon yan fashi". 18 Da mayan Faristoci da marubutan attaura suka ji maganar da ya yi, sai suka nami hanyar da za su kashe shi. Amma suka ji tsoronsa domin dukkan taron na mamakin koyarwarsa. 19 Kowace yamma kuma, sukan fita gari. 20 Da safe suna wucewa, sai suka ga bauren nan ya bushe. 21 Bitrus

kuwa ya tuna ya ce "Malam, dubi! Baurenan da ka la'anta ya bushe." 22 Yesu ya amsa masu ya ce, "ku gaskata da Allah." 23 Hakika, ina gaya maku, duk wanda ya ce wa dutsen nan tashi ka fada cikin tekun', bai kuwa yi shakka a zuciyarsa ba, amma ya gaskata haka kuwa zai faru, haka kuwa Allah zai yi. 24 Saboda haka ina dai gaya maku, komai kuka yi addu'a kuka roka, ku gaskata cewa samamme ne, zai kuma zama naku. 25 Duk sa'add da kuke addu'a ku gafarta wa wadanda suka yi maku laifi, domin Ubanksu shima zai gafarta maku naku laifi." 26 (Amma in baku gafartawa mutane laifofinsu ba, Ubanksu ma da ke sama ba zai gafarta maku ba.) 27 Da suka sake dawowa Urushalima. Yasu na tafiya cikin haikali, sai manyan firistoci, da marubuta, da dattawa suka zo wurinsa, 28 suka ce masa, "Da wanne iko kake yin wadanan abubuwa? Ko kuwa wa ya ba ka ikon yinsu?" 29 Sai Yesu ya ce masu, "Zan yi maku wata tambaya. ku ba ni amsa, ni kuwa zan gaya maku ko da wanne iko ne nake yin wadannan abubuwan. 30 Baftismar da Yahaya yayi, daga sama take ko kuwa daga mutum take? ku bani amsa". 31 Sai suka yi mahuwara da juna, suka ce, "in kuwa muka ce, 'daga sama take,' za ya ce, "To, don me ba ku gaskata shi ba? 32 In kuwa muka ce, "amma in muka ce ta mutum ce zasu jejefemu domi suna jin tsoron jama'a, don duk kowa ya tabbata, cewa Yahaya annabi ne. 33 Sai suka amsa wa Yesu suka ce, "Ba mu sani ba" Yesu ya ce masu, "Haka ni kuma ba zan fada muku ko da wanne iko nake yin abubuwan nan ba."

12 Sai Yesu ya fara koyar da su da misalai. "Wani mutum ne ya yi gonar inabi ya shingen ta, ya haka ramin matse inabin, ya kuwa gina hasumayar tsaro. Ya ba wandansu manoma jinginar gonar, sa'an nan ya tafi wata kasa mai nisa. 2 Da lokaci ya yi, sai ya aika masu wani bawansa domin ya karbi wadansu daga cikin amfanin gonar. 3 Amma manoman suka kama shi, suka yin masa duka, suka kore shi hanni banza. 4 Ya sake aikar wani bawan. Shi kuma suka raunata shi aka, suka wulakanta shi. 5 Ya sake aiken wani. Shi kam, suka kashe shi. Haka fa aka yi ta yi da wadansu da yawa, sun dodoki wadansu, suka kuma kashe wadansu. 6 Yanzu dai yana da sauran daya tak, shine kaunatacen dansa. Daga karshe ya aike shi wurinsu, yana cewa, ai za su bashi girma. 7

Amma manoman nan suka ce wa junna, "ai, yi kuskure ". **28** Sai wani malamin attaura ya zo wannan shine magajinsa, 'ku zo mu kashe ya ji suna muhawara da junna. Da dai ya ga Yesu shi, gadon ya zama namu." **8** Sai suka kamo yana ba su kyakkyawar amsa, sai ya tambaye shi, suka kashe shi, suka jefar da shi bayan shi, "Wanne Umarni ne mafi girma dukka?" shinge. **9** To, me mai gonar inabin zai yi? Sai ya **29** Yesu ya amsa yace, "mafì girma shine, 'ku zo ya hallaka manoman nan, ya ba wadansu saurara ya Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji gonar. **10** Ashe, ba ku karanta wannan nassi daya ne. **30** Sai ka kaunaci Ubangiji Allah da ba? cewa, ' Dutsen da magina suka ki, shi ne dukkan zuciyarka, da dukkan ranka da dukkan ya zama mafi mahmimanci. **11** Wannan daga tunaninka, da dukkan karfinka. **31** ta biju itace, Ubangiji ne, kuma ya yi dai dai a idanummu." "ka kaunaci makwabcinka kamar kanka, Ba wata **12** Sai suka nemi su kama shi, don sun lura a doka da ta fi wadannan." **32** Sai malamin attaura kansu ne ya yi masalin, amma suka ji tsoron ya ce masa, "Hakika gaskiyarka malam, Allah jama'a. Don haka suka kyele shi, suka tafi. daya ne, ba kuma wani sai shi. **33** A kaunace shi **13** Suka aika masa da wadansu farisiyawa da kuma da dukkan zuciya, da dukkan hankali, da Heridiyawa, don su sa masa tarko da kalamai dukkan karfi, a kuma kaunaci makwabcikamar cikin maganarsa. **14** Da suka zo, suka ce masa, kanki, ai ya fi dukkan hadayu na konawa." **34** "Malam, gaskiya kana koyar da maganar Allah Da Yesu ya ga ya yi masa magana da hikima, sai sosai, ba ka nuna bambanci tsakani mutane, sai ya ce masa, "Ba ka nesa da mulkin Allah." Bayan koyar da tafarkin Allah kake yi sosai. "Shin, mu wannan kuma ba wanda ya sake tambayarsa biya haraji ga Kaisar, ko a?" **15** Amma Yesu ya wani abu. **35** Yesu ya amsa a lokacin da yake gane munafincinsu, ya ce masu, "Don me kuke koyarwa a Haikali, ya ce "Yaya malaman attaura gwada ni? ku kawo mani dinarin in gani." **16** suke ce wa Kristi dan Dauda ne? **36** Domin Suka kawowa Yesu daya. Ya ce masu, "Kamar Dauda kansa, ta ikon Ruhu Mai Tsarki ya ce, waye da kuma rubutun wanene? suka ce masa, "Ubangiji ya ce wa Ubangijina, zauna a hannun "Na Kaisar ne." **17** Yesu ya ce, "to, ku ba Kaisar damana, har sai na kaskantar da makiyanka'. abinda yake na Kaisar, ku kuma ba Allah abin **37** Dauda da kansa ya kira shi 'Ubangiji; To, ta da yake na Allah. Sai suka yi mamakinsa kwarai. yaya ya Almasihu zai zama Dan Dauda?" Babban **18** Sai Sadukiyawa suka zo wurinsa, su dake taron jama'ar suka saurare shi da murna. **38** cewa babu tashin matattu. Suka tambaya shi A koyarwa sa Yasu ya ce, "ku yi hankali da suka ce, **19** "Malam, Musa dai ya rubuta mana, malaman attaura, masu son yawo da manyan cewa idan dan'uwan mutum ya mutu, ya bar riguna, suna so a gaishesu a kasuwa, **39** da kuma matarsa ba da, lallai ne dan'uwan mutumin ya son wuraren zama masu daraja a haikali, da auri matar, ya haifa wa dan'uwansa 'ya'ya.' **20** wurin bukukuwa. **40** Sun kuma kwace gidajen To an yi wadansu 'yan'uwa maza guda bakwai, gwauraye, da yin doguwar addu'a, don mutane na farko ya yi aure, ya mutu bai bar 'ya'ya su gani. Wadanan mutanen zasu sami hukunci ba. **21** Na biju kuma ya aure ta, shi ma ya mai tsanani." **41** Sai ya zauna a gabon akwatin mutu, ba 'ya'ya. Na ukun ma haka. **22** Haka baiko a Haikalin, yana duban yadda jama'a suke dai duk bakwai din, ba wanda ya bar 'ya'ya. zuba kudi a ciki. **42** Wadansu masu arziki da A karshe kuma ita matar ta mutu. **23** To, a yawa suna zuba kudi masu tsoka. Sai gwauruwa tashin matattu, matar wa za ta zama a cikinsu? mara abin hanu ta saka anini biju a ciki akwatin Don duk bakwai din nan sun aure ta". **24** Sai baikon. **43** Ya kira almajiransa, ya ce masu, Yesu ya ce, "Ba saboda wannan dalili ne kuka "Hakika, ina gaya maku, abinda gwauruwa nan yi kuskure ba, wato don ba ku san littafin ba, ta saka a akwatin baikon nan ya fi na sauran kuma ba ku san ikon Allah ba? **25** Domin in an dukka. **44** Su duk sun bayar daga yalwa tasu ne, tashin daga matattu, ba a aure, ba a auraswa, ita kuwa daga cikin rashinta ta bada duk abinda amma sun zama kamar malaiku a sama. **26** take da shi."

Amma game da mattattun da suka tashi, ashe, ba ku taba karantawa a littafin Musa ba, yadda Allah ya ce masa? "Ni ne Allah na Ibrahim, da Ishaku, da kuma Yakubu"? **27** Ai, shi ba Allah mattattu bane, amma na rayyayu ne. Hakika kun **13** da Yesu ke fita daga Haikalin, sai daya daga cikin almajiransa ya ce masa "malam, dubi kyawawan duwatsunnan da kyawawan gine-ginnenan!" **2** Ya ce masa, ka ga wadannan

kyawawan gine- ginen? babu wani dutsen da za bayyana kuma, zasu yi abubuwan al'ajibai masu a bar shi akan dan'uwsa, da ba za a rushe shi ban mamaki. **23** Amma ku zauna a fadake, Na dai ba." **3** Yana zaune a kan dutsen zaitun wanda fada maku wadannan abubuwan kafin lokacin. yake kusa da Haikali, sai Bitrus, da Yakubu, **24** Amma, bayan matsanaciyar wahalannan, da Yahaya, da Andarawus suka tambaye shi a rana zata duhunta, wata kuma ba zai bada asirce, suka ce. **4** Gaya mana yaushe za a yi haske ba. **25** Taurari za su fado daga sararin wadannan abubuwa? mecece zata zama alamar sama, za a kuma girgiza manyan abubuwan da faruwar wadanna abubuwa da zasu faru?" **5** suke a sararin sama. **26** Sa' annan zasu ga Dan Yesu ya ce masu, "ku kula, kada kowa ya rudeku. mutum na zuwa a cikin gajimare, da iko mai **6** Da yawa za su zo da sunana, suna cewa nine girma da daukaka. **27** Zai aiko da mala'ikunsa shi, har su bad da mutane da yawa. **7** In kuka ji su tattaro zabbabunsa daga kusuwoyi hudu na labarin yake- yake, da jita-jitarsu kada ku damu, duniya(watau Gabas da Yamma, kudu da Arewa) wannan zai faru, amma karshen duniya bai har zuwa karshen sama. **28** "Ku yi koyi da itacen gabato ba. **8** Al'umma za ta tasarwa al'umma, baure. Da zarar rassansa sun fara taushi yana mulki ya tasarwa mulki. Za a yi girgizar kasa kuma fitar da toho, kun san damina ta yi kusa awurare dabam-dabam, da kuma yunwa, amma ke nan. **29** Sa'adda kuka ga wadannan abubuwa fa dukkan wadanna abubuwan mafarin azaba suna faruwa, ku dai sani ya kusato, a bakin kofa ne. **9** Amma, ku zauna a fadake. Don za su kai ma ya ke. **30** Hakika ina gaya maku, zamanin nan ku gaban majalisa. za a yi maku duka a cikin ba zai shude ba sai dukan abubuwan nan sun majami'u. Su kuma kai ku gaban masu mulki faru. **31** Sararin sama da kasa za su shude, amma da sarakuna, saboda sunana, domin ku ba da maganata ba za ta shude ba. **32** Amma wannan shaida a gare su. **10** Amma lallai sai an fara rana ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun yi wa dukkan al, ummai bishara. **11** Sa'ad da sama, ko Dan, sai dai Uban kadai. **33** Ku kula, ku suka kai ku gaban shari'a suka mika ku, kada ku zauna a fadake, kuna addu'a don baku san ranar damu a wannan lokacin, za a baku abin da zaku da lokacin zai yi ba. **34** Kamar yadda mutum fada, Amma duk abin da aka yi muku a wannn mai tafiya, in ya bar gida ya wakilta bayinsa kan lokacin, shi za ku fada, domin ba ku ne kuke gidansa, kowanne da aikinsa, ya kuma umarci magana ba, Ruhu mai tsarki ne. **12** Dan'uwa zai mai gadi ya zauna a fadake. **35** To, ku zauna a bada dan'uwsa akashe shi, uba kuwa dansa. fadake don ba ku san lokacin da maigidan zai Yara kuma zasu tayar wa iyayensu har su sa zo ba, ko da yamma ne, ko da tsakar dare ne, ko akashe su. **13** Za a ki ku saboda sunana, amma da carar zakara ne, ko da safe ne. **36** Kada ya duk wanda ya jumre har karshe zai cetu. **14** zo ba zato, ya samu kuna barci. **37** Abinda na Sa'adda kuka ga an kafa mummunan aikin sabo gaya maku, ina gaya wa kowa, shine ku zauna a mai ban kyama a wurin da bai kamata ba (bari fadake!"

mai karatu ya fahimta), to, bari wadanda suke kasar Yahudiya, su gudu zuwa dutse. **15** Wanda yake tudu kuma kada ya sauko ya shiga gida garin daukar wani abu. **16** Wanda yake gona kuma kada ya koma garin daukar mayafinsa. **17** Amma, kaiton masu juna biyu da masu goyo a wannan lokacin. **18** Ku yi addu, a kada abin ya faru da damina. **19** A lokacin za ayi wata matsanaciyar wahala, wadda bata taba faruwa ba, tun farkon halittar da Allah ya yi har zuwa yau, ba kuwa za a taba yi ba har abada. **20** In da ba ubangiji ya rage kwanakin nan ba, da ba Dan adam din zai tsira. Amma saboda zabbabunan da ya zaba, ya rage kwanakin. **21** To, in wani ya ce maku, kun ga Almasihu nan! ko, 'kun gan shi can, kada ku gaskata. **22** Gama almasihan karya, da annabawan karya zasu

14 Idin Ketarewa da bukin gurasa mara yisti sauran kwana biyu kenan, sai shugabanin firistoci da malaman attaura suka nemi yadda zasu kama Yesu a asirce domin su kashe shi. **2** Suna cewa amma "Ba a lokacin idin ba, domin kada su haddasa hargitsi a tsakanin mutane". **3** Yesu yana Betanya a gidan Saminu kuturu, yana shirin liyafa kenan sai ga wata mace dauke da kwalbar turare mai tamanin kwarai, ta shafa masa a kansa. **4** wasu dake tare da Yesu suka husata, suna kwalbarta da cewa **5** "Ai wannan turare ne mai tsada, ina laifin a sayar a raba wa talakawa kudin? ina dalilin wannan almubazaranci? **6** Sai Yesu yace masu "Ku kyaleta, don me kuke tsauta mata, **7** ai Idan kuna da niyyar taimakon talakawa ko

matalauta, suna nan tare da ku ko a yaushe in riga ku zuwa Galili. **29** Bitrus ya ce masa amma ni bazan kasance da ku kulum ba. **8** “ko dukkan sun fadi, faufau banda ni”. **30** Macen nan tayi aiki nagari domin shirya jikina Yesu yace masa “Hakika ina gaya maka, cikin ga jana'iza. **9** hakika, Ina gaya maku, duk inda wannan dare kafin carar zakara ta biyu zaka yi za'a yi bishara a duniya baza a mance da matan musun sani na sau uku”. **31** Amma Bitrus ya nan da hidimar da ta tayi mini ba.” **10** Da jin sake cewa “Koda za'a kasheni tare da kai ba zan haka sai Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin yi musun sanin ka ba”. Dukkan su kuwa suka yi manzannin ya ruga zuwa wurin baban firist wannan Alkawari. **32** Suka isa wani wuri da ake domin ya bashe shi a garesu, **11** Da mayan kira Getsamani, sai Yesu ya ce wa almajiransa firistoci suka ji haka suka yi murna matuka “Ku dakata anan domin zan je inyi addu'a”. **33** tare da alkawarin kudi ga Yahuza, shi kuwa Sai ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya. Ya sai ya fara neman zarafin da zai mika Yesu a fara jin wahala mutuka tare da damuwa kwarai. gare su. **12** A ranar farko ta bukin gurasa marar **34** Sai ya ce masu “Raina na shan wahala harma yisti da kuma hadayar ragon Idin ketarewa, kamar in mutu. Ku dakata a nan, ku zauna a almajiransa suka ce masa “Ina zamu shirya fadake”. **35** Da Yesu yayi gaba kadan, sai ya fadi liyafar domin idin ketarewa? **13** Ya aiki biyu kasa yayi addu'a yana cewa idan mai yiwuwa daga cikin almajiransa da cewa “Ku shiga cikin ne “A dauke masa wannan sa'a daga gare shi. **36** birnin, zaku tarar da wani mutum dauke da Ya ce “Ya Abba Uba, kome mai yuwane gare ka, tullun ruwa. **14** Duk gidan da ya shiga ku bishi, ka dauke mini kokon wahalan nan, duk da haka sai ku cewa mai gidan, malam yace “ina bukatar ba nufina ba sai dai naka”. **37** Da komowarsa masauki domin hidimar idin ketarewa tare da ya same su suna barci, sai ya ce wa Bitrus, almajiraina?” **15** Zai kuwa nuna maku babbani Siman barci kake? Ashe, ba za ka iya zama a bene gyararre. Sai ku yi mana shiri a can.” fadake ko da sa'a daya ba? **38** Ku zauna a fadake, **16** Da shigar almajiran cikin birnin, sai kome kuiy addu'a kada ku fada cikin jaraba. Lalle ya kasance yadda ya fada, su kuwa suka yi ruhu na da niyya amma jiki raunana ne. **39** Sai shirye shiryen idin ketarewar. **17** Da maraice ya sake komawa, yayi addu'a, yana maimaita ta yi, sai ya tare da sha biyun. **18** Yayin da kalmominsa na farko. **40** Har wa yau kuma suke zazzaune a teburin suna cin abincin, sai ya sake dawowa, ya same su suna barci don Yesu ya ce “Hakika ina gaya maku wani da barci ya cika masu idanu kwarai, sun kuwa ke ci tare da ni a nan zai bashe ni”. **19** Sai kasa ce masa kome. **41** Ya sake komowa karo na suka damu suka tambaye shi daya bayan daya uku yace masu “har yanzu barci kuke yi kuna suna cewa “Hakika bani bane ko?” **20** Yesu ya hutawa? Ya isa haka! Lokaci yayi, an bada Dan amsa masu da cewa “Daya daga cikin sha biyu Mutum ga masu zunubi”. **42** Ku tashi mutafi kun ne, wanda ke sa hannu tare da ni yanzu cikin ga, ga mai bashe ni nan ya kusato.” **43** Nan da tasar”. **21** Dan Mutum zai tafi ne yadda nassi nan, kafin ya rufe baki sai ga Yahuza, daya daga ya umarta game da shi amma kaiton wanda cikin sha biyun da taron jama'a rike da takkuba zai bashe shi! “zai, fiye masa, dama ba a haife da kulake. Manyan firistoci da malaman attaura shi ba”. **22** Lokacin da suke cin abincin, Yesu da shugabanni suka turo su. **44** Mai bashe shi ya dauki gurasa ya sa albarka, ya gutsutsura din nan ya riga ya kulla da su cewa “Wanda zan ta, sai ya basu yana cewa “Wannan jikinana yi wa sumba shine mutumin, ku kama shi ku ne”. **23** Ya kuma dauki koko, yayi godiya, ya tafi da shi a tsare. **45** Da isowarsa kuwa, sai ya zo basu, su kuwa suka sha daga kokon. **24** Ya ce wurin Yesu ya ce “Ya malam!”. Sai ya sumbace “Wannan jinina ne na alkawari da an zubar ga shi. **46** Su kuwa suka kama shi, suka tafi da yawancin mutane”. **25** Hakika, bazan kara sha shi. **47** Amma daya daga cikin na tsaye ya zaro daga wannan ruwan inabi ba sai a ranar da zan takobinsa ya kai wa bawan babbani firist sara, sha sabo cikin mulkin Allah.” **26** Bayan sun raira ya yanke masa kunne. **48** Sai Yesu ya ce “kun wakar yabo ga Allah, sai suka tafi wurin dutsen fito kamar masu kama yan fashi da takkuba zaitun. **27** Yesu ya ce masu dukkan ku zaku yi da kulake, domin ku kama ni? **49** Lokacin da tuntube harma ku fadi saboda ni gama rubuce nake koyarwa a Haikali, kowace rana da ku, take cewa “Zan buge makiyayin, tumakin kuwa baku kama ni ba. Amma anyi haka ne domin za su watse; **28** Amma bayan tashina, zai yi gaba a cika abinda Nassi ya fada.” **50** Daga nan duk

wadanda suke tare da Yesu suka yashe shi, suka biyu, za ka yi musun sani na sau uku". Da ya tsere. **51** Wani saurayi, daga shi sai mayafi ya tuno haka, sai ya fashe da kuka.

52 Shi kuwa ya bar hadu da dattawa da manyan malamai, da masu mayafin ya gudu tsirara. **53** Daga nan suka majalisa suka daure Yesu, suka sa shi gaba suka tafi da Yesu wurin babban firist. a can suka tara shugabanni da marubuta, suka taru a wurinsa. **54** Bitrus kuwa ya bi shi daga nesa har cikin gidan babban firist. Ya zauna tare da dogaran Haikal, yana jin dumintutu. **55** Sai, manyan firistoci da duk 'yan majalisa Yahudawa suka nemi shaidar da za a tabbatar a kan Yesu, don su samu su kashe shi. Amma basu samu ba. **56** Da yawa kuma suka yi masa shaidar Zur (Karya), amma bakin su bai zama daya ba. **57** Sai wadansu kuma suka taso suka yi masa shaidar zur (karya) suka ce. **58** "Mun ji ya ce, wai zai rushe haikalnan da mutane suka gina, ya sake gina wani cikin kwana uku, ba kuwa ginin mutum ba". **59** Duk da haka, sai shaidar tasu bata zo daya ba. **60** Sai babban firist ya mike a tsakanin su, ya tambayi Yesu yace "Ba ka da wata amsa game da shaidar da mutanen nan suke yi a kanka? **61** Amma yayi shiru abinsa, bai ce kome ba. Sai babban firist din ya sake tambayarsa "To, ashe kai ne Allmasihu Dan Madaukaki? **62** Yesu ya ce "Nine. Za ku kuwa ga Dan Mutum zaune dama ga mai iko, yana kuma zuwa cikin gajimare". **63** Sai babban firist ya kyakketa tufafinsa yace "Wacce shaida kuma zamu nema? **64** Kun dai ji sabon da yayi! Me kuka gani? Duk suka yanke masa hukunci akan ya cancanci kisa. **65** Wadansu ma suka fara tottofa masa yau, suka daure masa idanu, suka bubbuge shi suna cewa "Yi annabcii" Dogaran kuma suka yi ta marinsa. **66** Bitrus kuwa na kasa a filin gida, sai wata baranyar babban firist ta zo. **67** Da ta ga Bitrus na jin dumi, ta yi masa kallon gaske ta ce "Kaima ai tare kake da banazaren nan Yesu". **68** Amma ya musa ya ce "Ni ban ma san abinda kike fada ba balle in fahimta". Sai ya fito zaure. Sai zakara yayi cara. **69** Sai baranyar ta ganshi, ta sake ce wa wadanda ke tsaitsaye a wurin, "Wannan ma daya daga cikinsu ne". **70** Amma ya sake musawa, jim kadan sai na tsaitsayen suka ce wa Bitrus "Lalle kai ma dayansu ne don ba Galile ne kai". **71** Sai ya fara la'anta kansa yana ta rantsuwa yana ce wa "Ban ma san mutumin nan da kuke fada ba". **72** Nan da nan sai zakara ya yi cara ta biyu, Bitrus kuwa ya tuna da maganar Yesu a gare shi cewa "Kafin zakara ya yi cara ta biyu, za ka yi musun sani na sau uku". Da ya tuno haka, sai ya fashe da kuka.

15 Da sassafe, sai manyan firistoci suka hadu da dattawa da manyan malamai, da majalisa suka daure Yesu, suka sa shi gaba suka mika shi ga Bilatus. **2** Bilatus ya tambaye shi, kaine sarkin Yahudawa? ya amsa ya ce "haka ka ce" **3** Sai manyan firistochi suka kawo zargi iri iri a kan Yesu. **4** Bilatus ya sake tambayarsa, ba ka da abin cewa? ka lura da yawan zargi da ake yi maka. **5** Amma Yesu baya sake yi masa magana ba. wannan ya ba shi mamaki. **6** A lokacin idi, Bilatus ya kan sakar masu da dan bursuna wanda jama'a suka bukaci a saka, **7** A cikin gidan yari, in da aka tsare wadansu yan tawaye, da masu kisan kai, akwai wani mai kisan kai, ana ce da shi Barrabbas. **8** Sai Jama'a suka zo wurin Bilatus ya yi masu kamar yadda ya saba yi. **9** Bilatus ya amsa masu ya ce, kuna so in sakar maku sarkin Yahudawa? **10** Yayi wannan domin ya sani cewa Firistoci sun bada shi ne domin suna kishin sa, **11** Sai Firistochi suka zuga jama'a, sai suka yi kuwwa suna cewa, a sakar masu Barrabbas amaimakon Yesu. **12** Bilatus ya sake yi masu tambaya "Yaya zan yi da Sarkin Yahudawa?" **13** sai suka amsa da kuwwa" a "giciye shi!" **14** Bilatus ya ce masu menene laifinsa sai suka kara ihu, "a giciye shi." **15** Bilatus don yana son ya farantawa jama'a zuciya sai ya sakar masu da Barrabbas sai ya yi wa Yesu bulala, sannan ya mika shi a giciye shi. **16** Sojoji suka kai shi cikin kagara, suka tara rundunan soja, **17** Suka sa masa tufafin shulaiya suka nada masa rawanin kaya, **18** Suna masa kirari na ba'a suna cewa, "A gaida sarkin Yahudawa!" **19** Sai suka buge shi a kai da kulkia suka kuma tofa masa yau a fuska, suka kuma durkusa suna yi masa sujadar ba'a. **20** Bayan sun gama yi masa ba'a sai suka cire masa tufafin shunnaiya, sai suka maida masa tasa tufafinsa, sai suka fitar dashi don su giciye shi. **21** Suna cikin tafiya sai suka hadu da wani, mai suna Saminu Bakairawani (wato uban Alizanda da Rufus); suka tillasta shi ya dauki gjijyen Yesu. **22** Sojojin suka kawo Yesu wurin da ake kira Golgota (wato kokon kai) **23** Suka bashi ruwan inabi hade da mur, amma ya ki ya sha. **24** Sai suka giciye shi, suka kuma raba tufafinsa suka kuma jefa kuri'a domin kowanne soja ya sami rabonsa. **25** A sa'a ta uku aka giciye shi. **26**

Sai aka rubuta alamar zargi da take cewa “Ga da Maryamu Uwar Yusufu sun ga wurin da aka Sarkin Yahudawa” **27** Suka kuma giciye shi yi jana’izar Yesu. tare da wadansu yan fashi guda biyu. **28** Daya a hannun damansa daya a hannun hagunsu. Domin a cika abinda nassi ya fada. **29** suke wucewa suna zaginsa suna kada kai suna cewa, “Aha! kai da zaka rushe haikali ka kuma gina shi cikin kwana uku, **30** ka ceci kanka mana, ka sauva daga giciye!” **31** Haka ma manyan fristoci da malamai, suka yi masa ba'a suna cewa “Ya ceci wadansu amma bai iya ceci kansa ba” **32** Bari Almasihu Sarkin Yahudawa ya sauva daga giciye. Domin mu gaskata shi, sai wadanda aka giciye shi tare dasu, suma suka yi masa ba'a. **33** sa'a ta shida zuwa sa'a ta tara, duhu ya rufe ko'ina, **34** A sa'a ta tara, Yesu ya tada murya da karfi ya ce Eloi, Eloi lamathsabathani?” Ma'ana Ya Allahna Ya Allahna, me ya sa ka yashe ni?” **35** Wasu daga cikin na tsaye, da suka ji shi, sai suka ce, “Duba, yana kirin Iliya.” **36** Sai wani ya hanzarta, ya dauki soso ya tsoma a ruwan inabi mai tsami, ya soka agora ya mika masa don yasha. Mutumin yace bari mu gani ko Iliya zai zo ya saukar da shi. **37** Sai Yesu yayi kuka da babban murya da karfi sannan ya rasu. **38** Sai labulen haikalini ya rabu kashi biyu daga sama har kasa. **39** Sa'adda da jarumin sojan da ke tsaye yana fuskantar Yesu ya ga yadda ya mutum, Sai ya ce “hakika, wannan mutum Dan Allah ne.” **40** Akwai kuma mata wadanda ke dubawa daga nesa. Daga cikinsu akwai Maryamu Magadala, da Maryamu(Uwar Yakubu da Yusufu) da Salome. **41** Wadannan matan sune suka bishi sa'adda da yake Galilee suna yi masa hidima. Da wadansu mata da yawa suka zo Urushalima tare da shi. **42** Da maraice an shiga shirye shirye domin kashe gari assabbaci ce. **43** Sai Yusufu daga garin Arimatiya ya zo, mutumin kirki, mai girma kuma dan majalisar dattawa, mai sauraron mulkin Allah, da gaba gadi ya tafi wurin Bilatus ya bukaci a bashi jikin Yesu. **44** Bilatus ya yi mamakin mutuwarr Yesu cikin lokaci kadan, sai ya kira jarumin ya tabbattar ko Yesu ya mutu. **45** Bayan ya tabbattar daga wurin jarumin soja cewa Yesu ya mutu, sai ya bada jikin ga Yusufu. **46** Yusufu ya sayo likafani. ya saukar da shi daga giciye, ya kawo likafanin nan ya lulube jikin Yesu dashi. Ya kai shi kabarin da aka sassaka da dutse, wadda ya shirya shi domin kansa. Ya kawo dutse ya rufe bakin kabarin da shi. **47** Maryamu Magadaliya

16 Bayan ranar assabaci, Maryamu Magadalija da Maryamu uwar Yakubu da Salomi, suka sayo man shafawa mai kamshi domin shafe jikin Yesu saboda jana'iza. **2** Da safiyar ranar farko ta mako sai suka tafi kabarin a dai dai fitowar rana. **3** Suna magana a tsakaninsu suna cewa, wanene zai gangarar da dutsen da aka rufe bakin kabarin da shi?” **4** Da suka daga ido, sai suka ga an riga an gangarar da dutsen, domin yana da girma. **5** Da suka shiga cikin kabarin sai ga wani saurayi saye da farar tufa, yana zaune a hannun dama, suna mamaki. **6** Sai ya ce masu, “Kada ku ji tsoro. Kuna neman Yesu banazare, wanda aka giciye. Ya tashi! Baya nan. Ku duba wurin da aka kwantar dashi. **7** Sai ku je, ku gaya wa almajiransa da Bitrus cewa ya rigaya ya yi gabanku zuwa Galili. A can zaku ganshi, kamar yadda ya fada maku.” **8** Suka fita daga cikin kabarin da gudu suna rawar jiki da mamaki, ba su cewa kowa komai ba domin suna jin tsoro. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Da safiyar ranar farko ta mako ya fara bayyana kansa ga Maryamu Magadalija wadda ya kori aljannu guda bakwai daga cikinta. **10** Sai ta tafi ta shaida wadanda suke tare da shi suke makoki da kuka. **11** Sai suka ji cewa ya tashi kuma ta ganshi, amma basu gaskata ba. **12** Bayan wadannan al'amura ya bayyana kansa ta wata siffa ga mutum biyu sa'ilin da suke tafiya akan hanya. **13** Sai suka tafi suka gaya wa sauran almajiransa, duk da haka basu gaskata ba. **14** Bayan wani lokaci, Yesu ya bayyana kansa ga almajiransa su goma sha daya, ya tsauta masu saboda rashin gaskatawa da taurin zuciya, bayansun ji daga wadanda suka ganshi bayan ya tashi daga matattu. **15** Sai ya umarcesu cewa “Ku tafi cikin duniya ku yi bishara ga dukan halitta. **16** Wanda ya ba da gaskiya aka kuma yi masa baftisma, zaya sami ceto, wanda baya bada gaskiya ba za ya hallaka. **17** Wadannan alamu za su kasance da wadanda suka gaskata; a cikin sunana, za su fidda aljannu, za su yi magana da sabbin harsuna. **18** Za su dauki macizai da hannayesu, idan sun sha guba ba ta cutar dasu ba, za su dibiya hannayensu ga marasa lafiya, za su sami warkaswa.” **19** Bayan Ubangiji ya gama magana da su, sai aka dauke

shi zuwa sama in da zai zauna a hannun dama na Allah. **20** Almajiransa kuma suka tafi ko'ina suna sheilar bishara. Ubangiji kuma yayi aiki tare da su, yana tabbatar da kalma ta wurin ayukan al'ajiba tare da su.

Luka

1 Mutane da dayawa sun yi kokarin rubutu akan abubuwana da suka cika a tsakanimmu, **2** kamar yanda suka danka mana su, wadanda tun daga farko suka zama shaidu da idanunsu kuma manzanni ne na sakon. **3** Sabili da haka, ni ma, bayan da na yi bincike da kyau akan yanayin wadannan abubuwa tun da farko na ga ya yi kyau in rubuta wadannan abubuwa bi da bi ya mafi girmaTiyofilas. **4** Ya zama haka domin ka san gaskiyar abin da aka koya maka ne. **5** A cikin zamanin Hirudus, Sarkin Yahudiya, akwai wani firist mai suna Zakariya, daga yankin Abija. Matarsa daga cikin yaya mata na zuriyar Haruna ce, kuma sunan ta Alisabatu ne. **6** Dukan su biyu masu adalci ne a gaban Allah; marasa zargi a tafiyarsu cikin dukan dokoki da farilan Ubangiji. **7** Amma ba su da da, domin Alisabatu ba ta haihuwa, kuma a wannan lokacin dukansu sun tsufa kwarai. **8** Ya zama kuma a lokacin da Zakariya yana gaban Allah, yana yin hidimar sa ta firist bisa ga tsari da ka'idar aikinsa. **9** Bisa ga al'adar zaben firist da zai yi hidima, an zabe shi ta wurin kuri'a ya shiga cikin haikalin Ubangiji domin ya kona turare. **10** Dukan taron Jama'a suna addu'a a waje a sa'adda ake kona turaren. **11** A lokacin, mala'ikan Ubangiji ya bayana a gare shi yana tsaye a gefen daman bagadi na turaren. **12** Zakariya ya firgita sa'adda ya gan shi; tsoro ya kama shi. **13** Amma mala'ikan ya ce masa, "Kada ka ji tsoro, Zakariya, domin an ji addu'ar ka. Matar ka Alisabatu za ta haifa maka da. Za ka kira sunansa Yahaya. **14** Za ka yi murna da farin ciki, kuma da yawa za su yi murna da haifuwarsa. **15** Domin zai zama mai girma a gaban Ubangiji. Ba zai sha ruwan inabi ba ko wani abu mai sa maye, kuma zai cika da Ruhu Mai Tsarki tun daga cikin cikin mahaiifyarsa. **16** Kuma mutanen Isra'il da yawa za su juya zuwa ga Ubangiji Allahnsu. **17** Zai yi tafiya a gaban Unbangiji a cikin ruhu da ikon Iliya. Zai yi haka domin ya juya zuciyar Ubanni zuwa ga 'ya'yansu, domin marasa biyayya su yi tafiya a cikin tafarkin adulai. Don ya shirya wa Ubangiji mutanen da aka shirya dominisa." **18** Zakariya ya ce wa mala'ikan, "Ta yaya zan san wannan? Ga shi na tsufa kuma matata tana da shekaru da yawa." **19** Mala'ikan ya amsa ya ce masa, "Nine Jibra'ilu, wanda ke tsaye a

gaban Allah. An aiko ni in gaya maka wannan labari mai dadi. **20** Kuma duba, za ka zama bebe, ba za ka iya magana ba, sai ran da wadannan abubuwa suka cika. Ya zama haka domin ba ka gaskanta da kalmomina ba, wadanda za su cika a daidai lokacin." **21** Sa'adda mutane suke jiran Zakariya. Sun yi mamaki yadda ya dauki lokaci sosai a cikin haikali. **22** Amma da ya fita, bai iya yin magana da su ba. Sun gane da cewa ya ga wahayi lokacin da yake cikin haikali. Ya ci gaba da yi masu alamu, ba ya magana. **23** Ya zama bayan da kwanakin hidimarsa suka kare, ya tafi gidansa. **24** Bayan kwanakin nan, matarsa Alisabatu ta samu juna biyu. Ta boye kanta har na watani biyar. Ta ce, **25** "Wannan shi ne abin da Allah ya yi mani da ya dube ni domin ya dauke kunyata a gaban jama'a." **26** A cikin watan ta na shidda, an aiki Mala'ika Jibra'ilu daga wurin Allah zuwa wani birni a Galili mai suna Nazarat, **27** zuwa ga wata budurwa wanda aka ba da ita ga wani mutum mai suna Yusufu. Shi dan zuriyar Dauda ne, kuma ana kiran budurwar Maryamu. **28** Ya zo wurin ta ya ce, "A gaishe ki, ke da ki ke da tagomashi sosai! Ubangiji yana tare da ke. **29** Amma ta damu kwarai da wadannan kalmomi sai ta yi tunani ko wacce irin gaisuwa ce wannan. **30** Mala'ikan ya ce mata, "Kada ki ji tsoro, Maryamu, domin kin samu tagomashi a wurin Allah. **31** Duba, za ki sami juna biyu, za ki haifi da. Za ki kira sunansa 'Yesu'. **32** Zai zama mai girma, kuma za a ce da shi Dan Allah Madaukaki. Ubangiji Allah zai ba shi kursiyan ubansa Dauda. **33** Zai yi mulkin dukkan gidan Yakubu har abada, kuma mulkinsa ba shi da iyaka." (aiōn g165) **34** Maryamu ta ce wa mala'ikan, "Yaya wannan zai faru, tun da shike ni ban san namiji ba?" **35** Mala'ikan ya amsa ya ce mata, "Ruhu Mai-tsarki zai sauko a kan ki, kuma ikon Madaukaki zai lullube ki. Sabili da haka, za a kira mai tsarkin da za ki haifa Dan Allah. **36** Ki kuma duba, ga 'yar'uworki Alisabatu ta samu juna biyu a tsufanta. Watannin ta shida kenan, ita wadda aka kira ta bakarariya. **37** Gama babu abin da ba shi yiwuwa a wurin Allah." **38** Maryamu ta ce, "To, ni baiwar Ubangiji ce. Bari ya faru da ni bisa ga sakonka." Sai mala'ikan ya bar ta. **39** Sai Maryamu ta tashi da sauri a cikin kwanakin nan, zuwa kasa mai duwatsu, zuwa wani birni a Yahudiya. **40** Ta shiga gidan Zakariya ta kuma gai da Alisabatu. **41** Ya zama sa'adda Alisabatu

ta ji gaisuwar Maryamu, sai dan da ke cikinta ya Mai-tsarki ya cika mahaifinsa Zakariya sai ya yi tsalle, an cika Alisabatu kuma da Ruhu Mai yi anabci cewa, **68** “Yabo ga Ubangiji, Allah Tsarki. **42** Ta daga murya, ta ce, “Mai albarka na Isra’ila domin ya zo ya taimaki mutanen kike a cikin mata, kuma mai albarka ne dan sa kuma ya yi aikin ceto domin su.” **69** Ya ta cikinki. **43** Kuma don me ya faru da ni da da kahon ceto dominmu daga gidan bawansa uwar Ubangijina ta ziyarce ni? **44** Kuma duba, Dauda, daga zuriyar Dauda bawansa, **70** kamar da na ji karar gaisuwan ki sai dan ciki na ya yadda ya fada ta bakin annabawansa tsarkaka yi tsalle domin murna. **45** Kuma mai albarka tun zamanin zamanai. (**aīōn g165**) **71** Zai kawo ce wadda ta gaskanta cewa abubuwan da aka mana ceto daga magabtan mu da kuma daga alkawarta mata daga wurin Ubangiji za su cika. hannun makiyanmu. **72** Zai yi haka domin **46** Maryamu ta ce, “Zuciyata ta yabi Ubangiji, ya nuna jinkai ga ubaninmu ya kuma tuna **47** kuma ruhu na ya yi murna da Allah mai da alkawarinса mai tsarki, **73** rantsuwar da ceto na.” **48** Domin ya dubi kaskancin baiwarsa. ya fada wa ubanmu Ibrahim. **74** Ya rantse Duba, daga yanzu, dukkan tsararraki za su ce zai yardar mana, bayan da an kubutar da mu da ni mai albarka. **49** Domin shi madaukaki ya daga hannun makiyanmu, mu bauta masa ba yi mani manyan abubuwa, kuma sunansa Mai tare da tsoro ba, **75** a cikin tsarki da adalci Tsarki ne. **50** Jinkansa ya tabbata daga tsara a gabansa dukan kwanakin ranmu. **76** I, kai zuwa tsara wadanda suke girmama shi. **51** Ya kuma, yaro, za a kira ka annabi na Madaukaki, nuna karfinsa da hannuwansa; ya warwatsa ma domin za ka tafi gaban fuskar Ubangiji ka su girman kai game da tunanin zuciyarsu. **52** Ya shirya hanyoyinsa, ka shirya mutane domin nakasar da magada daga kursiyoyinsu, ya kuma zuwansa, **77** domin ba mutanensa ilimin ceto ta fifita nakasassu. **53** Ya ciyar da mayunwata da wurin gafarar zunubansu. **78** Wannan zai faru abubuwa masu kyau, amma ya aiki attajirai ne domin girman jinkan Allahinmu, sabili da wofi. **54** Ya ba da taimako ga bawan sa Isra’ila, hasken rana daga bisa za ya zo wurinmu, **79** domin ya tuna ya kuma nuna jinkai **55** (kamar domin haskakawa akan wadanda ke zaune a yanda ya fada wa ubaninmu) ga Ibrahim da cikin duhu da kuma cikin inuwar mutuwa. Zai zuriyarsa har abada.” (**aīōn g165**) **56** Maryamu ta yi hakan nan domin ya kiyaye kafafunmu zuwa zauna da Alisabatu tsawon watanni uku sai ta hanyar salama. **80** Yaron ya yi girma ya kuma koma gidanta. **57** Da lokaci yayi da Alisabatu zama kakkarpa a cikin ruhu, yana kuma cikin za ta haifi danta, ta kuma haifi da namiji. jeji sai ranar bayyanuwarsa ga Isra’ila.

58 Makwabtanta da ‘yan’uwanta sun ji cewa Ubangiji ya ribanbanya jinkansa akanta, sai suka yi murna tare da ita **59** Ya zama akan rana ta takwas, sun zo domin a yi wa yaron kaciya. Da sun kira sunansa “Zakariya” kamar sunan ubansa, **60** amma mahaifiyarsa ta amsa ta ce, “A’a, za a kira shi Yahaya.” **61** Suka ce mata, “Babu wani a cikin danginku wanda ake kira da wannan suna.” **62** Sun nuna alama ga ubansa bisa ga yanda ya ke so a rada masa suna. **63** Ubansa ya nemi a ba shi allon rubutu, sai ya rubuta, “Sunansa Yahaya.” Dukan su suka yi mamaki kwarai da wannan. **64** Nan take, sai bakinsa ya bude kuma harshensa ya saki. Ya yi magana ya kuma yabi Allah. **65** Tsoro ya kama dukan wadanda suke zama kewaye da su. Sai labarin ya bazu cikin dukan kasar duwatsu ta Yahudiya. **66** Kuma dukan wadanda suka ji su, sun ajiye su a cikin zuciyarsu, suna cewa, “To me wannan yaro zai zama ne?” Domin hannun Ubangiji yana nan tare da shi. **67** Ruhu

2 Ananan cikin kwanakin, sai Kaisar Augustas ya yi shela ya umarta a kidaya dukan mutane da ke zaune a cikin duniya. **2** Wannan itace kidaya ta farko da aka yi lokacin da Kiriniyus yake mulkin Suriya. **3** Sabili da haka, kowa ya koma garinsa domin a yi masa rijista domin kidayan. **4** Yusufu kuma ya tashi ya bar birnin Nazarat zuwa garin Baitalami da ke Yahudiya, wanda ake kuma kira birnin Dauda, domin shi daga zuriyar iyalin Dauda ne. **5** Ya je can ya yi rijista tare da Maryamu, wadda yake tashi tana kuma da juna biyu. **6** Ya zama sa'adda suke can, lokaci ya yi da za ta haifi danta. **7** Ta haifi da, dan farinta kuwa, ta nade shi da kyau da ‘yan tsummoki. Ta sa shi cikin wani kwami na dabbobi, gama babu daki domin su a masaukin. **8** A cikin wannan yankin, akwai makiyya wadanda suke zama a sarari suna tsaron garken tumakinsu da dare. **9** Nan da nan, sai mala’ikan Ubangiji ya bayyana gare

su, daukakar Ubangiji kuma ta haskaka kewaye yabi Allah ya ce, **29** “Yanzu bari bawanka ya da su, sai suka figita kwarai. **10** Sai mala'ikan tafi da salama, Ubangiji, bisa ga kalmarka. **30** ya ce masu, “Kada ku ji tsoro, domin na kawo Domin idanuna sun ga cetonka, **31** wanda ka maku labari mai dadi da zai kawo murna da shirya a gaban dukan mutane: **32** Haske ne na yawa ga dukan mutane. **11** Yau an haifi maku wahayi ga al'ummai, kuma daukakar mutanenka mai ceto a cikin birnin Daudal Shine Almasihu Isra'il." **33** Mahaifin yaron da Mahaifyarsa, Ubangiji! **12** Wannan itace alama da za a ba ku. sun yi mamaki kwarai domin abubuwan da Za ku ga dan jariri nade cikin 'yan tsummoki aka fada akansa. **34** Sai Siman ya albarkace su kwance cikin kwamin dabbobi." **13** Nan take, sai ya ce wa uwatasa Maryamu, "Ki ji da kyau, ga babban taro daga sama tare da mala'ikan wannan yaro zai zama sanadiyar faduwa da suna yabon Allah, suna cewa, **14** "Daukaka ga tashin mutane dayawa a Isra'il, kuma alama Allah daga bisa, bari salama ta kasance a duniya wadda ake kushen ta. **35** Kuma takobi zai tsakanin mutanen da ya ke jin dadinsu." **15** tsaga zuciyar ki yadda tunanin mutane za ya Ya zama sa'adda mala'iku suka bar su zuwa bayyana." **36** Wata annabiya mai suna Annatu ta cikin sama, sai makiyayan su ka ce wa junansu, na nan wurin. Ita diyar Fanuyila ce daga kabilar "Bari mu je Baitalamu mu ga wannan abin da Ashiru. Ta riga ta manyanta a shekaru sosai. Ta ya faru, wanda Ubangiji ya nuna mana." **16** Su kasance da maigidanta shekaru bakwai bayan ka yi hamzari suka tafi can sun iske Maryamu auren ta, **37** sannan ta yi zama gwambranci da Yusufu, suka ga jaririn kuwa kwance a na shekaru tamanin da hudu. Ba ta taba barin cikin kwamin dabbobin. **17** Bayan da sun ga haikali ba, tana ci gaba da yi wa Ubangiji wannan, suka gaya wa mutane abinda aka sujada, dare da rana. **38** A dadai lokacin nan, ta gaya masu game da wannan yaro. **18** Dukan hau zuwa wurinsu ta fara yi wa Allah godiya. wadanda su ka ji, su ka yi mamaki kwarai game Ta gaya wa dukan wadanda ke jiran fansar da abin da makiyayan su ka gaya masu. **19** Urushalima. **39** Da su ka gama komai da aka Amma ita Maryamu ta ci gaba da tunani akan bukace su suyi bisa ga tafarkin shari'ar Ubangiji, wadanan abubuwa da ta ji, tana tunani mai sai suka koma Galili, zuwa birninsu, Nazarat, surfi a cikin zuciyarta. **20** Makiyayan suka koma **40** Yaron kuma ya yi girma ya zama da karfi, suna ta daukaka da yabon Allah domin dukan yana karuwa da hikima, alherin Ubangiji kuma abubuwan da suka ji, suka kuma gani, dadai yana kansa. **41** Iyayensa sukan tafi Urushalima da yadda aka gaya masu. **21** Da ya kai kwana kowacce shekara domin idin ketarewa. **42** Da takwas, lokacin da za a yi wa jaririn kaciya, sai yana shekara goma sha biyu, suka sake haurawa aka rada masa suna Yesu, sunan da mala'ikan daidai lokacin idin a al'adance. **43** Bayan da sun ya bashi kamin a yi cikinsa. **22** Da kwanakin cika dukan kwanakin idin, sun fara dawowa tsarkakewar su ya wuce bisa ga shari'ar Musa, gida. Amma dan yaron Yesu ya jinkirta ya zauna Yusufu da Maryamu suka kawo shi cikin haikali a Urushalima, kuma iyayensa basu sani ba. **44** a Urushalima dominisu mika shi ga Ubangiji. **23** Suna tsammani yana tare da sauran mutane Kamar yadda aka rubuta a dokokin Ubangiji, da suke tafiya tare, sai suka yi tafiya na kwana "Za a kira duk da na fari kebabbe ga Ubangiji." daya. Suka fara neman sa a cikin danginsu da **24** Suka kuma zo su mika hadaya bisa ga yadda abokansu. **45** Da ba su gan shi ba, sai suka koma aka fada a shari'ar Ubangiji, "Kurciyoyi biyu Urushalima suna cigiyar sa a can. **46** Ya zama ko 'yan tantabaru biyu." **25** Ga shi akwai wani bayan kwanaki uku, su ka same shi a cikin mutum a Ushalima mai suna Siman. Wannan haikali, yana zama a tsakiyar malamai, yana mutum adali ne kuma mai ibada. Yana jiran sauraron su yana kuma yi masu tambayoyi. **47** mai ta'aziyar Isra'il, kuma Ruhu Mai-sarki na Dukan wadanda suka ji shi suna ta mamakin bisansa. **26** An kuma bayyana masa ta wurin fahimtar sa da amsoshin sa. **48** Da suka gan Ruhu Mai-tsarki cewa ba zai mutu ba sai ya ga shi, suka yi mamaki kwarai. Mahaifyarsa ta Kristi na Ubangiji. **27** Wata rana Siman ya zo ce masa, "Da na, don me ka yi mana haka? cikin haikali ta wurin jagorar Ruhu Mai-tsarki. Ka ji, mahaifinka da ni muna ta neman ka rai Da iyayen suka kawo yaron ciki, wato Yesu, a bace." **49** Ya ce masu, "Don me kuke nema domin su cika sharudan da shari'ar ke bukata, na? Ba ku sani cewa dole in kasance a gidan **28** sai Siman ya karbe shi cikin hanuwansa, ya Ubana ba?" **50** Amma ba su gane abin da yake

nufi da kalmomin nan ba. **51** Sa'annan ya koma gida tare da su zuwa Nazarat yana kuma masu biyayya. Mahaifiayarsa kuma ta ajiye dukan wadannan abubuwa a zuciyarta tana yin tunani akansu. **52** Amma Yesu ya ci gaba da hikima da girma, ya kuma karu da tagomashi wurin Allah da mutane.

3 A cikin shekara ta goma sha biyar da Tibariyus Kaisar ke mulki, Bilatus Babunti kuma ke jagoar Yahudiya, Hirudus yana sarautar Galili, dan'uwansa Filibus yana sarautar yankin Ituriya da Tirakonitis, Lisaniyas kuma na sarautar yankin Abiliya, **2** kuma zamanin da Hanana da Kayafa suke manyan firstoci, maganar Allah ta zo wurin Yahaya dan Zakariya, a cikin jeji. **3** Ya yi tafiya cikin dukan yankuna da ke kewaye da Kogin Urdun, yana wa'azin baftismar tuba domin gafarar zunubai. **4** Kamar yadda aka rubuta a cikin littafin annabi Ishaya, "Ga muryan wani yana kira a cikin jeji, 'Shirya hanyar Ubangiji, ka daidaita tafarkunsal! **5** Za a cika kowani kwari, za a fasa kowani dutse a kuma baje kowani tudu, za a mike karkatattun hanyoyi, za a cike hanyoyi masu gargedada, **6** kuma dukan mutane za su ga ceton Allah." **7** Sai Yahaya ya kara fada wa taron jama'ar da ke zuwa domin ya yi masu baftisma, "Ku 'ya'yan macizai masu dafi, wa ya gargadeku ku guje wa fushin nan mai zuwa? **8** Ku ba da 'ya'ya da sun cancanci tuba, kada ku kuma fara cewa a cikinku, 'Muna da Ibrahim a matsayin Ubamu', domin ina gaya maku, Allah yana iya ta da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin wadannan duwatsu. **9** Yanzu kuwa, an rigaya an sa gatari a gindin itatuwa. Sabili da haka, duk itacen da bai ba da 'ya'ya masu kyau ba za a sare shi kasa a kuma jefa shi cikin wuta." **10** Sai mutanen da ke cikin taron jama'ar suka tambaye shi cewa, "To me za mu yi?" **11** Ya amsa ya ce masu, "Idan wani yana da taguwa biyu, sai ya ba wanda bashi da ita daya, kuma wanda yake da abinci ya yi haka nan." **12** Masu karban haraji ma suka zo domin a yi masu baftisma, suka ce masa, "Malam, me za mu yi?" **13** Ya ce masu, "Kada ku karba kudi fiye da yadda aka umarce ku." **14** Wasu sojoji ma suka tambaye shi cewa, "To, mu fa? Yaya za mu yi?" Ya ce masu, "Kada ku kwace wa wani kudi, kada ku kuma yi wa wani zargin karya. Ku dogara ga albashinku." **15** Ana nan da mutane ke sauraron

zuwan Almasihu, kowa yana ta tunani a zuciyar sa game da Yahaya, ko shi ne Almasihu. **16** Yahaya ya amsa ya ce masu duka, "Game da ni dai, na yi maku baftisma da ruwa, amma akwai wance maballin takalmansa ba. Shi zai yi maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki da kuma wuta. **17**

Kwaryar shikarsa na hanun sa domin ya share masussukarsa da kyau ya kuma tara alkama a cikin rumbunsa. Amma zai kona buntun da wuta marar mutuwa. **18** Da gargadi masu yawa ya yi wa mutanen wa'azin bishara. **19** Yahaya kuma ya tsauta wa sarki Hirudus domin ya auri matar dan'uwansa, Hiruduwa, da kuma sauran abubuwan da Hirudus ya yi. **20** Amma Hirudus ya kara yin wani mugun abu. Ya sa an kulle Yahaya a cikin kurkuku. **21** Ana nan, lokacin da ake yiwa dukan mutane baftisma, aka yiwa Yesu mai baftisma. Lokacin da yake yin addu'a, sai sama ta bude, **22** kuma Ruhu Mai Tsarki ya sauksa masa a kamanin kurciya, sai wata murya ta fito daga sama, "Kai ne kaunataccen Da na. Ina jin dadin ka." **23** Ana nan Yesu da kansa, da ya fara, yana kimanin shekara talatin. Shi dan (kamar yadda ake tsammani) Yusufu ne, dan Heli, **24** dan Matat, dan Lawi, dan Malki, dan Yanna, dan Yusufu, **25** dan Matatiya, dan Amos, dan Nahum, dan Hasli, dan Najjaya, **26** dan Ma'ata, dan Matatiya, dan Shimeya, dan Yuseka, dan Yoda, **27** dan Yowana, dan Resa, dan Zarubabila, dan Shiyaltiyel, dan Niri, **28** dan Malki, dan Addi, dan Kosama, dan Almadama, dan Er, **29** dan Yosi, dan Aliyeza, dan Yorima, dan Matat, dan Lawi, **30** dan Saminu, dan Yahuda, dan Yusufu, dan Yonana, dan Aliyakima, **31** dan Malaya, dan Mainana, dan Matata, dan Natan, dan Dauda, **32** dan Yesse, dan Obida, dan Bu'aza, dan Salmon, dan Nashon, **33** dan Amminadab, dan Adimi, dan Arama, dan Hezruna, dan Feresa, dan Yahuda, **34** dan Yakubu, dan Ishaku, dan Ibrahim, dan Tera, dan Nahor, **35** dan Serug, dan Reyu, dan Feleg, dan Abiru, dan Shela, **36** dan Kainana, dan Arfakshada, dan Shem, dan Nuhu, dan Lamek, **37** dan Metusela, dan Anuhu, dan Yaret, dan Mahalel, dan Kainana, **38** dan Enosh, dan Shitu, dan Adamu, dan Allah.

4 Sai Yesu, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo daga kogin Urdun, sai Ruhu Mai Tsarki ya bishe shi zuwa cikin jeji **2** kwana arba'in, shaidan kuma ya jarabce shi. A kwanakin nan,

bai ci abinci ba, kuma yunwa ta kama shi bayan karin magana, 'Likita, ka warkar da kanka. Duk karshen lokacin. **3** Shaidan ya ce masa, "Idan kai abin da mun ji wai ka yi a Kafarnahum, ka yi shi Dan Allah ne, ka umarci wannan dutse ya zama a nan garinka ma." **24** Ya sake cewa, "Hakika gurasa." **4** Yesu ya amsa masa, "A rubuce yake, na fada maku, annabi bayu samun karbuwa a 'Ba da gurasa kadai Mutum zai rayu ba.'" **5** Sai garinsa. **25** Amma na gaya maku gaskiya akwai shaidan ya kai shi zuwa wani tudu mai tsawo, gwauraye da yawa cikin Isra'il a zamanin Iliya, ya kuma nuna masa dukan mulkokin duniani lokacin da an rufe sammai shekaru uku da rabi nan a dan lokaci. **6** Shaidan ya ce masa, "Zan ba babu ruwa, lokacin da anyi gagarumar yunwa a ka iko ka yi mulkin dukan wadannan, da dukan duk fadin kasar. **26** Amma ba a aiki Iliya zuwa daukakarsu. Zan yi haka domin an ba ni su duka wurin waninsu ba, sai wurin gwauruwa da ke in yi mulkinsu, kuma ina da yanci in ba dukan a Zarifat can kusa da Sidon. **27** Akwai kutare wanda na ga dama. **7** Saboda da haka, idan ka da yawa kuma a Isa'il a zamanin anabi Elisha, rusuna ka yi mani sujada, dukansu za su zama amma babu wanda aka warkar sai dai Na'amana naka." **8** Amma Yesu ya amsa ya ce masa, "A mutumin Suriya kadai. **28** Dukan mutanen da rubuce yake, 'Dole ne Ubangiji Allahnka za ka yi ke cikin majami'a suka fusata kwarai sa'adda wa sujada, shi kadai kuma za ka bauta wa." **9** Sai suka ji wadannan zantattuka. **29** Suka tashi shaidan ya kai Yesu Urushalima, ya tsayadda suka tura shi zuwa wajen birnin, suka kai shi shi a bisan kololuwar haikali, kuma ya ce masa, bakin dutsen da aka gina garinsu a kai dominus "Idan kai Dan Allah ne, ka jefas da kanka kasa jefar da shi kasa. **30** Amma ya ratsa tsakaninsu daga nan. **10** Domin a rubuce yake, 'Zai ba ya yi gabansa. **31** Sannan ya gangara zuwa mala'ikunsa umarni su kiyaye ka, su kuma tsare Kafarnahum, wani birni a Galili. Wata Asabaci ka,' **11** kuma, 'Za su daga ka sama a hannunsu, yana koya wa mutane a cikin majami'a. **32** don kada ka yi tuntube a kan dutse." **12** Yesu Sun yi mamaki kwarai da koyerwan sa, domin ya amsa masa cewa, "An fadi, 'Kada ka gwada maganarsa na da iko. **33** A wannan lokacin akwai Ubangiji Allahnka.'" **13** Da shaidan ya gama yi wani mutum a cikin majami'a mai kazamin wa Yesu gwaji, sai ya kyale shi sai wani lokaci. ruhu, sai ya yi kara da babbar murya, **34** "Ina **14** Sai Yesu ya koma Galili cike da ikon Ruhu, ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo domin kuma labarinsa ya bazu cikin dukan wuraren ka hallaka mu ne? Na san ko kai wanene! Kai dake wannan yankin. **15** Ya yi ta koyerwa a ne Mai Tsarki na Allah!" **35** Yesu ya tsauta cikin majami'unsu, sai kowa na ta yabon sa. **16** wa aljanin yana cewa, "Yi shiru ka fita daga Wata rana ya zo Nazarat, birnin da aka rene shi. cikinsa!" Da aljanin ya jefar da mutumin kasa Kamar yadda ya saba yi, ya shiga cikin majami'a a tsakiyarsu, ya fita daga cikinsa ba tare da a nan ranar Asabaci, ya kuma tashi tsaye domin yi masa rauni ba. **36** Dukan mutanen suka yi ya karanta Nassi. **17** An mika masa littafin anabi mamaki, kuma suna ta zencen wannan abu a Ishaya, ya bude littafin ya kuma ga inda an tsakaninsu. Sun ce, "Wanda irin maganganu rubuta, **18** "Ruhun Ubangiji yana kai na, domin kenan? Ya umarce kazaman ruhohin da karfi da ya shafe ni in yi wa'azin Bishara ga matalauta. iko kuma sun fita." **37** Saboda da haka, an fara Ya aike ni in yi shelar yanci ga daurarru, da yada labarinsa zuwa dukan kewayen yankin. **38** kuma budewar idanu ga makafi, in 'yantar Sai Yesu ya bar majami'ar ya shiga gidan Siman. da wadanda su ke cikin kunci, **19** in kuma yi A wannan lokacin, surukar Siman tana fama shelar shekarar tagomashi na Ubangiji." **20** Sai da zazzabi mai zafi, sai suka roke shi dominta. ya rufe littafin, ya mai da shi ga ma'aikacin **39** Sai ya tsaya a kanta, ya tsautawa zazzabin, majami'ar, sai ya zauna. Dukan wadanda suke kuma ya rabu da ita. Nan take, ta tashi ta fara cikin majami'ar suka zura Idanuwansu a kansa. yi masu hidima. **40** Da faduwar rana, mutane **21** Sai ya fara masu magana, "Yau wannan Nassi suka kawo wa Yesu dukan wadanda suke ciwo ya cika a kunuwanku." **22** Dukan wadanda ke da cuttuttuka dabam dabam. Ya dora masu wurin sun shaida abin da ya fadi kuma dukansu hannuwansa ya warkar da su. **41** Aljanu kuma sun yi ta mamakin kalmomin alheri da suke sun fita daga wadasunsu da dama, suna kuka fitowa daga bakinsa. Suna cewa, "Wannan ai cewa, "Kai ne Dan Allah!" Yesu ya tsauta wa dan Yusufu ne kawai, ko ba haka ba?" **23** Yesu aljanunn ya kuma hana su magana, domin sun ya ce masu, "Lallai za ku fada mani wannan sani cewa shine Almasihu. **42** Da safiya ta yi,

ya kebe kansa zuwa wani wurin da babu kowa. warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan Jama'a da dama suna neman sa suka zo inda janye zuwa wuraren da babu kowa ya yi addu'a. yake. Sun yi kokari su hana shi barin su. 43 17 Ya zama daya a cikin kwanakin da yake Amma ya ce masu, "Dole in yi bisharar Allah a koyarwa, akwai Farisawa da malaman attaura wasu birane da dama, domin dalilin da aka aiko ni nan kenan." 44 Sai ya ci gaba da wa'aazi cikin majami'u dukan fadin Yahudiya.

5 Ya zama sa'adda mutane sun taru a wurin

Yesu suna sauraron maganar Allah, yana kuma yana tsaye a bakin tabkin Janisarata. 2 Ya ga jiragen ruwa biyu tsaye a bakin tabkin. Masu kamun kifin kuwa sun fita daga cikin jiragen suna wanke tarunsu. 3 Yesu ya shiga daya daga cikin jiragen wanda shike na Bitrus ne, sai ya umarce shi ya dan zakuda da jirgin daga bakin tabkin kadan zuwa cikin ruwa. Sai ya zauna ya kuma koya wa mutane daga cikin jirgin. 4 Da ya gama magana, ya ce wa Siman, "Zakuda jirgin zuwa wuri mai surfi sa'annan ka zuba tarunka domin kamu." 5 Siman ya amsa ya ce, "Ubangiji, mun yi aiki dukan dare bamu kama komai ba, amma bisa ga maganarka, zan jefa tarun." 6 Da sun yi haka, suka kama kifaye da yawan gaske, har tarunsu suna yagewa. 7 Sai suka roki abokan aikinsu da ke a dayan jirgin su zo su taimake su. Suka zo sun cika jiragen biyu da kifaye, har suka fara nutsewa. 8 Amma Siman Bitrus, da ya ga haka, ya russuna a gaban Yesu, yana cewa, "Ka rabu da ni Ubangiji, gama ni mai zunubi ne." 9 Domin ya yi mamaki, da dukan wadanda suke tare da shi, sabili da yawan kifaye da suka kama. 10 Wannan ya hada da Yakubu da Yahaya 'ya'yan Zabadi abokan aikin Siman. Sai Yesu ya ce wa Siman, "Kada ka ji tsoro, domin daga yanzu, za ka kama mutane." 11 Da sun kawo jiragensu waje kan kasa, suka bar komai suka kuma bi shi. 12 Sa'adda yana daya daga cikin biranen, wani mutum dauke da kuturta yana nan wurin. Da ya ga Yesu, ya fadi bisa fuskarsa kasa yana rokansa, yana cewa, "Ubangji, idan ka yarda, za ka iya tsarkake ni." 13 Yesu ya mika hanunsa ya taba shi, yana cewa, "Na yarda. Ka tsarkaka." Sai nan da nan, kuturtar ta rabu da shi. 14 Ya umarce shi kada ya gaya wa kowa, amma ya ce ma sa, "Tafi ka nuna kanka ga firist sa'annan ka mika hadaya domin tsarkewarka, kamar yadda Musa ya umarta, a matsayin shaida a garesu." 15 Amma labarinsa ya bazu nesa, taron mutane da yawa kuma suka zo wurinsa domin su ji shi, su kuma samu

warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan janye zuwa wuraren da babu kowa ya yi addu'a. da ke zaune a wurin wandanda suka zo daga kauyukan da suke kewaye da Galili da Yahudiya da kuma birnin Urushalima. Ikon Ubangiji yana tare da shi domin warkarwa. 18 A lokacin nan, wasu mutane suka zo dauke da wani mutum shanyayye a kan tabarma, suka kuma nemi yadda za su shigar da shi ciki, su kwantar da shi a gaban Yesu. 19 Ba su iya samun hanyar da za su shigar da shi ba saboda taron, sai suka hau saman gidan, suka saukar da shi daga rufin, a kan tabarman sa, zuwa tsakiyar mutanen, dai dai a gaban Yesu. 20 Da ya ga bangaskiyarsu, Yesu ya ce, "Maigida, an gafarta zunubanka." 21 Marubuta da Farisawa suka fara sukar wannan, suna cewa, "Wanene wannan da ke sabo? Wa zai iya gafarta zunubi, idan ba Allah kadai ba?" 22 Amma da Yesu ya fahimci abin da suke tunani, sai ya amsa ya ce masu, "Don me kuke sukar wannan a zuciyarku? 23 Wanne ne ya fi sauki a ce, 'An yafe zunubanka' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya?'" 24 Amma domin ku sani cewa Dan Mutum yana da yycin gafarta zunubai a dunia, na ce maka, 'Tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidanku.'" 25 Nan take, ya tashi a gabansu ya dauki tabarma da yake kwance; sai ya koma gidansa, yana daukaka Allah. 26 Kowa yana ta mamaki kuma suka daukaka Allah. Suna cike da tsoro, suna cewa, "Yau mun ga abubuwani al'ajibi." 27 Bayan wadannan abubuwa sun faru, Yesu ya fito daga can sai ya ga wani mai karban haraji mai suna Lawi yana zama a wurin karban haraji. Ya ce masa, "Ka biyo ni." 28 Sai Lawi ya bar komai, ya tashi, ya bi shi. 29 Lawi kuma ya shiryagagarumar liyafa a gidansa, kuma akwai masu karban haraji da yawa a nan, da wasu mutane da ke zama a gaban teburin liyafar suna cin abinci tare da su. 30 Amma Farisawa da Marubuta suka fara korafi ga almajiransa, suna cewa, "Don menene kuna ci da sha tare da masu karban haraji da mutane masu zunubi?" 31 Yesu ya amsa masu, "Masu lafiya basu bukatar likita, wadanda ke marasa lafiya kadai ke bukatar likita. 32 Ban zo domin kiran masu adalci ba, amma na zo ne domin kiran masu zunubi zuwa ga tuba." 33 Sun ce masa, "Almajiran Yahaya sukan yi azumi da addu'a, kuma almajiran Farisawa ma sukan

yi haka. Amma almajiranku suna ci suna sha?" dutse domin ya yi addu'a. Ya ci gaba dukan 34 Yesu ya ce masu, "Akwai wanda zai sa abokan dare yana addua'a ga Allah. 13 Da safiya ta yi, ango su yi azumi, a lokacin da shi ango yana ya kira almajiransa zuwa wurinsa, ya kuma tare da su? 35 Amma kwanaki na zuwa wadanda zabi goma sha biyu daga cikinsu, wadanda ya za a dauke ango daga wurinsu, a kwanakin za kira su "Manzanni." 14 Sunayen Manzannin su yi azumi." 36 Sai Yesu ya sake fada masu sune Siman (wanda ya kuma kira Bitrus) da wani misali. "Babu wanda zai yage kyalle daga dan'uwansa, Andrawus, Yakubu, Yahaya, Filibus, sabuwar tufa, ya kuma yi amfani da ita ya Bartalamawus, 15 Matta, Toma, Yakubu dan dinka tsohuwar tufa. Idan ya yi hakannan, zai Halfa, Siman, wanda ake kira Zaloti, Yahuda dan yage sabuwar tufar, kuma kyallen daga sabuwar Yakubu, 16 da Yahuda dan Iskariyoti, wanda ya tufar ba zai dace da kyallen tsohuwar tufar ba. zama maci amana. 17 Sai Yesu ya gangaro daga 37 Kuma, babu mutum da zai sa sabon ruwan dutsen tare da su, suka kuma tsaya a sarari. inabi a cikin tsofafin salkuna. Idan ya yi haka, Almajiransa da yawa na nan a wurin, tare da sabon ruwan inabin zai fasa salkunan, kuma mutane da yawa daga Yahudiya da Urushalima, ruwan inabin din zai zube, salkunan kuma za da kuma bakin tekun Taya da Sidon. 18 Sun zo su lallace. 38 Amma dole ne a sa sabon ruwan domin su ji shi, da kuma su sami warkarwa daga inabi a sabobin salkuna. 39 Babu wanda zai yi dukan cututukansu. Mutane waddan da ke fama marmarin sabon ruwan inabi bayan da ya sha da kazaman ruhoji ma sun sami warkarwa. tsohon, gama zai ce, "Tsohon ya fi sabon."

6 Ana nan wata Asabaci Yesu yana ratsawa cikin gonar hatsi, almajiransa kuma na karyar zangarkun hatsin, suna murtsukawa a hanayensu suna ci. 2 Amma wasu daga cikin Farisawa suka ce, "Saboda me kuke yin abin da bai halatta a yi a ranar Asabaci ba?" 3 Yesu ya amsa masu, ya ce, "Ba ku karanta abin da Dauda ya yi a lokacin da yake jin yunwa ba, shi da mutanen da ke tare da shi? 4 Ya je cikin gidan Allah, ya dauki gurasar alfarwa ya kuma ci daga ciki, ya kuma ba mazajen da ke tare da shi su ci, ko da shike ya halarta ga Firistoci ne kadai su ci." 5 Sai ya ce masu, "Dan Mutum shi ne Ubangijin asabaci." 6 Ya kasance a wata ranar Asabaci ya shiga cikin majami'a ya kuma koya wa mutane a can. Wani mutum na can wurin wanda hannun damansa ya shanye. 7 Marubuta da Farisawa na kallonsa su ga ko zai warkar da wani a ranar Asabaci, domin su samu dalilin zarginsa da yin abin da bai cancanta ba. 8 Amma ya san abin da suke tunani, sai ya ce wa mai shanyeyen hannun, "Tashi, ka tsaya a nan tsakiyar jama'a." Sai mutumin ya tashi ya tsaya a nan. 9 Yesu ya ce masu, "Ina tambayar ku, ya halatta a ranar Asabaci a yi nagarta ko mugunta, a ceci rai ko a hallaka shi? 10 Sai ya dube su duka, ya kuma ce wa mutumin, "Mika hannunka." Ya yi haka, sai hannunsa ya koma lafiyayye. 11 Amma suka fusata kwarai, suka yi shawara da junansu game da abin da za su yi da Yesu. 12 Ya zama a kwanakin nan, ya hawo bisa

shidomin ikon warkarwa yana fitowa daga wurinsa, ya kuma warkar da su duka. 20 Sai ya dubi almajiransa ya ce, "Masu albarka ne ku matalauta, gama Mulkin Allah naku ne. 21 Masu albarka ne ku masu yunwa yanzu, domin za a kosar da ku. Masu albarka ne ku masu kuka a yanzu, domin za ku yi dariya. 22 Masu albarka ne ku idan mutane sun ki ku, suka nuna maku wariya suna mai da sunayen ku na mugunta, domin Dan Mutum. 23 Za ku yi farin ciki a ranan nan kuna tsalle domin murna, domin hakika za ku samu lada mai girma a sama, domin haka kakannin-kakannin su suka yi wa annabawa. 24 Amma kaitonku mawadata! Domin kun rigaya kun samu ta'aziyar ku. 25 Kaitonku kosassu a yanzu! Domin za ku ji yunwa nan gaba. Kaitonku masu dariya yanzu! Domin za ku yi makoki kuna kuka nan gaba. 26 Kaitonku idan kowadanne mutane suna yabon ku! Domin haka kakannin-kakanninsu suka yi wa annabawan karya. 27 Amma ina ce maku ku masu saurare na, ku kaunaci magabtanku, ku kuma aikata nagarta ga wadanda suke kinku. 28 Ku albarkaci masu zaginku, ku kuma yi addu'a ga wadanda suke wulakanta ku. 29 Wanda ya mare ku a wannan kunci, ku juya masa dayan. Idan wani ya dauki mayafinka, kada ka hana masa taguwarka. 30 Ku bayar ga duk wanda ya roke ku. Idan wani ya dauki wani abu da ke naku, kada ku bidi ya mayar da shi. 31 Duk abin da kake so mutane su yi maka, ka yi masu hakan nan. 32 Idan ka kaunaci masoyan

ka ne kadai, me wannan zai amfane ka? Ko Yana kama da mutum da ke gina gida, wanda masu zunubi ma na kaunar masoyan su. **33** ya haka da zurfi zuwa cikin kasa ya kuma gina Idan kuna nuna alheri ga wadan da ke maku harshashin gidan sa a kan dutse. Da rigyawa ta alheri kadai, menene ladan ku a nan? Ko masu zo, sai ruwa ya buga gidan, amma bai iya giringiza zunubi ma na yin hakan nan. **34** Idan kun ba da shi ba, domin an gina shi da kyau. **49** Amma rancen abubuwa ga mutanen da kuna sa zuciya duk mutumin da ya ji kalmomina ya kuma ki zasu mayar maku ne kadai, menene ribar ku a nan? Ko masu zunubi suna ba masu zunubi gina gidansa a kan kasa, babu harshashi. Amma rance, suna kuma sa zuciya a mayar masu dadai da ambaliyan ruwa ta buga gidan, nan take ya gwargwado. **35** Amma ku kaunaci magabtan ku, rushe, ragargajewar gidan kuma da girma take. ku kuma nuna masu alheri. Ku basu rance, kada ku sa zuciya a maido maku, kuma sakamakon ku zai zama da girma. Za ku zama yayan Mafifici, domin shi da kansa yana nuna jinkai ga marasa godiya da miyagun mutane. **36** Ku zama masu jinkai, domin Ubanku mai jinkai ne. **37** Kada ku shari'anta, kuma ba za a shari'anta ku ba. Kada ku kayar, ku ma ba za a kashe ku ba. Ku yafe wa wasu, kuma za a yafe maku. **38** Ku bayar ga wasu, ku ma za a ba ku da yawa. Magwaji dankararre, giringizaje har ya cika yana zuba, za su zuba har cinyarku. Domin duk ma'aunin da ku ka yi amfani da shi, da shi za a auna maku. **39** Sai ya sake basu wani misali, "Makaho yana iya yi wa makaho jagora? Idan ya yi haka, dukansu biyu za su fada cikin rami, ko ba haka ba? **40** Almajiri baya fin Malaminsa, amma duk wanda ya samu horo sossai zai zama kamar malaminsa. **41** Don me kake duba dan hakin da ke a idon dan'uwanka, amma ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka ba? **42** Don me za ka ce wa dan'uwanka, 'Dan'uwa, bari in cire dan hakin da ke a idonka', bayan kai da kanka ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka ba? Kai munafuki! Ka fara cire gungumen da ke a idonka, sa'annan za ka gani da kyau yadda zaka cire hakin da ke a idon dan'uwanka. **43** Domin babu itace mai kyau da ke haifar rubabbun 'ya'ya, ko rubabben itace da zai haifi kyawawan 'ya'ya. **44** Domin ana iya sanin ko wani itace ta wurin 'ya'yan da yake bayarwa. Domin mutane basu kan tsinki 'ya'yan baure a jikin kaya, ko kuwa su dibi inabi daga jikin sarkakkiya. **45** Mutumin kirki, daga wadatar zuciyarsa ya kan ba da yaya masu kyau, kuma mugu daga cikin muguwar ajiyar zuciyarsa yake aikata mugunta. Domin daga cikar zuciyarsa ne bakinsa yakan yi magana. **46** Don me kuke ce da ni, 'Ubangiji, Ubangiji', amma ba ku yin biyayya da magana ta? **47** Duk wanda ya zo wurina ya ji kalmomina ya kuma yi biyayya da su, zan gaya maku yadda yake. **48**

7 Bayan da Yesu ya gama fadar dukan abubuwan da zai fadi a jin kunnen dukan mutanen, sai ya shiga Kafarnahum. **2** Bawan wani jarumi, wanda yake kauna, ba shi da lafiya har ma ya kusa mutuwa. **3** Amma da ya ji labarin Yesu, jarumin ya aiki wadansu dattawan Yahudawa, ya ce a roki Yesu ya zo ya ceci bawansa daga mutuwa. **4** Sa'adda su ka zo kusa da Yesu, su ka roke shi da gaske, cewa, "Wannan ya isa ka yi masa haka, **5** saboda shi mai kaunar kasar mu ne, kuma shi ne ya gina mana majami'a. **6** Sai Yesu ya tafi tare da su. Amma sa'adda ya zo kusa da gidan mutumin, jarumin ya aiki abokansa su ka ce da shi, "Ubangiji kada ka damu domin ni ban isa ka zo gida na ba. **7** Shi ya sa na ga ban isa in zo wurinka ba, ka yi magana kadai bawa na kuwa zai warke. **8** Gama ni ma mutum ne mai iko, ina da sojoji karkashina. Ina iya cewa da wannan, 'Ka je' sai ya tafi, in kuma ce da wani 'ka zo' sai ya zo, in kuma ce da bawa na, 'Yi kaza,' sai ya yi." **9** Sa'adda Yesu ya ji haka, ya yi mamakin mutumin, ya juya wajen taron da su ke biye da shi, ya ce, "Na gaya maku, ko a cikin Isra'il'a ban sami wani mai bangaskiya irin wannan ba" **10** Daga nan wadanda a ka aika, suka dawo gida suka tarar da bawan cikin koshin lafiya. **11** Wani lokaci bayan wannan, ya zama Yesu yana tafiya wani gari da ake kira Na'im. Almajiransa su na tare da shi, da kuma taron mutane masu yawa. **12** Sa'adda ya kusa da kofar garin, sai ga wani mataccce ana dauke da shi. Kuma shi kadai ne da a wurin mahaifiyarsa. Ita kuwa gwauruwa ce, mutane da dama daga cikin gari suna tare da ita. **13** Da ganin ta, sai Ubangiji ya cika da tausayi a game da ita ya ce da ita, "Kada ki yi kuka." **14** Sai ya zo ya taba makarar, sai masu dauke da shi su ka tsaya. Ya ce 'Saurayi na ce ma ka ka tashi.' **15** Sai mataccen ya tashi ya fara yin magana. Sai Yesu

ya ba mahaifiyar danta. **16** Sai tsoro ya kama su magana da junansu suna cewa, “Mun yi maku duka. Su ka kama yabon Allah, su na cewa, “An busa, ba ku yi rawa ba. Mun yi makoki, ba ku yi ta da wani annabi mai girma a cikinmu” kuma kuka ba.” **33** Haka, Yahaya ya zo, bai ci gurasa “Allah ya dubi mutanensa.” **17** Wannan labari ba, bai sha ruwan inabi ba, amma ku ka ce, na Yesu, ya ba zu a cikin dukan Yahudiya da ‘Aljani ne yake mulkinsa. **34** Dan Mutum, ya zo, yankuna da su ke kewaye. **18** Almajiran Yahaya yana ci, yana sha, amma, kuka ki shi, kuna cewa suka gaya masa dukan wadannan abubuwa. **19** dubi mutum mai hadama, mai shan ruwan inabi Sai Yahaya ya kira biyu daga cikin almajiransa, da yawa, abokin masu karbar haraji da masu ya aike su wurin Ubangiji, suka ce da shi, “Kai zunubi! **35** Amma hikimar Allah tana shaidar ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda za dukan ‘yayanta.’ **36** Wata rana wani Bafaris, ya mu saurari zuwansa?” **20** Sa’adda suka zo kusa roki Yesu ya je ya ci abinci tare da shi. Bayan da Yesu, sai mutanen suka ce, “Yahaya Mai da Yesu ya shiga gidan Bafaris, ya zauna a Baftisma, ya aiko mu, mu tambaya, “Kai ne mai teburi domin ya ci abinci. **37** Sai ga wata mace zuwan nan, ko akwai wani wanda za mu saurari mai zunubi, ta fito daga cikin birni. Sa’anda ta zuwansa?” **21** A cikin wannan lokaci, ya warkar ji labari Yesu yana gidan Bafaris, domin ya ci da mutane da yawa daga cututtuka da matsaloli abinci. Ta dauki tandun mai na alabastar mai da miyagun ruhohi. Makafi da yawa sun sami kamshi. **38** Ta tsaya kusa da Yesu tana kuka. Ta ganin gari. **22** Yesu, ya amsa ya ce masu, “Bayan fara jika kafafunsa da hawayenta, tana shafe kun tafi, ku ba Yohanna rahoton abin da ku kafafunsa da gashin kanta. Tana yi wa kafafunsa ka ji da abin da ku ka gani. Makafi suna ganin sumba, tana shafe su da turare. **39** Sa’anda gari, guragu suna tafiya, ana kuma tsarkake Bafaris da ya gaiyaci Yesu, ya ga haka, sai kutare. Kurame suna ji, ana tayar da matattu, ya yi tunani a cikin ransa, da cewa, “In da ana gaya wa matalauta labari mai dadi. **23** Mai wannan mutum annabi ne, da ya gane ko wacce albarka ne mutumin da ya tsaya a kan ba da irin mace ce, wannan da take taba shi, ita mai gaskiya gare ni saboda ayukan da na ke yi.” zunubi ce.” **40** Yesu ya amsa ya ce masa, “Siman, **24** Bayan da mutanen da Yahaya ya aiko suka ina so in gaya maka wani abu.” Ya ce, “malam tafi, Yesu ya fara yi wa taron magana game da sai ka fadi!” **41** Yesu ya ce, “wani mutum mai Yahaya. “Me ku ka tafi ku gani a cikin hamada, ba da bashi yana bin wadansu mutane su biyu ciyawa wadda iska ta ke girgizawa? **25** Amma kudi, yana bin dayan sule dari, dayan kuma me ku ka tafi domin ku gani, mutum mai saye yana bin sa sule hamsin. **42** Da yake ba su da tufafi masu taushi? Duba mutanen da su ke kudin da za su iya biyan sa, sai ya yafe masu, saye da tufafi masu daraja, kuma suna rayuwa su duka biyu. A cikin su biyu, wanne ne zai cikin jin dadi suna fadar sarakuna. **26** Amma fi nuna kauna ga wannan mutum?” **43** Siman me ku ka tafi domin ku gani, annabi ne? I, ya amsa ya ce, “Ina tsammani wanda ya yafe ina gaya ma ku, ya ma fi annabi. **27** Wannan wa kudi da yawa.” Yesu ya amsa ya ce masa, shine wanda aka rubuta a kansa, “Duba, ina “Ka shari’anta dai dai.” **44** Yesu ya juya wajen aika manzo na a gabanka, wanda za ya shirya matar, ya ce da Siman, “Ka ga matan nan. Na maka hanya a gabanka. **28** Ina gaya maku, a shiga gidanka. Ba ka ba ni ruwa domin kafafuna cikin wadanda mata suka haifa, ba wanda ya ba, amma ita ta ba ni, da hawayenta ta wanke fi Yahaya girma. Duk da haka, wanda ya fi kafafuna, ta kuma shafe su da gashin kanta. **45** kankanta a mulkin Allah, ya fi shi girma. **29** Kai ba ka yi ma ni sumba ba, amma ita ta yi, Sa’anda dukan mutane suka ji haka, har da tun sa’adda na shigo nan ba ta dena sumbatar ma su karbar haraji, suka shaida Allah mai kafafuna ba. **46** Kai ba ka shafe kai na da mai adalci ne. Su na cikin wadanda Yahaya ya yi wa ba, amma ita ta shafe kafafuna da turare. **47** baftisma. **30** Amma Farisawa da wadanda su ke Saboda haka, ita wadda ta ke da zunubi da yawa kwararru a cikin shari’ar Yahudawa, wadanda ta bayar da mai yawa, ta kuma nuna kauna mai ba shi ne ya yi masu baftisma ba, suka yi watsi yawa. Amma shi wanda aka gafarta wa kadan, da hikimar Allah don kansu. **31** Sa’annan Yesu ya kuma nuna kauna kadan.” **48** Daga nan sai ya ya ce, “Da me zan kamanta mutanen wannan ce mata, “An gafarta zunubanki.” **49** Wadanda zamani? Da me suka yi kama? **32** Suna kama da su ke a nan zaune tare da shi suka fara magana yaran da suke wasa a kasuwa, wadanda suke da junansu, “Wanene wannan wanda har yake

gafarta zunubai? 50 Sai Yesu ya ce da matar, “Bangaskiyarki ta cece ki. Ki tafi da salama.”

8 Bayan haka, Yesu da almajiransa goma sha biyu, su ka zagaya cikin birane da kauyuka dabam dabam, suna wa'azi da shelar labari mai dadi game da mulkin Allah, 2 mata da yawa wadanda Yesu ya warkar daga aljanu da cututtuka iri iri suna tafiya tare da su. A cikinsu akwai Maryamu wadda a ke ce da ita Magadaliya, wadda ya fitar da aljanu bakwai daga cikinta, 3 da Yuwana matar Kuza wakilin Hirudus, da Suzanatu da kuma wasu mata da yawa. Daga abin hannunsu suka tanada masu. 4 Wata rana aka tara taron mutane da yawa, saboda mutane su na zuwa daga birane da yawa domin su ga Yesu. Ya yi magana dasu cikin misali. 5 “Wani mai shuka ya tafi domin ya shuka iri. Sa'adda ya ke yafa iri, wadansu iri suka fada a kan hanya. Sai mutane suka tattake su, tsuntsaye kuma suka tsince wadansu suka cinye. 6 Wadansu kuma suka fada a kan duwatsu inda babu kasa da yawa. Da suka tsaro suka fara girma, sai nan da nan suka bushe saboda babu laima a wurin. 7 Wadansu irin kuma suka fada inda yake da kayayuwa. Tsiretsiren kayayuwan suka fito tare da irin da aka shuka, suka shake su yadda basu iya yin girma ba. 8 Amma wadansu irin suka fada a kan kasa mai kyau, suka yi girma sosai suka ba da anfani da yawa, har rubi dari.” Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwani, sai ya yi kira gare su, “Duk mai kunnen ji, bari ya ji.” 9 Sai almajiran Yesu suka tambaye shi ya gaya ma su ma'anar labarin. 10 ya ce da su, “Ku aka ba dama ku gane boyayyun abubuwa, na mulkin Allah. Amma ga sauran mutane ina yi masu magana cikin misalai, 'Domin ko da sun gani ba za su gane ba, kuma ko da sun ji ba za su fahimta ba.' 11 To ga ma'anar misalin. Irin shi ne maganar Allah. 12 Irin da ya fada a kan hanya sune mutanen da suka ji maganar Allah amma daga bayan sai shedan ya zo ya dake maganar daga cikin hankulansu, domin kada su bada gaskiya su tsira. 13 Sa'annan, wadanda suka fada kan duwatsu sune mutanen da, da zarar sun ji maganar, sukan karbe ta da murna, amma ba su da sauju; su kan bada gaskiya na dan lokaci kadan kawai, da zaran gwaji ya same su sai su ridda. 14 Irin da suka fada cikin kayayuwa, sune mutanen da suka ji maganar, amma da suka ci gaba da rayuwa, sai suka bari

matsalolin rayuwa kamar dukiya da jin dadin rayuwa suka fi karfinsu, sai ya zama ba su iya bada 'ya'yan da suka yi girma ba. 15 Amma irin da suka fada a kan kasa mai kyau, wadannan sune mutanen da suka ji maganar, suka karbe ta da gaskiya da zuciya daya, sun rike ta kam-kam, suna jimrewa wurin ba da 'ya'ya. 16 Ba mai kunna fitila, ya rufe ta da kasko, ko su sa ta a karkashin gado. Amma sai a sa ta a wurin zaman ta domin duk wanda ya shigo ya iya ganin hasken ta. 17 Babu abin da yake a boye wanda ba za a tone shi ba, ko wani asiri da ba za ya fito fili a san shi ba. 18 Ku yi hankali da yadda kuke ji, domin duk mai abu, shi za a kara wa, kuma duk mara abu, dan kadan da yake tunani yana da shi ma, za a dauke.” 19 Sai mahafiyar Yesu da 'yan'uwansa, su ka zo wurinsa, amma ba su iya zuwa ko kusa da shi ba saboda taron jama'a. 20 Sai wani ya gaya masa, “Ga mahaifiyarka da 'yan'uwanka, su na tsayuwa a waje, su na son ganin ka.” 21 Amma Yesu ya amsa ya ce ma su, “Mahaifiyata da 'yan'uwana sune wadanda suke jin maganar Allah, suke yin biyayya da ita.” 22 Wata rana kuma Yesu ya shiga cikin jirgin ruwa, shi da almajiransa. Ya ce masu, “Ina so mu je dayan ketaren tafkin.” Sai su ka fara tafiya domin su ketare tafkin. 23 Amma sa'adda su ke tafiya sai Yesu ya yi barci, sai wata iska mai karfi ta taso cikin tafkin, nan da nan sai jirgin ya fara cika da ruwa, kuma su na cikin hatsari. 24 Sai almajiran Yesu su ka zo su ka tashe shi daga barci. Suka ce da shi, “Ya Shugaba! Ya Shugaba! Za mu mutul!” Sai ya tashi ya umarci iskar, sai iskar mai hauka da tumbatsar ruwan sun tsaya tsit. 25 Daga nan sai ya ce da su, “Ina bangaskiyar ku?” Almajiran suka tsorata suka yi mamakin abin da ya faru nan take. Suka ce wa junansu, “Wanene wannan wanda har zai ba iska da ruwa umarni kuma su yi masa biyayya?” 26 Suka zo yankin Garasinawa, wanda ke kusa da Gallili. 27 Sa'adda Yesu ya sauwa kasa, sai wani mutum daga wannan yankin ya tarbe shi. Wanman mutum kuwa yana da aljanu. Mutumin ya dade ba ya sa tufti, kuma ba ya zama a gida. Maimakon haka, sai a cikin kabarbura ya ke zama. 28 Sa'adda ya ga Yesu, mutumin ya yi ihu da karfi, ya rusuna a gabansa da babban murya ya ce, “Me zan yi da kai, Yesu, Dan Allah Madaukaki? Ina rokonka, kada ka ba ni azaba!” 29 Domin Yesu ya umarci aljanun su fita

daga cikinsa, domin sau da dama aljanun sukan domin su warkar da ita amma ba wanda ya iya kama shi. Ko an daure mutumin da sarkoki an warkar da ita. **44** Sai ta biyo ta bayan Yesu ta kuma tsare shi, yakan tsuttsunke su, kazaman taba habar rigarsa. Nan take sai zubar jinin ruhohin sukan kora shi cikin jeji. **30** Sa'annan ya tsaya. **45** Yesu ya ce, "Wanene ya taba ni?" Yesu ya tambaye shi, "Yaya sunanka?" Sai ya Wadanda suke kewaye da shi, kowa ya ce bai ba da amsa, "Suna na dubbai." Ya ce haka taba shi ba, Bitrus ya ce, "Shugaba, mutane ne domin aljanu da yawa sun shiga wannan da yawa suna ta taruwa kewaye da kai suna mutum. **31** Aljanun suka yi ta rokon Yesu kada ta matsowa kusa da kai." **46** Amma Yesu ya ya ummarce su su shiga cikin rami mai surfi. ce, "Na sani, wani ya taba ni, domin iko ya (*Abyssos g12*) **32** Akwai babban garken aladu su na fita daga wurina." **47** Sa'adda matar ta gane kiwo a kan tsauni kusa da wurin. Aljanun suka cewa ba za ta iya boyewa ba, sai ta zo wurinsa roki Yesu da ya barsu su shiga cikin aladun, cikin tsoro. Ta durkusa a gabon Yesu, ta fada a shi kuwa ya yarda masu. **33** Aljanun suka bar gabon dukan jama'a dalilin da ya sa ta taba shi mutumin suka shiga cikin aladun, sai garken kuma nan da nan ta warke. **48** Sai ya ce da ita, aladun suka gangara kwari suka fada cikin "Diya, bangaskiyarki ta warkar da ke. Tafi cikin tafkin, suka nutse. **34** Lokacin da mutanen da su salama." **49** Yana cikin yin magana, wani daga ke kiwon aladun suka ga abin da ya faru, sai cikin gidan shugaban majami'ar ya zo, ya ce, suka gudu! Suka ba da rahoton abin da ya faru "Diyarka ta riga ta mutu, kada ka dami malam." ga mutanen cikin gari da na wannan kewayen. **50** Amma sa'adda Yesu ya ji haka, sai ya ce da **35** Don haka, mutanen da suka ji haka suka tafi shi, "Kada ka ji tsoro. Ka bada gaskiya za ta domin su ga abin da ya faru, suka zo wurin rayu." **51** Sa'adda ya zo gidan, bai bar kowa ya da Yesu yake, suka ga mutumin wanda aljanu shiga gidan tare da shi ba sai Bitrus da Yahaya suka fita daga cikinsa. Suka ga ya na sanye da da Yakubu, da mahaifiyar yarinyar da babanta. tufafi, kuma ya na cikin hankalinsa, sai tsoro ya **52** Dukan mutane a wurin, suna ta kuka da karfi kama su. **36** Mutanen da suka ga abin da ya faru, saboda sun damu da yarinyar ta mutu. Amma suka gaya wa wadansu yadda aka warkar da Yesu ya ce da su, "Ku dena kuka! Ba mutuwa ta mutumin da aljanu suke iko da shi. **37** Sai dukan yi ba! Barci ta ke yi kawai!" **53** Mutanen suka yi mutane wadanda suke cikin yankin Garasinawa ma sa dariyan reni, saboda sun sani yarinyar ta da wadanda suke kewaye, suka roki Yesu da mutu. **54** Amma ya kama hannun ta yayi kira ya fita daga cikin yankin kasarsu domin sun cewa, "Yarinya, na ce ki tashil!" **55** Nan da nan ji tsoro kwarai da gaske. Daga nan Yesu da ruhun ta ya dawo jikin ta sai ta tashi. Ya ce almajiransa suka shiga cikin jirgin ruwa suka masu su ba ta wani abu ta ci. **56** Iyayenta suka koma. **38** Mutumin wanda aljanu suka fita daga yi mamaki, amma Yesu ya ce da iyayen kada su cikinsa, ya roki Yesu cewa, "Ka barni in tafi tare gaya wa kowa abin da ya faru. da kai!" Amma Yesu ya sallame shi cewa, **39** "Ka

koma gida ka gaya wa mutanen ka abubuwa masu girma wadanda Allah ya yi maka." Daga nan sai mutumin ya tafi yana ta gayawa dukan mutanen birnin game da abubuwan da Yesu ya yi masa. **40** Sa'adda Yesu ya dawo, mutanen suka marabce shi, gama, dukansu suna jiransa. **41** Sai ga wani mutum mai suna Yayirus, daya daga cikin shugabanni majami'a, ya zo kusa da Yesu ya rusuna da kansa a kasa. Ya roke shi domin ya zo gidansa, **42** saboda diyarsa mai kimarin shekara goma sha biyu ta na bakin mutuwa, kuma ita kadai ce diya a gare shi. Amma sa'adda yake tafiya, taron mutane da yawa suna matsa shi. **43** Akwai wata mace a nan wadda take zubar jini har shekara goma sha biyu. Ta kashe kudinta duka a wurin likitoci,

9 Ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko su fitar da kowanne irin aljani, su kuma warkar da cututtuka daga mutane. **2** Ya aike su, su yi wa'azin mulkin Allah, su kuma warkar da marasa lafiya. **3** Ya ce masu, "Kada ku dauki komi tare da ku domin wannan tafiya. Kada ku dauki sanda, ko jakar matafiyi, ko gurasa, ko kudi - Kada ma ku dauki taguwa biyu. **4** Dukan gidan da ku ka shiga, ku zauna a gidan har zuwa lokacin da za ku tafi daga wannan yankin. **5** Dukan wadanda ba su marabce ku ba, sa'adda ku ke barin wannan gari, ku karkabe kurar kafufunku a matsayin shaida a kansu." **6** Daga nan sai almajiran suka tafi zuwa cikin kauyuka, suka yi ta shelar bishara, su na warkar da mutane a ko'ina. **7** Ana nan Hirudus, mai

mulki, ya ji labarin dukan abubuwan da su ke da karfi, kada su gayawa kowa haka tukuna. faruwa. Ya yi mamaki saboda wadansu mutane **22** Sa'annan ya ce, "Dan Mutum dole ya sha suna cewa Yahaya mai yin Baftisma ne ya sake wahalar abubuwa da yawa; dattawa za su ki shi dawowa da ransa. **8** Wadansu kuma suna cewa, da manyan fristoci da marubuta, sa'annan za a annabi Iliya ne ya sake bayyana, wadansu kuma kashe shi. Bayan kwana uku, za a tashe shi da suna cewa daya daga cikin annabawa na da can rai." **23** Sai ya ce da su duka, "Dukan wanda ya ne ya sake bayyana da rai. **9** Hirudus ya ce, "Ba ke so ya biyo ni, dole ne ya yi musun kansa, zai yiwu Yahaya ne ba, domin na datse masa ya dauki gicciyen sa kulluyomin, ya biyo ni. **24** kai. To, wanene wannan da ni ke jin wadannan Dukan wanda yake so ya ceci ransa, za ya rasa abubuwa a kansa?" Daga nan sai ya cigaba shi, amma dukan wanda ya ba da ransa domina, da neman hanyar da zai ga Yesu. **10** Sa'adda za ya cece shi. **25** Wacce riba mutum zai samu manzannin suka dawo daga tafiyarsu, suka gaya idan ya sami duniya duka, amma ya rasa ransa? wa Yesu dukan abubuwan da suka yi. Daga nan **26** Dukan wanda yake jin kunya ta da magana ta, sai ya dauke su domin su tafi tare da shi zuwa Dan Mutum ma zai ji kunyarsa, sa'adda ya dawo garin Baitsaida. **11** Amma sa'adda taron suka ji cikin darajarsa da darajar Uba da ta mala'iku inda Yesu ya tafi, sai suka bi shi can. Ya marabce masu tsarki. **27** Amma ina gaya maku wannan su ya yi masu jawabi a kan mulkin Allah, kuma tabbas, wadansu cikinku da ke nan tsaye, ba za ya warkar da wadanda su ke bukatar warkarwa. su mutu ba sai sun ga mulkin Allah." **28** Kwana **12** Da yake yamma ta fara yi, sai almajiransa takwas bayan Yesu ya fadi wadannan kalmomi, goma sha biyu suka zo suka ce da shi, "Idan ka sai ya dauki Bitrus da Yahaya da Yakubu, ya hau yarda ka sallami wannan babban taron mutane kan dutse domin ya yi addu'a a can. **29** Sa'anda dominisu shiga cikin kauyuka, da ke kewaye da ya ke yin addu'a sai yanayin fuskar sa ya canza gonaki, dominisu sami abinci da wuraren da sosai, tufafinsa kuma suka yi sheki da haske za su kwana, da yake mu na nan a wurin da kamar walkiya. **30** Nan da nan sai ga mutane ba kowa." **13** Amma sai ya ce da su, "Ku ba su biyu suna magana da shi, wato Musa da Iliya. abin da za su ci." Suka amsa masa, "Dukan abin **31** Suka bayyana da daraja kewaye da su, suka da muke da shi shine, 'Yan dunkulen gurasa yi magana da Yesu a kan tafiyarsa wadda za biyar da 'yan kifaye guda biyu, ba za mu iya ta zo ba da dadewa ba a cikin Urushalima. **32** zuwa mu sawo abincin da zai ishi mutanen nan Bitrus da almajiran da suke tare da shi barci su duka ba." **14** Mutanen da suke wurin sun mai nauyi ya dauke su. Sa'adda suka farka sai su kai kimanin mazaje dubu biyar. Sai Yesu ya suka ga daukarakar Yesu; kuma suka ga mutanen ce da almajiran, "Ku ce da mutanen su zauna su biyu da ke tsaye tare da shi. **33** Sa'adda kungiya-kungiya, mutane hamsin a kowacce Musa da Iliya suke shirin su bar wurin Yesu, kungiya." **15** Sai almajiran suka yi haka, dukan sai Bitrus ya ce, "Ya shugaba, ya yi kyau da mutanen suka zauna. **16** Ya dauki dunkulen muke a nan. Zai yi kyau mu yi runfuna uku, gurasan guda biyar, da kifin guda biyu, yana daya dominika, daya domin Musa, daya kuma dubawa zuwa sama ya albakarce su, sa'annan ya domin Iliya." Amma hakika bai san abin da gutsuttsura, ya ba almajiran domin su rarraba ya ke fadi ba. **34** Sa'adda yake fadin haka sai wa mutane. **17** Dukansu suka ci kowa ya koshi. wani giringe ya zo ya rufe su. Sai suka ji tsoro Daga nan almajiran suka tattara sauran abin sa'adda giringen ya kewaye su. **35** Sai ga wata da ya rage, har kwanduna goma sha biyu suka muryar ta gama magana, Yesu yana nan shi su, "Wa mutane suke cewa da ni?" **18** Suka kadai. Suka yi shiru ba su iya cewa kome ba amsa, "Wadansu suna cewa, Yahaya mai yin a kan abin da suka gani a kwanakin nan. **37** Baftisma, wadansu suna cewa kai annabi Iliya Washe gari, da suka sauko daga kan dutsen, sai ne, har yanzu wadansu suna cewa kai wani taron mutane da yawa suka zo wurinsa. **38** Nan cikin annabawa na da can ne ya dawo da rai." da nan, wani mutum daga cikin taron mutanen **20** Ya tambaye su, "Ku fa? Wa kuke cewa da ni?" ya yi magana da karfi, "Mallam, kayi wani abu Bitrus ya amsa, "Kai Almasihu ne wanda ya zo dominika taimaki da na, shi kadai ne gare ni. daga wurin Allah." **21** Sai Yesu ya gargade su **39** Mugun ruhu ya kan hau kansa, ya sa shi ya

yi ta magowa. Ya kan girjiza shi da karfi ya sa za ka tafi.” **58** Yesu ya amsa masa, “Dila suna bakinsa ya yi ta kumfa. Da kyar ya ke rabuwa da ramuka a kasa inda za su shiga, tsuntsaye da shi, kuma ya kan ji masa ciwo ba kadan ba kuma suna da sheka, amma Dan Mutum ba shi bayan da ya bar shi. **40** Na roki almajiran ka da inda zai kwanta.” **59** Yesu, ya ce da wani su umurci mugun ruhun ya fita daga cikinsa, mutumin kuma, “Ka biyo ni.” Amma mutumin amma ba su iya ba!” **41** Yesu, ya amsa, ya ce, ya ce, “Ubangiji, ka bari in koma gida in bizine “Ku karkatattun tsara marasa bangaskiya, har mahaifina tukuna.” **60** Amma Yesu ya ce masa, yaushe zan zauna da ku ina jimrewa da ku? “Ka bar matattu su bizine matattunsu; amma “Kawo yaronka anan.” **42** Sa'adda yaron yake kai ka tafi ka yi wa mutane shelar mulkin Allah zuwa, sai mugun ruhun ya fyada yaron a kasa, a ko'in.” **61** Wani kuma ya ce, “Ubangiji zan ya jijiga shi sosai. Amma Yesu ya tsauta wa tafi tare da kai, amma bari in je gida inyi ban mugun ruhun, ya warkar da yaron. Sa'annan ya kwana da mutanena tukuna.” **62** Yesu ya ce da mika yaron wurin mahaifinsa. **43** Dukansu suka shi, “Dukan wanda ya fara huda a gonarsa idan yi mamaki da girman ikon Allah. Amma sa'anda suke ta yin mamaki a kan dukan al'ajiban da ya yi, ya ce da almajiransa, **44** “Ku saurara da kyau a kan abin da zan gaya mak, ba da dadewa ba za a bada Dan Mutum ga mutane.” **45** Amma almajiran ba su gane abin da yake nufi da haka ba, an hana su fahimta, domin kada su gane abin da ya ke nufi tukuna, kuma suna jin tsoron su tambaye shi. **46** Wani lokaci, almajiran suka fara gardama a tsakaninsu game da wanene za ya zama mafi girma a cikinsu. **47** Amma Yesu ya san abin da suke tunani a zuciyrusu, sai ya kawo dan karamin yaro ya tsaya a kusa da shi, **48** sai ya ce da su, “Idan wani ya karbi dan karamin yaro kamar wannan saboda ni, dai dai yake da ya karbe ni. Idan kuma wani ya karbe ni, ya karbi wanda ya aiko ni kenan. Wanda yake mafi kankanta a cikinku, shi ne mafi mahimmanci.” **49** Yahaya ya amsa yace, “Ya shugaba, mun ga wani mutum yana ba miyagun ruhohi umarni su fita daga cikin mutane da sunanksa. Sai muka ce da shi ya dena yin haka saboda baya tare da mu.” **50** Amma Yesu ya ce, “Kada ku hana shi yin haka, domin dukan wanda ba ya gaba da ku, yana tare da ku.” **51** Sa'adda rana ta kusato da zai hawo zuwa sama, ya kudurta sosai zai tafi Urushalima. **52** Ya aiki wadansu manzanni su shiryia wuri dominisa kafin ya zo. Suka shiga wani kauye a cikin kauyen Samariya domin su shiryia masa wuri a can. **53** Amma mutanen can ba su karbe shi ba tun da ya ke Urushalima zai tafi. **54** Sa'adda biyu daga cikin almajiransa, wato Yakubu da Yahaya suka ga haka, suka ce, “Ubangiji, kana so mu umarci wuta ta sauksa daga sama, ta hallaka su?” **55** Amma, ya juya ya tsauta masu. **56** Sai suka tafi wani kauye dabam. **57** Da suna cikin tafiya a kan hanya, sai wani mutum ya ce da shi, “Zan bi ka dukan inda

10 Bayan wadannan abubuwa, Ubangiji ya sake nada wadansu saba'in ya aike su biyu biyu, domin su tafi kowanne birni da wurin da yake niyyan zuwa. **2** Ya ce da su, “Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan sun yi kadan. Saboda haka kuyi addu'a sosai ga Ubangijin girbin, domin ya aiko da ma'aikata cikin gonarsa. **3** Ku tafi, duba na aike ku kamar 'yan raguna cikin kyarkyetai. **4** Kada ku dauki jakan kudi, ko jakar matafyi, ko takalma, kada ku gai da kowa a kan hanya. **5** Dukan gidan da ku ka shiga, ku fara cewa, 'Bari salama ta kasance a wannan gida.' **6** Idan akwai mutum mai salama a gidan, salamar ku za ta kasance a kansa, amma idan babu, salamar ku za ta dawo wurinku. **7** Ku zauna a wannan gidan, ku ci ku sha abin da suka tanada mak. Gama ma'aikaci ya wajibci ladansa. Kada ku bi gida gida. **8** Dukan birnin da ku ka shiga kuma sun karbe ku, ku ci abin da suka sa a gabanku. **9** Ku warkar da marasa lafiyar da ke wurin. Ku ce da su, 'Mulkin Allah ya zo kusa da ku.' **10** Amma dukan birnin da ku ka shiga, idan ba su karbe ku ba, ku tafi cikin titunansu, ku ce, **11** 'Ko kurar birninku da ta like a kafafunmu, mun karkabe mak, ita a matsayin shaida a kanku! Amma ku sani mulkin Allah ya zo kusa da ku.' **12** Na gaya mak, a ranar shari'a Saduma za ta fi wannan birni samun sauki. **13** Kaiton ki, Korasinu! Kaiton ki, Baitsaida! Ayyuka masu girma da aka yi a cikinku, da an yi su a cikin Taya da Sidon, da sun tuba tuntuni a zaune cikin toka da tufafin makoki. **14** Amma a ranar shari'a Taya da Sidon za su fi ku samun sauki. **15** Ke kuma Kafarnahum, kina tsammani har zuwa sama za a daukaka ki? Babu, za a gangarar dake har zuwa hadas.

(Hadēs g86) 16 Wanda ya saurare ku ya saurare ni, Basamariye, ya na tafiya sa'adda ya zo wurin wanda ya ki ku, ya ki ni, kuma wanda ya ki ni, da mutumin yake, sa'adda ya ga mutumin sai ya ki wanda ya aiko ni." 17 Su saba'in din suka tausayi ya kama shi. 34 Ya zo inda mutumin dawo da murna, suna cewa, "Ubangiji, har ma yake, ya daure masa raunukan da aka ji masa, aljanu suna yi mana biyayya, a cikin sunanka." yana shafa masu mai da ruwan inabi. Ya dora 18 Sai Yesu ya ce masu, "Na ga Shaïdan yana shi a kan dabbarsa ya kawo shi wurin kwana, ya fadowa daga sama kamar walkiya. 19 Duba, na kula da shi 35 Washegari ya kawo dinari biyu, ya ba ku iko ku taka macizai da kunamai, da kuma ba mai wurin kwanan ya ce 'Ka kula da shi, idan kan dukan ikon magabci, kuma ba zai iya yin ma ka kashe fiye da haka, idan na dawo zan illa a gareku ba ko kadan. 20 Amma duk da biya ka.' 36 A cikinsu ukun nan, wanene kake haka kada ku yi murna a kan wannan kadai tsammani makwabcin wannan mutum da ya cewa ruhohi suna yi maku biyayya, amma ku fada hannun 'yan fashi?" 37 Sai malamin ya ce, yi murna domin an rubuta sunayenku a cikin "Wannan da ya nuna masa jinkai" Sai Yesu yace sama." 21 Cikin wannan lokacin, ya yi farin masa, "Ka je kai ma ka yi haka." 38 Sa'adda suke ciki kwarai cikin Ruhu Mai Tsarki, ya ce, "Na tafiya, sai ya shiga cikin wani kauye, sai wata ba ka girma, ya Uba, Ubangijin sama da kasa. mata mai suna Marta ta marabce shi a gidanta. Domin ka rufe wadannan abubuwa daga masu 39 Tana da 'yar'uwa mai suna Maryamu, wadda hikima da ganewa, ka bayyana su ga wadanda ta zauna a kafafun Ubangiji tana jin abin da ba koyayyu ba ne, kamar kananan yara. I, Uba yake fadi. 40 Amma ita Marta ta na ta kokari gama haka ne ya gamshe ka." 22 Dukan abu, ta shirya abinci. Sai ta zo wurin Yesu ta ce, Ubana ya damka su gare ni, kuma babu wanda "Ubangiji, ba ka damu ba 'yar'uwa ta bar ni ya san Dan, sai Uban, kuma ba wanda ya san ina ta yin aiki ni kaday? Ka ce da ita ta taya ni." Uban, sai Dan. Sai kuma wanda Dan ya yi niyyar 41 Amma Ubangiji ya amsa ya ce da ita, "Marta, ya bayyana Uban a gareshi." 23 Ya juya wajen Marta, kin damu a kan abubuwa da yawa, 42 almajiran, ya ce da su a kadaice, "Masu albarka amma abu daya ne ya zama dole. Maryamu ta ne su wadanda suka ga abin da kuke gani. 24 zabi abu mafi kyau, wanda ba za a iya kwace Na fada maku, annabawa da yawa, da sarakuna mata ba."

da yawa sun so da sun ga abubuwan da kuke gani, amma ba su gani ba. Kuma sun so da sun ji abubuwan da kuke ji, amma ba su ji su ba."

25 Sai ga wani malamin shari'ar Yahudawa, ya zo ya gwada shi da cewa, "Malam, me zan yi domin in gaji rai na har abada?" (aiōnios g166)

26 Sai Yesu ya ce masa, "Yaya kake karanta abin da aka rubuta cikin shari'a?" 27 Ya amsa ya ce, "Dole ne ka kaunaci Ubangiji Allah da dukan zuciyarka, da dukan ranka da dukan karfinka, da dukan lamirinka. Ka kuma kaunaci makwabcinka kamar kanka." 28 Yesu ya ce ma sa, "Ka amsa daidai, idan ka yi haka za ka rayu."

29 Amma, malamin ya na so ya 'yantar da kansa, sai ya ce da Yesu, "To, wanene makwabcina?"

30 Ya amsa ya ce, "Wani mutum yana tafiya daga Urushalima za shi Yariko. Sai ya fada hannun mafasa, suka tube shi, suka kwace dukan abin da ya ke da shi, suka yi masa duka, suka bar shi kamar matacce. 31 Ya zama sai ga wani first ya na bin wannan hanya, da ya gan shi sai ya bi ta gefe daya ya wuce. 32 Haka kuma sai ga wani Balawi, sa'adda ya zo wurin, ya gan shi sai ya bi ta wani gefe ya wuce shi. 33 Amma wani

11 Wani lokaci, Yesu yana yin addu'a a wani wuri, sai daya daga cikin almajiransa yace da shi, "Ubangiji, ka koya mana yin addu'a kamar yadda Yahaya ya koya wa almajiransa." 2 Yesu ya ce ma su, "Sa'anda ku ke yin addu'a ku ce, 'Uba a tsarkake sunanka. Mulkin ka ya zo. 3 Ka ba mu abin da za mu ci a kowacce rana. 4 Gafarta mana zunubanmu, kamar yadda muke gafarta ma wadanda suke mana laifi. Kada ka kai mu cikin jaraba.'" 5 Yesu ya ce masu, "Wanene a cikinku idan yana da aboki, za ya je wurinsa da tsakar dare ya ce masa, "Aboki, ka ba ni rancen dunkulen gurasa guda uku, 6 da ya ke wani abokina ya iso yanzu daga tafiya, kuma ba ni da abin da zan ba shi ya ci! 7 Sai wanda yake ciki, ya amsa, ya ce, 'Kada ka dame ni. Na riga na rufe kofa ta, kuma ni da yarana mun riga mun kwanta. Ba zan iya tashi in ba ka gurasa ba.' 8 Na fada maku, ko da bai tashi ya ba ka gurasar ba, a matsayin abokinsa, ba ka ji kunya ba, ka nace da rokonsa, za ya tashi ya ba ka dukan yawan gurasar da kake bukata. 9 Ni kuma ina ce maku, ku roka za a ba ku; ku

nema za ku samu; ku kwankwasa za a bude maman da ka sha.” **28** Sai shi kuma ya ce, “Masu maku. **10** Domin dukan wanda yake roko ya na albarka ne wadanda suke jin maganar Allah karba; dukan wanda ya ke nema kuma yana suke yin biyaya da ita.” **29** Lokacin da mutane samu; kuma wanda yake kwankwasawa, za a suke kara taruwa, sai ya fara cewa, “Wannan bude masa. **11** Wanne uba ne a cikinku, idan tsara, muguwar tsara ce. Ta na neman alama, dansa ya tambaye shi kifi, zai ba shi maciji a Ko da yake ba wata alamar da za a bata sai irin maimakon kifi? **12** Ko kuwa idan ya tambaye shi ta Yunusa. **30** Domin kamar yadda Yunusa ya kwai, za ya ba shi kunama? **13** To, da yake ku zama alama ga mutanen Neneba, haka kuma da kuke masu mugunta kun san ku ba 'yanyan Dan Mutum za ya zama alama ga wannan tsara. ku abu mai kyau. Yaya fa ga Ubanku wanda **31** Sarauniyar Kudu, za ta tsaya ta yi shari'a da yake cikin sama, za ya ba da Ruhu Mai Tsarki mutanen wannan tsara, kuma za ta kashe su, ga wadanda suka roke shi?” **14** Wani lokaci, gama ta zo daga wuri mai nisa domin ta saurari Yesu yana fitar da wani beben aljani. Sa'adda hikimar Sulaimanu. Kuma ga wani wanda ya fi aljanin ya fita, sai mutumin da yake bebe ya yi Sulaimanu a nan. **32** Mutanen Neneba, za su magana. Sai taron mutanen suka yi mamaki! **15** tsaya shari'a da matanen wannan tsara, kuma Amma, wadansu daga cikin mutanen suka ce, za su kashe su. Gama sun ji wa'azin Yunusa “Da ikon Ba'alzabuba sarkin aljanu ne yake fitar sun tuba. Kuma ga wani wanda ya fi Yunusa a da aljanu.” **16** Wadansu suka gwada shi, suka nan. **33** Ba wanda zai kunna fitila ya boye ta, nemi ya nuna masu wata alama daga sama. **17** ko kuwa ya sa ta a karkashin kasko, amma zai Amma Yesu da yake ya san tunaninsu, ya ce sa ta a mazaunin ta domin dukan wanda ya da su, “Dukan mulkin da ya rabu biyu, gaba shiga dakin ya ga haske. **34** Idon ku shine fitilar da kansa, ya rushe kenan, kuma idan gida ya jikinku. Idan idonku yana gani sosai, jikinku zai rabu biyu, gaba da kansa za ya fadi. **18** Idan cika da haske. Amma idan idonku ba ya gani Shaidan ya rabu biyu gaba da kansa, ta yaya sosai, jikinku zai cika da duhu. **35** Ku yi hankali mulkinsa zai iya tsayawa? Gama kun ce ina fitar fa, domin kada hasken da ya ke wurinku ya da aljanu ta wurin Ba'alzabuba. **19** Idan ni na zama duhu. **36** Idan dukan jikinku yana cike da fitar da aljanu ta wurin Ba'alzabuba, ta wurin haske, babu duhu ko kadan, to sai dukan jikinku wa wadanda suke bin ku suke fitar da aljanu? ya zama kamar fitilar da take bada haskenta a Saboda haka, su ne zasu zama masu yi maku bisanku.” **37** Sa'adda ya gama jawabi, sai wani shari'a. **20** Amma idan daga wurin Allah na Bafarise ya ce da shi ya zo gidansa ya ci abinci, ke fitar da aljanu, to, ya zama ke nan mulkin sai Yesu ya shiga ya zauna. **38** Sai Bafarisen ya Allah ya zo wurinku. **21** Idan mutum mai karfi, yi mamaki da ganin bai wanke hannu kafin mai kayan fada ya tsare gidansa, kayansa za su ya ci abinci ba. **39** Amma sai Ubangiji ya ce tsira. **22** Amma idan wani mutum wanda ya fi da shi, “Ku Farisawa kuna tsabtace bayan kofi shi karfi ya zo ya ci nasara a kansa, zai dauke da bangaji, amma cikin yana cike da kazamta kayan fadan daga wurin mutumin, kuma ya da mugunta. **40** Ku mutane marasa tunani, kwashe kayansa. **23** Wanda ba ya tare da ni, wanda ya yi wajen, ba shine ya yi cikin ba? gaba da ni ya ke yi, kuma wanda ba ya tattarawa **41** Ku bayar da abin da ke ciki ga matalauta, tare da ni, watsarwa yake yi. **24** Idan kazamin kuma dukan abu zai zamar maku da tsafka. **42** ruhu ya fita daga cikin mutum, ya kan bi ta Amma kaitonku Farisawa, gama kuna karbar wurin busassun wurare yana neman wurin da zakka da daddoya da karkashi da kowanne irin zai huta. Idan bai samu ba sai ya ce, ‘Bari in ganye na lambu, amma kun watsar da adalci koma gidana inda na baro. **25** Sa'adda ya dawo, da kaunar Allah. Dole ne a yi adalci, a kaunaci ya tarar an share gidan, an kuma gyara shi Allah, a yi sauran abubuwani kuma. **43** Kaitonku tsaf. **26** Sai ya je ya dauko wadansu aljanu guda Farisawa, domin kuna so a ba ku wuraren zama bakwai wadanda su ka fi shi mugunta, su zo masu kyau a cikin masujadai, a kuma yi maku su zauna a wurin. Sai karshen mutumin nan gaisuwar bangirma a cikin kasuwanni. **44** Kaiton ya fi farkonsa muni.” **27** Ya zama, lokacin da ku, gama kuna kama da kababarun da ba ya ke fadin wadannan abubuwa, wata mace ta yi masu shaida ba, mutane kuwa suna tafiya tada muryarta a cikin taron mutanen ta ce da akansu ba tare da saninsu ba.” **45** Wani malami shi, “Mai albarka ne cikin da ya haife ka, da a cikin shari'ar Yahudawa ya amsa masa ya ce,

"Malam, abin da ka ce ya bata mana rai mu ma." **46** Sai Yesu ya ce, "Kaitonku malaman shari'a! Gama kun dora wa mutane kaya mai nauyi wanda ya fi karfinsu dauka. Amma ku, ko gafarta masa. Amma shi wanda ya yi sabon da dan yatsa ba ku taba kayan ba. **47** Kaiton ku, Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba. **11** gama kuna gina abubuwan tunawa a kabuburan annabawa, alhali kuwa kakanni-kakanninku ne ayyukan kakanni-kakanninku, domin sune suka kashe annabawan da kuke tunawa da su. **48** Ya zama kenan kuna sane da Saboda wanan daliline hikimar Allah ta ce, lokaci." **13** Sai wani a cikin taron ya ce masa, "Zan aika manzanni da annabawa a wurinsu, "Malam, ka yi wa dan'uwana magana ya raba kuma za su tsananta masu har ma za su kashe gado da ni **14** Yesu ya ce masa, "Kai, wanene ya wadansu daga cikinsu." **50** Wannan tsarar, ta dauki alhakin jinin dukan annabawan da **15** Sai kuma ya ce masu, "Ku yi lura kada ku aka kashe tun kafuwar dunia. **51** Tun daga zama masu hadama, gama ba abin da mutum ya jinin Habilia, har zuwa jinin Zakariya wanda mallaka ne ya fi mahimmanci a cikin rayuwar sa aka kashe tsakanin bagadi da wuri mai tsarki. **52** Kaitonku malaman shari'a na **17** ya yi tunani, ya ce, 'Me zan yi, domin ba ni Yahudawa, domin kun dauke mabudin sani, ku su kama shi a cikin kalmomin da yake fadi.

12 Da jimawa kadan, bayan da mutane da yawa suka taru kwarai har suna tattaka junansu. Sai ya fara yin magana da almajiransa. "Ku yi lura da yisti na Farisawa, wanda shine manufunci. **2** Amma ba abin da ke rufe wanda ba za a tone ba, ba kuma abin da ke boye wanda ba za a sani ba. **3** Saboda haka ba abin da za ku fadi a asirce wanda ba za a ji shi a cikin sarari ba. Abin da ku ka fadi da rada cikin lungu, za a yi shelarsa a ko'ina. **4** Ina gaya maku abokaina, kada ku ji tsoron wanda da za su kashe jiki. Bayan haka kuma ba abin da za su iya yi. **5** Bari in gargade ku a kan wanda za ku ji tsoronsa. Ku ji tsoron shi wanda bayan ya kashe zai iya jefa ku cikin jahannama. I, ina ce maku ku ji tsoronsa. (**Geenna g1067**) **6** Ba a kan sayar da 'yan tsuntsaye biyar a kan anini biyu ba? Duk da haka, Allah ba zai manta da ko daya daga cikinsu ba. **7** Har ma gashin da ke kan ku ya san yawan su. Kada ku ji tsoro, ku kun fi tsuntsaye daraja a wurinsa. **8** Ina gaya maku, dukan wanda za ya shaida ni a gaban mutane, Dan Mutum kuma za ya shaida shi a gaban mala'kun Allah.

da za ku sha, kuma kada ku yi alhini. **30** Gama wanda aka ba abu da yawa, za a kuma nemi dukan al'umman duniya suna neman wadannan abu da yawa daga wurinsa. Kuma ga wanda abubuwa, kuma Ubanku ya san kuna bukatar aka ba abu da yawa amana, za a nemi abu mafi wada nan abubuwan. **31** Amma ku bidi mulkinsa, yawa daga gareshi. **49** Na zo domin in sa wuta a wadannan abubuwa kuma za a kara maku su. duniya, na so da ta riga ta kama. **50** Amma ni, **32** Kada ku ji tsoro, ku 'yan kanana, domin da ina da baftisma wadda za a yi mani baftisma da murna Ubanku zai ba ku mulkin. **33** Ku sayar da ita, kuma na kagara, da an riga an yi ta! **51** Kuna abin da ku ke da shi ku ba matalauta. Kuyi wa zaton na zo duniya domin in kawo salama? kanku jakukkuna wadanda ba za su lace ba, Na ce maku a'a, amma tsattsaguwa. **52** Daga ku yi ajiyi cikin sama inda abin ba ya karewa, yanzu za a sami mutane biyar a cikin gida daya, inda barayi ba za su iya zuwa ba, kwari kuma ba kuma za su rarrabu, mutane uku suna gaba da za su iya lalatawa ba. **34** Domin inda dukiyarka biyu, biyun kuma suna gaba da ukun. **53** Da da take, can zuciyarka za ta kasance kuma. **35** Ku mahaifi za su yi gaba da juna, dan zai yi gaba da rage tsawon tufafinku, ku yi dammara, ya zama mahaifinsa. Mahaifiya za ta yi gaba da diyarta, fitilarku tana ci koyaushe, **36** ku kuma zama diya kuma gaba da mahafiyarta; uwarr miji za ta kamar wadanda suke jiran mai gidansu ya dawo yi gaba da matar danta, matar da kuma gaba daga gidan buki, domin duk sa'adda ya zo ya da uwarr mijinta." **54** Yesu, ya kuma gaya wa kwankwasa kofa, nan da nan za su bude masa. taron, "Da kun ga hadari ya taso daga yamma, **37** Masu albarka ne wadannan bayi, wadanda nan da nan sai ku ce za a yi ruwa, haka kuwa ubangijinsu za ya tarar suna jiran dawowar sa. ya kan zama. **55** Idan iska tana busowa daga Gaskiya ni ke gaya ma ku, zai yi dammara yasa kudu sai ku ce za a yi zafi mai tsanani, haka su zazzauna ya ba su abinci shi da kansa. **38** kuwa ya kan faru. **56** Munafukai, kun iya fasarta Ko da ubangijinsu ya zo da dare, ko da tsakar yanayin kasa da sama, amma baku iya fasarta dare, ya tarar da su a shirye suna jiransa. Masu abin da yake faruwa yanzu ba? **57** Me ya sa ba albarka ne wadannan bayi. **39** Kuma ku san ku iya gane abin da zai tamake ku? **58** Idan kuna wannan, da mai gida ya san lokacin da barawo tafiya wurin shari'a da abokin husumarka, ka zai zo, ba zai bari a fasa masa gida a shiga ba. yi kokari ku daidaita tun a kan hanya domin **40** Sai ku zauna da shiri fa domin ba ku san kada ya kai ka wurin mai shari'a. Domin kada lokacin da Dan Mutum zai dawo ba." **41** Sai mai shari'a ya mika ka ga mai tsaron kurkuku, Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, mu ka ke fadawa shi kuwa mai tsaron kurkuku ba zai nuna maka wannan misali, ko ga kowa da kowa ne?" **42** sani a cikin kurkuku ba. **59** Na gaya maka, ba za ka iya fitowa ba sai ka biya dukan kudin da a ke binka?

13 A lokacin, wadansu mutane suka gaya masa game da galilawa wadanda Bilatus ya gauraye jininsu da hadayunsu. **2** Sai Yesu ya amsa masu yace "Kuna tsammani wadannan Galilawa sun fi duk sauran Galilawan zunubi ne, da suka sha azaba haka? **3** A'a, ina gaya maku. In ba ku tuba ba, dukanku za ku halaka kamarsu. **4** Ko kuwa mutane goma sha takwas din nan da suna Siluwam wadanda hasumiya ta fado a kansu ta kashe su, kuna tsammani sun fi duk sauran mutanen Urushalima laifi ne? **5** Ina gaya maku ba haka bane. Amma duk wanda ya ki tuba, dukanku za su hallaka" **6** Yesu ya fada wannan misali, "Wani mutum yana da baure wanda ya shuka a garkar inabinsa sai ya zo neman 'ya'yan itacen amma bai samu ba. **7** Sai mutumin ya ce wa mai kula da garkar, "ka ga,

shekara uku kenan nake zuwa neman 'ya'yan titunanmu.' 27 Amma zai amsa ya ce, "Ina gaya wannan baure, amma ban samu ba. A sare shi. maku, ban san ko daga ina ku ka fito ba, ku tafi Yaya za a bar shi ya tsare wurin a banza? 8 daga wurina, dukanku masu aikata mugunta!" Sai mai lura da garkar ya amsa yace, 'Ka dan 28 Za a yi kuka da cizon hakora a lokacin da ba shi lokaci kadan in yi masa kaftu in zuba kun ga Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu da dukan masa taki. 9 In yayi 'ya'ya shekara mai zuwa annabawa a mulkin Allah amma ku-za a jefar to, amma in bai yi 'ya'ya ba sai a sare shi!" 10 da ku waje. 29 Za su zo daga gabas, yamma, Wata rana Yesu yana koyarwa a wata majami' kudu, da arewa, za su ci a teburin abinci a a ran Asabaci. 11 Sai, ga wata mace a wurin mulkin Allah. 30 Ku san da wannan, na karshe shekarunta goma sha takwas tana da mugun za su zama na farko, na farko kuma za su zama ruhu, duk ta tankware, ba ta iya mikewa. 12 Da na karshe." 31 Nan take, wadansu farisiyawa Yesu ya gan ta, sai ya kira ta ya ce mata, an suka zo suka ce masa, "Ka tafi daga nan domin warkar da ke daga wannan cuta." 13 Sai Yesu ya Hirudus yana so ya kashe ka." 32 Yesu ya ce, dora hannunsa a kanta, nan da nan sai ta mike a "Ku tafi ku gaya wa dilan nan cewa, 'Duba, tsaye ta fara daukaka Allah. 14 Amma shugaban na fitar da aljanu, ina warkarwa yau da gobe, majami'a yayi fushi domin Yesu yayi warkarwa kuma a rana ta uku kuwa zan gama aiki na.' 33 a ranar Asabaci. Sai shugaban ya amsa yace wa Ko da kaka, dole ne in ci gaba da tafiyata yau, jama'a, "Akwai ranaku shida da ya kamata a da gobe, da kuma jibi, don bai dace a kashe yi aiki. Ku zo domin a warkar da ku amma ba annabi nesa da Urushalima ba. 34 Urushalima, ranar Asabaci ba." 15 Amma Ubangiji ya amsa Urushalima masu kisan annabawa, masu jifan masa ya ce, "Munafukai! Ashe kowannenku wadanda aka aiko gare ku. Sau nawa ne ina ba ya kwance Jakinsa ko Sa daga turkensa ya so in tattara 'ya'yanki kamar yadda kaza take kai shi banruwa ran Asabaci? 16 Ashe wannan tattara 'ya'yanta a cikin fukafukanta, amma ba 'yar gidan Ibrahim, wanda shaidan ya daure ki so wannan ba. 35 Duba, an yashe gidanki. Ina ta shekara goma sha takwas, wato ba za a iya kwa gaya maku ba za ku kara ganina ba sai ran kwance ta a ranar Asabaci kenan ba? 17 Da ya da kuka ce, 'Albarka ta tabbata ga mai zuwa da fada wadannan abubuwa, dukansu da suka yi sunan Ubangiji."

adawa da shi suka kunyata, duk taron kuwa suka yi ta farin ciki da abubuwa masu daraja da yayi. 18 Sai Yesu ya ce, "Yaya za a misalta mulkin Allah, kuma da me zan kwtanta shi? 19 Yananan kamar kwayar mastad, wanda wani mutum ya dauka ya jefa ta a lambunsa, ta kuma yi girma ta zama gagarumin itace, har tsuntsaye suka yi shekarsu a rassanta." 20 Ya sake cewa, "Da me zan kwtanta mulkin Allah? 21 Yana kamar yisti wanda wata mace ta dauka ta cuda da mudu uku na garin alkama don ya kumburar da shi." 22 Yesu ya ziyarci kowanne birni da kauye, a hanyar sa ta zuwa Urushalima yana koyar da su. 23 Sai wani ya ce masa, "Ubangiji, wadanda za su sami ceto kadan ne?" Sai ya ce masu, 24 "Ku yi kokari ku shiga ta matsatsiyar kofa, domin na ce maku, mutane dayawa za su nemi shiga amma ba za su iya shiga ba. 25 In dai maigida ya riga ya tashi ya rufe kofa, sannan za ku tsaya a waje kuna kwankwasa kofar kuna cewa, 'Ubangiji, Ubangiji, bari mu shiga ciki'. Sai ya amsa yace maku, 'Ni ban san ku ba ko daga ina ku ka fito.' 26 Sannan za ku ce, 'Mun ci mun sha a gabanka, ka kuma yi koyarwa a kan

14 Wata ranar Asabaci, ya shiga gidan wani daya daga cikin shugabanin Farisawa domin cin abinci, mutane kuwa suna sa masa idanu. 2 Sai ga wani a gabansa mai ciwon fara. 3 Yesu ya tambaye masanaran attaura da Farisawa, "Ya halata a wakar a ranan Asabaci, ko a'a?" 4 Amma suka yi shiru. Yesu kuwa ya kama shi, ya warkar da shi, ya kuma sallame shi. 5 Sai yace masu, "Wanene a cikinku in yana da jaki ko takarkari ya fadi a rijiya ran Asabaci, ba zai fitar da shi nan da nan ba?" 6 Sai suka kasa ba da amsar wadannan abubuwa. 7 Sa'adda Yesu ya lura da yadda wadanda aka gayyato sun zabi mazaunan alfarma, sai ya ba su misali yana ce masu, 8 "Sa'adda wani ya gayyace ka zuwa bikin aure, kada ka zauna a wuri mai daraja, domin yana yiwuwa an gayyaci wani wanda ya fi ka daraja. 9 Sa'adda wanda ya gayyace ku duka biyu ya zo, zai ce maka, 'Ka ba mutumin nan wurinka,' sa'annan a kunyace za ka koma mazauni mafi kaskanci. 10 Amma idan an gayyace ka biki, sai ka je ka zauna a wuri mafi kaskanci, domin idan wanda ya gayyace

ka ya zo, yana iya ce maka, 'Aboki, hawo nan da zai iya kare aikin? **29** Kada ya zama bayan da mana'. Sannan za ka sami girma kenan a gaban ya sa harsashin ginin, ya kasa gamawa, har duk dukan wadanda kuke zaune tare a kan teburi. wadanda suka gani su fara yi masa ba'a, **30** su **11** Duk wanda ya daukaka kansa, za a kaskantar rika cewa, ga mutumin nan ya fara gini amma da shi, wanda ya kaskantar da kansa, kuma ya kasa gamawa.' **31** Ko kuwa wanne sarki ne, in daukaka shi za a yi". **12** Yesu ya ce wa mutumin za shi je yaki da wani sarki, da ba zai zauna da da ya gayyace shi, "Idan za ka gayyaci mutum farko ya yi shawara ya ga ko shi mai jarumawa cin abinci ko biki, kada ka gayyaci abokanka, dubu goma zai iya karawa da dayan sarkin mai ko 'yan'uwanka, ko danginka, ko makwabtanka jarumawa dubu ashirin ba? **32** In kuwa ba zai masu arziki, kamar yadda suna iya gayyatar iya ba, to tun wancan yana nesa, sai ya aiki ka, sai ya zama an maida maka. **13** Amma idan wakili ya kuma tambayo sharudan salama. **33** za ka kira biki sai ka gayyace matalauta, da Haka ma, ba wani a cikinku wanda bai rabu nakasassu, da guragu, da makafi, **14** za ka kuwa da duk abin da ya mallaka ba, da zai iya zama sami albarka da yake ba su da hanyar saka almajirina." **34** "Gishiri abu ne mai kyau, amma maka. Gama za a saka maka a ranar tashin masu idan gishiri ya sane, da me za a dadada shi? **35** adalci." **15** Da daya daga cikin wadanda ke zama Ba shi da wani anfani a kasa, ko ya zama taki. akan teburi da Yesu ya ji wadannan abubuwa, Sai dai a zubar kawai. Duk mai kunnen ji, ya ji."

15 To sai duk masu karbar haraji da masu zunubi suna ta zuwa wurin Yesu suna sauraronsa. **2** Dukan Farisawa da Marubuta suna ta gunaguni da junansu, cewa, "Wannan mutum yana karbar masu zunubi, har ma tare suke cin abinci." **3** Yesu ya fadi wannan misali, ya ce, **4** "Idan waninku yana da tumaki dari, sai dayarsu ta bace, wato ba zai bar tasa'in da taran nan a makiyaya, ya bi sawun wadda ta bata gudan nan har sai ya same shi ba? **5** Idan kuwa ya same ta, sai ya dauke ta a kafadarsa yana farin ciki. **6** In ya dawo gida, sai ya kira abokansa da makwabta, yace masu, 'Ku taya ni murna don na samo tunkiyata da ta bata.' **7** Ina gaya maku, haka kuma za a yi farin ciki a sama, a kan mai zunubi guda da ya tuba, fiye da kan masu adalci tassa'in da tara wadanda ba su bukatar tuba. **8** Ko kuwa wacce mace ce, in tana da kudi azurfa guda goma, in ta batar da daya, ba za ta kunna fitila ta share gidan, ta yi ta neman shi har sai ta same shi ba? **9** In kuwa ta same shi sai ta tara kawayenta da makwabtanta, ta ce, 'Ku taya ni farin ciki don na sami kudin nan nawa da ya bace.' **10** Haka nake gaya maku, abin farin ciki ne ga mala'ikun Allah idan mai zunubi guda ya tuba." **11** Sai Yesu ya ce, "Akwai wani mutum mai 'ya'ya biyu maza, **12** sai karamin ya ce wa mahaifinsa, 'Baba, bani rabona daga cikin dukiyarka.' Sai mahaifinsa ya raba masu dukiyarsa tsakaninsu. **13** Bayan 'yan kwanaki kadan, sai karamin dan ya tattara duk mallakarsa, ya kama hanya zuwa wata kasa mai nisa. A can ya batas da kudinsa,

yana sayan abubuwana da ba ya bukata, ya kuma batas da kudinsa a wajen masha'a. 14 Bayan da ya batas da duk abin da ya ke da shi, sai aka yi yi karan sa da cewa wannan wakili yana fallasar babbar yunwa a kasar, sai ya shiga fatarra. 15 Ya masa da dukiya. 2 Sai mai arziki ya kira shi je ya mika kansa domin aiki ga wani dan kasar, ya ce masa, 'Labarin me nake ji game da kai? sai ya aike shi cikin gonakinsha domin ya rika ba aladu abinci. 16 Har yayi marmarin ya ci daga cikin barbashin da aladu suke ci, domin babu wanda yake ba shi wani abu ya ci. 17 Amma da hankalinsa ya dawo, ya ce, 'Barorin mahaifina su nawa ne da suke da abinci isasshe, amma ina abin da zan yi domin idan an fitar da ni daga nan a nan, ina mutuwa sabili da yunwa! 18 Zan wakilcin, mutane su karbe ni a gidajensu. 5 Sai tashi, in tafi gun mahaifina, in ce masa, "Baba, wakilin ya kira kowanne daya da maigidansa ke na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. 19 bi bashi, yace wa na farkon, 'Nawa maigida na Ban cancanci a kara kira na danka ba; ka mai yake bin ka?' 6 Ya ce, 'Garwan mai dari.' Sai da ni kamar daya daga cikin barorinka.'" 20 ya ce masa, 'Ga takardarka, maza ka zauna, ka Sai ya tashi, ya taho wurin mahaifinsa. Amma ya ce masa, 'Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. Ban isa a kara kira na danka ba.' 22 Amma mahaifinsa ya ce wa bayinsa, 'Ku yi hamzari ku kawo riga mafi kyau, ku yafa masa. Ku sa masa zobe a hanunsa da takalma a kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo kiwataccen marakin nan, a yanka. Mu yi buki! 24 Gama da na ya mutu a da, amma yanzu yana a raye. Ya wanda yake marar gaskiya a karamin abu, marar bata a da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka gaskiya ne a babban abu. 11 Idan fa ba ku yi fara liyafa. 25 A wannan lokacin, babban dansa yana gona. Da ya kai kusa da gida, ya ji ana kade- da ke naku? 13 Ba bawan da zai iya bauta wa 27 Bawan ya ce masa, 'Dan'uwanka ne ya dawo gida, mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen marakin nan, saboda ya dawo gida lafiya.' 28 Ba za ku iya bauta wa Allah ku kuma bauta wa Amma dan'wan ya yi fushi, ya ki ya shiga ciki, dukiya ba." 14 Da Farisawa da ke da kaunar kudi mahaifinsa kuwa ya fito, ya roke shi. 29 Amma suka ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa babban dan ya amsa wa ubansa ya ce, 'Duba, ba'a. 15 Sai ya ce masu, "Ku ne masu baratar duk yawan shekarun nan da nake bauta maka, da kanku a gabon mutane, amma Allah ya san ban taba karya umarnin ka ba, duk da haka ba zuciyarku. Abin da mutane suke girmamawa ka taba bani ko dan taure da zan yi shagali tare kwarai abin kyama ne a gun Allah. 16 Attaura da abokaina ba, 30 amma da dan nan naka ya zo da litattafan annabawa suna nan har zuwan wanda ya fallasar da dukiyarka a kan karuwai, Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar ka yanka masa kiwataccen marakin nan. 31 Sai mulkin Allah, kowa kuma yana kokarin kutsawa mahaifin ya ce masa, 'Dana, ai kullum kana tare zuwa cikinta. 17 Duk da haka, zai fi sauksi sama da ni, duk abin da yake nawa naka ne. 32 Amma, da kasa su shude, da ko digo daya na attaura daidai ne a yi murna da farinciki, don dan'wan ya shude. 18 Duk wanda ya saki matansa ya nan naka da ya mutu, amma yanzu yana da rai, auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya da ya bata, amma yanzu an same shi.'"

16 Yesu ya kuma ce wa almajiransa, "Akwai wani mai arziki da yake da wakili, sai aka Kowo liissafin wakilcin ka, don ba za ka sake 'Kaka zan yi, da yake maigida na zai karbe nomina ina kuwa jin kunya in yi roko. 4 Na san 'Sai wakilin ya ce a ransa, nan a ma'mmalar su da mutanen zamaninsu rubuta hamsin!' 7 Ya kuma ce wa wani, 'Nawa tun yana daga nesa, sai mahaifinsa ya hango ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari na alkama.' Ya shi tausayi ya kama shi, ya ruga a guje, ya ce masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.' rungume shi, ya yi ta sumbatar sa. 21 Dan kuma 8 Sai maigida ya yaba wa wakilin nan marar gaskiya saboda wayonsa. Gama 'ya'yan zamanin ya ce masa, 'Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. Ban isa a kara kira na danka ba.' 22 Amma mahaifinsa ya ce wa bayinsa, 'Ku yi hamzari ku kawo riga mafi kyau, ku yafa masa. Ku sa masa zobe a hanunsa da takalma a kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo kiwataccen marakin nan, a yanka. Mu yi buki! 24 Gama da na ya mutu a da, amma yanzu yana a raye. Ya wanda yake marar gaskiya a karamin abu, marar bata a da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka gaskiya ne a babban abu. 11 Idan fa ba ku yi fara liyafa. 25 A wannan lokacin, babban dansa yana gona. Da ya kai kusa da gida, ya ji ana kade- da ke naku? 13 Ba bawan da zai iya bauta wa 27 Bawan ya ce masa, 'Dan'uwanka ne ya dawo gida, mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen marakin nan, saboda ya dawo gida lafiya.' 28 Ba za ku iya bauta wa Allah ku kuma bauta wa Amma dan'wan ya yi fushi, ya ki ya shiga ciki, dukiya ba." 14 Da Farisawa da ke da kaunar kudi mahaifinsa kuwa ya fito, ya roke shi. 29 Amma suka ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa babban dan ya amsa wa ubansa ya ce, 'Duba, ba'a. 15 Sai ya ce masu, "Ku ne masu baratar duk yawan shekarun nan da nake bauta maka, da kanku a gabon mutane, amma Allah ya san ban taba karya umarnin ka ba, duk da haka ba zuciyarku. Abin da mutane suke girmamawa ka taba bani ko dan taure da zan yi shagali tare kwarai abin kyama ne a gun Allah. 16 Attaura da abokaina ba, 30 amma da dan nan naka ya zo da litattafan annabawa suna nan har zuwan wanda ya fallasar da dukiyarka a kan karuwai, Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar ka yanka masa kiwataccen marakin nan. 31 Sai mulkin Allah, kowa kuma yana kokarin kutsawa mahaifin ya ce masa, 'Dana, ai kullum kana tare zuwa cikinta. 17 Duk da haka, zai fi sauksi sama da ni, duk abin da yake nawa naka ne. 32 Amma, da kasa su shude, da ko digo daya na attaura daidai ne a yi murna da farinciki, don dan'wan ya shude. 18 Duk wanda ya saki matansa ya nan naka da ya mutu, amma yanzu yana da rai, auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya da ya bata, amma yanzu an same shi.'"

Yesu ya kuma ce wa almajiransa, "Akwai wani mai arziki da yake da wakili, sai aka Kowo liissafin wakilcin ka, don ba za ka sake 'Kaka zan yi, da yake maigida na zai karbe nomina ina kuwa jin kunya in yi roko. 4 Na san 'Sai wakilin ya ce a ransa, nan a ma'mmalar su da mutanen zamaninsu rubuta hamsin!' 7 Ya kuma ce wa wani, 'Nawa tun yana daga nesa, sai mahaifinsa ya hango ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari na alkama.' Ya shi tausayi ya kama shi, ya ruga a guje, ya ce masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.'

yana shagalin sa kowace rana. **20** Aka ajiye wani wanene a cikinku, idan yana da bawa mai yin gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk masa noma ko kiwon tumaki, da zarar ya dawo jikinsa miki ne, **21** Shi kuwa yana marmarin ya daga jeji, zai ce masa, 'Maza zo ka zauna ka koshi da barbashin da ke fadowa daga teburin ci abinci'? **8** Ba zai ce masa, 'Ka shiryu mani mai arzikan nan har ma karnuka sukan zo suna wani abu domin in ci ka kuma yi damara, ka lasar mikinsa. **22** Ana nan sai gajiyayyen nan yi mini hidima har in gama ci da sha. Bayan ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi suka haka sai ka ci ka sha'? **9** Ba zai yi wa bawan nan kai shi wurin Ibrahim. Mai arzikan ma ya mutu, godiya ba domin ya yi biyayya da abubuwana aka kuma binne shi, **23** yana cikin hades yana aka umarce shi ya yi, ko zai yi haka? **10** Haka shan azaba, sai ya daga kai ya hangi Ibrahim kuma, idan kuka bi duk abin da aka umarce daga nesa, da Li'azaru a kirjinsa. (*Hadès g86*) **24** ku, sai ku ce, 'Mu bayi ne marasa amfani. Mun Sai ya yi kira ya ce, 'Baba Ibrahim, ka ji tausayi dai yi abin da yake wajibi ne kurum.' **11** Wata na, ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a rana yana tafiya zuwa Urushalima, sai ya bi ruwa ya sanyaya harshena, don azaba nake sha iyakar kasar Samariya da Galili. **12** Yayin da yana a cikin wannan wuta.' **25** Amma Ibrahim ya shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare ce, 'Yaro, ka tuna fa a zamanka na duniya ka maza guda goma suka tarye shi suna tsaye daga sha duniyarka, ka kuma karba abubuwa masu nesa da shi **13** sai suka daga murya suka ce, kyau, amma Li'azaru kuma sai wahala. Amma "Yesu, Ubangiji, ka yi mana jinkai." **14** Da ya yanzu dadi ake bashi a nan, kai kuwa kana gan su, ya ce masu, "Ku je ku nuna kanku a shan azaba. **26** Banda haka ma, akwai rami mai wurin firistoci." Ya zama sa'adda suke tafiya, surfi, domin wadanda suke son ketarewa zuwa sai suka tsarkaka. **15** Daya daga cikinsu da ya wurinku kada su iya, kada kuma kowa ya ketaro ga an warkar da shi, ya koma, yana ta daukaka zuwa wurinmu daga can.' **27** Sai mai arziki Allah da murya mai karfi. **16** Ya fadi a gabani ya ce, 'To ina rokonka, Baba Ibrahim, ka aike Yesu, yana masa godiya. Shi kuwa Basamariye shi zuwa gidan mahaifina - **28** domin ina da ne. **17** Yesu ya amsa ya ce, "Ba goma ne aka 'yan'uwa maza biyar, ya je ya yi masu gargadi tsarkake ba? Ina sauran taran? **18** Babu wani da kada su ma su zo wurin azaban nan.' **29** Amma ya dawo ya girmama Allah sai wannan bakon Ibrahim ya ce, 'Suna da Musa da annabawa; bari kada?' **19** Sai ya ce masa, "Tashi, kayi tafiyarka. su saurare su.' **30** Sai mai arziki ya amsa, 'A'a, Bangaskiyarka ta warkar da kai.' **20** Da Farisawa Baba Ibrahim, idan wani daga cikin matattu ya suka tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai je wurinsu, zasu tuba.' **31** Amma Ibrahim ya bayyana, Yesu ya amsa masu ya ce, "Mulkin ce masa, 'In dai har basu saurari Musa da na Allah ba lura ake yi da shi ba. **21** Ba kuwa za a annabawa ba, ko da wani ya tashi daga matattu ma, ba za su rinjayu ba.'

17 Sai Yesu ya ce wa almajiransa, 'Babu shakka akwai sanadodin tuntube da za su sa mu yin zunubi amma kaiton wanda shine sanadin su! **2** Zai gwammaci a rataya masa dutsen nika a wuyansa, a jefar da shi a cikin teku fiye da wanda zai zama sanadiyar tuntube ga wadannan kananan. **3** Ku kula da kanku. Idan dan'uwanka ya yi laifi, ka tsauta masa, in kuwa ya tuba ka yafe masa. **4** Idan ya yi maka laifi sau bakwai a rana daya sa'annan ya juyo wurinka sau bakwai ya ce, 'Na tuba,' ya wajabta ka yafe masa!' **5** Sai Manzannin suka ce wa Ubangiji, 'Ka kara mana bangaskiya.' **6** Ubangiji kuwa ya ce, "In kuna da bangaskiya kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan durumin, 'Ka tuge, ka kuma dasu a cikin teku,' zai yi biyayya da ku. **7** Amma

wanene a cikinku, idan yana da bawa mai yin gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk masa noma ko kiwon tumaki, da zarar ya dawo jikinsa miki ne, **21** Shi kuwa yana marmarin ya daga jeji, zai ce masa, 'Maza zo ka zauna ka koshi da barbashin da ke fadowa daga teburin ci abinci'? **8** Ba zai ce masa, 'Ka shiryu mani mai arzikan nan har ma karnuka sukan zo suna wani abu domin in ci ka kuma yi damara, ka lasar mikinsa. **22** Ana nan sai gajiyayyen nan yi mini hidima har in gama ci da sha. Bayan ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi suka haka sai ka ci ka sha'? **9** Ba zai yi wa bawan nan kai shi wurin Ibrahim. Mai arzikan ma ya mutu, godiya ba domin ya yi biyayya da abubuwana aka kuma binne shi, **23** yana cikin hades yana aka umarce shi ya yi, ko zai yi haka? **10** Haka shan azaba, sai ya daga kai ya hangi Ibrahim kuma, idan kuka bi duk abin da aka umarce daga nesa, da Li'azaru a kirjinsa. (*Hadès g86*) **24** ku, sai ku ce, 'Mu bayi ne marasa amfani. Mun Sai ya yi kira ya ce, 'Baba Ibrahim, ka ji tausayi dai yi abin da yake wajibi ne kurum.' **11** Wata na, ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a rana yana tafiya zuwa Urushalima, sai ya bi ruwa ya sanyaya harshena, don azaba nake sha iyakar kasar Samariya da Galili. **12** Yayin da yana a cikin wannan wuta.' **25** Amma Ibrahim ya shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare ce, 'Yaro, ka tuna fa a zamanka na duniya ka maza guda goma suka tarye shi suna tsaye daga sha duniyarka, ka kuma karba abubuwa masu nesa da shi **13** sai suka daga murya suka ce, kyau, amma Li'azaru kuma sai wahala. Amma "Yesu, Ubangiji, ka yi mana jinkai." **14** Da ya yanzu dadi ake bashi a nan, kai kuwa kana gan su, ya ce masu, "Ku je ku nuna kanku a shan azaba. **26** Banda haka ma, akwai rami mai wurin firistoci." Ya zama sa'adda suke tafiya, surfi, domin wadanda suke son ketarewa zuwa sai suka tsarkaka. **15** Daya daga cikinsu da ya wurinku kada su iya, kada kuma kowa ya ketaro ga an warkar da shi, ya koma, yana ta daukaka zuwa wurinmu daga can.' **27** Sai mai arziki Allah da murya mai karfi. **16** Ya fadi a gabani ya ce, 'To ina rokonka, Baba Ibrahim, ka aike Yesu, yana masa godiya. Shi kuwa Basamariye shi zuwa gidan mahaifina - **28** domin ina da ne. **17** Yesu ya amsa ya ce, "Ba goma ne aka 'yan'uwa maza biyar, ya je ya yi masu gargadi tsarkake ba? Ina sauran taran? **18** Babu wani da kada su ma su zo wurin azaban nan.' **29** Amma ya dawo ya girmama Allah sai wannan bakon Ibrahim ya ce, 'Suna da Musa da annabawa; bari kada?' **19** Sai ya ce masa, "Tashi, kayi tafiyarka. su saurare su.' **30** Sai mai arziki ya amsa, 'A'a, Bangaskiyarka ta warkar da kai.' **20** Da Farisawa Baba Ibrahim, idan wani daga cikin matattu ya suka tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai je wurinsu, zasu tuba.' **31** Amma Ibrahim ya bayyana, Yesu ya amsa masu ya ce, "Mulkin ce masa, 'In dai har basu saurari Musa da na Allah ba lura ake yi da shi ba. **21** Ba kuwa za a annabawa ba, ko da wani ya tashi daga matattu ma, ba za su rinjayu ba.'

gine. **29** Amma a ranar da Lutu, ya fita daga can nesa, bai yarda ya daga kai sama ba, sai dai Saduma, aka zubo wuta da kibiritu daga sama, yana bugun kirjin sa, yana cewa, 'Allah, ka yi aka hallaka su duka. **30** Haka kuma zai zama a mini jinkai, ni mai zunubi.' **14** Ina gaya maku, ranar bayyanuwar Dan Mutum. **31** A ranar nan wannan mutum ya koma gidansa baratacce, fa, wanda yake kan soro kada ya sauwa domin ba kamar dayan ba, domin dukan wanda ya daukan kayansa daga cikin gida. Haka kuma daukaka kansa, za a kaskantar da shi, amma wanda yake gona kada ya dawo. **32** Ku tuna fa duk wanda kaskantar da kansa kuwa daukaka da matar Lutu. **33** Duk mai son ransa, zai rasa shi za a yi." **15** Sai mutanen suka kawo masa shi, amma duk wanda ya rasa ransa, zai same jariransu, domin ya taba su, da almajiransu suka shi. **34** Ina gaya maku, a wannan dare za a sami ga haka, sai suka kwabe su. **16** Amma Yesu ya mutum biyu a gado daya. Za a dauka daya, a kira su wurinsa, ya ce, "Ku bar yara kanana su kuma bar dayan. **35** Za a sami mata biyu suna zo wurina, kada ku hana su. Ai mulkin Allah nika tare. Za a dauka daya a bar daya." **36** ["Za a na irin su ne. **17** Gaskiya ina gaya maku, duk wanda bai karbi mulkin Allah kamar karamin daya."] **37** Sai suka tambaye shi, "Ina, Ubangiji?" yaro ba, lallai ba zai shige shi ba." **18** Wani Sai ya ce masu, "Duk in da gangar jiki yake, a shugaban jama'a ya tambaye shi ya ce "Malam managarcı, me zan yi in gaji rai Madawwami?"

18 Ya kuma ba su wani misali cewa ya kamata kullum su yi addu'a kada kuma su karaya, **2** yace, "A wani gari an yi wani alkali mara tsoron Allah, kuma baya ganin darajan mutane. **3** Akwai wata mace gwauruwa a wannan garin, wadda ta rika zuwa wurinsa, tana ce masa, 'Ka taimake ni yanda zan sami adalci a kan abokin gaba na.' **4** An dade bai so ya taimaka mata, amma daga baya sai ya ce a ransa, 'ko da yake ba na tsoron Allah, ba na kuma darajanta mutane, **5** duk da haka saboda gwauruwar nan ta dame ni, zan taimake ta domin ta sami adalci, yadda ba za ta gajiyar da ni da zuwanta wurina ba.'" **6** Sai Ubangiji ya ce, "Ku ji fa abin da alkalin nan marar gaskiya ya fada. **7** A yanzu Allah ba zai biya wa zababbunsa da suke yi masa kuka dare da rana hakkinsu ba? Zai yi jinkiri a wajen taimakonsu ne?" **8** Ina gaya maku, zai biya masu hakkin su da wuri. Amma sa'adda Dan Mutum ya zo, zai tarar da bangaskiya a duniya?" **9** Ya sake ba da misalin nan ga wadansu masu amincewa da kansu, wai su masu adalci ne, har suna raina sauran mutane, **10** "Wadansu mutane biyu suka shiga haikali domin yin addu'a - daya Bafarise, dayan kuma mai karbar harajin. **11** Sai Bafarisen ya mike, ya yi addu'a a kan wadannan abubuwa game da kansa, 'Allah, na gode maka, da cewa ni ba kamar sauran mutane dake mazambata ba, ko marasa adalci, ko mazinata, ko kamar wannan mai karbar harajin. **12** Duk mako ina azumi sau biyu. Nakan bayar da zakkar dukan abin da na samu.' **13** Amma mai karbar harajin kuwa yana tsaye daga (aiōnios g166) **19** Yesu ya ce masa, "Don me ka kira ni managarcı? Babu wani managarcı sai Allah kada. **20** Ka dai san dokokin - kada ka yi zina, kada ka yi kisankai, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar karya, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka." **21** Sai shugaban ya ce, "Dukan wadannan abubuwa na kiyaye su tun a kuruciya ta." **22** Da Yesu ya ji haka, ya ce masa, "Abu daya ne kadai ya rage maka. Dole ne ka sayar da dukan mallakarka, ka rarraba wa gajiyayyu, za ka kuma sami wadata a sama - sa'annan ka zo ka biyonı." **23** Amma da mai arzikin ya ji wadannan abubuwa, sai yayi bakin ciki kwarai, don shi mai arziki ne sosai. **24** Yesu kuwa, da ya ga ransa ya baci, sai ya ce, "Yana da wuya masu dukiya su shiga mulkin Allah! **25** Zai zama da sauki rakumi ya shiga kafar allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah." **26** Wadanda suka ji wannan magana suka ce, "Idan hakane wa zai sami ceto kenan?" **27** Yesu ya amsa, "Abin da ya fi karfin mutum, mai yiwuwa ne a gun Allah." **28** Sai Bitrus ya ce, "To, ga shi mun bar mallakarmu, mun bi ka." **29** Yesu ya ce masu, "Hakika, ina gaya maku, ba wanda zai bar gida, ko matarsa, ko 'yan'uwansa, ko iyayensa, ko kuma 'ya'yansa, saboda mulkin Allah, **30** sa'annan ya kasa samun ninkin ba ninkin a duniyan nan, da rai na har abada a duniya mai zuwa." (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Bayan da ya tara su goma sha biyun nan, ya ce masu, "Ga shi, muna tafiya zuwa Urushalima, duk abubuwan da aka rubuta game da Dan Mutum ta hannun annabawa zasu tabbata. **32** Gama za a bashe shi ga al'ummai, a yi masa ba'a, a wulakanta

shi, a kuma tofa masa miyau. **33** Za su yi masa bayinsa guda goma, ya ba su fam goma, sai ya bulala, su kashe shi, a rana ta uku kuma zai ce masu, 'Ku yi kasuwanci da wannan har sai tashi.' **34** Amma ba su fahimci ko daya daga na dawo.' **14** Amma mutanensa suka ki shi sai cikin wadannan abubuwa ba, domin zancen suka aiki jakadu bayansa, cewa, 'Ba za mu yarda nan a boye yake daga garesu, ba su ma gane wannan mutum ya yi mulki a kanmu ba.' **15** abin da aka fada ba. **35** Da ya kusato Yariko, ga Anan nan sa'adda ya koma kuma, bayan da ya wani makaho zaune a gefen hanya, yana bara, sami mulkin, sai ya ba da umarni a kira masa **36** da ya ji taro na wucewa, sai ya tambaya ko bayin da ya basu kudi, domin ya san ribar da menene. **37** Suka ce masa Yesu Banazarat ne suka samu wajen kasuwancin da suka yi. **16** Na yake wucewa. **38** Sai makahon ya ta da murya farkon ya zo wurinsa, cewa, 'Ubangiji, fam nan mai karfi, ya ce, "Yesu, Dan Dauda, ka yi mani na ka ya yi riban fam goma.' **17** Masarauncin jinkai." **39** Sai wadanda suke gaba suka kwabe ya ce masa, 'Madalla, bawan kirki. Domin ka shi, suna gaya masa ya yi shiru. Amma ya kara yi aminci a karamin abu, za a baka iko kan daga murya kwarai da gaske, yana cewa, "Dan birane goma.' **18** Na biyun ya zo, yana cewa, Dauda, ka yi mani jinkai." **40** Sai Yesu ya tsaya, 'Fam na ka, Ubangiji, ya yi ribar fam biyar.' **19** ya umarta a kawo shi wurinsa. Da makahon ya Sai masarauncin yace masa, 'Ka dauki mulkin zo kusa, sai Yesu ya tambaye shi, **41** "Me kake birane biyar.' **20** Wani kuma ya zo, yana cewa, so in yi maka?" Ya ce, "Ubangiji, ina so in samu 'Ubangiji, ga fam naka da na ajiye shi da kyau gani." **42** Yesu ya ce masa, "Karbi ganin gari, cikin kaya, **21** gama na ji tsoronka, domin kai bangaskiyarka ta warkar da kai." **43** Nan take mutum mai tsanani ne. Kana daukar abu da ya samu gani, ya bi Yesu, yana daukaka Allah. Ganiin haka, sai duk jama'a suka yabi Allah.

19 Yesu ya shiga Yariko ya na wucewa cikinta.

2 Sai ga wani mutum a wurin mai suna Zakka. Shugaba ne na masu karban haraji, kuma mai arziki ne. **3** Yana kokarin ya ga ko wanene Yesu, amma bai iya gani ba sabo da yawan jama'a, domin shi gjajere ne. **4** Sai ya ruga gaba ya hau itacen baure domin ya gan shi, saboda Yesu zai wuce ta wannan hanya. **5** Sa'adda Yesu ya zo wurin, ya kalli sama sai ya ce masa, "Zakka, ka sauksa da sauri, domin yau dole in sauksa a gidanka." **6** Sai ya sauksa da sauri, ya karbe shi da farin ciki. **7** Sa'adda dukansu suka ga wannan, sai suka yi gunaguni, cewa, "Ya ziyan ci mutum mai zunubi." **8** Zakka ya tsaya ya ce wa Ubangiji, "Duba, Ubangiji, zan ba matalauta rabin arzikina, idan kuma na cuci wani a kome, zan mai da adadinsa sau hudu." **9** Yesu ya ce masa, "Yau ceto ya shigo wannan gida, domin shi ma dan Ibrahim ne. **10** Gama Dan Mutum ya zo ne domin ya nemii, ya kuma ceci batattun mutane." **11** Da suka ji wadannan abubuwan, ya cigaba da magana, sannan ya fada masu wani misali, domin yana kusa da Urushalima, sai suka yi tsamani mulkin Allah za ya bayyana nan da nan. **12** Sai ya ce, "Akwai wani mutum mai sarauta wanda ya tafi wata kasa mai nisa domin ya karba wa kansa mulki sa'annan ya dawo. **13** Sai ya kira

wadannan abokan gabana, wadanda ba sa so in yi mulki bisansu, a kawo su nan a kashe su a gaba na.' **28** Da ya fadi wadannan abubuwan, sai ya yi gaba, yana tafiya zuwa Urushalima. **29** Ananan sa'adda ya zo kusa da Baitfaji da Baitanya, a kan tudu da a ke kira Zaitun, sai ya aiki almajiransa guda biyu, cewa, **30** cewa, "Ku tafi cikin kauye da ke gabanku. Sa'adda ku ka shiga, za ku same dan aholaki da ba a taba hawansia ba. Ku kwance sai ku kawo mani shi. **31** Idan wani ya tambaye ku, 'Don me ku ke kwance shi?' Ku ce, 'Ubangiji ne ke bukatarsa.' **32** Wadanda aka aike su suka je sun sami aholakin kamar yadda Yesu ya gaya masu. **33** Sa'adda suna kwance aholakin, sai masu shi suka ce masu, "Don me ku ke kwance aholakin?" **34** Suka ce, "Ubangiji yana bukatar sa." **35** Suka

kawo wa Yesu, suka shimpida tufafinsu akan wanne iko nake yin wadannan abubuwan ba." aholakin sai suka dora Yesu akansa. **36** Da yana **9** Ya gaya wa mutane wannan misali, "Wani cikin tafiya, suka shimpida tufafinsu akan hanya. mutum ya dasa gonar inabi, ya ba wadansu **37** Da ya yi kusa da gangaren tudun Zaitun, sai manoma jinginarta, sai ya tafi wata kasa har ya dukan taron almajiransa suka fara yin murna dade. **10** Da lokacin girbi ya yi sai ya aiki wani suna kuma yabon Allah da murya mai karfi bawansa zuwa wurin manoman, saboda su bashi domin dukan ayukan al'ajibi da suka gani, **38** daga cikin anfanin gonar. Amma manoman cewa, "Albarka ta tabbata ga sarki da ke zuwa suka doke shi, sai suka kore shi hannu wofi. cikin sunan Uba! Salama a sama da daraja mafi **11** Ya aike wani bawa kuma sai suka daddoke daukaka kuma!" **39** Wadansu Farisawa daga shi, suka kunyatar da shi, suka kore shi hannu cikin taron jama'a suka ce masa, "Malam, ka wofi. **12** Ya kuma sake aike na uku suka yi masa tsauta wa almajiranka." **40** Yesu ya amsa ya rauni, suka jefar da shi a waje. **13** Sai mai gonar ce, "Ina gaya maku gaskiya, in wadannan sun inabin ya ce, 'Me zan yi? Zan aiki kaunattacen yi shiru, duwatsu za su yi shewa.' **41** Sa'adda dana. Watakila zasu ba shi daraja." **14** Amma Yesu yana kusatowa, sai ya yi kuka akan birnin, sa'adda manoman suka gan shi, suka yi shawara **42** cewa, "Da kun san wannan rana, ko ku ma, a tsakaninsu, cewa, 'Wannan ne magajin. Bari abubuwan da ke kawo maku salama! Amma mu kashe shi, saboda gadon ya zama namu.' **15** yanzu an boye su daga idanunku. **43** Gama rana Suka jefar da shi waje daga gonar, suka kashe zata ta zo a gareki, da makiyan ki zasu gina shi. Menene ubangijin gonar inabin zai yi da ganuwa a kewaye da ke, su kuma fada maki su? **16** Zai zo ya halakar da wadannan manoma, daga kowace gefe. **44** Za su sare ki kasa tare sai ya ba wadansu gonar." Da suka ji wannan, da 'ya'yanki. Ba za su bar wani dutse akan suka ce, "Allah ya sawake!" **17** Amma Yesu ya dan'uwansa ba, domin ba ki lura da lokacin da kalle su, sai yace, "Menene ma'anar wannan Allah ya na kokarin ceton ki ba." **45** Yesu ya nassi? 'Dutsen da magina suka ki, an mayar shiga Haikalin sai ya fara korar masu sayarwa, da shi kan kusurwa?' **18** Duk wanda ya fadi **46** ya na ce masu, "A rubuce yake, 'Gida na zai kan dutsen zai farfashe. Amma duk wanda zama wurin addu'a,' amma kun mayar da shi dutsen ya fadi a kansa, zai rugurguza shi." **19** kogon mafasa." **47** Yesu yana nan yana koyarwa Sai marubutan da manyan firistocin suka so su kowace rana a cikin haikali. Amma manyan kama shi a wannan sa'a, domin sun sani ya yi firistoci da marubuta da shugabanin jama'a wannan misali a kansu ne. Amma sun ji tsoron suna so su kashe shi, **48** amma ba su sami mutane. **20** Suna fakonsa, suka aiki magewaya, hanyar yin wannan ba, domin mutane suna sauraron sa sosai.

20 Ana nan wata rana, Yesu yana kan koyarwa a haikali da wa'azin bishara, sai shugaban firistoci da marubuta suka zo wurinsa da dattawa. **2**Suka yi magana, su na ce masa, "Gaya mana da wanne iko ne ka ke yin wadannan abubuwan? Ko wanene ya baka wannan ikon?" **3**Ya amsa sai ya ce masu, "Ni ma zan yi maku tambaya. Gaya mani game **4** da baptisman Yahaya. Daga sama take ko kuwa daga mutane ne?" **5**Sai suka yi mahawara da junansu, suna cewa, "In mun ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To don me ba ku ba da gaskiya gareshi ba?' **6**Amma in mun ce, 'Daga mutane ne,' dukan mutane za su jejefe mu da duwatsu, domin sun tabbata a ransu Yahaya annabi ne." **7**Sai suka amsa cewa ba su san ko daga ina ne take ba. **8**Yesu yace masu, "To haka ni ma ba zan gaya maku ko da

sami kuskure cikin maganarsa, don su mika shi ga hukumci da kuma ikon gwamna. **21** Suka tambaye shi, cewa, "Malam, mun sani da cewa kana fada da koyer da abin ke daidai, kuma ba wanda yake cusa maka ra'ayi, amma kana koyer da gaskiya game da hanyar Allah. **22** Wai shin doka ne mu biya haraji ga Kaisar, ko babu?" **23** Amma Yesu ya gane makircinsu, sai ya ce masu, **24**"Nuna mani dinari. Sifar wanene da kuma rubutun wanene akan sa?" Suka ce, "Na Kaisar ne." **25**Sai ya ce masu, "To sai ku ba Kaisar abin da ke na Kaisar, ku kuma ba Allah, abin da ke na Allah." **26**Marubutan da manyan firistocin ba su sami abin zargi cikin maganarsa, a gabon mutane ba. Suka yi mamakin amsar sa, ba su kuma ce komai ba. **27** Sa'adda wadansu Sadukiyawa suka zo wurinsa, wadan da suka ce babu tashin mattatu, **28** suka tambaye shi, cewa, "Malam, Musa ya rubuta mana cewa idan

dan'uwani mutum ya mutu, mai mace kuma ba maganan haikali, yadda aka yi masa ado da shi da yaro, sai dan'uwansa ya auri matar, ya duwatsu masu daraja da bayebaye, ya ce, 6 samar wa dan'uwansa yaro. 29 Akwai 'yan'uwa "Game da wadannan abubuwa da ku ke gani, guda bakwai kuma na farin ya yi aure, sai ya rana tana zuwa da ba dutse ko daya da zai zauna mutu babu da, 30 haka ma na biyun. 31 Na ukun kan dan'uwansa da ba za a rushe kasa ba." 7 Sai ya aure ta, haka nan na bakwai ma bai bar yaya suka yi masa tambaya, cewa, "Malam, yaushe ne ba, har suka mutu. 32 Daga bayo sai matar ma wadannan abubuwan zusu faru? Menene kuma ta mutu. 33 To a ranar tashin mattatu, matar wa zai zama alama sa'adda wadannan abubuwa za ta zama? Domin duka bakwai din sun aure ta." 34 Yesu ya ce masu, "'Ya'yan duniyan nan suna shirin faruwa?" 8 Yesu ya amsa, "Ku yi hankali kada a rude ku. Gama dayawa zusu zo a cikin sunana, suna cewa, 'Ni ne shi,' kuma, 'Lokaci ya yi kusa.' Kada ku bi su. 9 Sa'adda ku ka ji game da yakoki da hargitsi, kada ku firgita, dole ne wadannan abubuwa su faru tukuna, amma karshe ba zai faru nan da nan ba." 10 mala'iku kuma su 'ya'yan Allah ne, da shike Sa'annan ya ce masu, "Al'umma za ta tasar ma su 'ya'yan tashin matattu ne. 37 Amma batun al'umma, mulki kuma za ya tasar wa mulki. 11 tashi matattu, ko Musa ma ya nuna wannan, Za a yi babbar girkizan kasa, a wurare dabam a cikin jeji, inda ya kira Ubangiji, Allah na dabam kuma za a yi yunwa da annoba. Za a Ibrahim da kuma Allah na Ishaku da Allah na yi al'amura masu ban tsoro da manyan alamu Yakubu. 38 Yanzu shi ba Allahn matattu ba ne, daga sama. 12 Amma kafin abubuwan nan duka, amma na masu rai, saboda duka suna raye a za su kama ku, su kuma tsananta maku, suna wurinsa." 39 Wadansu marubuta suka amsa, mika ku ga majami'u da kuma gidajen kurkuku, "Malam, ka amsa da kyau." 40 Gama ba su za su kawo ku gabon sarakuna da gwamnoni sake yi masa wadansu tambayoyi ba. 41 Yesu saboda sunana. 13 Zai zamar maku zarafin ya ce masu, "Yaya suke cewa Almasihu dan shaida. 14 Saboda haka ku kudurta a ranku Dauda ne? 42 Gama Dauda da kansa ya ce a kada ku shirya yadda za ku amsa, 15 gama ni cikin littafin Zabura, Ubangiji ya ce wa Ubangiji za ba ku kalmomi da hikima, wadda dukan na, 'Zauna a hanun dama na, 43 sai na maida makiyanku ba za su yi tsayayya ko su karyata makiyanka a karkashin tafin sawunka.' 44 Dauda ku ba. 16 Amma har da mahaifa da 'yan'uwa da ya kira Kristi 'Ubangiji', to ta yaya ya zama dan dangi da abokai za su bashe ku, su kuma kashe Dauda?" 45 Dukan mutane suna ji ya ce wa wadansun ku. 17 Kowa zai ki ku saboda sunana. almajiransa, 46 "Ku yi hankali da marubuta, 18 Amma ba ko gashin kanku da zai hallaka. 19 wadanda suna son tafiya da manyan riguna, A cikin hankurin ku za ku ribato rayukanku. 20 suna kuma son a gaishe su a cikin kasuwanni, Sa'adda ku ka ga Urushalima tana kewaye da da mayan wuraren zama a cikin majami'u, da sojoji, sai ku sani da cewa faduwarta ta yi kusa. kuma manyan wurare a wurin bukukkuwa. 47 21 Sai wadanda su ke Yahudiya su gudu zuwa Suna kuma kwace wa gwamraye gidaje, suna kan tuddai, wadanda suke tsakiyar gari kuma kuma badda kama ta wurin yin doguwar addu'a. 22 Gama wadannan ranakun ramako ne, saboda duka abubuwan da aka rubuta su cika. 23 Kaiton wadanda suke da juna biyu da masu ba da mama a wannan kwanakin! Gama za a sha kunci mai girma a kasan, da fushi kuma zuwa ga mutanen nan. 24 Za su fadi ta kaifin takobi kuma za a kai su cikin bauta ga dukan kasashe, al'ummai za su tattake Urushalima, har ya zuwa lokacin al'ummai ya cika. 25 Za a ga alamomi cikin rana da wata da kuma taurari. A dunia kuma, al'ummai za su sha kunci, za su rude saboda rurin teku da rakuman ruwa. 26

21 Yesu ya tada ido sai ya ga mutane masu arziki wadanda suke saka baikonsu a cikin ma'aji. 2 Ya ga wata gwauruwa matalauciya tana saka anini biyu a ciki. 3 Sai ya ce, "Gaskiya ina gaya maku, wannan matalauciyar gwauruwa ta saka fiye da dukansu. 4 Duka wadannan sun bayar da baikonsu daga cikin yalwarsu. Amma wannan gwauruwan, daga cikin talaucin ta, ta saka dukan iyakar kudinta na zaman gari da take da shi." 5 Kamar yadda wadansu suke

Mutane za su suma da tsoro da kuma da tunanin na?" 12 Zai nuna maku babban bene wanda abubuwa da za su abko wa duniya. Gama za a yake a shirye. Ku shirya a can." 13 Sai suka girgiza ikokin sammai. 27 Sa'annan za su ga tafi, suka sami komai kamar yadda ya gaya Dan Mutum yana zuwa a cikin gajimarai da masu. Sai suka shirya abincin Idin ketarewan. iko da daukaka mai girma. 28 Amma sa'adda 14 Sa'adda lokacin ya yi, ya zauna da almajiran. wadannan abubuwa suka fara faruwa, tashi 15 Sai ya ce masu, "Ina da marmari matuka in ci saye, sai ku daga kanku sama, saboda ceton ku wannan abincin Idin ketarewa da ku kamin in ya kusato." 29 Yesu ya bada misali, "Duba itacen sha wahala. 16 Gama na ce maku, ba zan ci shi baure, da duka itatuwa. 30 Sa'adda su ke fitar kuma ba, sai dai an cika shi a mulkin Allah." 17 da ganye, za ku gani da kanku cewa bazara ta Sai Yesu ya dauki koko, sa'adda ya yi godiya, sai yi kusa kuma. 31 Haka kuma, sa'adda ku ka ga yace, "Karba wannan, ku rarraba a tsakaninku. wadannan abubuwa suna faruwa, ku sani cewa 18 Gama ina ce maku, ba zan sha wannan ruwan mulkin Allah ya yi kusa. 32 Gaskiya, na ke gaya inabi kuma ba, sai dai mulkin Allah ya zo." maku, wannan zamani ba za ya shude ba, sai 19 Sai ya dauki gurasa, sa'adda ya yi godiya, duka abubuwan nan sun faru. 33 Sama da kasa ya kakkarya shi, sai ya ba su, cewa, "Wannan za su shude, amma maganata ba za ta shude jikina ne wanda aka bayar dominiku. Ku yi ba. 34 Amma ku lura da kanku, domin kada wannan domin tunawa da ni." 20 Sai ya dauki ku nawaita zuciyarku da tararradin duniya da kokon kuma bayan jibi, cewa, "Wannan koko shayeshaye da damuwa ta rayuwa. Gama ranar sabon alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar za ta zo babu shiri 35 kamar tarko. Gama zai zo dominiku. 21 Amma ku yi lura. Wanda zai bashe akan kowa da ke rayuwa a fuskar dukan duniya. ni yana tare da ni a teburi. 22 Gama Dan Mutum 36 Amma ku zama a fadake kowanne lokaci, zai tafi lallai kamar yadda aka kaddara. Amma kuna addu'a domin ku iya samun karfin tserewa kaiton wannan mutum da shine za ya bashe dukan wadannan abubuwa da za su faru, da shi!" 23 Sai suka fara tambaya a tsakaninsu, kuma yadda za ku tsaya a gaban Dan Mutum." wanene a cikinmu da zai yi wannan abu. 24 37 Da rana yana koyarwa a cikin haikali, dukan Sai gardama ta tashi a tsakaninsu game da dare kuma yakan tafi dutsen da a ke kira zaitun. wanene mafi girma. 25 Ya ce masu, "Sarakunan 38 Dukan mutane suka rika zuwa wurinsa da al'ummai suna nuna iko akansu, kuma wadanda sassafe domin su ji shi a haikali.

22 Anan nan idin gurasa mara yisti ya yi kusa, wanda a ke kira Idin ketarewa. 2 Manyan firistoci da marubuta suka yi shawara yadda za su kashe Yesu, gama suna jin tsoron mutane. 3 Shaidan ya shiga Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin goma sha biyun. 4 Yahuza ya je ya yi shawara da manyan firistoci da Jarumawa yadda zai ba da Yesu a garesu. 5 Suka yi farin ciki, suka yarda su ba shi kudi. 6 Sai ya yarda, sai ya nimi dama yadda zai ba da shi garesu a lokacin da babu taro. 7 Ranar idin gurasa mara yisti ya yi, da dole za a yi hadayan rago na Idin ketarewa. 8 Yesu ya aiki Bitrus da Yahaya, ya ce masu, "Ku je ku shirya mana abincin Idin ketarewa, domin mu ci." 9 Suka tambaye shi, "A ina ka ke so mu shirya?" 10 Ya amsa masu, "Ku ji, sa'adda ku ka shiga birnin, wani mutum mai dauke da tulun ruwa zai same ku. Ku bishi zuwa cikin gidan da za ya shiga. 11 Sai ku gaya wa mai gidan, 'Malam ya ce, "Ina dakin baki, inda zan ci abincin Idin ketarewa da almajirai

su ke iko a kansu ana ce da su masu mulki da daraja. 26 Amma kada ya zama haka da ku. A maimakon haka, bari wanda ya ke mafi girma a cikinku ya zama mafi kankanta. Bari wanda yafi muhimmanci kuma ya zama kamar mai hidima. 27 Gama wanene yafi girma, wanda ya zauna a teburi, ko kuwa wanda yake yin hidima? Ba wanda ya zauna a teburi ba? Duk da haka ina kamar mai hidima a tsakaninku. 28 Amma ku ne wadanda ku ke tare da ni a cikin jarabolina. 29 Na baku mulki, kamar yadda Ubana ya ba ni mulki, 30 domin ku ci ku kuma sha a teburi na mulkina. Za ku zauna a kan kursiyai kuna shari'anta kabilun nan goma sha biyu na Israila. 31 Siman, Siman, ka yi hankali, shaidan ya nemi izini a bada kai domin ya tankade ka kamar alkama. 32 Amma na yi maka addu'a, saboda kada bangaskiyarka ta fadi. Bayan da ka juyo kuma, ka karfafa 'yan'uwanka." 33 Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, ina shirye in tafi tare da kai zuwa cikin kurkuku da zuwa mutuwa." 34 Yesu ya amsa masa, "Ina gaya maka, Bitrus, kamin caran zakara a yau, za ka yi musu na

sau uku cewa ba ka sanni ba.” 35 Sa’annan ya zaune a tsakaninsu. 56 Sai wata baranya ta Yesu ya ce masu, “Lokacin da na aike ku babu ganshi ya zauna a hasken wuta, sai ta zura masa jaka, ko burgami ko takalma, ko kun rasa wani ido ta ce, “Wannan mutum ma yana tare da abu? Sai suka amsa, “Babu.” 36 Ya kuma ce shi.” 57 Amma Bitrus ya yi musu, yana cewa, masu, “Amma yanzu, wanda ya ke da jaka, bari “Mace, ban san shi ba.” 58 Bayan dan karamin ya dauka, da kuma burgami. Wanda ba shi da lokaci sai wani mutum ya gan shi, sai ya ce, takobi sai ya sayar da taguwarsa ya sayi guda. “Kaima kana daya daga cikinsu.” Amma Bitrus 37 Gama ina ce maku, abin da aka rubuta game ya ce, “Mutumin, ba ni ba ne.” 59 Bayan sa'a da ni dole sai ya cika, ‘An lisalta shi kamar daya daya sai wani mutum ya nace da cewa, “Gaskiya daga cikin masu karya doka.’ Gama abinda aka wannan mutum yana tare da shi, gama shi dan fada akaina ya cika.” 38 Sai suka ce, “Ubangiji, Galili ne.” 60 Amma Bitrus ya ce, “Mutumin, duba! Ga takuba biyu.” Sai ya ce masu, “Ya ban san abin da kake fada ba.” Sai nan da nan, isa.” 39 Bayan cin abincin yamma, Yesu ya tafi, da yana cikin magana, sai zakara ta yi cara. kamar yadda ya saba yi, zuwa dutsen Zaitun, 61 Yana juyawa, sai Ubangiji ya dubi Bitrus. sai almajiran suka bi shi. 40 Sa’adda suka iso, ya Sai Bitrus ya tuna kalmar Ubangiji, sa’adda ya ce masu, “Ku yi addu'a domin kada ku shiga ce masa, “Kafin zakara ya yi cara yau za ka cikin jaraba.” 41 Ya rabu da su misalin nisan musunce ni sau uku.” 62 Da fitowarsa waje, jifa, sai ya durkusa kasa ya yi addu'a, 42 yana Bitrus ya yi kuka mai zafi. 63 Sai mutanen da cewa “Uba, in ka yarda, ka dauke wannan kokon ke tsare da Yesu suka yi masa ba'a da bulala daga gareni. Ko da yake ba nufina ba, amma kuma. 64 Bayan da suka rufe masa idanu, suka bari naka nufin ya kasance.” 43 Sai mala’ika tambaye shi, cewa, “Ka yi annabcil Wa ya buge daga sama ya bayyana a wurinsa, yana karfafa ka?” 65 Suka yi wadansu miyagun maganganu shi. 44 Yana cikin wahala sosai, sai ya dukufa na sabo game da Yesu. 66 Da gari ya waye, sai cikin addu'a, har zufarsa kuma tana diga a kasa dattawa suka hadu tare, da manyan firistoci kamar gudajen jini. 45 Sa’adda ya tashi daga da marubuta. Sai suka kai shi cikin majalisa addu'arsa, sai ya zo wurin almajiran, ya same 67 suka ce, “Gaya mana, in kai ne Almasihu.” su suna barci domin bakin cikinsu, 46 sai ya Amma yace masu, “Idan na gaya maku, ba za ku tambaye su, “Don me kuke barci? Tashi ku yi gaskanta ba, 68 idan na yi maku tambaya, ba za addu'a, saboda kada ku shiga cikin jaraba.” 47 ku amsa ba. 69 Amma nan gaba, Dan Mutum zai Sa’adda yana cikin magana, sai, ga taron jama'a zauna a hannun dama na ikon Allah.” 70 Suka suka bayana, tare da Yahuza, daya daga cikin ce masa, “Ashe kai Dan Allah ne?” Sai Yesu ya sha biyun, ya na jagabansu. Sai ya zo kusa da ce masu, “Haka kuka ce, nine.” 71 Suka ce, “Don Yesu domin ya yi masa sumba, 48 amma Yesu me muke neman shaida? Gama mu da kanmu ya ce masa, “Yahuza, za ka ba da Dan Mutum munji daga bakinsa.”

da sumba?” 49 Sa’adda wadanda suke kewaye da Yesu suka ga abin da yake faruwa, sai suka ce, “Ubangiji, mu yi sara da takobi ne?” 50 Sai daya daga cikinsu ya kai wa bawan babban firist sara a kunne, sai ya yankee masa kunnensa na dama. 51 Yesu ya ce, “Ya isa haka.” Sai ya taba kunnensa, sai ya warkar da shi. 52 Yesu yace wa manyan firistoci, da masu tsaron haikali, da dattawa wadanda suke gaba da shi, “Kun fito kamar za ku kama dan fashi, da takuba da sanduna? 53 Sa’adda nake tare da ku kowace rana a haikali, ba ku kama ni ba. Amma wannan shine lokacinku, da kuma ikon duhu.” 54 Suka kama shi, sai suka tafi da shi, suka kawo shi cikin gidan babban firist. Amma Bitrus yana binsa daga nesa. 55 Bayan da suka hura wuta a tsakiyar gidan da suka zazzauna tare, Bitrus

23 Sai duk taron suka tashi, suka kawo Yesu gaban Bilatus. 2 Suka fara saransa, cewa “Mun same wannan mutum yana ruda kasarmu, ya haramta a ba Kaisar haraji, yana kuma cewa shi da kansa ne Almasihu, sarki.” 3 Bilatus ya tambaye shi, cewa “Shin kaine Sarkin Yahudawa?” Sai Yesu ya amsa masa ya ce, “Haka ka ce.” 4 Sai Bilatus ya ce wa manyan firistocin da taro mai yawa, “Ban samu ko laifi daya game da wannan mutumin ba.” 5 Amma suka yi ta cewa, “Yana ta da hankalin mutane da koyarwa a dukan Yahudiya, ya fara daga Galili har zuwa ga wannan wuri.” 6 Sa’adda Bilatus ya ji wannan, sai ya tambaya ko mutumin daga Galilene. 7 Sa’adda ya gane cewa yana karkashin mulkin Hirudus, sai ya tura Yesu wurin Hirudus, wanda

shi da kansa yana Urushalima a wadannan amma ku yi kuka domin kanku da 'ya'yanku. **29**
kwanakin. **8** Sa'adda Hirudus ya ga Yesu, sai ya Gama ku gani, kwanaki suna zuwa da za su ce,
cika da farin ciki sosai, saboda ya so ganinsa 'Albarka ta tabbata ga bakararru da wadanda
tunda dadewa. Tun can ya ji game da shi sai ya basu taba haihuwa ba da kuma wadanda ba
yi begen ganin wadansu al'ajibai da zai yi. **9** a taba shan mamansu ba.' **30** Sa'annan za su
Hirudus ya tambaye Yesu cikin kalmomi masu fara ce wa duwatsu, 'Ku fado bisanmu,' da
yawa, amma Yesu bai amsa masa da komai ba. tuddai ma, 'Ku rufe mu.' **31** Gama idan sun
10 Sai manyan firistoci da marubuta suka tsaya, yi wadannan abubuwon lokacin da itace yana
suna ta yi masa zargi mai zafi. **11** Hirudus da danye, me zai faru sa'adda ya bushe?" **32** Aka kai
sojojinsa suka zarge shi, suka kuma yi masa wadansu mutum biju masu laifi, domin a kashe
ba'a, suka sa masa tufafi masu kyau, sa'annan shi tare da su. **33** Sa'adda suka zo wurin da a ke
ya sake aika Yesu zuwa wurin Bilatus. **12** Sai kira kwalluwa, nan suka giciye shi da barayin,
Hirudus da Bilatus suka zama abokai a wannan daya daga hannun damansa dayan kuma daga
rana (da ma su abokai gaba ne). **13** Bilatus ya hannun hagu. **34** Yesu yace, "Uba, ka yafe masu,
kira manyan firistoci tare da masu mulki da gama basu san abin da suke yi ba." Sai suka jefa
kuma taron jama'ar, **14** sai ya ce masu, "Kun kuri'a, suka rarraba tufafinsa. **35** Mutane sun
kawo mani wannan mutum kamar wanda yake tsaya suna kallo sa'annan masu mulki suna ta
jagorar mutane ga munanan ayyuka, ku kuma yin masa ba'a, cewa, "Ya ceci wadansu. Bari
gani, Ni, na tuhume shi a gabanku, ban sami ya ceci kansa, idan shine Almasihu na Allah,
ko kuskure daya daga mutumin nan game da zababben nan." **36** Sojojin ma suka yi masa
abinda ku ke zarginsa da shi ba. **15** Babu, ko dariya, suna zuwa wurinsa, suna mikha masa
Hirudus ma, ya sake komar mana da shi, kun ruwan tsami, **37** suna cewa, "Idan kai Sarkin
gani, babu wani abu wanda ya yi da ya cancanci Yahudawa ne, ceci kanka." **38** Akwai wata alama
mutuwa, **16** saboda haka zan yi masa horo bisansa, "Wannan shine Sarkin Yahudawa." **39**
sa'annan in sake shi." **17** [Ya zama dole Bilatus Daya daga cikin barayi wanda aka giciye, ya
ya sakar wa Yahudawa wani daurarr guda daya zage shi, cewa, "Ba kai ne Almasihu ba? Ka ceci
lokacin idin.] **18** Amma dukansu suka yi ihu kanka da mu." **40** Amma dayan ya amsa, ya
tare, cewa, "A tafi da wannan mutumin, sai tsauta masa cewa, "Ba ka tsoron Allah, da yake
a sako mana Barabbas!" **19** Barabbas mutum shari'arka daya ne da nasa? **41** Mu kam an yi
ne wanda aka sa a cikin kurkuku saboda wani ma na daidai, gama mun samu bisa ga abin da
tada hankali a cikin birni da kuma kisankai. muka yi. Amma wannan mutum bai yi wani abu
20 Bilatus ya sake yi masu magana, yana so ya mara kyau ba." **42** Sai ya kara, "Yesu, ka tuna da
saki Yesu. **21** Amma suka yi ihu, cewa, "A giciye ni sa'adda ka shiga mulkinka." **43** Yesu ya ce
shi, a giciye shi." **22** Sai ya sake ce masu sau na masa, "Gaskiya ina ce maka, yau za ka kasance
uku, "Don me, wace magunta wannan mutum tare da ni a firdausi." **44** Anan nan a wajen sa'a
ya yi? Ban sami wani abu da ya isa sanadin na shida, sai duhu ya mamaye kasar duka har
mutuwa game da shi ba. Saboda haka bayan zuwa sa'a na tara **45** sa'adda rana ya fadi. Sai
na hore shi, zan sake shi." **23** Amma suka nace labulen haikal in ya rabu a tsakiya zuwa kasa. **46**
da murya mai karfi, suna so a giciye shi, sai Da kuka da murya mai karfi, Yesu yace, "Uba,
muryarsu ta rinjayi Bilatus. **24** Sai Bilatus ya na mika Ruhu na a hannunka." Bayan da ya fadi
yarda ya yi masu bisa ga abin da suke so. **25** Ya wannan, sai ya mutu. **47** Sa'adda jarumin ya ga
sako masu wanda suka tambaya ya ba su wanda abin da ya faru, ya daukaka Allah, cewa, "Lallai
aka sa a kurkuku domin tada hankali da kuma wannan mutumin mai adalci ne." **48** Sa'adda
kisankai. Amma ya ba da Yesu bisa nufinsu. **26** dukan taro mai yawa wadanda suka zo tare
Da suka tafi da shi, sai suka kama wani mai domin su shaidda da idanunsu suka ga abubuwon
suna siman Bakurane, yana zuwa daga karkara, da suka faru, suka koma suna bugan kirjinsu. **49**
sai suka daura masa giciyen ya dauka, yana biye Amma duk idon sani, da kuma matan da suka bi
da Yesu. **27** Babban taron jama'a, da na mata shi tun daga Galili, suka tsaya daga nesa, suna
da suke makoki da kuka dominisa, suna binsa. duban wadannan abubuwon. **50** Ga shi kuwa,
28 Amma da ya juya wurinsu, Yesu yace, "Yan wani mutum mai suna Yusufu, shi dan majalisa
matan Urushalima, kada ku yi kuka domina, ne, nagari ne kuma mutum mai adalci ne **51** (bai

yarda da shawarar da kuma abin da suka aikata cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya amsa masa, "Kai ba), daga Arimatya a kasar Yahudiya, wanda ne kadai mutumin da ke Urushalima wanda bai yake jiran mulkin Allah. **52** Wannan mutum, san abubuwana da suka faru a can a wannan ya sami Bilatus, ya tambaya a bashi jikin Yesu. kwanakin ba?" **19** Yesu ya ce masu, "Wadanne **53** Ya saukar da shi kasa, sai ya nade shi cikin abubuwa?" Suka amsa masa, "Abubuwa game likafani na linin mai kyau, ya kwantar da shi da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke annabi ne, mai cikin kabari da aka sassaka shi daga dutse, inda manyan ayuka da kalmomi daga Allah da kuma ba a taba binne wani ba. **54** Ranar kuwa, ranar shiri ce, Asabaci kuma ta kusato. **55** Matan da mutane. **20** Da yadda manyan firistoci da masu suka taho da shi tun daga Galili, suka biyo baya, ga mutuwa a kuma giciye shi. **21** Amma mun yi su ga kabarin da inda aka ajiye shi. **56** Suka koma, sai suka shirya kayan kamshi da mai. I, bayan wannan kuma, yanzu kwana uku kenan Suka kuma huta a ranar Asabaci bisa ga doka.

24 Da sassafe a ranar farko ta mako, suka zo kabarin, suka kawo kayan kamshi wadda suka shirya. **2** Sai suka samu dutsen a mirgine shi daga kabarin. **3** Suka shiga ciki, amma ba su sami jikin Ubangiji Yesu ba. **4** Ya faru kuwa, yayin da suke a rikice game da wannan, ba zato, mutane guda biyu suka tsaya a gabansu da tufafi masu walkiya. **5** Sa'adda matan suka sunkuyar da kansu kasa domin tsoro, suka ce wa matan, "Don me kuke neman mai rai ciki matattatu? **6** Baya nan, amma ya tashi! Ku tuna fa yadda ya yi maku magana tun sa'adda ya ke Galili, **7** cewa za a ba da Dan Mutum ga mutane masu zunubi su kuma giciye shi, a rana ta uku, zai tashi kuma" **8** Sai matan suka tuna da kalmominsa, **9** suka koma daga kabarin sai suka gaya wa sha dayan wadannan abubuwana da dukun sauran. **10** Su Maryamu Magadaliya, Yuwana, Maryamu uwarr Yakubu, da sauran matan da ke tare da su suka ba manzanni rohoton wadannan abubuwan. **11** Amma manzannin suka dauki maganar kamar ba ta da amfani, kuma ba su bada gaskiya ga matan ba. **12** Duk da haka Bitrus ya tashi, sai ya gudu zuwa kabarin, ya sunkuya yana kallon ciki, sai ya gan likaftani linin kadai. Sa'annan Bitrus ya tafi gidansa, yana ta mamakin abinda ya faru. **13** A ranan nan, sai ga biyu daga cikinsu suna tafiya zuwa wani kauye suna Imawus, wanda nisansa kimarin mil ne daga Urushalima. **14** Suna tattaunawa da junansu game da dukun abubuwana da suka faru. **15** Sai ya zama da cewa, sa'adda su ke tattaunawa tare da tambayoyi, sai Yesu da kansa ya matsa kusa yana tafiya tare da su. **16** Amma idanunsu basu iya ganewa da shi ba. **17** Yesu ya ce masu, "Menene ku ke magana akai sa'adda ku ke tafiya?" Suka tsaya a wurin suna bakin ciki. **18** Daya daga

cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya amsa masa, "Kai ba), daga Arimatya a kasar Yahudiya, wanda ne kadai mutumin da ke Urushalima wanda bai yake jiran mulkin Allah. **52** Wannan mutum, san abubuwana da suka faru a can a wannan ya sami Bilatus, ya tambaya a bashi jikin Yesu. kwanakin ba?" **19** Yesu ya ce masu, "Wadanne **53** Ya saukar da shi kasa, sai ya nade shi cikin abubuwa?" Suka amsa masa, "Abubuwa game likafani na linin mai kyau, ya kwantar da shi da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke annabi ne, mai cikin kabari da aka sassaka shi daga dutse, inda manyan ayuka da kalmomi daga Allah da kuma ba a taba binne wani ba. **54** Ranar kuwa, ranar shiri ce, Asabaci kuma ta kusato. **55** Matan da mutane. **20** Da yadda manyan firistoci da masu suka taho da shi domin a hukunta shi suka taha a kuma giciye shi. **21** Amma mun yi begen cewa shine wanda za ya yantar da Isra'il. I, bayan wannan kuma, yanzu kwana uku kenan tunda wadannan abubuwana suka faru. **22** Amma har'ilu yau, wadansu mata da ke tare da mu sun yi mana abin al'ajabi, da suka kasance a kabarin tunda sassafe. **23** Sa'adda ba su sami jikinsa ba, suka zo, da cewa su ma sun ga wahayin mala'iku wadanda suka ce masu ya na da rai. **24** Wasu maza wadanda ke tare da mu suka tafi kabarin, suka tarar da shi kamar yadda matan suka fada. Amma ba su ganshi ba." **25** Yesu ya ce masu, "Ku mutane masu wauta da marasa ba da gaskiya ga abin da annabawa suka fada! **26** Bai zama dole ne Almasihu ya sha wahalan wadannan abubuwana ba, ya kuma shiga cikin daukakarsa?" **27** Sa'annan da farko daga Musa da har zuwa dukan annabawa, Yesu ya fasara masu duka abubuwa da ke game da kansa a dukan littattafai. **28** Da suka yi kusa da kauyen, inda suke tafiya, ko da yake Yesu ya yi kamar zai wuce su. **29** Amma suka tilasta shi, cewa, "Ka zauna da mu, gama yamma ta yi kusa rana kuma ta kusa karewa." Sai Yesu ya tafi ya zauna da su. **30** Ya faru cewa, sa'adda ya zauna tare da su domin ya ci abinci, sai ya dauki gurasan, ya albarkace shi, ya kakkarya, sai ya ba su. **31** Sa'annan idanunsu suka bude, da suka gane shi, sai ya bace daga garesu, **32** Suka ce wa junansu, ashe zuciyarmu ba ta yi kuna a cikinmu ba, sa'adda yake magana da mu a hanya, sa'adda ya bude mana littattafai?" **33** Suka tashi a wuncan sa'a, sai suka koma Urushalima. Suka sami sha dayan nan tare, da wadanda suke tare da su, **34** cewa, "Lalle ne Ubangiji ya tashi, ya kuma bayyana ga Siman." **35** Sai suka fadi abubuwana da suka faru a hanya, da yadda aka bayyana masu Yesu sa'adda ya kakkarya gurasu. **36** Sa'adda suke fadin wadannan abubuwana, sai Yesu ya tsaya a sakaninsu, sai ya ce masu, "Salama a gareku." **37** Amma suka firigita suna cike da tsoro, suna tsammani sun ga fatalwa.

38 Yesu ya ce masu, don me ku ke damuwa?
Don me tambayoyi ke tasowa a zuciyarku? **39**
Duba hannayena da kafafuna, cewa nine da
kaina. Taba ni ku gani. Gama ruhu ba shi da
jiki da kashi, kamar yadda ku ka ga nake da
su.” **40** Bayan da ya fadi wannan, sai ya nuna
masu hannayensa da kafafunsa. **41** Sa'adda
suke cike da farin ciki, da mamaki, Yesu ya
ce masu, “Kuna da wani abinci?” **42** Sai suka
bashi gasashen kifi. **43** Yesu ya karba, ya ci
a gabansu. **44** Sai ya ce masu, “Sa'adda nake
tare da ku na gaya maku cewa duka abin da aka
rubuta a cikin dokokin Musa da na annabawa da
Zabura dole su cika.” **45** Sai ya bude hankalinsu,
saboda su gane littatafafai. **46** Ya ce masu, “A
rubuce yake, cewa Almasihu za ya sha wuya, zai
tashi kuma daga matattu a rana ta uku. **47** Ku yi
wa'azin tuba da gafarar zunubai a cikin sunansa
ga dukan al'ummai, ku fara daga Urushalima.
48 Ku shaidu ne ga wadannan abubuwan. **49**
Duba, ina aiko da alkawarin Ubana a kanku.
Amma ku jira a birni, sai an suturta ku da iko
daga sama.” **50** Sa'annan Yesu ya tafi tare da su
har sai da suka kai kusa da Betanya. Sai ya daga
hannunsa ya albarkace su. **51** Ya zama sa'adda
yake sa masu albarka, ya bar su sai aka dauke
shi zuwa cikin sama. **52** Sai suka yi masa sujada,
suka komo Urushalima da murna mai yawa. **53**
Kullayaumin suna cikin haikali, suna albarkatar
Allah.

Yohanna

1 A cikin farko akwai Kalma, Kalmar kuma tana tare da Allah, wannan Kalma kuwa Allah ne. **2** Shi kuwa tare da Allah yake tun farko. **3** Dukan abu ta wurinsa aka yi su, babu abin da aka halitta sai ta wurin sa. **4** A cikinsa rai ya ke, kuma wannan rai ya zama haske ga dukan mutane. **5** Hasken ya haskaka a cikin duhu, kuma duhun bai rinjaye shi ba. **6** Akwai wani mutum wanda Allah ya aiko, mai suna Yahaya. **7** Ya zo a matsayin mai ba da shaida game da hasken, domin kowa ya ba da gaskiya ta wurinsa. **8** Ba Yahaya ne hasken ba, amma ya zo ne domin ya shaida hasken. **9** Wannan shine haske na gaskiya mai ba da haske ga dukan mutane, da ke zuwa cikin duniya. **10** Yana cikin duniya, kuma an halicci duniya ta wurinsa, amma duniya bata san shi ba. **11** Ya zo wurin nasa, amma nasa basu karbe shi ba. **12** Amma duk iyakar wadanda suka karbe shi, suka kuma ba da gaskiya ga sunansa, ya ba su 'yanci su zama 'ya'yan Allah. **13** Wadanda aka haife su ba ta wurin jini ba, ko ta wurin nufin jiki, ko nufin mutum, amma ta wurin Allah. **14** Kalmar kuma ya zama jiki ya zauna cikin mu. Mun ga daukakarsa, daukaka irin ta makadaici shi kadai wanda ya zo daga Uban, cike da alheri da gaskiya. **15** Yahaya ya yi shaida akansa yana kira da karfi, cewa, "Wannan shine wanda na yi magana a kansa cewa, 'Shi wanda ke zuwa bayana, ya fi ni, domin ya kasance kafin ni.'" **16** Domin daga cikarsa ne muka karbi alheri akan alheri. **17** Gama shari'a ta zo daga wurin Musa. Alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu Almasihu. **18** Babu lokacin da wani ya taba ganin Allah, shi wanda shi kadai ne Allah, wanda ke jingine da kirjin Uba, shi ya bayyana shi. **19** Wannan ita ce shaidar Yahaya sa'adda Yahudawa suka aika da Fristoci da Lawiyawa zuwa gareshi don su tambaye shi, "Wanene kai?" **20** Ya fada dalla dalla, kuma bai musunta ba, yana amsa masu cewa, "ba nine Almasihu ba." **21** Sai suka tambaye shi, "To kai wanene? Kai Iliya ne?" Yace, "Ba ni ba ne." Suka ce, "Kai ne anabin?" Ya amsa, "A'a". **22** Sai suka ce masa, "Kai wanene, domin mu bada amsa ga wadanda suka aiko mu? Me kake fadi game da kanka?" **23** Yace, "Ni murya ne, da ke kira cikin jeji, 'Ku daidaita hanyar Ubangiji,' kamar yadda

annabi Ishaya ya fada." **24** Su wadanda aka aika daga wurin Farisawa suke. Sai suka tambaye shi cewa, **25** "To don me kake baftisma idan kai ba Almasihu bane, ko Iliya, ko annabin?". **26** Yahaya ya amsa masu, cewa, "Ina baftisma ne da ruwa. Amma a cikinku akwai wani tsaye wanda ba ku sani ba, **27** shi wanda ke zuwa bayana, wanda ko igiyar takalminsa ban isa in kwance ba." **28** Wadannan abubuwa sun faru ne a Baitanya, a dayan ketaren Urdun, a wurin da Yahaya ke Baftisma. **29** Washegari, Yahaya ya ga Yesu yana zuwa wurinsa ya ce, "Duba, ga Dan Ragon Allah wanda ke dauke zunubin duniya! **30** Wannan shine wanda na fada maku cewa, "Shi wanda ke zuwa bayana ya fi ni, domin ya kasance kafin ni!" **31** Ban san shi ba, amma saboda a bayyana shi ga Isra'illa ne nazo ina baftisma da ruwa. " **32** Yahaya ya shaida, cewa, "Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya daga sama, ya kuma zauna a kansa. **33** Ban gane shi ba, amma shi wanda ya aiko ni in yi baftisma cikin ruwa ya fada mani cewa, 'duk wanda ka ga Ruhun ya sauka kuma ya zauna a kansa, shine wanda ke yin baftisma cikin Ruhu mai tsarki.' **34** Na gani, na kuma shaida cewa wannan shine Dan Allah." **35** Kuma, washegari, da Yahaya na tsaye da biyu daga cikin almajiransa, **36** suka ga Yesu na wucewa, sai Yahaya ya ce, "Duba, ga Dan rago na Allah!" **37** Sai almajiransa biyu suka ji ya fadi haka, suka kuwa bi Yesu. **38** Da Yesu ya waiwaya ya gan su suna bin sa, sai ya ce masu, "Me kuke so?" Suka amsa, "Rabbi (wato 'Mallam'), ina kake da zama?" **39** Yace masu, "Zo ku gani." Sai suka zo suka ga inda yake zama; suka zauna da shi ranan nan, gama wajen sa'a ta goma ne. **40** Daya daga cikin wadanda suka ji maganar Yahaya suka kuma bi Yesu shine Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus. **41** Ya fara neman dan'uwanwa Siman yace masa, "Mun sami Almasihu" (wanda ake kira 'Kristi'). **42** Ya kawo shi wurin Yesu. Yesu ya dube shi yace, "Kai ne Siman dan Yahaya. Za a kira ka Kefas," (ma'an, 'Bitrus'). **43** Washegari, da Yesu yana shirin tafiya zuwa Galili, sai ya sami Filibus, ya ce masa, "ka biyo ni." **44** Filibus dan asalin Baitsaida ne, garin Andarawus da Bitrus. **45** Filibus ya sami Natana'ilu yace masa, "Mun same shi, shi wanda Musa ya rubuta shi a cikin attaura, da annabawa: Yesu Dan Yusufu, Banzarazat." **46** Natana'ilu ya ce masa, "za a iya samun wani abu nagari a Nazarat?" Filibus yace

masa, "Zo ka gani." **47** Yesu ya ga Natana'ilu birkitar da teburansu. **16** Yace wa masu sayar yana zuwa wurinsa sai yayi magana game da da tantabaru, "Ku fitar da wadannan abubuwa shi, "Duba, Ba-Isra'ile na hakika wanda babu daga nan. Ku daina maida gidan Ubana wurin yaudara a cikinsa." **48** Natana'ilu yace masa, "Ta kasuwanci." **17** Almajiransa suka tuna a rubuce yaya ka san ni?" Sai Yesu ya amsa masa yace, yake, "Himma domin gidanka za ta cinye ni." **18** "Tun kafin Filibus ya kira ka, sa'adda kake a Sai shugabannin Yahudawa suka amsa suka ce gindin baure, na gan ka." **49** Natana'ilu ya amsa, masa, "Wace alama za ka nuna mana, da shike "Rabbi, Kai Dan Allah ne! Kai Sarkin Isra'il a kana yin wadannan abubuwan?" **19** Yesu ya ne!" **50** Yesu ya amsa masa yace, "Don na ce amsa, "Ku rushe wannan haikali, kuma a cikin maka, 'Na gan ka a gindin Baure', ka gaskanta? kwana uku zan gina shi." **20** Sai shugabannin Za ka ga abubuwa da suka fi wannan girma." **51** Yahudawa suka ce, "An dauki shekaru arba'in Sai yace, 'Hakika, hakika ina gaya maka, zaka da shidda kamin a gama gina wannan haikal, ga sammai a bude, mala'ikun Allah kuma suna za ka dau kwanaki uku kada wajen gina shi?" **21** hawa suna sauva akan Dan Mutum."

2 Bayan kwana uku, akwai aure a Kana ta Galili, mahaifiyar Yesu kuma tana wurin. **2** An gayyaci Yesu da almajiransa zuwa auren. **3** Da ruwan inabin ya kare, mahaifiyar Yasu tace masa, "basu da ruwan inabi." **4** Yesu yace mata, "Mace, me yasa kika zo wurina? Lokaci na bai yi ba tukuna". **5** Maihafiyarsa tace wa ma'aikatan, "Ku yi duk abin da yace maku." **6** To akwai randunan ruwa na dutse guda shidda a wurin wadanda Yahudawa ke amfani da su domin al'adansu na tsarkakewa, kowace zata iya daukar durom guda. **7** Yesu yace masu, "Cika randunan da ruwa". Sai suka cika randunan makil. **8** Sai yace wa ma'aikatan, "Ku diba daga ciki ku kai wa shugaban biki." Sai suka yi hakannan. **9** Shugaban bikin ya dandana ruwan da ya zama ruwan inabin, amma bai san inda ya fito ba (amma ma'aikatan wadanda suka jowo ruwan sun sani). Sai ya kira ango **10** yace masa, "Kowane mutum yakan raba ruwan inabi mai kyaun da farko, kafin mai arhar bayan an shanye mai kyaun. Amma kai ka ajiye mai kyaun sai yanzu." **11** Wannan alama ta farko ce da Yesu yayi a Kana ta Galili, ya kuma bayyana daukakarsa, almajiransa kuma suka gaskata da shi. **12** Bayan wannan, Yesu, da mahaifiyarsa, da 'yan'uwansa da almajiransa suka tafi Kafarnahum, kuma suka zauna can wasu 'yan kwanaki. **13** To idin ketarewa na Yahudawa ya kusato, Yesu kuwa ya wuce zuwa Urushalima. **14** Ya iske wadanda suke sayar da shanu da tumaki da tantabaru, masu canjin kudi kuma na zaune a wurin. **15** Sai yayi tsumingiya da igiyoyi ya kore su duka daga cikin haikalin, duk da tumakin da shanun. Sai ya watsar da sulallan masu canjin kudin ya

Amma yana nufin haikali na jikinsa ne. **22** Bayan da aka tashe shi daga matattu, sai almajiransa suka tuna ya fadi haka, suka kuma ba da gaskiya ga nassi da wannan kalami da Yesu ya fada. **23** Kuma, da yana Urushalima a idin ketarewa, a lokacin idin, mutane da yawa suka gaskata ga sunansa, sa'adda suka ga alamun da ya yi. **24** Amma Yesu bai yadda da su ba domin ya san su duka, **25** saboda baya bukatar wani ya shaida masa game da mutum, domin ya san abinda ke cikin sa.

3 akwai wani Bafarise da ake kira Nikodimu, shugaba a cikin Yahudawa. **2** Wannan mutum ya zo wurin Yesu da dare ya ce masa, "Rabbi, mun sani cewa kai malami ne da kazoo daga wurin Allah, gama ba wanda zai iya yin wadannan alamu da kake yi sai idan Allah na tare da shi." **3** Yesu ya amsa masa, "Hakika, hakika, idan ba a sake haifuwar mutum ba, ba zai iya ganin mulkin Allah ba." **4** Nikodimu ya ce masa, "Yaya za a sake haifuwar mutum bayan ya tsufa? Ba zai iya sake shiga cikin cikin uwarsa kuma a haife shi ba, zai iya?" **5** Yesu ya amsa, "Hakika, hakika, idan ba a haifi mutum da ruwa da kuma Ruhu ba, ba zai iya shiga cikin mulkin Allah ba. **6** Abin da aka haifa ta wurin jiki, jiki ne, kuma abin da aka haifa ta wurin Ruhu, Ruhu ne. **7** Kada ka yi mamaki don na ce maka, 'dole a maya haifuwar ka.' **8** Iska takan hura duk inda ta ga dama. Ka kan ji motsin ta, amma ba ka san inda ta fito ko inda za ta tafi ba. Haka duk wanda aka haifa daga Ruhu." **9** Nikodimu ya amsa yace masa, "Yaya wannan zai yiwu?" **10** Yesu ya amsa yace masa, "Kai malami ne a Israila amma ba ka san wadannan al'amura ba? **11** Hakika, hakika, ina gaya maka, muna fadin abubuwan da muka sani, kuma muna shaida

abubuwan da muka gani. Duk da haka ba ku duniya, na duniya ne, kuma game da duniya karbi shaidar mu ba. **12** Idan na gaya maka yake magana. Shi wanda ya fito daga sama yana abubuwan da ke na duniya amma baka gaskata saman kowa. **32** Ya shaida abubuwan da ya ba, to yaya zaka gaskata idan na gaya maka ji ya kuma gani, amma babu wanda ya karbi abubuwa na sama? **13** Babu wanda ya taba hawa shaidarsa. **33** Duk wanda ya karbi shaidarsa ya zuwa sama sai dai shi wanda ya sauksu daga tabbarat Allah gaskiya ne. **34** Domin duk wanda Allah ya aika kan yi magana da kalmomin Allah. ya ta da maciji a jeji, haka ma dole a ta da Dan Mutum **14** Kamar yadda Musa domin bai bada Ruhun da ma'auni ba. **35** Uban ya ta da maciji a jeji, haka ma dole a ta da Dan Mutum **15** domin dukan wadanda suka bada gaskiya gareshi su sami rai na har abada. (*aiōnios g166*) **16** Gama Allah ya kaunaci duniya sosai, har ya ba da makadaicin Dansa, domin duk wanda ya bida gaskiya gareshi, kada ya mutu, amma ya samu rai madawwami. (*aiōnios g166*) **17** Gama Allah bai aiko da Dansa cikin duniya domin ya kayar da duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurin sa. **18** Duk wanda ya bida gaskiya gare shi ba a kayar da shi ba, amma duk wanda bida gaskiya gare shi ba an riga an kayar da shi, domin bai bida gaskiya ga sunan wannan da shi kadaid ne Dan Allah ba. **19** Wannan shi ne dalilin shari'ar, domin haske ya zo duniya, amma mutane suka kaunaci duhu fiye da hasken, sabili da ayyukan su na mugunta ne. **20** Domin duk wanda ke mugayen ayyuka ya ki haske, kuma baya zuwa wurin hasken domin kada ayyukansa su bayyanu. **21** Sai dai duk wanda yake aikata gaskiya kan zo wurin hasken domin ayyukansa, da ake aiwatarwa ga Allah, su bayyanu. **22** Bayan wannan, Yesu da almajiransa suka tafi kasar Yahudiya. A can ya dan zauna tare da su ya kuma yi Baftisma. **23** Yahaya ma yana Baftisma a Ainon kusa da Salim domin akwai ruwa da yawa a can. Mutane na zuwa wurin sa yana masu Baftisma, **24** domin a lokacin ba a jefa Yahaya a kurkuku ba tukuna. **25** Sai gardama ta taso tsakanin almajiran Yahaya da wani Bayahude akan al'adun tsarkakewa. **26** Suka je wurin Yahaya suka ce, "Rabbi, wanda yake tare da kai a dayan ketaren kogin Urdun, kuma ka shaida shi, duba, yana baftisma, kuma mutane duka suna zuwa wurin sa." **27** Yahaya ya amsa, "Mutum ba zai iya samun wani abu ba sai an ba shi daga sama. **28** Ku da kanku zaku shaida na ce, 'Ba ni ne Almasihu ba' amma amaimakon haka, 'an aiko ni kafin shi!'**29** Amayar ta angon ce. Yanzu abokin angon, wanda ke tsaye yana saurarena, yana murna sosai saboda muryan angon. Murnata ta cika domin wannan. **30** Dole shi ya karu, ni kuma in ragu. **31** Shi wanda ya fito daga sama ya fi kowa. Shi Wanda ya zo daga duniya, na duniya ne, kuma game da duniya

shaidarsa. **33** Duk wanda ya karbi shaidarsa ya tabbarat Allah gaskiya ne. **34** Domin duk wanda Allah ya aika kan yi magana da kalmomin Allah. Domin bai bida Ruhun da ma'auni ba. **35** Uban ya kaunaci Dan, ya kuma ba da dukan komai a hanunsa. **36** Shi wanda ya bida gaskiya ga Dan ya na da rai madawwami, amma wanda ya ki yiwa Dan biyayya ba zai ga rai ba, amma fushin Allah na kansa. (*aiōnios g166*)

4 Da Yesu ya sani cewa Farisawa sun ji cewa yana samun almajirai yana kuma yi masu baftisma fiye da Yahaya **2** (ko da shike ba Yesu da kansa ke yin baftismar ba, amma almajiransa ne), **3** ya bar Yahudiya ya koma Galili. **4** Amma ya zamar masa dole ya ratsa ta Samariya. **5** Ya zo wani birnin Samariya, mai suna Sika, kusa da filin da Yakubu ya ba dansa Yusufu. **6** Rijiyar Yakubu na wurin. Da Yesu ya gajji da tafiyarsa sai ya zauna gefen rijiyar. Kusan karfe goma sha biyu na rana ne. **7** Wata mace, Ba-Samariya ta zo domin ta dibi ruwa, sai Yesu ya ce mata, "Ba ni ruwa in sha." **8** Gama almajiransa sun tafi cikin gari don sayen abinci. **9** Sai ba-Samariyar tace masa, "Yaya kai da kake Bayahude kake tambaya ta ruwan sha, ni da niken 'yar Samariya?" Domin Yahudawa ba su harka da Samariyawa. **10** Sai Yesu ya amsa yace mata, "In da kin san kyautar Allah, da shi wanda yake ce da ke, 'Ba ni ruwan sha,' da kin roke shi, sai kuma ya ba ki ruwan rai." **11** Matar tace masa, "Mallam, ga shi ba ka da guga, kuma rijiyar tana da zurfi. Ina za ka samu ruwan rai?" **12** Ai ba ka fi Ubanmu Yakubu ba, ko ka fi shi, shi wanda ya ba mu rijiyar, shi kansa kuma ya sha daga cikin ta, haka kuma 'ya'yansa da shanunsa?" **13** Yesu ya amsa yace mata, "duk wanda ya sha daga wannan ruwan zai sake jin kishi, **14** amma duk wanda ya sha daga ruwa da zan ba shi ba zai sake jin kishi ba. Maimakon haka, ruwan da zan bashi zai zama mabulbulular ruwa a cikinsa wanda ke bulbul za zuwa rai madawwami." (*aiōn g165, aiōnios g166*) **15** Matar tace masa, "Mallam, ka ba ni wannan ruwa yadda ba zan kara jin kishi ba ba kuma sai na zo nan don in dibi ruwa ba." **16** Yesu ya ce mata, "Je, ki kira maigidanki ku zo nan tare." **17** Matar ta amsa tace masa, "Ba ni da miij." Yesu

yace, "Kin fadi daidai da kika ce, 'ba ni da miji,' data bada shaida, "Ya gaya mani duk abinda 18 domin kin auri mazaje har biyar, kuma wanda na taba yi." 40 To sa'adda Samariyawa suka zo kike da shi yanzu ba mijin ki bane. Abinda wurinsa, sai suka roke shi ya zauna tare da su, kika fada gaskiya ne." 19 Matar tace masa, ya kuwa zauna wurin kwana biyu. 41 Wasu da "Mallam, Na ga kai annabi ne. 20 Ubaninmu dama kuma suka gaskata domin maganarsa. 42 sun yi sujada a wannan dutse, amma kun ce Suka cewa matar, "Mun bada gaskiya, ba saboda Urushalima ce wurin da ya kamata mutane su maganar ki kadai ba, amma mu kanmu munji, yi sujada." 21 Yesu ya ce mata, "Mace, ki gaskata yanzu kuma mun sani cewa wannan lallai shine ni, cewa lokaci na zuwa wanda ba za ku yi wa mai ceton duniya." 43 Bayan wadannan kwana Uban sujada ba ko akan wannan dutse ko a biyu, ya bar wurin zuwa Galili. 44 Domin Yesu Urushalima. 22 Ku kuna bauta wa abinda ba ku da kansa yace, ba a girmama annabi a kasarsa. sani ba. Mu muna bauta wa abinda muka sani, 45 Da ya zo Galili, Galiliyawan suka marabce shi. gama ceto daga Yahudawa yake. 23 Sai dai, sa'a Sun ga dukan abubuwan da ya yi a Urushalima tana zuwa, har ma ta yi, wadda masu sujada na wurin idin, domin su ma sun je idin. 46 Kuma gaskiya za su yi wa Uba sujada a cikin ruhu da ya koma Kana ta Galili inda ya mayar da ruwa gaskiya, domin irin wadannan ne Uban ke nema zuwa ruwan inabi. Akwai wani ma'aikacin fada su zama masu yi masa sujada. 24 Allah Ruhu ne, wanda dansa na rashin lafiya a Kafarnahum. 47 kuma mutanen da ke yi masa sujada, dole su yi Da ya ji cewa Yesu ya bar Yahudiya ya koma sujada cikin ruhu da gaskiya." 25 Matar ta ce Galili, sai ya tafi wurin Yesu ya roke shi ya sauko masa, "Na san Almasihu na zuwa (wanda ake ya warka da dansa wanda ke bakin mutuwa. kira Kristi). Sa'adda ya zo, zai bayyana mana 48 Yesu yace masa, "Idan ba ku ga alamu da kowane abu. 26 Yesu ya ce mata, "Ni ne shi, mu'ujizai ba, ba za ku gaskata ba." 49 Ma'aikacin wanda ke yi maki magana." 27 A daidai wannan ya ce masa, "Mallam, ka sauko kafin da na ya lokaci, almajiransa suka dawo. Suna ta mamakin mutu." 50 Yesu yace masa, "Je ka. Dan ka ya dalilin da yasa yake magana da mace, amma rayu." Mutumin ya gaskata maganar da Yesu ya babu wanda yace, "Me kake so?" Ko kuma, "Don gaya masa, Sai yayi tafiyarsa. 51 Yayin da yake me ka ke magana da ita?" 28 Sai matar ta bar sauwa kasa, bayinsa suka same shi, suna cewa, tulunta, ta koma cikin gari, tace wa mutanen, danka yana raye. 52 Sai ya tambaye su sa'ar da 29 "Ku zo ku ga wani mutum wanda ya gaya ya fara samun sauwi. Suka amsa masa, "Jiya a mani duk wani abu da na taba yi. Wannan dai sa'a ta bakwai zazabin ya bar shi." 53 Sai Uban ba Almasihun bane, ko kuwa?" 30 Suka bar ya gane cewa wannan sa'a ce Yesu ya ce masa, garin suka zo wurinsa. 31 A wannan lokacin, "Jeka, danka na raye." Sabili da haka, shi da almajiransa suna rokansa, cewa, "Mallam, ka dukan gidansa suka bada gaskiya. 54 Wannan ce ci." 32 Amma ya ce masu, "ina da abinci da ba alama ta biyu da Yesu ya yi bayan da ya bar ku san komai akai ba." 33 Sai almajiran suka ce Yahudiya zuwa Galili.

da junansu, "Babu wanda ya kawo masa wani abu ya ci, ko akwai ne?" 34 Yesu ya ce masu, "Abincina shine in yi nufin wanda ya aiko ni, in kuma cika aikinsa. 35 Ba ku kan ce, 'akwai wata hudu tukuna kafin girbi ya zo ba?' Ina gaya maku, daga idanunku ku ga gonakin, sun rigaya sun isa girbi. 36 Shi wanda ke girbi yakan karbi sakamako ya kuma tattara amfanin gona zuwa rai na har abada, ta haka shi mai shuka da shi mai girbi za su yi farinciki tare. (aiōnios g166) 37 Gama cikin wannan maganar take, 'Wani na shuka, wani kuma na girbi.' 38 Na aike ku ku yi girbin abinda ba ku yi aiki a kai ba. Wandansu sun yi aiki, ku kuma kun shiga cikin wahalarsu. 39 Yawancin Samariyawan da ke wannan birni suka gaskata da shi sabili da labarin matar

5 Bayan haka akwai idi na yahudawa, kuma Yesu ya tafi Urashalima. 2 To a cikin Urashilima kusa da kofar tumaki akwai tabki, wanda ake kira Baitasda da harshen Ibraniyanci, yana da shirayi biyar. 3 Taron mutane dayawa masu ciwo da, makafi da guragu da shanyayyu suna kwance a wurin [suna jira a dama ruwan]. 4 Gama mala'ikan Ubangiji kan sabko a cikin tabkin ya dama ruwan, wanda ya fara taba ruwan sai ya warke komai cutar da yake da ita. 5 Akwai wani mutum a bakin tabki yana kwance yana da rashin lafiya har shekara talatin da takwas. 6 Da Yesu ya gan shi yana kwance a wurin sai ya gane ya dade a wurin, sai ya ce masu, "Ko kana so ka warke?" 7 Sai mai rashin

lafiyar ya amsa ya ce, "Malam, bani da kowa da shi ne Dan Mutum. **28** Kada ku yi mamakin zai sa ni a cikin tabkin idan ruwan ya motsa. wannan, domin lokaci na zuwa da duk wadanda Yayinda na ke kokari sai wani ya riga ni." **8** suke kaburbura za su ji muryarsa, **29** su kuma Yesu ya ce masa," Ka tashi ka dauki shimpidarka fito: wadanda suka aikata nagarta zawa tashi na ka tafi." **9** Nan dan nan Mutumin ya warke, ya rai, wadanda suka aikata mugunta kuwa zuwa dauki shimpidarsa ya tafi. Ranar kuwa Asabar tashi na hukunci. **30** Ba na iya yin kome ni da ce. **10** Sai Yahudawa suka ce da wanda aka kai na. Yadda na ke ji, haka nake yin hukunci, warkar din, "Ai, Asabar ce, bai kuwa halatta ka Hukunci na kuwa na adalci ne, domin ba nufin dauki shimpidarka ba." **11** Sai ya amsa ya ce, "Ai kaina nake bi ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni. wanda ya warkar da ni, shine ya ce mani 'Dauki **31** Idan zan yi shaida game da kaina, shaidata shimpidarka, ka tafi." **12** Suka tambaye shi, baza ta zama gaskiya ba. **32** Akwai wani wanda "wane mutum ne ya ce maka, 'Dauki shimpidar ya ke bada shaida game da ni, na kuwa sani ka yi tafiyi?'" **13** Sai dai, shi wanda aka warka shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce. din, ba san ko wanene ya warkar da shi ba, **33** Kun aika zuwa wurin Yahaya, shi kuma ya domin Yesu ya riga ya tafi aboye, saboda akwai yi shaidar gaskiya. **34** Duk da haka shaidar da taro a wurin. **14** Bayan haka, Yesu ya same shi a na karba bata mutum bace. Na fadi wadanan Haikalin, ya ce masa, "ka ga fa, ka warke. To, abubuwa domin ku sami ceto. **35** Yahaya fitila kada ka kara yin zunubi don kada wani abu da ne mai ci, mai haske ne kuma, kun yarda ku ya fi wannan muni ya same ka." **15** Sai mutumin yi farinciki da haskensa dan lokaci kadan. **36** ya tafi ya gaya wa Yahuduwa cewa Yesu ne ya Amma shaidar da ni ke da ita ta fi ta Yahaya warkar da shi. **16** To saboda haka Yahudawa karfi. Domin ayyukan da Uba ya bani ni in yi, suka fara tsanantawa Yesu, don ya yi wadannan wato ainihin ayyukan da nake yi, su ne suke abubuwa ran Asabar. **17** Yesu kuwa ya amsa shaida ta cewa, Uba ne ya aiko ni. **37** Uba wanda masu ya ce, "Ubana yana aiki har yanzu, ni ma ya aiko ni, shi da kansa ya shaide ni. Ba ku ina aiki." **18** Saboda haka, Yahudawa suka kara taba jin muryar sa ba, ko ganin kamanninsa. nema su kashe shi ba don ya keta Asabar kadai **38** Maganarsa kuwa ba ta zaune a zuciyarku, ba, amma kuma domin ya ce Allah Ubansa ne, domin baku gaskata da wanda ya aiko ni ba. **39** wato yana maida kansa dai-dai da Allah. **19** Yesu **40** kuma baku Kuna nazarin liittatfafai, don a tsammaninku a ya amsa masu ya ce, hakika hakika, ina gaya cikinsu za ku sami rai Madawwami, alhali kuwa maku, Dan ba ya yin kome shi kadai, sai abin da su ne suke shaidata. (*aiōnios g166*) **41** Ba ya ga Uba yana yi. **20** Domin Uban na kaunar niyyar zuwa wurina domin ku sami rai. **42** amma kansa yake yi, kuma zai nuna masa abubuwan na sani baku da kaunar Allah a zuciyarku. **43** Na da suka fi wadannan, domin ku yi mamaki. **21** zo a cikin sunan Ubana, amma ba ku karbe ni Gama kamar yadda Uba yakan tada matattu ba. Idan wani ya zo da sunan kansa, za ku karbe ya kuma basu rai, haka Dan ma yake bada rai shi. **44** Ta yaya za ku ba da gaskiya, ku da kuke ga duk wanda ya nufa. **22** Gama Uban ba ya karban yabo daga junanku, amma ba ku neman hukunta kowa, sai dai ya damka dukan hukunci yabon dake zuwa daga wurin Allah? **45** Kada ku ga Dan, **23** domin kowa ya girmama Dan, kamar yi tunani zan zarge ku a wurin Uba. Mai zargin yadda suke girmama Uban. Shi wanda ba ya ku shine Musa, wanda kuka sa begenku a cikin girmama Dan, ba ya girmama Uban da ya aiko sa. **46** Inda kun gaskata Musa, da kun gaskata da shi. **24** Hakika, hakika, duk mai jin Maganata, ni domin ya yi rubutu game da ni. **47** Idan kuwa yana kuma gaskata wanda ya aiko ni, yana da ba ku gaskata abin da ya rubuta ba, ta yaya za rai madawwami ba kuma za a kashe shi ba, domin ya ratse daga mutuwa zuwa rai. (*aiōnios g166*) **25** Hakika hakika, ina gaya maku, lokaci na zuwa, har ma ya yi da matattatu za su ji muryar Dan Allah, wadanda suka ji kuwa za su rayu. **26** Kammar yada Uba ya ke da rai a cikinsa, haka ya ba Dan don ya zama da rai cikin kansa. **27** Uban ya kuma ba Dan ikon zartar da hukunci, saboda

6 Bayan waddannan abubuwa, Yesu ya ketare tekun Galili, wanda a ke kira tekun Tibariya. **2** Sai taro mai yawa suka bi shi domin suna ganin alamu da yake yi akan marasa lafiya. **3** Sai Yesu ya hau dutse ya zauna a can tare da almajiransa. **4** (Kuma da idin Ketarewa, wato

idin Yahudawa, ya kusato.) 5 Da Yesu ya daga yaushe ka zo nan?" 26 Yesu ya amsa masu, da kai sai ya ga babban taro yana zuwa wurinsa, cewa, "hakika, kuna nema na ne, ba don kun sai ya ce ma Filibus, "Ina za mu sayi gurasar ga alamu ba, amma domin kun ci gurasar nan da Mutanen nan za su ci?" 6 (Ya fadi haka ne kun koshi. 27 Ku daina yin wahala a kan neman domin ya gwada shi, saboda shi kansa ya san abinci mai lalacewa, sai dai a kan abinci mai abin da zai yi.) 7 Filibus ya amsa masa, "gurasar dawwama wanda zai kaiku ga rai madlawwami dinari biyu ma ba zata ishi kowannensu ya samu wanda Dan Mutum zai ba ku, domin Ubangiji ko kadan ba." 8 Daya daga cikin almajiransa, Allah ya sa hatiminsa a kansa." (aiōnios g166) 28 Sai wato Andarawus, dan'uwani Siman Bitrus, ya ce masa, 9 "Ga wani dan yaro nan da dunkule biyar ayyukan Allah? 29 Yesu ya amsa, "Wannan shi na sha'ir, da kifi biyu. Amma menene wadannan ne aikin Allah: wato ku gaskata da wanda ya za su yi wa mutane masu yawa?" 10 Yesu ya ce, aiko." 30 Sai suka ce masa, "To wace alama za ka "ku sa mutane su zauna."(wurin kuwa akwai yi, don mu gani mu gaskata ka? 31 Me za ka yi? ciyawa.) Sai mazajen suka zauna, sun kai wajen Kakanninmu sun ci manna a jeji, kamar yadda dubu biyar. 11 Sai Yesu ya dauki gurasar, bayan aka rubuta, "Ya ba su gurasa daga sama su ci." da ya yi godiya, sai ya rarraba wa wadanda suke 32 Sa'an nan Yesu ya ce masu, "hakika, hakika, zaune. Haka kuma ya rarraba kifin gwargwadon ina gaya maku ba Musa ne ya ba ku gurasa nan abin da zai ishe su. 12 Da Mutanen suka ci suka daga sama ba, amma Ubana ne ya baku gurasa kuma koshi, sai ya ce wa almajiransa, ku tattara ta gaskiya daga sama. 33 Gurasar Allah itace gutsattsarin da suka rage, kada ya zama asara." mai saukowa daga sama mai kuma bada rai ga 13 Sai suka cika kwanduna goma sha biyu da duniya," 34 Sai suka ce masa, "Mallam, ka rika gutsattsarin gurasar nan biyar da ya rage bayan ba mu irin wannan gurasa kodayaushe." 35 Yesu da kowa ya ci. 14 Da jama'a suka ga alamar ya ce masu, "Ni ne gurasa mai ba da rai. Wanda da ya yi, sai suka ce, "Hakika wannan shi ne ya zo wurina ba zai ji yunwa ba, wanda kuma ya annabin nan mai zuwa cikin duniya. 15 "Da gaskanta da ni ba zai kara jin kishi ba. 36 Amma Yesu ya gane suna shirin zuwa su dake shi na gaya maku cewa, hakika kun gan ni, duk da karfi da yaji su nada shi sarki, sai ya sake da haka ba ku ba da gaskiya ba. 37 Duk wanda komawa kan dutsen da kansa. 16 Da yamma Uba ya bani zai zo gare ni, wanda kuwa ya zo ta yi, sai almajiransa suka gangara teku. 17 gare ni ba zan kore shi ba ko kadan. 38 Gama na Suka shiga cikin jirgi, suka haye teku zuwa sauko daga sama, ba domin in bi nufin kaina kafarnahum. (A lokacin duhu ya yi, Yesu kuwa ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni. 39 Wannan bai riga ya iso wurinsu ba tukuna.) 18 Iska mai shi ne nufin wanda ya aiko ni, kada in rasa ko karfin gaske tana kadawa, kuma tekun yana daya daga cikin wadannan da ya bani, sai dai in hargowa. 19 Bayan da almajiran suka yi tuki na tashe su a ranar karshe. 40 Gama wannan shi wajen kimanin mil ashirin da biyar ko talatin, ne nufin Ubana, duk wanda yake ganin Dan ya sai suka hango Yesu yana tafiya a kan teku ya kuma gaskata da shi zai sami rai madlawwami, kuma kusa da jirgin, sai suka firgita. 20 Amma ni kuma zan tashe shi a ranar karshe. (aiōnios ya ce masu, "Ni ne! kada ku firgita." 21 Sa'an g166) 41 Sai Yahudawa suka yi gunaguni akansa, nan suka yarda suka karbe shi a cikin jirgin, domin ya ce, "Nine Gurasar da ta sauko daga kuma nan da nan jirgin ya kai gacci. 22 Kashe sama." 42 Suka ce, "Ba wannan ne Yesu Dan gari, sauran taron da suke tsaye a dayan hayin Yusufu, wanda Ubansa da Uwarsa mun san su tekun suka ga cewa babu wani jirgi a wajen sai ba? Ta yaya yanzu zai ce, 'Na ya sauko daga dayan, Yesu kuma bai shiga ciki da almajiransa sama?' 43 Yesu ya amsa, ya ce masu, "Kada ku yi ba, amma almajiransa suka tafi su kadai. 23 gunaguni a junanku. 44 Ba mai iya zuwa wurina Sai dai, akwai wadansu jirage da suka zo daga sai dai in Uba wanda ya aiko ni ya jawo shi, ni Tibariya kusa da wurin da taron suka ci gurasa kuwa zan tashe shi a rana ta karshe. 45 A rubuce bayan da Ubangiji ya yi godiya. 24 Sa'anda yake cikin litattafan anabawa cewa, 'Dukkansu taron suka gane cewa Yesu da almajiransa ba Allah zai koya masu'. Duk wanda ya ji ya kuma su wurin, su da kansu su ka shiga cikin jiragen koya daga wurin Uba, ya kan zo gare ni. 46 Ba suka tafi Kafarnahum neman Yesu. 25 Da suka cewa wani ya taba ganin Uban ba, sai shi wanda same shi a hayin tekun, suka ce masa, "Mallam, yake daga wurin Allah - shine ya ga Uban. 47

Hakika, hakika, wanda ya bada gaskiya, yana da rai Madawwami. (aiōnios g166) 48 Ni ne Gurasa ta rai. 49 Ubanninku sun ci manna cikin jeji, suka kuma mutu. 50 Ga gurasa da ta sauko daga sama, domin mutum ya ci daga cikinta ba kuwa zai mutu ba. 51 Ni ne gurasa mai rai da ya sauko daga sama. Duk wanda ya ci daga gurasar, zai rayu har abada. Wannan gurasar da zan bayar jiki na ne don ceton duniya.” (aiōn g165) 52 Sai Yahudawa suka fusata a tsakanin junansu suka kuma fara gardama, cewa, “Yaya mutumin nan zai iya bamu naman jikinsu mu ci? 53 Sai Yesu ya ce masu, “hakika, hakika, in ba ku ci naman jikin Dan mutum ba, ba ku kuma sha jininsa ba, ba za ku sami rai a cikin ku ba. 54 Dukan wanda ya ci nama na ya kuma sha jinina yana da rai Madawwami, ni kuwa zan tashe shi a ranar karshe. (aiōnios g166) 55 Domin namana abinci ne na gaske, jinina kuma abin sha ne na gaskiya. 56 Duk wanda ya ci namana, ya kuma sha jinina yana zamne a ciki na, ni kuma a cikinsa. 57 Kamar yadda rayayyen Uba ya aiko ni, nake kuma rayuwa saboda Uban, haka ma wanda ya ci namana, zai rayu sabo da ni. 58 Wannan itace gurasar da ta sauko daga sama, ba irin wadda Ubanninku suka ci suka mutu ba. Dukan wanda ya ci gurasar zai rayu har abada.” (aiōn g165) 59 Yesu ya fadi wadan nan abubuwa a cikin majami'a sa'ad da yake koyarwa a Kafarnahum. 60 Da jin haka, da yawa daga cikin almajiransa suka ce, “Wannan Magana yana da karfi, wa zai iya jinta?” 61 Yesu, kuwa da yake ya sani a ransa da cewa almajiransa suna gunagunin wannan, sai ya ce masu, “Wannan ya zamar maku laifi? 62 Yaya Ke nan in kun ga Dan Mutum yana hawa inda yake a da? 63 Ruhu shine mai bayar da rai; Jiki ba ya amfana komai. Kalmomin da na fada maku ruhu ne, da kuma rai. 64 Amma fa akwai wadansun ku da ba su ba da gaskiya ba. Domin tun farko Yesu ya san wadanda ba su ba da gaskiya ba, da kuma wanda zai bashe shi. 65 Ya fada cewa, “shiyasa na gaya maku, ba mai iya zuwa wurina, sai ta wurin Uban.” 66 Bayan haka, da yawa daga cikin almajiransa suka koma da baya, ba su kara tafiya tare da shi ba. 67 Sai Yesu ya ce wa goma sha biyun, “ku ba kwa so ku tafi, ko ba haka ba? 68 Bitrus ya amsa masa ya ce, “Ya Ubangiji, gun wa za mu je? kai kake da maganar rai madawwami. (aiōnios g166) 69 Mu kwa mun gaskata mun kuma sani kai ne mai tsarkin nan na Allah.” 70 Yesu ya ce masu,

“Ba ni na zabe ku, goma sha biyu ba, amma dayanku Iblis ne?” 71 Wato yana magana akan Yahuda dan Siman Iskariyoti, shi kuwa daya daga cikin sha-biyun ne, wanda zai ba da Yesu.

7 Bayan wadannan abubuwa Yesu ya zagaya cikin Gallili, saboda baya so ya shiga cikin Yahudiya domin Yahudawa suna shirin su kashe shi. 2 To Idin Bukkoki na Yahudawa ya kusa. 3 Sai 'yan'uwanisa suka ce da shi, “ka tashi ka tafi Yahudiya, domin almajirranka su ga ayyukan da kake yi su ma. 4 Ba wanda ya ke yin wani abu a boye idan dai yana so kowa da kowa ya san shi. Da yake ka na yin wadannan abubuwa sai ka nuna kan ka a fili ga duniya. 5 Domin ko 'yan'uwanisa ma basu bada gaskiya gare shi ba. 6 Yesu ya ce dasu, “lokaci na bai yi ba tukuna, amma ku koyaushe lokacin ku ne. 7 Duniya baza ta iya kin ku ba, amma ta ki ni saboda ina fadin cewa ayyukanta ba su da kyau. 8 Ku ku je wurin idin, ni ba zan je wurin idin ba domin lokacina bai yi ba tukuna. 9 Bayan da ya gaya masu wadannan abubuwa, ya tsaya a cikin Gallili. 10 Amma bayan da 'yan'uwanisa su ka tafi wurin idin shi ma ya tafi, amma a asirce ba a fili ba. 11 Saboda Yahudawa suna neman sa a wurin idin, su na cewa “Ina yake?” 12 Akwai maganganu dayawa a kansa cikin taron. Wadansu suna cewa, “shi mutumin kirki ne.” Wadansu kuma suna cewa, “A'a yana karkatar da hankalin jama'a.” 13 Amma duk da haka ba wanda ya yi magana a fili a kansa saboda suna jin tsoron Yahudawa. 14 Sa'anda aka kai rabin idin, sai Yesu ya shiga cikin haikali ya fara koyarwa. 15 Yahudawa suna mamaki suna cewa, “Yaya aka yi wannan mutum ya sami ilimi dayawa haka? Shi kuwa bai je makaranta ba.” 16 Yesu ya ba su amsa ya ce, “Koyarwata ba tawa ba ce, amma ta wanda ya aiko ni ce.” 17 Idan wani yana so ya yi nufinsa, za ya gane koyarwannan ko daga wurin Allah ta zo, ko ko tawa ce ta kaina. 18 Ko wanene yake maganar kansa, yana neman darajar kansa kenan, amma ko wanene ya nemii darajar wanda ya aiko ni, wannan mutum mai gaskiya ne, babu rashin adalci a cikin sa. 19 Ba Musa ya baku dokokin. Me yasa ku ke so ku kashe ni? 20 Taron suka ba shi amsa, “Ka na da aljani. Wanene yake so ya kashe ka?” 21 Yesu ya amsa ya ce masu, “Nayi aiki daya, dukan ku kuna mamaki da

shi. 22 Musa ya baku kaciya, (ba kuwa daga "Wannan lallai annabi ne." 41 Wadansu suka Musa take ba, amma daga kakannin kakanni ta ce, "Wannan Almasihu ne." Amma wadansu ke), kuma a ranar Asabar kukan yi wa mutum suka ce, "Almasihu zai fito daga Gallili ne? 42 Ba kaciya. 23 Idan mutum ya karbi kaciya ranar nassi ya ce Almasihu zai fito daga cikin dangin Asabar, domin kada a karya dokar Musa, don Dauda daga Baitalami ba, daga kauyen da Dauda me kuka ji haushi na saboda na mai da mutum ya fito?" 43 Sai aka sami rabuwa a cikin taron lafiyayye sarai ranar Asabar? 24 Kada ku yi saboda shi. 44 Da wadansun su sun kama shi, shari'a ta ganin ido, amma ku yi shari'a mai amma ba wanda ya sa masa hannu. 45 Sa'annan adalci." 25 Wadansun su daga Urushalima suka jami'an suka dawo wurin manyan Fristoci da ce, "wannan ba shine wannan da suke nema Farisawa, wadanda suka ce," me yasa ba ku kawo su kashe ba?" 26 Kuma duba, yana magana a shi ba?" 46 Jami'an su ka amsa, "Ba mutumin da fili, sannan ba wanda ya ce da shi komai. Ba zai ya taba yin magana kamar haka." 47 Farisawa yiwu ba mahukunta su sani cewa wannan Kristi suka amsa masu, "kuma an karkatar da ku? 48 ne, ko ba haka ba? 27 da haka, mun san inda Ko wani daga cikin mahukunta ya bada gaskiya wannan mutum ya fito. Amma sa'anda Kristi za gare shi, ko kuwa daga cikin Farisawa? 49 Amma ya zo, ba wanda zai san inda ya fito." 28 Yesu wannan taro da basu san shari'a ba, la'anannu yayi magana da karfi a haikali, yana koyarwa ne." 50 Nikodimus ya ce masu, (shi wanda ya ya na cewa, "Kun san ni kuma kun san inda zo wurin Yesu da, daya daga cikin Farisawa), na fito. Ban zo domin kaina ba, amma wanda 51 "Ko shari'armu bata hana hukunta mutum ya aiko ni mai gaskiya ne, ku kuwa baku san ba, sai ta ji daga gare shi ta kuma san abin da shi ba. 29 Ni na san shi domin daga wurinsa ya aikata ba?" 52 Suka amsa masa suka ce, "kai na fito, kuma shine ya aiko ni." 30 Suna kokari ma daga Galili ka fito? Ka yi bincike ka gani ba su kama shi, amma ba wanda ya iya sa masa annanbin da zai fito daga Galili." 53 Daga nan hannu domin sa'arsa ba ta yi ba tukuna. 31 Duk sai kowa ya tafi gidansa.

da haka wadansu dayawa a cikin taron suka bida gaskiya gare shi suka ce, "Sa'anda Kristi ya zo, zai yi alamu fiye da wadanda wannan mutum ya yi?" 32 Farisawa suka ji tattarmukan suna yin rada a kan wadannan abubuwa game da Yesu, Sai manyan malamai da Farisawa su ka aika jami'ai su kama shi. 33 Sa'annan Yesu yace ma su," jimawa kadan ina tare ku, sa'annan in tafi wurin wanda ya aiko ni. 34 Za ku neme ni ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya zuwa ba." 35 Yahudawa fa su ka cewa junan su, "Ina wannan mutum zai je inda ba za mu iya samun sa ba? Ko za ya tafi wurin Helinawa na warwatsuwa ya koyawa Helinawa? 36 Wace kalma ya ke fadi haka, 'za ku neme ni amma ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya zuwa ba?'" 37 To a rana ta karshe, babbar rana ta idin, Yesu ya mike ya yi magana da karfi cewa, "Idan kowa yana jin kishi, ya zo wuri na ya sha. 38 Shi wanda ya bida gaskiya gare ni kamar yadda nassi ya fadi, daga cikin sa rafukan ruwa na rai za su bulbulu." 39 Amma ya fadi haka a kan Ruhu, wanda wadanda suka bida gaskiya gare shi za su karba; ba a ba da Ruhun ba tukuna, saboda ba a rigaya an daukaka Yesu ba. 40 Wadansu a cikin taron, sa'anda suka ji wadannan kalmomi, suka ce,

8 Yesu ya je Dutsen Zaitun. 2 Da sassafe ya dawo Haikali, dukan mutane kuma suka zo wurin sa; yazauna koya masu. 3 Sai marubuta da Farisawa suka kawo mace wadda aka kama ta tana zina. Su ka sa ta a tsakiya. 4 Sai su ka ce da shi, "Malam, wannan mace an kama ta tana cikin yin zina. 5 A cikin shari'a, Musa ya bamu umurni mu jejefe irin wandannan mutume, kai me ka ce game da ita?" 6 Sun fadi haka ne domin su gwada shi su sami abinda za su zarge shi da shi, amma Yesu ya sunkuya yayi rubutu da yatsansa a kasa. 7 Sa'adda suka cigaba da tambayar sa, ya mike tsaye yace masu, "shi wanda ba shi da zunubi a cikin ku, ya fara jifar ta da dutse." 8 Ya sake sunkuyawa, ya yi rubutu da yatsansa a kasa. 9 Da suka ji haka, sai suka fita dai-dai da dai-dai, kama daga babbansu. A karshe dai aka bar Yesu shi kadai, tare da matar wadda ta ke a tsakiyar su. 10 Yesu ya tashi tsaye ya ce da ita, "mace, ina masu zargin ki? Ba wanda ya kashe ki? 11 Ta ce, "Ba kowa, Ubangiji" Yesu ya ce, "Ni ma ban kashe ki ba. Ki yi tafiyar ki, daga yanzu kada ki kara yin zunubi." 12 Yesu ya kara yin magana da mutanen cewa, "Ni ne hasken duniya, shi wanda ya biyo ni, ba zai yi tafiya cikin duhu ba, amma za ya sami

hasken rai. 13 Farisawa suka ce masa, "Kana "Mu zuriyar Ibrahim ne kuma bamu taba yin bida shaida a kan ka, shaidarka ba gaskiya ba bauta wurin kowa ba, yaya za ka ce, 'Za a 'yantar ce." 14 Yesu ya amsa ya ce masu, "Ko ma na da ku'?" 34 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, bida shaida a kai na, shaidata gaskiya ce, na ina ce maku, dukan wanda ya ke aika zunubi san daga inda na fito da inda zan tafi, amma bawan zunubi ne. 35 Bawa kuwa, ba ya zama a ku baku san daga inda na fito ba, baku kuma gida dindindin, da yana zama dindindin. (aiōn san inda zan tafi ba. 15 Kuna shari'a ta son kai, g165) 36 Saboda haka, idan Dan ya 'yantar da ni ko ban yi wa kowa shari'a ba. 16 Ko ma da ku zaku zama 'yantattu sosai. 37 Na san ku na yi shari'a, shari'ata gaskiya ce domin ba ni zuriyar Ibrahim ne, kuna so ku kashe ni saboda kadai ba ne, amma ina tare da Uba wanda ya kalma ta bata da wurin zama a cikin ku. 38 aiko ni. 17 I, a cikin dokarku an rubuta cewa Na fadi abubuwana da na gani a wurin Ubana, shaidar mutum biyu gaskiya ce. 18 Ni ne ni ke ku kuma kuna yin abubuwana da kuka ji daga shaidar kaina, kuma Uba wanda ya aiko ni ya wurin ubanku." 39 Suka amsa suka ce masa, na shaidea ta. 19 Su ka ce da shi, "Ina ubanka?" "Ibrahim ne ubanmu" Yesu ya ce masu, "Da ku Yesu ya amsa ma su ya ce, "baku san ni ba balle 'yayan Ibrahim ne da kun yi ayukan da Ibrahim Ubana, in da kun san ni da kun san Uba na ya yi. 40 Amma, yanzu kuna so ku kashe ni, kuma." 20 Ya fadi wadannan kalmomi a kusa mutumin da ya gaya maku gaskiyar da ya ji da wurin ajiya sa'adda ya ke koyarwa a cikin daga wurin Allah. Ibrahim bai yi haka ba. 41 haikali, kuma ba wanda ya kama shi saboda Kuna yin ayyukan ubanku. Suka ce masa, "mu sa'arsa bata yi ba tukuna. 21 Ya kara cewa da ba a haife mu cikin fasikanci ba, muna da Uba su,"Zan tafi, za ku neme ni ba za ku same ni daya: Allah." 42 Yesu ya ce masu, "Inda Allah ba, za ku mutu cikin zunubinku. Inda ni ke Ubanku ne, da kun kaunace ni, gama na zo daga tafiya, ba za ku iya zuwa ba". 22 Yahudawa su wurin Allah kuma ga ni anan, gama ba domin ka ce,"Zai kashe kansa ne, da ya ce inda ni ke kaina nazo ba, shine ya aiko ni. 43 Meyasa baku tafiya ba za ku iya zuwa ba?" 23 Yesu ya ce gane magana ta ba? Ai saboda ba za ku iya jin masu ku daga kasa kuke, Ni kuwa daga bisa ni maganata ba ne. 44 Ku na ubanku, shaidan ne, ke. Ku na wannan duniya ne, Ni kuwa ba na kuma kuna so ku yi nufe-nufe na ubanku. Shi wannan duniya ba ne. 24 Shiyasa na ce maku mai kisan kai ne tun daga farko kuma ba ya za ku mutu cikin zunubanku. In ba kun bida tsayawa gaskiya saboda da babu gaskiya a cikin gaskiya NI NE ba, za ku mutu cikin zunubanku. sa. Sa'anda yake fadin karya, yana maganar 25 Sai kuma suka ce da shi,"Wanene kai?" Yesu halinsa ne domin shi dama makaryaci ne da ya ce masu, "Abin da na gaya maku tun daga uban karya kuma. 45 Dayake ina fadin gaskiya farko. 26 Ina da a bubuwa da yawa da zan gaya baku bida gaskiya gare ni ba. 46 Wanene a maku, in kuma hukunta ku a kai. Duk da haka, cikin ku ya kama ni da zunubi? Idan na fadi wanda ya aiko ni, mai gaskiya ne, abubuwana gaskiya don me ba ku gaskanta ni ba? 47 Shi da naji daga wurin sa, wadannan abubuwana su wanda yake na Allah ya kan ji maganar Allah, ni ke gaya wa duniya." 27 Ba su gane ba yana ku ba kwa jin maganar Allah da yake ku ba na yi masu magana a kan Uban. 28 Yesu ya ce, Allah bane," 48 Yahudawa suka amsa suka ce "Sa'adda kuka tada Dan Mutum sama sa'annan masa, "Bamu fadi gaskiya ba da muka ce kai za ku gane NI NE, kuma ban yi komi domin Basamariye ne kuma kana da aljan?" 49 Yesu ya kaina ba. Kamar yadda Uba ya koya mani, haka amsa, "Ni ba ni da aljan, ina girmama Ubana, nike fadin wadannan abubuwa. 29 Shi wanda ku kuma ba kwa girmama ni." 50 Ba na neman ya aiko ni, yana tare da ni kuma bai bar ni ni daraja domin kaina, akwai wanda ke nema yana kada ba, domin kullum ina yin abubuwana su kuma hukuntawa. 51 Hakika, hakika, iIna ce suke faranta masa rai." 30 Sa'adda Yesu ya ke maku, dukan wanda ya kiyaye maganata, ba za fadin wadannan abubuwa, dayawa suka bida ya ga mutuwa ba." (aiōn g165) 52 Sai Yahudawa gaskiya gare shi. 31 Yesu ya gayawa wadancan su ka ce masa, Yanzu mun sani kana da aljan. Ibrahim da annabawa sun mutu, amma kai ka Yuhudawa da suka bida gaskiya gare shi, "Idan kun tsaya a cikin magana ta ku almajiraina ne na gaskiya, 32 Kuma za ku san gaskiya, gaskiya zai dandana mutuwa ba'. (aiōn g165) 53 Ai baka fi kuwa zata 'yantar da ku." 33 Suka amsa masa, ubanmu Ibrahim girma ba wanda ya mutu, ko

ka fi shi? Annabawa kuma sun mutu. Wa kake Asabar. "Wadansu suka ce, "Yaya mai zunubi daukar kanka ne?" 54 Yesu ya amsa, "Idan na zai yi irin wadannan alamu?" Sai rabuwa ta daukaka kaina, daukaka ta banza ce, Ubana ne shiga tsakanin su. 17 Sai suka tambayi makahon ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi ne Allahnku. kuma, "Me kake cewa game da shi dashike ya 55 Ku kuwa ba ku san shi ba, amma ni na san bude maka idanu?" Makahon ya ce, "shi annabi shi. Idan na ce ban san shi ba, na zama kamar ne." 18 Har yanzu kam Yahudawan basu yarda ku kenan, makaryaci. Sai dai, Ni na san shi ina da makantarsa ba da ganin gari da ya samu, kiyaye maganarsa. 56 Ubanksu Ibrahim ya yi sai da suka kirayo iyayen shi wanda ya sami farinciki da ganin rana ta; ya gan ta kuma ya ganin garin. 19 Su ka tambayi iyayen, "Wannan yi murna." 57 Yahudawa su ka ce masa, "Baka shine yaronku da kuka ce an haife shi makaho? kai shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin Yaya yanzu ya ke iya gani?" 20 Sai iyayen suka Ibrahim?" 58 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, amsa masu, "Mun san wannan yaronmu ne ina ce maku, kafin a haifi Ibrahim, NI NE." 59 kuma a makaho aka haife shi. 21 Yadda ya ke Suka dauki duwatsu za su jefe shi, amma Yesu gani yanzu, bamu sani ba, kuma wanda ya bude masa idanu, bamu sani ba. Ku tambaye shi, ya boye kansa, ya fita daga haikali.

9 Da Yesu yana wucewa, sai ya ga wani mutum makaho tun daga haihuwa. 2 Sai almajiransa suka tambaye shi, "Mallam, wa yayi zunubi, mutumin ne ko iyayensa, har aka haife shi makaho?" 3 Yesu ya amsa, Ba mutumin ne ko iyayensa suka yi zunubi ba, amma domin aikin Allah ya bayyana a cikinsa. 4 Dole mu yi aikin wanda ya aiko ni tunda rana. Dare na zuwa inda ba mai iya yin aiki. 5 Yayinda ina duniya, ni ne hasken duniya." 6 Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, ya tofa yawu a kasa, ya kwaba kasar da yawunsa, sai ya shafe idanun mutumin da kasar. 7 Ya ce masa, tafi, ka wanke a tafkin Siloam (ma'anarsa: aike)." Sai mutumin ya tafi, ya wanke, ya dawo yana gani. 8 Sai makwabtansa da mutanen da da suka gan shi tun can yana roko suka ce, "Ba wannan mutum ne wanda ya ke zaune yana roko ba?" 9 Wadansu suka ce, "shi ne." Wadansu suka ce, "A'a, amma yana kama da shi." Amma shi ya ce, "Ni ne wannan mutum." 10 Suka ce masa, "To yaya aka bude maka idanu?" 11 Sai ya amsa, "Mutumin da ake ce da shi Yesu shi ya kwaba kasa ya shafa mani a idanuna ya ce mani, 'je ka kogin Siluwam ka wanke.' Sai naje na wanke, sannan na samu gani." 12 Suka ce masa, "Ina yake?" Ya amsa, "Ban sani ba." 13 Suka kawo mutummin da yake makaho a da wurin farisawa. 14 A ranar asabar ne kwa Yesu ya kwaba kasa ya bude masa idanu. 15 Har yanzu farisawan suka tambaye shi yadda ya sami ganin gari. Ya ce masu, "Ya sa mani kasa a idanuna, na wanke, kuma yanzu ina gani." 16 Wadansu daga cikin farisawa suka ce, "Wannan mutum ba daga Allah yake ba domin ba ya kiyaye ranar Asabar. "Wadansu suka ce, "Yaya mai zunubi daukaka kaina, daukaka ta banza ce, Ubana ne shiga tsakanin su. 17 Sai suka tambayi makahon ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi ne Allahnku. kuma, "Me kake cewa game da shi dashike ya 55 Ku kuwa ba ku san shi ba, amma ni na san bude maka idanu?" Makahon ya ce, "shi annabi shi. Idan na ce ban san shi ba, na zama kamar ne." 18 Har yanzu kam Yahudawan basu yarda ku kenan, makaryaci. Sai dai, Ni na san shi ina da makantarsa ba da ganin gari da ya samu, kiyaye maganarsa. 56 Ubanksu Ibrahim ya yi sai da suka kirayo iyayen shi wanda ya sami farinciki da ganin rana ta; ya gan ta kuma ya ganin garin. 19 Su ka tambayi iyayen, "Wannan yi murna." 57 Yahudawa su ka ce masa, "Baka shine yaronku da kuka ce an haife shi makaho? kai shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin Yaya yanzu ya ke iya gani?" 20 Sai iyayen suka Ibrahim?" 58 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, amsa masu, "Mun san wannan yaronmu ne ina ce maku, kafin a haifi Ibrahim, NI NE." 59 kuma a makaho aka haife shi. 21 Yadda ya ke Suka dauki duwatsu za su jefe shi, amma Yesu gani yanzu, bamu sani ba, kuma wanda ya bude masa idanu, bamu sani ba. Ku tambaye shi, ya boye kansa, ya fita daga haikali.

Iyayensa sun fadi wadannan abubuwan, domin suna ji tsoron Yahudawan. Gama Yahudiyawan sun rigaya sun yarda duk wanda yace Yesu Almasihu ne, za a fitar dashi daga majami'a. 23 Domin wannan ne, iyayensa suka ce, "Ai shi ba yaro ba ne, ku tambaye shi." 24 Suka sake kirin mutumin dake makaho karo na biyu, suka ce masa, "Ka girmama Allah. Mu kam mun sani wannan mutum mai zunubi ne." 25 Sai wannan mutum ya amsa, "Ban sani ba ko shi mai zunubi ne. Abu guda daya na sani: da Ni makaho ne, amma yanzu ina gani." 26 Sai su ka ce masa, "Me ya yi maka? Ta yaya ya bude idanunka?" 27 Ya amsa, "Na rigaya na gaya maku, amma ba ku ji ba! Don me kuke so ku sake ji? Ko kuma kuna so ku zama almajiransa, haka ne? 28 Sai suka kwabe shi suka ce, "kai ne almajirinsa, amma mu almajiran Musa ne. 29 Mun sani Allah ya yi magana da Musa, amma wannan mutum, bamu san ko daga ina ne ya zo ba." 30 Mutumin ya amsa masu ya ce, "Tirkashi, baku san inda ya fito ba, duk da haka shi ya bude mani idanu. 31 Mun san da cewa Allah baya jin masu zunubi, amma idan wani mai ibada ne yana kuma yin nufinsa, to yana jin sa. 32 Tunda duniya ta fara ba a taba jin cewa wani ya bude idanun wanda aka haifa makaho ba. (aiōn g165) 33 In mutumin nan ba daga Allah yake ba, ba zai iya yin komai ba." 34 Suka amsa suka ce masa, "an haife ka cikin zunubai, yanzu kana so ka yi mana koyarwa?" Sai suka fitar da shi. 35 Yesu ya ji cewa sun fitar da shi daga majami'a. Da ya same shi sai ya ce masa, "Kana bada gaskiya ga Dan Allah?" 36 Sai ya amsa masa yace, "Wanene shi, Ubangiji, da zan bada

gaskiya gare shi?" 37 Yesu yace masa, "Ai ka wanda zai dauke shi daga wurina, amma ina gan shi, shine wanda yake magana da kai." 38 bayar da shi da kaina. Ina da ikon bada shi, ina Mutumin ya ce, "Ubangiji, Na bada gaskiya." Sai da iko in dauke shi kuma. Na karbi wannan ya yi masa sujada. 39 Yesu ya ce, "Don hukunci umarnin daga wurin Ubana." 19 Tsattsaguwa ta na zo wannan duniya domin wadanda ba su sake tashi tsakanin Yahudawa domin wadannan gani su gani, saboda kuma wadanda suke gani kalmomin. 20 Dayawa a cikinsu suka ce, yana su zama makafi." 40 Wadansu Farisawa wadanda da aljani, kuma mahaukaci ne. Don me ku ke suke tare da shi suka ji wadannan abubuwani, sauraronsa?" 21 Wadansu suka ce, wadannan suka tambaye shi, "Muma makafi ne?" 41 Yesu ba kalmomin wanda yake da aljani ba ne. Ko ya ce masu, "Inda ku makafi ne, da ba ku da zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don haka zunubinku ya tabbata.

10 "Hakika, Hakika, ina ce maku, wanda bai shiga ta kofa zuwa garken tumaki ba, amma ya haura ta wata hanya, wannan mutum barawo ne da dan fashi. 2 Wanda ya shiga ta kofa shine makiyayin tumakin. 3 Mai gadin kofar zai bude masa. Tumakin suna jin muryarsa, ya na kuma kirin tumakinsa da sunayensu, ya kuma kai su waje. 4 Bayanda ya kawo su duka a waje, yana tafiya a gabansu, sai tumakin su bi shi, domin sun san muryarsa. 5 Ba za su bi bako ba amma sai dai su guje shi, domin basu san muryar baki ba." 6 Yesu ya yi masu magana da wannan misali, amma basu gane wadannan abubuwa da yake gaya masu ba. 7 Sai Yesu ya ce masu kuma, "Hakika, Hakika, Ina ce maku, Ni ne kofar tumaki. 8 Dukan wadanda suka zo kamin ni barayi ne da yan fashi, amma tumakin ba su ji su ba. 9 Ni ne kofa, In kowa ya shiga ta wurina, zai sami ceto, zai shiga ya fita ya kuma sami wurin kiwo. 10 Barawo ba ya zuwa sai don ya yi sata, ya kashe, ya kuma hallakar. Na zo ne domin su sami rai su kuma same shi a yalwace. 11 Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yana bada ransa domin tumakinsa. 12 Wanda yake dan sako kuma, ba makiyayi ba, wanda ba shine mai tumakin ba, in ya ga kyarkeci na zuwa sai ya saki tumakin ya gudu. Sai kyarkecin ya dauke su ya kuma warwatsa su. 13 Ya gudu domin shi mai aikin kudi ne kuma bai damu da tumakin ba. 14 Nine makiyayi mai kyau, na kuma san nawa, nawa kuma sun san ni. 15 Uban ya san ni, ni ma na san Uban, na kuma bada raina domin tumakin. 16 Ina da wadansu tumaki wadanda ba na wannan garken ba. Wadannan, kuma, dole in kawo su, su ma za su ji muryata saboda za su zama garke daya da makiyayi daya. 17 Domin wannan ne Uban yake kauna ta: Na bada raina domin in same shi kuma. 18 Babu

kalmomin. 20 Dayawa a cikinsu suka ce, yana su zama makafi." 40 Wadansu Farisawa wadanda da aljani, kuma mahaukaci ne. Don me ku ke suke tare da shi suka ji wadannan abubuwani, sauraronsa?" 21 Wadansu suka ce, wadannan suka tambaye shi, "Muma makafi ne?" 41 Yesu ba kalmomin wanda yake da aljani ba ne. Ko ya ce masu, "Inda ku makafi ne, da ba ku da zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don haka zunubinku ya tabbata. 22 Sai lokacin idin Tsarkakewa a Urushalima ya zo. 23 A lokacin damuna ne, Yesu kuwa yana tafiya a shirayi cikin haikaln Sulaimanu. 24 Sai Yahudawa suka zagaye shi suka ce masa, "Har yaushe ne za ka bar mu cikin shakka? In kai ne Almasihun, ka gaya mana dalla-dalla." 25 Yesu ya ce masu, "Na gaya maku, amma baku gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan Ubana, su ke yin shaida a kaina. 26 Duk da haka baku gaskata ba domin ku ba tumakina ba ne. 27 Tumakina suna jin murya ta; Na san su, suna kuma bi na. 28 Ina ba su rai na har abada; ba za su taba mutuwa ba, babu wanda zai kwace su daga hannu na. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Ubana, wanda ya bani su, ya fi kowa girma, kuma ba mai iya kwace su daga hannun Uban. 30 Ni da Uban daya ne." 31 Sai Yahudawa suka dauki duwatsu kuma domin su jajife shi. 32 Yesu ya amsa masu, "Na nuna maku kyawawan ayyuka masu yawa daga wurin Uban. Saboda wane daga cikin wadannan ayyukan kuke jefe ni?" 33 Sai Yahudawa suka amsa masa, "ba don wani aiki mai kyau muke son mu jefe ka ba, amma don sabo, domin kai, mutum ne, amma kana mayar da kanka Allah." 34 Yesu ya amsa masu, "Ba a rubuce yake a shari'arku ba, 'Na ce, 'ku alloli ne'?" 35 In ya kira su alloli, su wadanda maganar Allah ta zo gare su (kuma ba za a iya karya nassi ba), 36 kuna gaya wa wanda Uban ya kebe ya kuma aiko cikin duniya, 'Kana sabo', domin Na ce, 'Ni dan Allah ne'?" 37 In ba na aikin Ubana, kada ku gaskata ni. 38 Amma, idan ina yin su, ko ba ku gaskata da ni ba, ku gaskata da ayyukan saboda ku sani, ku kuma gane cewa Uban yana ciki na, ni kuma ina cikin Uban." 39 Suka sake kokarin kama shi, amma ya yi tafiyarsa, ya fita daga hannunsu. 40 Ya yi tafiyarsa kuma har gaba da kogin Urdun zuwa inda Yahaya ke yin baftisma ada, ya kuma zauna a wurin. 41 Mutane masu yawa suka zo wurinsa, suka ce,"Hakika Yahaya bai yi wasu

alamu ba, amma dukan abubuwan da Yahaya ya ce game da wannan mutum gaskiya ne.” 42 Mu, da dan’uwana baya mutu ba”. 22 Ko yanzu Mutane dayawa suka bada gaskiya gare shi a wurin.

11 To wani mutum mai suna Li’azaru, yayi rashin lafiya. Shi mutumin Baitanya ne, wato kauyen su Maryamu da ‘yar’uwarta Matta. 2 Wato wannan Maryamu da ta shafe Ubangiji da mur ta kuma share masa kafafunsa da gashin kanta, wadda dan’uwanta Li’azaru ke rashin lafiya. 3 ‘Yan’uwannan mata suka aika sako wurin yesu, cewa, “Ubangiji, duba, shi wanda kake kauna yana rashin lafiya”. 4 Da Yesu ya ji, sai ya ce “Wannan ciwo ba zai kai ga mutuwa ba, amma domin daukakar Allah ne, domin Dan Allah ya sami daukaka tawurin ta”. 5 Yesu yana kaunar Matta, da ‘yar’uwarta da Li’azaru. 6 Da yaji cewa Li’azaru na rashin lafiya, sai ya tsaya kwana biyu a inda ya ke. 7 Bayan haka, sai ya ce wa almajiransa, “Bari mu je Yahudiyu kuma.” 8 Sai almajiransa suka ce masa, “Mallam, harwayau Yahudaya na neman ka domin su jefe ka da duwatsu, kuma kana son komawa can?” 9 Yesu ya amsa, “Ba sa’ a goma sha biyu ce ta haske a rana guda ba? Idan mutum ya yi tafiya da rana, ba za ya yi tuntube ba, domin yana gani ta wurin hasken wannan dunuya. 10 Amma idan mutum ya yi tafiya chikin dare, za ya yi tuntube domin haske ba ya tare da shi. 11 Ya fadi wadannan al’amura, kuma bayan wadannan abubuwa, sai ya ce masu, “Abokinmu Li’azaru ya yi barci, amma zan je don In tashe shi daga barci”. 12 Sai almajirai suka ce masa, “Ubangiji, idan barci yake yi, ai za ya farka.” 13 Yesu kuwa ya yi maganar mutuwar Li’azaru ne, amma su suna tsammani yana magana akan barci ne na hutu. 14 Sai Yesu ya yi masu bayani cewa, “Li’azaru ya mutu. 15 Ina farinchiki domin ku, da bani a wurin domin ku gaskata. Bari mu je wurinsa.” 16 Toma wanda ake kira Dan tagwaye, ya ce wa sauran almajirai, “Bari mu tafi domin mu mutu tare da Yesu.” 17 Da Yesu ya iso, sai ya tarar cewa Li’azaru ya rigaya ya yi kwana hudu a kabari. 18 Baitanya kuma tana kusa da Urushalima, ‘yar tafiya marar nisa ce a tsakanin su. 19 Yahudawa dayawa sun zo wurin Maryamu da Matta domin su yi masu ta’aziyar mutuwar dan’uwansu. 20 Da Matta ta ji cewa Yesu na zuwa, sai ta tafi domin ta same shi, amma Maryamu na zamne a cikin gida. 21 Matta

ta ce wa Yesu, “Ubangiji, da kana nan tare da na san cewa duk abinda ka roka a wurin Allah, za ya ba ka. 23 Yesu ya ce mata, “Dan’uwanki za ya rayu kuma. 24 Sai Matta ta ce masa, “Na san zaya rayu kuma a tashin mattatu na ranar karshe.” 25 Yesu ya ce mata, “Ni ne tashin matattu, ni ne kuma rai; wanda ya bada gaskiya gare ni, ko ya mutu, za ya rayu; 26 Kuma duk wanda yake raye, ya kuma bada gaskiya gare ni, ba zai mutu ba dadai. Kin gaskata da wannan?” (aiōn g165) 27 Sai ta ce masa, “I, Ubangiji, Na gaskata cewa kaine Almasihu, Dan Allah, wanda ke zuwa dunuya. 28 Sa’adda ta fadi haka, sai ta koma ta kira ‘yar’uwarta Maryamu gefe guda. Ta ce, “mallam ya iso, kuma yana kiran ki.” 29 Da ta ji haka, sai ta tashi da sauri ta tafi wurin sa. 30 Yesu bai rigaya ya shiga kauyen ba, yana nan inda Matta ta zo ta same shi. 31 Da Yahudawan nan dake tare da Maryamu, wato wadannan da suka zo mata ta’aziyu, suka ga ta fita daga chikin gida da sauri, sai suka bi ta, suna tsammanin cewa ta tafi ta yi kuka ne a kabari. 32 Da Maryamu ta kai inda Yesu ya ke, sai ta fadi gabon sawayensa, ta ce, “Ubangiji, inda kana tare da mu, da dan’uwana bai mutu ba”. 33 Da Yesu ya gan ta tana kuka, da wadannan Yahudawa da suka bi ta, sai ya yi juyayi a ruhu ya damu kuma; 34 sai ya ce, “A ina kuka kwantar da shi?” Sai suka ce masa, “Ubangiji, zo ka gani.” 35 Yesu ya yi kuka. 36 Sai Yahudawa suka ce, “Dubi yadda yake kaunar Li’azaru!” 37 Amma wadansun su suka ce, “Shi wannan mutum da ya iya ba makaho ganin gari, da bai iya hana wannan mutum mutuwa ba? 38 Yesu yana cikin juyayi kuma a cikin kansa, sai ya tafi kabarin. Kabarin a kogo ne an kuma rufe bakinsa da dutse. 39 Sai Yesu ya ce, “A kawar da dutsen.” Matta ‘yar’uwat Li’azaru wanda ya mutu, ta ce wa Yesu, “Ubangiji, Yanzu jikin ya ruba domin ya kai kwana hudu da mutuwa”. 40 Yesu ya ce mata, “Ba na ce maki idan kin gaskata za ki ga daukakar Allah ba?” 41 Sai suka kawar da dutsen. Yesu ya daga idanunsa ya ce, “Uba, na gode maka domin kana ji na.” 42 Na san kana ji na a kowane lokaci, amma domin wannan taro da ke tsaye kewaye da ni nike wannan magana, domin su bada gaskiya cewa kaine ka aiko ni.” 43 Bayan ya yi wannan magana, sai ya daga murya ya ce, “Li’azaru, ka fito!” 44 Sai mataccen ya fito; kafafunsa da hannayensa na

daure da likkafani, fuskarsa kuma na lullube Ya fadi haka ba don ya damu da gajiyayyu ba, da tsumma. Yesu ya ce masu, "Ku kwance shi, amma domin shi barawo ne; shi ne ma'aji, kuma ya tafi". **45** To dayawa daga cikin yahudawan yana sata daga jakkar kudi. **7** Yesu ya ce, "Ku da suka zo wurin Maryamu suka kuma ga kyale ta ta ajiye abinda ta tanada domin jana'iza abinda Yesu ya yi, suka gaskata da shi; **46** amma ta. **8** Gajiyayyu suna tare da ku a koyaushe, wadansu suka koma wurin farisawa suka fada ni kuwa ba zan kasance da ku koyaushe ba. **9** masu abubuwan da Yesu ya yi. **47** Sai manyan To babban taron Yahudawa sun ji cewa Yesu firistoci da farisawa suka tara majalisa wuri yana wurin, sai suka zo, ba don Yesu kawai ba guda, suka ce, "menene za mu yi?" Mutumin amma domin su ga Li'azaru, wanda Yesu ya tada nan yana alamu masu yawa. **48** Idan mun kyale daga matattu. **10** Sai manyan firistoci suka kulla shi haka, duka za su gaskata da shi; Romawa za makirci akan yadda za su kashe Li'azaru shima; su zo su kwace wurinmu da al'ummar mu. **49** **11** domin saboda shi ne yahudawa dayawa suka Duk da haka, wani daga cikin su wato, Kayafas je suka bada gaskiya ga Yesu. **12** Kashegari, wanda shine babbani firist a wannan shekara, babbani taro suka zo idin. Da suka ji cewa Yesu ya ce da su, "baku san komai ba". **50** Ba ku lura na zuwa Urushalima, **13** Sai suka dauki ganyen cewa ya fi maku kyau mutum daya ya mutu dabino suka fita garci suka tare shi da kira mai domin mutane, a maimakon dukan al'umma ta karfi suna cewa, "Hosanna! Mai albarka ne hallaka." **51** Ya fadi wannan ne ba don kansa wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin ba, amma sabo da shine babbani firist, ya yi Isra'il. **14** Yesu ya sami wani Aholakin jaki, ya anabci ne cewa ya kamata Yesu ya mutu domin hau kansa; kamar yadda aka rubuta, **15** "Kada ki al'ummar; **52** kuma ba don alummar kawai ba, ji tsoro ke 'yar Sihiyona; duba, ga Sarkinkin amma domin a tattara 'ya'yan Allah da suke zuwa, zaune a kan danJaki". **16** Almajiransa basu warwatse ko'ina wuri daya. **53** Tun daga wannan fahimci wannan al'amari ba da farko, amma rana suka fara neman hanyar da zu su kashe bayan da aka daukaka Yesu, sai suka tuna cewa Yesu. **54** Tun daga nan Yesu ya dena tafiya a an rubuta wadannan abubuwa game da shi, sarari chikin Yahudawa, amma sai ya koma kuma sun yi masa wadannan abubuwa. **17** Sai wani yanki kusa da jeji a wani garci da ake kira taron da ke tare da Yesu a ranar da ya kira Ifraimu. A can kuma ya zamna da almajiransa. Li'azaru daga kabari ya kuma tashe shi daga **55** Idin ketarewa na Yahudawa ya yi kusa, da matattu, suka bada shaida. **18** Domin wannan yawa sun tafi Urushalima daga yankin kasar ne kuma taron suka zo domin su sadu da shi kamin ranar idi domin su tsarkake kan su. **56** saboda sun ji cewa ya yi wannan alama. **19** Suka shiga neman Yesu, suna magana da junan Don haka, sai farisawa suka shiga magana a su yayin da suke tsaitseye a haikal, cewa "me tsakanin su suna cewa "Duba, babu abinda zaku kuke tunani? Ba za ya zo idin bane?" **57** Babban iya yi; kun ga, duniya ta gama bin sa. **20** Akwai firist da farisawa sun rigaya sun ba da umurni wadansu Helinawa cikin wadanda suka je sujada cewa duk inda aka ga Yesu a zo a shaida domin a idin. **21** Wadannan suka tafi wurin filibus, mutumin Betsaida da ke Galili, suka ce masa, "Mallam, muna so mu ga Yesu. **22** Filibus ya tafi ya fadawa Andrawus; sai Andrawus ya tafi tare da Filibus, suka kuwa gaya wa Yesu. **23** Yesu ya amsa masu ya ce, "sa'a ta zo da za'a daukaka Dan mutum. **24** Hakika, hakika, Ina ce maku, in ba kwayar alkama ta fadi kasa ba ta mutu, za ta kasance ita kadai; amma idan ta mutu, za ta bada 'ya'ya masu yawa. **25** Duk wanda yake son ransa, zai rasa shi; amma wanda ba ya son ransa a dunianan za ya kiyaye shi domin rayuwa ta har abada. (*aiōnios g166*) **26** Idan wani na bauta mani, to bari ya biyo ni; kuma duk inda nike, a can bawana zai kasance kuma. Duk wanda ke bauta mani, Uban zai girmama

12 Kwana shidda kafin idin ketarewa, Yesu ya zo Baitanya inda Li'azaru yake, wato wannan da Yesu ya tada daga matattu. **2** Sai suka shirya masa abinci a wurin kuma Matta ce ke hidima, Li'azaru kuwa ya kasance cikin wadanda ke kan tebirin tare da Yesu. **3** Sai Maryamu ta dauki wani turare da aka yi da man nard, ta shafe kafafun Yesu da shi, ta kuma share kafafun nasa da gashin kanta. Sai gida ya cika da kamshin turaren. **4** Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin almajiransa, wanda zai bashe shi, ya ce, " **5** "Me yasa ba a sayar da wannan turare dinari dari uku a ba gajiyayyu ba?" **6**

shi. 27 Yanzu raina na cikin damuwa, to me zan don in ceci duniya. 48 Wanda ya ki ni, ya kuma ce? 'Uba, ka cece ni daga wannan sa'a? Amma ki ya karbi magana ta, akwai wanda za ya yi Saboda wannan dalili ne na zo wannan sa'a. masa hukunci. Kalmar da na fada, ita ce za ta yi 28 Uba, ka daukaka sunanka". Sai wata murya daga sama ta ce, "Na daukaka shi, zan kuma sake daukaka shi. 29 Dagangan sai taron dake tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi tsawa. Wasu suka ce, "Mala'ika ya yi magana da shi". 30 Yesu ya amsa ya ce, "wannnan murya ta zo ba saboda ni ba, amma domin ku." 31 Yanzu za'a shar'anta duniya. Yanzu za'a kori mai mulkin duniyan nan. 32 Sa, annan ni, idan an daga ni daga duniya, zan jowo dukan mutane zuwa gare ni". 33 Ya fadi wannan ne domin ya nuna irin mutuwar da za ya yi. 34 Taro suka amsa masa cewa, "Mun ji a cikin shari'a cewa Almasihu za ya kasance har abada. Yaya za ka ce, 'za'a daga dan mutum?' Wanene wannan dan mutum?" (aiōn g165) 35 Yesu ya ce masu, "Nan da lokaci kadan za ku kasance da haske, ku yi tafiya tun haske na tare da ku, kada duhu ya mamaye ku. Wanda ke tafiya cikin duhu, bai san inda za shi ba. 36 Ku gaskata ga haske tun yana tare da ku domin ku zama yayan haske". Yesu ya fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye masu. 37 Kodashike Yesu ya yi alamu da dama a gabansu, duk da haka ba su gaskata shi ba. 38 Saboda maganar annabi Ishaya ta cika, wadda ya ce, "Ubangiji, wa ya gaskata rahoton mu? Ga wa kuma hannun Ubangiji ya bayyana? 39 Saboda wannan dalili basu gaskata ba, gama Ishaya ya sake cewa, 40 ya makantar da su, ya kuma taurare zuciyarsu, saboda kada su gani da idanunsu, su kuma sami fahimta da zuciyarsu, su juyo wurina in warkar da su. 41 Ishaya ya fadi wadannan abubuwa ne domin ya hangi daukakar Yesu ya kuma yi magana game da shi. 42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni suka gaskata Yesu. Amma saboda farisawa, basu shaida shi a sarari ba, domin kada a kore su daga majami'a. 43 Suna son yabo daga mutane fiye da yabon dake zuwa daga Allah. 44 Yesu ya yi magana da babbar murya, ya ce, "Wanda ya gaskata ni, ba ni yake gaskatawa kadai ba, amma kuma yana gaskata wanda ya aiko ni, 45 kuma wanda ke gani na, yana ganin shi wanda ya aiko ni. 46 Na zo ne a matsayin haske a duniya, saboda duk wanda ya gaskata da ni ba za ya yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk wanda ya ji maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta shi; gama ban zo in yi wa duniya hukunci ba, amma

don in ceci duniya. 48 Wanda ya ki ni, ya kuma ce? 'Uba, ka cece ni daga wannan sa'a? Amma ki ya karbi magana ta, akwai wanda za ya yi Saboda wannan dalili ne na zo wannan sa'a. masa hukunci. Kalmar da na fada, ita ce za ta yi 28 Uba, ka daukaka sunanka". Sai wata murya daga sama ta ce, "Na daukaka shi, zan kuma sake daukaka shi. 29 Dagangan sai taron dake tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi tsawa. Wasu suka ce, "Mala'ika ya yi magana da shi". 30 Yesu ya amsa ya ce, "wannnan murya ta zo ba saboda ni ba, amma domin ku." 31 Yanzu za'a shar'anta duniya. Yanzu za'a kori mai mulkin duniyan nan. 32 Sa, annan ni, idan an daga ni daga duniya, zan jowo dukan mutane zuwa gare ni". 33 Ya fadi wannan ne domin ya nuna irin mutuwar da za ya yi. 34 Taro suka amsa masa cewa, "Mun ji a cikin shari'a cewa Almasihu za ya kasance har abada. Yaya za ka ce, 'za'a daga dan mutum?' Wanene wannan dan mutum?" (aiōn g165) 35 Yesu ya ce masu, "Nan da lokaci kadan za ku kasance da haske, ku yi tafiya tun haske na tare da ku, kada duhu ya mamaye ku. Wanda ke tafiya cikin duhu, bai san inda za shi ba. 36 Ku gaskata ga haske tun yana tare da ku domin ku zama yayan haske". Yesu ya fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye masu. 37 Kodashike Yesu ya yi alamu da dama a gabansu, duk da haka ba su gaskata shi ba. 38 Saboda maganar annabi Ishaya ta cika, wadda ya ce, "Ubangiji, wa ya gaskata rahoton mu? Ga wa kuma hannun Ubangiji ya bayyana? 39 Saboda wannan dalili basu gaskata ba, gama Ishaya ya sake cewa, 40 ya makantar da su, ya kuma taurare zuciyarsu, saboda kada su gani da idanunsu, su kuma sami fahimta da zuciyarsu, su juyo wurina in warkar da su. 41 Ishaya ya fadi wadannan abubuwa ne domin ya hangi daukakar Yesu ya kuma yi magana game da shi. 42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni suka gaskata Yesu. Amma saboda farisawa, basu shaida shi a sarari ba, domin kada a kore su daga majami'a. 43 Suna son yabo daga mutane fiye da yabon dake zuwa daga Allah. 44 Yesu ya yi magana da babbar murya, ya ce, "Wanda ya gaskata ni, ba ni yake gaskatawa kadai ba, amma kuma yana gaskata wanda ya aiko ni, 45 kuma wanda ke gani na, yana ganin shi wanda ya aiko ni. 46 Na zo ne a matsayin haske a duniya, saboda duk wanda ya gaskata da ni ba za ya yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk wanda ya ji maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta shi; gama ban zo in yi wa duniya hukunci ba, amma

ni ke yi, ba ra'ayina ba ne. Amma Uba wanda ya aiko ni shi ke bani umarni game da abin da zan ce da abin da zan fadi. 50 Na san umarninsa rai ne madawwami, don haka na ce - kamar yadda Uba ya fada, haka ni ma nake fadi." (aiōnios g166)

13 Kamin bukin idin ketarewa, sa'adda Yesu ya san lokaci ya yi da zai tashi daga wannan duniya zuwa wurin Uba, da yake ya kaunaci nasa wadanda ke duniya- ya kaunace su har karshe. 2 Iblis ya rigaya ya sa a zuciyar Yahuza Iskariyoti dan Saminu, ya bashe da Yesu. 3 Ya san cewa Uba ya bada kome a hannunsa, kuma ya zo daga wurin Allah, kuma zai koma wurin Allah. 4 Ya tashi daga cin abincin, ya tube tufafinsa, ya dauki tawul ya lullube kansa da shi. 5 Sa'an nan ya zuba ruwa a bangaji, ya fara wanke kafafun almajiran, yana shafe su da tawul din da ya lullube jikinsa da shi. 6 Ya zo wurin Bitrus Saminu, sai Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, za ka wanke mani kafa?" 7 Yesu ya amsa ya ce, "Abin da nake yi ba za ka fahimce shi yanzu ba, amma daga baya za ka fahimta." 8 Bitrus ya ce masa, "Ba za ka taba wanke mani kafa ba." Yesu ya amsa masa ya ce, "In ban wanke maka ba, ba ka da rabo da ni". (aiōn g165) 9 Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, ba kafafuna kadai za ka wanke ba, amma da hannayena da kaina." 10 Yesu ya ce masa, "Duk wanda ya yi wanka ba ya da bukata, sai dai a wanke kafafunsa, amma shi tsarkakakke ne baidaya; ku tsarkakakku ne, amma ba dukanku ba." 11 (Don Yesu ya san wanda zai bashe shi, shiyasa ya ce, "Ba dukanku ne ke da tsarki ba.") 12 Bayan Yesu ya wanke masu kafafu, ya dauki tufafinsa ya zauna kuma, ya ce masu, "Kun san abin da na yi muku? 13 kuna kirana, 'Malam, da Ubangiji,' kun fadi daidai, don haka Nake. 14 Idan ni Ubangiji da kuma mallam, na wanke maku kafafu, ya kamata kuma ku wanke wa junan ku kafafu. 15 Gama na baku misali, saboda ku yi yadda na yi maku. 16 Lalle hakika ina gaya muku, bawa ba ya fi mai gidansa girma ba; dan aike kuma ba ya fi wanda ya aiko shi girma ba. 17 Idan kun san wadannan abubuwa, ku masu albarka ne idan kun aikata su. 18 Ba ina magana akan dukanku ba; Na san wadanda na

zaba. Amma domin Nassi ya cika: 'Shi Wanda ya gidan Ubana akwai wurin zama dayawa. Da ba ci gurasata, ya tayar mani'. **19** Ina fada maku haka ba, da na fada maku, domin zan tafi in wannan yanzu tun kafin haka ta faru domin shirya maku wuri. **3** In kuwa na je na shirya sa'adda ta faru, ku gaskata Ni ne. **20** Hakika, maku wuri, zan dawo in karbe ku zuwa wurina hakika, Ina gaya maku, wanda ya karbi wanda domin inda nake kuma ku kasance. **4** Kun san na aiko, Ni ya karba, wanda kuma ya karbe ni, hanya inda zan tafi." **5** Toma ya ce wa Yesu, ya karbi wanda ya aiko ni. **21** Bayan Yesu ya fadi "Ubangiji, bamu san inda za ka tafi ba, yaya za haka, ya damu a ruhu, ya yi shaida ya ce, "Lalle mu san hanyar?" **6** Yesu ya ce masa, "Ni ne hakika, ina gaya muku cewa daya daga cikinku hanya, ni ne gaskiya, ni ne rai; Ba mai zuwa zai bashe ni." **22** Almajiran suka kalli juna, wurin Uba sai ta wurina. **7** Da kun san ni, da suna juyayin ko akan wa yake magana. **23** Daya kun san Ubana kuma. Amma daga yanzu kun daga cikin almajiransa, wanda Yesu yake kauna, san shi, kuma kun gan shi." **8** Filibus ya ce wa yana a teburi, jingine a kirjin Yesu. **24** Siman Yesu, "Ubangiji, ka nuna mana Uban, wannan Bitrus ya ce wa almajirin, "ka fada mana ko za ya ishe mu." **9** Yesu ya ce masa, "Ina tare akan wa ya ke magana." **25** Sai ya sake jingina a da ku da dadewa, amma har yanzu baka san ni kirjin Yesu, ya ce masa, "Ubangiji, wanene?" **26** ba, Filibus? Duk wanda ya gan ni, ya ga Uban. Sannan Yesu ya amsa, "Shine wanda zan tsoma Yaya za ka ce, 'Nuna mana Uban'?" **10** Baka gutsuren gurasa in ba shi." Sannan bayan ya gaskata cewa Ina cikin Uban, Uban kuma yana tsoma gurasar, sai ya ba Yahuza Dan Siman ciki na ba? Maganganun da nake fada maku, Iskariyoti. **27** To bayan gurasar, sai shaidan ya ba da ikona nake fadi ba, amma Uban ne da shige shi, sai Yesu ya ce masa, "Abinda kake yi, yake zaune a ciki na yake yin ayyukansa. **11** Ku ka yi shi da sauri." **28** Babu wani a teburin da gaskata ni cewa ina cikin Uban, Uban kuma ya san dalilin dayasa ya fada masa wannan. **29** na ciki na, ko kuwa ku bada gaskiya domin Wadansu sun yi tsamanin cewa, tun da Yahuza ayyukan kansu. **12** "Lalle hakika, ina gaya maku, ne ke rike da jakkar kudi, Yesu ya ce masa, "Ka duk wanda ya gaskata ni zai yi ayyukan da nake sayi abinda muke bukata don idin", ko kuma yi, kuma zai yi ayyuka fiye da wadannan, domin ya bada wani abu domin gajiyayyu. **30** Bayan zan tafi wurin Uba. **13** Duk abinda kuka roka Yahuza ya karbi gurasar, sai ya fita nan da nan. da sunana, zan yi shi domin a daukaka Uban Da daddare ne kuwa. **31** Bayan Yahuza ya tafi, cikin Dan. **14** Idan kuka roke ni komai cikin Yesu ya ce, "Yanzu an daukaka Dan mutum, sunana, zan yi shi. **15** "Idan kuna kaunata, za ku kuma an daukaka Allah a cikinsa. **32** Allah zai kiyaye dokokina. **16** Sa, annan zan yi addu'a ga daukaka shi a cikin kansa, kuma zai daukaka Uba, zai kuwa baku wani mai ta'aziya domin ya shi nan da nan. **33** 'Ya'ya kanana, ina tare da ku kasance tare daku har abada. (aiōn g165) **17** Ruhun na wani gajeren lokaci. Zaku neme ni, kuma gaskiya. Wanda duniya ba zata iya karba ba, kamar yadda na fadawa Yahudawa, 'in da zan domin bata gan shi ba, ko ta san shi. Amma ku tafi ba za ku iya zuwa ba!' Yanzu kuma na fada kun san shi, domin yana tare da ku, zai kuma maku wannan. **34** Ina baku sabuwar doka, ku kasance a cikin ku. **18** Ba zan barku ku kadai kaunaci juna; kamar yadda na kaunace ku, haka ba; zan dawo wurin ku. **19** Sauran dan gajeren kuma ku kaunaci juna. **35** Ta haka kowa zai san lokaci, duniya kuma ba zata ka ra gani na ba, ku almajiraina ne, idan kuna kaunac juna." **36** amma ku kuna gani na. Saboda ina raye, kuma Siman Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, ina za ka?" zaku rayu. **20** A wannan rana zaku sani ina cikin Yesu ya amsa ya ce, "Inda za ni, ba zaka iya bi Ubana, ku kuma kuna ciki na, ni ma ina cikin na ba yanzu, amma zaka bini daga baya." **37** ku. **21** Shi wanda yake da dokokina yake kuma Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, don me ba zan iya bin su, shine ke kauna ta, kuma shi wanda ke binka a yanzu ba? Zan bada raina domin ka." **38** kauna ta Ubana zai kaunace shi, Ni ma kuma Yesu ya amsa ya ce, "Za ka bada ranka domina? zan kaunace shi in kuma bayyana kaina gare Lalle hakika, ina gaya maka, kafin zakara ya yi shi." **22** Yahuza (ba Iskariyoti ba) ya ce ma cara zaka yi musu na sau uku."

14 "Kada zuciyarku ta bachi. Kun gaskata da Allah, sai kuma ku gaskata da ni. **2** A

zo wurinsa mu zauna tare da shi. 24 Shi wanda na kaunace ku. 13 Babu wanda ke da kaunar da baya kauna ta, ba ya kiyaye maganganuna. tafi haka, wato ya bada ransa domin abokansa. Maganar da kuke ji ba daga gareni take ba, 14 Ku abokaina ne idan kuna yin abubuwana da amma daga Uba wanda ya aiko ni take. 25 Na na umarce ku. 15 Nan gaba ba zan kara ce da ku fada maku wadannan abubuwa, sa'adda nake bayi ba, don bawa bai san abinda Ubangijinsa tare da ku. 26 Saidai, mai ta'aziyar- Ruhu Mai ke yi ba. Na kira ku abokaina, domin na sanar Tsarki wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai da ku duk abinda na ji daga wurin Ubana. 16 Ba koya maku kome, kuma zai tunashe ku dukan ku kuka zabe ni ba, amma Ni ne na zabe ku, abinda na fada maku. 27 Na bar ku da salama; na aike ku don ku je ku bada 'ya'ya, 'ya'yanku ina ba ku salamata. Ba kamar yadda duniya ke kuma su tabbata. Wannan ya zama domin duk bayarwa Nake bayarwa ba. Kada zuciyarku ta abinda kuka roki Uba a cikin sunana, zai baku. baci, kuma kada ku tsorata. 28 Kun ji dai na 17 Na baku wannan umarni: domin ku kaunaci fada maku, 'zan tafi, kuma Zan dawo gare ku'. juna. 18 In duniya ta ki ku, ku sani cewa ta Idan kuna kaunata, za ku yi farinciki domin kini kafin ta ki ku. 19 Da ku na duniya ne, za ni wurin Uban, gama Uban ya fi ni girma. da duniya ta kaunace ku kamar nata. Amma 29 Yanzu na fada maku kafin ya faru, domin saboda ku ba na duniya bane, na kuma zabe ku idan ya faru, ku gaskata. 30 Ba zan kara magana daga duniya, don haka duniya take kin ku. 20 Ku mai yawa da ku ba, domin mai mulkin duniyan tuna da maganar da na yi muku, 'Bawa ba ya fi nan yana zuwa. Bashi da iko a kai na, 31 amma Ubangijinsa girma ba.' Idan sun tsananta mani, domin duniya ta san cewa ina kaunar Uban, Ina ku ma za su tsananta maku; Idan sun kiyaye yin daidai abinda Uban ya Umarce ni. Mu tashi mu tafi daga nan.

15 "Nine itacen inabi na hakika, Ubana kuwa shi ne manomin. 2 Yakan cire duk wani rashe a cikina da ba ya bida 'ya'ya, mai bida 'ya'ya kuwa ya kan gyara shi domin ya kara bida 'ya'ya. 3 Kun rigaya kun tsarkaka saboda maganar da na yi muku. 4 Ku zauna ciki na, Ni kuma cikin ku. Kamar yadda reshe ba ya iya bida 'ya'ya shi kadai sai ya zauna cikin itacen, haka kuma ba za ku iya ba, sai kun zauna ciki na. 5 Ni ne itacen inabi, ku ne rassan. Wanda ya zauna ciki na, ni kuma cikin sa, yana bida 'ya'ya dayawa, gama in ba tare da ni ba, ba za ku iya yin kome ba. 6 Wanda kuma bai zauna a ciki na ba, akan jefar da shi kamar reshe, ya bushe, kuma sukan tattara rassan su jefa a wuta, su kone. 7 In kun zauna a ciki na, maganata kuma ta zauna a cikin ku, sai ku roki duk abinda kuke so, za a kuwa yi maku. 8 Ta haka ake daukaka Ubana: cewa ku bida 'ya'ya dayawa, kuma cewa ku almajiraina ne. 9 Kamar yadda Ubana ya kaunace ni, haka Ni ma na kaunace ku; Ku zauna cikin kaunata. 10 Idan kun kiyaye dokokina, za ku zauna cikin kaunata kamar yadda Na kiyaye dokokin Ubana, na kuma zauna cikin kaunarsa. 11 Ina gaya maku wadannan al'amura domin farincikina ya kasance a cikin ku, kuma domin farincikinku ya zama cikakke. 12 "Wannan shine umarnina, cewa ku kaunaci juna kamar yadda

Za su yi maku duk wadannan abubuwa saboda sunana, don basu san wanda ya aiko ni ba. 22 Da ban zo na yi masu magana ba, da basu da zunubi, amma yanzu, basu da wata hujja don zunubinsu. 23 Duk wanda ya ki ni ya ki Ubana. 24 Da ban yi ayyukan da babu wanda ya taba yinsu a cikin su ba, da basu da zunubi, amma yanzu sun gani, sun kuma ki ni da Ubana duka. 25 An yi wannan kuwa domin a cika maganar da ke rubuce a cikin shari'arsu, ' Sun ki ni ba dalil!' 26 Sa'adda Mai Ta'aziyar- wanda zan aiko maku daga wurin Uban, wato, Ruhun gaskiya, wanda ke fita daga wurin Uban-ya zo, zai bida shaida a kai na. 27 Ku ma kuna bida shaida saboda kuna tare da ni tun daga farko.

16 "Na fada maku wannan ne domin kada kuyi tuntube. 2 Zasu fitar da ku daga majami'u. Amma, sa'a tana zuwa, wadda idan wani ya kasheku, zai yi zaton aikin Allah yake yi. 3 Za suyi haka ne kuwa domin ba su san Uban ko ni ba. 4 Na fada maku wadannan abubuwa ne domin in lokacin da zasu faru yayi, ku tuna na fada maku." Ban fada maku wadannan abubuwa ba tun da farko, domin ina tare da ku. 5 Yanzu kuwa za ni wurin wanda ya aiko ni, duk da haka a cikinku, ba wanda ya tambaye ni, 'Ina za ka?' 6 Amma saboda na fada maku wadannan abubuwa, bakin ciki ya cika zuciyarku. 7 Amma ina gaya maku gaskiya: zai fi ye maku in na tafi.

Domin in ban tafi ba, Mai Ta'aziyya ba zai zo
gare ku ba, in kuwa na tafi, zan aiko shi gare ku.
ranar nan, zaku yi roko a cikin sunana kuma
8 Idan kuwa ya zo, Mai Ta'aziyyar zai fadarkar
bance maku zan yi addu'a ga Uba a madadinku
da duniya a kan zunubi, da adalci, da kuma ba,
27 domin Uba da kansa yana kaunarku,
hukunci. **9** Game da zunubi, domin basu gaskata
domin kun kaunace ni, kun kuma gaskata daga
da ni ba, **10** Game da adalci, domin za ni wurin
wurin Uban na fito. **28** Daga wurin Uban na fito,
Uba, kuma ba za ku sake ganina ba, **11** game da
kuma na shigo duniya. Har wa yau, kuma zan
hukunci kuma, domin an yanke wa mai mulki
bar duniya in koma wurin Uba." **29** Almajiransa
duniyan nan hukunci. **12** "Akwai abubuwa da
sukace, duba, "Yanzu kake magana a sarari, ba
yawa da zan gaya maku, amma ba za ku iya
cikin karin magana ba! **30** Yanzu mun sani ka
fahimta a yanzu ba. **13** Saboda haka, sa'adda
san komai, ba sai wani ya tambaye ka ba. Ta
Ruhu na gaskiya ya zo, zai bishe ku a cikin
haka muka gaskata daga wurin Allah ka fito."
dukan gaskiyar, domin ba zai yi magana don
31 Yesu ya amsa masu yace, "Ashe, yanzu kun
kansa ba, sai dai duk abin da ya ji, shi zai fada,
gaskata? **32** Duba, sa'a na zuwa, I, sa'lar ta yi,
zai kuma sanar da ku al'amuran da zasu faru.
14 Zai daukaka ni, domin zai dauko abubuwa
kuma ku bar ni ni kadai. Duk da haka kuwa ba
dake nawa ya sanar da ku. **15** Duk abinda Uba
ni kadai nake ba, domin Ubana yana tare da
yake da shi, nawa ne. Domin wannan ne nace
ni. **33** Na fada maku wannan ne domin a ciki na
ku sami salama. A duniya kuna shan tsanani,
amma ku karfafa: na yi nasara da duniya,"

17 Da Yesu ya fadi wandannan abubuwa, sai
ya tada idanusa sama ya ce, ya Uba, sa'a
ta zo; ka daukaka Danka, domin Dan shi ya
daukaka ka, **2** kamar yadda ka ba shi iko akan
dukkan 'yan adam, ya ba da rai madawwami ga
duk wanda ka ba shi. (*aiōnios g166*) **3** Wannan ne rai
madawwami: wato su san ka, Allah makadaici
na gaskiya, da shi kuma wanda ka aiko, Yesu
Almasihu. (*aiōnios g166*) **4** Na daukaka ka a duniya,
na gama aikin da ka ba ni in yi. **5** Yanzu, ya Uba,
ka daukaka ni tare da kai da daukaka wadda
ni ke da ita tare da kai tun kafin duniya ta
kasanci. **6** Na bayyana sunanka ga mutunen
da ka ba ni acikin duniya. Na ka suke, ka ba
ni su, sun kuwa kiyaye maganarka. **7** Yanzu
kuwa sun san duk iyakar abinda ka ba ni daga
gare ka yake, **8** don kuwa maganganun da ka
fada mani. Na fada masu, sun kuma karba, sun
sani kuwa hakika na fito daga gareka ne, kuma
sun gaskata kai ne ka aiko ni. **9** Ina yi masu
addu'a. Ba domin duniya ni ke yin addu'a ba,
amma domin wadanda ka bani gama na ka ne.
10 Gama dukan abinda ke nawa na ka ne, naka
kuwa nawa ne, an kuma daukaka ni a cikinsu.
11 Ba na cikin duniya kuma, amma wadannan
mutane suna cikin duniya, ni kuwa ina zuwa
wurin ka. Ya Uba mai Tsarki, ka adanasu cikin
sunanka da ka ba ni domin su zama daya, kamar
dai yadda muke daya. **12** Lokacin da ina tare
da su, na adanasu acikin sunanka da ka ba ni.

Na kiyaye su, kuma ko daya kuwa daga cikinsu bashe shi, yana tsaye tare da sojojin. **6** Sa'adda ba ya bace ba, sai dai dan hallakar nan, domin ya ce masu, "Ni ne", suka koma da baya, suka Nassi ya cika. **13** Amma yanzu ina zuwa wurinka, fadi a kasa. **7** Ya sake tambayarsu kuma, "Wa ku Ina fadar wadannan abubuwa tun ina duniya, ke nema?" su ka ce, "Yesu Banazare." **8** Yesu ya domin farin cikina ya zama cikakke a zukatansu. amsa, "Ai, na gaya maku cewa, Ni ne. In kuwa ni **14** Na ba su maganarka, kuma duniya ta tsane ku ke nema, ku bar wadannan su tafi abinsu;" su domin su ba na duniya ba ne, kamar yadda **9** Wannan kuwa domin maganar daya fada ta ni ba na duniya ba ne. **15** Ba ina roko ka dauke cika, "Daga cikin wadanda ka ba ni, ko daya su daga cikin duniya ba, amma domin ka tsare bai bace mani ba." **10** Saminu Bitrus kuwa, da su daga mugun nan. **16** Su ba na duniya ba ya ke yana da takobi, ya zaro ya kai wa bawan ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne. **17** Ka babban firist sara, ya dauke masa kunnensa na kebe su domin kanka cikin gaskiya. maganarka dama, sunan bawan Malkus ne. **11** Yesu ya ce gaskiya ce. **18** Kamar dai yadda ka aiko ni cikin wa Bitrus, "Mai da takobin ka kubenta. Ba zan duniya, haka kuma na aike su cikin duniya. **19** sha kokon da Uba ya ba ni ba?" **12** Sai sojojin Na kebe kaina gareka sabili da su, domin su ma da hafsan, da 'yan majalisar Yahudawa, suka kansu a kebe su gareka cikin gaskiya. **20** Ina kama Yesu, suka daure shi. **13** Da fari suka tafi addu'a ba domin wadannan kadai ba, amma da shi wurin Hanana, don shi surukin Kayafa har da wadanda zasu gaskata da ni ta wurin ne, wanda ya ke shi ne babban firist a shekaran maganarsu, **21** Domin su zama daya dukansu, nan. **14** Kayafa kuma shi ne ya ba Yahudawa kamar yadda kai, ya Uba, ka ke ciki na, ni kuma shawara, cewa ya fiye masu mutum daya ya na ke cikin ka. Ina roko suma su kasance a mutu domin mutane. **15** Saminu bitrus ya bi cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa ka aiko bayan Yesu, haka kuma wani almajirin yayi. ni **22** Daukakar da ka bani, ita nake basu, domin Almajirin nan kuwa sananne ne ga babban su zama daya, kamar yadda mu ke daya; **23** ni a firist, sai ya shiga har farfajiyar babban firist cikinsu, kai kuma a ciki na. Domin su kammalu din tara da Yesu; **16** Amma bitrus kuwa ya tsaya cikin zama daya, domin duniya ta sani cewa a bakin kofa daga waje. Sai daya almajirin da ka aiko ni, kuma ka kaunace su, kamar yadda ya ke sananne ga babban firist ya fita, yayi ka kaunace ni. **24** Ya Uba, ina so wadanda ka magana da macen da ta ke tsaron kofar, sa'an ba ni, su ma su kasance tare da ni inda nake, nan ya shigo da Bitrus. **17** Sai yarinyar mai domin su dubi daukakata da ka yi mani. Domin tsaron kofar ta ce wa Bitrus, "kai ma ba kana ka kaunace ni tun kafin halittar duniya. **25** Ya cikin almajiran mutumin nan ba?" Yace "bani Uba mai adalci, duniya kam, ba ta sanka ba, ba." **18** To, barorin da dogaran Haikali suna amma ni na sanka; kuma wadannan sun sani tsaye a wurin, sun kuwa hura wutar gawayi, kai ne ka aiko ni. **26** Na sanar masu da sunanka, suna jin dum, gama ana sanyi. Bitrus ma yana zan kuma sanar da shi domin kaunac da ka yi tsaye tare da su yana jin dumin. **19** babban mani ta kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a cikinsu,

18 Bayan Yesu ya fadi wadannan maganganu, ya fita shi da almajiransa zuwa daya barayin kwarin Kidiron, inda wani lambu ya ke, ya kuma shiga da almajiransa. **2** Yahuza ma wanda zai bashe shi ya san wurin, domin Yesu ya saba zuwa wurin da almajiransa. **3** Yahuza kuwa, bayan ya dauko kungiyar soja daga manyan firistoci, da Farisawa, da 'yan majalisa, suka zo wurin, rike da fitilu, da cociloli, da makamai. **4** Sai Yesu, da ya san duk abinda ke faruwa da shi, yayiwo gaba, yace masu, "Wa kuke nema" **5** Suka amsa masa su ka ce, "Yesu Banazare" Yesu yace masu, Ni ne" Yahuza kuma, wanda ya

ce masa, "Anya kai ma ba cikin almajiransa ka saurata. **3** Suka zo wurin sa sukace, "Ranka ya ke ba?" Sai yayi musu yace, "A'a, ba na ciki." **26** dade, sarkin Yahudawa! sai suka nushe shi. **4** Sai wani daga cikin bayin babban firist, wato Sai Bilatus ya sake fita waje yace masu, "Dubi, dan'uwani wanda Bitrus ya fillewa kunne, yace, zan kawo maku mutumin domin ku sani ban "Ashe, ban gan ka tare da shi a lambun ba? same shi da wani laifi ba", **5** Yesu kuwa ya fito, **27** Bitrus ya sake yin musu, nan da nan kuwa da rawanin kaya da kaya irin na sarauta. Sai zakara yayi cara. **28** Daga wurin Kayafa kuma Bilatus yace "Ga mutumin nan". **6** Da manyan suka kai Yesu fadar Gwamna. Da asuba ne kuwa, firistocin tare da yan majalisar suka ga Yesu, sai su kansu ba su shiga fadar Gwamnan ba, wai suka yi ta ihu suna cewa "A gicciye shi, A gicciye don kada su kazantu su kasa cin jibin Ketarewa. shi" Sai Bilatus yace masu, "ku dauke shi ku **29** Sai bilatus fa ya fita zuwa wurinsu, yace, gicciye shi, ni kam ban same shi da wani laifi 'Wane zargi ku ke kawowa akan mutumin nan?' ba". **7** Sai Yahudawan sukace mashi, "Ai muna **30** "Sai suka amsa suka ce, "idan da mutumin da shari'a, kuma bisa ga shari'ar ya cancanci nan bai yi mugun abu ba, me zai sa mu yi mutuwa domin ya mai da kansa Dan Allah". **8** Da kararsa a wurin ka" **31** bilatus yace masu, "Ku Bilatus ya ji wannan zance sai ya tsorata kwarai. tafi da shi da kan ku mana, ku hukunta shi bisa **9** Sai ya sake shiga fadar Gwamna, yace wa Yesu, ga shari'arku!" Sai Yahudawa su kace masa, "Daga ina ka fito?" amma Yesu bai amsa mashi "Ai, ba mu da ikon zartar da hukuncin kisa ba. **10** Sai Bilatus yace masa "Ba zaka yi mani akan kowa." **32** Sun fadi Wannan ne don a cika magana ba? Baka san ina da iko in sake ka ba, maganar da Yesu yayi, wadda ta kwatanta irin kuma in gicciye ka? **11** Yesu ya amsa masa, "Ai mutuwar da zai yi. **33** Sai bilatus ya sake shiga ba ka da iko a kaina sai dai in an baka daga cikin fadar Gwamnan, ya kira Yesu ya ce masa, sama, Saboda haka, wanda ya mika ni a gare ka "kai sarkin Yahudawa ne?" **34** Yesu ya amsa, " shine mafi zunubi". **12** Da jin haka, sai Bilatus wannan fadarka ce, ko kuwa wadansu ne suka yayi kokari a sake shi, amma sai Yahudawa ce da ni haka a wurinka?" **35** Bilatus ya amsa suka tada murya sukace, "In ka saki mutumin "Ni ba Bayahude bane, ko kuwa?" Ai, jama'arka nan, kai ba abokin Kaisar bane, duk wanda ya ne da manyan firistoci suka bashe ka gareni. maida kansa sarki, ya sabawa Kaisar". **13** Da "Me ka yi?" **36** Yesu ya amsa, "Mulkina ba na Bilatus ya ji irin maganganunsu sai ya fito da duniya nan ba ne. Da mulkina na duniyan nan Yesu waje ya kuma zauna akan kujeransa a inda ne da barorina za su yi yaki kada a bashe ni ga ake kira "Dakalin shari'a," a Yahudanci kuma, Yahudawa. To, mulkina ba daga nan ya ke ba." "Gabbata." **14** To a ran nan ana shirye shiryen **37** Sai Bilatus yace masa, "Wato ashe, sarki ne idin ketarewa, da misalin sa'a ta shidda kenan, kai?" Yesu ya amsa, "Yadda ka fada, ni sarki wato tsakar rana, Bilatus yace wa Yahudawan ne. Domin wannan dalili aka haife ni, domin "Ga sarkin ku!" **15** Su kuwa suka yi ihu, a tafi da kuma wannan dalili na zo cikin duniya, don shi, a tafi da shi, a gicciye shi, Bilatus yace masu in bada shaida game da gaskiya. Kowane mai "In gicciye sarkin ku? Sai manyan firistocin kaunar gaskiya kuma yakan saurari muryata." sukace "Ba mu da wani sarki sai Kaisar". **16** Sai **38** Bilatus yace masa, "Menene gaskiya?" Bayan Bilatus ya mika Yesu domin su gicciye shi. **17** Sai da ya fadi haka, ya sake fitowa wurin Yahudawa, suka tafi da Yesu, ya fito yana dauke da gicciyen yace masu, "Ni kam, ban sami mutumin nan zuwa wurin da ake kira "Wurin kwalluwa" da da wani laifi ba. **39** Amma dai kuna da wata Yahudanci kuma "Golgota". **18** Suka gicciye al'ada, in Idin Ketarewa ya yi, na kan sakar Yesu a wurin, tare da wasu mutum biyu, daya a maku mutum daya. To, kuna so in sakar maku kowane gefe, Yesu kuwa na tsikiya. **19** Bilatus sarkin Yahudawa?" **40** Sai suka sake daukar kuwa ya rubuta wata alama a kan gicciyen, kururuwa suna cewa, "A; a, ba wannan mutum "YESU BANAZARE, SARKIN YAHUDAWA". **20** ba, sai dai Barabbas." Barabbas din nan kuwa Yahudawa da yawa kuwa suka karanta wannan alama domin wurin da aka gicciye Yesu yana kusa da Birnin. Alamar kuwa an rubuta ta da Yahudanci, da Romanci, da Helenanci. **21** Sai manyan firistocin yahudawa sukace wa Bilatus, kada ka rubuta sarkin Yahudawa, amma dan fashi ne.

19 Sai Bilatus yayi wa Yesu bulala. **2** Sojojin kuwa suka saka rawanin kaya. Suka kuwa dora wa Yesu a kai suka sa mashi kaya irin na

kace, 'wannan yace "Ni ne sarkin Yahudawa"'. dauki jikin. **39** Nikodimu ma ya zo, wanda da **22** Bilatus kuwa ya amsa, "Abinda na rubuta farko ya zo wurin Yesu da daddare, ya kawo na rubuta kenan." **23** Bayan da sojojin suka hadin man kamshi na mur da al'ul wajen nauyin gicciye Yesu, sai suka yayyaga rigarsa kashi awo dari. **40** Sai suka dauki jikin Yesu suka sa hudu, kowane soja da nasa, kashin, sai kuma shi a likkafanin lillin tare da kayan kamshin alkyabbar. Alkyabbar kuwa bata da dinki an nan, domin jana'iza bisa ga al'adar Yahudawa. saka tane daga sama har kasa. **24** Sai sukace **41** To a wurin da aka gicciye shi kuwa akwai wa junansu, "Kada mu yaga alkyabbar, amma wani lambu, a cikin lambun kuma akwai sabon kuzo mu jefa kuri'a a kan ta mu gani ko wanene kabari wanda ba'a taba sa kowa ba. **42** Da yake zai dauke ta, anyi haka ne domin a cika nassi cewa "Sun raba rigata a tsakaninsu, sun kuwa jefa kuri'a domin alkyabbata. **25** Sojojin suka yi wadannan abubuwa. Uwar Yesu, da 'yar'uwartu, da Maryamu matar Kilofas, da kuma Maryamu Magadaliya. Wadannan mataye suna tsaye kusa da gicciyen Yesu. **26** Da Yesu ya ga mahaifiyarsa da almajirin nan da yake kauna tsaye kusa da juna, yace, "Mace, dubi, dan ki!" **27** Sai yace wa almajirin, "Dubi, mahaifiyarka!" Daga wannan sa'a almajirin ya dauke ta zuwa gidansa. **28** Bayan wannan Yesu, saboda ya san yanzu komai ya kammala, domin a cika nassin, sai yace "Ina jin kishi. **29** A gefensu kuma akwai gora cike da ruwan inabi mai tsami, sai suka tsoma soso a cikin ruwan inabin mai tsami suka daura a wata sanda sai suka mika masa a baki. **30** Da Yesu ya tsotsi ruwan tsamin, sai yace "An gama" Sai ya sunkuyar da kansa ya kuwa saki ruhunsa. **31** Sai Yahudawan, domin ranar shirye shirye ne, domin kada a bar jikunansu akan gicciye har ranar asabacin (domin asabacin rana ce mai muhimmanci), suka roki Bilatus ya kakkarye kafafunsu kuma ya saukar da su. **32** Sai sojojin suka zo suka karya kafafun mutum na farko da kuma mutum na biyun wadanda aka gicciye tare da Yesu. **33** Da suka iso kan Yesu sai suka tarar ya riga ya mutu, sai basu kuwa karya kafafunsa ba. **34** Duk da haka daya daga cikin sojojin ya soki kuibin shi da mashi, nan da nan sai jini da ruwa suka fito. **35** Wanda ya ga wannan, shi ya zama shaida, shaidarsa kuwa gaskiya ce. Ya sani cewa abinda ya fada gaskiya ne saboda ku ma ku gaskata. **36** Wadannan sun faru ne domin a cika nassi, "Babu ko daya daga cikin kasusuwansa da za'a karya". **37** Kuma wani nassin yace, "Zasu dube shi wanda suka soka." **38** Bayan wadannan abubuwa, Yusufu mutumin Arimatiya, wanda yake almajirin Yesu ne (amma a boye saboda tsoron Yahudawa) ya roki Bilatus izini domin ya dauke jikin Yesu. Bilatus kuwa ya bashi izini, sai Yusufu yazo ya

20 To da sassafe ranar farko ta mako, da sauran duhu, Maryamu Magadaliya ta zo kabarin, ta tarar an kawar da dutsen daga kabarin. **2** Sai ta ruga da gudu zuwa wurin Saminu Bitrus tare da almajirin nan da Yesu ke kauna, tace masu, "Sun dauke Ubangiji daga kabarin, bamu kuwa san inda aka sa shi ba." **3** Sai Bitrus tare da almajirin nan suka fita, kuma suka tafi kabarin, **4** dukansu suka ruga da gudu tare, amma daya almajirin ya riga Bitrus isowa kabarin, **5** Sai ya sunkuya ya leka ciki, ya ga likkafanin lillin a wurin, amma fa bai shiga ciki ba. **6** Sai Saminu Bitrus ya iso daga bayansa sai ya shiga kabarin, ya tarar da likkafanin lillin a ajiye. **7** sai fallen kuma da yake kansa. Ba'a ajiye tare da likkafanin ba amma aka linkeshi aka ajiye shi daban. **8** Sai almajirin nan da ya riga isa kabarin shi ma ya shiga ya gani, sai ya ba da gaskiya. **9** Har ya zuwa wannan lokacin basu san nassin daya ce zai tashi daga matattu ba. **10** Sai almajiran suka sake komawa gida kuma. **11** Amma Maryamu tana tsaye a bakin kabarin tana kuka. Yayin da take kuka, sai ta sunkuya ta leka cikin kabarin. **12** Sai ta ga mala'iku guda biyu cikin fararen kaya zaune, daya ta wurin kai daya kuma ta wurin kafafu inda aka kwantar da Yesu. **13** Sukace mata, "Uwargida don me kike kuka? Sai tace masu, "Domin sun dauke Ubangijina, ban kuwa san inda suka ajiye shi ba. **14** Bayan ta fadi haka, ta juya sai ta ga Yesu tsaye a wurin. Amma bata san cewa Yesu bane, **15** Yesu yace mata, "Uwargida, me yasa kike kuka? Wa kuma kike nema? Domin tana zaton shine mai kula da lambun, sai tace masa, "Maigida in kaine ka dauke shi, gaya mani inda ka sa shi, ni kuwa in dauke shi." **16** Yesu yace mata, "Maryamu". Sai ta juya, tace masa da Armaniyanci "Rabboni!" wato mallam. **17** Yesu yace mata, kada ki taba ni,

domin har yanzu ban hau wurin Uba ba tukuna, kai." Sai suka fita suka shiga jirgi, amma a daren amma kije wurin 'yan'uwan a kice masu, zan nan basu kama komai ba. **4** To, gari na wayewa, je wurin Ubana da Ubanku, Allahna da kuma sai ga Yesu tsaye a bakin gaci, amma almajiran Allahnku". **18** Maryamu Magadaliya ta je tace basu gane cewa Yesu bane. **5** Sai Yesu yace wa almajiran, "Na ga Ubangiji" Ta kuma ce ya masu, "Samari, kuna da wani abinda za a ci?" fada mata wadannan abubuwa. **19** Da yamma a Suka amsa masa sukace "A'a". **6** Yace masu, "Ku wannan rana, a rana ta farko ta mako, almajiran jefa taru dama da jirgin zaku samu wasu." Suka suna kulle a daki saboda tsoron Yahudawa, jefa tarunsu har suka kasa jawo shi don yawan Yesu yazo ya tsaya a tsakaninsu, yace "Salama kifin. **7** Sai almajirin nan da Yesu yake kauna Agareku". **20** Bayan ya fadi haka, sai ya nuna yace wa Bitrus, "Ubangiji ne fal!" Da Saminu masu hannuwansa da kuibinsa. Da almajiran Bitrus yaji, Ashe, Ubangiji ne, yayi damara da suka ga Ubangiji, sai suka yi farin ciki. **21** Yesu ya taguwarsa, (don a tube yake), ya fada a tekun. **8** sake ce masu, "salama agareku. "Kamar yadda Sauran almajiran kuwa suka zo a cikin karamin Uba ya aiko ni, haka Ni ma na aike ku". **22** Da jirgi, (domin basu da nisa da kasa, kamar kamu Yesu ya fadi haka, sai ya hura masu lumfashinsa, dari biyu zuwa sama), janyi da tarun cike da yace masu, "Ku karbi Ruhu Mai Tsarki. **23** Duk kifi. **9** Da isowarsu gaci, sai suka ga garwashin wanda kuka gafarta wa zunubai, an gafarta wuta a wurin da kifi akai, da kuma gurasa. **10** masa; kowa kuka rike zunubansa, an rikesu." **24** Yesu ya ce masu "Ku kawo wandansu daga cikin Toma, daya daga cikin sha biyun, wanda ake kifin da kuka kama yanzu". **11** Sai Saminu Bitrus kira Dan Tagwai, bayar tare dasu lokacin da Yesu ya hau, ya jawo tarun gaci, cike da manyan ya bayyana. **25** Sauran almajiran sukace masa kifaye dari da hamsin da uku. Amma duk da "Mun ga Ubangiji". Sai yace masu, "In ban ga yawansu, tarun bai tsage ba. **12** Yesu yace masu, gurbin kusoshi a hannuwansa ba, in sa yatsana "Ku zo ku karya kumallo". Daga cikin almajiran a gurbin kusoshin ba, in kuma sa hannuna kuwa babu wanda yayi karfin halin tambayarsa cikin kuibinsa ba, ba zan bada gaskiya ba. **26** "Ko shi wanene?" Domin sunsanai Ubangiji ne. Bayan kwana takwas har wa yau almajiran na **13** Yesu zo ya dauki gurasar ya ba su, haka kuma cikin gida, Toma ma na tare dasu, kofofin suna kifin. **14** Wannan shine karo na uku da Yesu ya kulle, sai ga Yesu a tsakaninsu yace, "Salama bayyana ga almajiransa bayan tashinsa daga agareku". **27** Sa'an nan yace wa Toma, "Iso nan matattu. **15** Da suka karya kumallon, Yesu yace da yatsanka, dubi hannuwana. Miko hannunka wa Saminu Bitrus, "Bitrus dan Yahaya, kana kuma kasa a kuibina, kada ka zama marar bada kaunata fiye da wadannan?" Bitrus yace masa gaskiya, sai dai, mai bada gaskiya". **28** Toma ya "I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka" Yesu yace amsa yace "Ya Ubangijina da Allahna!" **29** Yesu masa "Ka ciyar da 'ya'yan tumakina". **16** Ya yace masu, "Wato saboda ka gan ni, ka bida sake fada masa karo na biyu, "Saminu Dan gaskiya? Albarka ta tabbata ga wadanda basu Yahaya, kana kaunata?" Bitrus Yace masa "I gani ba, amma kuwa sun bada gaskiya. **30** Yesu ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka". Yesu yace yayi wadansu alamu da yawa dabam dabam masa, "Ka lura da Tumakina". **17** Ya sake fada a gabon almajiransa, wadanda ba'a rubuta a masa, karo na uku, "Bitrus Dan Yahaya, kana littafin nan ba. **31** Amma an rubuta wadannan kaunata? Sai Bitrus bai ji dadi ba domin Yesu ya ne, domin ku bida gaskiya Yesu shine Almasihu, fada masa karo na uku, "Kana kaunata" Yace Dan Allah, ta wurin gaskatawa kuma ku sami masa, "Ubangiji ka san komai duka, ka sani ina kaunarka." Yesu yace masa "Ka ciyar da tumaki na. **18** Hakika, hakika, Ina gaya maka, lokacin da kake kuruciyarka, kakan yi wa kanka damara, ka tafi inda ka ga dama. amma in ka tsufa, zaka mike hannuwanka wani yayi maka damara, ya kai ka inda baka nufa ba." **19** To Yesu ya fadi haka ne domin ya nuna irin mutuwar da Bitrus zai yi ga daukakar Allah. Bayan ya fadi haka, sai yace wa Bitrus, ka biyo ni. **20** Bitrus ya juya sai ya ga almajirin da Yesu yake

21 Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sake bayyana kansa ga almajiran a bakin tekun Tibariya. Ga yadda ya bayyana kansa: **2** Saminu Bitrus na tare da Toma wanda ake kira Dan Tagwai, da Natana'ilu daga Kana ta kasar Galili, da 'ya'yan nan na Zabadi, da kuma wadansu almajiran Yesu biyu. **3** Saminu Bitrus yace masu, "Zani su." sukace masa "Mu ma za mu je tare da

kauna yana biye dasu; wanda ya jingina a kirgin Yesu lokacin cin jibin nan da yace “Ya Ubangiji, wanene zai bashe ka?” **21** Da Bitrus ya gan shi, yace wa Yesu “Ya Ubangiji, Me mutumin nan zai yi?” **22** Yesu yace masa, “Idan ina so ya zauna har in dawo ina ruwanka? Ka biyo ni.” **23** Wannan zance ya yadu cikin 'yan'uwa cewa, wannan almajirin ba zai mutu ba. Alhali Yesu bai cewa Bitrus, wannan almajirin ba zai mutu ba, Amma “Idan ina so ya zauna har in dawo ina ruwanka?” **24** Wannan shine almajirin da yake shaida wadannan abubuwa, wanda ya rubuta su, kuma mun tabbata shaidarsa gaskiya ne. **25** Akwai kuma sauran abubuwa da yawa wanda Yesu yayi. Idan da an rubuta kowannensu daya bayan daya, ina gaya maku, ko duniya bazata iya daukar litattafan da za a rubuta ba.

Ayyukan Manzanni

1 Littafin da na rubuta da farko, Tiyofilos, ya fadi abubuwana da Yesu ya fara yi ya kuma koyer, 2 har zuwa ranar da aka karbe shi zuwa sama. Wannan kuwa bayan da ya ba da umarni ga zababbun manzanninsa ta wurin Ruhu Mai Tsarki. 3 Bayan ya sha wahala, ya bayyana kan sa da rai a garesu, da alamu da dama masu gamsarwa. Kwana arba'in ya baiyana kansa a garesu yana yi masu magana game da mulkin Allah. 4 Yayin da yana zaune tare da su ya basu umarni cewa kada su bar Urushalima, amma su jira alkawarin Uban, wanda ya ce, "Kun ji daga gare ni, 5 cewa Yahaya babu shakka ya yi baftisma da ruwa, amma ku za a yi maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki nan da kwanaki kadan." 6 Sa'adda suna tare suka tambaye shi, "Ubangiji, a wannan lokaci ne za ka madio da mulki ga Isra'il?" 7 Ya ce masu, "Ba naku bane ku san lokaci ko sa'a wanda Uba ya shirya ta wurin ikonsa. 8 Amma za ku karbi iko, idan Ruhu Mai Tsarki ya zo bisanku, sa'annan za ku zama shaidu na cikin Urushalima da kuma cikin dukan Yahudiya da Samariya, har ya zuwa karshen duniya." 9 Lokacin da Ubangiji Yesu ya fadi wadannan abubuwa, yayin da suna kallon sama, sai aka dauke shi zuwa sama, kuma girgije ya boye shi daga idanunsu. 10 Da suka dinga kallon sama yayin da ya tafi, nan da nan, mazaje biyu suka tsaya a gabansu cikin fararen tufafi. 11 Suka ce, "Ku mazajen Galili me yasa ku ke tsaye a nan kuna kallon sama? Wannan Yesu wanda ya hau zuwa sama zai dawo kamar yadda kuka gan shi yana tafiya zuwa sama." 12 Da suka dawo Urushalima daga dutsen Zaitun, wanda ke kusa da Urushalima, tafiyar Asabaci daya ne. 13 Da suka iso, sai suka haye zuwa cikin bene inda suke da zama. Sune su Bitrus, Yahaya, Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus, Matiyu, Yakubu dan Alfa, Siman mai tsattsauran ra'ayi, kuma da Yahuza dan Yakubu. 14 Dukansu kuwa suka hada kai gaba daya, yayin da suka ci gaba da naciya cikin addu'a. Tare da su kuma akwai mata, Maryamu mahaiiyar Yesu, da kuma 'yan'uwansa. 15 A cikin wadannan kwanaki Bitrus ya tashi tsaye a tsakiyar 'yan'uwa, kimanin mutane dari da ashirin, ya ce, 16 " 'Yan'uwa, akwai bukatar Nassi ya cika, wanda Ruhu Mai Tsarki ya fada a baya ta bakin Dauda game da Yahuza, wanda ya jagoranci wadanda suka kama Yesu

17 Domin yana daya daga cikinmu kuma ya karbi rabonsa na ladan wannan hidima," 18 (Wannan mutum fa ya sai wa kansa fili da cikin da ya yi na muguntarsa, kuma a nan ya fado da ka, cikinsa ya fashe, hanjinsa suka zubo waje. 19 Duka mazaunan Urushalima suka ji wannan, saboda haka suka kira wannan fili da harshensu "Akeldama" wato, "Filin Jini.")

20 "Domin an rubuta a littafin Zabura, 'Bari filinsa ya zama kufai, kada a bar kowa ya zauna wurin,'kuma, 'Bari wani ya dauki matsayinsa na shugabanci.' 21 Saboda haka ya zama dole, daya daga cikin wadanda suke tare da mu tun lokacin da Ubangiji Yesu yana shiga da fita, a tsakaninmu, 22 farawa daga baftismar yahaya har zuwa ranar da aka dauke shi daga wurinmu zuwa sama, ya zama daya daga cikin mu wurin shaidar tashinsa." 23 Suka gabatar da mutum biyu, Yusufu wanda ake kira Barsabbas, wanda kuma aka yiwa suna Justus, da kuma Matayas.

24 Su ka yi addu'a suka ce, "Ubangiji, kai ka san zuciyar dukan mutane, ka bayyana mana wanda ka zaba cikin su biyun nan 25 Domin ya dauki gurbin da kuma manzancin daga inda Yahuza ya kauce zuwa nashi waje" 26 suka jefa kuri'a a kansu; zabe ya fada kan Matayas kuma suka lissafta shi tare da manzanni sha dayan.

2 Da ranar Fentikos ta zo, dukansu suna tare wuri daya. 2 Nan da narai ga wata kara daga sama kamar ta babbar iska, kuma ta sauko ta cika duka gidan inda suke zaune. 3 Sai ga wasu harsuna kamar na wuta sun bayyana a garesu aka rarraba su, kuma suka zauna bisa kowannensu. 4 Dukansu suka cika da Ruhu Mai Tsarki suka fara magana da wadansu harsuna, yadda Ruhu ya ba su iko su yi magana.

5 A lokacin akwai Yahudawa dake zaune a Urushalima, mutanen Allah, daga kowace kasa karkashin sama. 6 Da suka ji wannan kara jama'a duk suka taru suka rude saboda kowannensu ya ji suna magana da harshensa. 7 Suka yi mamaki matuka; suka ce, "Lallai, wadannan duka ba Galiliyawa ba ne? 8 Yaya mu ke jinsu duka, kowannensu na magana a cikin harshen da aka haife mu? 9 Fisiyawa da Mediyawa da Elimawa, da Yahudawa da Kafadokiya, cikin Fontus da Asiya, 10 cikin Firgia da Bamfiliya, cikin Masar da yankunan Libya ta wajen Sur, da

baki daga Roma, 11 Yahudawa da tubabbun cikin Yahuudanci, Kiretawa da Larabawa, duk munji su suna fadi a harshenmu game da manyan ayyukan Allah." 12 Dukansu suka yi mamaki suka rikice; suka ce da junansu, "Menene ma'anar wannan?" 13 Amma wasu suka yi (Hadès g86) 14 Amma Bitrus ya tashi tare da sha dayan, ya daga murya ya ce da su, "Mutanen bari ku san wannan; ku saurari maganata. 15 da kuke gani kuma kuke ji. 16 Amma wannan shine abinda na maida makiyanka abin takawar sawunka." 17 Allah ya ce wa ba yadda kuke zato, domin yanzu karfe tara ne Ubangijina, "Zauna hannun dama na, 18 Haka kuma a bisa bayi na maza za mu yi?" 19 Zan nuna al'ajibai a Almasihu domin gafrar zunubanku, kuma za sararin sama da kuma alamu a bisa dunya, jini ku karbi baiwar Ruhu Mai Tsarki. 20 Rana zata juya ta koma alkawarin a gareku ne da 'ya'yanku da duk duhu kuma wata ya koma jini, kafin Babbar wadanda ke nesa, dukan iyakar mutanen da ranan nan ta Ubangiji ta zo. 21 Zai kuma zama Ubangiji Allahnmu zai kira." 22 Mutanen Isra'ilä, ku saurari wadannan ya ce, "Ku ceci kan ku daga wannan muguar magana. Yesu Banazare, mutumin da Allah tsara." 23 Saboda tabbataccen kakkaryawar gurasa da kuma cikin addu'o'i. shiri da riga sani na Allah, aka bayar dashi, ku 24 Wanda ta wurin manzannin. 25 Gama, game da shi, 'Ina ganin Ubangiji a da mallakarsu kuma suka rarrabawa kowa, gabana ko yaushe, domin yana gefen hannun 26 Saboda haka ita. 27 Gama ba za ka watsar da raina a lahirba, ba kuwa za 28 Ka bayyana mani hanyar rai; da fuskarka 29 'Yan'uwa, zan yi 30 Domin haka, don shi annabi ne kuma ya san Allah ya yi

masa alkawari da rantsuwa cewa daga cikin zuriyarsa zai sanya wani bisa kursiyinsa. 31 Ya hango wannan al'amari kuma ya yi magana game da tashin Almasihu, 'Ba ayi watsi da shi ba a lahirba, kuma jikinsa bai ga rubewa ba.'

shi, wanda dukanmu shaidu ne. 32 Wannan Yesun - Allah ya tashe yadda aka tashe shi zuwa hannun dama na Allah kuma ya karbi alkawarin Ruhu Mai Tsarki

33 Saboda haka yadda sama ba, amma ya ce, "Ubangiji ya ce wa na safe kawai. 34 Dauda bai hau Domin wadannan mutanen ba buguwa suka yi zuwa sama ba, amma ya ce, "Ubangiji ya ce wa na safe kawai. 35 har sai na safe kawai. 36 Saboda haka, bari gidan Isra'ilä su sani tabbas ce, 'Haka zai kasance a kwanakin karshe, zan wannan Yesun wanda kuka gicciye, Allah ya zubo Ruhuna a kan dukan mutane, 'ya'yanku maishe shi Ubangiji da kuma Almasihu. 37 Da maza da mata za su yi anabci, kuma samarinku suka ji haka sai suka soku a zukatansu, suka za su ga wahayoyi, kuma tssoffaffinku za su yi cewa Bitrus da sauran manzanni, "'Yan'uwa me mafarkai. 38 Sai Bitrus ya ce masu, "Ku tuba da mata, a kwanakin nan zan zubo da Ruhuna, ayi wa kowannenku baftisma, cikin sunan Yesu kuma za su yi anabci. 39 Zan nuna al'ajibai a Almasihu domin gafrar zunubanku, kuma za sararin sama da kuma alamu a bisa dunya, jini ku karbi baiwar Ruhu Mai Tsarki. 40 Da maganganu dukan wanda ya kira ga sunan Ubangiji zai sami da yawa ya ba da shaida kuma ya karfafa su; ceto. 41 Sai suka karbi maganar sa kuma aka yi ya tabbatar da shi gareku ta wurin manyan ma su baftisma, a wannan rana kuma aka sami ayyuka da ban mamaki da alamu da Allah ya karin rayuka wajen dubu uku. 42 Su ka cigaba yi ta wurinsa a tsakiyarku, kamar yadda ku cikin koyarwar manzanni da zumunta, cikin da kanku kuka sani. 43 Tsoro ya sauksa bisa kowane rai, kuma aka kuma, ta hannun mutanen 'yan tawaye, kuka yi abubuwban ban mamaki da alamu da yawa gicciye shi kuma kuka kashe shi. 44 Duka wadanda suka Allah ya tayar, bayan ya cire zafin mutuwa ba da gaskiya suna tare kuma komai nasu na daga gareshi, saboda ba zai yiwu ba ta rike shi. kowanensu ne, 45 kuma suka saida kadarorinsu farin ciki harshena yana yin murna. 46 A kowace rana suka cigaba tare da nufi zuciyata na farin ciki harshena yana yin murna. 47 Suna yabon Allah kuma suna da tagomashi a gaban dukan

da yawa ya ba da shaida kuma ya karfafa su; ceto.

magana da ku gabagadi game da baba Dauda: 3 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa ya mutu kuma aka bizne shi, kuma kabarinsa haikali a lokacin addu'ar karfe uku. 2 Wani na nan tare da mu har yau. 30 Domin haka, mutum, gurgu ne tun daga haihuwa, ana daukar don shi annabi ne kuma ya san Allah ya yi

98

3 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa haikali a lokacin addu'ar karfe uku. 2 Wani mutum, gurgu ne tun daga haihuwa, ana daukar

sa kulluyomi zuwa kofar haikali da ake kira hakika ya ce, 'Ubangiji Allah zai tayar maku da Kyakkyawa, domin bara gun mutanen da ke wani annabi kamar ni daga cikin, 'yan'uwanku. shiga haikalin. **3** Da ya ga Bitrus da Yahaya suna Za ku saurari dukan abin da zai fada maku. **23** shiga haikalin, sai ya roke su sadaka. **4** Bitrus Zai kasance kowanne mutum da bai saurari da Yahaya kuwa suka zuba masa ido, Bitrus ya annabin nan ba za a kau da shi gabadaya daga ce, "Ka dube mu." **5** Gurgun nan kuwa ya dube cikin mutanensa.' **24** I, dukan annabawa tun su, yana tsammanin zai sami wani abu a wurin daga Sama'il da wadanda suka zo bayansa, sun su. **6** Amma Bitrus ya ce, "Azurfa da Zinariya ba yi magana sun ambaci wadannan kwanaki. **25** ni da su, amma abin da nake da shi, zan baka. A Kune 'ya'yan annabawa da na alkawari wanda cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, Yi tafiya" Allah ya yi da kakanninku, yadda ya ce wa **7** Bitrus ya kama hannun damarsa, ya daga shi; Ibrahim, 'Daga zuriyarka dukan al'uman duniya nan da nan kafafunsa da kashin idon sawayensa za su sami albarka.' **26** Bayan da Allah ya ta da suka samu karfi. **8** Da gurgun ya yunkura, ya bawansa, a gareku ne ya fara aiko shi, domin mike tsaye sai ya fara takawa; ya shiga haikali ya albarkace ku tawurin juyadda kowannenuk tare da Bitrus da Yahaya, yana takawa, yana tsalle, yana kuma girmama Allah. **9** Dukan mutane suka gan shi yana tafiya yana kuma yabon Allah. **10** Sun lura cewa, shine mutumin da ke zama yana bara a Kyakyawar kofar haikali; sai suka cika da mamaki domin abin da ya faru. **11** Yayin da yake rike da Bitrus da Yahaya, dukan jama'a suka matso wurinsu, a gefen dakalin Sulaimanu, suna ta mamaki kwarai. **12** Da Bitrus ya ga haka ya amsa wa jama'ar, "Ya ku mutanen Isra'il, don me ku ke mamaki?" Don me ku ka zura mana ido, kamar mu ne muka sa shi ya yi tafiya da ikon kanmu ko adalcin mu? **13** Allah na Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, Allah na iyayenmu ya girmama bawansa Yesu. Shi kuka ki kun kuma bashe shi a gabon Bilatus da ya so ya sake shi. **14** Kuka ki Mai Tsarkin nan, Mai Adalcin, maimakon haka kuka ce a sakkar maku mai kisan kai. **15** Kun kashe mai ba da rai, wanda Allah ya tayar daga matattu, mu kuwa shaidu ne ga wannan al'amari. **16** Yanzu, ta bangaskiya ga sunansa - wannan mutum da kuke gani kuma kun san shi - ta wurin wannan sunan ne ya sami karfi. Bangaskiya cikin Yesu ta ba shi cikakkiyar lafiya, a gabanku duka. **17** Ya ku 'yan'uwa, na san kun yi haka ne cikin rashin sani, yadda shugabaninku suka yi. **18** Amma duk abubuwan da Allah ya fada ta bakin dukan anabawansa, cewa Almasihunsa zai sha wahala, yanzu ya cika. **19** Saboda haka, Ku tuba, ku juyo, domin a shafe zunubanku, domin lokacin sabuntuwa daga wurin Ubangiji ya zo; **20** domin a aiko maku da Almasihu wanda aka kaddara wato, Yesu. **21** Shine wanda dole sama ta karbe shi har zuwa lokacin komo da dukan abubuwa, game da abubuwan da Allah ya fada tun da ta bakin annabawansa tsarkaka. (aiōn g165) **22** Musa

4 Yayin da Bitrus da Yahaya suna kan magana da mutanen, sai firistoci da shugaban masu tsaron Haikali da kuma Sadukiyawa suka afko masu. **2** Sun damu sosai domin Bitrus da Yahaya suna koyar da mutane game da Yesu kuma suna shelar tashinsa daga matattu. **3** Suka kama su suka jefa kurkuku sai washegari, domin yamma ta riga ta yi. **4** Amma mutane da yawa da suka ji sakon suka ba da gaskiya; kimanin mazaje dubu biyar ne kuwa suka ba da gaskiya. **5** Washegari, da shugabaninsu, da dattawansu, da Marubuta suka taru a Urushalima. **6** Anas babban firist, yana nan, da Kayafa, da Yahaya da Iskandari, da dukan dangin babban firist **7** Da suka kawo Bitrus da Yahaya a tsakiyarsu sai suka tambaye su, "Da wanne iko, ko cikin wanne suna k ka yi haka?" **8** Sai Bitrus, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya ce, "Ku shugabanni da dattawan jama'a, **9** idan mu yau ana tuhumarmu saboda aikin kirki da aka yi ga wannan mara lafiya - ta yaya wannan mutum ya sami lafiya? **10** Bari ku da dukan mutanen Isra'il, ku san wannan, cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, wanda kuka gicie, wanda Allah ya tayar daga matattu ta dalilinsa ne wannan mutumin yake tsaye a gabon ku lafiyye. **11** Yesu Almasihu ne dutsen da ku magina kuka ki, amma an mai da shi kan gini. **12** Babu ceto daga kowanne mutum, domin babu wani suna da aka bayar karkashin sama, a cikin mutane wanda ta wurinsa za a iya samu ceto." **13** Sa'adda, suka ga karfin halin Bitrus da Yahaya, suka gane mutane ne talakawa marasa ilimi, sai suka yi mamaki, suka kuma lura suka gane Bitrus da Yahaya sun kasance tare da Yesu. **14** Da yake suna ganin mutumin nan da

aka warkar tare da su, sai suka rasa abin yi. mai karfi manzannin suka yi shelar shaidarsu
15 Amma bayan sun fitar da manzannin daga game da tashin Yesu Ubangiji daga matattu, majalisa sai suka tattauna a tsakaninsu. 16 Suka babban alheri kuma na bisansu. 34 Babu wani ce, "Yaya za mu yi da wadannan mutane? Babu a cikinsu wanda ya rasa komai, domin masu shakka aikin al'ajibi ya faru ta wurinsu, kuma filaye da gidaje suka sayar suka kawo kudin sananne ne ga dukan mazauna Urushalima, abin da suka sayar 35 sai suka kawo kudin gaban kuma ba mu da iko mu musanci haka. 17 Amma manzanni. Aka rarraba wa kowanne mutum saboda kada ya cigaba da yaduwa cikin mutane, bisa ga bukatarsa. 36 Yusufu, Balawi, mutumin bari mu yi masu kashedi kada su kara magana tsibirin Kubrus, wanda manzannisu ka yi wa da kowa cikin wannan suna." 18 Suka kira Bitrus lakani da suna Barnaba. (wato, mai karfa da Yahaya suka dokace su kada su kara magana zuciya). 37 Yana da fili sai ya sayar da shi ya ko kuma koyarwa ko kadan a cikin sunan Yesu. kawo kudin gaban manzanni.

19 Amma Bitrus da Yahaya suka amsa suka ce, "Ko ya yi daidai a gabon Allah mu yi maku biyayya fiye da shi, ku hukunta. 20 Baza mu iya daina magana game da abubuwana da muka ji kuma muka gani ba." 21 Bayan sun sake yi wa Bitrus da yahaya kashedi, sai suka sake su, su tafi. Domin ba su iya samu wata hujja da za su hore su a kai ba, domin dukan mutane suna yabon Allah saboda abin da ya faru. 22 Mutumin da ya sami wannan al'ajibi na warkarwa yana sama da shekara arba'in. 23 Bayan an sake su, Bitrus da Yahaya suka zo cikin mutanensu suka ba da rahoton duk abin da manyan firostoci da dattawa suka fada masu. 24 Da suka ji haka, suka daga muryarsu tare ga Allah suka ce, "Ubangiji, kai da ka yi sama da duniya da teku da duk abin da ke cikinsu, 25 kai wanda ta wurin Ruhu Mai Tsarki ta bakin ubanmu Dauda bawanka, ya ce, 'Me ya sa al'ummai suka tunzura, kuma mutane suke tunanin abubuwana banza? 26 Sarakunan duniya sun hada kansu tare, kuma shugabanninsu sun taru don su yi gaba da Ubangiji, da kuma Almasihunsa.' 27 Hakika, Hiridus da Buntus Bilatus, tare da al'ummai da mutanen Isra'il, sun taru a wannan birni domin su yi jayayya da bawanka mai tsarki Yesu, shaffafe. 28 Sun taru domin su aiwatar da dukan abin da hannunka da nufinka ya shirya zai faru. 29 Yanzu, Ya Ubangiji ka dubi kashedin su, ka ba bayin ka ikon furta maganar ka gabagadi. 30 Sa'adda ka mika hannunka domin warkarwa, alamu da al'ajibai su faru ta wurin sunan bawanka mai tsarki Yesu." 31 Bayan sun gama addu'a, wurin da suka taru ya girgiza, suka cika da Ruhu Mai Tsarki, suka furta maganar Allah gabagadi. 32 Babban taron da suka ba da gaskiya kansu hade yake; kuma ba wanda ya ce da abinda ya mallaka nasa ne; maimakon haka, komai na su daya ne. 33 Da iko

5 Sai wani mai suna Hananiya da matarsa Safiratu, suka sayar da filinsu, 2 Hananiya kuwa ya boye wasu daga cikin kudin filin, (kuma da sanin matarsa), sa'annan suka kawo ragowar kudin a gabon manzannin. 3 Amma Bitrus ya ce, "Hananiya don me shaidan ya cika zuciyarka, har ka yi wa Ruhu Mai Tsarki karya? Har ka boye wasu daga kudin filin? 4 Sa'adda ba ka sayar da filin ba, ba mallakarka bane? Bayan da ka sayar ma, ba naka bane? Don me kayi irin wannan tunanin a zuciyarka? To ba mutane ka yi wa karya ba, Allah ka yi wa." 5 Nan take da jin haka, Hananiya ya fadi ya ja numfashinsa na karshe. Dukan mutanen da suka ji labarin kuwa tsoro mai girma ya afko masu 6 Matasa suka zo suka nannade gawarsa, suka fitar da shi waje suka binne shi. 7 Bayan wajen sa'u uku, sai matarsa ta iso, ba tare da sanin abin da ya faru ba. 8 Sai Bitrus ya ce mata, "ki gaya mini ko nawa kuka sayar da filin?" Sai ta amsa, "ta ce kaza ne." 9 Sa'annan Bitrus ya ce mata, "Don me kuka shirya wannan makidar tare da mijinki don ku gwada Ruhun Ubangiji? Kiji tafiyar wadanda suka bizne mijinki a bakin kofa, kuma za su dauke ki yanzu." 10 Nan take sai ta fadi a gabansa, ta ja numfashinta na karshe, matasan kuwa suka zo suka same ta ta mutu; sai suka dauki gawarta suka kai waje suka kuma bizne ta kusa da mijinta. 11 Tsoro mai girma kuwa ya afko wa iklisiyar gaba daya da dakan wadanda suka ji wadan nan al'amura. 12 Ayyukan alamu da ban mamaki masu yawa kuwa sun faru ga mutane, ta hannun manzannin. Dukansu kuma suna nan tare a dakalin Sulaimanu, 13 Sai dai babu mai karfin halin ya hada kai tare dasu; amma suna da kwarjini sosai a gaban jama'a. 14 Har wa yau aka rika samun karin masu ba da gaskiya, dinbin jama'a, maza da

mata, **15** har sukan dauki marasa lafiya su kai suka yi biyayya a gareshi." **33** Da yan majalisa su bakin titi, suna kwantar da su a bisa gadaje suka ji haka sai suka fusata kwarai da gaske, da shinfidu, domin idan Bitrus ya zo wucewa ko har suka nemi su kashe manzannin. **34** Amma da inuwarsa ma ta taba wasunsu. **16** Mutane wani Bafarise mai suna Gamaliel, malami ne dayawa kuwa sukan zo daga garuruwan da ke kuma na attaura wanda dukan jama'a suna kewaye da Urushalima, suna kuma kawo masu martabawa, sai ya mike ya ba da umarni cewa a rashin lafiya, da wadanda aljannu ke damunsu, fid da manzannin waje na dan lokaci. **35** Sai ya aka kuma warkar da su duka. **17** Amma babban ce masu "Ya ku mutanen Isra'il, ku lura sosai firist ya taso tare da duk wadanda ke tare da da a binda kuke niyyar yi wa mutanen nan, **36** shi (wato 'yan darikar Sadukiyawa); suka cika A kwanakin haya wani ya zo mai suna Tudas da kishi matuka **18** suka kama manzannin suka ya dauki kansa wani abu, kimanin mutane dari kuma jefasu a kurkuku. **19** A cikin dare sai hudu ne suka bishi, amma da aka kashe shi mala'ikan Ubangiji ya bude kofofin kurkukun jama'arsa baki daya sai suka watse, ba wanda ya kuma fito da su waje, ya ce, **20** "Kuje ku ya kara jin labarinsu. **37** Bayansa kuma, aka tsaya a gaban haikali ku kuma gaya wa mutane yi wani mai suna Yahuza na Galili wanda a maganar wannan rai." **21** Sa'adda suka ji haka, kwanakin kidaya, ya zo ya rinjayi mutane da sai suka tafi haikalin da wayewar gari suka yawa, shima ya lalace, duk wadanda suka bi shi yi koyarwa. Amma babban firist da jama'arsa suka watse. **38** Don haka ina gaya maku suka zo suka kuma kira taro da kuma dukan ku rabu da mutanen nan, domin idan shirinsu yan majalisa, da dattawan jama'ar Isra'ilawa ko kuma ayyukansu na mutane ne za su lalace. suka fito suka kuma ba da umarni, a fito masu **39** Amnma idan abin nan daga Allah yake baza da manzannin. **22** Amma ma'aikatan da suka ku iya lalata su ba; kada ya zama kuna gaba je kurkukun basu sami kowa, a kurkukunba, da Allah." Sai suka rinjayu. **40** Da suka kira sai suka dawo suka ba da rahoto, **23** Su ka ce manzannin ciki suka yi masu duka, sai suka kurkukun a rufe gam da masu gadi suna nan a umarce su da cewa kada su sake koyarwa a cikin tsaye a bakin kofar amma da muka shiga, bamu sunan Yesu, sai suka barsu suka tafi. **41** Suka fita sami kowa a ciki ba. **24** Yanzu sa'adda shugaban daga cikin majalisar, suna murna domin sun haikalin da manyan firistoci suka ji wadannan **42** kalamai, sai suka rikice sosai game da su, suka cancanta su sha wulakanci saboda sunan. **25** Sai wani ya ce yanzu me wannan zai haifar. **26** Sai wani ya bi gida gida, suna wa'azi, suna kuma koyarwa zo ya ce masu, "Wadannan mutanen da kuka jefa a kurkuku suna can a cikin haikali suna koyar da jama'a." **26** Sai shugaban haikalin ya je da ma'aikatansa suka kawosu, ba tare da tashin hankali ba, domin gudun kada jama'a su jejefesu. **27** Da suka kawo su, sai suka gabatar da su gaban majalisa, babban firist kuwa ya tuhume su, **28** cewa "Ba mun yi maku kashedi da karfi kada ku yi koyarwa cikin wannan sunan ba? Amma ga shi duk kun cika Urushalima da koyarwarku, kuna kuma neman kusa jinin mutumin nan ya sauko kanmu." **29** Amma Bitrus da manzannin suka amsa suka ce, "Dole mu yi wa Allah biyayya ba mutane ba. **30** Allah na ubanemu ya ta da Yesu, wanda kuka kashe, ta wurin rateye shi a bisa itace, **31** Allah kuwa ya daukaka shi a hannun damarsa, domin ya zama sarki da kuma mai keto, ya ba Isra'il a tuba da gafarar zunubai. **32** Mu kuwa shaidu ne ga wadannan al'amura, haka ma Ruhu Mai Tarki, wanda Allah ya bayar ga dukan wadanda

6 A wadannan kwanaki, yawan almajiran ya ci gaba da ribanbanya, sai Yahudawan da suke zama a kasar Helanawa suka fara gunaguni game da Yahudawan Isra'il, domin basu damu da gwamrayensu, wajen raba abinci da ake yi kullum. **2** Manzannin nan sha biyu suka kira taron almajiran suka ce masu, "Bai kamata mu bar maganar Allah mu shiga hidimar rabon abinci ba. **3** Don haka ku zabi 'yan'uwa maza daga cikinku, mutane bakwai wadanda a ke ganin su da daraja, cike da Ruhu da kuma hikima, wadanda za mu zaba suyi wannan hidima. **4** Mu kuwa mu ci gaba da da addu'a da kuma hidimar kalmar." **5** Maganar su kuwa ta farantawa dukan jama'a rai sosai. Sai suka zabi Istifanus, shi kuwa mutum ne cike da bangaskiya kuma da Ruhu Mai Tsarki da Filibus, da Birokoros, da Nikanar, da Timan, da Barminas, da kuma Nikolas, mutmin Antakiya wanda ya yi tuban

Yahudanci. **6** Masu bin kuwa suka gabatar da da ta bautar da su,' Allah ya ce, 'Bayan haka wadannan mutanen a gaban manzannin, su za su fito daga wannan kasa su bauta mini a kuwa suka yi masu addu'a suka kuma dora wannan wuri.' **8** Allah ya ba Ibrahim alkawarin hannuwansu a kansu. **7** Sai maganar Allah ta kaciya, sai Ibrahim ya haifi Ishaku ya yi masa yawaita; yawan almajiran kuwa ya rubanbanya kaciya a rana ta takwas; Ishaku ya haifi Yakubu, matuka a Urushalima; firstoci da yawa na Yakubu kuma ya haifi ubanni Isra'ilila su goma Yahudawa suka bada gaskiya. **8** Sai Istifanus, sha biyu. **9** Wadannan 'yan'uwa suka yi kyashin cike da alheri da iko, ya rika yin ayyukan ban danuwansu Yusifu suka sayar da shi bauta zuwa mamaki da alamu a cikin jama'a. **9** Amma sai ga Masar. Amma Allah na tare da shi. **10** Ya kuwa wadansu mutane daga wata majami'a da ake cece shi daga dukan sharin da yan uwansa suka kira majami'ar Yantattu, wato su Kuramiyawa nulla masa, Allah kuwa ya ba shi tagomashi da da Iskandariyawa, da kuma wasu daga kasar hikima a gaban Fir'auna, sarkin Masar. Fir'auna Kilikiya da Asiya. Wadannan mutanen kuwa kuwa ya mai da shi mai mulki a dukan kasar suna muhawara da Istifanus. **10** Amma suka kasa Masar da kuma dukan mallakarsa. **11** Sai aka yin tsayayya da Istifanus, saboda irin hikima yi babbar yunwa a dukan kasar Masar da ta da Ruhun da Istifanus ya ke magana da shi. **11** Kan'ana, iyayenmu suka sha wuya saboda rashin Sai a asirce suka zuga wasu mutane su je su abinci. **12** Amma lokacin da Yakubu ya ji akwai ce, "Ai munji Istifanus yana maganganun sabo hatsi a kasar Masar, sai ya aiki ubannimu a karo game da Musa da kuma Allah." **12** Sai suka zuga na farko. **13** Da suka je a karo na biyu, sai Yusifu mutanen, har da dattawa da marubuta suka ya bayyana kansa ga yanuwansa; a wannan tankari Istifanus, suka kama shi, suka kawo shi lokaci ne Fir'auna ya gane da yanuwan Yusufu. gaban majalisa. **13** Suka kawo masu shaidar **14** Yusufu ya aiki yanuwansa su kawo Yakubu karya suka ce, "Wannan mutumin har yanzu ubansu da dukan mallakarsu da iyalsu zuwa bai dena maganganun gaba akan wannan wuri Masar, Dukansu mutane saba'in da biyar ne. mai tsarki da kuma shari'a ba. **14** Domin kuwa **15** Yakubu ya tafi ya zauna a Masar; shi da mun ji shi, yana cewa wannan Yesu Banazarat zuriyarsa har mutuwar su. **16** Aka dauke su zai rushe wannan wuri zai kuma canza al'adun zuwa Shekem aka binne su a kabarin da Ibrahim da muka gada daga wurin Musa." **15** Dukan ya saya da kudin azurfa daga hannun yayan wadanda suke zaune a majalisar suka zuba masa Hamor a Shekem. **17** Yayin da alkawarin Allah ido, sai suka ga fuskarsa kamar ta mala'ika.

7 Sai babban first ya ce, "Wadannan al'amura gaskiya ne?" **2** Sai Istifanus ya amsa ya ce, "Ya 'yan'uwa da ubanni, ku saurare ni, Allah Madaukaki ya bayyana ga ubanmu Ibrahim tun yana can kasar Mesofotamiya, kafin ma ya zauna a kasar Haran; **3** ya ce masa, 'Ka bar kasarka da danginka, ka tafi kasar da zan nuna maka.' **4** Sa'annan ya bar kasar Kaldiyawa ya zo ya zauna a Haran; daga can, bayan rasuwar mahaifinsa, sai Allah ya kira shi zuwa wannan kasa da kuke ciki. **5** Amma Allah bai ba shi kasar gado ba tukuna, ko da misalin tafin sawunsa. Amma ya alkawarta - ko da yake bai riga ya haifi da ba tukuna - wanda zai ba shi kasar gado, shi da zuriyarsa, a bayansa. **6** Allah ya yi magana da shi kamar haka, cewa zuriyarsa za su yi bakonci a wata kasa wadda ba tasu ba, mutanen wannan kasar kuwa za su gwada masu bakar azaba su kuma bautar da su har shekaru dari hudu. **7** 'Kuma zan hukunta wannan al'umma

18 Sai a ka yi wani sarki a Masar wanda bai san Yusifu ba, **19** Wannan sarki ya yaudari kakkainmu ya yi masu mugunta kwarai da gaske, har ma ya kai ga suna barin jariransu cikin hasari don su ceci rayukansu. **20** A wannan lokaci ne aka haifi Musa, kuma kyakkyawan yaro ne sai aka yi renon sa tsawon wata uku a gidan mahaifinsa asirce. **21** Yayin da aka jefar da shi, sai diyar Fir'auna ta dauke shi ta rene shi kamar danta. **22** Aka ilimantar da Musa da dukan ilimi irin na Masar; kuma ya shahara cikin fasahar magana da kuma ayyukansa. **23** Amma lokacin da yakai shekara arba'in, sai ya yi niyyar ya ziyarci 'yan'uwsa, Isra'ilawa. **24** Sai ya ga wani na cin zalin Ba Isra'ile, Musa kuwa ya taimaki wanda ake kwara ta wurin murkushe Bamasaren: **25** zaton Musa 'yan'uwsa za su fahimci taimakon Allah ne ya zo masu amma inal! Basu gane ba. **26** Washegari ya ga wasu Isra'ilawa na fada da junansu; ya yi kokari ya

raba su; sai ya ce masu, 'Malamai, ku 'yan'uwan shekaru arba'in din nan ya ku Isra'ilawa?' 43 junna ne; don me kuke fada da junanku?' 27 Kun yarda da haikalin Molek da kuma tauraron Amma shi wanda ake kwarar makwabcinsa ya allahn nan Rafem, da kuma siffofin nan da kukatute Musa a gefe guda, ya ce, 'Wa ya nada kera don ku yi masu sujada; don haka zan kai ka shugaba ko alkali akanmu? 28 Kana so ka ku bauta har gaba da Babilia.' 44 Kakkainimku kashe ni ne, kamar yadda ka kashe Bamasaren suna da alfarwa ta sujada domin shaida a cikin nan jiya?' 29 Da jin haka sai Musa ya gudu, jeji, kamar yadda Allah ya umarta yayin da zuwa kasar Midinawa, a matsayin dan gudun ya yi magana da Musa, cewa ya yi shi bisa ga hijira. Anan ya haifi "ya'ya biju maza. 30 Bayan salon da aka nuna mashi. 45 Wannan shine da shekaru arba'in suka wuce, sai mala'iya ya Alfarwar da kakkaninmu suka zo da shi, a bayyana gare shi a jeji, kusa da dutsen Sinai, lokacin Joshuwa. Wannan ya faru ne yayin da a cikin harshen wuta a cikin jeji. 31 Sa'adda suka mallaki wannan kasa ta al'ummai da Allah Musa ya ga wutar, mamaki ya kama shi; sai ya ya kora a gabon kakkaninmu. Haka abin yake maso kusa don ya kara dubawa, sai ya ji muryar har ya zuwa zamanin Dauda, 46 wanda ya sami Ubangiji na cewa, 32 'Nine Allah na ubanninka, tagomashi a wurin Allah; don ya gina masujada Ibrahim, da na Ishaku, da na Yakubu.' Musa ya domin Allah na Yakubu. 47 Amma Sulaimanu razana har ma bai sake daga kai ya duba ba. 33 ne ya gina Gidan Allah. 48 Sai dai Madaukaki ba Ubangiji ya ce masa, 'Tube takalminka, domin yakan zauna a gidan da hannaye suka gina ba, in da kake tsaye wuri mai tsarki ne. 34 Ba shakka kamar yadda annabin ya ce, 49 'Sama kursiyina na ga wahalar da mutane na ke sha a Masar, ce, duniya kuwa wurin ajiye sawayena ne. To kuma na ji nishinsu, don haka na zo in cece su, wane irin gida za ku gina mani? inji Ubangiji: yanzu fa sai ka zo, in aike ka zuwa Masar.' 35 ko kuwa ina ne wurin da zan huta? 50 Ko ba Wannan fa shine Musan da suka ki, harma da hannayena ne suka yi dukan wadannan ba?' 51 cewa, 'Wanene ya nada ka alkali ko shugaba a Ku mutane masu taurin kai masu zuciya mara kanmu?' Shine kuma wanda Allah ya aiko masu kaciya da kunnluwa marasa ji, kullum kuna a matsayin shugaba da kuma mai ceto. Allah gaba da Ruhu Mai Tsarki, kuna aikata abin da ya aiko shi ta hannun mala'ikan da ya gani a kakkaninku suka aikata. 52 Wane annabi ne daji. 36 Bayan alamu da al'ajibai iri-iri a Masar kakkaninku ba su tsanantawa ba? Sun kashe da kuma Baharmaliya, Musa ya fito da su daga annabawan da suka rigayi zuwan Mai Adalcin Masar da kuma cikin jeji, a lokacin da suka yi nan, kuma kun zama wadanda suka kasance tafiya shekara arbain. 37 Wannan shine Musan masu bashe shi da masu kashe shi, 53 kune da ya cewa Isra'ilawa, 'Ubangiji zai tayar maku mutanen da kuka karbi shari'a wadda mala'ikan da wani annabi kamar ni daga cikin Yan'uwan suka bayar, amma ba ku kiyaye ta ba'. 54 Yayin ku.' 38 Wannan shine mutumin da ke tare da da majalisar suka ji wannan, sai ransu ya baci mutane a jeji. Karkashin jagorancin mala'ikan kwarai, har suna cizon hakoransu don gaba da da ya yi magana da shi a dutsen Sinai. Wannan Istifanus. 55 Amma shi, cike da Ruhu Mai Tsarki, ne mutumin da ke tare da ubannen mu, wannan sai ya daga idonsa sama, ya ga daukakar Allah; shi ne mutumin da ya ba mu maganar Allah mai ya kuma hango Yesu na tsaye a hannun daman rai. 39 Wannan shine mutumin da ubannenmu Allah. 56 Istifanus ya ce, "Duba, ina garin sama suka ki su yi masa biyayya; su ka fitar da shi ta bude, ga Dan Mutum na tsaye a hannun dama daga cikinsu, suka kudurta a zuciyarsu za su na Allah." 57 Amma yan majalisar suka daga koma masar. 40 A lokacin ne suka cewa Haruna, murya da karfi, suka yi ihu, suka kuma toshe 'ya yi masu allolin da za su jagorance su zuwa kunnluwansu, gaba dayansu suka afka masa; masar. Domin kuwa ga zancen Musan nan da ya 58 suka fitar da shi bayan gari, suka jejjefe shi fito da mu daga Masar, ba mu san abin da ya da duwatsu, don shaida sai suka tube manyan faru da shi ba.' 41 Sai suka kera dan maraki suka rigunansu suka ajiye a gabon wani matashi da kawo wa gunkin hadaya, suka yi murna da abin ake ce da shi Shawulu. 59 Lokacin da suke kan da hannayensu suka kera. 42 Allah ya bashe su jifan Istifanus, ya dinga kira yana cewa, "Ya su bauta wa tauraran sama, kamar yadda yake a Ubangiji Yesu, ka karbi ruhu na." 60 Ya durkusa rubuce cikin littattafan annabawa, 'Kun mika ya daga murya da karfi, ya ce, "Ya Ubangiji, mani hadayu na yankakkun dabbobi a jeji ne a

kada ka rike wannan zunubi a kansu." Yayin da ya fadi wannan, sai ya yi barci.

8 Bulus ya amince da mutuwarsa. A wannan rana tsanani mai zafi ya fara tasowa akan Iklisiya da take a Urushalima, sai masu bangaskiya duka suka bazu ko ina a cikin garuruwan Yahudiya da Samariya, sai manzannin kada aka bari. **2** Amintattun mutane suka bizne Istifanus suka yi babban makoki game da shi. **3** Amma Shawulu ya yi wa Iklisiya mugunta kwarai, ya dinga shiga gida gida yana jawo mutane maza da mata, kuma yana kulle su cikin kurkuku. **4** Duk da haka masu bangaskiyar nan da suka warwatsu suka tafi suka dinga yada wa'azin maganar. **5** Filibus ya tafi can Samariya ya yi shelar Almasihu. **6** Da taron mutane suka ji kuma suka ga alamun da Filibus yake yi, sai suka mai da hankali dukansu domin su ji abinda yake fadi. **7** Domin kazaman ruhohi sun fito daga cikin mutane da yawa da suka saurare shi suna kuka da kururuwa; nakassun mutane dayawa da guragu suka warke. **8** Kuma aka yi farin ciki mai girma a birnin. **9** Amma akwai wani mutum a cikin birni da ake kira Siman, wanda tun farko shi masafi ne da kuma dan dabo, yana yi wa mutanen Samariya abubuwan ban mamaki, yayin da yake kiran kansa wani mai muhimmanci. **10** Dukan Samariyawa, manya da yara, suna sauraron, su kan ce, "Wannan mutum shine ikon Allahn nan wanda ake kira mai girma." **11** Suna sauraron sa, domin ya dade yana yi masu abubuwan mamaki da tsafetsafensa. **12** Amma da suka yi bangaskiya da wa'azin bisharar da Filibus yake yi game da mulkin Allah da sunan Yesu Almasihu, sai aka yi masu Baftisma dukansu maza da mata. **13** Har shima Siman da kansa ya ba da gaskiya. Bayan an yi masa Baftisma ya cigaba da bin Filibus, da ya ga ana nuna alamu da manyan ayyuka, sai ya yi mamaki. **14** Da manzannin da ke Urushalima suka ji labarin Samariya ta karbi maganar Allah, sai suka aika masu Bitrus da Yahaya. **15** Da suka iso, suka yi masu addu'a, domin su karbi Ruhu Mai Tsarki. **16** Domin har wannan lokaci, Ruhu Mai Tsarki bai sauko kan kowannensu ba; an dai yi masu baftisma ne kadai cikin sunan Ubangiji Yesu. **17** Sai Bitrus da Yahaya suka dora masu hannuwansu, sai suka karbi Ruhu Mai Tsarki. **18** Sa'adda Siman yaga ana bayar da Ruhu Mai Tsarki ta wurin dorawar hannuwuan

manzanni, ya basu kudi. **19** Ya ce, "Ku bani wannan iko, ni ma, don duk wanda na dora wa hannu ya karbi Ruhu Mai Tsarki." **20** Amma Bitrus yace masa, "Azurfarka ta lalace tare da kai, saboda kana tunanin za ka malaki baiwar Ubangiji da kudi. **21** Baka da wani rabo a wannan al'amari, domin zuciyarka ba daidai take da Allah ba. **22** Saboda haka ka tuba daga wannan muguntarka, ka kuma yi addu'a ga Ubangiji, domin mai yiwuwa ya gafarta maka game da manufar zuciyarka. **23** Domin na gane kana cikin bacin rai da kuma cikin daurin zunubi." **24** Siman ya amsa ya ce, "Kayi addu'a ga Ubangiji domina, kada wani daga cikin abubuwan nan da ka fada ya faru da ni." **25** Sa'anda Bitrus da Yahaya suka bada shaida kuma suka fadi maganar Ubangiji, sun koma Urushalima; akan hanya, suka yi wa'azin bishara a kauyukan samariyawa da yawa. **26** Yanzu kuwa Mala'ikan Ubangiji ya yi wa Filibus magana cewa, "Tashi ka tafi ta kudu da hanyar da ta yi kasa daga Urushalima zuwa Gaza" (wannan hanya yana cikin hamada.) **27** Ya kuwa tashi ya tafi. Sai ga wani mutum daga Habasha, baba ne mai babban matsayi a karkashin Kandakatu, sarauniyar Habasha. Shine yake mulkin dukan dukiyarta. Ya zo Urushalima domin ya yi ibada. **28** Yana komawa zaune cikin karussarsa, kuma yana karanta Littafin annabi Ishaya. **29** Ruhun ya ce wa Filibus, "Ka je kusa da karussar nan." **30** Sai Filibus ya gudu ya same shi, kuma ya ji shi yana karanta littafin annabi Ishaya, sai ya ce, "Ka fahimci abin da kake karantawa?" **31** Bahabashen ya ce. "Yaya zan iya, idan ba wani ya bishe ni ba?" Ya roki Filibus ya shigo cikin karussar ya zauna tare da shi. **32** Wannan kuwa shine nassin da Bahabashen yake karantawa, "An kai shi kamar tunkiya zuwa mayanka; shiru kuma, kamar dan rago a hannun masu sosayarsa, bai bude baki ba. **33** Cikin kaskancinsa aka yi masa shari'a da rashin adalci: Wa zai bada tarihin tsararsa? Domin an dauke ransa daga duniya." **34** Sai baban ya tambayi Filibus, ya ce, "Na roke ka, gaya mani, game da wa annabin yake magana? Da kansa, ko kuwa wani mutum dabam?" **35** Filibus ya fara magana; akan littafin Ishaya, ya kuwa yi masa wa'azi akan Yesu. **36** Yayin da suke tafiya akan hanya, sai suka iso bakin wani kogi; Baban ya ce, "Duba, ga ruwa anan; me zai hana ayi mani baftisma?" **37** Filibus ya ce," Idan ka gaskanta da zuciya daya, ana

iya yi maka baftisma." Sai Bahabashen ya ce, Ubangiji ya ce masa, "Jeka, gama shi zababben "Na gaskata Yesu Almasihu shine Dan Allah."¹⁶ kayan aiki na ne, wanda zai yada sunana ga
38 Sai Bahabashen ya umarta a tsai da karussar. al'ummai da sarakuna da 'ya'yan Isra'il; **16**
Sai suka zo wurin ruwa dukan su biyu, Filibus Domin zan nuna masa irin wahalar da zai sha
da baban, Filibus kuwa yayi masa baftisma. **39** sabo da sunana."¹⁷ Sai Hananiya ya tafi, ya
Yayin da suka fito daga cikin ruwan, Ruhun shiga gidan. Ya dora masa hannu a kai, ya ce,
Ubangiji ya dauke Filibus; baban bai sake ganin "Dan'uwa Shawulu, Ubangiji Yesu, wanda ya
shi ba, sai ya ci gaba da tafiyar sa yana murna. bayyana a gareka a hanya sa'adda kake zuwa,
40 Amma Filibus ya bayyana a Azotus. Ya ratsa ya aiko ni domin ka sami ganin gari ka kuma
wannan yankin yana wa'azin bishara a dukan cika da Ruhu Mai Tsarki."¹⁸ Nan take wani
garuruwan, har sa'anda ya iso Kaisariya.

9 Amma Shawulu, ya cigaba da maganganun tsoratarwa har ma da na kisa ga almajiran Ubangiji, ya tafi wurin babban firist **2** kuma ya roke shi wasiku zuwaga majami'un da ke Dimashku, domin idan ya sami wani da ke na wannan hanya, maza ko mata, ya kawo su Urushalima a daure. **3** Yayin da yana tafiya, ya kasance da ya iso kusa da Dimashku, nan da nan sai ga wani haske daga sama ya haskaka kewaye da shi; **4** Sai ya fadi a kasa kuma yaji wata murya na ce da shi, "Shawulu, Shawulu, me yasa kake tsananta mani?" **5** Shawulu ya amsa, "Wanene kai, Ubangiji?" Ubangiji ya ce, "Nine Yesu wanda kake tsanantawa; **6** amma ka tashi, ka shiga cikin birnin, kuma za a gaya maka abinda lallai ne kayi. **7** Mutanen da ke tafiya tare da Shawulu suka tsaya shiru sun rasa abin fada, suna sauraron muryar, amma ba su ga kowa ba. **8** Shawulu ya tashi daga kasa, kuma daga ya bude idanunsa, baya ganin komai; sai suka kama hannuwansa suka yi masa jagora suka kawo shi cikin birnin Dimashku. **9** Har kwana uku ba ya kallo, kuma ba ya ci balle sha. **10** Akwai wani almajiri a Dimashku mai suna Hananiya; sai Ubangiji ya yi magana da shi cikin wahayi, ya ce, "Hananiya." Sai ya ce, "Duba, gani nan Ubangiji." **11** Ubangiji ya ce masa, "Tashi, ka tafi titin da ake kira Mikakke, kuma a gidan wani mai suna Yahuza ka tambaya mutum daga Tarsus mai suna Shawulu; gama yana addu'a; **12** kuma ya gani cikin wahayi mutum mai suna Hananiya na shigowa kuma ya daura masa hannu, domin idanunsa su bude." **13** Amma Hananiya ya amsa, "Ubangiji, na ji labari daga wurin mutane da yawa game da mutumin nan, da irin muguntar da ya aikata ga tsarkakan mutanenka da ke Urushalima. **14** An bashi izini daga babban firist domin ya kama dukan wanda ke kira bisa sunanka."¹⁵ Amma

abu kamar bawo ya fado daga idanun Shawulu, kuma ya sami ganin gari; ya tashi aka yi masa baftisma; **19** kuma ya ci abinci sai aka karfafa shi. Ya zauna tare da almajirai a Dimashku kwanaki da yawa. **20** Nan take ya fara shellar Yesu cikin haikali, yana cewa shine dan Allah. **21** Dukan wadanda suka saurare shi suka yi mamaki suka ce "Ba wannan mutumin ne yake hallaka mutanen Urushalima da ke kira bisa ga wannan suna ba? Ya kuma zo nan domin ya ba da su a daure ga manyan firistoci."²² Amma Shawulu kuwa ya sami iko sosai, kuma yana haddasa damuwa tare da rinjaya tsakanin Yahudawan dake zama a Dimashku ta wurin tabbatar da Yesu shine Almasihu. **23** Bayan kwanaki da yawa, sai Yahudawan suka yi shiri domin su kashe shi. **24** Amma shirin su ya zama sananne ga Shawulu. Suna fakkon sa ta wurin tsaron kofar birnin dare da rana domin su kashe shi. **25** Amma da tsakar dare almajiransa suka daukeshi a kwando, suka zurara shi ta katanga. **26** Sa'adda ya zo Urushalima, Shawulu ya yi niyyar hada kai da almajirai, amma dukansu suna tsoronsa, domin ba su yarda cewa shima ya zama almajiri ba. **27** Amma Barnaba ya dauke shi ya kawo shi wurin manzannin. Ya kuwa gaya musu yadda Shawulu ya sadu da Ubangiji a hanya, har Ubangiji ya yi magana da shi, kuma yadda Shawulu ya yi wa'azi cikin sunan Yesu gabagadi a Dimashku. **28** Ya sadu da su lokacin shigar su da fitar su a Urushalima. Ya yi wa'azi gabagadi cikin sunan Ubangiji Yesu **29** kuma yana muhawara da Yahudawan Helenanci; amma sun ci gaba da kokarin kashe shi. **30** Da 'yan'uwa suka gane haka, sai suka kawo shi Kaisariya, suka kuwa tura shi zuwa Tarsus. **31** Sa'annan iklisiya dake dukan kasar Yahudiya, Galili da kuma Samariya suka sami salama da kuma ginuwa; suka kuwa ci gaba da tafiya cikin tsoron Ubangiji, da kuma ta'aziyar Ruhu Mai Tsarki, iklisiyar kuwa ta karu da

yawan mutane. **32** Har ta kai, yayin da Bitrus mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. **6** Yana ya zaga dukan yankin kasar, ya dawo wurin zama tare da Saminu majemi, wanda gidansa masu bi dake zama a garin Lidda. **33** A can kuwa ke bakin teku. **7** Da mala'ikan da ya yi magana ya sami wani mutum mai suna Iniyasu, wanda da shi ya tafi, Karniliyas ya kira biyu daga yake shanyayye ne, yana kwance har tsawon barorin gidansa, da kuma soja guda mai bautar shekara takwas a kan gado. **34** Bitrus ya ce masa, Allah daga cikin sojojin da suke masa hidima. "Iniyasu, Yesu Almasihu ya warkar da kai. Tashi **8** Karniliyas ya fada masu dukan abin ya faru ka nade shimpidarka." Nan take sai ya mike. **35** sai ya aike su Yafa. **9** Washe gari wajen sa'a ta Sai duk mazauna kasar Lidda da kasar Sarona shida (tsakar rana) suna cikin tafiya da suka suka ga mutumin, suka kuma juyo ga Ubangiji. yi kusa da birni, Bitrus ya hau kan bene don **36** Yanzu kuwa a Yafa akwai wata almajira, mai ya yi addu'a. **10** Sai ya ji yunwa kuma yana suna Tabita, ma'anu "Dokas." Wannan matar bukatar wani abinda da zai ci, amma a yayin da kuwa tana chike da ayyukan nagarta da halin mutanen na dafa abinci, sai ya ga wahayi. **11** tausayi da take yi ga mabukata. **37** Ya kai ga Sai ya ga sararin sama ya bude kuma wani tasa cewa a kwanakin can ta yi rashin lafiya har ta na saukowa, wani abu kamar babban mayafi mutu; da suka wanke gawar ta suka kwantar da yana saukowa zuwa duniya, ana zuro shi ta ita a bene. **38** Da shike Lidda na kusa da Yafa, kusuryoyinsa hudu. **12** A cikinsu kuwa akwai almajiran kuma sun ji cewa Bitrus yana can, dukan halitun dabbobi masu kafa hudu da kuma suka aika mutane biyu wurinsa. Suna rokansa, masu rarraf a duniya da tsunstayen sama. **13** "Ka zo garemu ba tare da jinkiri ba." **39** Bitrus Sai murya ta yi magana da shi; "Tashi, Bitrus, ya tashi ya tafi da su, da isowar sa, suka kai yanka ka ci" **14** Amma Bitrus ya ce "Ba haka shi benen. Sai dukan gwamrayen suka tsaya ba, Ubangiji, gama ban taba cin abu mara tsarki kusa da shi suna kuka, sai suka dauko riguna da ko mai kazanta ba." **15** Amma muryar ta sake sutura da Dokas ta dinka lokacin da take tare zuwa masa karo na biyu kuma; "Abinda Allah da su. **40** Bitrus ya fitar da su duka daga cikin ya tsarkake, kada ka kira shi kazantacce." **16** dakin, ya durkusa, ya yi addu'a; sai, ya juya Wannan ya faru sau uku; nan da nan sai aka wurin gawar, ya ce, "Tabita, tashi." Ta bude dauki taras zuwa sama. **17** A yayin da Bitrus na idanunta, da ta ga Bitrus ta zauna, **41** Bitrus cikin rudani game da ma'anar wahayin da ya kuwa ya mika hannunsa ya tashe ta; sa'annan gani, sai ga mutanen da Karniliyas ya aika suna ya kira masu bi da gwamrayen, ya mika ta a raye tsaye a bakin kofar gidan, bayan sun tambayi garesu. **42** Wannan al'amari ya zama sananne hanyar zuwa gidan, **18** Kuma suka yi sallama cikin dukan Yafa, kuma mutane da yawa suka suna tambaya ko Saminu wanda ake kira Bitrus bada gaskiya ga Ubangiji. **43** Ya kasance, cewa, ya sauka a nan. **19** A yayin da Bitrus yana kan Bitrus ya zauna kwanaki da dama a Yafa tare da tunani akan wahayin, Ruhu ya ce masa, "Duba, wani mutum mai suna Saminu, majemi.

10 An yi wani Mutum a birnin Kaisariya, mai suna Karniliyas, shugaban sojoi ne na kungiyar da ake kira Italiya. **2** Mutum ne mai ibada, wanda ya mika kansa da iyalinsa ga bautar Allah; ya kan bada taimakon kudi mai yawa ga Yahudawa, kuma yana addu'a ko yaushe ga Allah. **3** Wajen sa'a ta tara ga yini, an bayyana masa cikin wahayi mala'kan Ubangiji na zuwa gare shi sai mala'ikan ya ce masa, "Karniliyas!" **4** Karniliyas ya zuba wa mala'ikan ido a tsorace ya ce "Menene, mai gida?" mala'ikan ya ce masa, "Addu'ar ka da taimakon ka ga talakawa ya kai sama matsayin sadaka abin tunawa a gabon Allah, **5** "Yanzu ka aika mutane zuwa birnin Yafa su kawo mutum

tafi tare da su. Kada ka yi jinkirin tafiya tare da su, domin Nine na aike su." **21** Bitrus kuwa ya sauko wurin mutanen ya ce, "Ni ne wanda kuke nema. Me ya sa kuka zo?" **22** Suka ce, "Shugaban soja mai suna Karniliyas, adalin mutum kuma mai bautar Allah, yana da kyakkyawar shaida a dukan al'umman Yahudawa, shi ne wanda mala'ika mai tsarki na Allah ya aika domin ka zo gidansa, ya ji sako daga wurinka." **23** Sai Bitrus ya gayyace su su zo ciki kuma su zauna tare da shi. Washegari sai ya tafi tare da su, kuma wadansu 'yan'uwa daga Yafa suka raka shi. **24** Kashegari suka shiga Kaisariya, Karniliyas kuwa yana jiran su; har ma ya gayyaci 'yan'uwanwa da kuma abokansa na kusa. **25** Ya kasance sa'adda Bitrus ya shiga, Karniliyas ya sadu da shi kuma

ya durkusa ya yi masa sujada. **26** Amma Bitrus zunubai ta wurin sunansa.¹ **44** Sa'adda Bitrus ya tashe shi yana cewa, "Tashi tsaye! Ni ma yana kan magana game da wadannan abubuwa, mutum ne." **27** A lokacin da Bitrus yake magana Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan dukan wadanda da shi, ya shiga ciki sai ya tarar da mutane suke sauraron wa'azin sa. **45** Mutanen da ke da yawa sun taru a wuri daya. **28** Ya ce masu, kungiyar masu bi da suka yarda da kaciya, "Ku da kanku kun sani bai dace Bayahuden dukan wadanda suka zo tare da Bitrus suka mutum ya yi ma'amulla ko ya ziayrci wani ko yi mamaki, domin baiwar Ruhu Mai Tsarki ya wata kabilia ba. Amma Allah ya ce da ni kada sauko a kan al'ummai. **46** Domin sun ji al'umman in ce da kowa mara tsarki ko kazantacce. **29** nan suna magana da wasu harsuna suna yabon Wannan shine yasa na zo ba tare da musu ba, a Allah. Sai Bitrus ya amsa, **47** "Ko akwai wanda lokacin da kuka kira ni. Don haka na tambaye zai hana wa wadannan baftisma ta ruwa, da ku me ya sa kuka aika in zo." **30** Karniliyas ya ce shike suma sun karbi Ruhu Mai Tsarki kamar "Kwanaki hudu da sun wuce a daidai wannan mu?" **48** Sai ya ba da umarni a yi masu baftisma lokaci, ina addu'a da cikin sa'a na tara (karfe uku) a gidana, sai na ga mutum tsaye a gabana cikin sunan Yesu Kristi. Sai suka roke shi ya kasance da su na wasu kwanaki.

11 Yanzu Manzani da 'yan'uwa wadanda suke cikin Yahudiya suka ji cewa al'ummai ma sun karbi maganar Allah **2** Lokacin da Bitrus ya je Urushalima, wadanda suke na kaciya suka zarge shi; **3** suka ce, "Ka hada kai tare da mutane marasa kaciya kana ci tare da su!" **4** Amma Bitrus ya fara bayana masu dalla-dalla; ya ce, **5** Ina addu'a a cikin birnin Yafa, sai na ga wahayi game da taska yana saukowa, kamar babban mayafi da aka saukar daga sama ta kusurwan nan hudu. Ya sauko gabana. **6** Na zura masa ido kuma na yi tunani a kansa, na ga dabbobi masu kafa hudu na duniya, miyagun dabbobi, da masu rarafe, da tsuntsayen sama. **7** Sai na ji murya tana ce da ni, "Tashi, Bitrus, yanka ka ci." **8** Na ce, "Ba haka ba, Ubangiji: gama babu abu mara tsarki ko mai kazanta da ya taba shiga bakina." **9** Amma murya ta amsa kuma daga sama cewa, "Abin da Allah ya kira mai tsarki, kada ka kira shi mara tsarki." **10** Wannan ya faru sau uku, sai dukan komai ya koma sama. **11** Nan da nan sai ga mutane uku tsaye a gabon gidan da muke; an aike su daga Kaisariya zuwa gare ni. **12** Ruhun ya umurce ni in tafi tare da su, ba tare da nuna banbanci game da su ba. Yan'uwan nan shida sun tafi tare da ni, sai muka shiga gidan mutumin. **13** Ya fada mana yadda ya ga mala'ika tsaye a cikin gidansa yana cewa "Aiki mutane zuwa Yafa, su kirawo Saminu wanda ake kira Bitrus. **14** Zai gaya maku sakon da za ku sami ceto kai da dukan gidanka." **15** Da na fara magana da su, Ruhu Mai Tsarki ya sauko akansu kamar yadda ya sauko mana tun da farko. **16** Sai na tuna da maganar Ubangiji, yadda ya ce, "Hakika

Yahaya ya yi baptisma da ruwa, amma ku za a sa. **6** Ana kamar gobe Hiridus zai fitar da shi, yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki.” **17** To, a wannan daren, Bitrus yana barci a tsakanin idan Allah ya yi masu baiwa kamar yadda ya yi sojoji biyu, daure da sarkoki biyu; sojoji kuma mana yayin da muka bada gaskiya ga Ubangiji na gadi a bakin kurkukun. **7** Ba zato, sai ga Yesu Almasihu, wane ni da zan yi jayayya da mala’ikan Ubangiji ya bayyana a gareshi, haske Allah? **18** Da suka ji wadannan abubuwa, suka ya haskaka dakin. Ya taba Bitrus a gefe ya rasa ta cewa, amma suka daukaka Allah suka ce tashe shi kuma ya ce, “Tashi da sauri.” Sai ga “Ga al’ummai ma Allah ya basu tuba zuwa rai.” sarkokin suka zube daga hannunsa. **8** Mala’ikan **19** Sai wadanda suka warwatsu saboda tsananin ya ce masa, “Yi damara ka sa takalmanka.” da ya bi bayan mutuwan Istifanas, suka yadu Bitrus kuwa yayi haka. Mala’ikan ce ma sa, har zuwa Finikiya, Kuburus da Antakiya, amma “Yafa mayafinka, ka biyo ni.” **9** Bitrus kuwa suka yi wa’azin Yesu ga Yahudawa kadai. **20** ya bi mala’ikan suka fita waje. Bai gane abin Amma wadan sunsu, mutane daga Kuburus da mala’ikan ke yi zahiri ne ba. Yana zaton da Kurane, suka zo Antakiya suka yi magana ko yana ganin wahayi ne. **10** Bayan da suka da hellenawa, suna yi masu wa’azin Ubangiji wuce masu tsaron fari da na biyu, sun kai kofar Yesu. **21** Kuma ikon Ubangiji yana tare da su, da aka yi da karfe wadda ta mike zuwa cikin har mutane da yawa suka gaskata kuma suka gari; ta bude masu da kanta. Suka fita sun bi juyo wurin Ubangiji. **22** Labari game da su ya titin, kuma nan take kuma sai mala’ikan ya iso kunnen ikilisiya da ke Urushalima: sai suka bar shi. **11** Da Bitrus ya komo hayyacin sa, ya aika da Barnaba zuwa can Antakiya. **23** Da ya ce, “Hakika yanzu na gane Ubangiji ya aiko da iso kuma ya ga kyautar Allah, sai ya yi farinciki; mala’ikansa don ya kubutar da ni daga hannun ya karfafa su dukka su kafu cikin Ubangiji Hiridus da abin da Yahudawa suke zato.” **12** Da da dukan zuciyar su. **24** Domin shi mutumin ya gane haka, ya zo gidan Maryamu mahaifiyar kirki ne, cike kuma da Ruhu Mai Tsarki da Yahaya wanda sunan mahaifinsa Markus; masu bangaskiya, sai mutane da yawa suka karu ga bi da yawa sun taru a can suna addu'a. **13** Da ya Ubangiji. **25** Sai Barnaba ya tafi Tarsus domin ya kwankwasa kofar gidan, sai baiwar gidan mai nemi Shawulu. **26** Da ya same shi, ya kawo shi suna Roda ta zo don ta bude kofar. **14** Da ta gane Antakiya. Ya kasance, shekara guda suna taruwa muryar Bitrus, don farin ciki ta kasa bude kofar; tare da ikilisiya suka koyar da mutane da yawa. maimakon haka, ta koma daki a guje, don ta A Antakiya ne aka fara kiran almajiran Krista. basu labari Bitrus na tsaye a bakin kofa. **15** Suka **27** A cikin kwanakin nan wadansu annabawa ce mata, “Kin haukace.” Amma ta nace da cewa daga Urushalima suka zo Antakiya. **28** Daya daga haka ne. Suka ce, “Mala’ikansa ne.” **16** Amma cikinsu, mai suna Agabas ya mike tsaye yayi Bitrus ya ci gaba da kwankwasawa, da suka bude magana da ikon Ruhu cewa za a yi tsanani fari kofar, sai suka ga ai shine, suka sha mamaki ko’ina a duniya. Wannan ya faru ne a zamanin kwarai. **17** Bitrus kuwa ya yi masu hannu yana, Kalaudiya. **29** Sai, almajiran, suka dau niyya masu alama su yi shuru. Sai ya gaya masu kowa gwargwadon karfinsa, su aika wa 'yan'uwa labarin yadda Ubangiji ya kubutar da shi daga da ke Yahudiya da taimako. **30** Suka yi haka; kurkukun. Ya ce, “Ku gaya wa Yakubu da dukan sun aika wa dattawa da kudi ta hanun Barnaba 'yan'uwa abin da ya faru.” Sai ya bar su, ya tafi wani wuri. **18** Sa’anda gari ya waye ba karamar hargowa ce ta tashi a cikin sojojin ba, game da abin da ya faru da Bitrus. **19** Bayan da Hiridus ya neme shi kuma bai same shi ba, sai ya tambayi masu tsaron kuma ya bada umarni a kashe su. Sai ya gangara daga Yahudiya zuwa Kaisariya ya yi zamansa a can. **20** Yanzu kuwa Hiridus ya yi fushi sosai da mutanen Taya da Sidon. Suka tafi wurinsa tare. Suka roki Bilastasa, mataimakin sarkin, ya taimake su. Sai suka nemi sasanawwa don suna samun abinci daga kasarsa ne. **21** A ranan da aka kayyade, Hiridus ya sha damara

12 A lokacin nan Sarki Hiridus ya sa wa wasu masu bi hannu domin ya musguna masu. **2** Ya kashe Yakubu dan'uwan Yahaya da takobi. **3** Bayan da ya ga hakan ya gamshi Yahudawa, sai ya kama Bitrus ma. **4** Bayan ya kama shi, sai ya tsare shi a kurkuku ya kuwa sa sojoji hudu su dinga tsaron sa; yana niyyar kawo shi gabon mutanen a bayan Idin katarewa. **5** To, Bitrus na tsare a kurkuku, amma 'yan'uwa na ikliсиya suna yin addu'a ga Allah sosai domin

da kayan saurata kuma ya zauna akan kursiyi; Bafusa zuwa Firjiya a Bamfiliya. Amma Yahaya ya yi masu jawabi. **22** Mutanen suka yi ihu, ya bar su ya koma Urushalima. **14** Bulus da "Wannan muryar allahce, ba ta mutum bal!" **23** abokansa suka tafi daga Firjiya zuwa Antakiya Nan take mala'ika Ubangiji ya buge shi don bai na kasar Bisidiya. Nan suka shiga majami'a ran ba Allah daukaka ba, nan take tsutsotsi suka Asabaci suka zauna. **15** Bayan karatun dokoki cinye shi har ya mutu. **24** Maganar Allah ta da annabawa, shugabanin iklisiyar suka tura yadu tana ta ribabbanya. **25** Bayan Barnaba da sako cewa, "Yan'uwa, idan kuna da wani sakon Shawulu sun gama aikin su a Urushalima. Suna karfafawa ga jama'a ku fadi." **16** Bulus kuwa ya dawowa, suka zo tare da Yahaya wanda sunan tashi ya yi alama da hannunsa ya ce, "Mutanen mahaifinsa Markus ne. [Barnaba da Shawulu suka koma Urushalima.]

13 A cikin iklisiyar da take Antakiya, akwai annabawa da malamai. Sune su Barnabas, Saminu (wadda ake kira Baki) da Lukiya Bakurame da Manayin (wanda aka yi renon su tare da sarki Hiridus mai mulki) da Shawulu. **2** Sa'adda suke bauta wa Allah tare da azumi, sai Ruhu Mai Tsarki ya ce, "Ku kebe mani Barnaba da Shawulu domin aikin da na kiraye su". **3** Bayan taron sun yi addu'a da azumi, sai suka sa masu hannu, su suka sallame su. **4** Sai Shawulu da Barnabas suka yi biyayya da Ruhu Mai Tsarki suka tafi Sulukiya; daga nan suka ketare zuwa tsibirin Kuburus. **5** Sa'adda suke garin Salami, suka koyar da maganar Ubangiji a majami'un Yahudawa, suna kuma tare da Yahaya Markus mai taimakonsu. **6** Bayan sun zaga tsibirin duka har Bafusa, nan suka iske wani Bayahude mai suna Bar-yeshua mai tsafi kuma annabin karya. **7** Wannan mai tsafin wanda ke tare da Makaddas, shi Sarjus Bulus mutum mai basira ne. Wannan kuwa ya kira Shawulu da Barnaba domin yana so ya ji maganar Allah. **8** Amma Elimas "mai tsafi" (fasarar sunansa kenan) ya yi adawa da su; yana so ya baudar da Makaddashin daga bangaskiya. **9** Amma Shawulu wanda ake ce da shi Bulus yana cike da Ruhu Mai Tsarki ya kafa masa ido. **10** Sai ya ce, "Kai dan iblis, kana cike da kowace irin yaudara da mugunta. Kai abokin gabar kowanne irin adalci ne. Ba za ka daina karkata mikakkakun hanyoyin Ubangiji ba? **11** Yanzu ga hannun Ubangiji bisa kanka, zaka zama makaho. Ba za ka ga rana ba nan da dan lokaci." Nan take kuwa sai wani hazo da duhu suka rufe shi ya fara yawo yana neman mutane su yi masa jagora. **12** Bayan da Makaddashin ya ga abin da ya faru ya ba da gaskiya saboda ya yi mamakin koyarwa game da Ubangiji. **13** Bulus da abokansa suka shirya suka ketare a jirgin ruwa daga

da kuma ribabbanya su sa'adda suke kasar Masar da kuma madaukakin iko ya fito da su daga cikinta. **18** Ya yi hakuri da su a jeji har na tsawon shekara arba'in. **19** Bayan ya hallaka kasashe bakwai a kasar Kan'an, ya ba kakkalinmu kasar nan gado. **20** Duk wadanan abubwan sun faru shekaru dari hudu da hamsin da suka wuce. Bayan wadannan, Allah ya ba su alkalai har sai da annabi Sama'il ya zo. **21** Sai jama'a suka roka a ba su sarki, Allah kuwa ya ba su Saul dan Kish, mutumin kabilar Binyamin ya zama sarki har na tsawon shekara arba'in. **22** Allah kuwa ya cire shi daga kan kujerar sarauta, ya daga Dauda ya zama sarkinsu. A kan Dauda ne Allah ya ce, 'Na sami Dauda dan Yessi, mutumin da zuciyata ke so; zai yi duk abin da nake so'. **23** Daga zuriyar mutumin nan Allah ya fito da mai ceto, Yesu, kamar yadda aka alkawarta zai yi. **24** Wannan ya faru kafin Yesu ya zo, Yahaya ya yi shelar baftimar tuba ga jamma'ar Isra'il. **25** Sa'adda Yahaya ya gama aikin sa, sai ya ce, 'Wanene ni a tsamanin ku? Ba nine shi ba. Amma ku saurara, akwai wani mai zuwa bayana wanda maballin takalminta ban isa in kwance ba.' **26** Yan'uwa 'ya'ya daga zuriyar Ibrahim, da wadanda ke bautar Allah a cikinku, saboda mune aka turo sakon ceto. **27** Saboda wadanda ke zaune cikin Urushalima, da masu mulkinsu, ba su gane shi ba, kuma sun cika fadin annabawa da a ke karantawa kowace ranar Asabaci ta wurin kashe shi. **28** Duk da cewa ba su sami dalilin mutuwa a kansa ba, suka roki Bilatus ya kashe shi. **29** Bayan sun gama duk abin da aka rubuta game da shi, sai suka sauке shi daga giciye suka sa shi a cikin kabari. **30** Amma Allah ya tashe shi daga matattu. **31** Mutanen da suka zo tare da shi daga Galili da Urushalima kuwa suka yi ta ganinsa har kwanaki da yawa. Wadanan mutane kuma sune shaidunsa ga jama'a a yanzu. **32** Mun kawo maku labari mai dadi game da alkawaran

da aka yi wa kakkaninmu. 33 Ubangiji ya bar mana alkawaran. Don haka ya ta da Yesu daga matattu. Kamar yadda ya ke a littafin zabura ta biyu: "Kai da na ne yau na zama mahaifinka."

34 Kuma dalilin tayar da shi daga matattu shine saboda kada jikinsa ya rube, ya yi magana kamar haka: "Zan baku albarkun Dauda masu tsarki tabatattu." 35 Wannan shine dalilin da ya yi magana kuma a wata Zabura, 'Ba za ka bar Mai Tsarkinka ya rube ba.' 36 Bayan Dawuda ya yi wa Allah bauta a cikin zuciyarsa da kuma abin da Allah yake so, ya mutu, aka binne shi tare da kakkaninsa, ya kuma ruba, 37 amma wanda Allah ya tayar bai ga ruba ba. 38 'Yan'uwa, ku sani cewa ta wurin mutumin nan aka yi maku wa'azin gafarar zunubai. 39 Ta wurinsa ne duk wanda ya ba da gaskiya zai kubuta daga dukan abin da dokar Musa bata 'yantar da ku a kai ba. 40 Saboda haka ku yi hankali da abubuwan da annabawa suka fada kada su faru a kanku: 41 'Ku masu reni, za ku rude don mamaki, ku kuma shude; saboda ina aiki a cikin kwananakinku, aikin da ba za ku yarda ba ko da wani ya gaya maku.' 42 Da Bulus da Barnaba suna fita kenan, sai jama'a suka rokesu, su sake yin irin wannan magana ranar Assabaci mai zuwa. 43 Bayan da sujadar ta kare, Yahudawa da yawa da kuma wadanda suka shiga addinin Yahudanci suka bi Bulus da Barnaba, sai suka gargade su da su cigaba da aikin alherin Allah. 44 Da Asabaci ta kewayo, kusan dukan garin suka taru domin su ji maganar Ubangiji. 45 Sa'adda Yahudawa suka ga taron jama'a, sai suka cika da kishi suna karyata abubuwan da Bulus ya fada suka kuma aibata shi. 46 Amma Bulus da Barnaba sun yi magana gabagadi suka ce, "Dole ne a fara fada maku maganar Allah. Amma da yake kun ture ta, kun nuna baku cancanci rai madawwami ba soboda haka zamu juya ga al'ummai. (aiōnios g166) 47 Don haka Ubangiji ya umarce mu, cewa, 'Na sa ku haske ga al'ummai, saboda ku kawo ceto ga iyakar dunya.'" 48 Da al'ummai suka ji haka, sai suka yi murna suka kuma yabi kalmar Ubangiji. Dukan wadanda aka kaddarawa samin rai madawwami suka tuba. (aiōnios g166)

49 Kalmar Ubangiji kuwa ta bazu a kowanne bangaren yankin. 50 Amma Yahudawan suka zuga wadansu mata masu sujada, masu daraja da kuma shugabannin mazan garin. Wannan ya tayar da tsanani ga Bulus da Barnaba har suka fitar da su daga iyakar garinsu. 51 Amma Bulus

da Barnaba suka kade masu kurar kafarsu. Suka tafi garin Ikonija. 52 Amma almajiran suka cika da farin ciki da kuma Ruhu Mai Tsarki.

14 A lokacin da Bulus da Barnaba sun shiga garin Ikonija suka shiga majami'an Yahudawa suka yi wa'azi yadda har mutane da yawa daga cikin Yahudawa da Hellinawa suka ba da gaskiya. 2 Amma Yahudawa da basu yi biyayya ba, suka zuga al'umman har suka yi fushi da 'yan'uwan. 3 Suka zauna a wurin na tsawon lokaci, suna yni maganarsu gabagadi da ikon Ubangiji, yana kuma shaidar sakon alherinsa. Ya yi wannan ta wurin alamu da al'ajibai ta hannun Bulus da Barnaba. 4 Saboda haka mutanen garin sun rabu: wadansun su suka bi ra'ayin Yahudawa, wasu kuwa sun bi manzannin. 5 Al'umman garin da Yahudawa sun nemi jan hankali shugabanninsu, don su wulakanta Bulus da Barnaba, su jajife su, 6 da suka gane haka suka gudu zuwa biranen Likoniya, Listira da Darbe, da garuruwa wadanda ke kewaye da su, 7 a can suka yi wa'azin bishara. 8 A Listira akwai wani wanda ke zaune bai taba tashi da kafafunsa ba, don shi gurgu ne tun daga haihuwa. 9 Wannan mutumin ya ji Bulus yana magana. Bulus ya kafa masa ido, ya gane mutumin na da bangaskiya da za a warkar da shi. Sai ya ce masa da murya mai karfi, "Tashi ka tsaya akan kafafunka" 10 Sai mutumin ya yi tsalle ya fara tafiya da kafafunsa, yana yawo. 11 Da jama'an garin sun ga abin da Bulus ya yi, suka tada muryarsu suna cewa da Likoniyanci, "Ai alloli sun ziyarce mu daga sama, da kamanin mutane." 12 Suna kiran Barnaba da sunan "Zafsa," Bulus kuwa suka kira shi da sunan "Hamisa" domin shine yafi yin magana. 13 Sai firist din zafsa wanda dakin yin masa sujada na kofar birni; ya kawo bijimai biyu da furannin da aka saka su kamar gammo; shi da jama'arsa suna so su yi masa hadaya. 14 Amma da manzannin, wato Barnaba da Bulus, su ka ji labarin, suka yage rigunansu, suka hanzarta zuwa gun taron mutanen. 15 Suna ta cewa, "Kuji! Ku mutane don me kuke wannan abin? Mu fa mutane ne kamarku. Mun kawo maku labari mai dadi ne, da cewa, ku rabu da abubuwa marar amfani, ku koma ga Allah mai rai, wanda ya hallici sama da kasa da teku da dukan abubuwa da ke cikinsu. 16 A da dai ya bar mutane su yi abinda suka ga dama. 17 Duk da haka, bai bar kansa

ba tare da shaida ba, don yana bada abubuwa sai Bitrus ya tashi ya ce masu, “Yan'uwa, kun masu kyau, yana ba ku ruwan sama, lokatai san lokacin baya da ya wuce, Allah ya yi zabi masu albarka, ya cika ranku da abinci da farin a cikinku, cewa ta bakina ne al'ummai za su ciki.” **18** Duk da wadannan kalmomin da kyar, ji bishara, su kuma ba da gaskiya. **8** Allah, Bulus da Barnaba suka iya tsayar da su daga yi wanda ya san zuciya, ya yi masu shaida, ya masu hadaya. **19** Amma wasu Yahudawa daga kuma basu Ruhu Mai Tsarki kamar yadda ya Antakiya da wasunsu daga Ikoniya suka rinjayi yi mana; **9** kuma bai bambanta mu da su ba, tarun jama'ar. Suka jajjefi Bulus suka ja shi ya tsabtace zuciyarsu ta wurin bangaskiya. **10** zuwa wajen garin, suna ganin kamar ya mutu. To, saboda haka don me kuke gwada Allah, **20** Duk da haka da almajirai suka kewaye shi kuna sa wa almajirai nauyi a wuya wanda a tsaitsaye, sai ya tashi ya koma cikin garin. ubanniinmu duk da mu ba mu iya dauka ba? **11** Washegari, ya tafi Darba tare Barnaba. **21** Bayan Amma mun gaskanta za mu samu ceto ta wurin sun yi wa'azin bishara a wannan birnin suka alherin Ubangiji Yesu, kamar yadda suke.” **12** kuma sami almajirai da yawa, suka dawo Listira, Dukan taron jama'ar suka yi shiru sa'adda suke da Ikoniya da Antikiya. **22** Suna karfafa zuciyar sauraron sakon shaidar da mamakin abin da almajiran su rike bangaskiyarsu, su ci gaba Allah ya yi ta wurin Bulus da Barnaba a cikin da ita, suna ce masu, “Ta wurin jimrewa mai al'ummai. **13** Bayan sun gama magana, Yakubu yawa zamu shiga mulkin Allah, don haka dole ya amsa, ya ce, “Yan'uwa, ku ji ni. **14** Saminu ne mu sha wahala.” **23** Da suka zabar masu ya fada yadda Allah ya fara nuna jinkai ga dattawa a kowace iklisiya, sai suka yi addu'oi al'ummai domin ya dauke jama'a daga cikinsu da azumi, suka mika su ga Ubangiji, ga wanda domin sunansa. **15** Maganar annabawa ta yarda suka gaskanta a gareshi. **24** Sa'annan sun bi da wanman, kamar yadda yake a rubuce, **16** ta Bisidiya suka kai Bamfiliya. **25** Da suka yi 'Bayan wadannan abubuwa zan dawo, zan gina maganarsu a Biriya, sun wuce zuwa har Italiya. gidan Dauda wanda ya fadi kasa; in sake gina **26** Ta jirgin ruwa zuwa Antakiya, a nan ne aka mika su ga alherin Allah don aikin da suka gama jama'a su nemi fuskar Ubangiji, har da al'ummai a yanzu. **27** Da isowarsu Antakiya sun tara 'yan da ake kira da sunana. **18** Wannan shine abin iklisiya a wuri daya, sun ba da labarin dukan da Ubangiji ya fadi, shi wanda ya yi wadannan abubuwa da aka sani tun zamanin da. (aōn g165) **19** Saboda haka, a gani na kada mu matsa wa Sun zauna tare da almajiran na tsawon lokaci.

15 Wadansu mutane suka zo daga Yahudiya suka koyar da 'yan'uwa, cewa, “Idan ba yi maku kaciya bisa ga al'addir Musa ba, ba za ku sami keto ba.” **2** Da Bulus da Barnaba suka tunkare su da mahawara, sai 'yan'uwa suka yanke shawara Bulus da Barnaba da wasu su je Urushalima wurin manzanni da dattawa a kan wannan magana. **3** Da shike iklisiya ce ta aike su, sai suka bi ta Finikiya da ta Samariya suka sanar da tuban al'ummai. Ya kawo murna mai yawa a wurin 'yan'uwa. **4** Bayan sun zo Urushalima, sai iklisiya da manzanni da dattawa, suka marabce su, sai suka fada masu abin da Allah ya yi ta wurinsu. **5** Amma wadansu mutane wadanda suka ba da gaskiya daga cikin Farisawa, suka tashi suka ce, “Dole ne a yi masu kaciya a kuma umarce su su kiyaye dokar Musa.” **6** Sai manzanin da dattawan suka taru don su duba wannan lamari. **7** Bayan mahawara mai tsanani,

zamu rubuta masu da cewa, su guje wa gumaka da zina da faskanci da maye da cin mushe. **21** Tun zamanin da akwai mutane a kowanne birni wadanda suke wa'azi da karatun Musa a majami'u kowanne Asabaci.” **22** Sai ya yi wa manzanin kyau su da dattawa da dukan iklisiyar su zabi Yahuza da Barnaba da Sila da dattawan iklisiya a tura su Antakiya tare da Bulus da Barnaba. **23** Sai suka rubuta wasika, “Manzani da dattawa da 'yan'uwa zuwa ga al'ummai 'yan'uwa a Antakiya da Suriya da Kilikiya, gaisuwa mai yawa. **24** Mun ji cewa wasu mutane daga cikinmu wadanda ba mu umarce su ba, sun fita daga cikinmu sun yi maku koyarwar da ta daga maku hankali. **25** Ya yi kyau da dukanmu, muka amince mu zabi wadansu mutane mu tura su wurinku tare da Bulus da Barnaba, **26** mutane wadanda suka sadaukar da ransu domin sunan Ubangiji Yesu Almasihu. **27** Mun aika Yahuza da Sila su gaya

maku wadannan abubuwa. **28** Saboda haka ya ratse ta cikin Misiya, sai suka shiga birnin yi kyau Ruhu Mai Tsarki da mu, kada mu sa Taruwasa. **9** Bulus ya ga wahayi cikin dare, maku nauyi fiye da wadannan abubuwan: **29** ku wani mutumin Makidoniya na kiransa, yana bar yi wa gumaka hadaya, ku bar cin mushe cewa. "Ka zo Makidoniya ka taimake mu". **10** da shan kayan maye da zina da faskanci, in Bulus, da ganin haka, ya kama hanya zuwa kun kiyaye wadannan abubuwa za ku zauna Makidoniya, da tunanin Allah ne ya ke so su kai lafiya. Ku huta lafiya." **30** Da aka sallame su, wa mutanen Makidoniya bishara. **11** Da barin sai suka je Antakiya. Bayan sun tara jama'a sai Taruwasa, Bulus da kungiyarsa sun shiga jirgin suka ba su wasikar. **31** Bayan da suka karanta ta, ruwa zuwa Samutaraki, da gari ya waye kuma sai suka yi murna sosai saboda karfafawa. **32** sun tafi Niyafolis; **12** Daga nan kuma suka tafi Yahuza da Sila, da shike su annabawa ne, suka Filibi, birni na Makidoniya, mai muhimmanci karfafa 'yan'uwa da kalmomi masu yawa. **33** ne a yankin Roma, in da mun yi zango kwanaki Bayan sun yi kwananki a wurin, sai aka sallame da dama. **13** Ranar Asabaci mun je kofar gari, su zuwa wurin 'yan'uwa wadanda suka aiko su. gefen rafi, da tunanin samun wurin addu'a. **34** Amma ya gamshe Sila ya zauna a wurin. **35** Mun zauna mun kuma yi magana da matan Amma Bulus da Barnaba suka tsaya a Antakiya da sun taru a wurin. **14** Wata mace mai suna da sauran 'yan'uwa, suna koyer da maganar Lidiya, 'yar kasuwa ce a birniin Tiyatira, mai Ubangiji. **36** Bayan kwanaki kadan Bulus ya ce bautar Allah ce, ta saurare mu. Ubangiji ya ma Barnaba, "Mu koma yanzu mu ziyarci dukan bude zuciyarta, ta mai da hankali ga maganar 'yan'uwa da muka yi masu bisharar Ubangiji, da Bulus ke fadi. **15** Sa'anda da aka yi mata mu ga yadda suke. **37** Barnaba yana so su dauki Baftisma tare da mutanen gidanta, ta ce da mu, Yahaya wanda kuma ake kira Markus. **38** Amma "Idan kun dauke ni mai bautar Allah, ku zo Bulus ya yi tunanin bai kamata a tafi da Markus gidana ku zauna." Sai ta rinjaye mu. **16** A daidai ba, tun da ya bar su a Bamfiliya bai ci gaba da wannan lokaci, muna tafiya wurin addu'a, wata su ba. **39** Nan jayayya ta tashi tsakaninsu, har yarinia mai ruhun duba ta hadu da mu. Iyayen suka rabu da juna sai Barnaba ya tafi tare da gjintna arziki da ita sosai. **17** Tana bin Bulus, Markus suka ketare zuwa Kuburus. **40** Amma tare da mu, tana fadi da murya mai karfi cewa, Bulus ya zabi Sila suka tafi, bayan 'yan'uwa sun "Wadannan mutanen, bayin Allah mafi daukaka yi masu addu'ar alherin Allah ya kiyaye su. **41** ne, suna sanar maku hanyar ceto ne". **18** Ta Bulus ya tafi ya zazzaga Suriya da Kilikiya yana dauki kwanaki tana haka. Amma Bulus ya yi fushi da ita ainun, ya juya ya umarci ruhun, ya ce, "Na umarce ka, ka rabu da ita a cikin sunan Yesu Almasihu". Ruhun ya yi biyayya ya rabu da ita nan take. **19** Da iyayengijinta suka ga cewa hanyar shigar kudinsu ta toshe, sai suka kama Bulus da Sila, suka ja su cikin kasuwa suka kai su gaban mahunkunta. **20** Da suka kai su Kotu, suka ce, "Wadannan mutane Yahudawa ne, suna kawo tashin hankali a birniinmu. **21** Suna koyer da abubuwa da ba su karbuwa a gare mu, balle mu aikata, a matsayinmu na Romawa." **22** Sai jama'a gaba daya sun tayar wa Bulus da Sila; alkalan kuma sun yage rigunansu, sun ba da umarni a duki Bulus da Sila da bulala. **23** Bayan dukan, an jefa su Bulus a kurkuku, an ba mai tsaron kurkukun umurni ya kulle su da kyau, kada su gudu. **24** Shi kuma ya yi hakanan, ya sa masu sarkoki a kafafun su, kamar yadda aka umurce shi. **25** Da tsakar dare, Bulus da Sila suna yin adu'a, su na raira wakoki ga Allah, sauran 'yan sarkar su na jin su. **26**

16 Bulus ya kuma isa Darbe da Listira, in da akwai wani almajiri mai suna Timoti a wurin, dan wata Bayahudiya wadda ta ba da gaskiya; ubansa kuwa Baheline ne. **2** Ana maganar kirkia kansas ta bakin 'yan'uwa da ke Listira da Ikonyian. **3** Bulus ya yi wa Timoti kaciya, domin yana so su yi tafiya tare, domin kuma saboda Yahudawan da ke wurin, sun san cewa ubansa Baheline ne. **4** Suna shiga cikin biran, suna yi wa iklisiyoyi gargadi da su yi biyayya da umurnan da Manzanni da dattawa suka rubuta a Urushalima. **5** Bangaskiyar iklisiyoyi kuwa ta karu, ana kuma samun karuwa na wadanda suke ba da gaskiya kowace rana. **6** Bulus da abokan aikin sa sun shiga cikin lardin Firigiya da Galatiya, tun da Ruhu Mai Tsarki ya hana su wa'azin kalmar a cikin yankin Asiya. **7** Sun zo kusa da Misiya, da nufin shiga cikin Bitiniya, Ruhun Yesu ya hana su. **8** Da suka

Nan da nan sai ga wata girgizar kasa, wadda sun bi Bulus da Sila, da wadansu Helenawa, ta sa ginshikan kurkukun sun kadu, nan da da Shugabannin Mata da jama'a da yawa. **5** nan kofofin kurkukun sun bude, 'yan sarka Yahudawan da basu ba da gaskiya ba suka cika kuma, sarkokin su sun karkatse. **27** Mai tsaron da kishi, suka dauki wadansu 'yan ta'adda daga kurkukun ya tashi daga barci ya ga kofofin cikin kasuwa, suka tada tarzoma cikin birnin, kurkukun a bude, ya zaro takobi, zai kashe kan mutane da yawa na bin su. Sun kai hari a gidan sa, a tunanin sa, 'yan sarkar sun gudu. **28** Amma Yason, da niyyar fitar da Bulus da Sila a gaban Bulus ya ta da murya da karfi, ya ce, "kada kayi jama'a. **6** Amma da ba su ga Bulus da Sila wa kanka barna, domin dukan mu muna nan". ba, suka ja Yason da wasu 'yan'uwa masu bi **29** Mai tsaron kurkukun ya aika a kawo fitila, zuwa gaban mahukuntar birnin, suna cewa, ya shiga ciki a gurguje da rawan jiki, ya fadi a "Wadannan ne fa masu ta da zaune tsaye, gashi gaban Bulus da Sila, **30** ya fitar da su waje ya sun zo mana. **7** Wadannan mutane da Yason ce, "Shugabanni, me ya kamata in yi domin in ya marabta, sun saba wa dokokin Kaisar; Suna tsira?" **31** Sun ce masa, "ka ba da gaskiya ga cewa akwai wani sarki mai suna - Yesu." **8** Da Yesu Ubangiji, da kai da gidan ka, za ku sami taron jama'a, da mahukuntan birnin suka ji tsira". **32** Bulus da Sila suka fada masa maganar haka, sun damu. **9** Bayan da sun amshi kudi Ubangiji, tare da iyalinsa. **33** Shi mai tsaron daga wurin Yason da sauran 'yan'uwan, sai suka kurkukun ya dauke su cikin daren, ya wanke sake su. **10** A wannan daren, 'yan'uwa masu bi raunukansu, an kuma yi masa Baftisma nan suka fitar da Bulus da Sila, suka aike su garin da nan tare da iyalinsa. **34** Ya kai Bulus da Sila Biriya. Da isar su can, su ka nufa majami'ar gidansa, ya ba su abinci. Murna ta cika gidan Yahudawa. **11** Mutanen Biriya daban suke da na mai tsaron kurkukun, domin iyalin sa duka sun Tasalunika, sun yarda da sakon Bulus da zuciya ba da gaskiya ga Allah. **35** Da gari ya waye, daya, suna kuma binciken littattafai kowace alkali sun ba da sako a saki Bulus da Sila. **36** rana domin su tabbatar da sakon Bulus, ko Mai tsaron kurkukun kuwa ya sanar wa Bulus gaskiya ne. **12** Saboda haka mutane da yawa wannan magana ta alkalan, saboda haka ya cikin su sun ba da gaskiya, tare da wadansu ce wa Bulus, "Ku tafi cikin salama". **37** Amma sannanun mata Helenawa da maza da yawa. **13** Bulus ya ce masu, "Sun yi mana duka a fili a Amma da Yahudawan Tasalunika suka ji cewa gaban mutane mu da muke Romawa, ba a kashe Bulus yana wa'azin kalmar Allah a Biriya, sun mu ba, sun kuma sa mu a kurkuku; suna koran haura can, sun tada hankulan jama'a. **14** Nan mu a asirce? Su zo da kansu su fitar da mu. **38** da nan, masu bi na Biriya sun dauki Bulus sun Masu tsaron kurkuku sun mayar da maganar aika shi zuwa teku, an bar Sila da Timoti a Bulus ga alkalan, wanda ya sa sun firgita, da jin Biriya tukuna. **15** Wadanda sun fitar da Bulus, cewa Bulus da Sila Romawa ne. **39** Alkalai da sun kai shi har zuwa birnin Atina. Bulus ya kansu sun zo sun roki Bulus da Sila; da suka ba su sako, su fada wa Sila da Timoti suyi fitar da su daga kurkukun, sun ce wa Bulus da hanzari su same shi. **16** Sa'anda Bulus yana Sila su bar birnin. **40** Da hakanan ne Bulus da jiran zuwan Sila da Timoti a Atina, ya yi fushi Sila suka fita daga kurkuku, sun je gidan Lidiya. a ransa, da ya ga birnin cike da gumakai. **17** Da Bulus da Sila sun ga 'yan'uwa, sun karfafa Ya tattauna da Yahudawa a cikin majami'a su, sa'annan suka bar birnin. tare da masu yin sujada ga Allah, da kuma wadanda yake samu a kowace rana, a kasuwa.

17 Bayan sun wuce biranen Amfibolis da Aboloniya, sun iso birnin Tasalunika, in da akwai wata majami'ar Yahudawa a wurin. **2** Bulus, kamar yadda ya saba, ya nufi wurinsu, yana tattaunawa da su har Asabaci uku, daga cikin littattafai. **3** Bulus ya bude littattafai yana bayyana masu cewa, dole ne Almasihu ya sha wahala, ya kuma tashi daga matattu. Ya ce, "Wannan Yesu kuwa da nake sanar maku, shine Almasihu". **4** Wasu Yahudawa sun yarda, **18** Amma wadan su Abikuriwaya da masana sun yi karo da shi. Wadansun su na cewa, "Menene wannan sakaren ke cewa?" Wadansu kuma sun ce, "Da alama mai wa'azi ne na wasu alloli dabam," domin yana wa'azin Yesu da tashin sa daga matattu. **19** Suka dauki Bulus zuwa Tudun Arasa, suna cewa, "Ko za ka sanar mana da wannan sabuwar koyaswar taka? **20** Abubbuwan da kake fadi, baki ne a gare mu. Muna so mu san ma'anar su." **21** (Atiniwaya da bakin da ke

cikinsu, suna ba da lokacin su ga fadin sabobbin Sila da Timoti suka iso Makidoniya, Ruhu ya abubuwa da sauraron su). **22** Bulus ya tsaya matsa Bulus ya shaida wa Yahudawa cewa Yesu a tsakiyar Tudun Arasa ya ce, "Ku mutanen Almasihu ne. **6** Lokacin da Yahudawa suka tayar Atiniya na lura masu kwazon addini ne ku. **23** masa suna zarginsa. Bulus ya kakkabe rigansa Na lura da abubuwan sujadar ku yayin da nake a gabansu yana cewa, "Alhakin jininku yana zagawa, amma na ga wani bagadi da rubutu a kanku; daga yanzu zan koma wurin al'ummai." kansa mai cewa, "Ga Allah wanda ba a sani ba." **7** Da ya bar wurinsu, ya tafi gidan Taitus Abin da kuke bauta wa cikin rashin sani, shi Yustus mai wa Allah sujada. Gidansa na kusa da nake sanar maku. **24** Allahn da ya yi duniya da majami'a. **8** Kiristus shine shugaban majami'a, kome da ke cikinta, tun da ya ke shine Ubangijin sai shi da dukan iyalin gidansa sun ba da sama da kasa, ba ya zama a haikalina da mutane gaskiya ga Ubangiji. Korantiyawa da yawa suka suka gina da hannu. **25** Ba ya neman taimakon ji jawabin Bulus suka ba da gaskiya, aka yi masu kowa, babu kuma wanda ya isa ya ba shi. Shine Baftisma. **9** Da dare Ubangiji ya ce wa Bulus ke ba da rai, da numfashi da kowanne abu. **26** A cikin wahayi, "Kada ka ji tsoro, amma ka yi Daga mutum daya ya hallici dukan al'umman magana kada kuma ka yi shuru. **10** Gama ina duniya, ya rarraba, ya kuma sanya kowa a inda tare da kai, ba wanda zai cutar da kai, gama ya shirya masa. **27** Domin su nemi Allah ko za ina da mutane anan garin." **11** Bulus ya zauna a su iya kaiwa zuwa gareshi su same shi, ga shi nan tsawon shekara daya da wata shida, yana kuwa ba ya nesa da kowannenmu. **28** A cikinsa koyar masu da maganar Allah. **12** Amma da muke rayuwa, muna walwala, kamar yadda Galiyo ya samu zaman gwamnan Akaya, sai wani daga cikin masananku yace, 'Mu 'ya'yansa Yahudawa suka tayar wa Bulus har suka kai shi ne'. **29** Idan mu 'ya'yan Allah ne, bai kamata gaban dakalin shari'a. **13** Suna cewa, "Wannan mu danganta Allah da zinariya ko azurfa, ko mutumin yana kokarin rinjayar mutane su yi kuma duwatsu da itatuwa da an sassaka ba. **30** sujadard da ta saba wa dokarmu." **14** Duk da Saboda haka ne, Allah ya kawar da kwanakin haka kafin Bulus ya yi magana, Galiyo ya ce jahilci, amma ya ba da umarni kowa a ko'ina wa Yahudawa, "Ku Yahudawa in da karar ku ya tuba. **31** Akwai ranar da ya shirya zai yi wa ta wani babban laifi ce wanda ya aikata, da duniya shari'a cikin adalci, ta wurin mutumin sai in hukunta. **15** Amma tun da ya ke akan da ya zaba. Allah ya nuna wannan mutumin, ta al'amurar, kalmomi ne, da ta sunaye da dokokin wurin ta da shi daga matattu". **32** Da mutanen ku, ku je ku sassanta al'amuran ku." **16** Galiyo ya Atina sun ji batun tashi daga matattu, wadansu kore su daga dakalin shari'a. **17** Saboda haka suka yi wa Bulus ba'a; amma wadansu kuma sai suka kama Sastanisu, suka yi masa duka sun ce, "Za mu saurare ka kuma, a kan wannan sosai a gaban dakalin shari'a. Amma Galiyo bai maganar." **33** Bayan haka, Bulus ya bar su. damu da yadda suka karasa ba. **18** Bulus kuwa, **34** Amma wasu maza a cikinsu sun yarda da bayan ya zauna tare da su na wasu kwanaki bisharar, sun ba da gaskiya, hade da Diyonisiyus masu yawa, ya bar 'yan'uwan zuwa Suriya ta dan Majalisar Tudun Arasa da wata mace mai jirgin ruwa, tare da Balkisu da Akila. Kafin ya suna Damaris, da wadansu tare da su.

18 Bayan haka sai Bulus ya tafi Antakiya
daga nan, ya wuce Korinti. **2** A can ya
sadu da wani Bayahude mai sunan Akila, dan
kasar Buntus ne; bai dade da zuwa garin ba,
daga Italiya ya zo da matarsa mai suna Balkisu,
saboda Kalaudiyas ya ba da umarni dukan
Yahudawa su bar Roma; sai Bulus ya je wurinsu.
3 Bulus ya zauna a gidansu don sana'arsu daya
ce, wato, masu aikin Tanti ne. **4** Saboda haka
Bulus na zuwa majami'a, yana yin nazari tare
da su a kowace Asabaci. Yana kokari ya rinjayi
Yahudawa da Helineawa. **5** Amma a lokacin da

bar tashar jiragen ruwa da ke a Sankuriya,
ya tafi saboda ya aske kansa, domin ya dauki
alkawarin Banazare. **19** Da suka iso Afisa, Bulus
ya bar Balkisu da Akila anan. Shi kuwa ya shiga
majami'ar Yahudawa yana nazari tare da su. **20**
Da suka roki Bulus ya zauna da su na tsawon
lokaci, bai yarda ba. **21** Ya kama hanyarsa ya
bar su ya ce, "In Allah ya yardar mani zan dawo
wurinku wata rana." Sai ya shiga jirgin ruwa
daga Afisa. **22** Daga saukar su a Kaisariya, sai
ya haura zuwa Urushalima ya gai da iklisiya
daga nan ya tafi Antakiya. **23** Bayan ya zauna na
dan lokaci a wurin, Bulus ya kama hanyarsa
zuwa yakin Galatiya da Firjiya anan ya karfafa

almajirai. **24** A nan dai akwai wani Bayahude kyallaye da mayafai daga jikin Bulus. **13** Amma mai suna Afolos, dan asalin Iskandariya ne da akwai Yahudawa masu tsibu da suka biyo ta haihuwa, ya zo Afisa. Shi masani ne a maganar wajen, suka dauka wa kansu su yi amfani da Allah. **25** Afolos dai ya sami horo daga maganar sunan Yesu. Suka ce, “Mun dokace ku cikin Ubangiji. Shi mai kokari ne a ruhu, yana wa’azi sunan Yesu wanda Bulus yake wa’azinsa, ku da koyarwa daidai game da Yesu. Amma ya fita.” **14** Wadanda suka yi wannan su bakwai san da Baftismar Yahaya ne kadai. **26** Afolos ya ne ‘ya’yan wani babban firist Bayahude mai fara wa’azinsa da gabagadi a cikin majami'a. suna Siba. **15** Mugun ruhun ya amsa ya ce, “Na Da Balkisu da Akila suka ji shi sai suka yi san Yesu, na san Bulus, amma ku, su wanene?” abokantaka da shi, suka kara bayyana masa **16** Sai mugun ruhun da ke cikin mutumin ya game da labarin hanyar Allah mafi daidai. **27** fada a kan matsubatan ya fi karfinsu ya kuma Da ya so ya wuce zuwa cikin Akaya ‘yan’uwa bubuge su. Suka runtuma da gudu suka fice daga suka karfafa shi, sun rubuta wa almajiran da ke **17** Dakin tsirara da raunuka. **17** Wannan ya zama a Akaya, don su karbe shi da hannu biyu. Da sanannen abu ga dukan mutane, Yahudawa da ya iso wurinsu, ya kuwa karfafa ‘yan’uwa da Helenawa mazaunan Afisa. Suka ji tsoro kwarai, sun ba da gaskiya ta wurin alheri. **28** Afolos ya sunan Ubangiji Yesu ya sami daukaka. **18** Masu ba Yahudawa mamaki da irin ikon da yake da bi da yawa kuma, suka zo suka furta mugayen shi da gwanintarsa, yadda yake nunawa daga ayyukan da suka aikata. **19** Masu sihiri suka kawo littattafansu suka kona a gaban mutane.

19 Sa'adda Afolos yake a Koranti, Bulus ya zagaya kasar tudu ya zo birnin Afisa, a nan kuma ya sami wadansu almajirai. **2** Bulus ya ce masu, “Ko kun karbi Ruhu Mai Tsarki sa’anda kuka ba da gaskiya?” Suka amsa, “A'a bamu taba jin labarin Ruhu Mai Tsarki ba. **3** Bulus ya ce, “Wacce irin baftisma aka yi maku?” Suka ce, “Baftismar Yahaya” **4** Bulus ya amsa ya ce, “Yahaya ya yi wa mutane baftismar tuba, ya ce su ba da gaskiya wanda zai zo bayansa, wato, Yesu kenan.” **5** Da mutanen suka ji haka, sai aka yi masu baftisma cikin sunan Ubangiji Yesu. **6** Sa'adda Bulus ya dibiya hannu a kansu, Ruhu Mai Tsarki kuma ya sauка a kansu suka yi magana da harsuna da kuma annabci. **7** Su wajen mutum goma sha biyu ne. **8** Bulus ya shiga majami'a ya yi ta koyarwa gabagadi misalin tsawon wata uku. Yana bi da su cikin nazarin maganar yana fahimtar da mutane su gaskanta game da abubuwa da suka shafi mulkin Allah. **9** Amma sa'adda wadansu Yahudawa suka taurare, suka ki yin biyayya, sai suka fara bata hanyar Almasihu a gaban taron. Saboda haka sai Bulus ya janye daga wurinsu tare da wadanda suka ba da gaskiya. Ya fara koyarwa a makarantar Tiranus. **10** Haka ya cigaba shekaru biyu har duk mazaunan Asiya suka ji maganar Ubangiji, Yahudawa da Helenawa. **11** Allah ya yi manyan al'ajibai ta hannun Bulus, **12** har marasa lafiya suka warke, mugayen ruhohi suka fito daga cikin mutane, sa'adda suka karbi

Da aka yi jimilar tamaninsu, aka samu sun kai dubu hamsin na azurfa. **20** Sai maganar Ubangiji ta yadu da iko ta hanyoyi da yawa. **21** Da Bulus ya kammala aikinsa na bishara a Afisa, Ruhu ya bishe shi sai ya bi ta Makidoniyi da Akiya a kan hanyarsa zuwa Urushalima. Ya ce, “Bayan na je can, dole in je Roma.” **22** Bulus ya aiki almajiransa biyu Timoti da Irastus zuwa Makidoniyi, wadanda suka taimake shi. Amma shi da kansa ya jira a Asiya na dan lokaci. **23** A wannan lokacin sai aka yi babban tashin hankali a Afisa game da wannan Hanyar. **24** Wani Makeri mai suna Damatrayus wanda ke kera sifoffin gunkin azurfa na Dayana, wanda sana'a ce mai kawo wa makera riba sosai. **25** Ya tattara makera ya ce da su, “Kun sa ni da wanana sana'a ne muke samun kudi mai yawa. **26** Kun gani kun kuma ji cewa, ba a Afisa kadai ba, amma har da fadin kasar Asiya wannan Bulus ya rinjayi mutane da yawa. Yana cewa babu alloli da ake kerawa da hannu. **27** Ba sana'ar mu kadai ke cikin hatsari ba, amma har da haikal in allahnmu Dayana babba zai zama mara amfani. Ta haka za ta rasa girmanta, ita da dukan kasar Asiya da duniya ke wa sujada.” **28** Da suka ji haka sai suka fusata kwarai, suka yi kira mai karfi suna cewa “Mai girma ce Dayana ta Afisa.” **29** Gari gaba daya ya rude, jama'a kuma sun hanzarta zuwa wurin taron. Kafin wannan lokaci, sun riga sun kama abokan tafiyar Bulus, wato Gayus da Aristakas wadanda suka zo daga Makidoniyi. **30** Bulus ya yi niyya ya shiga cikin taron jama'ar,

amma almajiran suka hana shi. 31 Haka nan ga mako, da muka taru domin karya gurasa. ma wadansu abokan Bulus da ke shugabanin Bulus ya yi wa masubi jawabi, don ya yi niyyar yankin al'umma Asiya sun aika masa da roko ya tafi da wayewar gari; jawabinsa ya kai har mai karfi kada ya shiga dandalin. 32 Wadansu tsakar dare. 8 A benen da suka taru akwai mutane na kirarin wani abu, wadansu kuma fitilu da yawa. 9 Wani matashi mai suna Aftikos na kirarin wani abu dabam, domin jama'a sun yana zaune a kan taga, barci mai nauyi ya rude. Da yawa daga cikinsu ma ba su san dalilin dauke shi; da shike Bulus ya tsawaita jawabinsa, taruwarsu ba. 33 Yahudawa suka kawo Iskandari saurayin da shike barci mai nauyi ya dauke shi ya tsaya a gaban taruhan jama'a. Iskandari ya sai ya fado daga kan bene na uku aka dauke mika hannunsa sama domin ya yi bayani ga shi matacce. 10 Sai Bulus ya sauwa ya mike a jama'a. 34 Amma da suka gane shi Bayahude bisansa ya rungume shi, sa'annan ya ce, "Kada ne, sai dukansu suka kwala ihu wajen sa'a kowa ya damu; domin yana darai bai mutu ba." biyu, "Mai girma ce Dayana ta Afisa." 35 Da 11 Sa'annan ya hawo kan bene domin cin gurasa magatakardar garin ya sha kan jama'a, sai ya tare da su, ya yi magana da su har gari ya waye ce, "Ya ku mutanen Afisa, wanene bai san cewa daga nan ya bar su. 12 Suka kawo saurayin da birnin Afisa cibiya ce na allahn nan Dayana mai rai, sun sami ta'aziya ba kadan ba. 13 Amma mu, girma da na sifar da ta fado daga sama ba? 36 da muka riga Bulus zuwa gun Jirgin, muka shiga Tun da ba a karyata wadannan abubuwa ba, ya zuwa Asos, mun shirya mu dauki Bulus a jirgi kamata ku yi shuru don kada ku yi wani abu a amma shi ya kudurta ya yi tafiya a kasa. 14 Da gaggauce. 37 Gama kun kawo wadannan mutane muka sadu a Asos, mun dauke shi a Jirgin ruwa a wannan dakin sharia ba a kan su mafasa ne na zuwa Mitilitus. 15 Bayan tashin mu daga can, haikal ba ko kuma masu sabo ga allahnmu ba. washegar muka zo tsibirin Kiyos. Washegar 38 Saboda haka idan Damatrayas da makeran da kuma muka zo birnin Militus. 16 Amma Bulus ya ke tare da su na da wata tuhuma a kan wani, kudurta wucewa Afisa a Jirgi, don kada ya bata kotuna suna nan a bude masu shari'a kuma lokaci a Asiya, don yana sauri in ya yiwu ranar suna nan. Ba ri su kai karar junansu. 39 Amma Fentekos ta same shi a Urushalima. 17 Daga idan akwai maganganu na dubawa, za a daidaita Militus ya aika a kira masa dattawan iklisiyar su a taronmu na lokaci lokaci. 40 Domin hakika Afisa. 18 Da suka zo wurinsa sai ya ce masu, muna cikin hatsarin zargi game da hargitsin "Ku da kanku kun san tun daga ranar da na yau. Babu dalilin wanan yamutsi domin ba mu sa kafata a Asiya, irin zaman da muka yi da da bayani a kansa." 41 Da ya fadi haka, sai ya kasancewar mu tare. 19 Na bauta wa Ubangiji sallami taron.

20 Bayan da rikici ya kare, Bulus ya aika a kira al'majiran, ya karfafa su. Sa'annan ya yi bankwana da su, ya tashi zai tafi Makidoniya. 2 Bayan ya ratsa cikin lardunan yana yi wa masu bi gargadi sosai, sai ya zo kasar Helenawa. 3 Sa'adda ya yi wata uku a wurin, Yahudawa suka kulla masa makirci, yayin da yake shirin hawa Jirgi zuwa Suriya, sai ya canza ra'ayi ya koma ta Makidoniya. 4 Masu yi wa Bulus rakiyar zuwa yankin Asiya sun hada da Sobatarus dan Burus daga Biriya; Gayus mutumin Derbe; Timoti da Aristakus da Sakundus, dukansu masu bi ne daga Tasalonika; da Tikikus da Trofimus daga Asiya. 5 Amma wadansu har suka rigaye mu, suka jira mu a Taruwasa. 6 Da muka shiga Jirgi daga Filibi bayan kwanakin Gurasa mara yisti; bayan kwanaki biyar muka iske su a Taruwasa; kwananmu bakwai a wurin. 7 A rana ta fari

da tawaliu har da hawaye, da wahalun da na sha saboda makircin Yahudawa. 20 Kun sani ban ji nauyin sanar da ku kowanne abu mai amfani ba, na bi ku gida gida ina koyer da ku abubuwa a sarari. 21 Kunsan yadda na gargadi Yahudawa da Hellenawa game da tuba ga Allah da bangaskiya ga Ubangiji Yesu. 22 Yanzu fa, gashi, zan tafi Urushalima, Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a fili dole in je, ban san abin da zai faru da ni a can ba. 23 Sai dai Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a kowanne gari cewa, sarkoki da wahalu suna jira na. 24 Amma ban dauka cewa raina yana da wani amfani gare ni ba, domin in cika tsere da hidimar da na karba daga wurin Ubangiji Yesu, ta shaidar bisharan alherin Allah. 25 Yanzu fa, duba, na san dukanku, wadanda na yi wa wa'azin mulkin Allah, ba za ku kara gani na ba. 26 Don haka na shaida maku a wannan rana, ba ni da alhakin jinin kowanne mutum. 27 Don banji nauyin sanar maku da dukan nufin

Allah a gare ku ba. **28** Saboda haka ku kula da mai shaida bishara, daya daga cikin bakwai din, kanku, da masubi da Ruhu Mai Tsarki ya sanya muka zauna da shi. **9** Wannan mutum yana da ku shugabanni. Ku kula ku yi kiwon iklisiyar 'ya'ya hudu mata, budurwai masu yin annabci. Allah, wadda ya saya da jininsa. **29** Na sani cewa **10** Sa'anda muka zauna can 'yan kwanaki, wani bayan tafiyata, kyarketai masu zafi za su shiga annabi ya zo daga Yahudiya mai suna Agabus. tsakaninku, kuma baza su rangwanta wa masubi **11** Ya zo wurimmu ya dauki damarar Bulus ya ba. **30** Na sani har daga cikinku wadansu mazaje daure tasa kafar da hannayensa ya ce, "Ruhu za su zo su fadi gurbattatun zantattuka, domin Mai Tsarki ya ce, 'Haka Yahudawa za su daure su janye almajirai zuwa gare su. **31** Saboda haka mai wannan damarar, zasu kuma bashe shi ga ku yi lura. Ku tuna da cewa shekara uku ban al'ummai.'" **12** Da muka ji wannan sakon, sai fasa yi wa kowannenku gargadi da hawaye dare dukanmu da mazaunan wurin muka roki Bulus da rana ba. **32** Yanzu ina mikku ga Allah, da kada ya tafi Urushalima. **13** Sai Bulus ya amsa maganar Alherinsa, wadda take da ikon gina ya ce, "Me kuke yi, kuna kuka kuna karya mani ku ta kuma ba ku gado tare da dukan wadanda zuciya? Bama a shiry'e don dauri kadai nake ke cikin kebabbu na Allah. **33** Ban yi kyashin ba har ma da mutuwa a Urushalima, sabili da azurfa, ko zinariya, ko tufafin wani ba. **34** Ku da sunan Ubangiji Yesu." **14** Tun da Bulus bashi kanku kun sani na yi aiki da hannuwana, na da niyyar a rinjaye shi, muka daina kuka muka biya bukatu na da na wadanda ke tare da ni. **35** ce, "Bari nufin Ubangiji ya tabbata." **15** Bayan Na zama maku abin koyi a kowace hanya game wadannan kwanaki, muka dauki jakkunanan da yadda za ku taimaka wa nakassu ta wurin muka haura Urushalima. **16** Wadansu almajirai aiki, da yadda za ku tuna da maganar Ubangiji daga Kaisariya suka bi mu. Sun zo ne tare da Yesu, maganar da shi da kansa ya ce: "Bayarwa wani ana ce da shi Manason, mutumin Kuburus tafi karba albarka." **36** Bayan da ya yi magana mai bi na farko, wanda za mu zauna da shi. **17** Da haka, ya durkusa ya yi addu'a tare da su duka. muka isa Urushalima, 'yan'uwa suka marabce **37** Dukansu kuwa suka yi kuka mai tsannani, mu da farin ciki. **18** Washegari Bulus ya tafi tare suka rungume shi kuma suka sunbace shi. **38** da mu zuwa wurin Bitrus, dukan dattawa kuma Suka yi bakin ciki musamman domin abin da ya suna nan. **19** Bayan ya gaishe su, sai ya shaida ce masu, ba za su kara ganinsa ba. Sai dukansu masu daya bayan daya abubuwan da Allah ya suka yi masa rakiya zuwa wurin jirgin ruwa.

21 Da muka rabu da su, muka shiga jirgin ruwa muka miike hanya zuwa birnin Kos, washegari sai birnin Rodusa, daga nan sai kuma zuwa birnin Batara. **2** Da muka sami jirgi mai hayewa zuwa Fonisiya sai muka shiga. **3** Da muka hango tsibirin Kubrus muka bar shi a hagun mu muka nufi Suriya, muka sauwa a birnin Taya domin a nan ne jirgin ruwan zai sauwa kayansa. **4** Bayan mun sami almajirai sai muka zauna can kwana bakwai. Al'majiran suka ce ma Bulus, ta wurin Ruhu, kada ma ya je Urushalima. **5** Bayan 'yan kwanaki muka cigaba da tafiyarmu. Dukansu da matansu da 'ya'yansu suka raka mu har bayan birnin. Sa'annan muka durkusa a bakin gacci muka yi addu'a muka yi sallama da juna. **6** Sai muka shiga jirgin ruwa, su kuma suka koma gida. **7** Da muka gama tafiyarmu a Taya muka iso Talamayas. A nan ne muka gaisa da 'yan'uwa, muka zamna kwana daya da su. **8** Washegari muka tashi muka tafi Kaisariya. Muka shiga gidan Filibus

yi cikin al'ummai ta wurin hidimarsa. **20** Da suka ji haka, suka yabi Ubangiji suka ce masa, "Ka gani, dan'uwa, dubban Yahudawa sun bada gaskiya suna kuma da niyyar kiyaye shari'a. **21** An kuma gaya masu a kanka cewa, kana koya wa Yahudawan da suke zaune cikin al'ummai su yi watsi da Musa. Kana koya masu kada su yi wa 'ya'yansu kaciya, kada kuma su bi tsofaffin al'adu. **22** Me ya kamata mu yi? Hakika za su ji ka zo. **23** Sabo da haka ka yi abin da muka fada maka yanzu. Muna da maza hudu da suka dauki wa'adi. **24** Tafi da wadannan ka tsarkake kanka tare da su, ka dauki dukan dawainiyar su dana askin kai. Ta haka kowanne mutum zai sani abubuwan da ake fadi a kanka karya ne. Za su sani cewa kai mai kiyaye shari'a ne. **25** Game da al'umman da suka bada gaskiya mun yi masu wasika, mun bada umarni su kaurace kansu daga sadakokin da aka mika wa gumaku, da jini, da abin da aka makare da kuma fasikanci. **26** Sai Bulus ya dauki mazzannan, washegari ya tsarkake kansa tare da su, suka shiga haikali, domin ya sanar da cikar ranakun

tsarkakewarsu, wato ranar ba da sadaka domin sosai bisa ga bin hanyar dokokin kakkaninmu. kowanne dayansu. **27** Da kwanakin nan bakwai Ina da himma ga bin Allah kamar yadda ku suka yi gab da cika, wadansu Yahudawa daga ma kuna da ita. **4** Na tsananta wa wannan Asiya suka ga Bulus a haikali, sai suka zuga Hanyan har ga mutuwa; na daure maza da mata taro, suka danke shi. **28** Suna ta kururuwa, sa'annan na jefa su cikin gidan yari. **5** Hakannan "Mutanen Isra'il a taimaka mana. Wannan ma babban first da dukan dattawa za su ba da shine mutumin da ke koya wa dukan mutane shaida cewa na karbi izini daga wurinsu domin ko'ina abubuwa gaba da mutane, da shari'a 'yan'uwa da ke a Dimashku, saboda in tafi can. da kuma wannan wurin. Banda haka ya kawo Haki na shine in daure mabiyani Hanyan nan, Helenawa cikin haikalin nan ya kazantar da in kawo su Urushalima domin a hukunta su. wannan wuri tsatsarka." **29** Domin dama sun ga **6** Sa'anda ina cikin tafiya, ina kuma kusa da Tarofimas mutumin Afisa tare da Bulus cikin Dimashku, da tsakar rana sai farat daya ga birni, suka yi zaton ya kawo shi cikin haikali. babban haske daga sama ya haskaka kewaye **30** Sai duk gari ya rude, mutane suka runtuma dani. **7** Na fadi kasa sa'an na ji murya na ce suka danke Bulus. Suka ja shi waje daga cikin da ni, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta haikalin, nan da nan aka rufe kofofin. **31** Suna mani?' **8** Na amsa, 'Wanene kai, Ubangiji?' Ya kokarin kashe shi kenan, sai labari ya kai wurin ce mani, 'Nine Yesu Banazarat wanda kake hafsan sojogi cewa Urushalima duk ta yamutse tsananta wa.' **9** Wadanda ke tare da ni sun ga da tarzoma. **32** Nan take ya dauki mayaka da hasken, amma ba su gane muryar wanda ya jarumawa, suka sheka da gudu wurin taron. Da yi magana da ni ba. **10** Na ce, 'Me zan yi ya mutane suka ga hafsan sojogi da rundunansa sai Ubangiji?' Ubangiji ya ce mani, 'Tashi ka tafi suka daina dukan Bulus. **33** Sai hafsan ya tafi ya cikin Dimashku, a can za a fada maka abinda danke Bulus ya sa aka daure shi da sarkoki biyu. wajibi ne ka yi. **11** Ban iya ganin wuri ba domin Ya tambaya ko shi wanene da kuma laifinsa. **34** walkiyar hasken, sai na tafi cikin Dimashku ta Wadansu cikin taron suna ta kururuwa wadansu wurin jagorancin wadanda ke tare da ni. **12** su ce wannan, wadansu su ce, wangan. Tunda A can na sami wani mai suna Ananiya, mai hafsan bai fahimci abin da suke fadi ba, sabo da tsoron Allah bisa ga sharia, da kyakyawan suna ihunsu, ya dokaci a shigar da Bulus farfajiyar kuma a gaban Yahudawa da ke zama a can. **13** sojogi. **35** Da suka kai matakala, sojogi suka dauki Ya zo gare ni ya ce, 'Dan'uwa Shawulu, karbi Bulus sabo da tsananin husatar taron jama'a. **36** ganin gari! A daidai wannan sa'a na gan shi. Domin taron suka bijo baya suna ihu suna cewa, **14** Sa'annan ya ce, 'Allah na kakkaninmu ya "A kashe shi." **37** An kusa shigar da shi farfajiyen zabe ka ka san nufinsa, ka ga Mai Adalcin nan, kenan sai Bulus ya ce wa babban hafsan, "Ko ka ka kuma ji muryar da ke fitowa daga bakinsa. yarda inyi magana da kai?" Hafsan ya ce, "Ka **15** Gama za ka zama mashaidinsa ga dukan iya Helenanci? **38** Ashe ba kai ne Bamasaren mutane game da abinda ka gani da wanda ka nan da kwanakin baya ka haddasa tawaye, ka ji. **16** A yanzu me ka ke jira? 'Tashi a yi maka dauki 'yan ta'adda dubu hudu ka kai su jeji ba?' baftisma a wanke zunubanka, kana kira bisa **39** Bulus ya ce, "Ni Ba'ibrane ne daga birnin sunansa." **17** Bayan da na dawo Urushalima, Tarsus a Kilikiya. Ni dan kasar babban birni ne. sa'anda ina addu'a a cikin haikali, sai na karbi Ka amince mani in yi magana da mutanen." **40** wahayi. **18** Na gan shi ya ce mani, 'Gaggauta ka Da hafsan ya bashi izni, Bulus ya mike a kan bar Urushalima yanzu, domin ba za su yarda da matakala ya daga hannayensa sama ya yi nuni shaidarka game da ni ba.' **19** Na ce, 'Ubangiji, su su yi shuru. Da wuri ya yi tsit, Bulus ya yi masu magana da Ibraniyanci. Ya ce,

22 "Yanuwa da Ubanni, ku saurari kariya ta zuwa gare ku yanzu." **2** Da taron sun ji Bulus na magana a harshen Ibraniyawa sai sun yi tsit. Ya ce, **3** Ni Bayahude ne daga garin Tarwasa na Kilikiya, amma a karkashin Gamaliyal aka ilimantar da ni. An horar da ni

da kansu sun san yadda na sa su a kurkuku na kuma doddoke wadanda suka gaskanta da kai a kowacce masujada. **20** A sa'anda a ke zubar da jinin mashaidinka Istifanus, ina nan tsaye ina goyon baya, ina kuma lura da rigunan wadanda suka kashe shi. **21** Amma ya ce mani, 'Tafi, domin zan aike ka can wurin Al'ummai.' **22** Mutanen sun bar shi yayi magana har zuwa ga wannan lokacin. Amma sai suka ta da murya

suna cewa, 'A kawar da wannan dan taliki daga Farisawa suka tashi da mahawara cewa, "Ba mu duniya: don bai kamata ya rayu ba.' **23** Sa'anda same mutumin nan da laifi ba sam. Ko mala'iku suke tadda muryarsu, suna jefar da tufafinsu da ruhohi ne suka yi masa magana?" **10** Da da kuma baza kura a iska, **24** babban hafsan ya jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji tsoro kada umarta a kawo Bulus a farfajiyen. Ya umarta su yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su da cewa a bincike shi da bulala, domin ya san kwato shi da karfi daga 'yan majalisa, su tafi da dalilin da suka ta da ihu gaba da shi haka. **25** shi farfajiyen. **11** Da dare Ubangiji ya tsaya kusa Bayan da suka daure shi da tsirkiya, Bulus ya ce da shi yace, "Kada ka ji tsoro, kamar yadda ka wa Jarumin da ke kusa da shi, "Ko daidai ne ba da shaida game da ni a Urushalima, dole bisa ga doka a yi wa Barome wanda ma sharia zaka sake zama shaida a Roma." **12** Da gari ya ba ta kashe shi ba bulala?" **26** Da Jarumin ya ji waye, wadansu Yahudawa sun yi yarjejeniya haka, ya tafi wurin babban hafsan, yana cewa, suka dauka wa kansu la'ana: suka ce ba za "Me kake so ka yi? Gama wanana mutumin dan su ci ba ba za su sha ba sai sun kashe Bulus. asalin Roma ne." **27** Babban hafsa ya zo ya ce **13** Mutane fiye da arba'in suka kulla wannan masa, "Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?" makirci. **14** Suka je wurin manyan firostoci da Bulus ya ce, "Haka ne." **28** Babban hafsan ya dattawa suka ce, "Mun sa wa kanmu la'ana, ba amsa masa, "Da kudi masu yawa na sayi yancin za mu ci ba, ba za mu sha ba sai mun kashe zama dan kasa." Amma Bulus ya ce, "An haife Bulus. **15** Yanzu, bari majalisa ta ba wa babban ni dan kasar Roma. **29** "Sai mutanen da sun zo hafsa izini a kawo shi a gaba, kamar zai yankee su tuhume shi sun bar shi nan da nan. Babban hukunci. Mu kam, a shirye muke mu kashe shi hafsa shi ma ya tsorata da ya gane Bulus dan kafin ya iso nan. **16** Amma dan yar'uwan Bulus asalin Roma ne, domin ya riga ya daure shi. **30** ya ji suna labe, sai ya tafi ya shiga farfajiyen ya Washegari, babban hafsan ya so ya san gaskiyar fada wa Bulus. **17** Bulus ya kira daya daga cikin tuhuma da Yahudawa suke yi a kan Bulus. Sai ya jarumai yace, "Dauki saurayin nan ka kai shi kwance shi daga sarka, ya kuma umarci babban wurin babban hafsa, don yana da abin da zai firist da dukan majalisa su sadu. Sai ya kawo fada masa." **18** Jarumin ya dauke saurayin ya Bulus ya sa shi a tsakiyarsu.

23 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace, "'Yan'uwa, na yi rayuwa tare da Allah da lamiri mai kyau har wannan ranan.'" **2** Babban firist Hannaniya ya ba wandanda suke tsaye tare da shi urmarni su buge bakinsa. **3** Bulus ya ce, "Allah zai buge ka, kai munafiki. Kana zama domin ka shari'anta ni da shari'a, kuma ka umarce a buge ni, gaba da sharia?" **4** Wanda suka tsaya a gefe suka ce, "Kada ka zage babban firis na Allah." Bulus yace, "Ban sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis ne. **5** Domin a rubuce yake, Ba za ku zargi shugaban mutanenku ba." **6** Da Bulus ya ga cewa, daya bangaren Sadukiyyawa ne dayan kuma Farisawa, ya yi magana da karfi a majalisa, "'Yan'uwa, ni Bafarise ne, dan Farisawa. Don tabbacin tashin matattu ne kuna shari'anta ni.'" **7** Daya fadi haka, mahawara ta fara a tsakanin Farisawa da Sadukiyyawa, sai taron ya rabu kashi biyu. **8** Don Sadukiyyawa suka ce babu tashin matattu, babu mala'iku, babu kuma ruhohi, amma Farisawa suka ce dukan abubuwana nan sun kasance. **9** Sai mahawara ta tashi, wadansu marubutan

Farisawa suka tashi da mahawara cewa, "Ba mu duniya: don bai kamata ya rayu ba.' **23** Sa'anda same mutumin nan da laifi ba sam. Ko mala'iku suke tadda muryarsu, suna jefar da tufafinsu da ruhohi ne suka yi masa magana?" **10** Da da kuma baza kura a iska, **24** babban hafsan ya jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji tsoro kada umarta a kawo Bulus a farfajiyen. Ya umarta su yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su da cewa a bincike shi da bulala, domin ya san kwato shi da karfi daga 'yan majalisa, su tafi da dalilin da suka ta da ihu gaba da shi haka. **25** shi farfajiyen. **11** Da dare Ubangiji ya tsaya kusa Bayan da suka daure shi da tsirkiya, Bulus ya ce da shi yace, "Kada ka ji tsoro, kamar yadda ka wa Jarumin da ke kusa da shi, "Ko daidai ne ba da shaida game da ni a Urushalima, dole bisa ga doka a yi wa Barome wanda ma sharia zaka sake zama shaida a Roma." **12** Da gari ya ba ta kashe shi ba bulala?" **26** Da Jarumin ya ji waye, wadansu Yahudawa sun yi yarjejeniya haka, ya tafi wurin babban hafsan, yana cewa, suka dauka wa kansu la'ana: suka ce ba za "Me kake so ka yi? Gama wanana mutumin dan su ci ba ba za su sha ba sai sun kashe Bulus. asalin Roma ne." **27** Babban hafsa ya zo ya ce **13** Mutane fiye da arba'in suka kulla wannan masa, "Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?" makirci. **14** Suka je wurin manyan firostoci da Bulus ya ce, "Haka ne." **28** Babban hafsan ya dattawa suka ce, "Mun sa wa kanmu la'ana, ba amsa masa, "Da kudi masu yawa na sayi yancin za mu ci ba, ba za mu sha ba sai mun kashe zama dan kasa." Amma Bulus ya ce, "An haife Bulus. **15** Yanzu, bari majalisa ta ba wa babban ni dan kasar Roma. **29** "Sai mutanen da sun zo hafsa izini a kawo shi a gaba, kamar zai yankee su tuhuma da Yahudawa suke yi a kan Bulus. Sai ya jarumai yace, "Dauki saurayin nan ka kai shi kwance shi daga sarka, ya kuma umarci babban wurin babban hafsa, don yana da abin da zai firist da dukan majalisa su sadu. Sai ya kawo fada masa." **18** Jarumin ya dauke saurayin ya Bulus ya sa shi a tsakiyarsu.

23 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace, "'Yan'uwa, na yi rayuwa tare da Allah da lamiri mai kyau har wannan ranan.'" **2** Babban firist Hannaniya ya ba wandanda suke tsaye tare da shi urmarni su buge bakinsa. **3** Bulus ya ce, "Allah zai buge ka, kai munafiki. Kana zama domin ka shari'anta ni da shari'a, kuma ka umarce a buge ni, gaba da sharia?" **4** Wanda suka tsaya a gefe suka ce, "Kada ka zage babban firis na Allah." Bulus yace, "Ban sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis ne. **5** Domin a rubuce yake, Ba za ku zargi shugaban mutanenku ba." **6** Da Bulus ya ga cewa, daya bangaren Sadukiyyawa ne dayan kuma Farisawa, ya yi magana da karfi a majalisa, "'Yan'uwa, ni Bafarise ne, dan Farisawa. Don tabbacin tashin matattu ne kuna shari'anta ni.'" **7** Daya fadi haka, mahawara ta fara a tsakanin Farisawa da Sadukiyyawa, sai taron ya rabu kashi biyu. **8** Don Sadukiyyawa suka ce babu tashin matattu, babu mala'iku, babu kuma ruhohi, amma Farisawa suka ce dukan abubuwana nan sun kasance. **9** Sai mahawara ta tashi, wadansu marubutan

zarginsa, sai na kai shi majalisa. **29** Na gane **14** Amma na sanar da kai, bisa ga abin da suke cewa ana zarginsa ne a kan tambayoyi game da kira darika, haka ni ma nake bautawa Allah na shari'ansu, amma ba wani zargi da ya cancanci kakanninmu. Na yi aminci wajen kiyaye dukan dauri ko mutuwa. **30** Da aka sanar da ni shirin abin da ke a rubuce a Attaurat da litattafan makircin, sai na tura shi wurinka ba da bata annabawa. **15** Ina sa bege ga Allah, kamar yadda lokaci ba, na umarce masu zarginsa su kawo za a yi tashin matattu, masu adalci da miyagu; zarginsu wurinka. Huta lafiya." **31** Sai sojoji suka **16** a kan haka kuma, nake kokarin zama mara yi biyayya da umarni da aka basu: suka dauki abin zargi a gabon Allah da mutane ina yin Bulus suka kawo shi dadare a wurin Antibatris. haka cikin dukan al'amura. **17** Bayan wadansu **32** Da gari ya yawe, yan dawakai suka tafi tare shekaru na zo in kawo wasu sadakoki da baikon da shi kuma sauran sojoji suka koma farfajiya. yardar rai. **18** Cikin kudurin yin haka, sai wasu **33** Bayan da yandawakan suka isa Kaisiririya Yahudawa daga kasar Asiya suka iske ni a cikin sun mika wasika ga gwamna, suka kuma danka ka'idodin tsarkakewa a haikali, ba da taro ko ta Bulus a hanunsa. **34** Da gwamna ya karanta da hargitsi ba. **19** Yakamata wadannan mutanen wasikar, sai ya tambaye su daga wani yanki ne su zo gabarka a yau, har idan suna da wani Bulus ya fito; da ya ji daga yankin kilikiya ne, zargi a kai na. **20** In kuwa ba haka ba bari **35** Yace zan saurare ka sosai lokacin da masu mutanennan su fada in sun taba iske ni da zargin ka sun zo. Sai ya umarta a tsare shi a wani aibu a duk lokacin da na gurfana a gabon majalisar Yahudawa; **21** sai dai ko a kan abu daya da na fada da babbar murya sa'adda na tsaya a gabansu, 'Wato batun tashin matattu wanda ake tuhumata ake neman yi mani hukunci yau.' **22** Filikus yana da cikakken sanin tafarkin Hanyar, shi yasa ya daga shari'ar. Yace da su, "Duk sa'anda Lisiyas mai ba da umarni ya zo daga Urushalima, zan yanke hukunci." **23** Sa'annan ya umarci jarumin ya lura da Bulus, amma ya yi sassauci, kada ya hana abokansa su ziyarce shi ko su taimake shi. **24** Bayan wadansu kwanaki, Filikus da mai dakinsa Druskila, ita Bayahudiya ce, ya kuma aika a kira Bulus ya saurare shi game da bangaskiya cikin Kristi Yesu. **25** Amma sa'adda Bulus yake bayyana zancen adalci, kamunkai, da hukunci mai zuwa, Filikus ya firgita ya ce, "Yanzu ka tafi. Amma idan na sami zarafi an jima, zan sake neman ka." **26** A wannan lokacin, yasa zuciya Bulus zai bashi kudi, yayi ta nemansa akai-akai domin yayi magana da shi. **27** Bayan shekaru biyu, Borkiyas Festas ya zama gwamna bayan Filikus, domin neman farin jini a wurin Yahudawa, ya ci gaba da tsaron Bulus a gidan yari.

24 Bayan kwanaki biyar, sai Ananiyas babban firist, Wasu dattawa da wani masanin shari'a mai suna Tartilus, sun tafi can. Suka kai karar Bulus gabon gwamna. **2** Lokacin da Bulus ya tsaya gabon gwamna, Tartilus ya fara zarginsa yace wa gwamnan, "Saboda kai mun sami zaman lafiya; sa'annan hangen gabanka ya kawo gyara a kasarmu; **3** don haka duk abin da ka yi mun karba da godiya, ya mai girma Filikus. **4** Domin kada in wahalsheka, ina roko a yi mani nasiha don in yi magana kadan. **5** An iske mutumin nan yana barna irir iri, yana kuma zuga jama'ar Yahudawa a dukan duniya su yi tayarwa. **6** Har ma ya yi kokarin kazantar da haikali; saboda haka muka kama shi. [Mun so mu shari'anta masa bisa ga dokarmu.] **7** Amma Lisiyas jami'i ya zo ya kwace shi da karfi daga hannunmu. **8** Idan ka binciki Bulus game da wadannan al'amura, kai ma, zai tabbatar maka abin da muke zarginsa a kai. **9** Dukan Yahudawa suna zargin Bulus cewa wadannan abubuwa gaskiya ne. **10** lokacin da gwamnan ya alamta wa Bulus ya yi magana sai yace, "Yanzu na fahimci cewar da dadewa kana mulkin kasarnan, don haka da farin ciki zan yi maka bayani. **11** Zaka iya tabbatarwa cewa bai kai kwana sha biyu ba tun da nake zuwa Urushalima don yin sujada. **12** Da suka same ni a haikali, ban yi jayayya ko kawo rudami a tsakanin jama'a ba. **13** Don haka ba su da tabbas akan abinda suke zargina a kansa yau.

25 Da Festas ya shiga lardin, kuma bayan kwana uku, ya tashi daga Kaisariya ya tafi Urushalima. **2** Sai babban firist da manyan Yahudawa suka kawo wa Festas sara a kan Bulus. **3** Suka roki tagomashi wurin Festas ya kira Bulus zuwa Urushalima domin su kashe shi a hanya. **4** Amma Festas ya amsa masu cewa, Bulus dan sarka ne a Kaisariya, kuma ba da

dadewa ba shi da kansa zai koma can. 5 “Saboda za ka ji shi,” in ji Fostus. 23 Washegari Agaribas haka duk wadanda za su iya, su biyo mu. Idan da Barniki suka zo tare da kasaitaccen taro suka akwai wani laifi game da mutumin, sai ku zarge shiga dakin taro tare da hafsohi da shugabanin shi.” 6 Bayan kwana takwas ko goma, sai ya gari. Da Festas ya ba da umarni, aka fito da gangara zuwa Kaisariya. Washegari ya zauna Bulus wurinsu. 24 Festas ya ce, “Sarki Agaribas bisa kursiyin shari'a ya bada umarni a kawo da dukanku da kuke tare da mu a nan, kun ga Bulus a gabansa. 7 Da Bulus ya iso, Yahudawa mutumin nan, dukan Yahudawa sun gana da daga Urushalima suka tsaya kusa, suka yi ta ni a Urushalima da nan kuma. Suna mani ihu kawo kararraki, amma basu iya tabbatar da su cewa, bai chanchanta a bar shi da rai ba. 25 Na ba. 8 Bulus ya kare kansa ya ce, “Ban yi wa gane bai yi wani abin da ya chanchanci mutuwa kowa laifi ba, ko Yahudawa, ko haikali, ko kuma ba; amma saboda ya daukaka kara zuwa Kaisar, Kaisar.” 9 Amma Festas yana neman farin jini na yanke shawara in aika shi. 26 Amma ba ni wajen Yahudawa, sabo da haka ya tambayi Bulus da wani dalili na musamman da zan rubuta ya ce, “Kana so ka je Urushalima in shari'anta wasika ga Kaisar. Saboda wannan dalili na kowo ka a can game da wadannan abubuwa?” 10 shi gabanku, masamman kai ya sarki Agaribas. Bulus ya ce, “Ina tsaye a Ddakalin Shari'ar Domin in sami karin abin da zan rubuta game Kaisar inda dole a shari'anta ni. Ban yi wa da shi. 27 Gama a ganina wauta ce in aika dan Yahudawa laifi ba, kamar yadda ka sani sosai. sarka ba tare da na rubuta laifi a kansa ba.”

11 Idan lallai na yi laifi kuma na yi abin da ya chanchanci mutuwa, ban ki ba in mutu. Amma idan zarginsu karya ne, kada kowa ya bashe ni gare su. Ina daukaka kara zuwa ga Kaisar.” 12 Bayan Festas ya tattauna da majalisa ya amsa ya ce, “Kana kira ga Kaisar; za ka tafi wurin Kaisar.” 13 Bayan wadansu kwanaki, sarki Agaribas da Barniki suka iso Kaisariya domin su ziyarci Festas. 14 Da ya kasance kwanaki da yawa, Festas ya fada wa sarki labarin Bulus ya ce, “Akwai wani mutum dan sarka da Filikus ya bari a kurkuku. 15 Sa'anda nake a Urushalima, babban firist da dattawan Yahudawa suka kawo kararsa gare ni, suka roka a kashe shi. 16 Game da wannan na amsa na ce masu, ba al'adar Romawa ba ce a ba da mutum tagomashi; sai wanda ake kararsa an bashi zarafi ya kare kansa a gabon masu kararsa, ya kuma bada hujjojinsa game da kararakin. 17 Saboda haka, da duk suka taru ban bata lokaci ba, washegari na zauna a kujerar shari'a, na ba da umarni a kawo mutumin. 18 Da masu karar suka fadi kararsu, sai na fahimci karar ba wani muhimmin abu a cikinta. 19 Sai dai na ga cewa jayayya ce tsakanin su ta addini a kan wani Yesu da ya mutu, wanda Bulus ya ce yana da rai. 20 Na rasa yadda zan bincike wannan al'amarin, sai na tambaye shi ko zai je Urushalima a shari'anta shi kan wadannan abubuwa. 21 Amma da Bulus ya nemi a lura da shi, Kaisar ya shari'anta shi, sai na ba da umarni a ajiye shi har sai na aika shi wurin Kaisar.” 22 Agaribas yace wa Festas. “Zan so ni ma in saurari mutumin nan.” “Gobe

26 Sai Agaribas ya ce wa Bulus, “Za ka iya kare kan ka.” Sai Bulus ya daga hannunsa ya fara kare kansa. 2 “Ina farinciki, ya sarki Agaribas, game da saran da Yahudawa ke kawowa a kaina yau; 3 musamman ma don kai masani ne game da al'adun Yahudawa da al'amuransu. Don haka, ina rokanka ka yi hakuri ka saurare ni. 4 Hakika, dukan Yahudawa sun san yadda na yi rayuwa ta daga kurciyata a kasa ta, da kuma Urushalima. 5 Sun san ni tun farko, kuma yakamata su yarda cewa na yi rayuwa kamar Bafarase, darikan nan mai tsatsauran ra'ayi ta addininmu. 6 Yanzu ina tsaye a nan dominn a shari'anta ni, saboda alkawalin da Allah ya yi wa ubanninmu. 7 Domin wannan shine alkawalin da kabilunmu goma sha biyu suka sa zuciya su karba, yayin da suke yin sujada da himma ga Allah dare da rana. Saboda wanen bege, Sarki Agaribas, Yahudawa ke tuhuma ta. 8 Me ya sa wani zai yi tunani cewa abin mamaki ne Allah ya ta da mattatu? 9 Da, na yi tunanin yin abubuwa gaba da sunan Yesu Banazarat. 10 Na yi wadanan a Urshalima. Na kulle masu bi da yawa a kurkuku, sanadiyar iko da na samu daga wurin manyan firistoci, kuma da ake kashe su ma, ina ba da goyon baya. 11 Na wahalshe su sau dayawa a cikin dukan majamiu ina kuma yin kokari in tilasta masu su yi sabo. Na yi gaba mai zafi da su kuma na tsananta masu har zuwa birane na wadansu kasashe. 12 A sa'anda nake yin wannan, na tafi Dimashku da izinin manyan firistoci; 13 a cikin tafiyata kuma, da tsakar rana, ya sarki, na ga

haske daga sama da ya fi rana sheki, ya haskaka amma ban da wadannan sarkokin.” 30 Sai sarki kewaye da ni da kuma wadanda ke tafiya tare ya tashi tsaye tare da gwamna da Barniki da da ni. 14 Da dukanmu muka fadi kasa, na ji wata dukan wadanda ke zaune tare da su; 31 da suka murya na magana da ni a harshen Ibraniyawa bar dakin taron, suka ci gaba da magana da tana cewa, ‘Shawulu, Shawulu, don me kake juna suna cewa, “Wannan mutum bai yi wani tsananta mani? Yana da wuya ka hauri abin abin da ya chanchanci mutuwa ko kuma dauri da ke mai tsini.’ 15 Sai na ce, ‘Wanene kai ya ba.’ 32 Agaribas ya ce wa Fastos, “Da mutumin Ubangiji? Ubangiji ya amsa, ‘Ni ne Yesu wanda nan bai daukaka kara zuwa ga Kaisar ba da an kake tsanantawa. 16 Yanzu ka tashi tsaye domin sake shi.”

saboda wannan dalili ne na bayyana gare ka in sanya ka, ka zama bawa da mashaidi na game da abubuwan da ka sani a kaina yanzu da wadanda zan bayyana maka daga bisani; 17 Zan kubutar da kai daga wurin mutane da kuma al’ummai da zan aike ka wurinsu, 18 domin ka bude idanunsu ka juyo su daga duhu zuwa haske da daga ikon Shaidan zuwa ga Allah, domin su karbi gafarar zunubai da gado da zan ba wadanda na kebe wa kaina ta wurin bangaskiya gare ni.’ 19 Saboda haka, sarki Agaribas, ban yi rashin biyayya da wahayin da na gani daga sama ba; 20 amma, da farko ga wadanda ke a Dimashku, sa’annan a Urushalima da kasar Yahudiya gaba daya, da dukan Al’ummai, na yi wa’azi domin su tuba su kuma juyo ga Allah, su yi ayyukan da suka chanchanci tuba. 21 Domin wannan dalili ne Yahudawa suka kama ni a cikin haikali kuma suke kokari su kashe ni. 22 Allah ya taimake ni har wa yau, domin in iya tsayawa gabon mutane kanana da manya, in bada shaida game da iyakar abin da annabawa da Musa suka fada zai faru; 23 wato lallai Almasihu zai sha wahala, ya kuma zama na farko da za’ a rayar daga matattu ya kuma yi shelar haske zuwa ga mutanen Yahudawa da Al’ummai.” 24 Da Bulus ya gama kare kansa, Festas ya yi magana da babban murya, “Bulus, kana hauka; yawan iliminka yasa ka hauka.” 25 Amma Bulus ya ce, “Ba na hauka, ya mai girma Festas; amma da karfin zuciya nake fadi kalmomin gaskiya da na natsuwa. 26 Saboda sarkin ya san wadannan abubuwa duka; shi ya sa nake magana gabagadi, don na hakikance cewa, ba abin da ke a boye gare shi; gama ba a yi wadannan abubuwa a boye ba. 27 Ko ka gaskanta da annabawa, Sarki Agaribas? Na sani ka gaskanta.” 28 Agaribas ya ce wa Bulus, “A cikin karamin lokaci kana so ka rinjaye ni ka mai da ni Krista?” 29 Bulus ya ce, “Ina roko ga Allah, domin ko a karamin lokaci ko a dogon lokaci, ba kai kadaid ba, amma har da wadanda ke sauraro na yau su zama kamar ni,

27 Bayan da aka amince zamu tafi Italiya, sun mika Bulus tare da wadansu daurarru a hanun wani jarumi mai suna Yuliyas, daga batalian Agustas. 2 Muka shiga Jirgin ruwa daga Adramatiya, wanda ke shirin tashi zuwa kusa da gefen tekun Asiya. Sai muka je teku. Aristakus mutumin Tasalonika a Makidoniya ya tafi tare damu. 3 Washegari muka sauva birnin Sidon, inda Yuliyas ya nuna wa Bulus karamci ya kuma yarda abokansa su bi shi don ya kula da su. 4 Daga wurin, muka bi teku muka tafi ta Tsibirin Kubrus, domin matsananciyar iska da ke gaba damu. 5 Sa’adda muka ketare ruwa zuwa sassan Kilikiya da Bamfiliya, muka zo Mira ta birnin Lisiya. 6 Anan, jarumin ya sami jirgin ruwa daga Iskandariya wanda za shi Italiya. Ya samu cikinsa. 7 Kwana da kwanaki muna tafiya a hankali a karshe da kyar muka sauva kusa da Sinidus, iska ta hana mu tafiya, sai muka ratsa ta Karita, kusa da Salmina. 8 Da wahala muka bi ta makurda har muka zo wani wuri da ake kira Mafaka Mai Kyau wanda ke kusa da birnin Lasiya. 9 Yanzu mun dauki dogon lokaci, gashi lokacin azumin Yahudawa ya wuce, tafiyar kuma ta zama da hatsari. Bulus ya gargade su, 10 ya ce, “Jama’a, na gane tafiyarmu zata zamar mana da barna da asara mai yawa, ba ga kaya da jirgin kadai ba amma har da rayukan mu.” 11 Amma jarumin ya fi mai da hankali ga maganar shugabansa da mai jirgin ruwan, fiye da abubuwan da Bulus ya fadi. 12 Da shike tashar ba za ta yi dadin zama da hunturu ba, mafi yawa sun ba da shawara a bar wurin, in maiyiwuwa ne muga mun kai birnin Finikiya, don mu yi hunturu a can. Finikiya tashar jirgin ruwa ce a Karita, tana fuskantar arewa maso gabas da kudu maso gabas. 13 Sa’adda iska daga kudu ta huro a hankali, sun tsammaci bukatarsu ta biya. Sai suka janye linzamin jirgin ruwan sukabi ta Karita kusa da gaba. 14 Amma bayan wani dan lokaci sai iska mai karfi da ake kira

Yurokilidon, ta fara bugun mu daga tsibirin. **15** ba ku ci kome ba. **34** Saboda haka na roke ku Sa'adda Jirgin ruwan ya kasa fuskantar iskar, ku ci abinci, domin wannan saboda lafiyarku sai muka bi inda iskar ta nufa. **16** Sai muka bi ne; kuma ko gashin kanku daya baza ku rasa ta inda muka sami kariya kusa da wani dan ba". **35** Da ya fadi haka sai ya dauki gurasa tsibiri wanda ake kira Kauda; kuma da wahala ya yi godiya ga Allah a idanun kowa. Sai ya muka daure karamin jirgin a jikin babban. **17** gutsutsura gurasa ya fara ci. **36** Sai dukansu Bayanda suka daga shi, sun yi amfani da igiyoyi suka karfafu suka kuma ci abinci. **37** Mu mutane don su daure jirgin don gudun fadawa kan **276** (dari biyu da saba'in da shida) ne cikin yashin Sirtis, suka bar jirgin yana ta korarsu. **18** jirgin. **38** Da suka ci suka koshi, suka zubar Mun yi ta fama da hadari ba kadan ba, da gari da alkamar cikin teku domin su rage nauyin ya waye ma'aikatan jirgin suka fara zubar da jirgin. **39** Da gari ya waye, basu fahimci kasar kaya daga jirgin. **19** A rana ta uku, ma'aikatan ba, amma suka hangi wani lungu a gacci, sai jirgi suka jefar da kaya daga cikin jirgin da suka yi shawara tsakaninsu ko su tuka jirgin hannuwansu. **20** Kwanaki dayawa ba mu ga zuwa cikin lungun. **40** Sai suka yanke linzaman hasken rana da taurari a bisan mu ba. Babban suka bar su cikin tekun. Cikin lokaci guda suka hadari kadai ke dukanmu, duk mun fidda zuciya kwance igiyoyin da ke juya jirgin, suka saki zamu tsira. **21** Sa'adda sun dade basu ci abinci filafilan goshin jirgi suka nufi gabar tekun. **41** ba, sai Bulus ya tashi a gaban ma'aikatan jirgi Da suka iso inda ruwa biyu suka hadu, sai jirgin yace, "Jama'a, da kun saurare ni, da bamu tashi ya tsaya kasa. Gaban jirgin ya kafe a nan, ba daga Karita ba, balle mu fuskanci wannan barna damar matsawa, sai kuma kurar jirgin ta fara da asrar. **22** Yanzu fa ina karfafa ku kuyi karfin kakkaryewa saboda haukan rakuman ruwa. **42** hali, domin ba wanda zai rasa ransa a cikinku, Shirin sojojin ne su kashe 'yan kurkukun domin sai dai jirgin kadai za a rasa. **23** Domin daren kada su yi iyo su tsere. **43** Amma shi hafsan ya da ya gabata mala'ikan Allah wanda ni nasa so ya ceci Bulus, sai ya tsai da shirin su, ya ba ne, wanda kuma nake bautawa -mala'ikansa da umarni, duk masu iya iyo su yi tsalle su fada ya tsaya kusa dani **24** ya ce, "Kada ka ji tsoro, ruwa su kai gacci. **44** Sa'annan sauran mazajen Bulus, dole ka tsaya gaban Kaisar, duba kuma, su biyo baya, wadansu a kan karyayyun katakai, Allah cikin jinkansa ya baka dukan wadannan wadansu akan abubuwana da ke a jirgin. Ta haka da ke tafiya tare da kai. **25** Domin haka, jama'a, ne dukanmu muka kai gacci lafiya. kuyi karfin hali, domin na gaskanta da Allah, **26** Amma lallai dole ne a jefa mu kan wani tsibiri". **27** Sa'adda dare na goma sha hudu ya yi, ana ta tura mu nan da can a cikin tekun Adriyat, wajen tsakar dare, ma'aikatan jirgin sun tsammaci sun kusanci wata kasa. **28** Da suka gwada sai suka iske kamu ashirin; bayan dan lokaci kadan, sun sake aunawa sai suka iske kamu sha biyar ne. **29** Tsoro ya kama su ko watakila a jefar da mu kan duwatsu, sai suka jefa linzami hudu daga karshen jirgin suka yi addu'a don gari ya waye da sauri. **30** Ma'aikatan jirgin ruwan suna neman hanyar da za su rabu da jirgin kuma sun jefa karamin jirgin a cikin teku. Suka yi kamar zasu jefa wasu linzamai daga gaban jirgin. **31** Amma Bulus ya ce ma jarumi da sojojin, "Idan mutanen nan ba zasu tsaya cikin jirgin ba, ba zaku tsira ba". **32** Sai sojojin suka yanke igiyoyin jirgin suka kuma barshi ya fadi. **33** Da gari ya fara wayewa, Bulus ya roke su duka su dan ci abinci, ya ce, "Yau kwana goma sha hudu kenan

28 Sa'adda muka sauка lafiya, sai muka ji cewa sunan tsibirin Malita. **2** Mutanen garin sun nuna mana alheri matuka don sun hura wuta don mu ji dimi, saboda ruwan sama da sanyin da ake yi. **3** Amma sa'adda Bulus ya tara kiraruwa don hura wuta, sai maciji saboda zafin wuta, ya fito ya nade hannuwansa. **4** Da mazaunan garin suka ga maciji ya nade hannuwansa, sai suka cema junansu, "Ba shakka wannan mutumin mai kisan kai ne, koda shike ya tsira daga Teku, sharia baza ta barshi da rai ba". **5** Amma ya karkade macijin cikin wuta ba tare da ya cutar da shi ba. **6** Sun saurara su gani ko zai kumbura ko ya fadi matacce. Amma da suka jira dan lokaci basu ga wata matsala ta same shi ba sai suka canza tunaninsu sukace shi wani allah ne. **7** A kusa da wannan wurin tsibirin akwai wasu gonakin wani babban mutumin tsibirin, mai suna Babiliyas. Ya karbe mu ya biya bukatun mu har kwana uku. **8** Ana nan ashe mahaifin Babiliyas yana

fama da zazzabi da atuni. Bulus ya shiga, yayi aka fada, amma wadansu basu gaskanta ba. **25** masa addu'a, ya dibiya masa hannu, ya sami Da shike ba su yarda da junansu ba, sai suka tafi warkarwa. **9** Sa'adda wannan ya faru, sauran bayan da Bulus ya fadi kalma daya, "Ruhu Mai marasa lafiya da ke tsibirin sun zo sun sami Tsarki ya yi magana ta bakin annabi Ishaya zuwa warkarwa. **10** Mutanen sun mutunta mu kwarai. ga kakanninku. **26** Ya ce, 'Jeka wurin al'umman Yayin da muke shirin tafiya, sun bamu duk nan ka ce, cikin ji zaku ji amma ba zaku fahimta abinda muke bukata. **11** Bayan watanni uku, ba; zaku gani amma ba zaku gane ba. **27** Amma mun shiga jirgin Iskandariya wanda tun da zuciyar mutanen nan ta yi kanta, kunnuwansu hunturu yake a tsibirin mai zane kamannin sun ji da kyar, sun rufe idanunsu; don kada su Tagwaye Maza. **12** Bayan saukar mu a birnin gani su gane, su kuma ji da kunnuwansu, kuma Sirakus, mun yi kwana uku a wurin. **13** Daga su fahimta da zuciyarsu, domin su juyo ni kuma nan sai muka tafi, har muka zo birnin Rigiyum. in warkar da su." **28** Saboda haka, sai ku sani Bayan kwana daya iska mai karfi daga kudu cewa wannan ceto na Allah an aikar da shi ta taso, a cikin kwana biyu muka iso Butiyoli. zuwa ga Al'ummai, za su kuma saurara." **29** **14** A can muka iske wasu 'yan'uwa suka roke [Sa'adda ya fadi wannan zantattuka, Yahudawa mu mu zauna tare da su har kwana bakwai. suka tashi, suna gardama da junansu.] **30** Bulus Ta wannan hanyar ce muka zo Roma. **15** Daga ya zauna shekaru biyu a cikin gidan hayarsa, can da 'yan'uwa suka ji labarin mu, suka fito yana marabtar duk wadanda suka zo wurinsa. don su tarbe mu tun daga Kasuwar Abiyas da **31** Yana wa'azin mulkin Allah, yana koyarwa da kuma Rumfuna Uku. Da Bulus ya gan su, ya yi al'amuran Ubangiji Yesu Kristi gaba gadi. Ba wa Allah godiya ya kuma sami karfafawa. **16** wanda ya hana shi.

Sa'adda muka shiga Roma, aka yardar wa Bulus ya zauna shi kada tare da sojan da ke tsaronsa.

17 Ana nan bayan kwana uku, Bulus ya kira shugabannin Yahudawa. Bayan da suka taru, sai ya ce masu, "Yan'uwa, ko da shike ban yi wa kowa laifi ko keta al'adun Ubanninmu ba, duk da haka an bashe ni daurarré tun daga Urushalima zuwa ga hannunwan mutanen Roma. **18** Bayan tuhumata, sun yi kudirin saki na, domin ban yi laifin da ya cancanci mutuwa ba. **19** Amma da Yahudawa suka tsaya a kan ra'ayin su, ya zama dole in daukaka kara zuwa ga Kaisar, ba domin ina da wani dalilin da zan yi karar al'ummata ba ne. **20** Saboda wannan ne na bukaci ganinku in yi magana da ku. Saboda begen da Isra'il suke da shi ya sa nake daure da wannan sarkar". **21** Sai suka ce masa, "Bamu karbi wasiku daga Yahudiya game da kai ba, babu kuma wani daga cikin 'yan'uwa wanda ya kawo mana wani rahoto ko wata magana game da kai. **22** Amma muna so mu ji daga gare ka abin da kayi tunani ka kuma gani game da wannan darikar, gama mun sani ana kushenta a ko'ina." **23** Sa'adda suka sa masa rana, mutane da dama suka same shi a masaukinsa. Ya gabatarda zantattukan a gare su, yana tabbatar da bayyanuwar mulkin Allah. Har ya nemi ya rinjaye su a kan zancen Yesu, tun daga attaurat ta Musa zuwa litattafan annabawa, ya yi wannan tun daga safiya har yamma. **24** Wasu sun kawar da shakkar abin da

Romawa

1 Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma kebabbe domin bisharar Allah. **2** Wannan itace bisharar da ya alkawarta tuntuni ta wurin annabawansa ta wurin tsarkakakkun littattafan sa. **3** Game da Dansa ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga zance jiki. **4** Ta wurin tashinsa daga mattatu aka aiyana shi ya zama Dan Allah ta wurin ikon Ruhu na tsarkakewa. Yesu Almasihu Ubangijimu. **5** Ta wurinsa muka karbi alheri da manzanci sabo da biyayyar imani a cikin dukkan al'ummai, domin darajar sunansa. **6** cikin wadannan al'ummai kwa, ku ma an kiraku ku zama na Yesu Almasihu. **7** Wannan wasika ga dukkanku ne da kuke cikin Roma, kaunatattu na Allah, kirayayyun mutane tsarkakakku. Bari alheri ya kasance tare daku, da salama daga Allah Ubanmu, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu. **8** Abu na farko dai ina yi wa Allah na godiya ta wurin Yesu Almasihu domin ku duka, domin kuwa ana labarta bangaskiyarku ko ina a cikin dukkan duniya. **9** Domin kuwa Allah shi ne shaida ta, wanda nake bautawa a cikin ruhuna a cikin bisharar Dansa, yadda a koyaushe na ke ambaton ku. **10** A kullum ina roko cikin addu'o'ina domin ta kowanne hali in yi nasarar zuwa gare ku da izinin Allah. **11** Gama ina marmarin ganin ku, domin in baku wata baiwa ta ruhaniya, domin in karfafa ku. **12** Wato ina dokin in sami cikakkiyar karfafawa a cikin ku, ta wurin bangaskiyar junanmu, wato tawa da taku. **13** Yanzu fa bana so ku rasa sani, yan'uwa, sau da yawa nake yin niyyar zuwa wurinku, amma har yanzu hakan din bata samu ba. Na so yin hakan din ne don in sami 'ya'ya na ruhu a cikinku kamar dai yadda ya ke a sauran Al'ummai. **14** Ina dauke da nawayar Hellinawa da ta sauran jama'a, masu hikima da marasa hikima. **15** Don a shirye na ke in sanar da bishara a gare ku, ku da kuke cikin Roma. **16** Don kuwa ni ba na jin kunyar yin bishara, don ita ce ikon Allah don samun ceto ga duk wanda ya gaskata, da farko dai Yahudawa kana kuma Hellinawa, **17** Domin a cikin ta adalcin Allah ya bayyana daga bangaskiy zuwa bangaskiya, kamar yadda yake a rubuce, "Mai adalci zai rayu ne tawurin bangaskiya." **18** Domin fushin Allah ya bayyana ne daga sama gaba da rashin

ibada da rashin adalci na yan'adam, wadanda suke danne gaskiya ta wurin rashin adalcin su.

19 Dalili kuwa abinda yakamata a sani game da Allah a bayyane ya ke a gare su. Domin kuwa Allah ya bayyana masu shi a zahiri. **20** Domin al'amuransa da ba'a iya gani a bayyane suke tun halittar duniya. A na iya gane su ta wurin halitatattun abubuwa. Wadannan al'amura kuwa sune madawwamin ikonsa da Allahntakarsa. Sakamakon haka, wadannan mutane ba su da hujja. (**aidios g126**) **21** Dalili kuwa, koda suna jin sun san Allah, amma basu darajanta shi a matsayin Allah ba, ko kuma su nuna masa godiya. Maimakon haka, suka zama wawaye a cikin tunaninsu, zukatansu marasa tunani sun duhunta. **22** Suna daukar kansu akan masu hikima ne su, amma sai ga su sun zama wawaye. **23** Sun musanya daukar Allah madawwami da ta kamannin abubuwan da basa dawwama, kamar mutum, da tsuntsaye, da dabbobi masu kafafu hurhudu, da masu jan ciki. **24** Saboda haka Allah ya bashe su ga sha'awoyin kazantar zukatansu, su wulakantar da jukunansu a junansu. **25** Sune suka musanya gaskiyar Allah da karya, Kuma suke sujada da bauta ga halittaccen abu, maimakon Mahaliccin, Wanda yake abin yabo har abada. Amin. (**aiōn g165**) **26** Saboda haka Allah ya bashe su, ga sha'awowin su na lalata da wulakanci, har matansu suka canza ka'idar jima'i da aka saba zuwa madigo mace da mace. **27** Mazajensu ma suka sauya ka'idar jima'i tsakanin mace da miji zuwa namiji da namiji suna yin aikin lalata. Maza su na kwana da maza suna aikata aikin ban kyama, suna kuwa girbe sakamakon aiknsu na ban kyama. **28** Tunda shike ba su amince da Allah a cikkin al'amuransu ba, Allah ya bashe su ga bataccen hankalinsu, su aikata wadannan munanan abubuwa. **29** Suna cike da dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi, keta, kuma cike da kishi, kisan kai, tarzoma, makirci, da kuma munanan manufafofi. **30** Masu gulma da kage, makiyan Allah. Masu tada zaune tsaye, masu taurin kai, da ruba, masu kaga kowadanne miyagun abubuwa, kuma masu kin yin biyayya ga iyayensu. **31** Masu duhun zuciya; masu cin amana, marasa soyayya, da kuma rashin tausayi. **32** Suna sane da tsarin Allah cewa masu yin irin wadannan al'amura sun cancanci hukuncin mutuwa. Ba kuwa yin wadannan abubuwan ka

dai suke yi ba, harma goyon bayan masu yinsu kanka Bayahude, kana zaune akan shari'a, kana suke yi.

2 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum, kai mai shara'antawa, domin kuwa abinda kake shara'antawa akan wasu kana kada kanka da kanka. Domin kuwa kai mai shar'antaawa kana aikata wadannan abubuwa. **2** Amma mun san cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda zata fado wa masu aikata wadannan irin abubuwa. **3** Amma ka lura da wannan, ya kai mutum, mai shara'anta masu aikata wadannan ababuwa. Duk da shike kaima kana aikataawa. Kana jin zaka kubucewa hukuncin Allah? **4** Ko kana raina falalar alheransa da yake yi ta wajen jinkirin hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san cewa alheransa musanman domin su kai ka ga tuba bane? **5** Amma saboda taurin kanka da zuciyarka marar tuba, kana tanadarwa kanka fushi, a ranar fushi, wato ranar bayyanuwar shari'ar adalci ta Allah. **6** Zai baiwa kowanne mutum daidai sakamakon ayyukansa: **7** Ga wadanda kuma suka nace da yin ayyukan alheri ba fasawa, sun samarwa kansu, yabo da daraja, da rai na har'abada. (atōnios gl66) **8** Amma ga masu son kai, wadanda suka ki yin biyayya ga gaskiya, suka yiwa rashin adalci biyayya, fushi da hasala mai zafi zai afko masu. **9** Allah kuma zai sauko da bala'i da bakin ciki ga dukkan rayukan da suka aikata mugunta, ga Yahudawa da fari, sannan kuma Hellinawa. **10** Amma yabo daraja da salama zasu kasance ga dukkan wadanda suka aikata ayukan alheri, ga Yahudawa da fari sannan Hellanawa. **11** Domin kuwa Allah ba mai tara bane. **12** Ga wadanda suka yi zunubi batare da shari'aba, zasu hallaka ba tare da shari'aba, ga wadanda suka yi zunubi cikin shari'a kuma za'a hukunta su bisa ga shari'a. **13** Domin kuwa ba masu jin shari'ar ne masu adalci agaban Allah ba, amma masu aikataawa ne zasu samu barata. **14** Gama al'umai da basu san shari'a ba, bisa ga dabi'a sun yi abinda ke na shari'a, sun kuma zame wa kansu shari'a, koda shike basu da shari'ar. **15** Dalilin haka kuwa sun nuna cewa ayukan da shari'a take bukata na nan a rubuce a zuciyarsu. lamirinsu kuma na yi masu shaida, tunanainsu kuma, ko dai yana kashe su, ko kuma yana karesu. **16** hakanan kuma ga Allah. Wannan zai faru ranar da Allah zai shara'anta asiran boye na dukkan mutane, bisa ga bishara ta cikin Yesu Almasihu. **17** Da shike kana kirā

kanka Bayahude, kana zaune akan shari'a, kana alfahari cikin Allah, **18** ka san nufinsa, ka kuma san abubuwan da suka bambanta da hakan, ka kuma sami koyerwa cikin shari'ar. **19** Da shike kana da gabagadi akan cewa kai jagora ne ga makafi, haske ga wadanda suke cikin duhu, **20** mai horo ga marasa hikima, mai koyer da jarirai, kuma a cikin shari'ar kana da abin da ya shafi sani da kuma gaskiya. **21** ku da kuke koyer da wadansu, ba ku koyer da kanku? ku da kuke wa'azi kada ayi sata, ba ku yin sata? **22** Ku da ke wa'azi kada ayi zina, ba ku yin zina? ku da ke hana bautar gumaka, ba ku yin sata a haikal? **23** ku masu murna da tinkaho cikin shari'ar, ba kwa wulakanta Allah cikin kurakuranku na rashin bin shari'a? **24** "Domin kuwa an wulakanta sunan Allah cikin Al'umai sabili da ku," kamar yadda aka riga aka rubuta. **25** Lallai kuwa kaciya tana da riba a gare ku, idan kuka kiyaye doka, amma idan ku marasa bin doka ne kaciyyaku ta zama rashin kaciya. **26** domin kuwa idan mutum marar kaciya zai kiyaye dukkan bukatun doka, baza'a iya daukan rashin kaciyyarsa a matsayin mai kaciya ba? **27** Sannan idan mutum marar kaciya ta jini zai kiyaye dukkan dokoki, ba zai iya shara'anta ku masu kaciya ta shari'a ba? Haka kuma ya kasance ne domin kuna da shari'a a rubuce da kuma kaciya amma ba kwa bin doka! **28** Domin shi kuwa ba Bayahude bane a waje; ba kuwa mai kaciyar da aka tsaga fata ba. **29** Amma Bayahude ne ta ciki, sanna kuma mai kaciyar zuciya da kuma ruhu ba wasika ba, irin wanna mutumin yabonsa ba daga wurin mutane yake zuwa ba, amma daga Allah.

3 To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma ina ribar kaciya? **2** Akwai muhimmancinsu ta kowacce hanya. Tun farko dai, yahudawa ne aka dankawa wahayi daga Allah. **3** Idan wasu yahudawa basu bada gaskiya ba fa? Rashin bangaskiyarsu zai hana amincin Allah aiki? **4** Bazai taba zama haka ba. Maimakon haka, bari Allah ya zama mai gaskiya, ko da kowanne mutum makaryaci ne. Kamar yadda aka rubuta, "Domin a nuna kai mai adalci cikin maganganunka, kuma kayi nasara a lokacin da aka kawo ka gaban shari'a." **5** Amma idan rashin adalcinmu ya nuna adalcin Allah, to me zamu ce? Allah ba marar adalci ba ne, wanda ke aiwatar da fushinsa, ko kuwa? Ina magana

bisa ga tunanin mutuntaka. **6** Bazai taba zama haka ba. Domin idan haka ne ta yaya Allah zai shar'i'a ba. **7** Amma idan gaskiyar Allah ne kadai? Shi ba Allahn al'ummai bane? I, na ta wurin karyata ta habaka yabonsa, To me yasa al'ummai ne kuma. **8** Idan dai lallai Allah ake shar'anta ni a matsayin mai zunubi? **9** To daya ne, zai baratar da mai kaciya ta wurin me zai hana ace kamar yadda ake fadin zancer karya a kanmu, wasu kuma sun dauka cewa mun fadi hakan, "Bari muyi mugunta, domin nagarta tazo?" Hukuncin su halal ne. **10** To me kenan? Zamu ba kanmu hujja ne? ko kadan. Domin mun riga munyi zargin yahudawa da hellinawa, da cewar dukkansu, suna karkashin zunubi. **11** Kamar yadda aka rubuta, babu wani mai adalci, babu ko daya. **12** Babu wani mai fahimta. Babu wani mai neman Allah. **13** Dukansu sun kauce hanya, dukansu gaba daya sun zama marasa amfani. Babu mai aikin nagarta, a'a, babu ko da guda daya. **14** Makogwaronsu a bude yake kamar kabari. Harsunansu na dauke da cuta. Dafin macizai na karkashin lebunansu. **15** Bakunansu cike suke da la'ana da daci. **16** Sawayensu na saurin zuwa zubar da jini. **17** Tafarkinsu wahala ce da lalacewa. **18** Wadannan mutane basu san hanyar salama ba. **19** Babu tsoron Allah a idanunsu." **20** To mun san dai duk abin da shari'a tace, shari'a na magana ne da wadanda ke karkashinta, domin a rufe kowanne baki, domin dukan duniya ta bada amsa a gaban Allah. **21** Domin a gabansa babu wanda zai barata ta wurin ayukan shari'a. Domin ta wurin shari'a ne sanin zunubi yazo. **22** Amma yanzu ba tare da shari'a ba an bayyana sanin adalcin Allah, wanda shari'a da annabawa suke shaidawa. **23** Wato, adalcin Allah ta wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu ga dukkan wadanda ke bada gaskiya. Domin babu bambanci: **24** Da alherinsa an baratar da mu ta wurin fansar dake cikin Yesu Almasihu. **25** Amma Allah ya bayar da Yesu Almasihu wanda yake hadayar fansa ta wurin bangaskiya cikin jininsa. Ya mika Almasihu a matsayin tabbacin hukuncinsa, sabo da kuma ketarewar zunubanmu na baya **26** cikin hakurinsa. Duk wannan ya faru ne domin a bayyana adalcinsa cikin wannan zamani, domin ya tabbatar da kansa mai hukunci, kuma ya nuna shine mai baratar da kowa saboda bangaskiya cikin Yesu. **27** To ina fahariya? An fitar da ita. A kan wane dalilin? Don ayyuka? A'a, amma ta dalilin bangaskiya. **28** Domin wannan muka kammala cewar ana baratar da mutum ta wurin bangaskiya ba tare da ayyukan shari'a ba. **29** Ko kuwa Allah Allahn yahudawa shar'anta duniya? **30** Idan dai lallai Allah ake shar'anta ni a matsayin mai zunubi? **31** Mun kawar da shari'a kenan ta wurin bangaskiya? ba zai taba kasancewa haka ba. Maimako ma, muna inganta shari'a kenan.

4 Me kenan zamu ce game da Ibrahim, kakanmu a jiki, me ya samu? **2** Domin idan Ibrahim ya sami kubutarwa ta wurin ayuka, ai da ya sami dalilin fahariya, amma ba a gaban Allah ba. **3** Kuma fa me nassi ke fadi? "Ibrahim ya bada gaskiya ga Allah, sai aka lisaftha ta adalci gare shi." **4** Yanzu fa shi dake yin ayyuka, ladansa ba a lisaftha shi alheri ba ne, amma abun da ke nasa. **5** Amma kuma shi da bai da ayyuka kuma maimakon haka ya gaskanta ga wanda ke kubutar da masu zunubai, bangaskiyarsa an lisaftha ta a misalin adalci. **6** Dauda ya yi furcin albarka bisa mutumin da Allah ya lisaftha mai adalci da rashin ayyuka. **7** Sai ya ce, "Masu albarka ne wadanda aka yafe laifofinsu, kuma wadanda zunubansu a rufe suke. **8** Mai albarka ne mutumin da ko kadan Ubangiji ba zaya lisaftha zunubin sa ba." **9** To albarkar da aka fadi ko a bisansu wadanda aka yi wa kaciya ne kadai, ko kuwa a bisan su ma marasa kaciya? Domin mun yi furcin, "Bangaskiyar Ibrahim an lisaftha ta adalci ce agare shi." **10** Yaya aka lisaftha ta? Bayan Ibrahim ya yi kaciya, ko kuwa a rashin kaciya? Ba a cikin kaciya ba, amma a rashin kaciya. **11** Ibrahim ya amshi alamar kaciya. Wannan shi ne hatimin adalcin bangaskiyar da ya ke da ita tun cikin rashin kaciystersa. Albarkacin wannan alama ce, ta sa shi ya zama uban dukkan wadanda suka badagaskiya, ko da shike ba su da kaciya. Wato ma'ana, adalci za a lisaftha masu. **12** Wannan kuma yana da ma'anar cewa Ibrahim ya zama uban kaciya ga wadanda suka fito ba domin masu kaciya kadai ba, amma kuma domin wadanda ke biyo matakain ubanmu Ibrahim. Kuma wannan itace bangaskiyar da ya ke da ita a rashin kaciya. **13** Domin ba ta wurin shari'a aka bada alkawarin nan da aka yi wa Ibrahim da zuriyarsa ba, wannan alkawarin da ya ce zasu gaji duniya. Maimako, a ta wurin adalcin bangaskiya ne. **14** Domin idan su da ke na shari'a magada ne, bangaskiya bata da komai,

kuma alkawarin an wofintar da shi kenan. **15** mana kaunar Allah a cikin zuciyarmu ta wurin Domin shari'a ta kan jawo fushi, amma ta wurin Ruhu Mai Tsarki, da aka ba mu. **6** Domin kuwa rashin shari'a, babu karya umarni. **16** Saboda ko yayin da muke raunana, Almasihu ya mutu a wannan dalili haka ta faru ta wurin bangaskiya, lokacin da ke dai dai domin marasa ibada. **7** To domin ya zama bisa ga alheri. Kamar haka, ai kuwa yana da wuya kwarai wani mutum ya alkawarin ya tabbata ga dukkan zuriya. Kuma yarda ya mutu don mutumin kirki ma. Watakila, wannan zuriya ba zata kunshi wadanda suke da wani na iyayin kasada ya yarda ya mutu don sanin shari'a ba kadai, har ma da wadanda ke nagarin mutum. **8** Amma Allah ya tabbatar daga bangaskiyar Ibrahim. Saboda shi ne uban mana da kaunarsa a gare mu, don kuwa tun dukkan kowa, **17** kamar yadda aka rubuta, "Na muna masu zunubi, Almasihu ya mutu domin maishe ka uba ga kasashe masu yawa." Ibrahim mu. **9** Balle ma yanzu, da muka barata ta wurin na gabon aminin sa, wato, Allah, mai bida rai jininsa, za mu sami tsira daga fushin Allah. **10** ga mattatu kuma ya kan kira abubowan da basu Domin kuwa, in tun muna makiya, aka sulhunta da rai su kuma kasance. **18** Duk da halin da ke a mu da Allah ta wurin mutuwars Dansa, balle bayyane, Ibrahim ya gaskata ga Allah kai tsaye ma, yanzu da muka sami sulhu, zamu sami game da abubowan da ke nan gaba. Sai ya zama tsira ta wurin ransa. **11** Bama haka kadai ba, uba ga kasashe masu yawa, kamar yadda aka amma muna murna a cikin Allah ta wurin ambata, "... Haka zuriyarka zata kasance." **19** Ba Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda ta wurinsa ya karaya a bangaskiya ba. Ibrahim ya yarda ne muka sami wannan sulhu. **12** Saboda haka, da cewa jikinsa ya rigaya ya tsufa (shekarun kamar yadda ta wurin mutum daya zunubi ya sa na misalin dari). Ya kuma yarda da cewa shigo cikin duniya, ta haka mutuwa ta shigo ta mahaifar Saratu bata iya bida 'ya'ya ba. **20** dalilin zunubi. **13** Domin kuwa tun kafin a bida Amma domin alkawarin Allah, Ibrahim bai shari'a, zunubi na nan a duniya, amma ba' a ji nauyin rashin bangaskiya ba. Maimakon lissafin zunubi in da ba shari'a. **14** Duk da haka, haka, ya sami karfafawa a bangaskiyarsa sai ya mutuwa ta mallake tun daga Adamu har Musa, daulkaka Allah. **21** Ya na da cikakkiyar gamsuwa har ma wadanda basu yi zunubin keta umarni cewa idan Allah ya yi alkawari, shi mai iya irin na Adamu ba, wanda yake misalin mai kammalawa ne. **22** Haka nan ne kuma aka lisaftha zuwan nan a gaba. **15** Amma kyautar ba kamar masa wannan a matsayin adalci. **23** To ba'a keta umarnin take ba. Domin in sabo da laifin rubuta kawai damin amfaninsa kadai ba, da mutum dayan nan ne, da yawa suke mutuwa, aka lisaftha dominisa. **24** A rubuce yake domin haka ma alherin sa da baiwarsa ta wurin mutum mu, domin wadanda za'a lisaftha su, mu da dayan nan, Yesu Almasihu, sai baiwar ta wadata muka bida gaskiya gare shi wanda ya tada Yesu zuwa ga masu yawa. **16** Domin kyautar ba kamar Ubangijinmu daga matattu. **25** Wannan shi ne sakamakon wannan da yayi zunubin bace. Ta wanda aka bashe shi domin zunubanmu kuma haka din nan ne, hukuncin nan mai tsanani ya an tada shi saboda fasar mu.

5 Tun da shike mun sami barata, sabili da bangaskiya, mun sami salama tare da Allah ta wurin Yesu Almasihu. **2** Ta wurin sa kuma mun sami iso zuwa ga alheri inda muke tsayawa albarkacin bangaskiyarmu. Muna murna da gabagadin da Allah ya ba mu game da abin da zai faru, gabagadin da zamu dandana nan gaba cikin daulkakar Allah. **3** Ba kuwa haka kadai ba, amma muna murna da shan wahalolinmu. Mun san cewa shan wuya na haifar da **4** Jimiri, Jimiri kuma na kawo amincewaa, amincewaa na kawo gabagadi game da abin da zai zo nan gaba. **5** Wannan gabagadi wato begen da muke da shi baya kunyatarwa, domin kuwa an kwarara zo sabo da zunubin mutum dayan. Har yanzu dai, wannan baiwa ta yanci ta zo ne bayan laifuffuka masu yawa. **17** Domin, idan sabo da laifin mutum dayan nan ne, mutuwa ta mallake, saboda dayan, haka ma wadanda suka karbi alheri mai yawa da kuma baiwar adalci ta wurin ran, Yesu Almasihu. **18** Don haka, kamar yadda zunubin dayan ya sa hukunci ya zo kan dukka, haka ma aikin adalci na dayan zai kawo barata da rai ga mutane masu yawa. **19** Kuma kamar yadda rashin biyayyar dayan ta sa mutane masu yawan gaske su zama masu zunubi, haka ma ta biyayyar dayan mutane da yawan gaske za su sami adalci. **20** Amma shari'a ta zo, inda ta sa zunubi ya habaka. Amma inda zunubi ya habaka, alheri ma ya habaka ribin ribi. **21**

Wannan ya faru ne, don kamar yadda zunubi yai mallaka zuwa mutuwa, haka kuma alheri ya mallaka zuwa adalci da rai na har abada ta wurin Yesu Almasihu Ubangjin mu. (*aiōnios g166*)

6 Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da yin zunubi domin Alheri ya yawaita? **2** Ba zai taba faruwa ba. 'Yaya za'ace mu da muka mutu cikin zunubi mu ci gaba da rayuwa cikin sa? **3** Ba ku san cewa duk wadanda aka yi masu baftisma cikin Almasihu Yesu an yi masu baftisma har ya zuwa mutuwarsa ne ba? **4** An kuwa binne mu tare da shi, ta wurin baftisma cikin mutuwarsa. Haka kuma ya kasance ne domin kamar yadda Almasihu ya tashi daga matattu cikin daukakar Uba. Sakamakon haka mama zamu yi tafiya cikin sabuwar rayuwa. **5** Domin kuwa idan muna tare dashi cikin kamannin mutuwarsa zamu kuwa zauna tare dashi har ga kamannin tashinsa. **6** Mun kuma san cewa, an giciye wannan tsohon mutunmin nan namu tare dashi, domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya kasance ne domin kada mu ci gaba da bautar zunubi. **7** Duk kuma wanda ya mutu an ambace shi a matayin adali akan zunubi. **8** Amma idan muka mutu tare da Almasihu, mun bada gaskiya zamu yi rayuwa tare dashi. **9** Muna da sanen cewa an tada Almasihu daga matattu, don haka kuwa ba matacce yake ba. Mutuwa kuma bata da iko a kansa. **10** Game da mutuwar da yayi ga zunubi yayi sau daya kuma domin dukka. Rayuwar da yake yi kuma yana yi wa Allah ne. **11** Don haka ku ma sai ku dauki kanku a matsayin matattu ga zunubi amma rayayyu ga Allah cikin Almasihu Yesu. **12** Sabili da haka kada ku bar zunubi yayi mulki a cikin jikinku, har ku yi biyayya ga sha'awarsa. **13** Kada ku mika gabobin jikinku ga zunubi a matsayin kayan aikin rashin adalci. Amma ku mika kanku ga Allah rayayyu daga mutuwa. Ku kuma mika gabobin jikinku ga Allah a matsayin kayan aiki na adalci. **14** kada ku ba zunubi dama yayi mulki a kanku, domin ba karkashin doka kuke ba, amma karkashin alheri kuke. **15** To sai me? Sai mu yi zunubi wai don ba a karkashin doka

Amma godiya ta tabbata ga Allah! domin da ku bayin zunubi ne, amma kun yi biyayya daga zuciyarku irin salon koyerwar da aka baku. **18** An 'yantar daku daga bautar zunubi, an kuma maishe ku bayin adalci. **19** Ina magana da ku kamar mutum, domin kasawarku ta nama da jini. Kamar yadda kuka mika gabobin jikinku ga kazamta da miyagun ayyuka, haka ma yanzu ku mika gabobin jikinku a matsayin bayi na adalci. **20** Domin a lokacin da kuke bayin zunubi, ku yantattu ne ga adalci. **21** A wannan lokacin wanne amfani kuka samu na ayyukan da yanzu kuke jin kunyarsu? Domin kuwa sakamakon wadannan ayyuka shine mutuwa. **22** Amma yanzu da da aka yantar daku daga zunubi aka mai da ku bayin Allah, amfaninsa ku kuwa shine tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine rai na har abada. (*aiōnios g166*) **23** Don kuwa sakamakon zunubi mutuwa ne. Amma kyautar Allah itace rai madauwami cikin Almasihu Yesu Ubangjinmu. (*aiōnios g166*)

7 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana da wadanda suka san shari'a), cewar shari'a na mulkin mutum muddin ransa? **2** Domin ta wurin shari'a matar aure a daure take muddin mijinta nada rai, amma idan mijinta ya mutu, ta kubuta daga shari'ar aure. **3** To don haka idan, mijinta na da rai, sai ta tafi ta zauna da wani mutumin, za'a kirata mazinaciya. Amma idan mijin ya mutu, "yantarciya ce daga shari'a, domin kada ta kasance mazinaciya idan ta auri wani mutum. **4** Domin wannan, 'yan'uwanu, ku ma an sa kun mutu ga shari'a ta wurin jikin Almasihu, saboda a hada ku aure da wani, wato, ga wanda aka tashe shi daga matattu, domin mu haifawa Allah 'ya'ya. **5** Domin sa'adda muke cikin jiki, ana motsa dabi'armu ta zunubi dake cikin jikunan mu ta wurin shari'a domin mu haifi 'ya'ya zuwa mutuwa. **6** Amma yanzu an kubutar damu daga shari'a, mun mutu daga abin da ya daure mu, domin mu yi bauta cikin kanta zunubi ce? ba zai taba faruwa ba. Duk da haka. Idan ba ta wurin shari'a ba, ba zan taba tace, "Kada kayi kyashi." **8** Amma zunubi, sai ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya jawo dukkan bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga adalci. **17** sha'awa dake cikina. Domin in da babu shari'a,

zunubi matacce ne. **9** Ada na rayu sau daya ba Saboda abin da shari'a bata iya aikatawa ba tare da shari'a ba, amma da dokar ta zo, sai domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya zunubi ya farfado, ni kuma na mutu. **10** Dokar aiko da dansa a kamanin jiki mai zunubi domin wadda ta kamata ta kawo rai, sai na same ta ya zama hadaya domin zunubi, sai ya yi Allah matacciya. **11** Domin zunubin, ya dauki zarafi ta wadai da zunubi a cikin jiki. **4** Ya yi haka domin wurin dokar, ya rude ni, kuma ta wurin dokar ya bukatar shari'a ta sami cika a cikinmu, mu da kashe ni. **12** Domin haka, shari'ar na da tsarki, muke tafe ba ta gwargwadon jiki ba, amma ta dokar na da tsarki, adalci da kuma kyau. **13** To gwargwadon ruhaniya. **5** Wadanda ke rayuwa abu mai kyau ya zamar mani mutuwa kenan? gwargwadon jiki sukan lura da al'amuran jiki, ba zai taba zama haka ba. Amma zunubi, domin amma su da ke rayuwa a gwargwadon Ruhu ya nuna shi zunubi ne ta wurin abin da ke mai sukan mai da hankali ga al'amuran Ruhu. **6** To kyau, sai ya kawo mutuwa a cikina. Wannan ya kwallafa rai ga jiki mutuwa ce, amma kwallafa kasance haka ne domin ta wurin dokar, zunubi rai ga Ruhu rai ne da salama. **7** Haka yake ya zama cikakken zunubi. **14** Domin mun san domin kwallafa rai ga jiki gaba yake da Allah, shari'a mai Ruhaniya ce, amma ni ina cikin jiki. gama bayaya biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma An sai da ni karkashin bautar zunubi. **15** Domin ya iya. **8** Wadanda ke a jiki ba su iya faranta ni ma ban fahimci abin da nake aikatawa ba. wa Allah zuciya. **9** Duk da haka, ba ku cikin jiki Domin abin da nake so in aikata, ba shi nake amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun aikatawa ba, kuma abin da bana so, shi nake Allah na rayuwa cikinku. Amma idan wani ba aikatawa. **16** Amma idan na aikata abin da bana shi da Ruhun Almasihu, shi ba na sa bane. **10** so, na amince da shari'a kenan, cewar shari'a In Almasihu na cikinka, jikin ka fa matacce nada kyau. **17** Amma yanzu ba ni ke aikata abin ne ga zunubi, amma ruhu na rayuwa bisa ga ba, amma zunubi da ke zaune a cikina. **18** Domin adalci. **11** Idan Ruhun wanda ya tada Yesu daga na san a cikina, wato cikin jikina, babu wani matattu na raye a cikinku, to shi wanda ya abu mai kyau. Domin marmarin aikata abu mai tada Almasihu da ga matattu za ya bada rai ga kyau na tare da ni, amma ba ni iya aikatawa. jikinku masu matuwa ta wurin Ruhunsa, da ke **19** Domin abu mai kyau da na ke so in aikata rayuwa a cikin ku. **12** To, 'yan' uwa, muna da bana iyawa, amma muguntar da ba na so ita na hakki amma ba bisa jiki ba, da za mu yi rayuwa ke aikatawa. **20** To idan na yi abin da ba ni so bisa ga dabi'ar jiki. **13** Gama idan kun yi rayuwa in aikata, wato kenan ba ni bane ke aikatawa, gwargwadon jiki, za ku mutu kenan, amma idan amma zunubin da ke zaune a cikina. **21** Don ta wurin Ruhu ku ka kashe ayyukan jiki, za ku haka, sai na iske, akwai ka'ida a cikina dake rayu. **14** Gama duk wadanda Ruhun Allah ke son aikata abu mai kyau, amma kuma ainihin bishe su, su 'ya 'yan Allah ne. **15** Gama ba ku mugunta na tare dani. **22** Domin a cikina ina karbi ruhun bauta da ke sa tsoro ba. Maimakon murna da shari'ar Allah. **23** Amma ina ganin haka, kun karbi ruhun diyanci, ta wurinsa muke wasu ka'idoji daban a gabobin jikina, su na tadda murya muna kira, "Abba, Uba!" **16** kansa yaki da wannan sabuwar ka'idar da ke cikin na bada shaida tare da namu ruhun cewa mu tunanina, suna kuma sanya ni bauta ta wurin 'ya'yan Allah ne. **17** Idan mu 'ya'ya ne, ai mu ka'idar zunubi wadda ke cikin gabobin jikina. **24** magada ne kenan, magadan Allah. Kuma mu Ni wahalallen mutum nel wa zai kubutar dani magada ne tare da Almasihu, hakika idan mun daga wannan jiki na mutuwa? **25** Amma godiya sha wahala tare da shi za a kuma daukaka ga Allah ta wurin Yesu Almasihu Ubangjinmu! mu tare da shi. **18** Gama na yi la'akari cewa Domin haka ni kaina a wannan hannu bisa ga wahalonin zamanin nan ba su isa a kwatanta tunani na ina bautawa shari'ar Allah. Duk da su da daukakar da za'a bayyana mana ba. **19** haka, ta wani gefen ina bautawa ka'idar zunubi Saboda yadda halitta ke marmarin bayyanuwar da ke tare da jikina.

8 Saboda haka babu kayarwa yanzu ga wadanda ke cikin Almasihu Yesu. **2** Domin ka'idar ruhun rai a cikin Almasihu Yesu ta maishe mu 'yanttatu daga ka'idar zunubi da mutuwa. **3**

Gama mun sani dukan halitta na nishi da zafin 9 Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin nakuda tare har ya zuwa yanzu. 23 Ba haka kadai Almasihu. Ba karya nake yi ba. Lamirina, na ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar farko na shaida a cikin Ruhu Mai Tsarki. 2 cewa ina da Ruhu—mu kanmu muna nishi acikin mu, muna matukar bakin-ciki da takaici marar karewa a jiran diyancinmu, wato ceton jikinmu kenan. zuciyata. 3 Dama ace, a la'anta ni, in rabu da 24 Gama ta wanana hakikancewa aka cece mu. Almasihu saboda 'yan'uwanwa, wato dangina da Amma dai abin da muke da tabbacin zai faru ba suke zuriyata bisa ga jiki. 4 Sune Isra'ilawa, sun mu gan shi ba tukuna, domin wanene wa ke sami karbuwa, da daukaka, da baiwar shari'a, begen tabbatacce abin da yake gani? 25 Amma da yi wa Allah sujada, da alkawarai. 5 Dukkan idan muna da tabbacin abin da ba mu gani ba ubanni nasu ne daga cikinsu Almasihu ya fito tukuna, to sai mu jjira shi da hakuri. 26 Hakanan, bisa ga jiki-wanda shi ke Allah bisa kowa. Yabo Ruhu kuma ke taimako a kasawarmu. Gama ba ya tabbata a gare shi har abada. Amin. (aiōn g165) mu da san yadda zamu yi addu'a ba, amma Ruhu 6 Amma ba wai alkawarin Allah ya kasa ba ne, ba kansa na roko a madadinmu da nishe-nishen da dukkan Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya ba'a iya ambatawa. 27 Shi da ke bidar zuciyat ba. 7 Haka nan, ba dukkan zuriyar Ibrahim yana sane da tunanin Ruhu, domin yana roko ne 'ya'yansa ba. Amma "ta wurin Ishiyaku ne a madadin masu badagaskiya ta wurin nufin za'a kira zuriyarka." 8 Yana nuna mana cewa Allah. 28 Mun san cewa ga wadanda ke kaunar ba 'ya'yan jiki su ne 'ya'yan Allah ba. Amma Allah, yakan aikata dukan al'amura domin su 'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka zuwa ga alheri, ga duk wadanda aka kira bisa kebe su. 9 Wanna ce kalmar alkawari, "badi ga nufinsa. Dukan abubuwa sukan zama alheri. warhaka zan dawo, Saratu kuwa zata sami da." 29 Saboda wadanda ya sani tuntuni su ne ya 10 Amma ba wannan kadai ba, bayan Rifkatu kardara su zama da kamanin dansa, domin ya dauki ciki daga gun mijinta, ubammu Ishiyaku. zama dan fari a cikin 'yan'uwa masu yawa. 30 Su 11 Yaran nan kafin ma a haife su, balle ma a da ya kaddara, ya kiraye su. Wadanda ya kira, ce sun yi wani abu mai kyau ko laifi, saboda su ya kubutar. Su da ya kubutar, sune kuma ya zaben da Allah yayi, bai danganta da abin da daukaka. 31 Me zamu ce game da wadannan suka yi ba, ko don aiki ba, amma don shine mai al'amura? Idan Allah na tare da mu, wake gaba kira— 12 kamar yadda Ya ce, mata, "babban da mu? 32 Shi da baya hana dansa ba, amma zaya yiwa karamin bauta," haka nassi yace, ya bada shi a madadinmu dukka, me zai hana 13 "Kamar yadda aka rubuta: "Yakubu na ke shi bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da kauna, amma Isuwa na ki shi." 14 To me zamu shi? 33 Wa zaya kawo wata tuhuma ga zababbu ce kenan? Allah ya yi rashin adalci kenan? Ko na Allah? Allah ne ke "yantarwa. 34 Wanene kadan. 15 Gama ya ce wa Musa, "Ina nuna jinkai ke hukumtawa? Almasihu ne da ya mutu sabili ga wanda zan yi wa jinkai, zan ji tausayi ga da mu har ma fiye da haka, shi wanda kuma wanda zan tausaya masa." 16 Saboda haka, ba aka tasar. Yana mulki tare da Allah a wuri don wanda ke da aniya ba ne, ko kuwa wanda mai daukaka, shi ne kuma ya ke roko sabili yake kokari ba, amma saboda Allah mai nuna da mu. 35 Wa za ya raba mu da kaunar Allah? jinkai. 17 Gama nassi ya ce da Fir'auna, "Saboda Kunci, ko bacin rai, ko tsanani, ko yunwa, ko wannan dalilin ne, na tada kai, don in nuna tsiraci, ko hadari, ko takobi? 36 Kamar yadda ikona mai karfi a kanka, don sunana ya yadu aka rubuta, "Saboda kai ake kisanmu dukkan ga dukkan duniya." 18 Ta haka Allah ya nuna yini. An mai da mu kamar tumaki yanka." 37 A jinkansa ga wanda ya so, ya taurarar da zuciyar dukan al'amuran nan mun fi karfi a ce da mu wanda ya ga dama. 19 Za kuce mani, to don me, masu nasara ta wurin shi da ke kaunar mu. 38 "Yake kama mu da llaifi? Wa ya taba yin jayaya Gama na tabata cewa ko mutuwa, ko rai, ko da nufinsa?" 20 In ma mun duba, kai mutum mala'iku, ko mulkoki, ko al'amuran yanzu, ko wanene kai da zaka ja da Allah? Ko abin da al'amura masu zuwa, ko iko, 39 ko tsawo, ko aka gina zai ce wa magininsa, "Don me yasa ka zurfi, kai ko wace irin halitta, ba su isa su raba ginani haka?" 21 Ko maginin ba shi da iko akan mu da kaunar Allah, da ke a cikin Almasihu yimbu daya da zai gina tukunya mai daraja, Yesu Ubangijin mu ba.

ikonsa, ya sanu, sai ya jure da matukar hakuri a cikin bakinka da kuma cikin zuciyarka." Wato mai yawa da tukwanen fushi da ya shirya don kalmar bangaskiya, wadda muke shaidawa. **9** hallakarwar fa? **23** To ko ma ya yi haka don Don idan da bakinka, ka shaida Yesu Ubangiji ya nuna yalwar daukakarsa da take droke da ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah alheri, wanda ya shirya don daukakarsa tun ya tashe shi daga matattu, za ka sami ceto. farko? **24** Zai yiwu ma ya yi haka ne domin **10** Don da zuciya ne mutum yake gaskatawa mu, mu da ya kira, ba ma daga cikin Yahudawa zuwa ga adalci, da kuma baki ne yake shaida kadai ba, amma har ma daga cikin al'ummai? zuwa ga ceto. **11** Don nassi na cewa, "Duk **25** Kamar yadda ya ce a cikin littafin Yusha'u: wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya ba," "zan kira wadanda ba mutanena ba mutanena, **12** Gama ba bambanci tsakanin Bayahude da da kuma kaunatattunta wadanda ba kaunatattunta Ba'al'ume. Gama dukkansu Ubangijinsu daya ba. **26** Zai zama kuma a inda aka ce da su, "ku ne, Shi mayalwaci ne ga dukkan wanda ya kira ba mutanena bane, za a kisa su 'ya'yan Allah shi. **13** Duk wanda ya kira sunan Ubangiji zai mai rai." **27** Ishaya ya yi kira game da Isra'il, sami ceto. **14** To ta yaya zasu kira ga wanda "in a ce yawan 'ya'yan Isra'il zasu zama kamar basu gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata ga yashi a bakin teku, ragowarsu ne kawai za su wanda ba su taba jin labarinsa ba? **15** Kuma ta sami ceto. **28** Ubangiji zai tabbatar da cikar yaya zasu ji in ba ayi masu wa'azi ba? Kuma kalmarsa a duniya, ba kuwa da dadewa ba. **29** ta yaya zasu yi wa'azin in ba an aike su ba? Yadda Ishaya ya rubuta ada, "In da ba Ubangiji - Kamar yadda yake a rubuce, "Ina misalin mai runduna bai bar mana zuriya ba, da zamu kyau na kafafun wadanda ke shaida labarin zama kamar Saduma, da kuma an maida mu farin ciki na abubuwa masu kyau!" **16** Amma ba kamar Gomarata. **30** To me za mu ce kenan? dukkansu ne suka ji bishara ba. Gama Ishaya Ko al'ummai, da ba sa neman adalci, sun samu ya ce, "Ubangiji, wa ya gaskata da sakon? **17** adalci ta wurin bangaskiya. **31** Amma Isra'il, Saboda haka bangaskiya na zuwa ta wurin ji, wadanda suka nemi adalcinsu ta wurin shari'a, jin kuwa daga maganar Almasihu. **18** Amma na ba su kai ga gaci ba. **32** To don me? don ba su ce, "ko basu ji ba ne? I, tabbas" muryarsu ta neme shi da bangaskiya ba, amma ta ayyuka. kai dukkan duniya, kuma kalmorminsu sun kai Sun yi tuntube a kan dutse da zai sa laifi. **33** har karshen duniya." **19** yau, na ce, "Ko Isra'il Kamar yadda aka rubuta, "Ga, shi na ajiye dutse basu sani ba ne?" Da farko Musa ya ce, "Zan a kan Sihiyona dutsen tuntube mai sa laifi. Ga sa kuyi fushi da kishi da abin da ba al'umma wanda ya bada gaskiya gare shi ba zai ji kunya ba. Abin da nake nufi nan shine al'ummar da basu da fahinta, zan more su, in tayar maku da hankali." **20** Amma Ishaya da karfin hali ya ce, "Ga wadanda basu neme ni ba suka same ni. Na bayyana ga wadanda basu nemi ni ba. **21** "Amma ga Isra'il kam ya ce, " na mika hannu na ga masu rashin biyayya dukkan tsawon rana, domin su mutane ne masu taurin kai."

10 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan addu'oi na ga Allah domininsu shine don su sami ceton. **2** Domin na shaida game da su cewa suna da kwazo game da Allah, amma ba a kan sani ba. **3** Don, ba su da sani akan adalcin Allah, suna kokarin tabbatar da adalcin kansu. Ba su bada kan su ga adalcin Allah ba. **4** Gama Almasihu shi ne cikar doka zuwa ga adalci ga dukkan wadanda suka gaskata. **5** Musa kam ya rubuta game da adalci da zai samu ta shari'a: "mutumin da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu ta wurin wannan adalcin." **6** Amma adalcin da ya zo ta wurin bangaskiya yace, "Kada ku ce a zuciyarku, wa zai hau zuwa sama?"(don ya sauksu da Almasihu kasa). **7** Kada ku ce, "Wa zai gangara zuwa kasa?" (Wato wa zai fito da Almasihu daga cikin matattu). (*Abyssos g12*) **8** Amma me yake cewa? "kalmar tana kusa da kai

11 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai taba yiwuwa ba. Domin ni ma ba-Isra'il ne, na zuriyar Ibrahim, a kabilar Bilyaminu. **2** Allah bai ki mutanen sa da ya ke da rigyasansinsu ba. Ko kun san abin da nassi ya ce game da Iliya, yadda ya kai karar Isra'il a gaban Allah? **3** Ya ce, "Ubangiji, sun kashe annabawanka, sun rushe alfarwanka kuma, Ni kadai ne na rage, ga shi suna neman su kashe ni." **4** Amma wacce amsa ce Allah ya ba shi? Ya ce, "Ina da mutane dubu bakwai da na kebe don kaina, da ba su taba rusuna wa Ba'al ba." **5** Ban da

haka ma, ban da haka ma a wannan lokacin sake maida su. **24** Idan an yanke ka daga itacen akwai sauran zabe na alheri. **6** Amma tun da ta zaitun da ke na jeji, har ya yiwu an hada ka cikin wurin alheri ne, ba ga ayyuka ba. In ba haka ba, itacen zaitun na ainihi, yaya kuma wadannan alheri ba zai zama alheri ba kenan. **7** Sai kuma Yahudawa wadanda sune ainihin rassan, da za'a me? Abin da Isra'il ke nema, ba su samu ba, madio cikin zaitun da ke na ainihi? **25** Yan'uwa, amma zababbun sun same shi, saura kuma sun ba na so ku kasance cikin duhu a game da taurare. **8** Kamar yadda yake a rubuce, "Allah wannan asirin, domin kada ku zama da hikima ya ba su ruhun rashin fahimta, ga idanu amma cikin tunaninku. Wannan asirin shine cewa ba za su gani ba, ga kunnuwa amma ba za su ji wannan taurarewa ta faru a Isra'il, har sai da ba, har zuwa wannan rana." **9** Dauda kuma ya Al'ummai suka shigo ciki. **26** Ta haka dukan ce, "bari teburinsu ya zama taru, da tarko, ya Isra'il za su tsira, kamar yadda yake a rubuce: zama dutsen tuntube da abin ramako a gare "Daga cikin Sihiyona mai Kubutarwa zai fito; su. **10** Bari idanunsu ya duhunta domin kada su Zai kawar da kazanta daga cikin Yakubu. **27** gani; bayansu kuma a duke kullum." **11** Na ce, Wannan zai zama alkawarina da su, sa'adda na "sun yi tuntube domin su fadi ne?" Kada abu kawar da zunubansu." **28** A wani bangaren kuma kamar haka ya faru. A maimakon haka, juyawa game da bishara, su makiya ne amamadinku, baya da suka yi ya sa, ceto ya zo ga Al'ummai, ta wani fannin kuma bisa ga zabin Allah su domin ya sa su kishi. **12** Idan yanzu juyawa kaunattatu ne saboda ubanni. **29** Domin bayebaya da sun yi ya zama arziki ga duniya, rashin baye da kiran Allah basa canzawa. **30** Domin ku su kuma arziki ga Al'ummai, yaya kwatancin ma da ba ku yin biyayya ga Allah, amma yanzu girmansa zai kasance in sun zo ga kammala? **13** kun sami jinkai saboda rashin biyayyarsu. **31** Ta Yanzu ina magana da ku ku da ke Al'ummai. wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan sun Tunda yake ni ne manzo ga Al'ummai, ina kuma zama marasa biyayya. Sakamakon haka shine fahariya cikin hidimata. **14** Yana yiwuwa in sa ta wurin jinkan da aka nuna maku, sumu su "yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su. samu jikai yanzu. **32** Domin Allah ya rufe kowa **15** Idan kinsu ya kawo sulhuntawa ga duniya, ga rashin biyayya, domin ya nuna jinkai ga Karbarsu kuma zata zama yaya? Zata zama rai kowa. (*eleēsē g1653*) **33** Ina misalin surfin wadata ne daga mutuwa. **16** 'ya'yan farko sunan haka da kuma hikima da sani na Allah! Hukunce-ma kakkabensu yake, Idan saiwar itace na nan, hukuncensa sun fi gaban a bincika, hanyoyinsa haka ma rassan za su zama. **17** Amma idan an kume sun fi gaban ganewa! **34** Don wanene ya karye wasu daga cikin rassan, idan ku rassan san tunanin Ubangiji? Wanene kuma ya zama zaitun na ainihi ne, da aka samu daga cinkinsu, kuma idan kuna da gado tare da su, acikin saiwar itacen zaitun din. **18** Kada ku yi fahariya a kan rassan. Amma idan kuka yi fahariya to ba ku bane masu karfafa saiwar amma saiwar ce ke karfafa ku. **19** Kana iya cewa, "An karye rassan domin a same ni a ciki." **20** Wannan gaskiya ne! Saboda rashin bangaskiyarsu ne ya sa aka karye su daga rassan, amma ku tsaya da karfi acikin bangaskiyarku. Kada ku dauki kanku fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro. **21** Domin idan Allah bai bar ainihin rassan ba, to ba zai bar ku ba. **22** Ku duba yadda irin ayyuka masu tsananni na Allah. Ta daya hannun kuma, tsanannin kan zoa kan Yahudawa wadanda suka fadi. Har 'ila yau jinkai Allah ya zo maku, idan kun cigaba cikin alherinsa baza a sare ku ba. Amma in kun ki za a sare ku. **23** Hakanan, idan ba su ci gaba cikin rashin bangaskiyarsu ba, za a maida su cikin itacen. Domin Allah zai iya

12 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan jinkan nan na Allah, da ku mika jikunanku hadaya mai rai, mai tsarki kuma abar karba ga Allah. wannan itace hidimarku ta zahiri. **2** Kada ku kamantu da wannan duniya, amma ku sami canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuya haka don ku san abin da ke nagari, karbabbe, kuma cikakken nufin Allah. (*aiōn g165*) **3** Don ina cewa, saboda alherin da aka bani, ka da waninku ya daukaka kansa fiye da inda Allah ya ajiye shi; a maimakon haka ku kasance da hikima, gwargwadon yadda Allah yaba kowa bangaskiya. **4** Domin muna da gababuwa da yawa a jiki daya, amma ba dukansu ne ke yin

aiki iri daya ba. **5** haka yake a garemu, kamar marasa tsoron hukuma? Kuyi abu nagari, zaku yadda muke da yawa haka cikin jikin Almasihu, sami yabo daga yin hakan. **4** Saboda shi bawan dukkanmu gabobin juna ne. **6** Muna da baye- Allah ne a gare ku don nagarta. Amma in kun baye dabam-dabam bisa ga alherin da aka bayar yi abu mara kyau, kuyi tsoro, saboda ba ya a gare mu. Idan baiwar wani anabci ne, yayi shi dauke da takobi ba tare da dalili ba. Don shi bisa ga iyakar bangaskiyarsa. **7** In wani yana da bawan Allah ne mai saka wa mugu da fushi. **5** baiwar hidima, sai yayi hidimarsa. Idan baiwar Saboda haka dole kuyi biyayya, ba don fushi ba, wani koyarwa ce, yayi koyarwa. **8** Idan baiwar amma saboda lamiri. **6** Saboda wannan ne kuke wani karfafawa ce, yayi ta karfafawa; Idan biyan haraji. Don masu mulki bayin Allah ne, baiwar wani bayarwa ce, yayi ta da hannu sake; wadanda suke yin haka kllum. **7** Ku bawa kowa Idan baiwar wani shugabanci ne, yayi shi da hakkinsa; haraji ga mai haraji; kudin fito ga mai kula; Idan baiwar wani nuna jinkai ne, yayi shi fito; tsoro ga wanda ya cancanci tsoro; girma da sakakkiyar zuciya. **9** Ku nuna kauna ba tare ga wanda cancanci girmamawa. **8** Kada ku rike da riya ba. Ku Ki duk abin da ke mugu ku aikata bashin kowa, sai dai ku kaunaci juna. Domin abin da ke nagari. **10** Akan kaunar 'yan'uwa duk wanda ya kaunaci dan'uwansa ya cika doka. kuma, ku kaunaci juna yadda ya kamata; akan **9** To, "Kada kuyi zina, kada kuyi kisa, kada kuyi ban girma kuma, ku ba juna girma. **11** Akan sata, kada kuyi kyashi, idan har akwai wata himma kuma, kada ku yi sanyi; akan ruhu kuma, doka kuma, an takaita ta a wannan jimlar: "Ka ku sa kwazo; Game da Ubangiji kuma, ku yi kaunaci dan'uwanka kamar kanka." **10** Kauna masa hidima. **12** Akan gabagadi kuma, ku yi bata cutar da makwabci. Domin haka, kauna shi da farin ciki; akan tashin hankali kuma, ku tace cikar shari'a. **11** Saboda wannan, kun san cika da hakuri; akan adu'a kuma, ku nace. **13** Ku lokaci yayi, ku farka daga barci. Domin cetonmu zama masu biyan bukatar tsarkaka, ku zama yana kusa fiye da yadda muke tsammani. **12** masu karbar baki a gidajenku. **14** Ku albarkaci Dare yayi nisa, gari ya kusan wayewa. Don masu tsananta maku, kada ku la'anta kowa. haka, sai mu rabu da ayyukan duhu, mu yafa **15** Ku yi farinciki tare da masu farinciki; Ku makaman haske. **13** Sai muiyi tafiya yadda ya yi hawaye tare da masu hawaye. **16** Tunanin kamata, kamar da rana, ba a cikin shashanci ku ya zama daya. Kada tunaninku ya zama na ko buguwa ba. Kada kuma muiyi tafiya cikin fahariya, amma ku yi abokantaka da matalauta. fasikanci da muguar sha'awa, ba kuma cikin Kada wani a cikin ku ya kasance da tunanin yafi husuma ko kishi ba. **14** Amma ku yafa Ubangiji kowa. **17** Kada ku rama mugunta da mugunta. Yesu Almasihu, kada kuwa ku tanadi halin Ku yi ayukan nagarta a gaban kowa. **18** Ku yi duk abin da za ku iya yi domin ku yi zaman salama tare da kowa. **19** 'Yan'uwa, kada ku yi ramako, ku bar Allah ya rama maku. A rubuce yake, "'Ramako nawa ne; zan saka wa kowa,' in ji Ubangiji." **20** "Amma idan makiyin ka na jin yunwa, ba shi abinci ya ci. Idan yana jin kishin ruwa, ba shi ruwan sha. Idan kun yi haka, garwashin wuta ne za ku saka akan duk makiyi." **21** Kada mugunta ta rinjaye ku, amma ku rinjaye mugunta ta wurin yin aikin nagarta.

13 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda babu wata hukuma sai dai in tazo daga Allah; mahukunta da suke nan kuwa daga Allah ne. **2** Saboda da haka duk wanda ya ja hukuma ya ja da dokar Allah; kuma dukan wadanda suka ki hukuma za su sha hukunci. **3** Don kuwa mahukunta ba abin tsoro ne ga masu nagarta ba, amma ga masu aikata laifi. Kuna so ku zama

14 Ku karbi duk wanda yake da rarraunar bangaskiya, ba tare da sukar ra'ayinsa ba. **2** Wani yana da bangaskiyar yaci komai, wani wanda yake da rauni yakanci ganye ne kawai. **3** Kada wanda yake cin komai ya raina wanda baya cin kowanne abu. Kada kuma wanda baya cin kowanne abu ya shara'anta sauran da suke cin komai. Saboda Allah ya karbe shi. **4** Kai wanene, kai wanene da kake ganin laifin bawan wani? Tsawayarsa ko faduwarsa ai hakin maigidansa ne, amma Ubangiji yana da ikon tsai da shi. **5** Wani yakan daukaka wata rana fiye da sauran. Wani kuma yana daukan ranakun daidai. Kowa ya zauna a cikin hakakkewa akan ra'ayinsa. **6** Shi wanda ya kula da wata rana, ya kula da ita don Ubangiji. Kuma wanda yaci, yaci ne domin Ubangiji, domin yana yi wa Allah godiya. Shi wanda bai ci ba, yaki ci ne domin

Ubangiji. Shima yana yi wa Allah godiya. 7 faranta wa makwabcinsa rai, domin wannan Domin babu wanda yake rayuwa don kansa a yana da kyau, don a gina shi. 3 Domin Almasihu cikinmu, kuma babu mai mutuwa don kansa. 8 bai faranta wa kansa rai ba. Kamar yadda aka Domin in muna raye, muna raye don Ubangiji. rubuta, "zagin da wadansu suka yi masa ya Kuma in mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji. sauка a kaina." 4 Don abin da aka rubuta a baya Ashe, ko muna raye, ko a mace mu na Ubangiji an rubuta ne domin a gargade mu, domin ta ne. 9 Domin wannan dalilin Almasihu ya mutu hakuri da karfafawar litatfafai mu sami karfi. 5 ya kuma tashi, saboda ya zama Ubangiji ga Yanzu Allah mai hakuri da karfafawa ya baku matattu da rayayyu. 10 Amma ku don me kuke zuciya daya ta zaman tare da juna bisa ga shara'anta yan'uwan? kai kuma don me kake halin Yesu Almasihu. 6 Domin ya yi haka ne raina dan'uwan? Dukan mu zamu tsaya gaban da zuciya daya domin ku yi yabo da bakinku kursiyin shari'ar Allah. 11 Domin a rubuce yake, daya. 7 Domin ku karbi juna, kamar yadda "Na rantse, "inji Ubangiji", kowacce gwiwa zata Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka Allah. 8 rusuna mani, kowanne harshe kuwa zai yabi Saboda na ce an mai da Almasihu bawan kaciya Allah." 12 Domin kowannenmu zai fadi abin da a madadin gaskiyar Allah. Ya yi wannan ne shi yayi da bakinsa a gaban Allah. 13 Saboda don a tabbatar da alkawarai da aka ba kakanin da haka kada muiyi wa juna shari'a, amma kakaninmu. 9 Domin Al'umai su daukaka Allah maimakon haka ku dauki wannan kudduri, saboda jinkansa, kamar yadda ya ke a arubuce, don kada kowa ya zama sanadin tuntunbe ko "Domin ta haka zan yabe ka cikin Al'umai in yi faduwa ga dan'uwan. 14 Na sani na kuma wakar yabon sunanka." 10 Kuma an ce. "Ku yi tabbata tsakan na da Ubangiji Yesu, ba abin faranciki, ku Al'ummai tare da mutanensa." 11 da yake mara tsarki ga asalinsa. Sai dai ga Kuma." Ku yabi Ubangiji, ku dukan Al'ummai; wanda ya dauke shi marar tsarki ne yake zama bari dukan mutane su yabe shi." 12 Kuma, marar tsarki. 15 Idan har abincinka na cutar Ishaya ya ce "Za a sami tsatson Yessi, wanda da dan'uwan, ba ka tafiya cikin kauna. Kada zai tashi ya yi mulki a kan Al'umai, Al'umai ka lalata wanda Yesu ya mutu domin sa da za su sami karfin hali a cikinsa." 13 Yanzu abincinka. 16 Saboda haka, kada abubuwana Allah mai karfafawa ya cika ku da dukkan farin da aka dauka kyawawa su zama abin zargi ga ciki salama, saboda da bangaskiyarku, domin wadansu. 17 Saboda mulkin Allah ba maganar ci ku sami cikkakiyar karfafawa, ta wurin ikon da sha ba ne, amma game da adalci ne, salama, Ruhu Mai Tsarki. 14 Ni kaina na amince da ku, da farin ciki a cikin Ruhu Mai Tsarki. 18 Domin yan'uwa. Kuma na amince cewa ku da kanku wanda yake bautar Almasihu a wannan hanya, kuna cike da alheri, cike da dukkan sani. Na karbabbe ne ga Allah, kuma jama'a sun yarda da amince cewa za ku sami zarafi ku gargadi juna. shi. 19 Don haka, mu nemi abubuwana salama 15 Amma ina rubuta maku da gabagadi kan da abubuwana da zasu gina juna. 20 Kada ku wadansu abubuwana, domin in tunasheku, saboda lalata aikin Allah don abinci. Komai yana da baiwar da aka bani daga wurin Allah. 16 Cewa tsarki, amma kaiton mutumin da yake cin abin baiwar ta sa na zama bawan Almasihu Yesu da zai sa shi ya fadi. 21 Bashi da kyau a ci nama aka aika ga Al'ummai, limami na bisharar Allah. ko a sha ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo Zan yi wannan saboda baikon Al'ummai ya faduwar dan'uwan. 22 Wannan bangaskiyar zama karbabbe, kuma kebbabe ga Allah ta wurin da kuke da ita, ku adana ta tsakaninku da Allah. Ruhu Mai Tsarki. 17 Don haka ina jin dadi cikin Mai albarka ne wanda zuciyarsa bata da laifi Yesu Almasihu da abubuwana na Allah. 18 Domin akan abin da hankalinsa ya ga daidai ne. 23 Duk ba ni da abin da zan ce, sai abin da Yesu ya wanda yayi shakka amma kuma yaci, ya sani aikata ta wurina, domin Al'ummai su yi biyayya yayi laifi kenan, domin ba tare da bangaskiya ta magana da aiki. 19 Ta wurin alamu, da al'jibai, bane. Duk abin da ba na bangaskya bane zunubi da ikon Ruhu Mai Tsarki. Daga Urushalima, da kewaye har zuwa Ilirikum, an kai bisharar Almasihu ko'ina dukka. 20 A cikin hanyar nan, burina in sanar da bishara, amma a inda ba a san Yesu ta wurin sunansa ba, don kada in sa gini akan harshashi wani. 21 Kamar yadda yake

15 Yanzu mu da muke da karfi ya kamata mu dau nauyi raunana, kuma bai dace mu nuna son kai ba. 2 Bari kowannenmu ya

a rubuce."Wadanda ba a taba fada wa labarinsa Ubangiji. **9** Ku gai da Urbanas abokin aikinmu ba, su gane. Wadanda ba su taba jin labarinsa cikin Almasihu, da Istakis kaunataccena. **10** Ku ba su fahimta." **22** Saboda an hana ni zuwa gai da Abalis amintacce cikin Almasihu. Ku gai wurin ku a lokatai da dama. **23** Amma yanzu da wadanda su ke gidan Aristobulus. **11** Ku gai bani da sauran wani wuri a lardin nan, kuma da Hirudiya, dan'uwa na, da wadanda ke gidan cikin shekaru masu yawa ina da marmarin in zo Narkissa, wadanda ke cikin Ubangiji. **12** Ku gai wurin ku. **24** Duk lokacin da zan tafi Asbaniya da Tarafina da Tarafusa, masu aikin Ubangiji. ina begen ganin ku yayin wucewa, don ku raka **13** Ku gai da Barsisa kaunatacciya, wadda ta yi ni bayan na ji dadin zama da ku na dan lokaci. aikin Ubangiji da yawa. Ku gai da Rufas zababbe **25** Amma yanzu ina tafiya Urushalima don in yi cikin Ubangiji da mamarsa da ni. **14** Ku gai da wa tsarkaka hidima. **26** Domin abin farinciki Asinkiritas da Filiguna da Hamis da Baturobas ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su yi da Hamisu da kuma yan'uwa da ke tare da bayarwa domin gajiyayyu masu bada gaskiya su. **15** Ku gai da Filolugus da Yuliya da Niriyas wadanda suke a Urushalima. **27** Suna jin dadi da yan'uwansa, da Ulumfas da kuma dukan domin hakika kamar bashi ne a kansu. Domin tsarkaka da ke tare su. **16** Ku gaggai da juna da Al'ummai sun yi tarayya da su cikin ayyukan tsatsarkar sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma su na gaishe ku. **17** Yanzu ina rokon ku, yan'wa, taimake su da abubuwa. **28** Domin lokacin da ku yi tunani fa game da masu kawo rabuwa da na gama basu kudin, zan zo gareku a hanyata tuntube. Sabarin koyarwar da ku ka koya. Ku ta zuwa Asbaniya. **29** Na san cewa lokacin da yi nesa da su. **18** Domin irin mutanen nan ba na zo gareku, zan zo da cikakkun albarku na sa bauta wa Ubangiji Yesu, sai dai tumbinsu. Almasihu. **30** Yanzu ina rokonku, yan'uwa, ta Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar marasa wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Ruhu laifi. **19** Domin rayuwar biyayyarku takai ga Mai Tsarki, ku yi ta fama tare da ni a cikin kunnen kowa, na yi farin ciki da ku, amma yin addu'o, inku ga Allah saboda ni. **31** Kuyi ina so ku zama da hikima game da abin ya haka saboda in tsira daga wadanda suke masu ke mai kyau, ku zama marasa laifi ga abin da biyayya ga Yahudiya, domin kuma hidimatka ke na mugunta. **20** Allah na salama zai sa ku saboda Urushalima ta zama karbabbiya. **32** Ku tattake Shaidan da sauri kalkashin sawayen yi addu'a cewa in zo wurinku da farinciki ta ku. Alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu ya wurin nufin Allah, cewa tare da ni da ku, mu kasance tare da ku. **21** Timoti abokin aikina, sami hutu. **33** Allah na salama ya kasance tare yana gaishe ku, haka Lukiyas da Yason da Susibataras da kuma yan'uwana. **22** Ni Tartyias wanda ya rubuta wasikan nan, na gaisheku cikin Ubangiji. **23** Gayus mai masaukina da kuma dukan Ikilisiya, suna gaishe ku. Arastas ma'ajin birni na gaishe ku, da Kwartus dan'wanmu. **24** Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku dukka. Amin. **25** Yanzu ga wanda ke da Ikon karfafa ku bisa ga bisharata da wa'azin Yesu Almasihu, wanda ta gare shi ne aka bayyana asiran nan da suke boye tun da dadewa, (aiōnios g166) **26** amma yanzu sanannune ta wurin litattafan Annabawa bisa umarnin Allah madauwami, domin biyayyar bangaskiya cikin Al'ummai dukka. (aiōnios g166) **27** Ga Allah mai hikima kadai, ta wurin Yesu Almasihu daukaka ta tabbata har abada. Amin. (aiōn g165)

16 Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarnu, wanda take hidima a Ikilisiya dake cikin Kankiriya. **2** Domin ku karbe ta cikin Ubangij. A hanyar da ta dace ga masu bada gaskiya, ku tsaya tare da ita cikin kowacce bukata. Domin ita da kanta ta zama da taimako ga masu yawa, har da ni ma. **3** Ku gai da Bilkisu da Akila abokan aiki cikin Yesu Almasihu. **4** Wadanda sabo da ni suka sadaukar da ransu. Ina godiya garesu, ba ni kadai ba, amma kuma da dukan Ikilisiyoyin Al'mmai. **5** Gaida Ikilisiya da ke gidansu. Ku gai da Abainitas kaunataccena. Wanda shi ya fara bada gaskiya ga Almasihu a Asiya. **6** Ku gai da Maryamu, wadda ta yi maku aiki tukuru. **7** Ku gai da Andaranikas da Yuniyas, yan'uwana da abokan kurkukuna. Su sanannu ne cikin manzani, wadanda suke cikin Almasihu kafin ni. **8** Ku gai da Amfiliyas kaunatace na cikin

1 Korintiyawa

1 Bulus, kirayayye daga Almasihu Yesu don zama manzo ta wurin nufin Allah, da dan'wanmu Sastanisu, **2** zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke korinti, zuwa ga wadanda aka kebe su cikin Almasihu Yesu, wadanda aka kira domin su zama al'umma maitsarki. Muna kuma rubuta wa dukan masu kira bisa sunan Ubangjinmu Yesu Almasihu a ko'ina, wato Ubangjinsu da Ubangjinmu kuma. **3** Bari alheri da salama su zo gare ku daga Allah Ubanmu da Ubangi Yesu Almasihu. **4** Kodayaushe ina gode wa Allahna domin ku, saboda alherin Allah da Almasihu Yesu ya yi maku. **5** Ya ba ku arziki ta kowace hanya, cikin dukkan magana da dukkan ilimi. **6** Kamar yadda shaida game da Almasihu ta tabbata gaskiya a tsakaninku. **7** Saboda haka baku rasa wata baiwa ta ruhaniya ba yayinda kuke marmarin jiran bayyanuwar Ubangjinmu Yesu Almasihu. **8** Zai kuma karfafa ku zuwa karshe, saboda ku zama marasa aibi a ranar Ubangjinmu Yesu Almasihu. **9** Allah mai aminci ne shi wanda ya kira ku zuwa zumunta ta Dansa, Yesu Almasihu Ubangijimu. **10** Ina rokon ku, yan'uwa, cikin sunan Ubangjinmu Yesu Almasihu, ku yarda da juna, kada tsattsaguwa ta kasance tsakanin ku. Ina rokon ku ku zama da zuciya daya da kuma nufi daya. **11** Gama mutanen gidan Kulowi sun kawo kara cewa akwai tsattsaguwa a cikin ku. **12** Ina nufin: kowannen ku na cewa, "Ina bayan Bulus," ko "Ina bayan Afollos," ko "Ina bayan Kefas," ko "Ina bayan Almasihu." **13** Almasihu a rarrabe yake? An gicciye Bulus domin ku? Ko an yi maku baftisma a cikin sunan Bulus? **14** Na godewa Allah domin ban yi wa wanin ku baftisma ba, sai dai Kirisfus da Gayus. **15** Na yi wannan saboda kada wani ya ce an yi maku baftisma a cikin sunana. **16** (Na kuma yi wa iyalin gidan Sitifanas baftisma. Banda haka, ban sani ko na yi wa wani baftisma ba.) **17** Gama Almasihu bai aiko ni domin yin baftisma ba, amma domin yin wa'azin bishara. Bai aiko ni domin in yi wa'azi da kalmomin hikimar mutum ba, saboda kada giciyen Almasihu ya rasa ikonsa. **18** Gama wa'azin gicciye wauta ne ga wadanda su ke mutuwa. Amma cikin wadanda Allah ke keto, ikon Allah ne. **19** Gama a rubuce yake, "Zan watsar da hikimar masu hikima. Zan dode fahimtar masu basira." **20** Ina

mai hikima? Ina masani? Ina mai muhawara na duniyan nan? Allah bai juya hikimar dunia zuwa wauta ba? (aiōn g165) **21** Tunda dunia cikin hikimarta bata san Allah ba, ya gamshi Allah ta wurin wautar wa'azi ya ceci masu bada gaskiya. **22** Gama Yahudawa suna bidar al'ajibai, Helinawa kuma suna neman hikima. **23** Amma muna wa'azin Almasihu gicciyayye, dutsen tuntube ga yahudawa da kuma wauta ga Helinawa. **24** Amma ga wadanda Allah ya kira, Yahudawa da Helinawa, muna wa'azin Almasihu a matsayin iko da kuma hikimar Allah. **25** Gama wautar Allah tafi mutane hikima, kuma rashin karfin Allah yafi mutane karfi. **26** Dubi kiranku, yan'uwa. Ba dukkan ku ke da hikima a ma'auniin mutane ba. Ba dukkan ku ke da iko ba. Ba dukkan ku ke da haifuwa ta sarauta ba. **27** Amma Allah ya zabi abubuwana da suke wofi na duniya domin ya kunyatar da masu hikima. Allah ya zabi abin da ke marar karfi a duniya domin ya kunyatar da abinda ke mai karfi. **28** Allah ya zabi abinda ke marar daraja da kuma renanne a duniya. Ya ma zabi abubuwana da ake dauka ba komai ba, domin ya wofinta abubuwana da ake dauka masu daraja. **29** Ya yi wannan ne domin kada wani ya sami dalilin fahariya a gabansa. **30** Domin abinda Allah ya yi, yanzu kuna cikin Almasihu Yesu, wanda ya zamar mana hikima daga Allah. Ya zama adalcinmu, da tsarkinmu da fansarmu. **31** A sakamakon haka, kamar yadda nassi ya ce, "Bari mai yin fahariya, ya yi fahariya cikin Ubangiji."

2 Lokacin da na zo wurin ku, yan'uwa, ban zo da gwanintar magana ko hikima ba yayinda na yi shelar boyayyun bayanai game da Allah [a yayinda na bada shaida game da Allah]. **2** Domin na kudura a zuciyata kada in san komai lokacin da nake tare da ku, sai dai Yesu Almasihu, gicciyayye. **3** Ina tare da ku cikin kasawa, da tsoro, da fargaba mai yawa. **4** Kuma sakona da shelata basu tare da kalmomin hikima masu daukar hankali. Maimakon haka, sun zo da bayyanuwar Ruhu da iko, **5** saboda kada bangaskiyarku ta zama cikin hikimar mutane, amma cikin ikon Allah. **6** Yanzu muna maganar hikima ga wadanda suka ginu, amma ba hikima ta duniyan nan ba, ko ta masu mulkin wannan zamani, wadanda suke shudewa. (aiōn g165) **7** Maimakon haka, muna maganar hikimar Allah ta boyayyar gaskiya, boyayyar hikima da Allah

ya kaddara kafin zamanin daukakarmu. (aiōn g165) 8 Babu wani mai mulki na zamanin nan da ya san wannan hikimar, domin inda sun gane ta a wangan lokacin, da basu gicciye Ubangijin daukaka ba. (aiōn g165) 9 Amma kamar yadda yake a rubuce, "Abubuhan da babu idon da ya gani, babu kunnen da ya ji, babu zuciyar shirya wa wadanda suke kaunarsa. 10 Wadannan ne abubuhan da Allah ya bayyana mana ta wurin Ruhu. Gama Ruhu yana bincika komai, har ma abubuwa masu surfi na Allah. 11 Gama wanene ya san tunanin mutum, sai dai ko ruhun tattaka, 12 Ba mu karbi ruhu na duniya koya da mu. Ruhu yana fassara kalmomi na ruhaniya da hikima ta ruhaniya. 14 Mutum marar ruhaniya ba ya karbar abubuhan da suke daga Ruhun Allah, gama wauta suke a gareshi. Ba zai iya sanin su ba domin Ruhu ne yake bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya Almasihu.

mai banruwan, duk daya suke, kuma kowannen su zai sami nasa lada, gwargwadon aikinsa. 9 Gama mu abokan aiki ne na Allah. Ku gonar Allah ne, ginin Allah kuma. 10 Bisa ga alherin Allah da aka bani a matsayin gwanin magini, na kafa harsashi, wani kuma yana dora gini a kai. Sai dai kowane mutum, ya lura da yadda yake dora ginin. 11 Gama ba wanda ke iya kafa wani harsashin daban da wanda aka rigaya aka kafa, wato, Yesu Almasihu. 12 Yanzu fa in wani ya nan zata tonshi. Gama za a bayyana shi cikin wuta. Wutar kuwa zata gwada ingancin aikin da Ruhun Allah. 13 Muna maganar wadannan abubuwa da kalmomin da hikimar da mutum baza ta iya koyarwa ba, amma wadanda Ruhu ke koyar da mu. Ruhu yana fassara kalmomi za iya sanin su ba domin Ruhu ne yake bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya Almasihu.

14 Mutum marar ruhaniya ba ya karbar abubuhan da suke daga Ruhun Allah, gama wauta suke a gareshi. Ba zai iya sanin su ba domin Ruhu ne yake bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya Almasihu.

16 "Wa zai iya sanin zuciyar Ubangiji, da zai iya ba shi umarni?" Amma mu muna da lamiri irin na Almasihu.

3 Amma ni, yan'uwa, ba zan iya magana da ku kamar mutane masu ruhaniya ba, amma kamar mutane masu jiki, kamar jarirai cikin Almasihu. 2 Na shayar da ku da Madara ba da nama ba, don baku isa cin nama ba, kuma ko yanzu ma baku isa ba. 3 Gama har yanzu ku masu jiki ne. Muddin akwai kishi da jayayya a tsakaninku, ashe, ku ba masu jiki ba ne, kuma kuna tafiya bisa magwajin mutane? 4 Domin in wani ya ce, "Ina bayan Bulus," wani kuma ya ce, "Ina bayan Afollos," ashe, ba zaman mutuntaka kuke yi ba? 5 To wanene Afollos? Wanene kuma Bulus? Bayi ne wadanda kuka bada gaskiya ta wurin su, kowannen su kuwa Allah ya bashi ayyuka. 6 Ni nayi shuka, Afollos yayi banruwa, amma Allah ne ya sa girma. 7 Don haka, da mai shukar da mai banruwan, ba komi bane. Amma Allah ne mai sa girman. 8 Da mai shukar, da

da Afолос domin ku, yadda ta wurin mu za **5** Mun ji cewa akwai lalata mai kazanta a cikin ku koyi ma'anar maganar nan cewa, "kada ku zarce abin da aka rubuta." Ya zama haka domin cikin al'ummai. Labarin da na samu shine, wani kada waninku ya kumbura yana nuna fifiko ga daga cikin ku yana kwana da matar mahaifinsa. wani akan wani. **7** Gama wa yaga bambanci **2** Kuma kuna fahariya sosai! Ba bakinciki ya tsakanin ku da wasu? Me kuke da shi da ba kamata ku yi ba? Shi wanda ya yi haka, dole a kyauta kuka karba ba? Idan kyauta kuka karba, fitar da shi daga cikin ku. **3** Gama Kodashike ba don me kuke fahariya kamar ba haka ba ne? ni tare da ku cikin jiki, amma ina tare daku a **8** Kun rigaya kun sami dukkan abubowan da ruhu, na rigaya na hukunta wanda yayi wannan, kuke bukata! Kun rigaya kun zama mawadata! tamkar ina wurin. **4** Lokacin da ku ka taru a Kun rigaya kun fara mulki- kuma ba tare da cikin sunan Ubangijinmu Yesu, ruhuna yana mu ba! Hakika, marmarina shine ku yi mulki, nan tare da ku cikin ikon Ubangiji Yesu, na domin mu yi mulki tare da ku. **9** A tunanina, mu rigaya na hukunta wannan mutum. **5** Na yi manzanni, Allah ya sa mu a jerin karshe kamar haka ne domin in mika wannan mutum ga mutanen da aka zartar wa hukuncin mutuwa. Shaidan domin a hallaka jikin, don ruhunsa Mun zama abin kallo ga duniya, ga mala'iku, ya tsira a ranar Ubangiji. **6** Fahariyarku bata ga mutane kuma. **10** Mun zama marasa wayo yi kyau ba. Ko baku sani ba yisti dan kadan ya sabili da Almasihu, amma ku masu hikima ne kan bata dukan dunkule? **7** Ku tsarkake kan a cikin Almasihu. Mu raunana ne, amma ku ku daga tsohon yisti domin ku zama sabon masu karfi ne. Ana ganin mu marasa daraja, dunkule, wato gurasar da ba ta da yisti. Gama ku kuwa masu daraja. **11** Har zuwa wannan an yi hadayar Almsihu, dan ragonmu na idi. **8** sa'a, muna masu yunwa da kishi, marasa tufafi Don haka, bari mu yi idinmu ba da tsohon yisti masu kyau, mun sha kazamin duka, kuma mun ba, wato yisti irin na rashin tabi'a da mugunta. zama marasa gidaje. **12** Mun yi fama sosai, Maimakon haka, bari muyi bukin idi da gurasa muna aiki da hanuwanmu. Sa'adda an aibata marar yisti ta aminci da gaskiya. **9** Na rubuta mu, muna sa albarka. Sa'adda an tsananta maku a cikin wasikata cewa kada ku yi hudda mana, muna jurewa. **13** Sa'adda an zage mu, da fasikan mutane. **10** Ba ina nufin fasikan muna magana da nasih. Mun zama, kuma har mutane na wannan duniya ba, ko masu zari, ko yanzu an dauke mu a matsayin kayan shara na 'yan'damfara, ko masu bautar gumaka, tunda duniya da abubuwa mafi kazamta duka. **14** Ban kafin ku rabu da su sai kun bar wannan duniya. rubuta wadannan abubuwa domin in kunya **11** Amma yanzu ina rubuta maku cewa kada ku ba, amma domin in yi maku gyara kamar ku yi hudda da duk wanda ake kira dan'uwa kaunatattun yayana. **15** Ko da kuna da masu amma yana zama cikin fasikanci, ko zari, ko riko dubu goma a cikin Almasihu, ba ku da bautar gumaka, ko in shi mai ashar ne, ko ubanni da yawa. Gama ni na zama ubanku cikin mashayi, ko dan'damfara. Kada ko abinci ku Almasihu Yesu ta wurin bishara. **16** Don haka, ci da irin wannan mutum. **12** Domin ta yaya ina kira gare ku da ku zama masu koyi da ni. **17** zan iya shar'anta wadanda ba 'yan Ikklesiya Shiyasa na aiko Timoti wurin ku, kaunatacce da ba? Maimakon haka, ba ku ne zaku shar'anta amintaccen dana cikin Ubangiji. Zai tunashe ku wadanda ke cikin ikilisiya ba? **13** Amma Allah ke hanyoyina cikin Almasihu, kamar yadda nake shar'anta wadanda ke waje. "Ku fitar da mugun koyer da su ko'ina da kowace ikilisiya. **18** Amma mutumin daga cikin ku."

yanzu, wadansun ku sun zama masu fahariya, suna yin kamar ba zan zo wurinku ba. **19** Amma zan zo gare ku ba da dadewa ba, idan Ubangiji ya nufa. Sannan zan san fiye da maganar masu fahariya, amma kuma zan ga ikonsu. **20** Gama Mulkin Allah ba magana kadai ya kunsa ba, amma ya kunshi iko. **21** Me kuke so? In zo wurin ku da sanda ne ko kuwa da kauna da ruhun nasih?

6 Idan wani a cikin ku yana jayayya da wani, to sai ya tafi kotu gaban alkali marar bada gaskiya, a maimakon gaban masu bi? **2** Ko ba ku sani ba, masubi ne za su yiwa duniya shari'a? Kuma idan ku za ku yi wa duniya shari'a, sai ku kasa sasanta al'amura marasa mahimmanci? **3** Baku sani ba mu za mu yiwa mala'iku shari'a? Balle shari'ar al'amuran wannan rai? **4** Idan kuna shar'anta al'amuran yau da kullum, don

me ku ke kai irin wadannan matsaloli gaban yawa, ya kamata kowane mutum ya kasance wadanda ba 'yan ikilisiya ba? **5** Na fadi wannan da matarsa, kowace mace kuma ta kasance da domin ku kunyata. Babu wani mai hikima a mijinta. **3** Kowanne maigidanci ya ba matarsa cikin ku ko daya da zai iya sasanta gardama hakin ta, kuma kowace mace ta ba maigidan ta a tsakanin 'yan'uwa? **6** Amma kamar yadda hakinsa na saduwa da juna. **4** Matan ba ta da yake, mai bi ya na kai karar mai bi a kotu, kuma iko akan jikin ta amma maigidan ne. Haka ma, a gaban mai shari'a wanda ba mai bi ba! **7** maigidan bashi da iko akan jikinsa amma matar Kasancewar rashin jituwa a tsakanin Kirista ce. **5** Kada ku hana wa junanku saduwa, sai dai na nuna cewa kun rigaya kun gaza. Don me ba da yardar junanku domin wani dan lokaci. Kuyi za ka shanye laifi ba? Don me ba za ka yarda haka domin ku bada kanku ga addu'a. Daganan a kware ka ba? **8** Amma kun yi wa wadansu sai ku sake saduwa, domin kada Shaidan ya laifi kun kuma cutar su, su kuwa 'yan'uwanku jarabce ku saboda rashin kamun kanku. **6** ne! **9** Ba ku sani ba marasa adalci ba za su gaji Amma ina fada maku wadannan abubuwa ne a Mulkin Allah ba? Kada ku gaskata karya. Da matsayin nuni, ba a matsayin umurni ba. **7** Na fasikai, da masu bautar gumaka, da mazinata, so da kowa da kowa kamar ni yake. Amma kowa da karuwai maza, da masu ludu, **10** da barayi, na da baiwarsa daga wurin Allah. Wani na da da masu zari, da mashaya, da masu zage-zage, irin wannan baiwar, wani kuma waccan. **8** Ga da 'yan damfara - ba waninsu da zai gaji Mulkin marasa aure da gwamraye, Ina cewa, yana da Allah. **11** Kuma da haka wadansu a cikinku suke, kyau a garesu su zauna ba aure, kamar yadda amma an tsarkake ku, an mikka ku ga Allah, niki. **9** Amma idan baza su iya kame kansu ba, an maida tsayuwar ku dai-dai a gaban Allah a ya kamata su yi aure. Gama yafi masu kyau su cikin sunan Ubangji Yesu Almasihu, kuma ta yi aure da su kuna da sha'awa. **10** Ga masu aure wurin Ruhun Allahnmu. **12** Dukkan abu halal kwa, ina bada wannan umarni- ba ni ba, amma ne a gare ni", amma ba kowanne abu ne mai Ubangiji: "Kada mace ta rabu da mijinta." **11** amfani ba. "Dukan abu halal ne a gare ni," Amma idan har ta rabu da mijinta, sai ta zauna amma ba zan yarda wani abu ya mallake ni ba. ba aure ko kuma ta shirya da shi. Haka kuma **13** "Abinci don ciki ne, kuma ciki don abinci "Kada miji ya saki matarsa." **12** Amma ga sauran ne", amma Allah za ya kawar da su duka. Ba ina cewa-Ni, ba Ubangiji ba-idan wani dan'uwa a yi jiki saboda fasikanci ba. Maimakon haka, yana da mata wadda ba mai bi ba, kuma idan ta jiki don Ubangiji ne, kuma Ubangiji zai yi wa yarda ta zauna da shi, to kada ya sake ta. **13** jiki tanaji. **14** Allah ya tada Ubangiji, kuma za Idan kuwa mace tana da miji marar bi, idan ya ya tashe mu ta wurin ikonsa. **15** Ba ku sani ba yarda ya zauna tare da ita, to kada ta kashe jikunanku gabobi ne na Almasihu? Na dauki aure da shi. **14** Gama miji marar bada gaskiya ya gabobin Almasihu in hada su da karuwa? Allah zama kebabbe saboda matarsa, sannan mata ya sawwake! **16** Ko baku sani ba dukan wanda marar bada gaskiya ta zama kebbiya saboda yake hade da karuwa, ya zama jiki daya da mijinta mai bi. In ba haka ba 'ya'yanku za su ita kenan? **17** Kamar yadda Littafi ya fadi, "Su zama marasa tsarki, amma a zahiri su kebabbu biyun za su zama nama daya." Amma wanda ne. **15** Amma idan abokin aure marar bi ya fita, yake hade da Ubangiji ya zama ruhu daya da shi a bar shi ya tafi. A irin wannan hali, dan'uwa kenan. **18** Ku gujewa fasikanci! Kowane zunubi ko 'yar'uwa ba a daure suke ga alkawarinba. mutum yake aikatawa a waje da jikinsa yake, Allah ya kira mu da mu zauna cikin salama. **16** amma mutum mai fasikanci yana zunubi gaba Yaya kika sani, ke mace, ko za ki ceci mijinki? da jikinsa. **19** Ba ku sani ba jikinku haikal ne na ko yaya ka sani, kai miji, ko za ka ceci matarka? Ruhu Mai-tsarki, wanda yake zaune a cikinku, **17** Bari dai kowa ya yi rayuwar da Ubangiji wanda ku ka samu daga wurin Allah? Ba ku sani ya aiyana masa, kamar yadda Allah ya kirawo ba cewa ku ba na kanku ba ne? **20** An saye ku da shi. Wannan ce ka'idata a dukkan ikilisiyu. tsada. Don haka, ku daukaka Allah da jikin ku. **18** Mutum na da kaciya sa'adda aka kira shi ga bada gaskiya? Kada yayi kokarin bayyana kamar marar kaciya. Mutum ba shi da kaciya sa'adda aka kira ga bangaskiya? To kada ya bidi kaciya. **19** Gama kaciya ko rashin kaciya ba

7 Game da abubuwan da kuka rubuto: "Yayi kyuwa ga mutum kada ya taba mace." **2** Amma Saboda jarabobi na ayyukan fasikanci masu

shine mahimmin abu ba. Mahimmin abu shine zunubi yake yi ba. Sai suyi aure. **37** Amma idan biyayya da dokokin Allah. **20** Kowa ya tsaya ya tsaya da karfi a zuciyarsa, idan baya shan cikin kiran da yake lokacin da Allah ya kira shi wani matsu kuma yana iya kame kansa, har ya ga bada gaskiya. **21** Kai bawa ne lokacin da Allah kudurta a zuciyarsa yayi haka, wato ya kiyaye ya kirawo ka? Kada ka damu da haka. Amma budurwarsa da yake tashi, to hakan ya yi daidai. idan kana da zarafin samun 'yanci, ka yi haka. **38** Don haka, shi wanda ya auri budurwarsa yayi **22** Domin wanda Ubangiji ya kira shi lokacin daidai, sannan shi wanda ya zabi yaki yin aure da yake bawa, shi 'yantacce ne na Ubangiji. yafi yin daidai. **39** Mace tana a daure ga mijinta Hakanan kuma, wanda shike 'yantacce lokacin a duk tsawon rayuwarsa. Amma idan mijin ya da aka kira shi ga bada gaskiya, Bawan Almasihu mutu, tana da 'yanci ta auri duk wanda take ne. **23** An saye ku da tsada, donhaka kada ku so ta aura, amma a cikin Ubangiji. **40** Amma a zama bayin mutane. **24** Yan'uwa, a kowace irin ganina, za ta fi farinciki idan za ta zauna yadda rayuwa kowannermu ke ciki lokacin da aka kira take. Kuma ina tunanin ni ma ina da Ruhun mu ga bada gaskiya, bari mu tsaya a haka. **25** Allah.

Game da wadanda basu taba aure ba, ba ni da wani umarni daga wurin Ubangiji. Amma ina bada ra'ayina kamar mutum wanda, ta wurin jinkan Allah, yake yardajje. **26** Don haka, Ina ganin saboda yamutsin dake tafe ba da jimawa ba, ya yi kyau mutum ya zauna yadda yake. **27** Kana daure da mace? Kada ka nemi 'yanci daga gare ta. Baka daure da mace? Kada ka nemi auren mace. **28** Amma idan ka yi aure, ba ka yi zunubi ba. Kuma idan mace marar aure ta yi aure, bata yi zunubi ba. Saidai su wadanda suka yi aure za sha wahalhalu iri-iri a yayinda suke raye, kuma ina so in raba ku da su. **29** Amma wannan niye fadi ya'nuwa: lokaci ya kure. Daga yanzu, bari wadanda suke da mata suyi rayuwa kamar basu da su. **30** Masu kuka su zama kamar marasa kuka, masu farinciki kamar marasa farinciki, masu sayen abubuwa kamar marasa komai. **31** Wadanda suke harka da duniya kamar ba su harka da ita, domin ka'idar duniyan nan tana kawowa ga karshe. **32** Ina so ku kubuta daga damuwa mai yawa. Mutum marar aure yana tunani akan al'amuran Ubangiji, yadda zai gamshe shi. **33** Amma mai aure yana tunani akan al'amuran duniya, yadda za ya gamshi matarsa, **34** hankalinsa ya rabu. Mace marar aure ko budurwa tana tunanin al'amuran Ubangiji, yadda za ta kebe kanta a jiki da ruhu. Amma mace mai aure tana tunanin al'amuran duniya, yadda za ta gamshi mijinta. **35** Ina fadar wannan domin amfaninku ne, ba domin in takura ku ba. Na fadi wannan domin abinda ke daidai, yadda zaku bi Ubangiji ba tare da hankalinku ya rabu ba. **36** Amma idan wani yana tunani da cewa baya yin abinda ya dace ga budurwarsa- idan ta wuce shekarun aure, kuma hakan ya zama dole- sai yayi abinda yake so. Ba

8 Game da abinci da aka yiwa gumakai hadaya: Mun sani cewa, "Dukanmu muna da ilimi." Ilimi ya kan kawo takama, amma kauna tana ginawa. **2** Idan wani yana tunanin ya san wani abu, wannan mutumin bai rigaya ya san abinda ya kamata ya sani ba. **3** Amma idan wani yana kaunar Allah, to ya san da wannan mutum. **4** Game da abincin da aka yiwa gumakai hadaya: Mun san cewa, "Gunki a duniyan nan ba wani abu bane," kuma cewa" Babu wani Allah sai guda daya." **5** To wata kila ma a ce wadanda ake kira alloli sun kasance, ko a cikin sama ko duniya, kamar yadda akwai wadanda ake ce dasu "alloli dabam dabam a duniya ko a sama," kamar yadda akwai "alloli da iyayengiji" da yawa. **6** "Amma a wurin mu, Allah daya ne, Uban dukan duniya, daga wurinsa aka halita dukan abu, domin sa muke rayuwa, Ubangiji Yesu Almasihu daya, wanda ta wurin sa kome ya kasance, mu kuma daga wurinsa muke." **7** Amma ba kowa ke da wannan ilimi ba. Shi ya sa tun da, wadan su na bauta wa gunki, kuma suna cin wannan abincin kamar abin da aka mika wa gunki. Lamirin su ya kazantu sabo da yana da rauni. **8** Amma ba abinci ke bamu tagomashi a wurin Allah ba. Ko mun ci, bamu kara karbuwan mu ba, ko ba mu ci ba, ba mu rage karbuwan mu ba. **9** Amma, ka yi hatara kada 'yancin ka ya zama sanadiyar tuntuben wani mai rarraunar bangaskiya. **10** Anar misali, idan wani mai rarraunar lamiri ya hango ka mai ilimi, kana cin abincin da aka mika wa gunki, ai ba ka bashi kwarin gwiwa kenan yaci abincin da aka mika wa gunki ba? **11** Sabili da ganewar ka akan yanayin gumaka, dan'uwa rarrauna wanda Yesu ya mutu domin sa ya hallaka. **12** Saboda

haka, idan ka saba wa 'yan'uwa masu raunin a lamiri, ka yi zunubi a gaban Almasihu. **13** Idan abinci zai sa dan'uwa na yayi tuntube, zan huta cin nama, domin kada in jowo wa 'yan'uwa na faduwa. (aiōn g165)

9 Ni ba yantacce bane? Ni ba Manzo ba ne?

Ban ga Ubangjinmu Yesu ba? ba ku ne aikin hannuna cikin Ubangiji ba? **2** Idan ni ba Manzo ba ne ga wadansu, hakika ni Manzo ne a gare ku. Ai kune shedar manzanci na cikin Ubangiji. **3** Ga kariya ta zuwa masu zargi na, **4** Ba mu da 'yanci mu ci mu sha? **5** Ba mu da 'yanci mu dauki mace mai bada gaskiya kamar sauran manzanni da Kefas da 'yan'uwani Ubangiji? **6** ko ni da Barnabas ne kawai muka cancanci aiki? **7** Wake aikin soja daga aljihunsa? Wake shuka gonar inabi haya ci daga 'ya'yan ta ba? Ko kuwa wake kiwon tumaki ba ya shan madarasu? **8** Ina wannan zance da ikon mutum ne? Doka bata fadi haka ba? **9** Gama a rubuce yake a attaura ta Musa cewa, Takarkari mai tattake hatsi kada a sa masa takunkumi. Amma shanu ne Ubangiji ke zance a kai? **10** Ba don mu yake magana ba? An rubuta domin mu ne. Domin wanda yake noma, yayi cikin bege. mai tattake hatsi kuma yayi da begen samu. **11** Idan mun yi shuka ta ruhaniya rayuwarku, mai wuya ne mu girbi kayan ku na jiki? **12** Idan wadansu sun mori wannan 'yanci a gurin ku, ba mu fi su cancanta ba? duk da haka bamu yi amfani da wannan 'yancin ba, maimakon haka, mun yi jimriya da duk abin da zaya hana bisharar Yesu Almasihu. **13** Baku sani ba masu bauta a haikal suna samun abincinsu ne daga haikal?

Baku sani ba masu bauta a bagadi, suna da rabo daga abin da ake kawowa kan bagadin? **14** Haka kuma Ubangiji ya umarta masu aikin bishara zasu ci abincinsu ta hanyar bishara. **15** Amma ban yi amfani da wannan 'yanci ba, ba kuma ina rubuta maku domin ayi mani wani abu bane, na gwanmace in mutu maimakon wani ya hana ni wannan fahariya. **16** Ko nayi shelar bishara, ba ni da dalilin fahariya domin ya zama dole in yi. Kaito na idan ban yi shelar bishara ba **17** Idan na yi hidimar nan da yardar zuciyata, ina da sakamako, idan kuma ba da yaddar zuciyata ba, harwa yau akwai nauwaya akai na. **18** To menene sakamako na? shi ne in yi the 'yanci na cikin bishara ba **19** Ko da shike ni

'yantacce ne ga duka, amma na mai da kaina bawan kowa domin in ribato masu yawa, **20** Ga yahudawa, na zama bayahude, domin in ribato yahudawa, ga wadanda ke karkashin shari'a, na maishe kaina kamarsu, domin in ribato wadanda ke karkashinta. Na aikata wannan ko da shike bana karkashin shari'a **21** Ga wadanda basu karkashin shari'a, na maishe kaina kamar su. Ko da shike ban rabu da shari'ar Allah ba. Amma ina karkashin dokar Almasihu. Na yi haka ne domin in ribato wadanda ba sa karkashin shari'a. **22** Ga marasa karfi, na maishe kaina kamar marar karfi, domin in ribato raunana. Na mai da kaina dukan abu ga dukan mutane domin in sami zarafin da zan ribato wadansu zuwa ceto. **23** Ina dukan abu sabili da bishara, domin kuma in sami albarkar da ke cikinta **24** Baku sani ba mutane da dama suna shiga tsere amma daya neke karbar sakamakon, saboda haka ku yi tsere domin ku karbi sakamako. **25** Dan wasa yana motsa jiki da kame kansa. Yana yi saboda ya karbi wannan sakamako mai lalacewa, amma munu tsere domin mu karbi sakamako marar lalacewa. **26** Saboda haka ba na tsere ko fada haka nan kamar mai bugun iska. **27** Amma ina matse jiki na in maishe shi bawa, kada bayan na yi wa wadansu wa'azi ni kuma a karshe a fitar da ni.

10 Ina son ku sani, 'yan'uwa, cewa ubaninmu duka suna karkashin gajimurai kuma sun bi ta cikin teku. **2** Dukansu an yi masu baftisma cikin gajimurai da kuma teku, **3** kuma dukansu sun ci abincin ruhaniya iri daya. **4** Dukansu sun sha abin sha na ruhaniya iri daya. Gama sun sha daga wani dutsen ruhaniya da ya bisu, kuma wannan dutsen Almasihu ne. **5** Amma Ubangiji bai ji dadin yawancinsu ba, saboda haka gawawakin su suka bazu a jeji. **6** Wadan nan al'amura, an rubuta mana su domin muiyi koyi da su, kada mu yi sha'awar miyagun ayyuka kamar yadda suka yi. **7** Kada ku zama masu bautar gumaka kamar yadda wadansu su suka yi. Wannan kamar yadda aka rubuta ne, "Mutenan sukan zauna su ci su sha kuma su tashi suyi wasa." **8** Kada mu shiga zina da faskanci kamar yadda yawancin su suka yi, a rana guda mutane dubu ashirin da uku suka mutu. **9** Kada mu gwada Almasihu kamar yadda shelar bishara kyauta, da haka ba zan yi amfani yawancinsu suka yi, macizai suka yi ta kashe su. **10** kada kuma ku zama masu gunaguni kamar

yadda suka yi, suka yi ta mutuwa a hannun malaikan mutuwa. **11** Wadannan abubuwa sun faru dasu ne a matsayin misalai a garemu. An rubuta su domin gargadinmu - mu wadanda karshen zamanai yazo kanmu. (**aiōn g165**) **12** Helenawa, ko ikilisiyar Allah.

Babu gwajin da ya same ku wanda ba a saba da shi ba cikin dukan mutane. A maimako, Allah

mai aminci ne. Da ba zaya bari ku jarabtu ba fiye da iyawarku. Tare da gwajin zai tanadar da hanyar fita, domin ku iya jurewa. **14** Saboda haka ya kaunatattu na, ku guji bautar gumaka. **15** Ina magana da ku kamar masu surfin tunani, domin ku auna abin da ni ke fadi. **16** Kokon albarka da muke sa wa albarka, ba tarayya bane cikin jinin Almasihu? Gurasda da muke karyawa ba tarayya bane cikin jinkin Almasihu? **17** Domin akwai gurasa guda, mu da muke dayawa jiki daya ne. Dukanmu munci daga gurasa daya ne. **18** Dubi mutanen Isra'ila: ba wadanda ke cin hadayu ke da rabo a bagadi ba? **19** Me nake cewa? gunki wani abu ne? Ko kuma abincin da aka mika wa gunki hadaya wani abu ne? **20** Amma ina magana game da abubuwan da al'ummai suke hadaya, suna wa aljannu ne hadaya ba Allah ba. Ba na son kuyi tarayya da al'janu! **21** Ba zaku sha daga kokon Ubangiji ku kuma sha na Al'janu ba, ba za kuyi zumunta a teburin Ubangiji ku yi a na Al'janu ba. **22** Ko muna so mu sa Ubangiji kishi ne? Mun fi shi karfi ne? **23** "Komai dai dai ne," amma ba komai ke da amfani ba, "Komai dai dai ne," amma ba komai ke gina mutane ba. **24** Kada wani ya nemi abinda zaya amfane shi. A maimako, kowa ya nemi abinda zaya amfani makwabcinsa. **25** Kana iya cin duk abin da ake sayarwa a kasuwa, ba tare da tamboyoyin lamiri ba. **26** Gama "duniya da duk abin da ke cikin ta na Ubangiji ne." **27** Idan marar bangaskiya ya gayyace ka cin abinci, kana kuma da niyyar zuwa, ka je ka ci duk abinda aka kawo maka, ba tare da tamboyoyin lamiri ba. **28** Amma idan wani ya ce maka, "Wannan abinci an yi wa gumaka hadaya da shi ne" To kada ka ci. Wannan za ka yi ne saboda wanda ya shaida maka, da kuma lamiri (gama duniya da dukan abinda ke cikin ta na Ubangiji ne). **29** Ba ina nufin lamirin ka ba, amma lamirin wanda ya fada maka. Don me za a hukunta 'yanci na domin lamirin wani? **30** Idan na ci abincin tare da bada godiya, don

mi za a zage ni don abin da na bada godiya a kansa? **31** Saboda haka, ko kana ci ko kana shi, ka yi komai domin daukakar Allah. **32** Kada ka zama sanadiyyar tuntube, ga Yahudawa, ko karshen zamanai yazo kanmu. **33** Na yi kokari Saboda haka, bari duk wanda yake tunanin shi in farantawa dukan mutane rai cikin dukan tsayyaye ne, to yayi hattara kada ya fadi. **34** abubuwa. Ba riba nake nema wa kaina ba, amma Babu gwajin da ya same ku wanda ba a saba da domin kowa. Na yi wannan ne domin su sami shi ba cikin dukan mutane. A maimako, Allah ceto.

11 Ku yi koyi da ni, kamar yadda nake koyi da Almasihu. **2** Yanzu ina yaba maku ne, don kuna tunawa da ni cikin abu duka. Ina kuma yaba maku wajen bin al'adun da na ba ku daidai yadda na ba ku. **3** Amma fa ina son ku fahimta da cewa, shugaban kowane mutum Almasihu ne, shugaban kowace mace mutumin ne, shugaban Almasihu Allah ne. **4** Kuma duk mutumin da ya yi addu'a ko annabci kansa a rufe, ya wulakanta shugabansa. **5** Amma duk macec da ta yi addu'a ko annabci kanta a bude, ta wulakanta shugabanta. Gama yayi dai dai da idan tayi aski. **6** Gama idan mace ba zata rufe kanta ba, to ta yanke gashinta ya zama gajere. Idan abin kunya ne mace ta yanke gashinta ko ta aske kanta, bari ta rufe kanta. **7** Bai kamata na mijii ya rufe kansa ba, tun da yake shi siffa ne da daukakar Allah. Amma mace daukakar namiji ce. **8** Don kuwa namiji ba daga jikin mace yake ba. A maimako, matar daga jikin namiji take. **9** Ba a kuma halicci namiji don mace ba. A maimako, an halicci mace don namiji. **10** Shi ya sa mace za ta kasance da alamar iko a kanta, saboda mala'iku. **11** Duk da haka, a cikin Ubangiji, mace ba a rabe take da namiji ba, haka kuma namiji ba a rabe yake da mace ba. **12** Kamar yadda mace take daga namiji, haka ma namiji kuma haihuwar mace ne. Amma dukkan abubuwa daga Allah suke. **13** Ku hukunta da kanku: Daidai ne mace ta yi addu'a ga Allah kanta a bude? **14** Ashe, ko dabi'a bata nuna maku cewa abin kunya ne namiji, ya kasance da dogon gashi ba? **15** Ba dabi'a ta koya maku cewa idan mace tana da dogon gashi, daukakar ta ne ba? Gama domin rufewa aka yi mata baiwar gashin. **16** To idan wani yana da niyyaryin gardama game da wannan, mu dai bamu da wata al'adar, ikilisiyoyin Allah kuma haka. **17** Amma game da umarnin dake biye, ban yaba maku ba, taruwarku ba ta kirki ba ce, ta rashin gaskiya ce. **18** Farko dai sa'adda kuke, taron

ikklisiya, na ji har akwai rarrabuwa tsakaninku, Ruhun Allah da zai ce, "Yesu la'ananne ne." har na fara amincewa da maganar. **19** Dole ne a Babu kuma wanda zaya ce, "Yesu Ubangili ne," sami tsattsaguwa a tsakaninku, don a iya gane sai dai ta Ruhu Mai Tsarki. **4** Akwai bay bye wadanda suke amintattu a cikinku. **20** Domin, in iri iri, amma Ruhu daya ne. **5** Akwai hidimomi kun taru a wuri daya, ba jibin Ubangiji kuke ci iri iri, amma Ubangiji daya ne. **6** Akwai aikace ba! **21** Ya yin da kuke ci, kowa na cin abincinsa aikace iri iri, amma Allah daya ke bayyanawa ne kamin sauran Wani yana jin yunwa, wani kowane mutum yadda zai aiwatar da su. **7** To ga kuma ya zarin ci, har ya bugu. **22** Baku da kowanne an bayar da ikon nuna ayyukan Ruhu gidajen da zaku ci ku sha, kuna raina ikkilisiyar a fili domin amfanin kowa. **8** Ga wani ta wurin Allah, kuna kuma wulakanta wa wadanda basu Ruhu an bayar da baiwar hikima, kuma ga wani da komai? To, me zan ce maku? Yaba maku kalmar sani ta wurin Ruhun nan, Amma abin da na karba a gun Ubangiji shi nake ga wani kuwa an ba shi baiwar warkarwa ta baku cewa Ubangiji Yesu, a daren da aka bashe wurin wannan Ruhun. **10** Ga wani yin ayyukan shi ya dauki gurasa. **24** Bayan ya yi godiya, sai iko, ga wani kuwa annabci. Ga wani kuwa an ba ya kakkarya ya ce, "wanna shi ne jikina wanda shi baiwar bambance ruhohi, ga wani harsuna yake saboda ku, ku yi domin tunawa da ni." **25** daban daban, kuma ga wani fassarar harsuna. Ta wannan hanya kuma, sai ya dauki kokon, ya **11** Dukan wadannan Ruhu daya ne ya ke iza su, ce, "kokon nan na sabon alkawari ne, da aka ya kuma rarraba baye bayen ga kowannen su tabbatar da shi da cikin jinina. Ku yi haka kuna yadda ya nufa. **12** Kamar yadda jiki daya ne sha don tunawa da ni." **26** Duk sa'adda kuke amma da gabobi da yawa kuma duk gabobin na cin gurasar nan, kuna kuma sha cikin kokon jiki daya ne, haka nan Almasihu yake. **13** Gama nan, kuna bayyana mutuwar Ubangiji ke nan, ta Ruhu daya aka yi wa kowa baftisma cikin har sai ya dawo. **27** Saboda haka duk wanda ya jiki daya, ko Yahudawa ko al'ummai, ko bayi ko ci gurasar nan, ko ya sha a cikin kokon nan, 'ya'ya, dukan mu kuwa an shayar da mu Ruhu na Ubangiji da rashin cancanta, ya yi laifin daya. **14** Gama jiki ba daya ba ne sungun, amma wulakanta jikin Ubangiji da jininsa. **28** Sai kowa gabobi ne da yawa. **15** Idan kafa ta ce, "tun ya fara auna kansa, kafin ya ci gurasar, ya kuma da dai ni ba hannu ba ne to ni ba fannin jikin sha a cikin kokon nan. **29** In kowa ya ci, ya sha bane," wannan baya rage masa matsayin sa a ba tare da rarrabewa da jikin Ubangiji ba, lalle jikin ba. **16** Kuma da kunne zaya ce, "'Da yake ya jawowa kansa hukunci, ta wurin ci da sha ni ba ido ba ne, ai, ni ba gabar jiki ba ne," fadar da ya yi. **30** Shi ya sa da yawa a cikin ku suke haka ba za ta raba shi da zama gabar jikin ba. **17** raunana, kuma suna fama da rashin lafiya, har Idan dukan jikin ya kasance ido ne da me za a ji? ma wasun ku da dama suka yi barci. **31** Amma, Da dukan jikin kunne ne, da me za a sunsuna? in mun auna kanmu, ba a za a hukunta mu **18** Amma Allah ya shirya gabobin jiki bisa ga ba. **32** In kuwa Ubangiji ne ya ke hukunta mu, tsarin sa. **19** Amma da duk jiki gaba daya ce, da To, muna horuwa ke nan, don kada a kayar ina jikin zai kasance? **20** Ga shi akwai gabobi da damu tare da duniya. **33** Saboda haka, ya ku yawa, kuma jiki daya ne. **21** Ba da ma ido ya 'yan'uwna, idan kuka tattaru don cin abinci, fadawa hannu, "Bana bukatar ka," ko kuma kai sai ku jira juna. **34** Idan kuwa wani yana jin ya fadawa kafafu, "Ba na bukatar ku." **22** Amma, yunwa, ya ci a gida, kada ya zama taronku ya sai ma gabobin da ake gani kamar raunannu su jowo maku hukunci. Batun sauran abubuwani ne masu humimmanci, gabobin jiki kuwa da ake da kuka rubuta kuwa, zan ba da umarni a kai gani kamar sun kasa sauran daraja, mu kan fi ba su martaba. **23** Ta haka gabobinmu marasa kyan gani, akan kara kyautata ganinsu. Gabobin mu masu kyan kuma ba sai an yi masu ado ba. **24** Amma Allah ne da kansa ya hada jiki, yana bada mafificiyar martaba ga kaskantacciyar gaba. **25** Yayi haka ne domin kada a sami tsattsaguwa a cikin jikin, amma domin gabobin su kula da juna da matsananciyar lura. **26** Kuma idan gaba daya

12 Game da baye bayen Ruhu Mai Tsarki
'yan'uwa, bana so ku zama da jahilci. **2**
Kun san cewa lokacin da ku ke al'ummai, an
rude ku da alloli marasa magana ta hanyoyi
dabam dabam marasa kan gado. **3** Saboda haka
ina so ku sani babu wanda ya ke magana da

na wahala, dukan gabobin suna wahala tare. ranar fuska da fuska, yanzu na sani bisa - bisa, ko kuma idan an girmama gaba daya, dukan amma a lokacin zan sami cikakken sani kamar gabobin na farin ciki tare. 27 Yanzu ku jikin yadda aka yi mani cikakken sani. 13 To, a yanzu Almasihu ne, saboda haka kuma kowannen ku abubuwana nan uku sun tabbata; bangaskiya, da gabarsa ne. 28 A cikin ikilisiya, Allah ya sa wasu gabagadi mai zuwa, da kuma kauna, amma duk su zama, na farko manzanni, na biyu annabawa, mafi girma a cikinsu ita ce kauna.

na uku masu koyerwa, sa'an nan sai masu yin ayyukan iko, sai masu aikin warkarwa, da masu bayar da taimako, da masu aikin tafiyar da al'amura, da masu harsuna daban daban. 29 To kowa manzo ne? ko kuwa duka annabawa ne? ko kuma duka masu koyerwa ne? Kowa ne ke yin manyan ayyukan iko? 30 Ko kuwa dukan su ne suke da baiwar warkarwa? Dukan su ne ke magana da harsuna? ko kuma dukan su ne ke fassara harsuna? 31 Amma bari ku himmantu ga neman baiwa mafi girma. Kuma zan nuna maku wata hanya mafificiya.

13 Koda ya zamanto ina magana da harsunna mutane, har ma da na mala'iku, amma kuma ba ni da kauna, na zama kamar kararrawa mai yawan kara, ko kuge mai amo. 2 Ko da ya zamanto ina da baiwar annabci kuma na fahimci dukkan boyayyar gaskiya, da dukkan ilimi, ko ina da matukar bangaskiya, har ma zan iya kawar da duwatsu. muddin ba ni da kauna, ni ba komai ba ne. 3 Ko da ya zamanto na bayar da dukan mallakata domin a ciyar da matalauta, in kuma mika jikina domin a kona. Amma in ba ni da kauna, ban sami ribar komai ba. (Na bayar da jikina ne domin inyi fahariya.) 4 Kauna na da hakuri da kirki. kauna bata kishi ko fahariya. kauna ba ta girman kai 5 ko fitsara. Bata bautar kanta. Bata saurin fushi, kuma bata ajiyar lissafin laifuffuka. 6 Bata farin ciki da rashin adalci. A maimako, tana farin ciki da gaskiya. 7 Kauna tana jurewa cikin dukan abubuwa, tana gaskata dukan abubuwa, tana da yarda game da dukan abubuwa, tana daurewa dukan abubuwa. 8 Kauna ba ta karewa. Idan akwai anabce, zasu wuce. Idan akwai harsuna, zasu bace. Idan akwai ilimi, zaya wuce. 9 Domin muna da sani bisa - bisa kuma muna anabci bisa - bisa. 10 Sa'adda cikakke ya zo, sai marar kammalar ya wuce. 11 Da nake yaro, nakan yi magana irinta kuruciya, nakan yi tunani irin na kuruciya, nakan ba da hujjojina irin na kuruciya. Da na isa mutum na bar halayen kuruciya. 12 Gama yanzu muna gani sama - sama kamar ta madubi, amma a

14 Ku dafkaci kauna kuma ku himmatu domin baye bayen ruhaniya, musamman domin kuyi anabci. 2 Domin wanda yake magana da harshe bada mutane yake magana ba amma da Allah. domin babu mai fahimtarsa saboda yana zancen boyayyun abubuwa ciki Ruhu. 3 Amma wanda yake anabci da mutane yake magana domin ya gina su, ya karfafa su, kuma ya ta'azantar dasu. 4 Wanda yake magana da wani harshe, kansa yake ginawa, amma mai yin annabci kuwa, ikilisiya yake ginawa. 5 To, fatana ace dukan ku kuna magana da harsuna. Amma fiye da hakama, fatana ace kuyi anabci. Wanda yake anabci yafi wanda yake magana da harsuna (sai dai idan wani ya fassara domin ikilisiya ta ginu). 6 Amma yanzu, 'yan'uwa, in na zo wurin ku ina magana da harsuna, ta yaya zaku karu dani? ba zaya yiwu ba, sai idan nayi maku magana da wahayi, ko sani, ko anabci, ko koyerwa. 7 Idan kayan kida marasa rai suna fitar da sauti - kamar su sarewa da algaita - kuma basu fitar da amo daban daban, ta yaya wani zaya san irin amon da sarewar da algaitar suke kadawa? 8 Domin idan aka busa kaho da sauti marar ma'ana, ta yaya wani zaya san lokacin da ya dace ya shirya zuwa yaki? 9 Haka yake game da ku. Idan kuka furtu zance marar ma'ana, ta yaya wani zaya fahimci abinda kukace? zaku yita magana, kuma babu wanda zaya fahimce ku. 10 Babu shakka akwai harsuna dabab dabab a dunya, kuma babu wanda baya da ma'ana. 11 Amma idan ban san ma'anar wani harshe ba, zan zama bare ga mai maganar, kuma mai maganar zaya zama bare a garen. 12 haka yake gare ku. Tun da kuna da dokin bayyanuwar Ruhu, ku himmatu da habaka cikin gina ikilisiya. 13 To wanda yake magana da harshe yayi addu'a domin ya iya fassarawa. 14 Domin idan nayi addu'a da harshe, ruhuna yayi addu'a, amma fahimtata bata karu ba. 15 To, me zan yi? Zan yi addu'a da ruhuna, in kuma yi addu'a da fahimtata. Zan yi raira waka da ruhuna, kuma in raira waka da fahimtata. 16 In ba haka ba, idan ka yi yabon Allah da ruhu

kawai, ta yaya wanda yake waje zai ce, "Amin" zama masu sadaukar da kansu, kamar yadda a kan godiyar da kake yi in bai san abin da doka ta ce. **35** Idan akwai abinda suke so su kake fada ba? **17** Babu shakka kayi godiya sosai, koya, bari su tambayi mazajen su a gida. Domin amma wanin haya ginu ba. **18** Nagodewa Allah abin kunya ne mace tayi magana a ikilisiya. **36** ina magana da harsuna fiye da ku duka. **19** Daga wurinku maganar Allah ta zo ne? ko kuwa Duk da haka dai a taron ikilisiya na gwammace a gare ku kada i iso? **37** In wani yana zaton shi in yi magana da kalmomi biyar cikin fahimta ma annabi ne, ko kuwa mai ruhaniya, to, sai ya saboda inganta wadansu fiye da dubu goma da fahimta, abin nan da nake rubuta maku umarni harshe. **20** 'Yan'uwa, kada ku zama yara cikin ne daga wurin Ubangiji. **38** In kuwa wani ya tunani, sai dai a wajen aikin mugunta, ku yi ki kula da wannan, shi ma kada a kula da shi. halin jarirai, amma a tunaninku ku girma. **21** **39** Saboda haka, 'yan'uwa, ku yi marmarin yin A rubuce yake a shari'a cewa, "zan yi magana annabci sosai, sa'an nan kada ku hana kow yin da mutanen nan ta wurin mutane masu bakin magana da harsuna. **40** Sai dai a yi komai ta harsuna, da kuma lebunan baki. Duk da haka hanyar da ta dace bisa ga tsari.

kuwa ba za su saurare ni ba", in ji Ubangiji.

22 Amma harsuna alamu ne, ba ga masu bada gaskiya ba, sai dai ga marasa ba da gaskiya. Annabci kuwa alama ce ga masu ba da gaskiya, amma ba don marasa bangaskiya ba. **23** Saboda haka, in dukan ikilisiya ta taru, kowa kuwa yana magana da wasu harsuna, wadansu na waje da kuma marasa ba da gaskiya suka shigo, ashe, ba sai su ce kun haukace ba ba? **24** In kuwa kowa yana yin annabci, wani kuma marar ba da gaskiya ko wani daga waje ya shigo, maganar kuwa zata ratsa shi. Za a ma hukanta shi a kan maganar, **25** asiran zuciyarsa kuma za su tonu. Sakamokon haka, sai ya fadi ya yi wa Allah sujada, zaya furta cewa lallai Allah yana tare da ku. **26** Sai me kuma 'yan'uwa? idan kuka tattaru, wani yana da zabura, koyerwa, wahayi, harshe, ko fassara. Kuyi komai domin gina ikilisiya. **27** Idan wani yayi magana da harshe, bari a sami mutum biyu ko uku a yawansu, kuma kowa yayi daya bayan daya. Sai wani ya fassara abinda aka fada. **28** Amma idan babu wanda zaya fassara, bari dukansu suyi shiru a ikilisiya. Bari kowa yayi wa kansa maganar a gida shi kada i da kuma Allah. **29** Bari annabawa biyu ko uku suyi magana, bari sauran su saurara tare da bambance abinda aka fada. **30** Idan kuma anba wani fahimta wanda yana zaune a cikin sujadar, bari wanda yake ta magana kafin yanzu yayi shiru. **31** Dukanku kuna iya yin annabci daya bayan daya, domin kowannen ku yayi koyi, a kuma samu karfafawa. **32** Gama ruhohin annabawa suna karkashin annabawa, **33** domin Allah ba Allahn rudu ba ne, na salama ne. Haka yake kuwa a duk ikllisiyoyin masu bangaskiya. **34** Mataye suyi shiru a ikilisiyoyi. Domin ba a basu dama ba suyi magana. A maimako, su

15 Yanzu ina tunashshe ku 'yan'uwa, game da bisharar nan da nake shelarwa, wadda kuka karba kuke kuma dogara da ita. **2** Da wannan bishara aka yi maku ceto, idan kuka rike wa'azi da na yi maku da karfi, sai in dama kun gaskanta a banza. **3** Domin na baku muhimmin sako kamar na farko da na karba: cewa Almasihu ya mutu domin zunubanmu, bisa ga nassosi, **4** cewa kuma an bizne shi, ya kuwa tashi daga matattu a rana ta uku bisa ga nassosi. **5** Cewa kuma ya bayyana ga Kefas, sa'an nan ga sha biyun. **6** Daga nan ya bayyana ga 'yan'uwa sama da dari biyar a lokaci guda. Wadanda mafi yawan su na da rai har yau, amma wasun su sun yi barci. **7** Daga nan ya bayyana ga Yakubu, da kuma ga manzannin duka. **8** A karshe, sai ya bayyana a gare ni, kamar dan da aka haifa bakwaini. **9** Gama ni ne mafi kankanta a cikin manzanni. Ban cancanci a kira ni manzo ba, domin na tsanantawa ikklisiyar Allah. **10** Amma saboda alherin Ubangiji ina matsayin da nake a yau, kuma alherin sa da ke ciki na ba a banza yake ba. A maimako, nayi aiki tukuru fiye da su duka. Amma duk da haka ba ni bane, amma alherin Allah da ke tare da ni. **11** Saboda haka ko nine ko Su, haka mukayi wa'zin, haka kuma kuka gaskata. **12** To idan anyi shela a matsayin cewa Yesu ya tashi daga matattu, tayaya wadansunku su ke cewa babu tashin matattu? **13** Amma idan babu tashin matattu, Almasihu ma ai ba a tashe shi ba kenan. **14** idan kuwa ba a tashi Almasihu ba, wa'zin mu ya zama banza kenan, haka kuma bangaskiyar ku ta zama banza. **15** Mun kuma zama shaidun karya game Allah kenan, muna shaida akan Allah cewa ya tashi Almasihu daga matattu

alhalo ko bai tashe shi ba. **16** Domin idan babu ne sosai! Abinda ka shuka ba zaya fara girma tashin matattu, kai, ko Almasihu ma ba a tashe ba sai ya mutu. **37** Abinda ka shuka ba jikin shi ba kenan. **17** Idan har ba a tashi Almasihu da zaya kasance bane, amma kwayar irin ne ba, bangaskiyar ku a banza take, har yanzu kawai. Wanda zaya zama alkama ko wani abu kuma, kuna cikin zunuban ku. **18** To wadanda daban. **38** Amma Allah zaya bashi jiki yadda ya suka mutu cikin Almasihu kuma sun hallaka zaba, ga kowane kwayar iri da nashi jikin. **39** kenan, **19** idan a wannan rayuwa ce kadai muke Ba duka jiki ne yake iri daya ba. A maimako, da bege cikin Almasihu, to cikin dukkan mutane akwai jiki irin na mutane, akwai kuma wani irin munfi kowa zama abin tausayi. **20** Amma yanzu, na dabbobi, kuma wani jikin irin na tsuntsaye, Almasihu ya tashi daga matattu, wanda ya sa kuma da irin na kifi. **40** Akwai kuma jikina na shi ya zama nunar fari cikin tashi daga matattu. samaniya da jikina na duniya. Amma daukakar **21** Domin yadda mutuwa ta shigo duniya ta jikin samaniya wata daban ce kuma daukakar hanyar mutum guda, hukkan nan ma tashi daga jikin duniya daban ce. **41** Akwai daukaka irin matattu. **22** Gama kamar yadda a cikin Adamu ta rana, da kuma wata daukakar irin ta wata, duka suka mutu, haka kuma a cikin Almasihu za da kuma wata daukakar irin ta taurari. Domin a rayar da duka. **23** Amma kowanne da tsarinsa: wani tauraron ya bambanta da wani wajen Almasihu, nunan fari, sannan su wadanda ke daukaka. **42** Haka yake a tashin matattu. Abinda na Almasihu za a rayar da su lokacin zuwansa. aka shuka mai lalacewa ne, wanda aka tayar **24** Sa'an nan karshen zai gabato, lokacin da marar lalacewa ne. **43** An shuka shi cikin rashin Almasihu zai mika mulkin ga Allah Uba. sa'an daraja; an tayar da shi cikin daukaka. An shuka nan ne zaya kawar da dukkan mulki, martaba shi cikin rauni; an tayar da shi cikin iko. **44** An da iko. **25** Gama mulkinsa zai habaka har sai shuka shi jiki na zahiri; an tayar da shi jiki na ya sa dukkan makiyansa a karkashin sawayen ruhaniya. Idan akwai jiki na zahiri, to akwai jiki sa. **26** Mutuwa kuwa, ita ce makiyi na karshe na ruhaniya. **45** Haka kuma aka rubuta, "Adamu da za'a hallaka. **27** Domin "yasa dukkan komai na farko ya zama rayayyen taliki." Adamu na a karkashin ikonsa," Amma da aka ce" yasa karshe ya zama Ruhu mai bayar da rai. **46** Amma dukkan komai a karkashin ikonsa," a sarari yake na ruhaniyar ba shine ya fara zuwa ba amma cewa wannan baya hada da wanda yasa dukcan na zahirin, daga nan na ruhaniyar. **47** Mutumin komai a karkashin ikonsa ba. **28** Idan dukcan farkon ai daga turbaya ya fito, wato na duniya. abu na karkashin mulkinsa, to Dan da kansa Amma shi na biyun daga sama yake. **48** kamar zaya kasance a karkashin ikon shi wanda yasa yadda mutumin ya fito daga turbaya haka ma komai a karkashin ikonsa. Wannan zaya kasance wadanda aka halitta da turbaya. kamar yadda ne saboda Allah Uba ya zama dukkan komai mutumin yake daga sama haka ma wadanda ke cikin dukkan komai. **29** ko kuma me zai faru da na sama. **49** Kamar yadda muke dauke da jiki wadanda ake yi wa baftisma domin matattu? mai kamannin turbaya, haka ma zamu kasance Idan kuwa babu tashin matattu sam sam, ina da kamannin mutumin sama. **50** To wannan na amfanin yi masu baftisma domin su? **30** Kuma fada, 'yan'uwa, cewa nama da jini ba za su gaji me yasa muke cikin hadari kowace sa'a? **31** mulkin Allah ba. Haka kuma mai lalacewa ba za Ina mutuwa kullum. Wannan nake furtawa ta ya gaji marar lalacewa ba. **51** Dubai ina gaya wurin fahariya, 'yan'uwa, wadda nake da ita maku asirtacciyar gaskiya: Ba dukanmu zamu cikin Almasihu Yesu Ubangjinmu. **32** Menene mutu ba, amma dukanmu za a canza mu. **52** Za a ribata, a idanun mutane, idan nayi kokowa canza mu nan da nan, cikin keftawar ido, a kaho da bisashe a Afisa, idan babu tashin matattu? na karshe. Domin za a busa kaho, kuma za a "bari mu ci mu sha, domin gobe zamu mutu." tada matattu marasa lalacewa, kuma za a canza **33** Kada fa a yaudare ku, domin "tarayya da mu. **53** Domin wannan jiki mai lalacewa dole mugaye takan bata halayen kirki." **34** "Ku natsu! ya sanya jiki marar lalacewa, kuma wannan kuyi zaman adalcil kada ku cigaba da zunubi. jiki mai mutuwa dole ya sanya marar mutuwa. Domin wasunku basu da sanin Allah. Ina fadar **54** Amma idan wannan jiki mai lalacewa ya wannan domin in baku kunya. **35** Amma wani sanya marar lalacewa, kuma wannan jiki mai zaya ce, "Yaya za'a yi tashin matattu? Wane mutuwa ya sanya marar mutuwa, sai abinda irin jiki kuma zasu tashi da shi? **36** Ku jahilai aka rubuta ya cika, "An hadiye mutuwa cikin

nasara." 55 "Mutuwa, ina nasararki? Mutuwa, tare da ikilisiyar da take taruwa a gidansu, suna ina dafinki?" (Hadès g86) 56 Gama dafin mutuwa gaishe ku cikin Ubangiji. 20 Dukan 'yan'uwa zunubi ne, kuma ikon zunubi shari'a ce. 57 masu bi na gaishe ku. Ku gaida juna da sumba Amma godiya ga Allah, wanda ya bamu nasara maitsarki. 21 Ni Bulus, nake rubuta wannnan da ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu! 58 Saboda hannuna. 22 Duk wanda ba ya kaunar Ubangiji haka, ya ku 'yan'uwanan kaunatattu, ku dage bari ya zama la'ananne. Ubangijinmu, Ka zo! 23 kuma kada ku jijigu. Ko yaushe ku habaka da Alherin Ubangiji Yesu ya kasance tare da ku. 24 aikin Ubangiji, domin kun san cewa aikinku Bari kaunata ta kasance tare da ku duka a cikin cikin Ubangiji ba a banza yake ba. Almasihu Yesu. [Amin].

16 Yanzu game da zancen tattara gudunmuwa
ga masu bi, kamar yadda na umurci
ikilisiyun Galatiya, haka za ku yi. 2 A ranar
farko ga mako, kowannen ku ya ajiye wani abu,
yana tarawa bisa ga iyawarku. Ku yi haka don in
na zo ba sai an tattara ba. 3 Sa'adda na zo, zan
aiki duk wadanda kuka yarda da su da wasiku
don su kai sakonku Urushalima. 4 Sannan idan
ya dace nima in tafi, sai su tafi tare da ni. 5
Zan zo wurinku sa'adda na ratsa Makidoniya.
Domin zan ratsa ta makidoniya. 6 Meyuwa in
jima a wurinku, har ma in yi damuna, domin
ku taimaka mani game da tafiyata, duk inda
za ni. 7 Gama ba na so in yi maku gani na
gajeren lokaci. Don ina so in dau lokaci tare da
ku, idan Ubangiji ya yarda. 8 Amma zan tsaya
Afisus har ranar Fentikos. 9 Gama an bude mani
kofa mai fadi, kuma akwai magabta da yawa.
10 Sa'adda Timoti ya zo, ku tabbata ya sami
sakewa acikinku, tun da aikin Ubangiji yake yi
kamar yadda nake yi. 11 Kada fa kowa ya rena
shi. Ku tabbata kun sallame shi lafiya, domin
ya komo gare ni, don ina duban hanyarsa tare
da yan'uwa. 12 Game da zancen dan'uwanmu
Afollos kuwa, na karfafa shi ya ziyarce ku tare
da 'yan'uwa. Sai dai bayा sha'awar zuwa yanzu.
Amma zai zo sa'adda lokaci ya yi. 13 Ku zauna a
fadake, ku tsaya daram cikin bangaskiya, kuna
nuna halin maza, ku yi karfin hali. 14 Bari
dukan abinda kuke yi ayi shi cikin kauna. 15
Kun dai sani iyalin gidan Sitefanas su suka fara
tuba a Akaya, kuma sun bada kansu ga yi wa
masu bi hidima. Yanzu ina rokonku, 'yan'uwa,
16 kuyi biyayya da irin wadannan mutane da
duk wanda ke taimakawa a cikin aikin, yana
kuma fama tare da mu. 17 Na yi farinciki da
zuwan Sitefanas, da Fartunatas, da Akaikas. Sun
debe mini kewarku. 18 Gama sun wartsakar
da ruhuna da naku kuma. Don haka, Sai ku
kula da irin wadannan mutane. 19 Ikilisiyoyin
kasar Asiya suna gaishe ku. Akila da Bilkisu,

2 Korintiyawa

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, da kuma Timoti dan'uwani mu, zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke a Korantus, da kuma dukan 'yan'uwa da ke yankin kasar Akaya. **2** Bari alheri ya kasance tare da ku da kuma salama ta Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu Almasihu. **3** Bari yabo ya tabbata ga Allah da kuma Uba na Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine Uba na dukan jiyejiyenkai, da kuma Allah na dukan ta'aziya. **4** Allah yana ta'azantar da mu a cikin dukan wahalarmu, domin mu iya ta'azantar da wadanda ke cikin kowace wahala. Muna ta'azantar da wasu da irin ta'aziyar da Allah ke ta'azantar da mu. **5** Gama kamar yadda wahalhalun Almasihu suka karu domin mu, haka kuma ta'aziyarmu ta yawaita cikin Almasihu. **6** Amma fa idan muna shan wuya, domin ta'aziyarku ne da cetonku. Haka kuma in mun ta'azantu, domin ta'aziyarku ne. Ta'aziyarku tana aiki ne sosai yayinda kuka jure da irin shan wuyar da mu ma muke sha. **7** Kuma gabagadinmu game da ku tabbatacce ne. Mun kuwa sani kamar yadda kuke tarayya cikin shan wahalhalun, haka kuma za ku yi tarayya cikin ta'aziyar. **8** Gama ba mu so ku rasa sani, 'yan'uwa, game da tsanamin da ya same mu a Asiya. An murkushe mu gaba daya har fiye da karfin mu, har ma mun fidda zuciya za mu rayu. **9** Hakika, mun ji hukuncin mutuwa akan mu. Amma wannan ya faru ne domin kada mu dogara ga kanmu, sai dai ga Allah, wanda ke tada matattu. **10** Ya kubutar da mu daga wannan mummunuan hatsari na mutuwa, kuma zai sake kubutar da mu. Mun kafa begenmu gare shi cewa zai sake kubutar da mu. **11** Zai aikata wannan yayinda kuka taimake mu da addu'ar ku. Sa'an nan da dama za su bada godiya a madadin mu don tagomashin alheri da aka yi mana ta wurin addu'o'in mutane masu yawa. **12** Muna kuwa alfahari da haka: wato shaidar lamirinmu. Gama da kyakkyawan nufi da aminci da ke zuwa daga Allah muka tafiyar da rayuwarnu a Duniya. Mun yi wannan ne musamman tare da ku-ba alherin Allah. **13** Bamu rubuta maku abinda za ku fahimce mu baki daya, **14** kamar yadda

kuka fahimce mu kadan yanzu. Daganan a ranar Ubangijinmu Yesu za mu zama dalilinku na alfahari, kamar yadda za ku zama namu. **15** Saboda gabagadin da nake da shi game da haka, naso in zo gare ku da farko, domin ku amfana da ziyara sau biyu. **16** Ina da shirin ziyartar ku, a tafiya ta daga Makidoniya, domin ku aike ni a hanyata ta zuwa Yahudiya. **17** Yayinda nake irin wannan tunani, ina shakka ne? Ina shirya abubuwa ne bisa ga magwajin mutum, ta yadda har zan ce "I, i" da "A, a, a, a" a lokaci guda? **18** Amma kamar yadda Allah yake amintacce, ba ma fadin "I" da "A'a" a lokaci guda. **19** Gama Dan Allah, Yesu Almasihu, wanda Silbanus da Sila, da Ni muka shaida maku, ba "I" da "A, a" ba ne. Maimakon haka, Shi "I" ne a kodayaushe. **20** Gama dukan alkawaran Allah 'I' ne a cikin sa. Haka kuma ta wurin sa muna cewa "Amin" zuwa ga daukar Allah. **21** Yanzu dai Allah ne ya tabbatar da mu da ku a cikin Almasihu, ya kuma kebe mu. **22** Ya sa hatiminsa a kan mu ya kuma ba mu Ruhu a zuciyar mu a matsayin tabbacin abinda zai bamu daga baya. **23** Maimakon haka, na yi kira ga Allah ya zama shaida domina, cewa dalilin dayasa banzo Korintis ba domin in kare ku ne. **24** Ba muna kokarin mu sarrifa yadda bangaskiyar ku za ta zama ba ne. Maimakon haka, muna aiki tare da ku ne domin farincikinku, yayinda kuke tsaye cikin bangaskiyarku.

2 Don haka na yanke shawara daga bangarena, ba zan sake zuwa wurin ku cikin yanayi mai tsanani ba. **2** Idan na bata maku rai, wa zai karfafa ni, in ba shi wanda na bata wa rai ba? **3** Na rubuto maku kamar yadda na yi domin idan na zo gareku kada in sami bacin rai a wurin wadanda ya kamata su faranta mani rai. Ina da gabagadi game da dukan ku, cewa farincikin da kuma hawaye mai yawa. Ba zan so in sake nake da shi, shine kuke da shi duka. **4** Domin na kada ya kawo sanadin bacin rai, ba ni wani fannin- domin kada a tsananta- har a 5 Idan wani ya kawo sanadin bacin rai, ba ni kuwa cikin hikimar Duniya ba, amma ta wurin kadai ya kawo wa wannan abin ba, amma ta alherin Allah. **6** Hukuncin nan da galibinku wani fannin- domin kada a tsananta- har a ba za ku iya karantawa ko fahimta ba. Ina fata gare ku duka. **7** Don haka,

yanzu a maimakon hukunci, ku gafarta masa, rai yake bayarwa. **7** To hidimar da ta haifar da ku kuma ta'azantar da shi. Ku yi haka domin mutuwa-wadda aka rubuta bisa duwatsu-ta kada bakinciki mai yawa ya danne shi. **8** Don zo cikin irin wannan daukaka da har Israila haka ina karfafa ku da ku nuna irin kaunar da ba su iya kallon fuskarsa Musa kai tsaye ba. kuke yi masa a fili. **9** Wannan shine dalilin da Wannan kuwa saboda daukakar da ke fuskarsa ya sa na rubuto maku, domin in gwada ku, ko ne, daukaka mai shudewa. **8** Ina misalin girman kuna biyayya cikin komai. **10** Duk mutumin da daukakar hidimar da Ruhu ke yi? **9** Gama idan kuka gafarta wa, ni ma na gafarta masa. Abin da hidimar kayarwa tana da daukaka, ina misalin na gafarta-idan na gafarta wani abu-an gafarta yalwatar daukaka da hidimar adalchi za ta ne domin ku a gabon Almasihu. **11** Wannan ya yi! **10** Babu shakka, abin da aka maishe shi zama haka ne domin kada shaidan ya yaudare mai daukaka a da, ba ya da sauran daukaka mu. Don ba mu jahilci irin makircinsa ba. **12** a wannan fanni, saboda irin daukakar da ta Na samu budaddiyar kofa daga wurin Ubangiji zarce shi. **11** To idan har mai shudewar nan ya yayin da nazo birnin Tarwasa, in yi wa'azin na da daukaka, ina misalin daukakar da abu bisharar Almasihu a can. **13** Duk da haka, raina na dindindin zai samu! **12** Dashike muna da bai kwanta ba, domin ban ga dan'uwna Titus a wannan tabbac, muna da gabagadi sosai. **13** Ba can ba. Sai na bar su a can, na dawo Makidoniya. kamar Musa muke ba wanda ya sa mayafi ya **14** Amma godiya ta tabbata ga Allah, wanda cikin rufe fuskarsa, ta yadda mutanen Isra'il basu Almasihu yake kai mu ga nasara a koyaushe. Ta iya kallon karshen daukaka mai shudewa ba kai wurin mu ya baza kamshi mai dadi na saninsa tsaye. **14** Amma tunaninsu ya zama a rufe. Har ko'ina. **15** Gama mu, kamshi ne mai dadi na yau kuwa mayafin na nan sa'adda ake karanta Almasihu ga Allah, a tsakanin wadanda ake tsohon alkawari. Ba a bude shi ba, saboda a cikin ceton su, da kuma tsakanin wadanda suke Almasihu ne kadai ake kawar da shi. **15** Amma hallaka. **16** Ga mutanen da suke hallaka, kamshi har yau, duk lokacin da ake karanta littafin ne daga mutuwa zuwa mutuwa. Ga wadanda Musa, akwai mayafi shimfide a zukatansu. **16** suke samun ceto kuma kamshi ne daga rai zuwa Amma sa'adda mutum ya juyo wurin Ubangiji, rai. Wanene ya cancanci wadannan abubuwani? an kawar da mayafin. **17** To Ubangiji shine **17** Gama mu ba kamar sauran mutane muke ba, Ruhun. Inda Ruhun Ubangiji yake, akwai 'yanci. masu sayar da maganar Allah domin samun **18** Dukan mu yanzu, da fuskoki marasa mayafi, riba. Maimakon haka, da tsarkakkiyar manufa, muna ganin daukakar Ubangiji. Muna samun muke magana cikin Almasihu, kamar yadda Ruhun. Inda Ruhun Ubangiji yake, akwai 'yanci. **18** Dukan mu yanzu, da fuskoki marasa mayafi, kamar dai daga wurin Ubangiji, wanda shine Ruhun.

3 Muna fara sake yabon kanmu ne? Ba mu bukatar wasikun shaida daga gare ku ko zuwa gare ku, kamar wadansu mutane, ko ba haka ba? **2** Ku da kanku kune wasikar shaidarmu, wadda aka rubuta a zukatanmu, wadda Kuma dukan mutane suka sani suke kuma karantawa. **3** Kuma kun nuna ku wasika ne daga Almasihu, wadda muka isar. Ba da tawada aka rubuta ta ba amma da Ruhun Allah mai rai. Ba bisa allunan duwatsu aka rubuta ta ba, amma bisa allunan zukatan mutane. **4** Gama wannan ne gabagdin da muke da shi cikin Allah ta wurin Almasihu. **5** Ba mu da wata gwanintar kanmu da za mu yi takamar wani abu ya zo daga gare mu. Maimakon haka, gwanintar mu daga Allah take. **6** Allah ne ya maishe mu kwararrun bayi na sabon alkawari. Wannan alkawari ne ba na rubutu ba amma na Ruhu. Gama rubutu kisa yake yi, amma Ruhu

4 Don haka, domin muna da wannan hidima, da kuma yadda muka karbi jinkai, ba mu karaya ba. **2** Maimakon haka, sai muka rabu da dukan hanyoyin da ke na kunya, kuma na boye. Ba mu rayuwar makirci, kuma bamu yiwa maganar Allah rikon sakaci. Ta wurin gabatar da gaskiya, muna mika kanmu ga lamirin kowa a gabon Allah. **3** Amma, idan bishararu a rufe take, tana rufe ne ga wadanda ke hallaka. **4** A al'amarinsu, allahn wannan duniya ya makantar da zukatansu marasa bada gaskiya. A sakamakon haka, ba su iya ganin hasken bisharar daukakar Almasihu ba, wanda shine surar Allah. (aiōn **g165**) **5** Gama ba mu yin shelar kanmu, amma Almasihu Yesu a matsayin Ubangiji, mu kuma bayinku saboda Yesu. **6** Gama Allah shine wanda

ya ce, "Haske zai haskaka daga cikin duhu." Ya suturtar da mu, domin rai ya hadiye abu mai haskaka cikin zukatanmu don ya bada hasken mutuwa. **5** Wanda kuwa yake shirya mu domin sanin daukar Allah a gabon Yesu Almasihu. ainihin wannan abu Allah ne, wanda ya ba mu **7** Amma muna da wannan dukiya a randunan Ruhu a matsayin alkawarin abinda ke zuwa. **6** yunbu, yadda zai zama a bayyane cewa mafi Domin wannan mu zama da gabagadi koyaushe. girman iko na Allah ne ba namu ba. **8** Muna Mu lura da cewa yayinda muka shagalal cikin shan tsanani ta kowace hanya, ba a ci mu jiki, muna nesa da Ubangiji. **7** Gama bisa ga dungum ba. Mun rikice amma ba mu karaya bangaskiya muke tafiya, ba bisa ga ganin ido ba. ba, an tsananta mana amma ba a watsar da **8** Don haka muna da gabagadi. Mun gwammace mu ba. **9** Ana tsananta mana amma ba a yashe mu rabu da jiki domin mu zauna tare da mu ba. Aka doddoke mu amma ba mu lalace Ubangiji. **9** Sai muka maishe shi burinmu, ba. **10** Mu dai a kullayaumin muna dauke da ko muna cikin jiki ko nesa, mu gamshe shi. mutuwar Yesu a jikkunamu, saboda a bayyana **10** Domin tilas dukanmu mu hallara a gaban rayuwar Yesu a jikkunamu kuma. **11** Mu da kursiyin shari'a na Almasihu, saboda kowa ya muke a raye kuwa a kulluyaumin ana mika mu karbi sakamakon abubuwana da yayi cikin jiki, ga mutuwa saboda Yesu, domin rayuwar Yesu ko masu kyau ne ko marasa kyau. **11** Don haka, ta zama a bayyane a jikunamu na mutuntaka. domin mun san tsoron Ubangiji, muna rinjayar **12** Saboda haka, mutuwa tana aiki a cikinmu, mutane. Allah na ganin yadda muke a fili. Ina amma rai na aiki a cikinku. **13** Amma dai muna fatan hakan a fili take ga lamirinku. **12** Ba muna da wannan Ruhu na bangaskiya kammar yadda kokarin mu rinjaye ku domin ku kalle mu a aka rubuta: "Na gaskata, saboda haka na furta." matsayin amintattun mutane ba. Maimakon Mu ma mun gaskata, haka kuwa muke fada. **14** haka, muna ba ku dalilin yin takama da mu, Mun sani cewa wanda ya tada Ubangiji Yesu domin ku sami amsar da za ku bada ga wadanda daga matattu za ya sake tada mu tare da Yesu. ke fahariya da kasancewarsu amma ba game Mun san cewa zai gabatar da mu tare da ku a da abinda ke zuciya ba. **13** Gama idan mun gabansa. **15** Dukan abubuwa sabili da ku suke fita daga hankulanmu, saboda Allah ne. Kuma domin, yayin da aka baza alheri ga mutane idan muna cikin hankalinmu, domin ku ne. **14** dayawa, bada godiya ta karu ga daukar Allah. Domin kaunar Almasihu ta tilas ta mu, domin **16** Don haka ba mu karaya ba. Kodashike daga mun tabbar da wannan: cewa mutum daya waje muna lalacewa, daga ciki ana sabunta mu ya mutu domin kowa, kuma domin wannan kulluyaumin. **17** Domin wannan 'yar wahala duka sun mutu. **15** Kuma Almasihu ya mutu ta dan lokaci tana shirya mu zuwa ga nauyin domin kowa, domin wadanda ke raye kada su madauwamiyar daukaka wadda ta wuce gaban sake rayuwa domin kansu. A maimakon haka, aunawa. (*aiōnios g166*) **18** Domin ba muna kallon ya mutu domin kowa, kuma domin wannan abubuwana da ake gani bane, amma abubuwana duka sun mutu. **16** Domin wannan dalili, daga da ba a gani. Abubuwana da muke iya gani ba yanzu ba za mu kara shar'anta kowa bisa ga masu dawwama ba ne, amma abubuwana da ba a ma'aunin 'yan'adam ba, ko da yake a baya mun gani madawwama ne. (*aiōnios g166*)
taba duban Almasihu a haka. Amma yanzu mun daina shar'anta kowa ta haka. **17** Saboda haka, duk wanda ke cikin Almasihu, sabon halitta ne. Tsofaffin al'amura sun shude. Duba, sun zama sababbi. **18** Dukan wadannan abubuwa daga Allah ne. Ya sulhunta mu da kansa ta wurin Almasihu, ya kuma ba mu hidimar sulhu. **19** Wato, cikin Almasihu, Allah na sulhunta dunia zuwa gare shi, ba tare da lissafin zunubansu a kansa ba. Yana damka mana sakon sulhu. **20** Don haka an zabe mu a matsayin wakilan Almasihu, kamar dai Allah na kira ga mutane ta wurin mu. Muna rokon ku, saboda Almasihu: "ku sulhunta ga Allah!" **21** Shi ya maida Almasihu ya zama

5 Mun san cewa idan wannan gidan da muke zaune a ciki ya rushe, muna da wani ginin daga wurin Allah. Gida ne wanda ba hannuwan mutane suka gina ba, amma madawwamin gida ne a cikin sama. (*aiōnios g166*) **2** Domin a cikin wannan jiki muna gurnani, muna jira a suturta mu da wurin zaman mu na samaniya. **3** Muna jiran wannan ne domin ta wurin suturtar da mu ba za a same mu tsirara ba. **4** Gama babu shakka yayinda muke cikin wannan alfarwa, muna gurnani, muna nawaita. Ba mu so muyi zaman hutanci. Maimakon haka, muna so a

hadaya domin zunubinmu. Shine wanda bai 18 Zan zama Uba a gare ku, ku kuma za ku zama taba zunubi ba. Ya yi haka ne don mu zama 'ya'ya maza da mata a gare ni," in ji Ubangiji adalchin Allah a cikin sa. Mai iko duka.

6 haka, tundashike muna aiki tare, na roke ku 7 Kaunatattu, da shike muna da wadannan kar ku yi wattsi da alherin Allah. 2 Domin alkawura, bari mu tsafte kanmu, daga ya ce, "A lokacin alheri na saurare ku, kuma a dukan abubuwani da ke kazantar da jikinmu da ranar ceto na agaje ku." Yanzu ne fa, lokacin ruhunmu. Bari mu bidi tsarki cikin tsoron Allah. alheri. Duba, yanzu ne ranar ceto. 3 Ba mu sa 2 Ku ba mu dama! Bamu bata wa kowa rai ba. Ba sanadin faduwa a gabon kowannen ku, domin mu cutar da kowa ko mu zambaci kowa ba. 3 Ba ba mu so hidimarmu ta zama marar amfani. domin in kayar da ku na fadi haka ba. Domin 4 Maimakon haka, mun tabbar da kan mu kuwa na riga na fada muku, cewa kuna zuciyar ta wurin dukan ayyukanmu, cewa mu bayin mu, domin mu mutu tare mu kuma rayu tare. Allah ne. Mu bayinsa ne ta wurin yawan jimiri, 4 Ina da muhimmin gabagadi a cikin ku, Ina azaba, kunci, wahala, 5 duka, kurkuku, tarzoma, fahariya da ku. Ina cike da ta'aziya. Farincikina cikin aiki tukuru, cikin rashin barci yawancin ya cika makil duk da wahalhalunmu. 5 Yayin da dare, cikin yunwa, 6 cikin tsarki, ilimi, hakuri, muka zo Makidoniya, jikinmu bai samu hutu ba. kirki, cikin Ruhu Mai tsarki, da sahihiyar kauna. A maimakon haka, mun shiga matsaloli ta ko 7 Mu bayinsa ne cikin kalmar gaskiya, cikin wace hanya ta wurin tashin hankali a waje tsoro ikon Allah. Muna kuma da makamai na adalci, kuma a ciki. 6 Amma Allah, mai ta'azantar da a hanun dama da hagu. 8 Muna aiki cikin raunana, ya ta'azantar da mu ta wurin zuwan daraja da rashin daraja, kushe da yabo. Ana Titus. 7 Ba ta wurin isowar sa kadai Allah ya zargin mu a kan mu mayaudara ne, duk da haka yi mana ta'aziyya ba. Amma kuma ta wurin mu masu gaskiya ne. 9 Muna aiki kamar ba a ta'aziyyar da Titus ya samu daga wurin ku. san mu ba, gashi kuwa mu sanannu ne. Muna Ya gaya mana irin matsananciyar kaunarku, aiki kamar masu mutuwa-duba! -har yanzu bakincikinku, da surfin kulawarku a kaina. Na muna raye. Muna aiki kamar wadanda aka kuwa yi farinciki sosai. 8 Kodashike wasikata, hukunta, amma ba hukuncin kisa ba. 10 Muna ta bata maku rai, ban yi da na sanin haka ba. aiki kamar muna bakinciki, amma a koyaushe Amma sa'adda na ga wasika ta ta bata maku rai, muna farinciki. Muna aiki kamar matalauta, na yi da na sani. Sai dai bacin ranku, na dan amma muna azurta mutane dayawa. Muna aiki lokaci ne. 9 Yanzu kuwa, ina farinciki, ba domin kamar ba mu da komai, amma mun mallaki bacin ranku ba, amma domin bacin ranku ya komai. 11 Mun fada maku dukan gaskiyar, kawo ku ga tuba, kun fuskanci bakinciki na Korantiyawa, kuma zuciyar mu a bude ta ke. 12 ibada, donhaka ba ku yi rashin sabili da mu. 10 Ba mu kange zukatan ku ba, ku ne kuka kange Domin bakinciki daga Allah ya kan kai ga tuba zukatanku a gare mu. 13 Yanzu a sabanin haka- da ke kammala ceto ba tare da-da na sani ba. Ina magana da ku kamar yara-ku bude mana Bakinciki na dunia kuwa ya kan kai ga mutuwa. zukatanku. 14 Kada ku yi cudanya da marasa 11 Ku dubi irin kyakkyawar niyya da bakincikin bangaskiya. Wace tarayya ke tsakanin adalci nan daga Allah ya haifar a cikin ku. Ina misalin da take shari'a? Ko kuma wace zumunta ce ke girman niyyar nan taku ta nuna cewa baku da tsakanin haske da duhu? 15 Wace yarjejeniya ke laifi. Ina misalin girman fushinku, tsoronku, tsakanin Almasihu da Ibilis? ko kuma me ya da sa zuciyarku, himmar ku, da marmarin ku hada masu bangaskiya da marasa bangaskiya? na ganin cewa an yi adalci! A cikin komai, 16 ko wace yarjejeniya ce a tsakanin haikalin kun nuna kanku marasa laifi a cikin wannan Allah da gumaka? Domin kuwa mu haikali ne al'amari. 12 Kodayake na rubuto maku, ban na Allah mai rai, kamar yadda Allah ya ce: "Zan rubuto saboda mai laifin ba, ko kuma saboda zauna a cikin su, in kuma yi tafiya a tsakanin wanda aka yi wa laifin. Na rubuto ne domin su. Zan zama Allahnsu, su kuma za su zama himmarku gare mu ta sanu gare ku a gabon mutanena." 17 Sabili da haka, "Ku fito daga Allah. 13 Dalilin haka ne muka samu karfafawa. cikin su, kuma ku zama kebabbu," in ji Ubangiji. Baya ga ta'aziyyar mu, mun kuma yi murna "Kada ku taba kazamin abu, zan kuma karbe ku. sosai saboda farin cikin Titus, domin ruhunsa ya

wartsake ta wurin ku duka. **14** Domin kuwa idan domin yalwar su ta iya biyan bukatarku, domin na yi fahariya da ku a gaban sa, ban ji kunya ba. a sami daidaituwa. **15** Yana nan kamar yadda A sabanin haka, kamar yadda kowane abu da aka rubuta: "Wanda ke da shi dayawa bai samu muka fada maku gaskiya ne, fahariyarmu a kan raguwar komai ba, kuma wanda yake da kadan ku ga Titus ta zama gaskiya. **15** Kaunarsa a gare bai rasa komai ba." **16** Amma godiya ga Allah, ku tana da girma, kamar yadda ya rika tunawa da yasa a zuciyar Titus marmarin kulawa da ku da biyayyarku duka, yadda kuka karbe shi da kamar wadda nake da ita domin ku. **17** Gama tsoro da rawar jiki. **16** Ina farinciki matuka ba rokon mu kadai ya karba ba, amma ya yi da domin ina da cikakken gabagadi a cikin ku. gaske akan haka. Ya zo gare ku ne da yardar kan sa. **18** Mun aiko tare da shi dan'uwa da ake yaba masa a tsakanin dukan Ikkilisiyoyi domin ayyukansa a cikin shelar bishara. **19** Ba domin wannan kadai ba, amma Ikkilisiyoyi ne suka zabe shi ya tafi tare da mu a cikin yin wannan hidima ta alheri. Wannan domin girmama Ubangiji ne kansa da kuma domin aniyarmu ta taimakawa. **20** Muna gudun kada kowa ya sa mana laifi game da wannan alheri da muke dauke da shi. **21** Niyyar mu ce mu yi kyakkyawan abu, ba a gaban Ubangiji kadai ba, amma a gaban mutane ma. **22** Mun kuma aiki wani dan'wan tare da su. Mun sha gwada shi, kuma mun same shi da himma wajen ayyuka da dama. Yanzu kuma ya kara himma, saboda amincewa mai girma da yake da ita gare ku. **23** Game da Titus, shi abokin tafiyata ne, kuma abokin aikina domin ku. Game da yan'wanmu, an aiko su ne daga Ikkilisiyoyi. Su kuwa daraja ne ga Almasihu. **24** Don haka, ku numu masu kaunarku, ku kuma nuna wa Ikkilisiyoyi dalilin fahariyarmu game da ku.

8 Muna so ku sani, 'yan'uwa, game da alherin Allah da aka bayar ga Ikkilisiyoyin Makidoniya. **2** A lokacin babban gwajin wahala, yalwar farincikinsu da tsananin talaucinsu ya haifar da yalwar bayarwa hannu sake. **3** Domin ina shaida, sun yi bayarwa iya kokarinsu, fiye da abinda ma suke iyawa. Cikin yaddar ransu **4** da roko mai yawa suka nace da a ba su zarafi su yi tarayya a wannan hidima ga masu bi. **5** Haka ya auku ba kamar yadda muka yi zato ba. A Maimakon haka, sai da suka fara bada kansu ga Ubangiji. Kuma suka bada kansu gare mu bisa ga nufin Allah. **6** Sai muka karfafa Titus, wanda ya rigaya ya fara wannan aiki, domin ya kammala wannan aiki na bayarwa ta fannin ku. **7** Amma kun habaka cikin komaicikin bangaskiya, cikin magana, cikin sani, cikin aiki tukuru, cikin kaunarku dominmu. Don haka, ku tabbata kun habaka a wannan aiki na bayarwa. **8** Na fadi haka ne ba kamar ina umurtar ku ba. A maimakon haka, na fadi haka ne in gwada sahihancin kaunarku ta wurin kwatanta ta da himmar sauran mutane. **9** Domin kun san alherin Ubangjinmu Yesu Almasihu. Kodashike shi mai arziki ne, amma ya zama matalauci, domin ta wurin talaucinsa ku yi arziki. **10** A wannan al'amari zan ba ku shawarar da za ta taimake ku. Shekarar da ta wuce, ba fara wani abu kawai kuka yi ba, amma kun yi marmarin ku yi shi. **11** Yanzu ku kammala shi. Kamar yadda kuke da niyya da marmarin yin haka a lokacin, bari ku yi kokari ku kawo shi ga kammalawa iyakar iyawar ku. **12** Idan kuna niyya ku yi wannan aiki, abu mai kyau ne karbabbe kuma. Tabbas ya zama dai-dai da abinda mutum ke da shi, ba abinda ba ya da shi ba. **13** Domin wannan aiki ba domin a nawaita maku sannan wadansu su samu sauksi ba ne. A maimakon haka, ya kamata a sami daidaituwa. **14** Yalwar ku a wannan lokaci za ta zama abin biyan bukatarsu. Haka nan kuma **9** Game da hidima domin tsarkaka, ya dace in rubuta maku. **2** Na san marmariniku, wanda na yi fahariya da shi a gaban mutanen Makidoniya. Na gaya masu Akaya sun riga sun shirya tun bara. Kwazon ku ya sa yawancin su sun shiga aiki. **3** To na aiko maku da 'yan'uwa saboda kada fahariyarmu akanku ta zama a banza, domin kuma ku zauna a shirye, kamar yadda na ce za ku yi. **4** Idan kuwa ba haka ba, idan wani cikin makidoniwaya ya biyonu kuma ya tarar da baku shirya ba, za mu ji kunya-ba ni cewa komai game da ku-domin ina da gabagadi a kan ku. **5** Sai na ga ya dace in turo 'yan'uwa su zo wurin ku kafin lokaci yayi suyi shirye shirye game da gudummuwar da kuka yi alkawari. Wannan ya zama haka ne domin a shirye shi a matsayin bayarwar albarka, ba wani abin kwace ba. **6** Batun shine: wanda ya shuka da kadan zai girbi kadan, wanda kuma ya shuka da

manufar albarka zai girbi albarka **7** Bari kowa tabbata shi na Almasihu ne, bari fa ya tunatar ya bayar bisa ga yadda ya yi niyya a zuciyarsa. da kansa cewa kamar yadda shi na Almasihu ne, Kada ya bayar da bacin rai ko kamar dole. Gama hakanan muma muke. **8** Ko da zan yi fahariya Allah yana kaunar mai bayarwa da dadin rai. da ikon da muke dashi, wanda Ubangiji ya ba **9** Allah na da ikon ya sa kowace albarka ta mu domin mu inganta ku, ba domin mu rushe ribanbanya domin ku, domin, a koyaushe, a ku ba, ba zan ji kunya ba. **10** Ba na so ya zama cikin dukan abubuwa, ku sami duk abinda kuke kamar ina firgita ku ne da wasikuna. **11** Domin bukata. Hakan zai kasance domin ku ribabbanya wadansu mutane na cewa, "Wasikunsa na da kowanne kyakkyawan aiki. **12** Kamar yadda aka iko da firgitarwa, amma in ka gan shi kumama rubuta, "Ya rarraba arzikinsa, ya bada shi ga ne. Kalmominisa ba abin saurare ba ne." **13** Bari wadannan mutane su sani cewa abinda matalauta. Adalcinsa ya dawwama har abada."
(aiōn g165) **14** Shi wanda ke bayar da iri ga mai muke fadi a kalmomin wasikunmu lokacin da shuka da gurasa domin abinci, zai bayar ya ba mu nan, haka za mu yi in muna nan. **15** Mu kuma ribabbanya maku iri domin shuka. Zai sa dai ba mu hada kanmu da kowa, ko kuma mu girbin adalcinku ya karu. **16** Za ku wadata ta kwatanta kanmu da wadanda ke yabon kansu. kowace hanya domin ku zama masu bayarwa, Amma yayin da suke gwada kansu da junansu, wannan kuwa zai sa a yi wa Allah godiya ta suke kuma kwatanta kansu da junansu, ba su wurin mu. **17** Aiwarat da wannan hidima ba da ganewa. **18** Saidai, ba za mu yi fahariya fiye biyan bukatun tsarkaka kawai take yi ba. Tana da yadda ya kamata ba. Maimakon haka, za mu kuma ribanbanya zuwa ayyuka masu yawa na yi haka ne gwalgwadon iyakar abinda Allah bada godiya ga Allah. **19** Domin an gwada ku ya sa muiyi, iyakar da takai gareku. **20** Gama an tabbatar da ku akan wannan hidima, za ku bamu yi zarbabu ba sa'adda muka kai gareku. kuma daukaka Allah ta wurin biyayyar ku ga Mune na farko da muka kai gare ku da bisharar shaidar bisharar Almasihu. Za ku kuma daukaka Almasihu. **21** Ba mu yi fahariya fiye da kima Allah ta wurin yalwar bayarwarku gare su da game da aikin wasu ba. Maimakon haka, muna kowa duka. **22** Suna marmarin ganin ku, suna fatan bangaskiyar ku ta karu domin bangaren kuma yi maku addu'a. Suna yin haka saboda aikin mu ya kara fadada kwarai, kuma a daidai alherin Allah mai girma da ke bisaan ku. **23** iyakarsa. **24** Muna fatan haka, domin mu kai Godiya ga Allah domin kyautarsa wadda ta fi bishara zuwa yankunan da ke gaba da naku. gaban bayyanawa.

10 Ni, Bulus, da kaina nake rokon ku, ta wurin tawali'u da nasihar Almasihu. Ina da saukin kai yayinda nake gaban ku, amma ina da gabagadi a gare ku yayinda ba na tare da ku. **2** Ina rokon ku, yayinda nake gabanku, ba ni so in zama mai tsaurin hali. Amma ina ganin zan bukaci zama mai gabagadi sa'adda nake tsayayya da su wadanda ke zaton muna zama bisa ga jiki. **3** Kodashike dai muna tafiya bisa jiki, ba ma yin yaki bisa jiki. **4** Domin makaman da muke yaki da su ba na jiki ba ne. Maimakon haka, makamai ne na Allah da ke da ikon rushe ikokin shaidan. Suna kawar da dukan gardandamin da ke kawo kaucewa. **5** Muna kuma rushe duk wani abinda ke gaba da sanin Allah. Muna kuma kama kowanne tunani zuwa biyayya ga Almasihu. **6** Muna kuma shirye mu hukunta kowanne irin aiki na rashin biyayya, da zarar biyayyarku ta tabbata. **7** Dubi abin da aka sa a bayyane a gaban ku. In har wani ya

Ba za mu yi fahariya akan aikin da aka yi a yankin wani ba. **17** "Amma bari duk wanda zai yi fahariya, ya yi ta cikin Ubangiji." **18** Domin ba wanda ya ke shaidar kansa shine yardajje ba. Maimakon haka, sai dai wanda Ubangiji ke shaidarsa.

11 Ina fatan za ku jure da ni cikin wauta kadan. Ko da yake lallai kuna jurewa da ni! **2** Domin ina kishi sabili da ku. Kishi na kuwa irin na Allah ne domin ku. Tun da na alkawartar da ku a cikin aure ga miji daya. Na kuma yi alkawarin in gabatar da ku kamar budurwa mai tsarki ga Almasihu. **3** Gama ina fargaba a kan ku, ko watakila, kamar yadda macijin ya yaudari Hauwa'u ta wurin kissarsa, Ya zamana tunaninku ya kouce daga sahihiyar sadaukarwa ga Almasihu. **4** Anar misali idan wani ya zo ya kawo shelar wani Yesu daban da wanda muka yi maku wa'azinsa. Ko kuma kun karbi wani ruhu daban da wanda muka karba. Ko kuma kun karbi wata bishara daban da wadda muka

karba. Amincewar da kuka yi wa wadannan hankalina) na fi su ma. Na ma yi aiki tukuru fiye abubuwa ta isa! **5** Don kuwa ina tsammanin da su duka, shiga kurkuku fiye da kowa, a shan ba a baya nake ba ga sauran wadanda ake kira duka babu misali, a fuskantar haduran mutuwa manyan manzanni. **6** To ko ma ba a ilimantar da yawa. **24** Daga hannun yahudawa sau biyar da ni ba akan yin jawabi, ban rasa horarwar na sha bulala "Arba'in ba daya". **25** Sau uku ilimi ba. Ta kowace hanya kuma cikin abubuwa na sha dibga da sanduna. Sau daya aka jejefe duka mun sanar da ku wannan. **7** Na yi zunubi ni da duwatsu. Sau uku na yi hadari a jirgin ne da na kaskantar da kai na domin a daukaka ruwa. Na yi tsawon dare da yini guda a tsakiyar ku? Domin na yi maku wa'azin bisharar Allah teku. **26** Ina shan tafiye tafiye, cikin hadarin kyauta. **8** Na yi wa sauran Ikilisiyoyi kwace koguna, cikin hadarin 'yan fashi, cikin hadari ta wurin karbar gudummuwa daga wurin su daga mutane na, cikin hadari daga al'ummai, domin inyi maku hidima. **9** Lokacin da ina tare cikin hadarin birni, cikin hadarin jeji, cikin da ku kuma na sami kai na cikin bukata, ban hadarin teku, cikin hadarin 'yan'uwan karya. **27** dora wa kowa nauyi ba. Domin 'yan'uwa da Na sami kaina ina aiki tukuru cikin mawuyacin suka zo daga Makidoniya sun biya bukatuna. A hali, cikin yin dare dayawa ba barci, cikin yunwa cikin komai na kebe kaina daga zama nawaya da kishin ruwa, cikin yawan azumi, cikin sanyi a gare ku, kuma zan cigaba da yin haka. **10** da tsiraici. **28** Baya ga wadannan duka, akwai Kamar yadda gaskiyar Almasihu ke ciki na, ba nauyi a kaina kullayaumin saboda damuwata zan yi shiru da wannan fahariya tawa ba a cikin akan ikkilisiyoyi duka. **29** Waye kumama, wanda dukan kasar Akaya. **11** Don me? Saboda ba na ban zama kumama akan shi ba? Wanene aka sa kaunar ku? Allah ya sani. **12** Amma abinda na yayi tuntube, kuma ban kuna ba? **30** Idan zan yi ke yi, zan cigaba da yi. Zan yi haka ne domin fahariya, zan yi fahariya akan abinda ke nuna in yanke zarafin wadanda ke son samun zarafi kasawata. **31** Allah kuma Uba na Ubangijinmu kamar mu akan abubuwan da suke fahariya da Yesu, wanda ya isa yabo har abada, ya san shi. **13** Don irin wadannan mutane manzanni karya ne masu aikin yaudara. Suna badda kama gwamnan da ke mulki karkashin sarki Aritas kamar manzanni Almasihu. **14** Wannan ba abin yasa aka yi tsaron birnin Damasku domin a mamaki ba ne, domin shaidan ma yakan badda kama ni. **33** Amma ta taga cikin kwando aka kama ya fito kamar mala'ikan haske. **15** Ba wani ziraro ni bayan ganuwar birni, na kuwa kuccé babban abin mamaki ba ne idan bayin sa sun daga hannunsa.

12 Dole ne in yi fahariya, ko dashike bata da ribar komai. Amma zan ci gaba da wahayoyi da ruyoyi daga Ubangiji. **2** Na san wani mutum cikin Almasihu, wanda shekaru goma sha hudu da suka wuce-ko a cikin jiki ne ko ba a jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani- **4** an dauke shi zuwa Firdausi ya kuma ji madaukakan al'amura wadanda ba mai iya fadi. **5** A madadin irin wannan mutumin zan yi fahariya. Amma a madadin kaina ba zan yi fahariya ba, sai dai game da kumamancina. **6** Idan ina so inyi takama, ba zai zama wauta ba, domin gaskiya zan rika fada. Amma zan guje wa fahariya, domin kada wani ya dauke ni fiye da abinda ya gani ko ya ji daga gare ni. **7** Zan kuma gujewa fahariya saboda irin wadannan gagaruman ruyoyi. Domin kada in cika da girman kai, Almasihu ne? (Ina magana kamar ba ni cikin

an ba ni kaya cikin jikina, manzon shaidan zina da fasikanci da ayyukan sha'awa da suka ya wahalshe ni, domin kada in yi girman kai aikata ba.

dayawa. **8** Na roki Ubangiji har sau uku domin ya kawar mini da wannan. **9** Amma ya ce mani, "Alherina isasshe yake a gare ka, domin ta wurin kumamanci karfi yake cika." Don haka zan gwammace takama a akan kasawata, domin ikon Almasihu ya zauna a ciki na. **10** Sabili da haka a gamshe nake ta dalilin Almasihu, cikin kumamanci, ko raini, ko matsaloli, ko jarabobi, ko kuma nawaya. Don ko dayaushe na raunana, ina da karfi kuma. **11** Na zama wawa! Amma ku ne kuka tilasta mani haka, ya kamata ku yabe ni, domin ban kasa ga wadan da ake kira manyan manzanni ba, ko da shike ni ba komai ba ne. **12** Cikakkun alamun mazanni sun faru a tsakanin ku, da cikakken hakuri, alamu da abubuwan ban mamaki da manyan ayyuka. **13** Ta yaya kuka zama da rashin muhimanci akan sauran Ikkilisiyoyin, sai dai don ban zama matsala a gare ku ba? Ku gafarce ni a kan wannan laifin. **14** Duba! A shiryе nake domin in zo gare ku karo na uku. Ba zan so in zamar maku nawaya ba, domin ba kayanku nake so ba. Amma ku nake so. Domin ba 'ya'ya ne ya kamata su yi wa iyaye tanadi ba. Amma iyaye ne ya kamata su yi wa 'ya'ya tanadi. **15** Zan yi murnar biyan bukatunku, ko ya kai ga in bada rai na. Idan ni na kaunace ku, sosai, sai ni za a kaunata kadan? **16** Amma kamar yadda yake, ban nawaita maku ba. Amma, da shike ni mai dabara ne, Ni ne na kama ku da yaudara. **17** Ko na cutar da ku ta wurin wadanda na turo maku? **18** Rokar Titus na yi domin ya zo gare ku, sa'an nan na turo shi da wani dan'uwa. Ko da na turo Titus, ya cutar da ku ne, ba cikin hanya daya muka yi tafiya ba? Ba a sawu daya muka yi tafiya ba? **19** Kuna tsammanin a dukan wannan lokaci muna kare kan mu a gaban ku ne? A gaban Allah, a cikin Almasihu muke fadin komai domin ku sami karfi. **20** Ina tsoro domin idan na zo ba zan same ku yadda nake zato ba. Ina tsoro kuma ba za ku same ni kamar yadda ku ke zato ba. Ina tsoron cewa za a sami gardandami, kishi, barkewar fushi, buri na son kai, gulma, girman kai da yamutsi. **21** Ina tsoron cewa bayan na dawo, Allahna zai iya kaskantar da ni a gaban ku. Ina tsoron cewa zan yi bakinciki domin mutane dayawa da suka yi zunubi kafin yanzu, wadanda kuma ba su tuba daga rashin tsarki da

13 Wannan ne karo na uku da nake zuwa gare ku, "Ana tabbatar da kowanne zargi ta bakin shaidu biyu ko uku." **2** Na riga na yi magana a baya da wadanda suka yi zunubi da kuma sauran a lokacin da ina tare da ku karo na biyu, kuma ina sake fadi: Idan na sake zuwa, ba zan raga masu ba. **3** Ina fadi maku wannan ne domin kuna neman shaida ko Almasihu na magana ta bakina. Shi ba kasashshe bane zuwa gare ku. Maimakon haka, Shi mai iko ne a cikin ku. **4** Domin an gicciye shi cikin kasawa, amma yana da rai ta ikon Allah. Don mu ma kasassu ne a cikin shi, amma za mu rayu tare da shi cikin ikon Allah dake cikinku. **5** Ku auna kanku ku gani ko kuna cikin bangaskiya. Ku yi wa kanku gwaji. Ba ku lura da cewa Yesu Almasihu yana cikin ku ba? Yana cikin ku, sai dai in ba a amince da ku ba. **6** Gama ina da gabagadin cewa za ku iske an amince da mu. **7** Ina addu'a ga Allah cewa ba za a same ku da laifi ba. Ba wai ina rokon mu bayyana kamar mun ci gwadawar ba. Maimakon haka, ina addu'a ku yi abinda ke dai dai, ko dayake mun yi kamar mun fadi gwadawar. **8** Domin bamu iya yin wani abu na tsayayya da gaskiya ba, sai dai mu yi domin gaskiya. **9** Muna farin ciki idan mun kasa ku kuma kun yi karfi. Muna addu'a kuma domin ku kammalu. **10** Na rubuta wadannan abubuwa yayinda ba ni tare da ku, saboda yayin da zan kasance da ku ba zan zamar maku mai fada ba. Ba na so inyi amfani da ikon da Ubangiji ya bani in tsattsaga ku, sai dai in gina ku. **11** A karshe, 'yan'uwa, ku yi farinciki, ku yi aiki don sabuntuwa, ku karfafa, ku yarda da juna, ku zauna cikin salama. Kuma Allahn kauna da salama zai kasance tare da ku. **12** Ku gai da juna da tsattsarkar sumba. **13** Masu bi duka suna gaishe ku. **14** Bari alherin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Allah, da zumuntar Ruhu Mai Tsarki su kasance tare da ku duka.

Galatiyawa

1 Wannan Bulus manzo ne. Manzancina kuwa, bai zo daga mutane ba ko mutum, amma ta wurin Yesu Almasihu da Allah Uba wanda da ya tashe shi daga matattu. **2** Ni da dukan 'yan'uwa da nake tare da su a nan, ina rubuto maku ku iklisiyoyi da ke a Galatiya. **3** Alheri zuwa gare ku da salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangjinmu Yesu Almasihu, **4** wanda ya ba da kansa domin zunubanmu saboda ya kubutar da mu daga wannan mugun zamani, bisa ga nufin Allah da Ubanmu. (aiōn g165) **5** Daukaka ta tabbata a gare shi har abada abadin. (aiōn g165) **6** Na yi mamaki kwarai yadda kuka juya da sauri zuwa wata bishara daban. Na yi mamakin cewa kuna juyawa daga shi wanda ya kira ku ta wurin alherin Almasihu. **7** Ba wata bishara, amma akwai wadansu mutane da suke kawo maku rudani kuma suna so su gurbata bisharar Almasihu. **8** Amma, ko da mu ne ko mala'ika daga sama ya yi maku shelar wata bishara ta daban da wadda muka yi shelar ta, la'ananne ne. **9** Kamar yadda muka fadi maku a da, yanzu kuma ina sake fada, "Idan wani ya yi maku shelar wata bishara ta daban da wadda kuka karba, la'ananne ne." **10** To yanzu ina neman shaidar mutane ne ko Allah? Ina neman in gamshi mutane ne? Idan har yanzu cewa bisharar da nake shelar ta ba daga mutane take ba. **12** Ban karbe ta daga mutum ba, ba ma wanda ya koyer mani A maimakon haka, ta wurin wahayin Yesu Almasihu ne zuwa gare ni. **13** Kun riga kun ji game da rayuwa ta a da cikin Yahudanci, yadda da nake da kwazon tsananta iklisiyar Allah fiye da misali kuma ina lalatar da ita. **14** Ina gaba-gaba cikin Yahudanci fiye da yawancin tsararrakina. A kwazo kuwa fiye da kima game da al'adun ubannina. **15** Amma ya Allah ya zabe ni daga cikin mahaifiyata. Ya kira ni ta wurin alherinsa. **16** Ya bayyana dansa a gareni, saboda in yi shelar sa cikin al'ummai. Nan da nan, ban nemi shawarar nama da jini ba **17** kuma ban tafi Urushalima ba wurin wadanda suka zama manzanni kafin ni. Maimakon haka sai na tafi Arebiya, daga nan sai na dawo Dimashku. **18** Bayan shekara uku na je Urushalima don in san Kefas, na zauna da shi

na kwana goma sha biyar. **19** Amma ban ga ko daya daga cikin manzannin ba sai Yakubu kadai, dan'uwan Ubangiji. **20** Duba, a gabon Allah, ba karya nake yi ba cikin abin da na rubuta maku. **21** Daga nan sai na je lardin Suriya da Kilikiya. **22** Har a lokacin babu wanda ya san ni a fuska a iklisiyoyin Yahudiya da suke cikin Almasihu, **23** amma sai labari kawai suke ji, "Wanda a da yake tsananta mana yanzu yana shelar bangaskiyar da a da yake rusrwa." **24** Suna ta daukaka Allah saboda ni.

2 Daga nan, bayan shekara goma sha hudu na koma Urushalima tare da Barnaba. Na kuma dauki Titus tare da ni. **2** Na koma ne domin Allah ya nuna mani in koma. Sai na gabatar masu shelar bisharan da nake yi a cikin al'ummai. (Amma a kebe na yi magana da wadanda aka dauka muhimman shugabanni). Na yi haka ne domin in tabbatar da cewa ba gudun banza nake yi ba, ko kuma na yi gudun banza. **3** Amma ko Titus wanda yake tare da ni, Baheline, ba wanda ya tilasta masa ya yi kaciya. **4** Wannan maganar ta taso ne daga 'yan'uwan karya da suka zo cikinmu a boye su ga 'yancin mu a cikin Yesu Almsihu. Sun yi marmarin su maishe mu bayi ga doka. **5** Ba mu mika kanmu biyayya gare su ba ko da na sa'a daya, domin gaskiyar bishara ta kasance babu canzawa domin ku. **6** Amma su wadanda a ke ganin su da muhimmanci ba su taimaka mani Allah ba ya karbar wanda mutane suka fi so. **7** take ba. **12** Ban karbe ta daga mutum ba, ba Maimakon haka, suka ga an danka mani shelar ma bishara ga wadanda ba su da kaciya. Kamar haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga al'ummai. **8** Gama Allah wanda yake yin aiki a cikin Bitrus domin manzanci zuwa ga masu kaciya, wa iklisiyar Allah fiye da misali kuma ina lalatar haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga al'ummai. **9** Da Yakubu, Kefas, da Yahaya, wadanda a ke gani masu gina iklisiya, suka fahimci alherin da kima game da al'adun ubannina. **10** Amma ya aka ba ni, suka bamu hannun dama na zumunci gamshi Allah ya zabe ni daga cikin mahaifiyata. ni da Barnaba, Sun yi haka ne kawai domin mu Ya kira ni ta wurin alherinsa. **11** Ya bayyana mu tafi zuwa wurin al'ummai, su kuma su je dansa a gareni, saboda in yi shelar sa cikin wurin masu kaciya. **12** Suna kuma so mu tuna al'ummai. Nan da nan, ban nemi shawarar da matalauta. Ni ma ina da aniyar yin haka. **11** nama da jini ba **17** kuma ban tafi Urushalima ba Maimakon haka sai na tafi Arebiya, daga nan da a gabansa domin shine ke da kuskure. **12** Da ma Kefas yana cin abinci tare da al'ummai kafin zuwan wasu mutane daga wurin Yakubu. Amma je Urushalima don in san Kefas, na zauna da shi da wadannan mutane suka iso, sai ya dena kuma

ya ware kansa daga al'umman. Yana jin tsoron 'ya'yan Ibrahim ne. **8** Nassi ya riga ya hangi gaba wadannan mutanen da ke bukatar kaciya. **13** cewa, ta wurin bangaskiya Allah zai baratar Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da da Al'ummai. An yi wa Ibrahim shelar bishara shi sun bi munafurcin sa. A sakamakon haka tuntuni: "A cikinka ne dukan al'ummai za su yi Barnaba ma ya bi munafurcin su. **14** Da na ga albarka." **9** Saboda haka, wadanda suka ba da basu bin gaskiyar da take cikin bisharar, na gaya gaskiya, masu albarka ne tare da Ibrahim wanda wa Kefas a gaban su duka, "Idan kai Bayahude ke da bangaskiya. **10** La'ana na kan wadanda ne kana rayuwar ka ta al'ummai a maimakon sun dangana ga ayyukan shari'a. Gama a rubuce rayuwar Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa yake, "La'ananne ne kowanne mutum da bai al'ummai su yi zaman Yahudawa? " **15** Mu da tsaya ga duk abin da ke a rubuce cikin littafin muke Yahudawa daga haihuwa, ba "Al'ummai shari'a ba, ya kuma aikata shi duka." **11** Yanzu masu zunubi ba." **16** Ku sani fa, babu wanda a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon ta wurin shari'a, domin "Mai adalci zai rayu haka an baratar da su ta wurin bangaskiya ta bangaskiya." **12** Doka ba daga bangaskiya cikin Yesu Almasihu. Mun zo ga cikin Almasihu take ba, 'Amma a maimakon haka, "Shi wanda Yesu domin mu samu baratarwa ta bangaskiya ke yin wadannan abubuwa cikin shari'a, zai cikin Almasihu, kuma ba ta ayyukan shari'a yi rayuwa ta wurin shari'a." **13** Almasihu ya ba. Domin ta ayyukan shari'a babu wanda zai fanshe mu daga la'anar shari'a da ya zama samu baratarwa. **17** Amma idan mun nemi Allah la'ananne saboda mu. Kamar yadda yake a ya baratar da mu cikin Almasihu, mun samu rubuce, "La'ananne ne duk wanda aka sargafe kanmu masu zunubi kenan, Almasihu ya zama a bisa itace." **14** Dalilin shine, albarkan da ke bawan zunubi ne? Ko kadan! **18** Idan na sake bisan Ibrahim ta zo ga al'ummai cikin Almasihu gina dogara ta a kan shari'a, dogarar da na Yesu, domin mu samu karban alkawarin Ruhu juya wa baya, na nuna kai na mai karya shari'a ta wurin bangaskiya. **15** 'Yan'uwa, ina magana kenan. **19** Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a, bisa ga ka'idojin mutane. Idan mutane sun yi domin in yi rayuwa irin ta Allah. **20** An giciye ni yarjejeniya, babu mai kawar da shi ko a kara tare da Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma, shi. **16** Yanzu fa, an fada alkawaran nan ne ga amma Almasihu ke rayuwa a cikina. Rayuwar Ibrahim da zuriyarsa. Bai ce, "ga zuriya ba" da da nake yi a yanzu a cikin jiki, ina yin ta ne, manufar masu yawa; amma a maimakon haka ta wurin bangaskiya ga dan Allah, wanda ya ga daya kadai, "ga zuriyar ka," wanda shine kaunace ni ya ba da kansa domina. **21** Ban yi Almasihu. **17** Yanzu na fadi wannan. Shari'a, watsi da alherin Allah ba, domin idan adalci ya wadda ta zo shekaru 430 daga baya, ba ta kawar wanu ta wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu da alkawarin da Allah ya tabbatar da shi ba a banza kenan.

3 Ku Galatiyawa marasa wayo! Wanne mugun ido ya cuce ku? Ashe, ba Yesu Almasihu gicciayye aka nuna a gaban idon ku ba? **2** Ina so in gane wannan daga wurin ku ne kawai. Kun karbi Ruhun ta wurin ayyukan doka ne ko ta wurin ba da gaskiya ga abin da kuka ji? **3** Rashin wayonku ya yi yawa haka ne? Kun fara da Ruhu, sai kuma yanzu ku karasa a cikin jiki? **4** Kun fuskanci abubuwa da yawa a banza ne - har idan a banza ne? **5** To, shi wanda ya ba ku Ruhun, da ayyuka masu iko a tsakanin ku, ya yi ne ta wurin ayyukan shari'a ko ta wurin ji tare da bangaskiya? **6** Ibrahim "ya ba da gaskiya ga Allah, kuma an lisalta mashi wannan a matsayin adalci." **7** Ta wannan hanya ku fahimta su wadanda suka ba da gaskiya,

'ya'yan Ibrahim ne. **8** Nassi ya riga ya hangi gaba wadannan mutanen da ke bukatar kaciya. **13** cewa, ta wurin bangaskiya Allah zai baratar Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da da Al'ummai. An yi wa Ibrahim shelar bishara shi sun bi munafurcin sa. A sakamakon haka tuntuni: "A cikinka ne dukan al'ummai za su yi Barnaba ma ya bi munafurcin su. **14** Da na ga albarka." **9** Saboda haka, wadanda suka ba da basu bin gaskiyar da take cikin bisharar, na gaya gaskiya, masu albarka ne tare da Ibrahim wanda wa Kefas a gaban su duka, "Idan kai Bayahude ke da bangaskiya. **10** La'ana na kan wadanda ne kana rayuwar ka ta al'ummai a maimakon sun dangana ga ayyukan shari'a. Gama a rubuce rayuwar Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa yake, "La'ananne ne kowanne mutum da bai al'ummai su yi zaman Yahudawa? " **15** Mu da tsaya ga duk abin da ke a rubuce cikin littafin muke Yahudawa daga haihuwa, ba "Al'ummai shari'a ba, ya kuma aikata shi duka." **11** Yanzu masu zunubi ba." **16** Ku sani fa, babu wanda a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon ta wurin shari'a, domin "Mai adalci zai rayu haka an baratar da su ta wurin bangaskiya ta bangaskiya." **12** Doka ba daga bangaskiya cikin Yesu Almasihu. Mun zo ga cikin Almasihu take ba, 'Amma a maimakon haka, "Shi wanda Yesu domin mu samu baratarwa ta bangaskiya ke yin wadannan abubuwa cikin shari'a, zai cikin Almasihu, kuma ba ta ayyukan shari'a yi rayuwa ta wurin shari'a." **13** Almasihu ya ba. Domin ta ayyukan shari'a babu wanda zai fanshe mu daga la'anar shari'a da ya zama samu baratarwa. **17** Amma idan mun nemi Allah la'ananne saboda mu. Kamar yadda yake a ya baratar da mu cikin Almasihu, mun samu rubuce, "La'ananne ne duk wanda aka sargafe kanmu masu zunubi kenan, Almasihu ya zama a bisa itace." **14** Dalilin shine, albarkan da ke bawan zunubi ne? Ko kadan! **18** Idan na sake bisan Ibrahim ta zo ga al'ummai cikin Almasihu gina dogara ta a kan shari'a, dogarar da na Yesu, domin mu samu karban alkawarin Ruhu juya wa baya, na nuna kai na mai karya shari'a ta wurin bangaskiya. **15** 'Yan'uwa, ina magana kenan. **19** Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a, bisa ga ka'idojin mutane. Idan mutane sun yi domin in yi rayuwa irin ta Allah. **20** An giciye ni yarjejeniya, babu mai kawar da shi ko a kara tare da Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma, shi. **16** Yanzu fa, an fada alkawaran nan ne ga amma Almasihu ke rayuwa a cikina. Rayuwar Ibrahim da zuriyarsa. Bai ce, "ga zuriya ba" da da nake yi a yanzu a cikin jiki, ina yin ta ne, manufar masu yawa; amma a maimakon haka ta wurin bangaskiya ga dan Allah, wanda ya ga daya kadai, "ga zuriyar ka," wanda shine kaunace ni ya ba da kansa domina. **21** Ban yi Almasihu. **17** Yanzu na fadi wannan. Shari'a, watsi da alherin Allah ba, domin idan adalci ya wadda ta zo shekaru 430 daga baya, ba ta kawar wanu ta wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu da alkawarin da Allah ya tabbatar da shi ba a banza kenan.

a ba da shi ga wadanda suka gaskanta. **23** Amma mala'ikan Allah, kamar ni Almasihu Yesu ne da kafin bangaskiya cikin Almasihu ta zo, an kulle kansa. **15** Saboda haka, yanzu ina murnar taku? mu kuma aka tsare mu da shari'a har zuwa ga Domin ina shaidar ku, idan mai yiwuwa ne, da wahayin bangaskiya. **24** Daga nan shari'a ta kun kwakulo idanunku, kun ba ni. **16** To kenan, zama mana jagora har sai da Almasihu ya zo, na zama makiyin ku ne saboda na gaya maku domin mu samu baratarwa ta wurin bangaskiya. gaskiya? **17** Suna neman ku da himma ba domin **25** Yanzu da bangaskiya ta zo, ba mu kuma a wani alheri ba ne. Suna so su raba ni da ku karkashin jagora. **26** Domin dukanku 'ya'yan domin ku bi su. **18** Yana da kyau ko yaushe a yi Allah ne ta wurin bangaskiya cikin Almasihu himma domin dalilai masu kyau, ba kuma kawai Yesu. **27** Dukanku da aka yi wa baftisma cikin sa'adda ina tare da ku ba. **19** 'Ya'yana kanana, Almasihu, kun suturce kanku da Almasihu. **28** sabili da ku ina cikin zafin nakuda kuma sai Babu Bayahude ko Baheline, bawa ko 'yantacce, Almasihu ya samu kafuwa cikinku. **20** Da ma babu na miji ko mace, domin dukanku daya ne a ce ina tare da ku yanzu in canza muryata, cikin Almasihu Yesu. **29** Idan ku na Almasihu domin ina damuwa a kanku kwarai. **21** Ku gaya ne, ku zuriyar Ibrahim ne kenan, magada bisa mani, ku da kuke marmarin ku zo karkashin shari'a, ba ku ji abin da shari'ar ta ce ba? **22**

4 Ina cewa muddin magaji yaro ne, babu bambancin sa da bawa, ko da yake shine mai mallakan dukan kadarorin. **2** A maimakon haka, yana karkashin masu jagora da amintattu har sai lokacin da mahaifinsa ya ajiye. **3** Hakannan mu ma, lokaci da muke yara, an rike mu cikin kangi na tushin ka'idojin wannan dunia. **4** Amma da lokacin ya yi daidai, Allah ya aiko da dansa, haihuwar mace, haihuwar karkashin shari'a. **5** Ya yi haka ne domin ya fanshi wadanda ke a karkashin shari'a, domin mu karbi diyanci a matsayin 'ya'ya. **6** Domin ku 'ya'ya ne, Allah ya aiko da Ruhun Dansa cikin zuciyarmu, Ruhun wanda ke kirar, "Abba, Uba." **7** Saboda wannan dalilin kai ba kuma bawa ba ne amma da. Idan kai da ne, hakannan kuma kai ma magaji ne ta wurin Allah. **8** Duk da haka a da, da ba ku san Allah ba, bayi ne ku ga alloli wadanda ainihi ba alloli ba ne ko kadan. **9** Amma yanzu da kuka san Allah, ko kuma, yanzu da Allah ya san ku, me ya sa kuke sake komawa zuwa ga tushen ka'idodin nan mara karfi da amfani? Kuna so ku sake komawa zaman bayi kuma daga farko? **10** Kuna kiyaye ranaku na musamman, sabobin watanni, lokatai, da shekaru. **11** Ina ji maku tsoro. Ina tsoro cewa kamar na yi aiki cikinku a wofi. **12** Ina rokon ku 'yan'uwa, ku zama kamar yadda nake, domin ni ma na zama kamar ku. Ba ku yi mani lafin komai ba. **13** Amma kun sani cewa saboda rashin lafiya ne na yi maku shelar bishara da farko. **14** Ko da yake halin da nake ciki cikin jiki a zahiri ya sa ku cikin gwaji, ba ku raina ni ba ko kuma kuka watsar da ni. A maimakon haka, kun karbe ni kamar **5** Saboda 'yanci ne Almasihu ya yantar da mu. Sai ku dage kada ku sake komawa cikin kangin bauta. **2** Duba, ni Bulus, ina gaya maku cewa idan an yi maku kaciya, Almasihu ba zai

zama da amfani a gare ku ba a kowace hanya. miyagun sha'awoyi. **25** Idan muna zaune cikin **3** Haka kuma, na shaida ga ko wanda mutum Ruhu, mu yi tafiya da Ruhu. **26** Kada mu zama wadda aka yi masa kaciya ya zama dole ya masu girman kai, ko muna cakunar juna, ko yi biyayya da dukan shari'a. **4** Kun rabu da muna kishin juna.

Almasihu, dukanku wadanda aka "baratar" ta wurin shari'a. Kun fadi daga alheri. **5** Domin ta wurin Ruhu, cikin bangaskiya, muna jira gabagadi na adalci. **6** A cikin Almasihu kaciya ko rashin kaciya ba shi da ma'ana. Bangaskiya kadai mai aiki ta wurin kauna ita ce mafi muhimmanci. **7** Da kuna tsere da kyau, wanene ya tsayar da ku daga yin biyayya da gaskiya? **8** Rinjayarwa da ke sa yin wannan, ba daga wanda ya kira ku ba ne **9** Ai karamin yisti shi yake sa dukan kulli ya kumbura. **10** Ina da wannan gabagadin game da ku cikin Ubangiji cewa ba za ku yi tunani a wata hanya daban ba. Shi wanda ya rikita ku zai sha hukunci ko wanene shi. **11** 'Yan'uwa, idan har yanzu wa'azin kaciya nake yi, don me har yanzu ake tsananta mani? Inda haka ne dutsen sanadin tuntube game da gicciye da ya ragargaje. **12** Ina fata wadanda suke badda ku su maida kansu babani. **13** 'Yan'uwa, domin Allah ya kira ku zuwa ga yanci, kada dai ku mori yancin nan ya zama zarafi domin jiki. A maimakon haka ta wurin kauna ku yi wa juna hidima. **14** Saboda dukan shari'a ta cika ne a cikin doka guda daya; "Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka." **15** Amma idan kuna cizo da hadiye juna, ku lura kada ku hallakar da junanku. **16** Na ce, ku yi tafiya cikin Ruhu, ba za ku cika sha'awoyin jiki ba. **17** Domin jiki yana gaba mai karfi da Ruhu, Ruhu kuma yana gaba da jiki. Domin wadannan akasin juna suke. Sakamakon shine ba za ku iya yin abin da kuke so ba. **18** Amma idan Ruhu ne ke bishe ku, ba ku karkashin shari'a. **19** Yanzu ayyukan jiki a bayyane suke. Sune al'amuran lalata, rashin tsarki, sha'awoyi, **20** bautar gumaka, sihiri, yawan fada, jayayya, kishi, zafin fushi, gasa, tsattsguwa, hamayya, **21** hassada, buguwa, buguwa da tarzoma, da dai sauran irin wadannan abubuwa. Na gargade ku, kamar yadda a da na gargade ku, cewa wadanda suke aikata wadannan abubuwa ba za su gaji mulkin Allah ba. **22** Amma 'ya'yan Ruhu kauna ne, farinciki, salama, hakuri, kirki, nagarta, bangaskiya, **23** tawali'u, da kamun kai. Babu wata shari'a da ke gaba da wadannan abubuwa. **24** Wadanda suke na Almasihu Yesu sun giciye halin jiki tare da marmarin sa da

6 'Yan'uwa, idan an kama mutum yana yin wani laifi, ku da kuke da ruhaniya sai ku dawo da mutumin a hanya cikin ruhun tawali'u, ka lura da kanka don kada kai ma ka fada a cikin gwaji. **2** Ku dauki damuwar juna, ta yin haka za ku cika shari'ar Almasihu. **3** Domin idan kowa ya zacci shi wani abu ne alhalshi ba komai ba ne rudin kansa yake yi. **4** Sai kowa ya auna aikin sa. Sa'annan zai sami abin da zai yi takama, ba sai ya kwatanta kansa da wani ba. **5** Domin kowa zai dauki nauyin kayansa. **6** Wanda aka koya masa maganar, wajibi ne ya ci amfanin abubuwansa masu kyau duka tare da malaminса. **7** Kada fa a yaudare ku ba a yi wa Allah ba'a. Dukan abin da mutum ya dasa, shine abin da zai girba. **8** Domin shi wanda ya shuka wa kansa dabi'ar zunubi zai girbi hallaka, amma shi wanda ya shuka cikin Ruhu, zai girbi rai madawwami daga Ruhu. **(aiónios g166)** **9** Kada mu gaji da aikata nagarta, domin a lokacin da ya dace za mu yi girbi idan ba mu gaji ba. **10** Saboda haka, lokacin da muke da zarafi, sai mu yi nagarta ga kowa. Mu yi nagarta mussamman ga wadanda suke na iyalin bangaskiya. **11** Dubi yawan wasikun da na rubuta maku da hannuna. **12** Wadanda suke so su nuna hali mai kyau cikin jiki suke tilasta ku yin kaciya. Suna yin haka ne kadai saboda kada a tsananta masu saboda gicciyen Almasihu. **13** Domin ko su wadanda suke masu kaciya ba su kiyye shari'a. Maimakon haka suna so ne a yi maku kaciya don su yi fahariya game jikinku. **14** Bari kada ya zama ina fahariya sai dai ta gicciyen Ubangijnmu Yesu Almasihu. Ta wurinsa ne aka gicciye duniya a gare ni, ni kuma ga duniya. **15** Domin kaciya ko rashin kaciya ba komai ba ne. Maimakon haka, sabon halita ne ke da muhimmanci. **16** Ga dukan wadanda za su zauna cikin wannan ka'ida, bari salama da jinkai su kasance tare da su da kuma bisa Isra'ilna Allah. **17** Daga yanzu zuwa nan gaba kada wani ya dame ni, domin ina dauke da tabbai na Yesu a jikina. **18** Alherin Ubangijnmu Yesu Almasihu ya kasance da ruhun ku, 'yan'uwa. Amin.

Afisawa

1 Bulus, manzon Yesu Almasihu ta wurin nufin Allah, zuwa ga kebabbu na Allah da ke a Afisa wanda suke aminci cikin Yesu. **2** Bari alheri ya kasance da ku, da salama daga wurin Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu. **3** Yabo ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine ya albarkace mu da kowanne albarku na ruhaniya da ke cikin sammai cikin Almasihu. **4** Kafin halitar duniya, Allah ya zabe mu da muka ba da gaskiya cikin Yesu. Ya zabe mu domin mu yi zaman tsarki da rayuwarr da babu aibu a gabansa. **5** Cikin kauna Allah ya kaddara ya dauke mu mu zama yayansa ta wurin Yesu almasihu. Ya yi wannan domin ya gamshe shi ya yi abin da ya ke so. **6** Sakamakon shine Allah ya karbi yabo domin daukakan alherinsa. Wannan shine abinda ya ba mu hannu sake ta wurin kaunataccensa. **7** Gama cikin kaunataccensa aka fanshe mu ta wurin jininsa, da gafarar zunubai ta wurin wadataccen alherinsa. **8** Ya ba da wannan alherin a yalwace cikin dukan hikima da fahimta. **9** Allah ya bayyana mana gaskiyar al'amarin da aka boye na shirinsa, ta wurin abin da yake so ya nuna cikin Almasihu. **10** Idan lokaci ya yi na kammala shirinsa, Allah zai kawo dukan abubuwani da ke sama da kasa cikin Yesu. **11** An zabe mu cikin Almasihu mu zama abin gado na Allah. Ya yi mana wannan shirin tun da cikin shirin sa, shi mai yin dukan abu ta dalilin nufinsa. **12** Allah ya yi haka saboda mu rayu domin yabon daukakarsa. Mune na farko da muka sami bege cikin Almasihu. **13** A cikin Almasihu ne kuma kuka samu jin maganar gaskiya, bisharan cetonku ta wurin Yesu. A cikinsa ne kuka bada gaskiya aka hatimce ku da Ruhu Mai Tsarki wanda aka alkawarta. **14** Ruhun shine tabbacin gadonmu kafin mu kai ga samunsa. Wannan don yabon daukakarsa ne. **15** Sabo da haka, tun lokacin da na ji labarin bangaskiyarku cikin Ubangiji Yesu da kaunar ku zuwa dukan wadanda aka kebe dominisa. **16** Ban fasa tunawa da ku ba ina addu'a saboda ku cikin addu'o'ina. **17** Ina addu'a da cewa Allah Ubangijinmu Yesu Almasihu, Uban daraja, ya ba ku ruhun basira da wahayin saninsa. **18** Ina addu'a idanun zuciyarku su bude domin ku san tabacinc kiranku. Ina addu'a dominiku san arziking mulkin gadonsa cikin wadanda aka kebe

dominsa. **19** Ina addu'a ku san ikon nan nasa mai girma mara iyaka da ke cikin mu da muka ba da gaskiya. Wannan girman yana ta wurin aikin karfin ikonsa ne. **20** Wannan shine ikon da ya yi aiki cikin Almasihu lokacin da Allah ya tashe shi daga matattu ya sa shi a hannun damansa cikin sammai. **21** Ya sanya shi bisa birkishin dukan sarauta, iko, mulki, karfi, da kowanne irin suna. Ya sanya Almasihu ba a wannan zamanin kadai ba, amma da zamanii mai zuwa. (**aiōn g165**) **22** Allah ya saka dukan abubuwa a karkashin kafafun Almasihu. Ya sa shi shugaban dukan abubuwa a cikin ikilisiya. **23** Ikilisiya jikinsa ne, cikarsa wanda ya cika dukan abubuwa cikin kowacce hanya.

2 Amma da ku matattu ne cikin zunubanku da laifofinku. **2** A cikinsu kuka yi rayuwa bisa ga al'amuran duniyan nan. Kuka biye wa mai sarautar ikokin sararin sama, wannan ruhun ne da ke aiki cikin kangararrun 'ya'ya. (aiōn g165) **3** Da can dukanmu muna cikin wadannan marasa bada gaskiya. Muka biye wa mugun burin jikinmu. Muna aikata halin mutuntaka da na tunaninmu. Bisa ga dabi'a 'ya'ya ne wadanda sun cancanci fushin Allah, kamar wadansu. **4** Amma Allah mai yalwar jinkai ne, sabili da matukar kauna da ya kaunace mu. **5** Sa'anda muke matattu cikin zunubai, ya kawo mu cikin sabon rai tare da Almasihu. Ta wurin alheri aka cece mu. **6** Allah ya tashe mu tare ya kuma sa muka zauna tare a matsayi guda cikin Almasihu Yesu. **7** Ya yi wannan domin a zamanai masu zuwa ya nuna mana matukar yalwar arziking alherinsa ta wurin Yesu. Yana nuna mana wannan ta wurin alherinsa. (aiōn g165) **8** Domin ta wurin alheri aka cece ku ta wurin bangaskiya, wannan ba daga gare ku ba ne, kyauta ce ta Allah. **9** Ba daga ayyuka ba, Saboda wannan dalili kada kowa ya yi fahariya. **10** Gama mu aikin hannuwansa ne, halitattu cikin Almasihu Yesu domin mu yi kyawawan ayyuka, wadanda tun da Allah ya tanada, mu yi rayuwa a cikinsu. **11** Saboda haka ku tuna da ku al'ummai ne a dabi'ar jiki. Ana kiranku "marasa kaciya", abin da ake kira kaciya cikin jiki wadda hannayen mutane ke yi. **12** Gama a lokacin nan a rabe kuke da Almasihu. Ku bare ne ga mutanen Isra'il. Ku baki ne ga wa'adodi na al'kawarai. Ba ku da tabbac i a kan gobe. Ba ku da Allah a cikin duniya. **13** Amma yanzu a cikin

Almasihu Yesu ku da da kuke nesa da Allah, an fuskoki daban daban. **11** Wannan ya kasance kawo ku kusa da shi ta wurin jinin Almasihu. bisa ga dawwamammen nufi da ya zartar cikin **14** Gama shine salamar mu. Domin ya mai da Almasihu Yesu Ubangijinmu. (**aiōn g165**) **12** Gama biyun daya. Cikin jikinsa ne ya rushe katangar a cikin Almasihu muna da gabagadi, da dama, gaba da ta raba mu da juna. **15** Wato ya kawar da amincewa sabili da gaskiyar mu a cikinsa. **13** da shari'a mai umarnai da sharudda, domin Saboda haka ina rokon ku kada ku karaya da ya halitta sabon mutum daya a cikinsa. Yin wahalar da na sha domin ku wadda ta zama haka ya kawo salama. **16** Ya yi haka domin ya daukakar ku. **14** Saboda haka nake durkusawa sulhunta mutum biyu cikin jiki daya ga Allah ta da gwiwa ta a gaban Uba, **15** wanda ta wurinsa wurin gicciye. Ta wurin gicciye ya kashe garbar ake kir'an kowanne iyali na sama da na kasa. da ke tsakaninsu. **17** Yesu ya zo ya yi maku **16** Ina addu'a ya amince maku bisa ga yalwar shelar salama ku da kuke nesa da ku na kusa. **18** wadatar daukakarsa, ku karfafa matuka da iko Domin ta wurin Yesu dukanmu biyu cikin Ruhu ta wurin Ruhunsa, da yake cikinku. **17** Ina daya muna da hanya zuwa wurin Uba. **19** Sabo addu'a Almasihu ya zauna a cikin zuciyar ku ta da haka yanzu ku al'ummai, ko daya, ba bare wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a ku kafu ku ba ne. Maimakon haka ku abokai ne tare da kuma ginu da surfi kwarai cikin kaunarsa. **18** kebab bun Allah, abokan aiki. **20** Wadanda an Ku kasance cikin kaunarsa domin ku gane, tare gina su bisa tushen manzanni da annabawa. da dukan masu bi, menene surfi, da fadi, da Almasihu Yesu da kansa shine mafificin dutsen tsawon kaunarsa Almasihu. **19** Ina addu'a domin ginin. **21** A cikinsa dukan ginin ya hade tare, ku san mafificiyan kaunarsa Almasihu da ta wuce suna kuma girma kamar haikal cikin Ubangiji. sani. Ku yi wannan domin a cika ku da dukan **22** A cikinsa ne kuma ake gina ku gaba daya kun cikar Allah. **20** Yanzu ga wanda yake da ikon zama mazaunin Allah a cikin Ruhu.

3 Saboda haka, ni Bulus, dan sarka sabili da Almasihu dominku al'ummai. **2** Ina zaton kun ji a kan aiki mai girma na alherin Allah da ya ba ni dominku. **3** Ina rubuto maku bisa ga wahayin da aka sanashe ni. Wannan ita ce boyayyar gaskiya da na rubuta a takaise a cikin wata wasikar. **4** Sa'adda kuka karanta a kan wannan, za ku iya fahimtar basira ta cikin boyayyar gaskiya a kan Almasihu. **5** Wanda a zamanun da ba a bayyana wa mutane ba. Amma yanzu an bayyana shi ga manzanni da annabawa kebabbu a cikin Ruhu. **6** Wannan boyayyar bishara ita ce al'ummai ma abokan gado ne tare da mu, gabobi ne cikin jiki daya. Abokan tarayya ne kuma cikin alkawaran Almasihu Yesu ta wurin bishara. **7** Domin wannan na zama bawa ta wurin baiwar alherin Allah da ya bani ta wurin karfin ikonsa. **8** Allah ne ya ba ni wannan baiwa. Ko da shike nine mafi kankanta cikin kebabbn Allah, in yi shelar bishara ga al'ummai akan wadatar Almasihu marar matuka. **9** In kuma fahimtar da dukan mutane a kan shirin Allah, wannan boyayyar gaskiya wadda tun zamanai da suka wuce Allah ya boye, shi da ke mahallicin dukan abubuwu. (*aiōn 9165*) **10** Saboda haka, ta wurin ikilisiya, masu iko da masu mulkin sararin sama za su san hikimar Allah ta

21 tunani, bisa ga ikonsa da ke aiki a cikinmu, **21**
daukaka ta tabbata a gare shi a cikin ikilisiya
ta wurin Almasihu Yesu har ya zuwa zamanun
zamanai har abada abadin. Amin. (**aiōn g165**)

4 Saboda haka a matsayi na na dan sarka
saboda Ubangiji; ina rokon ku ku yi zaman
rayuwa da ta cancanci kiran da Allah ya kiraye
ku. **5** Ku zamna da matukar tawali'u da sahihanci
da hakuri. Ku karbi juna cikin kauna. **6** Ku yi
kokarin zaman dayantaka cikin Ruhu kuna hade
cikin salama. **7** Akwai jiki daya da kuma Ruhu
daya, kamar yadda aka kira ku a kan begen
nan daya. **8** Ubangiji daya, bangaskiya daya, da
kuma baftisma daya. **9** Allah daya ne da Uban
duka. Shine bisa duka, ta wurin duka, da kuma
cikin duka. **10** Ko wannenmu an ba shi baiwa
bisa ga awon baiwar Almasihu. **11** Kamar yadda
nassi ya ce, "Da ya haye zuwa cikin sama, ya
bi da bayi cikin bauta. Ya kuma yi wa mutane
baye baye. **12** Menene ma'anar, "Ya hau?" Ana
cewa kenan ya sauка har cikin surfin kasa.
13 Shi da ya sauка shine kuma wanda ya hau
birbishin sammai. Ya yi wannan domin ya cika
dukan abubuwa. **14** Almasihu ya ba da baye
baye kamar haka: manzanni, annabawa, masu
shelar bishara, makiyaya, da masu koyarwa. **15**
Ya yi haka domin ya shiryar da masu bi saboda

hidima, domin gina jikin Almasihu. **13** Ya yi haka har sai mun kai dayantakar bangaskiya da sanin Dan Allah. Ya yi haka har sai mun kai ga cikin kauna kamar yadda Almasihu ya kaunace manyanta, kamar wadanda suka kai cikakken mu, ya kuma mika kansa sadaka da hadaya matsayin nan na falalar Almasihu. **14** Wannan ga Allah dominmu, hadaya mai kanshi abin ya zamanto haka domin kada mu kara zama karba ga Allah. **3** Fasikanci ko kowacce irin kamar yara. Kada a yi ta juya mu. Wannan haka kazamta, ko kazamar lalata kada a ambace yake domin kada mu biye wa iskar kowacce su a tsakaninku, don haka ya dace ga masu koyarwa ta makirci da wayon mutane masu bi. **4** Kada a ambaci batsa, maganar wauta hikimar yin karya. **15** Maimakon haka za mu ko alfasha wadanda ba su dace ba. Maimakon fadi gaskiya cikin kauna domin mu yi girma haka, mu zama masu godiya. **5** Domin wannan cikin dukan tafarkun da ke na sa, shi da yake kun sani cewa ba fasiki, ko mara tsarki, ko shugaba, Almasihu. **16** Almsihu ya hada dukan mai hadama wato mai bautar gumaka zai sami jikin masu ba da gaskiya. Jikin yana hade ta gado cikin mulkin Almasihu da Allah. **6** Kada wurin kowanne gaba, domin jikin ya yi girma kowa ya rude ku da maganganun wofi. Saboda ya gina kansa cikin kauna. **17** Saboda haka wadannan abubuwa ne fushin Allah ke zuwa ina yi maku gargadi cikin Ubangiji cewa, kada kan kangararrun 'ya'ya. **7** Kada ku yi tarayya ku sake yin rayuwa irin ta al'ummai da suke tare da su. **8** Domin da ku duhu ne, amma yi cikin azancin wofi marar amfani. **18** Sun yanzu ku haske ne cikin Ubangiji. Sai ku yi duhunta cikin tunaninsu. Bare suke da rai irin tafiya kamar 'ya'yan haske. **9** Saboda amfanin na Allah, ta wurin jahilcin da ke cikinsu da ta haske shine dukan alheri, adalci da gaskiya. wurin taurare zukatansu. **19** Basa jin kunya. Sun **10** Kuna bidar abin da Ubangiji ke murna da mika kansu ga mutumtaka ta yin kazamtattun shi. **11** Kada ku sa hannu ga ayyuka marasa ayyuka da kowacce zari. **20** Amma ba haka kuka amfani da ayyukan duhu amma gara a tone su. koyi al'amuran Almasihu ba. **21** Ina zaton kun **12** Don abubuwan da suke yi a boye abin kunya rigaya kun ji a kansa. Ina zaton an koyer da ne a bayyana su. **13** Dukan abu, idan haske ya ku cikinsa, kamar yadda gaskiyar Yesu ta ke. bayyana su, za a gan su. **14** Domin duk abin da **22** Dole ku yarda halin ku na da, wato tsohon aka bayyana ya zama haske. Saboda haka aka mutum. Tsohon mutumin ne ya ke lalacewa ta ce, "Ka farka, kai mai barci, ka tashi daga cikin wurin mugun buri. **23** Ku yarda tsohon mutum matattu; Almasihu kuwa zai haskaka bisanka". domin a sabonta ku cikin ruhun lamirinku. **24** **15** Saboda haka, ku maida hankali yadda kuke Ku yi haka domin ku yafa sabon mutum, mai rayuwar ku, ba kamar mutane marasa hikima kamanin Allah. An hallitta shi cikin adalci da ba amma kamar masu hikima. **16** Ku yi lura tsarki da gaskiya. **25** Saboda haka ku watsar da yadda kuke amfani da lokaci don kwanakin karya. "Fadi gaskiya ga makwabcin ka", domin miyagu ne. **17** Kada ku zama wawaye. Maimakon mu gabobin juna ne. **26** "Ku yi fushi, amma haka, ku fahimci ko menene nufin Ubangiji. **18** kada ku yi zunubi." Kada ku bari rana ta fadi Kuma Kada ku bugu da ruwan inabi, don yana kuna kan fushi. **27** Kada ku ba shaidan wata iya lalata rayuwa. Maimakon haka, ku cika da kofa. **28** Duk mai yin sata, kada ya kara yin sata Ruhu Mai Tsarki. **19** Kuna magana da junanku kuma. Maimakon haka, ya yi aiki. Ya yi aiki da cikin zabura da wakoki da wakokin ruhaniya, hannuwan sa domin ya sami abin da zai taimaka kuna rairawa da yabo da zuciyarku ga Ubangiji. wa gajiyayyu. **29** Kada rubabbun maganganu **20** Kullum kuna ba da gaskiya domin dukan su fito daga cikin bakinku. Maimakon haka, sai abubuwa cikin sunan Ubangiji Yesu ga Allah ingantattu da za su ba da alheri ga masu ji. **30** Uba. **21** Kuna sarayadda kanku ga juna cikin Kada ku bata wa Ruhu Mai Tsarki na Allah rai girmama Almasihu. **22** Mata, ku yi biyayya ga domin ta wurin sa ne aka hatimce ku domin mazan ku kamar ga Ubangiji. **23** Domin miji ranar fansa. **31** Sai ku watsar da dukan dacin shine shugaban matarsa kamar yadda Almasihu rai, da hasala, da fushi, da tankiya, da reni tare yake shugaban ikilisiya. Shine kuma mai ceton da dukan mugunta. **32** Ku yi wa juna kirki, ku jiki. **24** Amma kamar yadda ikilisiya take biyayya zama da taushin zuciyu. Ku yafe wa juna, kamar ga Almasihu, haka kuma dole mata suyi ga yadda Allah cikin Almasihu ya gafarta maku. mazajen su cikin kowanne abu. **25** Mazaje, ku

kaunaci matanku kamar yadda Almasihu ya **sammai.** (aiōn g165) **13** Don haka ku dauki dukan kaunaci ikilisiya har ya ba da kansa dominta, **26** makamai na Allah, domin ku iya tsayawa da Ya yi wannan domin ya tsarkake ta. Ya wanke karfi cikin muguwar rana. Bayan kun yi komai mu da ruwan wanki ta wurin kalma. **27** Ya yi za ku tsaya da karfi. **14** Saboda haka ku tsaya wannan domin ya mika ma kansa ikilisiya mai da karfi. Ku yi wannan bayan kun yi damara daraja, ba tare da tabo ko cikas ko wani abu cikin gaskiya kuna yafa sulke na adalci. **15** Ku yi kamar wadannan, amma ta zama da tsarki da wannan bayan kun daure kafafunku da shirin kuma mara aibi. **28** Hakannan kuma, mazaje kai bisharar salama. **16** Cikin dukan abu ku su kaunaci matansu kamar jikunnansu. Wanda dauki garkuwar bangaskiya, wadda za ku kashe yake kaunar matarsa yana kaunar kansa. **29** Ba dukan kibau masu wuta na mugun. **17** Ku dauki wanda ya taba kin jikinsa. Amma, yakan ciyadda kwalkwalin ceto da takobin Ruhu, wanda shine shi yana kaunarsa, kamar yadda Almasihu ya maganar Allah. **18** Tare da kowacce irin addu'a kaunaci ikilisiya. **30** Domin mu gabobin jikinsa da roko kuna addu'a kullum cikin Ruhu. Da ne. **31** "Domin wannan mutum zai rabu da wannan lamiri, kuna tsare wannan da iyakacin ubansa da uwarsa ya manne wa matarsa, su kula da dukan juriya da roko saboda dukan biyu su zama nama daya". **32** Wannan asirin masu bi. **19** Ku yi mani addu'a, domin in karbi gaskiyar, da girma yake, amma ina magana ne sako duk sa'adda na bude bakina. Ku yi addu'a game da Almasihu da ikilisiyarsa. **33** Duk da in sami gabagadin bayyana boyayyar gaskiyar haka, kowannenku dole ya kaunaci matarsa bishara. **20** Saboda bishara nake jakada cikin kamar kansa, matar kuma dole ta girmama sarkoki, yadda a cikinta zan yi magana gabagadi mijinta.

6 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku chikin Ubangiji, domin wannan daidai ne. **2** "Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka" (Doka ta fari kenan da alkawari), **3** "ta haka za ku yi albarka, domin kwanakinku su yi tsawo a duniya". **4** Hakanan, ku ubanni kada ku cakuni 'ya'yan ku har su yi fushi, amma ku goye su cikin horon Ubangiji da gargadinsa. **5** Bayi, ku yi biyayya ga iyayengijinku na duniya tare da girmamawa da tsoro da zuciya mai gaskiya. Ku yi masu biyayya kamar ga Almasihu. **6** Ku yi masu biyayya ba don lallai suna kallonku ba domin ku faranta masu rai. Maimakon haka, ku yi biyayya kamar bayi ga Almasihu. Ku yi nufin Allah daga zuciya. **7** Ku yi hidima da dukan zuciya, kamar kuna bautar Ubangiji ba mutane ba. **8** Sai ku sani cewa duk abinda mutum ya yi zai karbi sakamako daga wurin Ubangiji, ko shi bawa ne ko 'yantacce. **9** Ku kuma iyayengiji, ku yi irin wannan ga barorin ku. Kada ku razana su. Kun sani shi wanda ke Ubangijinsu da ku daya ne yana sama. Kun sani tare da shi baya nuna tara. **10** A karshe, ku karfafa cikin Ubangiji da cikin karfin ikonsa. **11** Ku dauki dukan makamai na Allah, domin ku iya dagewa gaba da dabarun shaidan. **12** Gama yakinmu ba da nama da jini bane. Amma, da ikoki da mulkoki da mahukuntan wannan zamani mai duhu da rundundai masu duhu na mugunta cikin

yadda takamata. **21** Amma domin ku san rayuwa ta, da yadda nake, Tikikus, dan'uwa kaunataccce da amintaccen bawa cikin Ubangiji, zai sanar da ku dukan abu. **22** Saboda wannan dalili na aiko shi gare ku, domin ku san al'amuran mu, kuma domin ku sami ta'aziya a zukatan ku. **23** Bari salama ta kasance tare da 'yan'uwa, kauna da bangaskiya daga wurin Allah Uba da Ubangiji Yesu Almasihu. **24** Alheri ya kasance tare da wadannan da suke kaunar Ubangijinmu Yesu Almasihu tare da kauna mara mutuwa.

Filibbiyawa

1 Bulus da Timoti bayin Almasihu Yesu, zuwa ga dukan wadan da aka kebe cikin Almasihu Yesu da ke a Filibi, tare da masu kula da ikilisinya da dikanoni. **2** Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga Allah Ubanmu da Ubajjinmu Yesu Almasihu. **3** Ina godiya ga Allahna duk lokacin da na tuna da ku. **4** Ko yaushe cikin addu'a ta dominiku duka, da farin ciki na ke addu'a. **5** Ina godiya domin tarayyar ku a cikin bishara tun daga rana ta fari har ya zuwa yanzu. **6** Na tabbatu game da wannan abu, shi wanda ya fara aiki mai kyau a cikinku zai ci gaba da shi har ya kai ga kammala zuwa ranar Yesu Almasihu. **7** Daidai ne in ji haka game da dukanku domin kuna zuciya ta. Dukanku abokan tarayya ta ne cikin alherin Allah wajen dauri na da kuma kariyar bishara, da tabbatu da bishara. **8** Domin Allah mashaidi na ne, a kan yadda ina da marmarin ku duka cikin surfin kaunar Almasihu Yesu. **9** Ina yin wannan addu'a: kaunar ku ta habaka gaba gaba a cikin sani da dukan fahimta. **10** Ina addu'a a kan haka domin ku gwada ku zabi mafifitan abubuwa. Ina addu'a domin ku zama sahihai marasa abin zargi a ranar Almasihu. **11** Wannan kuma domin a cika ku da 'ya'yan adalci da ake samu ta wurin Yesu Almasihu, zuwa ga daukaka da yabon Allah. **12** Yanzu ina so ku sani, 'yan'uwa, cewa al'amuran da suka faru da ni sun zama dalilan cin gaban bishara kwarai da gaske. **13** Sakamakon haka, sarkokina cikin Almasihu sun zama sanannu ga dukan sojojin fada da kuma sauran jama'a, **14** har galibin 'yan'uwa cikin Ubangiji suka karfafa kwarai sabili da sarkokina, suka fito a fili suka yi shelar maganar Allah gabagadi. **15** Lalle wadansu suna shelar Almasihu cikin kishi da husuma, wadansu kuwa domin kyakyawar manufa. **16** Masu shelar Almasihu domin kauna sun sani cewa an ajiye ni nan domin in kare bishara. **17** Amma wadansu kuwa suna shelar Almasihu saboda sonkai da rashin gaskiya. A zaton su suna wahalar da ni cikin sarkokina. **18** Sai kuma me? Ta kowace hanya, ko da gangan ko da gaske, shelar Almasihu ake yi, ina kuma murna da wannan! I, zan yi murna. **19** Domin na sani wannan zai kai ga sanadiyar kubuta ta. Wannan zai faru sabili da addu'ar ku, da kuma taimakon Ruhun Yesu Almasihu. **20** Bisa

ga abin da hakikance nake tsammani da tabbacu cewa ba zan kunyata ba. Maimakon haka, da dukan karfin hali kamar kulum, da yanzu kuma, ina da burin kawo daukaka ga Almasihu a cikin jikina. Ina da begen Almasihu ya sami daukaka a cikin jikina ko cikin rayuwa ko cikin mutuwa. **21** Domin ni a gare ni rai Almasihu ne, mutuwa kuwa riba ce. **22** Amma idan ya zamanto rayuwata cikin jiki za ta kawo amfanin hidima to, ban san wanda zan zaba ba. **23** Amma dukansu biyu suna jan hankali na. Ina da burin in bar nan in kasance tare da Almasihu, wannan ya fiye mani kwarai! **24** Duk da haka rayuwata cikin jiki wajibi ne sabili da ku. **25** Tunda shike ina da tabbas a kan wannan, na kuma sani zan rayu, in cigaba da kasancewa da ku duka domin cigaban ku, da farincikin ku, cikin bangaskiya. **26** Sakamakon haka, takamar ku cikin Almasihu Yesu za ta bunkasa sabili da dawowa ta a gare ku. **27** Ku tafiyar da al'amuran ku kamar yadda ya cancanci bisharar Almasihu, ku yi haka domin ko na zo in duba ku, ko bana nan inji yadda kuke tsaye daram cikin ruhu guda. Ina fatan in ji cewa da nufi daya kuke fama tare saboda bangaskiyar nan ta bishara. **28** Kada ku tsorata da kome da magabtanku za su yi. Alama ce a gare su ta hallakar su. Amma ku kuwa alama ce ta ceton ku, wannan kuwa daga Allah ne. **29** Gama an yi maku alheri, sabo da Almasihu, ba gaskantawa da Almasihu kawai ba, amma har ma shan wuya dominса. **30** Kuna da shan wuya irin tawa wanda kuka gani, wanda kun ji nake sha har yanzu.

2 Idan akwai wani abin karfafawa cikin Almasihu. Idan da wata ta'a'ziyya daga kaunarsa. Idan akwai zumunta a Ruhu. Idan da tatausau jinkai da tausayi. **2** Ku cika farin cikina don ku zama da tunani irin haka, kuna da kauna daya, kuna tarayya cikin Ruhu daya, ku kasance da manufa iri daya. **3** Kada ku yi komai cikin sonkai ko girman kai. A maimakon haka cikin zuciya mai tawali'u kowa na duban wadansu fiye da kansa. **4** Kada kowa ya dubi bukutun sa, amma yana lura da bukutun wadansu. **5** Ku yi tunani cikin hanya wadda ke cikin Almasihu Yesu. **6** Wanda ya yi zama cikin siffar Allah, bai mai da daidaitarsa da Allah wani abin da zai rike ba. **7** Maimakon haka, ya wofintar da kansa. Ya dauki siffar bawa. Ya bayyana cikin kamannin mutane. An same shi a bayyane kamar mutum.

8 Ya kaskantar da kansa, ya yi biyayya har ga mutuwa, mutuwa ta gicciye. **9** Saboda haka Allah ya ba shi mafificiyar daukaka. Ya ba shi suna wanda yafi kowanne suna. **10** Domin a cikin sunan Yesu kowace gwiwa za ta durkusa, gwiwoyin wadanda ke cikin sama da kuma duniya da kuma karkashin duniya. **11** Kuma kowanne harshe zai furtu cewa Yesu Almasihu Ubangiji ne, zuwa daukakar Allah Uba. **12** Domin wannan kaunatattuna, kamar yadda kullum kuke biyayya ba sai ina nan kadai ba. Balle yanzu da bananan, ku yi aikin cetonku da tsoro da far gaba. **13** Gama Allah ne yake aiki a cikinku ku yi nufi duka da aikata abin da zai gamshe shi. **14** Ku yi kowanne abu ba tare da gunaguni da gardama ba. **15** Domin ku zama marasa abin zargi kuma masu gaskiya, 'ya'yan Allah marasa aibi. Ku yi haka domin ku haskaka kamar haske a cikin wannan duniya, a tsakiyar karkatacciyar da gurbatacciyar tsara. **16** Ku rike kalmar rai da karfi domin in sami dalilin daukaka Almasihu a ranarsa. Sa'annan zan san cewa ban yi tseren banza ba, ban kuma yi wahalar banza ba. **17** Ko da ana tsiyaye ni kamar sadaka a kan hadaya da kuma hidimar bangaskiyarku, na yi farin ciki, kuma na yi farin ciki tare da ku duka. **18** Kamar haka kuma sai ku yi farin ciki, ku yi farin ciki tare da ni. **19** Amma na yi niyya in aiko da Timoti wurin ku ba da dadewa ba, domin ni ma in sami karfafuwa idan na san al'amuran ku. **20** Gama bani da wani wanda halimnu yayi daidai da nasa, wanda yake juyayin ku da gaskiya. **21** Domin duka ribar kansu suke nema bata Yesu Almasihu ba. **22** Amma kun san darajar sa, kamar yadda da ke hidimar mahaifisa, haka ya bauta mani cikin bishara. **23** Shi nake sa zuciyar in aiko maku ba da dadewa ba idan naga yadda al'amura nake gudana. **24** Amma ina da gabagadi cikin Ubangiji cewa ni da kaina zan zo ba da dadewa ba. **25** Amma ina tunanin yakamata in sake aiko maku da Abafaroditus, shi dan'uwanne ne, abokin aiki, da abokin yaki, manzon ku da kuma bawa domin bukutu na. **26** Da shike yana marmarin ku duka, ya damu kwarai da shike kun ji yayi rashin lafiya. **27** Da gaske yayi rashin lafiya har ya kusan mutuwa. Amma Allah ya ji tausayin sa, ba shi kadai ba, amma har da ni, domin kada in yi bakin ciki kan bakin ciki. **28** Domin haka na yi niyyar aiko shi, saboda idan kun sake gaminsa za ku yi farin ciki ni kuma in kubuta daga juyayi. **29** Ku karbi Abafaroditus da dukan murna cikin Ubangiji. Ku ga darajar mutane irin sa. **30** Domin saboda aikin Almasihu ne ya kusan mutuwa. Ya sadakar da ransa domin ya bauta mani domin ya cika cikin sunan Yesu kowace gwiwa za ta durkusa, hidimar da ya kamata ku yi mani.

3 A karshe, 'yan'uwanu, ku yi farin ciki cikin Ubangiji. In sake rubuta maku wadannan abubuwa ba wani abu mai nauyi ba ne a gare ni. Wadannan abubuwa zasu tsare ku. **2** Ku yi hankali da karnuka. Ku yi hankali da miyagun ma'aikata. Ku yi hankali da masu yanke-yanke. **3** Gama mune kaciyar. Don mune muke sujada ta wurin Ruhun Allah. Mune masu fahariya chikin Almasihu Yesu, kuma ba mu da gabagadi cikin jiki. **4** Ko da shike, ni kaina ina gabagadi ga jiki. Idan wani zai iya tunanin gabagadi ga jiki, ni na fi shi. **5** An yi mani kaciya a rana ta takwas, daga mutanen Israila, na kabilar Bilyaminu, Bayahuden Yahudawa; ga zancen shari'a Bafarisije nake. **6** Wajen himma na tsanantawa ikilisiya. Ga zancen adalci cikin sharia, na zama mara abin zargi. **7** Amma duk wadannan abubuwan da suka zama riba a gare ni, na dauke su asara ne saboda Almasihu. **8** I, lallai ina lisalta dukan wadannan abubuwa asara saboda mafificin sanin Almasihu Yesu Ubangijina. Saboda shine na yi asarar dukan abubuwa. Na maishe su marasa amfani domin in ribato Almasihu, **9** a iske ni cikinsa. Ba ni da wani adalcin kaina ta wurin shari'a. Maimakon haka, ina da adalci ta wurin bangaskiya cikin Almasihu, adalci dake daga wurin Allah ta wurin Bangaskiya. **10** Yanzu ina so in san shi da ikon tashinsa, da tarayya cikin shan wuyarsa. In kuma zama kamarsa wajen mutuwarsa, **11** domin ta ko kaka in kai ga tashi daga cikin matattu. **12** Ba wai na rigaya na sami wadannan abubuwa bane, ko kuma na riga na zama cikakte. Amma ina nace bi domin in cafsi wannan da Almasihu Yesu ya cafsi ni dominisa. **13** 'Yan'uwa, ban duka cewa na riga na cafsi ba tukuna. Amma akwai abu daya da nake yi: ina mantawa da abin da ke baya, ina kutsawa zuwa ga abin da ke gaba. **14** Ina nacewa zuwa ga manufar nan in kai ga samun ladar nasara na madaukakin kirin Allah cikin Almasihu Yesu. **15** Dukan mu wadanda muke kammalallu, sai mu yi tunani ta wannan hanyar, idan kuwa kun yi tunanin wani abu dabban, to Allah zai bayyana maku wannan kuma. **16** Sai dai, in da muka rigaya

muka kai, bari mu rike shi haka. **17** Ku zama kuma san yadda zan samu a yalwace. A kowace masu koyi da ni, 'yan'uwa. Ku duba da kyau hanya cikin kowanne abu na koyi asirin yadda wadannan da suke tafiya yadda muka zama zan ci da yawa da yadda zan zauna da yunwa, abin koyi a gare ku. **18** Mutane da dama suna yadda zan zama a yalwace kuma in zama cikin tafiya -sune wadanda na ba ku labarin su, yanzu bukata. **19** Zan iya yin komai ta wurinsa shi kuma ina fada maku har da hawaye - kamar da yake karfafa ni. **20** Duk da haka, kun yi makiyan gicciyen Almasihu ne. **21** Karshen su zumunta da ni cikin kunci na. **22** Kun kuma hallaka ne. Domin allahn su ciki ne, fahariyar su sani, ku Filibiyawa, cewa da farkon bishara, kuma tana cikin kunyar su. Tunanin su na kan lokacin da na bar Makidoniya, babu ikilisiya da al'amuran duniya. **23** Amma mu 'yangarincin ta tallafe ni cikin batun bayarwa da karba sai mu a sama yake, daga inda muke sauraron mai ku kadai. **24** Ko lokacin da nake Tassalonika, ceto, Ubangiji Yesu Almasihu. **25** Za ya sake kun aika da gudumawar biyan bukatu na fiye jikinmu na kaskanci ya siffanta shi kamar jikin da sau daya. **26** Ba domin ina neman kyauta ba ne. A maimakon haka, ina neman amfani da zai kawo karuwa cikin ajiyar ku. **27** Na karbi dukan abubawan, ina da shi a yalwace. An kosar da ni. Na karba ta hanun Abafroditus abubuwu daga wurinku. Shesheki na dadin kamshi mai dandanno, karbabbiyar hadaya mai gamsarwa ga Allah. **28** Allah na zai cika dukan bukatunku bisa ga yalwarsa da ke cikin daukaka cikin Almasihu Yesu. **29** Yanzu bari daukaka ta tabbata ga Allah da Ubanmu har abada abadin. Amin. (aiōn g165) **30** Gai da kowanne mai bi cikin Almasihu Yesu. Dukan 'yan'uwa da ke tare da ni suna gaisuwa. **31** Dukan masu bi a nan suna gaisuwa, musamman wadanda suke gidan Kaisar. **32** Bari alherin Ubangijn Yesu Almasihu ya zauna tare da ruhunku. Amin

4 Saboda haka, kaunatattu 'yan'uwanu da nake marmari, farin ciki na da rawani na, a wannan hanya ku tsaya daram cikin Ubangiji, kaunatattun abokai. **5** Ina rokon Afodiya, ina rokon Sintiki, ku zama da ra'ayi daya cikin Ubangiji. **6** Babu shakka, ina sake rokon ku, abokan tarayyar takunkumina na gaske: ku taimaka wa matayen nan. Domin mun yi wahala tare a cikin yada bishara tare da Kilimas da sauran abokan aiki na, wanda sunayensu na rubuce cikin littafin rai. **7** Yi farin ciki cikin Ubangiji kullayomi. Ina sake cewa, yi farin ciki. **8** Bari dukan mutane su ga jimirin ku. Ubangiji ya yi kusa. **9** Kada ku damu da kowanne abu, maimakon haka, cikin komai tare da addu'a, da rokeroke, da godiya, bari rokeroken ku su sanu ga Allah. **10** Salamar Allah, da ta zarce dukan ganewa za ta tsare zuciyarku da tunaninku cikin Almasihu Yesu. **11** A karshe, 'yan'uwa, duk abin da ke mai gaskiya, duk abin da ya isa ban girma, duk abin da ke mai adalcı, duk abin da ke mai tsabta, duk abin da ke karbabbe, duk abin da ke kawo kauna, duk abin da ke da kyakkyawan ambato, idan akwai yabo, yi tunani a kan wadannan abubuwu. **12** Wadannan abubuwu da kuka koya kuka karba kuka ji kuka gani a rayuwa ta, ku aikata wadannan abubuwu. Allah mai salama zai kasance tare da ku. **13** Na yi farin ciki sosai cikin Ubangiji domin yanzu a karshe kun sabunta kulawar ku game da ni. Kun kula da ni da gaske kwanakin baya, amma ba ku samu zarafin taimako ba. **14** Ba don bukata ta bane nake fada wannan. Domin na koyi dangana a kowanne irin yanayi. **15** Na san yadda zan zauna cikin bukata, na

Kolossiyawa

1 Bulus manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah da Timoti dan'uwani. **2** zuwa ga masu bada gaskiya da amintattun 'yan'uwa cikin Almasihu da suke a Kolosi. Bari alheri da salama su kasance tare da ku daga wurin Allah Ubanmu. **3** Muna godiya ga Uban Ubangijinmu Yesu Kristi, kuma kulum muna addu'a dominiku. **4** Mun ji bangaskiyar ku cikin Almasihu Yesu da kaunar da kuke da ita wa dukan kebabbu ga Allah. **5** Kuna da kaunar nan domin bege na hakika ga abin da aka tanadar maku a sama. Kun riga kun ji game da begen nan na hakika maganar gaskiya da bishara, **6** wanda ta zo maku. Wannan bishara tana ba da yaya tana kuma hayayyafa da kuma girma a cikin dukan duniya. Tana yin haka a cikinku kuma tun ranar da kuka ji ta kun kuma yi koyi game da alherin Allah cikin gaskiya. **7** Wannan itace bishara kamar yadda kuka koye ta a wurin Abafaras, kaunataccen abokin bautar mu, wanda ke amintace mai hidimar Almasihu a madadin mu. **8** Abafaras ya bayyana mana kaunarku a Ruhu. **9** Saboda da wannan kauna, tun daga ranar da muka ji haka, ba mu fasa yi maku addu'a ba. Muna ta roko domin ku cika da sanin nufinsa cikin dukan hikima da fahimta ta ruhaniya. **10** Muna ta addu'a domin ku yi tafiya da ta cancanci Ubangiji a kowace hanya da za ta faranta masa rai. Muna ta addu'a cewa za ku ba da 'ya'ya cikin kowanne aikin nagari kuma za ku yi girma cikin sanin Allah. **11** Muna addu'a ku karfafa a cikin kowanne iyawa bisa ga ikon daukakarsa zuwa ga matukar jimrewa da hakuri. **12** Muna addu'a za ku yi godiyar farinciki ga Uban, wanda ya sa kuka samu rabo cikin gado na masu bangaskiya cikin haske. **13** Ya kwato mu daga mulkin duhu ya kuma maishe mu ga mulkin kaunataccen Dansa. **14** Ta wurin Dan ne muka sami fansa, gafarar zunubai. **15** Dan shine surar Allah mara ganuwa. Shine farkon dukan hallitta. **16** Domin ta wurinsa ne aka halicci dukan abubuwa, wadanda ke sama da wadanda ke duniya, masu ganuwa da marasa ganuwa. Ko kursiyai ko mulkoki ko sarautai ko ikoki, dukan abubuwa shi ya hallice su kuma dominisa. **17** Ya kasance kafin dukan abubuwa, a cikinsa ne kuma komai yake hade. **18** Kuma shine kan jikin, ikilisiya. Shine farko da kuma dan fari

daga cikin matattu, don haka yana da wuri na fari a cikin dukan abubuwa. **19** Domin Allah ya yi farinciki cewa dukan cikarsa ta kasance a cikinsa, **20** kuma ya sulhunta kowanne abu zuwa gare shi ta wurin Dan. Allah ya kawo salama ta wurin jinin giciyensa. Allah ya sulhunta duka zuwa gare shi, ko abubuwan da ke duniya ko abubuwan da ke sama. **21** Domin a da ku baki ne ga Allah, kuma makiyansa ne cikin zuciya da cikin mugun ayyuka. **22** Amma yanzu, ya sulhunta ku ta wurin mutuwarsa ta jiki. Ya yi haka domin ya mika ku tsarkakaku, marasa aibu da marasa abin zargi a gabansa, **23** idan kuka ci gaba cikin bangaskiya, kafaffu da tsayayyu, marasa kaucewa daga begen ku na hakika na bishara da kuka ji. Wannan itace bishara da aka yi wa kowanne halitaccen taliki a karkashin sama. Wannan itace bishara wadda ni, Bulus, na zama bawa. **24** Yanzu ina murna da wahala ta domin ku. A jikina cika abin da ya rage cikin wahalar Almasihu domin jikinsa wadda itace ikilisiya. **25** Saboda wannan ikilisiya na zama bawa, bisa ga haki da Allah ya ba ni domin ku, domin cika sakon Allah. **26** Wannan shine asirin gaskiya da yake a boye shekara da shekaru da zamanai. Amma a yanzu an bayyana shi ga wadanda suka gaskanta da shi. (aiōn g165) **27** A gare su ne Allah ya so ya bayyana yalwar daukakar asirin gaskiyarsa a tsakanin al'ummai. Ya nuna Almasihu ne ke cikin ku, tabbacin daukaka mai zuwa. **28** Wannan shine wanda muke shella. Muna gargadar da kowanne mutum, muna kuma koyar da kowanne mutum tare da dukan hikima, don mu mika kowanne mutum cikakte cikin Almasihu. **29** Domin wannan nake aiki da himma bisa ga karfinsa da yake aiki a cikina da iko.

2 Ina so ku san yadda na sha faman gaske dominiku, domin wadanda ke a Lawudikiya, da kuma wadansu da yawa da a jiki basu taba ganin fuska ta ba. **2** Na yi aiki saboda zuciyar su ta sami karfafawa ta wurin hada su cikin kauna zuwa dukan arziki na tabbac da fahimtar asirin gaskiya na Allah, wato Almasihu. **3** A cikinsa dukan taskar hikima da sani ke boye. **4** Na fadi haka domin kada wani ya yaudare ku da jawabi mai jan hankali. **5** Ko da yake ba na tare da ku a jiki, duk da haka ina tare da ku a cikin Ruhu. Ina murnar ganin ku a yanayi mai kyau da kuma karfin bangaskiyar ku cikin Almasihu. **6** Kamar

yadda kuka karbi Almasihu Ubangiji, ku yi tafiya kuma yana boye tare da Almasihu cikin Allah. cikinsa. **7** Ku kafu da karfi a cikinsa, ku ginu a **4** Sa'anda Almasihu ya bayyana, wanda shine kansa, ku kafu cikin bangaskiya kamar yadda ranku, sa'anan ku kuma zaku bayyana tare da aka koya maku, ku yawaita cikin yin godiya. shi cikin daukakarsa. **5** Ku kashe sha'awacce-**8** Ku lura kada wani ya rinjaye ku ta hanyar sha'awacce da suke a duniya - zina da fasikanci, ilimi da yaudarar wofi bisa ga al'adun mutane, rashin tsarki, muguwar sha'awa, mummunnar bisa ga bin abubuwan duniya, ba na Almasihu buri, da kuma kwadayi, wadda shine bautar ba. **9** A cikinsa ne dukan Allahntaka ta bayyana gumaka. **6** Saboda wandannan abubuwa ne ta jiki. **10** Ku kuwa kun cika a cikinsa. Shine fushin Allah ke zuwa a kan marasa biyayya. **7** A gaban kowanne iko da sarauta. **11** A cikinsa ne cikin wadannan abubuwa ne kuka yi rayuwa aka yi maku kaciya, ba kaciya irin da yan adam a da da kuke zauna a cikinsu. **8** Amma yanzu suke yi ba, ta cire fatar jiki, amma ta kaciyar dole ku kawar da wadannan - zafin rai, fushi, Almasihu. **12** An binne ku tare da shi ta wurin mugayen manufofi, zage-zage, da kazamar baftisma. Kuma a cikinsa ne aka ta da ku ta magana daga bakinku. **9** Kada ku yi wa juna bangaskiya a cikin ikon Allah, wanda ya tashe karya, domin kun tube tsuhon mutumin da shi daga mutattu. **13** A lokacin da kuke matattu ayyukansa, **10** kun kuma yafa sabon mutum, cikin laifofinku, a cikin rashin kaciyar ku ta wanda ake sabontawa cikin sani bisa ga surar jiki, ya rayar da ku tare da shi kuma ya yafe wannan da ya hallice shi. **11** A nan ne inda babu maku dukan laifofinku. **14** Ya share rubutattun Baheline da Bayahude, mai kaciya da marar basussukanku da ka'idodin da suke gaba da kaciya, bare, baubawa, ko Basikitije, bawa ko mu. Ya cire su duka ya kafa su a kan giciye. yantacce, amma Almasihu shine duka, yana **15** Ya cire ikoki da sarautu. A fili ya falasa su kuma cikin duka. **12** A matsayin ku na zababbun ya shugabance su zuwa ga bukin nasara ta Allah, masu tsarki da kaunatattu sai ku yafa wurin giciyensa. **16** Saboda haka, kada kowa jinkai, ayyukan kirki, saukin kai, kamewa da ya shari'anta ku ta wurin ci ko sha, ko kuma hakuri. **13** Yi hakuri da juna. Ku yi wa juna sabon wata, ko game da ranakun Assabaci. **17** alheri. Idan wani na da damuwa da wani, ku Wadannan sune inuwar abubuwan da ke zuwa gafarta kamar yadda Ubangiji ya gafarta maku. nan gaba, amma ainihin shi ne Almasihu. **18** **14** Fiyi da wadanan abubuwa duka, ku kasance Kada kowa wanda ke son kaskanci da sujadar da kauna, wanda itace cikakkiyar kammalla. **15** mala'iku ya sharantaku ku rasa sakamakonku. Bari salamar Almasihu ta mallaki zukatanku. Irin wannan mutum yana shiga cikin abubuwan Sibili da wannan salama ce aka kiraye ku cikin da ya gani ya zama mai girman kai a tunaninsa jiki daya. Ku yi godiya. **16** Ku bar maganar na jiki. **19** Ba ya hade da kai. Daga kan ne dukan Almasihu ta zauna a cikinku a yalwace. Da dukan jiki da gabobi da jijiyoyi ke amfani suna kuma hikima, ku koyar, ku kuma gargadi juna da hade tare; yana girma da girman da Allah yake zabura, wakoki, da wakokin yabo na ruhaniya. bayarwa. **20** In kun mutu tare da Almasihu ga Kuna rairawa tare da godiya cikin zukatanku ala'muran duniya, don me kuke rayuwa kamar ga Allah. **17** Kuma duk abin da zaku yi cikin kuna karkashin duniya: **21** "Kada ku rike, ko magana ko aiki ku yi duka cikin sunan Ubangiji ku dandana ko ku taba?" **22** Dukan wadannan Yesu. Kuna yin godiya ga Allah Uba ta wurinsa. abubuwa karshen su lalacewa ne in ana amfani **18** Mata, ku yi biyayya ga mazajenku, yadda da su, bisa ga kaidodi da koyarwar mutane. **23** yakamata a cikin Ubangiji. **19** Mazaje, ku kaunaci Wadannan dokoki suna da hikima ta jiki irin matayenku, kada ku muzguna masu. **20** Yaya, ta addini da aka kago na kaskanci da kuma wahalar da jiki. Amma ba su da amfanin komai a kan abin da jiki ke so.

3 Idan dai Allah ya tashe ku tare da Almasihu, ku nemi abubuwan da ke sama, inda Almasihu ke zaune a hannun dama na Allah. **2** Yi tunanin a kan abubuwan da ke sama, ba a kan abubuwan da ke kasa ba. **3** Gama ku kun mutu, ranku

domin wannan yana faranta wa Ubangiji rai. **21** Ku Ubanni, kada ku cakuni 'ya'yanku domin kada su karaya. **22** Bayi, ku yi wa iyayengijinku na jiki biyayya cikin kowane abu, ba tare da bautan ganin ido ba don faranta wa mutane rai, amma da sahihiyar zuciya. Ji tsoron Ubangiji. **23** Duk abin da kuke yi, ku yi alkai daga zuciya domin Ubangiji ba domin mutane ba. **24** Kun

san cewa, zaku karbi sakamako na gado daga Wannan gaisuwa da hannu na ne - Bulus. Ku wurin Ubangiji. Domin Ubangiji Almasihu kuke tuna da sarka na. Alheri ya tabbata a gare ku. bauta wa. **25** Domin kowa ya yi rashin adalczi zai karbi sakamakon rashin adalcin da ya yi, kuma babu son kai.

4 Ku iyayengiji, ku ba bayinku abin ke daidai ya kuma dace garesu. Kun sani cewa ku ma, kuna da Ubangiji a sama. **2** Ku cigaba da himmantuwa ga yin addu'a. Ku zauna a fadake cikin addu'a da godiya. **3** Ku yi addu'a tare domin mu kuma, domin Allah ya bude kofa domin kalmar, a fadi asirin gaskiyar Almasihu. Don wannan ne nake cikin sarka. **4** Ku yi addu'a domin in iya fadinsa daidai, yadda yakamata in fada. **5** Ku yi tafiya da hikima game da wadanda suke a waje, ku yi amfani da lokaci. **6** Bari maganarku ko yaushe ta zama ta alheri. Bari ta zama da dadin ji domin ku san yadda za ku amsa wa kowanne mutum. **7** Game da abubuwani da nake ciki, Tikikus zai sanar maku da su. Shi kaunataccen dan'uwa, amintaccen bawa, shi abokin barantaka na ne a cikin Ubangiji. **8** Na aike shi wurinku don wannan, domin ku iya sanin halin da muke ciki, don kuma ya karfafa zukatanku. **9** Na aike shi tare da Onisimus, amintacce da kuma kaunataccen dan'uwa, wanda daya ne daga cikin ku. Za su gaya maku duk abin da ya faru anan. **10** Aristarkus, abokin sarka na, yana gaishe ku da Markus, dan'uwani Barnaba (wanda a kansa ne kuka sami umarni; in yazo, ku karbe shi), **11** da kuma Yesu wanda ake kira Yustus. Wadannan ne kadai daga cikin masu kaciya abokan aiki na domin mulkin Allah. Sun zama ta'aziya a gare ni. **12** Abafaras na gaishe ku. Shi daya daga cikinku ne kuma bawan Almasihu Yesu ne. Kullum yana maku addu'a da himma, don ku tsaya cikakku da hakikancewa a cikin nufin Allah. **13** Gama ina shaidarsa a kan ya yi aiki da himma domin ku, domin wadanda ke Lawudikiya, da na Hirafolis. **14** Luka kaunataccen likita da Dimas suna gaishe ku. **15** Ku gai da 'yan'uwa dake a Lawudikiya, da Nimfa da ikilisiyar da ke cikin gidanta. **16** Lokacin da aka karanta wannan wasika a tsakanin ku, sai a karanta ta kuma a cikin ikilisiyar Lawudikiya, ku kuma tabbata kun karanta wasika daga Lawudikiya. **17** Ku gaya wa Arkibas, "Mai da hankali ga hidimar da ka karba cikin Ubangiji, don ka cika shi." **18**

1 Tessalonikawa

1 Bulus, Sila, da Timoti zuwa ga ikilisiyar Tassalonikawa cikin Allah Uba da Ubangiji Yesu Almasihu. Alheri da Salama su kasance a gare ku. **2** Kullum muna bada godiya ga Allah domin ku dukka, kamar yadda muke ambaton ku a addu'o'in mu. **3** Muna tunawa da ku ba fasawa a gabon Allahn mu da Ubanmu kuma ayyukanku na bangaskiya, da kauna. Da hakurin bege na abinda ke gaba cikin Ubangijinmu Yesu Almasihu. **4** 'Yan'uwa kaunatattu na Allah, Mun san kirau ku, **5** yadda bishararmu ta zo gare ku ba ta magana kadai ba, amma da iko, ta wurin Ruhu Mai Tsarki, haka kuma tawurin tabbatarwa. Ta haka kuma, kun san irin mutanen da muke acikin ku kuma domin ku. **6** Kun zama masu koyi da mu da kuma Ubangiji, kamar yadda kuka karbi kalmar cikin tsanani mai yawa da murna tawurin Ruhu Mai Tsaki. **7** Sakamakon haka, kuka zama abin misali ga dukkan wadanda ke Makidoniya da na Akaya wadanda suka bada gaskiya. **8** Gama daga gare kune maganar Allah ta bazu ko ina, ba kuwa Makidoniya da Akaya kadai ba. A maimako, har ma zuwa ko ina bangaskiyarku cikin Allah ta kai. Don haka, bama bukatar muce maku komai. **9** Domin su da kansu suna bada labarin irin zuwan mu gare ku. Suna fadin yadda kuka juyo ga Allah daga bautar gumaka don ku bautawa Allah mai rai. **10** Suna bayyana cewa kuna jiran bayyanar Dansa daga sama, wanda ya tasar daga matattu. Wannan shine Yesu, wanda ya 'yantad da mu daga fushi mai zuwa.

2 Domin ku da kanku kun sani, 'yan'uwa, cewa zuwan mu gareku, ba a banza yake ba. **2** Kun kuma san yadda aka wulakantar damu, aka kuma kunyatar damu a Filibi, kamar yadda kuka sani. Muna nan kuwa da karfin zuciya cikin Allahinmu domin yi maku bisharar Allah cikin fama da yawa. **3** Domin kuwa gargadinmu zuwa a gare ku ba gurbatacciya bace, ko cikin rashin tsarki, ba kuma ta yaudara bace. **4** A maimako, kamar yadda Allah ya amince damu, ya kuma damka mana amanar bishararsa, haka kuma muke yin magana. Muna maganar ba domin mu gamshi mutane ba, amma domin mu gamshi Allah. Domin shi ne yake gwada zuciyarmu. **5** Domin bamu taba yi maku dadin baki ba, ko sau daya, kamar yadda kuka sani, ko kwadayi a

asirce, kamar yadda Allah shine shaidar mu. **6** Bamu kuma nemi daukaka daga mutane ko daga gare ku ko kuma wadansu ba. Da mun so da mun mori ikonmu a matsayin manzannin Almasihu. **7** A maimakon haka, mun kaskantar da kanmu a tsakanin ku kamar yadda uwa take ta'azantarr da 'ya'yan ta. **8** Don haka muna da kauna domin ku, ba bisharar Allahinmu kadai muke jin dadin yi maku ba, amma harda bada rayukan mu domin ku. Domin kun zama kaunatattu ne a garemu, **9** Kufa tuna, 'yan'uwa, game da aikinmu da famarmu. Dare da rana muna aiki sosai domin kada mu nawaita wa kowane dayan ku. A lokacin da muke yi maku bisharar Allah. **10** Ku shaidu ne, haka ma Allah, yadda muka yi rayuwar tsarki da kuma adalci da rashin abin zargi a wajenku wadanda kuka bada gaskiya. **11** Don haka kun kuma sani yadda muka rika yi da kowannenku, kamar uba da 'ya'yansa, yadda muka yi ma ku garadi da kuma karfafa ku, mun kuma shaida. **12** Domin ku yi tafiya a hanyar da ta dace ga Allah, wanda ya kira ku zuwa ga mulkinsa da kuma daukakarsa. **13** Domin wannan dalili ne yasa muke yi wa Allah godiya a koyaushe. Domin a lokacin da kuka karbi maganar Allah daga wurinmu wadda kuka ji, kun karbeta da gaske ba kamar maganar mutum ba. A maimako, kuka karbeta da gaskiyarta, kamar yadda take, maganar Allah. Wannan kalma kuma ita ce ke aiki a cikin ku wadanda kuka yi bangaskiya. **14** Domin ku 'yan'uwa, kun zama masu koyi da ikilisiyoyin Allah da ke Yahudiya cikin Almasihu Yesu. Domim kuma kun sha wahala irin tamu daga wurin mutanen kasarku kamar yadda suma suka sha a hannun Yahadawa. **15** Yahudawane suka kashe Ubangiji Yesu da sauran Annabawa, kuma Yahudawane suka koro mu, Basu gamshi Allah ba. A maimako, suna hamaya da dukkan mutane. **16** Sun kuma haramta mana yin magana da Al'ummai domin su sami ceto. Sakamakon haka kuwa kullum suna cika zunubansu. Fushi kuma ya afko kansu daga karshe. **17** Mu kuma, 'yan'uwa, mun rabu daku na karamin lokaci, a zahiri, ba a zuciya ba, mun kuma yi iyakar kokarinmu da marmarin ganin fuskarku. **18** Domin mun yi maramarin zuwa gareku. Ni, Bulus, ba sau daya ba, amma Shaidan ya hanamu. **19** To menene begenmu a gaba, ko murnarmu ko rawanin alfahari, a gabon Ubangijinmu Yesu a ranar zuwansa? Ko

ba ku bane, da kuma sauran jama'a? **20** Don zai rike mata cikin tsarki da girmamawa. kuwa kune daukakarmu da kuma farin cikinmu.

3 Saboda haka, da bamu iya jimrewa ba, sai mukayi tunanin cewa ya dace mu dakata a Atina tukunna. **2** Sai muka aikaTimoti, dan'wanmu dakuma bawan Allah a bisharar Almasihu, domin karfafaku ya kuma ta'azantar daku a fannin bangaskiya. **3** Mun yi haka ne saboda kada waninku ya raunana domin wadannan wahaloli. Domin ku da kanku kun sani cewa don haka aka kiraye mu. **4** Hakika, a lokacin da muke tare daku, mun gaya maku cewa muna daf da shan wahala, haka ya kuma kasance, kamar yadda kuka sani. **5** Domin haka, da ban iya jimrewa ba, sai na aiko domin in san yadda bangaskiyar ku take. Watakila ko magafci a wata hanya ya rinjaye ku, sai ya kasance wahalarmu ta zama a banza. **6** Amma Timoti da ya dawo daga gareku sai ya kawo mamu labari mai dadi akan bangaskiyarku da kuma kaunarku. Yako gaya mana cewa kuna kyakkyawan tunani a kanmu, kuma kuna marmarin ganinmu yadda muke marmarin ganinku. **7** Sabili da haka, 'yan'uwana, mun sami ta'aziyya tawurinku domin bangaskiyarku, a cikin dukkan bakin cikinmu da shan wuyamu. **8** Yanzu a raye muke, idan kun tsaya da karfi a cikin Ubangiji. **9** Gama wace irin godiya zamuba Allah sabili da ku, domin dukan farin cikin da muke dashi a gaban Allah domin ku? **10** Dare da rana muke yi maku addu'a sosai domin muga fuskokinku kuma mu cika abin da kuka rasa cikin bangaskiyarku. **11** Bari Allah da kuma Ubanmu da kansa, da Ubangijinmu Yesu, ya bida sawayen mu zuwa gareku. **12** Bari Ubangiji yasa ku karu ku kuma ribambanya a kaunar 'yan'uwanku da dukan mutane, kamar yadda muke maku. **13** Bari yayi haka domin ya karfafa zukatanku marassa abin zargi a cikin tsarki a gaban Allah da Ubanmu a lokacin zuwan Ubangijinmu Yesu da dukan tsarkakansa.

4 A karshe, 'yan'uwa, muna karfafa ku kuma muna yi maku gargadi cikin Ubangiji Yesu. Yadda kuka karbi umarni a garemu game da yadda dole za kuiy tafiya kuma ku gamshi Allah, kuma a cikin wannan hanya ku tafi, ku kuma wuce haka. **2** Domin kun san umarnin da muka baku cikin Ubangiji Yesu. **3** Gama wannan ne nufin Allah; kebewar ku - cewa ku kauce wa zina da fasikanci, **4** Cewa kowannenku ya san yadda

zai rike mata cikin tsarki da girmamawa. **5** Kada kayi mata cikin zautuwar sha'awa (kamar al'ummai wadanda basu san Allah ba). **6** Kada wani ya kuskura yaci amanar dan'uwansa akan wannan al'amari. Gama Ubangiji mai ramuwa ne akan dukkan wadannan al'amura, Kamar yadda a baya muka yi maku kashedi kuma muka shaidea. **7** Gama Allah bai kira mu ga rashin tsarki ba, amma ga rayuwar tsarki. **8** Domin haka, duk wanda yaki wannan ba mutane yaki ba, amma Allah, wanda ya bada Ruhunsa Mai Tsarki a gareku. **9** Game da kaunar 'yan'uwa, baku bukatar wani ya sake rubuta maku, gama ku da kanku Allah ya koyer da ku kaunar 'yan'uwa. **10** Ba shakka, kunayin haka ga dukkan 'yan'uwa wadanda ke cikin dukkan Makidoniya. Amma muna gargadin ku 'yan'uwa, kuyi haka bugu da kari. **11** Kuma muna gargadin ku 'yan'uwa kuyi kokari ku zauna a natse, ku kula da al'amuranku, kuyi aiki da hannuwanku, Yadda muka umarceku a baya. **12** Kuyi haka domin tafiyar ku ta zama dai dai a gaban wadanda basu bada gaskiya ba, kuma ya zama baku cikin bukatar komai. **13** Bamu so ku zama da rashin fahimta ba, 'yan'uwa, game da wadanda sukayi barci, domin kada kuyi bacin rai kamar sauran wadanda basu da tabbacin abinda ke gaba. **14** Domin idan mun bada gaskiya Yesu ya mutu kuma ya tashi, haka kuma tare da Yesu Allah zai maido da duk wadanda suka yi barci a cikinsa. **15** Gama muna fada maku wannan daga maganar Ubangiji, cewa mu da muke a raye, da aka bari har zuwan Ubangiji, babu shakka ba za mu riga wadanda suka yi barci ba. **16** Gama Ubangiji da kan sa zai sauko daga sama. Zai zo da muryar babban mala'ika, da karar kahon Allah, sai matattu cikin Almasihu su fara tashi. **17** Sai mu da muke a raye, wadanda aka bari, tare dasu za'a fyouce mu zuwa cikin gizagizai, mu hadu da Ubangiji cikin sararin sama. Haka zamua cigaba da kasancewa da Ubangiji. **18** Domin haka ku ta'azantar da juna da wadannan maganganu.

5 Yanzu fa game da zancen lokatai da zamanai 'yan'uwa, ba ku da bukatar a rubuta maku wani abu. **2** Domin ku da kanku kun sani kwarai cewa ranar zuwan Ubangiji kamar barawo take da dare. **3** Da suna zancen "zaman lafiya da kwanciyar rai," sai hallaka ta zo masu ba zato ba tsammani. Zai zama kamar nakudar haihuwa

ce da ke kama mace mai ciki. Ba su kwa da wata hanyar kubuta. **4** Amma ku, 'yan'uwa, ai ba cikin duhu kuke ba har da wannan rana zata mamaye ku kamar barawo. **5** Domin dukkan ku 'ya'yan haske ne 'ya'yan rana kuwa. Mu ba 'ya'yan dare ba ne ko na duhu, **6** Don haka, kada muyi barci kamar yadda sauran ke yi. Maimakon haka, bari mu kasance muna zaman tsaro kuma muna a fadake. **7** Don masu yin barci da dare suke yin barci, haka kuma masu sha su bugu ma da dare suke yi. **8** Tunda shike mu 'ya'yan rana ne, bari mu zauna a natse. Bari musa sulke na bangaskiya da kauna, mu kuma sa kwalkwali don ceton mu dake gaba. **9** Domin Allah bai kaddara mu ga fushinsa ba, sai dai ga samun ceto ta wurin Ubangijin mu Yesu Almasihu. **10** Shi ne wanda ya mutu domuin mu, don ko da muna raye ko muna mace, mu iya rayuwa tare da shi, **11** Domin haka ku ta'azantar da juna ku kuma inganta juna, kamar yadda kuke yi. **12** Muna rokon ku, 'yan'uwa, ku bada daraja ga wadanda suke aiki a tsakaninku wadanda kuma suke shugabanci a kan ku cikin Ubangiji, wadanda kuma suke horonku. **13** Muna kuma rokon ku, da ku kula dasu ku kuma kaunacesu sabili da irin ayyukansu. Ku kuma yi zaman lafiya da junan ku. **14** Muna yi maku gargadi 'yan'uwa; ku jawa marassa ji kunne, ku karfafa marassa karfin zuciya, ku taimaki gajiyayyu, kuyi zaman hakuri da kowa. **15** Ku lura kada wani ya rama mugunta da mugunta, Maimakon haka ma, Ku cigaba da abinda ke mai kyau ga juna da kowa duka. **16** Kuyi farin ciki koyaushe. **17** Kuyi addu'a ba fasawa. **18** A cikin kome kuyi godiya. Domin wannan ne nufin Allah a cikin Yesu Almasihu game daku. **19** Kada ku hana Ruhun Allah aiki a cikin ku. **20** Kada ku raina anabce anabce. **21** Ku gwada komai. Ku rike abinda ke mai kyau. **22** Ku kaucewa duk wani abinda yayi kama da mugunta. **23** Bari Allah na salama ya mai da ku cikakun tsarkaka. Bari dukkan ruhun ku, da zuciyar ku, da jikin ku su zama adanannu marassa zargi domin zuwan Ubangijin mu Yesu Almasihu. **24** Wanda ya kira ku mai aminci ne, wanda kuma zai aikata. **25** Yan'uwa, kuyi addu'a domin mu. **26** Ku gaida dukkan yan'uwa da tsattsarkar sumba. **27** Ina rokon ku saboda Ubangiji ku karanta wasikar nan ga dukkan 'yan'uwa. **28** Bari alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu shi kasance tareda ku.

2 Tessalonikawa

1 Bulus da Silbanus da Timoti, zuwa ga ikilisiyar Tasolonika cikin Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu. **2** Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu. **3** Lallai ne mu godewa Allah kulluyaumin domin ku, yan'uwa. Domin hakan dai dai ne, saboda bangaskiyarku ta karu sosai, kuma kaunar junanku tana karuwa. **4** Mu da kanmu muna fahariya da ku a ikilisiyoyin Allah. Muna maganar hakurinku da bangaskiyarku a cikin dukkan tsananin da kuke fuskanta. Muna maganar kuncin da kuke jimrewa. **5** Wannan itace alamar shari'ar Allah ta adalci. Sakamakon haka shine za a dauke ku cancantattu na mulkin Allah wanda kuke wahala dominisa. **6** Adalci ne ga Allah ya mayar da kunci ga wadanda suke kuntata maku, **7** ya kuma baku hutu ku dake shan wuya tare da mu. Zai yi haka ne a bayyanar Ubangiji Yesu daga sama da Mala'ikun ikonsa. **8** A cikin wuta mai huruwa zai dau fansa bisa wadanda basu san Allah ba da wadanda basu karbi bisharar Ubangijinmu Yesu Almasihu ba. **9** Za su sha azaba ta hallaka har abada daga fuskar Ubangiji da kuma daukakar ikonsa. (aiōnios g166) **10** Zai yi wannan lokacin da yazo a wannan rana don jama'arsa su daukaka shi, kuma ya zama abin mamaki ga dukkan wadanda suka bada gaskiya. Domin kun gaskata shaidarmu a gare ku. **11** Saboda wannan muke addu'a kullum domin ku. Muna addu'a domin Allahnmu ya sa ku cancanci kiran ku. Muna addu'a ya biya ku muradin ku na yin nagarta da dukkan wani aikin bangaskiya da kuma iko. **12** Muna addu'a haka domin sunan Ubangijinmu Yesu ya sami daukaka daga gare ku. Addu'armu itace ya daukaka ku, saboda alherin Allahnmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu.

2 Yanzu game da zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu da taruwarmu domin kasancewa tare da shi; muna rokonku yan'uwa, **2** kada kuyi saurin damuwa ko ku gigice saboda wani ruhu ko kuma sako ko kuma wasika da ta yi kamar daga wurin mu, da ke cewa ranar zuwan Ubangiji ta rigaya ta zo. **3** Kada wani ya yaudare ku ta kowace hanya. Domin wannan rana baza ta zo ba sai fandarewar nan ta zo kuma an bayyana mutumin tawayen nan wato dan hallaka. **4** Wannan shi ne wanda ya ke

gaba, yana kuma daukaka kansa fiye da duk abin da ake kira Allah ko kuma ake bautawa. Sakamakon haka yana zama a kursiyin Allah har ma yana cewa shine Allah. **5** Baku tuna ba lokacin da nake tare daku na gaya maku wadannan abubuwa? **6** Yanzu kun san abinda ke tsaida shi, domin a bayyana shi a lokacin da ya dace. **7** Ko yanzu asirin take shari'a ya na aiki, sai dai a kwai wanda ke tsaida shi yanzu har sai an dauke shi. **8** Sa'anan za'a bayyana dan tawayen, wanda Ubangiji Yesu zai hallaka shi da numfashin bakinsa. Ubangiji zai mayar da shi ba kome ba ta wurin bayyanuwar zuwansa. **9** Mai tawayen nan kuwa, zai zo ne bisa ga aikin shaidan da dukan iko, alamu, da al'ajiban karya, **10** da kuma dukan yaudara ta rashin adalci. Wadannan abubuwa za su zama ga wadanda suke hallaka, saboda ba su karbi kaunar gaskiya ba domin su sami ceto. **11** Saboda wannan dalilin Allah ya aiko masu da sabani, saboda su yarda da karya. **12** Sakamakon shine dukkan su za'a yi masu shari'a, wato wadanda ba su yarda da gaskiya ba suna kuma jin dadin rashin adalci. **13** Amma muna masu godiya kulluyaumin ga Allah domin ku, yan'uwa wadanda Ubangiji yake kauna. Ubangiji ya zabe ku a matsayin yayan fari don ceto cikin tsarkakewar Ruhu da gaskatawa da gaskiya. **14** Wannan shine abinda ya kira ku gare shi ta wurin bishararmu domin ku sami daukakar Ubangijinmu Yesu Almasihu. **15** Saboda haka yan'uwa, ku tsaya da gaske. Ku rike al'adun da aka koya maku, ko ta kalma ko kuma ta wasikarmu. **16** Yanzu bari Ubangiji Yesu Almasihu da kansa, da Allah Ubanmu wanda ya kaunace mu ya ba mu madawwamiyar ta'aziya da gabagadi mai kyau domin gaba ta wurin alheri, (aiōnios g166) **17** ya ta'azantar da ku ya kuma gina zuciyarku cikin kowane aiki mai kyau da kalma.

3 Yanzu yan'uwa, ku yi mana addu'a saboda maganar Ubangiji tayi sauri ta sami daukaka, kamar yadda take tare da ku. **2** Ku yi addu'a domin mu kubuta daga mutane masu mugunta da keta, gama ba kowa ke da bangaskiya ba. **3** Amma Ubangiji mai aminci ne, shi wanda zai kafa ku ya tsare ku daga mugun. **4** Muna da gabagadi cikin Ubangiji a kan ku, cewa kuna yi, kuma za ku ci gaba da yin abubuwan da muka umurta. **5** Ubangiji ya bi da zuciyarku zuwa kaunar Allah da kuma jimrewar almasihu.

6 Yanzu muna umurtar ku, yan'uwa, a cikin sunan Ubangiji Yesu Almasihu, ku guji duk dan'uwa wanda yake zaman banza ba kuma akan al'adun da kuka karba daga wurin mu ba. **7** Saboda ku da kan ku kun sani yana da kyau kuyi koyi da mu. Ba mu yi zama a cikin ku kamar wadanda ba su da tarbiya ba. **8** Ba mu kuma ci abincin kowa ba tare da mun biya ba. Maimakon haka, mun yi aiki dare da rana cikin wahala da kunci domin kada mu dora wa kowa nauyi. **9** Mun yi haka ba don ba mu da iko ba. Maimakon haka, mun yi wannan ne saboda mu zama abin koyi a wurin ku, domin ku yi koyi da mu. **10** Lokacin da muke tare da ku, mun umurce ku, “Duk wanda ba ya son yin aiki, kada yaci abinci.” **11** Saboda mun ji cewa wasun ku sun ki yin aiki. Ba su aiki sai dai shiga shirgin wasu. **12** Irin wadannan, muke umurta da kuma karfafa wa cikin Ubangiji Yesu Almasihu, da su yi aiki da natsuwa, suna cin abincin kan su. **13** Amma ku yan'uwa, kada ku rabu da yin abinda ke daidai. **14** In wani yaki biyayya da kalmominmu cikin wannan wasika, ku kula da shi kuma kada kuyi ma'amalar komai dashi, saboda ya ji kunya. **15** Kada ku dauke shi a matsayin makiyi, amma ku gargade shi a matsayin dan'uwa. **16** Bari Ubangijin salama da kansa ya ba ku salama kulluyaumin ta kowace hanya. Ubangiji ya kasance tare da ku duka. **17** Wannan ita ce gaisuwa ta, ni Bulus, da hannuna, wanda shine alama a kowace wasika ta. Haka naake rubutu. **18** Bari alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku duka.

1 Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu bisa ga umarnin Allah Mai cetonmu, da Almasihu Yesu begenmu, **2** zuwa ga Timoti, dana na gaske cikin bangaskiya: Alheri, jinkai da salama daga wurin Allah da Almasihu Yesu Ubangijinmu. **3** Kamar yadda na nanata maka ka yi, da zan tafi Makidoniya cewa, ka dakata a Afisa domin ka umarci wadansu mutane kada su koyar da wata koyarwa dabam. **4** Kada su bata lokacinsu wajen sauraron tatsunniyoyi da kididdiga marar iyaka. Wannan yana haddasa gardandami, maimakon taimakawa shirin Allah, da ke ta wurin bangaskiya. **5** Manufar shari'a kuwa kauna ce daga tsabtacciyar zuciya, da tsatsatskan lamiri, da kuma sahihiyar bangaskiya. **6** Wadansu sun kauce daga tafarkin sun juya zuwa ga maganganun banza. **7** Suna so su zama malaman sha'ria, amma basu fahimci abin da suke fada ba ko abin da suka tsaya akai. **8** Amma mun sani shari'a tana da kyau idan an yi amfani da ita bisa ga ka'ida. **9** Gama mun san wannan, shari'a ba domin mai adalci take ba, amma domin marasa bin doka, mutane masu tawaye, da marasa bin Allah, da masu zunubi, da marasa Allah, da masu sabo. An bada shari'a domin masu kisan iyaye maza da iyaye mata, da masu kisan kai, **10** Domin fasikai da 'yan ludu, domin masu satar mutane su kai su bauta, domin makaryata, da masu shaidar zur, da kuma dukan abin da ke gaba da amintaccen umarni. **11** Wannan umarni bisa ga daukakkiyar bisharar Allah ne mai albarka, wadda aka bani amana. **12** Ina gode wa Almasihu Yesu Ubangijimu. wanda ya karfafa ni, gama ya karbe ni amintacce, ya sani cikin hidimarsa. **13** Dama can ni mai sabo ne, mai tsanantawa kuma dan ta'adda. Amma duk da haka aka yi mani jinkai domin na yi su cikin jahilci da rashin bangaskiya. **14** Amma alherin Ubangijinmu ya kwararo mani tare da bangaskiya, da kauna da ke cikin Almasihu Yesu. **15** Wannan bishara amintacciya ce, ta isa kowa ya karba, cewa Almasihu Yesu ya zo cikin duniya domin ceton masu zunubi, a cikinsu kuwa ni ne mafi lalacewa. **16** Saboda haka ne na sami jinkai, domin ta wurina ni na farko, a nuna hakurin Yesu Almasihu. Ya yi wannan domin in zama misali ga wadanda za su bada gaskiya zuwa rai madawwami. (aiōnios g166) **17** Yanzu, ga

Sarkin zamanai, marar mutuwa, boyayye, Allah makadaici girma, da daukaka su tabbata a gare shi har abada abadin. Amin. (aiōn g165) **18** Ina danka wannan umarni gareka, dana, Timoti. Ina haka ne bisa ga anabcin da aka yi a baya game da kai, domin ka shiga yaki mai kyau. **19** Ka yi wannan domin ka zama da bangaskiya da kyakkyawan lamiri. Wadansu mutane sun ki sauraron wannan suka yi barin bangaskiyarsu. **20** Kamar su Himinayus da Iskandari, wadanda na bada su ga shaidan domin su horu su koyi kin yi sabo.

2 Don haka da farko dai, Ina roko a yi roke-roke da addu'o'i, da yin roko domin jama, a dukka, da ba da godiya, a yi haka domin dukkan mutane, **2** domin sarakuna da dukkan masu mulki, domin mu yi zaman salama da rayuwa a natse cikin Allahntaka da daraja. **3** Wannan yana da kyau da karbuwa a gabon Allah mai cetonmu. **4** Yana so dukkan mutane su sami ceto, su kai ga sanin gaskiya. **5** Domin Allah daya ne, Matsakanci kuma daya ne, tsakanin Allah da mutum, wannan mutum Almasihu Yesu ne. **6** Ya bada kansa fansa domin kowa, domin shaida a daidaitaccen lokaci. **7** Sabo da wannan dalilin, aka sa ni kaina, na zama mai sheler bishara da manzo. Gaskiya nake fada. Ba karya nake yi ba. Ni mai koyarwa ne na al'ummai cikin gaskiya da kuma imani. **8** Saboda haka, ina so maza da ke a kowanne wuri suyi addu'a, kuma suna daga hanmuwa masu tsarki a sama ba tare da fushi da gardama ba. **9** Kazalika, ina so mata su sa kayan da ya cancanta, da adon da ya dace da kamun kai. Kada su zama masu kitson gashi da zinariya da azurfa da tufafi masu tsada. **10** Ina so su sa tufafin da ya cancinci matan da ke rayuwar Allahntaka ta wurin kyawawan ayyuka. **11** Mace ta koya cikin natsuwa da saukin kai a cikin komai. **12** Ban ba da izini mace ta koyar ko ta nuna iko a kan namiji ba, amma ta zauna da natsuwa. **13** Adamu ne aka fara halitta, kafin Hauwa'u. **14** Ba Adamu ne aka yaudara ba, amma macen ce aka yaudara cikin laifi. **15** Duk da haka, zata sami ceto ta wurin haifuwar 'ya'ya, idan suka ci gaba cikin bangaskiya, da kauna da tsarki da sahihiyar zuciya.

3 Wannan magana tabattaciya ce: Idan wani na da marmari ya zama shugaban Ikilisiya, ya na marmarin aiki mai kyau. **2** Don haka,

wajibi ne shugaban Iklisiya ya zama mara abin wadanda suka bada gaskiya suka kuma san zargi. Ya zama mai mace daya. Wajibi ne ya gaskiyar. **4** Gama duk abin da Allah ya halitta zama mai kamewa, mai hankali, mai natsuwa yana da kyau. Domin duk abin da muka karba mai karbar baki. Wajibi ne ya iya koyarwa. **3** da godiya, bai kamata mu ki shi ba. **5** Gama an Kada ya zama mashayin giya, da mai tankiya. tsarkake shi ta wurin maganar Allah da addu'a. A maimakon haka ya zama da natsuwa, mai **6** Idan ka tuna wa 'yan'uwa wadannan abubuwa salama. Ba mai son kudi ba. **4** Wajibi ne ya za ka zama bawan kirki na Almasihu. Domin iya lura da gidansa da kyau, 'ya'yansa su zama ana gina ka ne ta wurin maganar bangaskiya masu yi masa biyayya da dukkan bangirma. **5** da kuma kyakkyawar koyarwa wadda ka bi. **7** Gama idan mutum bai iya sarrafa gidansa ba, Amma ka guji labaran almara wadanda tsofaffin ta yaya zai iya lura da Ikkilisiyar Allah? **6** Bai mata ke so. Maimakon haka sai ka hori kanka kamata ya zama sabon tuba ba, domin kada cikin bin Allah. **8** Domin horon jiki ya na da ya kumbura da girman kai, kada ya fadi cikin amfani kadan. Amma horon kai cikin bin Allah irin hukunci da aka yi wa Ibilis. **7** Wajibi ne yana da amfani ga dukkan abubuwa. Gama a kuma ya kasance mai kyakkyawar shaida a cikin cikinsa akwai alkawari domin wannan rayuwar wadanda ba masubi ba, domin kada ya fadi cikin da kuma rayuwa mai zuwa. **9** Maganan nan kunya da kuma tarkon Ibilis. **8** Hakanan kuma amintacciaye ta isa a karbe ta dungum. **10** Dikinoni su kasance da halin mutunci, ba masu Dalilin da ya sa kenan mu ke aiki tukuru. magana biyu ba. Bai kamata su zama mashayan Domin muna sa bege ga Allah mai rai, mai giya ko masu hadama ba. **9** Su zama masu rikon ceton dukkan mutane, musamman masu ba bayyananniyar gaskiyar bangaskiya da lamiri da gaskiya. **11** Ka yi shela ka kuma koyar da mai tsabta. **10** Daidai ne kuma a fara tabbatar wadannan abubuwa. **12** Kada ka yarda kowa da su, daga nan su fara hidima domin basu da ya rena kuruciyarka. Maimakon haka, ka zama abin zargi. **11** Hakanan ma mata su zama masu abin koyi ga dukkan masubi: a furci, hali, kauna, mutunci. Bai kamata su zama magulmanta ba, aminci da kuma tsarki. **13** Har sai na zo, ka amma masu kamewa da aminci cikin komai. **12** himmatu da yin karatu, da wa'azi, da kuma Tilas Dikinoni su zama masu mata daya daya. koyarwa. **14** Kada ka yi sakaci da baiwar da ka Su iya kulawa da 'ya'yansu da gidajensu. **13** ke da ita wadda aka baka ta wurin anabci sa'ad Gama wadanda suka yi hidima da kyau sun sami da dattawa suka dibiya maka hannayensu. **15** tsayawa mai kyau da gabagadi cikin bangaskiyar Ka kula da wadannan abubuwa. Ka himmatu da ke cikin Almasihu Yesu. **14** Ina rubuta maka a cikinsu. Domin ci gabanka ya zama sananne wadannan abubuwa, da sa zuciya zan zo wurin a idanun kowa. **16** Ka kula da kanka da kuma ka ba da jimawa ba. **15** Amma idan na yi jinkiri, koyawarka. Ci gaba a cikinsu. Domin ta yin haka ina rubuta maka ne domin ka san yadda za ka ne za ka ceci kanka da masu sauraronka.

gudanar da al'amuranka a cikin gidan Allah, wato Ikkilisiyar Allah rayyayi, ginshiki da kuma mai tallafar gaskiya. **16** Babu musu an bayyana cewa ibadarmu ta gaskiya da girma take: "Ya bayyana kansa cikin jiki, Ruhu ya baratar da shi, mala'iku suka gan shi, aka yi shelarsa a cikin al'ummai, aka gaskanta shi a duniya, sa'an nan aka dauke shi sama cikin daukaka.

4 To Ruhu ya fada a fili cewa, a zamanin karshe wadansu mutane za su kauce daga bangaskiya, su mai da hankalin su ga ruhoji masu rudi, da koyarwar aljannu, **2** cikin karya da munafunci. Lamirinsu zai yi kanta. **3** Za su haramta aure da karbar abincin da Allah ya halitta, domin su raba da godiya a cikin

5 Kada ka tsauta wa dattijo. Sai dai ka gargade shi kamar mahaifi. Ka gargadi samari kamar 'yan'uwa. **2** Gargadi dattawa mata kamar iyaye mata, 'yan mata kamar 'yan'uwa mata cikin dukkan tsarki. **3** Ka girmama gwamraye, gwamraye na gaske. **4** Amma gwamruwar da take da 'ya'ya ko jikoki, bari su fara nuna bangirma cikin danginsu. Bari su sakawa iya-yensu, domin Allah yana jin dadin haka. **5** Amma gwamruwa ta gaske da ke ita kadai, ta kafa begenta ga Allah. Kullum tana tsananta yin roke-roke da addu'o'i dare da rana. **6** Amma, mace mai son zaman annashuwa ta riga ta mutu, ko da shike tana raye. **7** Kuma ka yi wa'azin wadannan al'amura donsu zama marasa abin zargi. **8** Amma idan mutum bai

iya biyan bukatun 'yan'uwsa ba, musamman iyalin gidansa, ya musunci bangaskiya, kuma gara marar bi da shi. **9** Bari a lisaftha mace daraja. Su yi haka domin kada a sabawa sunan gwamruwa idan ba ta kasa shekara sittin ba, Allah da koyarwarsa. **2** Bayin da suke da matar miji daya. **10** A san ta da kyawawan iyayengiji da ke masu ba da gaskiya kada su ayyuka, ko ta kula da 'ya'yanta, ko tana mai rena su saboda su 'yan'uwa ne. A maimakon karbar baki, ko mai wanke kfafun masubi, ko haka, su yi masu hidima da kwazo. Gama mai taimakon wadanda ake tsanantawa, mai iyayengijin da suke cin ribar aikinsu masu bi ne, naciya ga kowanne kyakkyawan aiki. **11** Amma kaunattatu kuma. Ka koyar ka kuma bayyana game da gwamraye masu kuruciya, kada a sa wadannan abubuwa. **3** Idan ya kasance wani su cikin lissafi. Domin idan suka fada cikin na koyar da wani abu dabam bai kuma yarda sha'awoyin jiki da ke gaba da Almasihu, sukan da amintaciyar koyarwa ba, wato maganar so su yi aure. **12** Ta wannan hanya ce sun tara wa Ubangijinmu Yesu Almasihu. Alal misali ba su kansu tsargwu saboda sun tada alkawarinсу na amince da koyarwa da ke kai ga Allahntaka fari. **13** Sun saba da halin ragwanci, suna yawo ba. **4** Wannan mutum mai girman kai ne, kuma gida gida. Ba zama raggwaye kawai su ka yi ba. bai san komai ba. A maimakon haka, yana da Amma sun zama magulmata, masu shishshigi, matukar jayaya da gardama game da kalmomi. masu karambani. Suna fadin abin da bai dace ba. Wadannan kalmomi na kawo kishi, da husuma, **14** Saboda haka ina so gwamraye masu kuruciya da zage-zage, da miyagun zace-zace, da **5** yawan su yi aure, su haifi 'ya'ya, su kula da gida, domin rashin jitwu tsakanin mutane masu rubabbun kada a ba magabci zarafin zargin mu ga aikata hankula. Sun bijire wa gaskiya. Suna tunani mugunta. **15** Domin wadansu sun rigaya sun cewa ibada hanya ce ta yin arziki." Ka zame kauce zuwa ga bin shaidan. **16** Idan wata mace daga wadannan abubuwa. **6** Yanzu bin Allah mai bada gaskiya tana da gwamraye, bari ta tare da dangana babbar riba ce. **7** Gama ba taimakesu, don kada a nawaita wa Ikilisiya, mu kawo komai a duniya ba, ba zamu iya domin Ikilisiya ta iya taimakon gwamraye na fita cikinta da komai ba. **8** A maimakon haka, gaske. **17** Dattawa wadanda suke mulki da mu dangana da abinci da kuma sutura. **9** To kyau sun cancanci girmarmawa ninki biyu, wadanda ke son zama mawadata su kan fada musamman wadanda suke aiki da kalma da cikin jaraba, cikin tarko. Suna fadawa cikin kuma koyarwa. **18** Gama nassi ya ce, "Kada a sa abubuwan wauta da sha'awoyi masu illa da takunkumi a bakin takarkari lokacin da yake kowanne abu da ke sa mutane su dulmaya cikin sussukar hatsi," kuma "Ma'aikaci ya cancanci a lallacewa da hallaka. **10** Gama son kudi shine biya shi hakinsa." **19** Kada ka karbi zargi game tushen kowacce irin mugunta. Wadansu mutane da dattijo sai shaidu sun kai biyu ko uku. **20** garin neman kudi sun kauce daga bangaskiya, Ka tsauta wa masu zunubi gaban kowa domin sun kuma jawowa kansu bakin ciki mai yawa. **11** sauran su ji tsoro. **21** Na umarce ka a gaban Amma kai, mutumin Allah, ka guji wadannan Allah, da Almasihu Yesu, da zababbun mala'iku abubuwa, ka bi adalci, ibada, aminci, kauna, ka kiyaye ka'idodin nan ban da hassada kuma jimiri, da tawali'u. **12** Ka yi fama, fama mai kada ka yi komai da nuna bambanci. **22** Kada ka kyau na bangaskiya. Ka kama rai madawami yi garajen dibiya wa kowa hannuwa. Kada ka wannan umarni a gaban Allah wanda ke rayar kadan saboda cikinka da yawan rashin lafiyarka. **13** Ina ba ka Amma, maimakon haka ka sha ruwan inabi wannan umarni a gaban Allah wanda ke rayar kadan saboda cikinka da yawan rashin lafiyarka. **14** Ka bi doka daidai, babu abin zargi zunubansu na bin baya. **25** Haka kuma, wadansu Babunti. **15** kyawawan ayyukansu a bayyane suke, amma har bayanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. **16** Shine kadai wadan sun ma ba su boyuwa. Allah zai nuna bayyanuwarsa a daidai lokaci- Allah, mai albarka, Makadaicin iko, Sarkin da ke sarauta, Ubangiji mai mulki. **17** Shine kadai marutuwa, mai zama cikin hasken da ba

ya kusantuwa. Ba wanda ke ganinsa, ko ya iya hango shi. Girma ya tabbata a gare shi da kuma madawwamin iko. Amin. (aiōnios g166) 17 Ka gaya wa masu dukiya a cikin wannan duniya kada su daga kai, kada su sa bege ga arziki mara dawwama. Maimamakon haka, su sa begensu ga Allah wanda ke ba mu wadatar gaske domin jin dadin mu. (aiōn g165) 18 Gaya masu su yi nagarta su arzurta a ayyuka nagari, su zama masu bayarwa hannu sake. 19 Ta haka za su ajiye wa kansu harsashi mai kyau kan abin da ke zuwa domin su amshi rayuwa ta kwarai. 20 Timoti, ka kare abin da aka ba ka. Ka nisanci maganar wauta da gardamomin da ke sabawa juna wanda ake kira ilimi a karyace. 21 Wadansu mutane suna shelar wadannan abubuwa, don haka sun kuce wa bangaskiyar. Bari alheri ya kasance tare da kai.

2 Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, bisa ga alkawarin rai da ke cikin Almasihu Yesu, **2** zuwa ga Timoti, kaunataccen da: Alheri, jinkai, da salama daga Allah Uba da Almasihu Yesu Ubangijinmu. **3** Na gode wa Allah, wanda na ke bautawa tun daga kakannina, da lamiri mai tsabta, sa'adda na ke tuna wa da kai cikin addu'o'ina koyaushe (dare da rana). **4** Sa'adda na tuna da hawayenka, na yi marmarin ganinka, saboda in cika da farin ciki. **5** An tunashshe ni game da sahihiyar bangaskiyarka, wadda ta samo asali daga kakarka Loyis da mahaifiyarka Afiniki. Na kuma tabbata ta na zaune a cikinka. **6** Wannan shine dalilin da ni ke tunashshe ka cewa ka sake rura baiwar Allah da ke cikinka wadda ka samu sa'adda na dibiya maka hannuwana. **7** Domin Allah bai ba mu ruhun tsoro ba, amma na iko da kauna da kamun kai. **8** Saboda haka kada ka ji kunyar shaida ga me da Ubangijinmu, ko ni, Bulus, daurarrensa. Maimakon haka, ka zama a shirye ka sha wahala domin bishara bisa ga ikon Allah. **9** Allah ne ya cecemu kuma ya kira mu da kira mai tsarki. Ya yi wannan, ba ta wurin ayyukanmu ba, amma ta wurin shirinsa da alherinsa. Ya ba mu wadannan abubuhan a cikin Almasihu Yesu kafin farkon zamanai. (aiōnios g166) **10** Amma yanzu an bayyana ceton Allah ta wurin bayyanuwar mai cetonmu Almasihu Yesu. Almasihu ne ya kawo karshen mutuwa ya kuma kawo rai marar karshe da ya bayyana ta wurin bishara. **11** Domin wannan, an zabe ni mai wa'azi, manzo da mallami zuwa ga al'ummai. **12** Domin wannan dalili na ke shan wahalar wadannan abubuwa. Amma ban ji kunya ba, domin na san shi, wanda na gaskanta. Na sakankance zai iya adana abinda na mika masa har zuwa ranan nan. **13** Ka adana misalin amintattun sakwanni da ka ji daga gare ni, ta wurin bangaskiya da kauna da ke cikin Almasihu Yesu. **14** Abu mai kyau da Allah ya danka maka, ka tsare shi ta wurin Ruhu Mai Tsarki, da ke zaune a cikinmu. **15** Ka dai sani, dukkan wadanda su ke zama a Asiya sun juya mani baya. A cikin kungiyar akwai Fijalas da Harmajanas. **16** Bari Ubangiji ya yi wa iyalin Onisifaras jinkai, domin ya na yawan yi mani hidima, kuma ba ya jin kunyar sarkata. **17**

Maimakon haka, sa'adda ya ke a Roma, ya neme ni da kokarin gaske, ya kuma same ni. **18** Bari Ubangiji ya sa, ya sami jinkai daga gare shi a wannan rana. Dukkan hanyoyin da ya taimake ni a kasar Afisa, kun sani sarai.

2 Domin wannan kai, dana, ka karfafa cikin alherin da ke cikin Almasihu Yesu. **2** Abubuhan da ka ji daga gare ni a bainar jama'a masu yawa, ka danka su ga mutane masu aminci da za su iya koya wa wadansu kuma. **3** Ka daure shan tsanani tare da ni, kamar amintaccen sojan Almasihu Yesu. **4** Ba bu sojan da zai yi bauta yayin da ya nannade kansa da al'amuran wannan rayuwar, domin ya gamshi shugabansa. **5** Hakanan, idan wani yana gasa a matsayin dan wasa, ba zai sami rawani ba tukuna har sai in ya karasa tseren bisa ga ka'idodin gasar. **6** Wajibi ne manomi mai kwazoni aiki ya fara karbar amfanin gonarsa. **7** Ka yi tunani game da abin da na ke gaya maka, gama Ubangiji zai ba ka ganewa a cikin komai. **8** Ka tuna da Yesu Almasihu, daga zuriyar Dauda, wanda a ka tayar daga matattu. Bisa ga wa'azin bisharata, **9** wanda na ke shan wahala har ya kai ga dauri kamar mai laifi. Amma maganar Allah ba a daure ta ba. **10** Saboda haka na jure wa dukkan abubuwa domin wadanda aka zaba, saboda su ma su sami ceton da ke cikin Almasihu Yesu, da daukaka madawwamiya. (aiōnios g166) **11** Wannan magana tabbatacciya ce: "Idan mun mutu tare da shi, za mu kuma rayu tare da shi. **12** Idan mun jure, zamu kuma yi mulki tare da shi. Idan mun yi musun sa, shi ma zai yi musun mu. **13** Idan mun zama marasa aminci, shi mai aminci ne koyaushe, domin shi ba zai yiwu ya musunta kansa ba." **14** Ka yi ta tuna masu da wadannan abubuhan. Ka yi masu kashedi a gabon Allah kada su yi ta dauki ba dadi game da kalmomi. Saboda wannan bai da wani amfani. Domin wannan zai halakar da ma su sauraro. **15** Ka yi iyakacin kokarika domin ka mika kanka ma'aikacin Allah wanda aka tabbatar, wanda babu dalilin kunya a gareshi. Wanda ya ke koyar da kalmar gaskiya daidai. **16** Ka guje wa masu maganar sabo, wanda ya kan kara kaiwa ga rashin bin Allah. **17** Maganarsu za ta yadu kamar ciwon daji. Daga cikinsu akwai Himinayus da Filitus. **18** Wadannan mutanen sun kouce wa gaskiya. Sun fadi cewa an rigaya an yi tashin matattu. Suka birkitar da bangaskiyar wadansu.

19 Duk da haka, ginshikin Allah ya tabbata. Ya ga kowa, kamar wadannan mutane. **10** Amma na da wannan hatimi: "Ubangiji ya san wadanda kai, ka bi koyarwata, da dabi'ata, nufe nufena, ke nasa," Kuma "Duk mai kira bisa ga sunan da bangaskiyata, da jimriyata, da kaunata, da Ubangiji dole ya rabu da rashin adalci." **20** A hakurina, **11** da yawan kuncina, da wahalolina, gida mai wadata, ba kayayyaki na zinariya da da duk abubuwan da suka faru da ni a Antakiya, azurfa ba ne kawai. Haka kuma akwai kayayyaki da Ikoniya da kuma Listra. Na jure a cikin na itace da yunbu. Wadansu domin aikin mai kuncina. Amma a cikinsu dukka, Ubangiji ya daraja, wadansu kuma ga aiki mara daraja. **21** cece ni. **12** Duk wadanda su ke so su yi rayuwa ta Idan wani ya tsarkake kansa daga rashin daraja, ibada a cikin Almasihu Yesu za su sha tsanani. shi kayan aiki ne mai daraja. An kebe shi, abin **13** Miyagun mutane da masu hila za su yi ta kara aiki domin mai gidan, kuma a shirye domin lalacewa. Za su badda wasu. Su da kansu ma sun kowanne aiki mai kyau. **22** Ka guje wa sha'awoyi bijire. **14** Amma kai, ka ci gaba da abubuwan na kuruciya, ka nemi adalci, bangaskiya, kauna da ka koya kuma ka gaskata da zuciya daya. da salama da wadanda suke kira ga sunan Ka san daga wurin wanda ka koya. **15** Ka san Ubangiji daga zuciya mai tsabta. **23** Amma ka ki da cewa, tun kana dan karamin yaro ka san tambayoyi na wauta da jahilci. Ka sani sukan wadannan littattafai masu tsarki. Wadannan haifar da gardandami. **24** Tilas bawan Ubangiji suna iya mai da kai mai hikima domin ceto ta ya guje wa jayayya. A maimakon haka dole ya wurin bangaskiya a cikin Almasihu Yesu. **16** zama mai tawali'u ga kowa, mai iya koyerwa, Dukkan Nassi hurarre ne daga Allah. Yana da kuma mai hakuri. **25** Dole ne ya koyerwa mutane amfani domin koyerwa, domin tsautawa, domin da su ke jayayya da shi a cikin tawali'u. Watakila gyara, kuma domin horarwa cikin adalci. **17** Allah ya ba su ikon tuba domin sanin gaskiyar. Wannan domin mutumin Allah ya zama cikakte **26** Suna iya sake dawowa cikin hankalinsu kuma ne, shiryayye domin dukkan ayyukan nagarta. su bar tarkon Ibilis, bayan da ya cafke su domin nufinsa.

4 Ina bada wannan umarni a gabani Allah da
Yesu Almasihu, wanda zai yi wa rayayyu da

3 Amma ka san da wannan: a cikin kwanakin matattu shari'a, kuma saboda bayyanuwarsa da karshe za a yi lokuta masu matsananciyar mulkinsa: **2** Ka yi wa'azin Kalma. Ka himmantu wahala. **2** Gama mutane za su zama masu a kai ko da zarafi ko ba zarafi. Ka tsautawa, son kansu, masu son kudi, masu Kumburi, da ka kwabar, ka gargadar, da dukan hakuri da girman kai, masu sabo, marasa biyayya ga iyaye, koyerwa. **3** Gama lokaci na zuwa wanda mutane marasa godiya, da kuma marasa tsarki. **3** Za ba za su jure wa koyerwar kirki ba. Maimakon su kasance marasa dabi'a, wadanda basu son haka, zasu tattara wa kansu malamai bisa ga jituwa da kowa, masu tsegumi, marasa kamun sha'awowin zuciyarsu. Za su rika fada masu kai, 'yan tawaye, marasa kaunar nagarta. **4** Za abin da kunnuwansu ke so. **4** Za su juya su zama masu zagon kasa, taurin kai, masu kunnuwansu daga koyerwar gaskiya, za su takama, da masu kaunar anishuwa fiye da koma wa tatsunniyoyi na banza. **5** Amma kai, kaunar Allah. **5** Za su kasance da siffar ibada sai ka natsu a cikin dukan abubuwa. Ka jure amma za su musunci ikonta. Ka juya daga wa wahala; ka yi aikin mai bishara, ka cika wadannan mutanen. **6** A cikinsu akwai wadanda hidimarka. **6** Gama ana-tsiyaye ni. Lokacin yin suke shiga gidaje suna yaudarar mataye marasa kaurata yayi. **7** Na yi tsere na gaskiya; na kuma hikima. Wadannan ne mataye wadanda suke kammala tseren; na rike bangaskiya. **8** An adana cike da zunubi, kuma sun kouce hanya sabili da mani rawani na adalci, wanda Ubangiji, alkali sha'awoyi dabam daban. **7** Wadannan matayen mai adalci, zai ba ni a ranan nan. Ba ni kadai ba, suna ta koyo, amma ba za su taba kai wa ga sanin amma kuma ga dukkan wadanda suke kaunar gaskiya ba. **8** Kamar yadda Yannisu da Yambrisu zuwansa. **9** Ka yi iyakacinc kokarinka ka zo suka yi jayayya da Musa. Haka nan wadannan wurina da sauri. **10** Domin Dimas ya yashe ni. malaman karya kuma suke yin tsayayya da Ya kaunaci wannan duniyar, ya tafi Tassalonika, gaskiya. Mutane ne lalatattu a zuciya, marasa Kariskis ya tafi Galatiya, Titus kuma ya tafi sahihiyar bangaskiya. **9** Amma ba za su yi Dalmatiya. (aión g165) **11** Luka ne kadai yake tare nisa ba. Domin wautarsu za ta bayyana a fili da ni. Ka nemo Markus ka zo tare da shi domin

yana da amfani a gareni a cikin aikin. **12** Na aiki Tikikus zuwa Afisus. **13** Ka kawo mani mayafin da na bari a Taruwasa wurin Karbus, idan za ka zo ka taho da shi, duk da littatafan nan, musanman takardun nan. **14** Iskandari makerin dalma ya kulla mani makirci ba kadan ba. Ubangiji zai biya shi gwargwadon ayyukansa. **15** Kai ma ka yi hankali da shi, domin yana tsayyaya da maganganunmu sosai. **16** Da farkon kariyar kaina, babu wanda ya goyi bayana. Maimakon haka kowa ya guje ni. Bana so dai a lissafta wannan a kansu. **17** Amma Ubangiji ya kasance tare da ni, ya kuma karfafa ni, yadda ta wurina, shelar ta sami cika da kyau, domin dukan al'ummai su ji. An kwato ni daga bakin zaki. **18** Allah zai kubutar ni daga dukan ayyukan mugunta, ya kuma cece ni domin mulkinsa na sama. Daukaka ta tabatta a gareshi har abada abadin. Amin. (aiōn g165) **19** Ka gayar da Briskilla, da Akila, da gidan Onisifurus. **20** Arastus ya nan zaune a Korinti, amma na bar Turufimus ya na zazzabi a Militus. **21** Ka yi iyakar kokarinka, ka zo kamin hunturu. Yubulus yana gayar da kai, haka ma Budis da Linus da Kalafidiya da dukan 'yan'uwa. **22** Bari Ubangiji ya kasance tare da ruhunka. Bari Alheri ya kasance da kai.

Titus

1 Bulus, bawan Allah, kuma manzon Yesu Almasihu, ta wurin bangaskiyar zababbun mutanen Allah da sanin gaskiya da ta yadda da allahntaka. **2** Wadannan na cikin begen rai marar matuka wanda Allah, wanda babu karya a cikinsa, ya alkawarta kafin dukkan lokatan zamaani. (aiōnios g166) **3** A daidai lokaci, ya bayyana maganarsa ta wurin sakonsa da ya damka mani in shelar. Zan yi wannan ta wurin umarnin Allah mai ceton mu. **4** Zuwa ga Titus, da' na gaske a cikin bangaskiyarmu. Alheri, jinkai da salama daga wurin Allah Uba da Almasihu Yesu mai ceton mu. **5** Sabili da wannan ne na bar ka a Karita domin ka daidaite abubuwan da basu cika ba, ka kuma nada dattibai a dukan birane kamar yadda na umarceka. **6** Dole ne dattijo ya zama marar abin zargi, mijin mace daya, da amintattun 'ya'ya wadanda babu wani zargi na mugunta ko rashin kamun kai a kansu. **7** Wajibi ne shugaban Ikklesiya, a matsayin sa na mai kulla da haikalim Allah, ya zama marar aibi. Kada ya zama mai surutu ko rashin hakuri. Kada ya zama mai saurin fushi, ko mashayi, ko mai hayaniya, ko mai handama. **8** Maimakon haka, ya zama mai karbar baki, abokin abinda ke mai kyau. Dole ne ya zama mai hankali, adali, cike da allahntaka, da kuma kamun kai. **9** Ya zama mai rike amintaccen sakon da aka koyar da karfi, yadda zai iya karfafa wasu da koyarwa mai kyau ya kuma yi wa wadanda suke hamayya da shi gyara. **10** Domin akwai kangararrun mutane dayawa, musamman masu kaciya. Maganganunsu na banza ne. Suna yaudara kuma suna badda mutane. **11** Wajibi ne mu hana su. Suna koyar da abinda bai kamata su koyar ba saboda makunyaciyar riba suna kuma rusar da iyalai dungum. **12** Daya daga cikinsu, kuma mai hikima ne daga cikinsu, yace, "Kirawa manyan makaryata ne, lalatattu kuma miyagun dabbobi, masu kyiuya da zarin cin abinci." **13** Wannan magana gaskiya ne, ka yi masu gyara da tsanani yadda zasu kafu a cikin bangaskiya. **14** Kada ka mai da hankalin ka ga tatsunniyoyi na Yahudawa ko dokokin mutane wadanda sun sauya gaskiya. **15** Ga wadanda suke da tsarki, komai mai tsarki ne. Amma wadanda suke marasa tsarki da rashin bangaskiya, komai marar tsarki ne. Domin zuciyarsu da lamirinsu biyayya.

sun gurbata. **16** Suna cewa sun san Allah, amma sun musanta shi ta wurin ayyukansu. Sun zama abin kyama da marasa biyayya. Ba za a iya tabbaatar dasu ba akan wani aiki maikyau.

2 Amma kai, ka fadi abinda yayi daidai da amintaccen umarni. **2** Dole tsaffin mazaje su zama masu kamun kai, masu daraja kansu, masu-hankali, masu aminci cikin bangaskiya, cikin kauna da jurewa. **3** Haka ma tsaffin mataye su kame kansu da girma, ba magulmata ba. Kada su zama bayi wajen yawan shan ruwan inabi. Su koyar da abubuwa masu kyau **4** domin su koyar da kananan mataye da hikima su kaunaci mazajensu da 'ya'yansu. **5** Su horar dasu su zama masu hikima da tsabtar zuci, masu tsaron gidajensu, kuma masu biyayya da mazajensu. Suyi wadannan abubuwa saboda kada maganar Allah ta sami zargi. **6** Ta haka kuma, ka karfafa samari, su zama masu hankali. **7** A kowanne fanni, ka mayar da kan ka abin koyi a cikin kyawawan ayyuka; idan kayi koyarwa, ka nuna mutunci da martaba. **8** Ka bada sako lafiyayye marar abin zargi, yadda masu hamayya da maganar Allah zasu ji kunya, domin rashin samun mugun abin fadi akan mu. **9** Bayi suyi biyayya ga iyayengijin su a cikin komai. Su faranta masu rai, ba suyi gardama dasu ba. **10** Kada suyi sata. Maimakon haka, sai su nuna dukan bangaskiya mai kyau, domin suyi wa koyarwamu game da Allah mai cetonmu kwalliya a cikin dukan komai. **11** Domin alherin Allah ya bayyana ga dukan mutane. **12** Yana koya mana mu musanci miyagun ayyuka, da sha'awoyin dunia. Yana horar damu muyi zama cikin hankali, da adalci a cikin hanyar allahntaka a wannan zamaani (aiōn g165) **13** yayin da muke cigaba da jiran karba albarkataccen begenmu, wato bayyanuwar daukakar Ubangiji Allah da kuma mai cetonmu Yesu Almasihu. **14** Yesu ya bada kansa domin mu, domin ya cece mu daga rashin kiyaye doka ya mai damu masu tsarki, domin sa, mutane na musamman wadanda suke da marmarin aikata kyawawan ayyuka. **15** Ka yi magana da karfi ka karfafawa wadannan abubuwa. Ka yi gyara da dukan iko. Kada ka bar wani ya raina ka.

3 Ka tuna masu su zama masu sadaukar da kai ga masu mulki da masu iko, suyi masu

kyakkyawan aiki. **2** Ka tuna masu kada su zagi kowa, su gujiwa gardama, su bar mutane su bi hanyarsu, su kuma nuna tawali'u ga dukan mutane. **3** Domin a da, mu da kan mu marasa tunani ne kuma masu rashin biyayya. Mun kauce hanya muka zama bayi ga sha'awoyin duniya da annashuwa. Mun yi zama a cikin mugunta da kishi. Mu lalatattu ne kuma muna kiyyaya da junanmu. **4** Amma da jinkan Allah mai ceton mu da kaunarsa ga 'yan Adam ta bayyana, **5** ba saboda wani aikin adalci da muka yi ba, amma sabili da jinkan sa ne ya cece mu. Ya cece mu ta wurin wankewar sabuwar haihuwa da sabuntuwar Ruhu Mai Tsarki. **6** Allah ya zubo mana Ruhu Mai Tsarki a wadace ta wurin Yesu Almasihu mai cetonmu. **7** Ya yi wannan saboda, bayan mun samu 'yantarwa ta wurin alherinsa, za mu zama magada a cikin begen rai na har abada. (aiōnios g166) **8** Wannan amintaccen sako ne. Ina son kayi magana gabagadi game da wadannan abubuwa, yadda dukan wadanda suka bada gaskiya ga Allah za suyi kudirin yin kyawawan ayyuka da Allah ya mika masu. Waddannan abubuwa masu kyau ne da kuma riba ga dukan mutane. **9** Amma ka guji gardandami na wofi, da lissafin asali, da husuma da jayayya game da dokoki. Wadannan abubuwa basu da amfani kuma marasa riba. **10** Ka ki duk wani dake kawo tsattsaguwa a tsakaninku, bayan ka tsauta masa sau daya ko biyu, **11** ka kuma sani cewa wannan mutumin ya kauce daga hanyar gaskiya, yana zunubi kuma ya kayar da kansa. **12** Sa'adda na aiki Artimas da Tikikus zuwa wurin ka, kayi hanzari ka same ni a Nikobolis, a can na yi shirin kasancewa a lokacin hunturu. **13** Kayi hanzari ka aiko Zinas wanda shi gwani ne a harkar shari'a, da Afolos ta yadda ba zasu rasa komai ba. **14** Ya kamata Jama'armu su koyi yadda zasu yi ayyuka masu kyau da zasu biya bukatu na gaggawa yadda ba za suyi zaman banza ba. **15** Dukan wadanda suke tare da ni suna gaishe ka. Ka gai da masu kaunar mu a cikin bangaskiya. Alheri ya kasance tare da dukan ku.

Filemon

1 Bulus, daurarren Yesu Almasihu, da kuma dan'uwa Timotawus zuwa ga Filimon, kaunataccen abokinmu da kuma abokin aikin mu, **2** da Afiya yar'uwani mu da Arkifus abokin aikin mu a filin daga, da kuma Ikilisiyar da take taruwa a gidan ka: **3** Alheri da salama su kasance gare ka daga wurin Allah Ubanmu, da Ubangiji Yesu Almasihu. **4** Kowane lokaci ina gode wa Allah. Ina ambaton ku cikin addu'o ina. **5** Na ji labarin kauna da bangaskiya da ka ke da ita a cikin Ubangiji Yesu da dukkan yan'uwa masu bi. **6** Ina addu'a zumuntar bangaskiyarka ta inganta ga kawo sanin kowane kyakkyawan abu dake cikin mu a cikin Almasihu. **7** Na yi farinciki kwarai, na kuma ta'azantu saboda kaunarka, saboda zukatan masu bi sun kwanta ta wurin ka, dan'uwa. **8** Saboda haka, ko da ya ke ina da gabagadi a cikin Almasihu domin in ba ka umarni ka yi abinda ya kamata ka yi, **9** duk da haka sabo da kauna, na fi so in roke ka- Ni, Bulus, dattijo, a yanzu kuma ga ni dan kurkuku domin Almasihu Yesu. **10** Ina rokon ka saboda da na Onisimus, wanda na zama uba a gare shi sa'adda nake cikin sarkokina. **11** Domin a da kam, ba shi da amfani a wurin ka, amma yanzu yana da amfani a gare ka da kuma a gare ni. **12** Na kuma aike shi wurinka, shi wanda ya ke a cikin zuciyata kwarai. **13** Na so da na rike shi a wuri na, domin ya rika yi mini hidima a madadin ka, a lokacin da ni ke cikin sarkoki saboda bishara. **14** Amma ba na so in yi wani abu ba tare da sanin ka ba. Ba ni so nagarin aikinka ya zama na dole amma daga kyakkyawar nufi. **15** Watakila dalilin da yasa ya rabu da kai na dan lokaci ke nan, domin ka karbe shi kuma har abada. (aiōnios g166) **16** Daga yanzu ba za ya zama bawa ba kuma, amma fiye da bawa, wato kaunataccen dan'uwa. Shi kaunatacce ne musamman a gare ni, har fiye da haka ma a gare ka, a cikin jiki da kuma cikin Ubangiji. **17** Idan ka maishe ni abokin hidima, ka karbe shi kamar yadda za ka karbe ni. **18** Idan kuwa ya yi maka abinda ba daidai ba ko kuwa kana bin sa wani abu, ka dauka yana wurina. **19** Ni, Bulus, na rubuta wannan da hannuna: zan biya ka. Ba kuwa cewa sai na gaya maka cewa ina bin ka bashin kanka ba. **20** I, dan'uwa, ka yi mani alheri cikin Ubangiji; ka

ba zuciyata hutu a cikin Almasihu. **21** Saboda Ina da tabbacı game da biyayyarka, na rubuta maka. Na san za ka yi fiye da abinda na roka. **22** Harwayau, ka shirya mani masauki. Domin ina fata ta wurin adu'oinku, nan ba da dadewa ba za a maida ni wurin ku. **23** Efafaras, abokina cikin Almasihu Yesu a kurkuku yana gaishe ka, **24** haka ma Markus da Aristarkus, da Dimas, da Luka abokan aikina. **25** Bari Alherin Ubangiji Yesu Almasihu ya kasance da Ruhunka. Amin.

Ibraniyawa

1 A zamanin da, Allah ya yi wa kakanin kakanninmu magana ta hanyoyi ma su yawa iri iri, ta bakin annabawa. **2** Amma a zamanin nan na karshe, ya yi mana magana ta wurin Dansa, wanda ya sa magajin kome, wanda ta wurinsa ya halicci duniya. (aiōn g165) **3** Shi ne hasken daukakar Allah, ainihin kamanin zatinsa. Ya na rike da dukkan abubuwa ta ikon kalmarsa. Bayan da ya tsarkake zunubanmu, sai ya zauna a hannun dama na madaukaki a can sama. **4** Ta haka ya ke da fifiko a kan mala'iku, kamar yadda sunansa da ya gada yake da fifiko nesa a kan nasu. **5** Domin kuwa wanene a cikin mala'iku Allah ya taba cewa, "Kai Da na ne, yau na zama Uba a gare ka?" kuma, "Zan kasance Uba a gareshi, shi kuma, zai kasance Da a gare ni?" **6** Kuma, da Allah ya kawo magaji a dunyi, sai ya ce, "Dukan mala'ikun Allah su yi masa sujada." **7** A game da mala'iku kuma sai ya ce, "yakan mai da mala'ikunsa ruhohi, masu hidimarsa kuma harsunan wuta. **8** A game da Dan, ya ce "kursiyinka, ya Allah, na har abada abadin ne. Sandar sarautarka sanda ce ta tsantsar gaskiya. (aiōn g165) **9** Ka kaunaci aikin adalci, ka ki aikin sabo. Saboda haka Allah, wato Allahnka, ya shafe ka da man farin ciki fiye da tsararrakinka." **10** "Tun farko, Ubangiji, kai ne ka hallici duniya. Sammai kuma aikin hannayenka ne. **11** Za su hallaka, amma kai madawwami ne. Duk za su tsufa kamar tufafi. **12** Za ka nade su kamar mayafi, za su kuma sauya, amma kai kana nan ba sakewa, Har abada shekarunka ba za su kare ba." **13** Amma wanene a cikin mala'ikun Allah ya taba cewa, "Zauna a hannun dama na, sai na sa makiyanka a karkashin kafafunka?" **14** Ashe, ba dukkan mala'iku bane ruhohi, wadanda Allah yakan aika, don su yi wa wadanda za su gaji ceto hidima?

2 Saboda haka, lalle ne mu kara mai da hankali musamman da abubuwan da mu ka ji, don kada mu yi sakaci, su sullube mana. **2** Idan kuwa maganar nan da aka fada ta bakin mala'iku ta zama tabbatacciya, har kowanne keta umarni da rashin biyaya, suka gamu da sakamakonsu wanda ya kamace su, **3** ta kaka za mu tsira, in mun ki kula da ceto mai girma haka? Domin Ubangiji da kansa, shi ne ya fara sanar da shi,

wadanda suka saurare shi kuma suka tabbar mana da shi. **4** San'nan kuma Allah da kansa ya shaida ta wasu alamu, da abubuwan al'ajabai, da mu'ajizai iri iri, da kuma baiwar Ruhu Mai Tsarki dabam dabam da ya rarraba kamar yadda ya nufa. **5** Ai ba ga mala'iku ba ne Allah ya sa mulkin duniyar nan da za a yi, wanda muke zance. **6** Amma wani ya shaida a wani wuri cewa, 'Mutum ma menene, har da za ka tuna da shi? Ko dan mutum ma, har da za ka kula da shi?' **7** Ka sa mutum ya gaza mala'iku; Ka nada shi da daukaka da girma. Bisa dukkan hallitta. **8** Ka dora shi a kan dukkan halittarka, ka kuma mallakar da kome a karkashin sawayensa. Domin Allah ya mallakar da dukkan abubuwa a karkashinsa. Bai bar kome a kebe ba. Amma kuwa har a yanzu ba mu ga yana sarrifa dukkan abubuwa ba tukuna. **9** Amma mun ga wani wanda dan lokaci aka sa shi ya gaza mala'iku, shine Yesu, an nada shi da daukaka da girma, saboda shan wuyarsa ta mutuwa, wanana kuwa duk ta wurin alherin Allah ne Yesu ya mutu saboda kowa. **10** Saboda haka, ya dace ga Allah, shi da dukkan abubuwa suka kasance domin sa, ta gare shi, domin ya kawo 'ya'ya masu yawa ga samun daukaka. Domin a kammala cetonsu ta wurin shan wuyarsa. **11** Domin da shi mai tsarkakewar da kuma wadanda aka tsarkaken, duk tushensu daya ne. Saboda wanana dalili ne shi ya sa ba ya jin kunyar kiran su 'ya'uwanwa. **12** Da yace, "zan sanar da sunanka ga ya'uwanwa, a tsakiyar taronsu zan yabe ka da waka." **13** Har wa yau, yace, "Zan dogara a gare shi." Da kuma "Ga ni nan, ni da 'ya'yan da Allah ya ba ni." **14** Wato tun da yake 'ya'yan Allah duk suna da nama da jini, Yesu ma ya dauki kamannin haka, ta wurin mutuwa ya hallakar da mai ikon mutuwa, wato Iblis. **15** Ya kuma 'yanta duk wadanda tun haihuwarsu suke zaman bauta sabo da tsoron mutuwa. **16** Don hakika ba mala'iku yake taimako ba, a'a, zuriyar Ibrahim ne yake taimako. **17** Saboda haka, lalle ne ya zama kamar yan'uwanwa ta kowacce hanya, domin ya zama babban Firist, mai jinkai, mai aminci kuma na al'amarin Allah, ya kuma mika hadayar sulhu ta gafarta zunuban jama'a. **18** Tun da yake Yesu ma da kansa ya sha wahala, sa'adda aka gwada shi, don haka, zai taimaki wadanda ake yi wa gwaji.

3 Don haka yanuwana tsarkaka, a bokan kira a game da hutun Allah kamar yadda aka fada samaniya. Yi la'akari da Yesu. wato Manzo da masu. Amma wangan sakon bai anfana ga babban first na shaidar bangaskiyarmu. **2** Shi wadanda suka ji ba tare da sun bada gaskiya amintacce ne na Allah, wanda ya bashi hidima, ga sakon ba. **3** Ai mu, wadanda muka gaskata-kamar yadda Musa ya kasance amintacce a mune zamu shiga wannan hutun, kamar yadda gidan Allah. **3** Gama Yesu ya cancanci daukaka ya ce, "Yadda na yi rantsuwa cikin fushina, mafi girma fiye da ta Musa. Domin wanda ya baza su shiga hutu na ba." Ya fadi hakan, ko da gina gida, ya fi gidan nan daukaka. **4** Gama yake ya gama aikin hallittarsa tun daga farkon kowane gida, akwai wanda ya gina shi, amma duniya. **4** Domin yayi fadi a wani wuri game da mai ginin komai shine Allah. **5** Musa hakika rana ta bakwai, "Allah ya huta a rana ta bakwai amintaccen bawa ne a gidan Allah, yana ba da daga dukkan ayyukansa." **5** Ya sake cewa, "Baza shaidar abubuhan da za su faru a nan gaba. **6** su taba shiga hutu na ba." **6** Saboda haka, tun da Amma Almasihu shi Da ne mai mulki a gidan hutun Allah na kebe domin masu su shiga, kuma Allah. Mu ne gidansa idan mun rike begenmu tun da Isra'ilawa da yawa wadanda suka ji sakon da dukkan zuciyarmu. **7** Saboda haka, kamar nan mai kyau game da hutunsa ba su shiga ba yadda Ruhu Mai Tsarki ya fadi: "Yau, Idan saboda rashin biyayya, **7** Allah ya sake shirya kun ji muryarsa, **8** kada ku taurare zuciyarku wata rana da ake kira, "Yau." Ya sa wannan rana kamar yadda 'ya'yan isra'il suka yi cikin tawaye sa'adda yayi magana ta wurin Dauda, wanda ya a lokacin gwaji a jeji. **9** A lokacin nan ne ce tun da dadewa da aka fara fada, "Yau idan kakanninku suka yi mani tawaye, ta wurin kun ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku." gwada ni, bayan shekara arba'in suna ganin **8** Don idan Joshua ya ba su hutu, da Allah ba ayyukana. **10** Saboda haka na yi bakin ciki da zai sake magana a kan wata rana ba. **9** Saboda wannan tsarar, sai na ce, 'Kullum suna yawan haka, akwai hutun asabar kebabbe ga mutanen bijirewa a zukatansu. Basu san tafarkuna ba.' Allah. **10** Don shi wanda ya shiga hutun Allah **11** Don haka na yi rantsuwa a cikin fushina, ba shi kansa ma ya huta daga ayyukana, kamar za su shiga cikin hutuna ba." **12** Ku yi hankali yadda Allah yayi da nasa. **11** Saboda haka muyi 'yan'uwa kada a tarar da mummunnar zuciya marmarin shiga wangan hutun, don kada kowa marar bangaskiya a tsakaninku, zuciya wadda ya fadi ga irin rashin biyayyar da suka yi. **12** ke juyawa daga Allah mai rai. **13** Maimakon Maganar Allah kuwa rayayyiyyace, kuma mai haka, ku karfafia juna a kowacce rana, muddun ci, fiye da takobi mai kaifi-biyu. Takan ratsa muna cikin wannan rana kada wani cikinku har tsakanin rai da ruhu, kuma tana kaiwa ya taurare zuciyarsa saboda yaudarar zunubi. bargo. Takan iya bincika tunanin zuciya da **14** Gama mun zama abokan aiki da Almasihu, manufarta. **13** Babu halittaccen abu da ke boye idan mun rike begenmu cikinsa da karfi, daga a idon Allah. Sai dai, kome a sarari yake, kuma farko zuwa karshe. **15** Game da wannan, an a bayyane yake a idonsa wanda lallai ne zamu fadi "Yau idan kun saurari muryarsa, kada ku bida lissafin kanmu a gare shi. **14** Da yake muna taurare zuciyarku, kamar a kwanakin tawaye da babban first wanda ya ratsa sammai, Yesu nan." **16** Su wanene suka ji muryar Allah suka Dan Allah, sai mu riki bangaskiyarmu da karfi. yi tawaye? Ba wadanda Musa ya yi masu jagora **15** Domin babban ffirst namu ba marar tausayi daga Masar ba ne? **17** Kuma da su wa Allah ya ga kasawarmu bane, amma wanda aka jarrafa yi fushi shekara arba'in? Ba da wadanda suka ne ta ko wanne hali irin yadda aka yi mana, yi zunubi ba ne, wadanda gawawwakinsu suka sai dai ba'a same shi da zunubi ba. **16** Sai mu warwatsu a jeji? **18** Da su wa Allah ya rantse ba zo wurin kursiyn alheri gabagadi, domin a za su shiga hutunsa ba? In ba wadanda suka yi mana jinkai mu kuwa sami alherin da zai yi masa rashin biyayya ba? **19** Mun kuma gani taimake mu a lokacin bukata.

cewa basu iya shiga hutunsa ba saboda rashin

5 Kowanne babban ffirst, da yake an zabe shi ne daga cikin mutane, a kansa shi ya

4 Saboda haka, sai muyi lura kwarai don kada wakilci mutane ga al'amariin Allah, don ya mika wani ya kasa kai ga shiga hutun da aka sadakoki da kuma hadayu domin kawar da alkawarta maku na Allah. **2** Don mun ji albishir zunubai. **2** Yana kuma iya tafiyar da jahilai

da sangartattu a cikin salihanci, tun da shi su da kansu, suka kuma wulakanta shi a sarari. ke rarrauna ne shi ta ko'ina. **3** Saboda haka, **7** Kasa ma da take shanye ruwan da ake yi a kai wajibi ne ya mika hadayu, ba saboda kawar a kai, take kuma fid da tsire-tsire masu amfani da zunuban jama'a kadai ba, har ma da na ga wadanda ake nomanta domin-su, Allah yakan kansa. **4** Ba wanda zai kai kansa wannan matsayi sa mata albarka. **8** Amma idan tsire-tsirenta mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa ga haka, kaya ne da kashin yawo, ba ta da amfani ke kamar yadda aka kirayi Haruna. **5** Haka kuma, nan, tana kuma gab da la'antarwa, karshenta Almasihu, ba shi ya daukaka kansa ya zama dai konewa ne. **9** Ko da yake mun fadi haka, a Babban firist ba, sai dai wannan ne ya sa shi, game da ku kam, ya kaunatattu mun tabbatba wanda ya ce da shi, "Kai Dana ne; Yau na zama kuna abubuwa mafiya kyau na zancen ceto. **10** Uba a gare ka." **6** Kamar dai yadda a wani wuri Gama Allah ba marar adalci ba ne, har da zai kuma ya ce, "Kai firist ne na har abada, bisa ga ki kula da aikinku, da kuma kaunar sunansa kwatancin Malkisadak." (aiōn g165) **7** Almasihu, da kuke yi, wajen yi wa tsarkaka hidima, har a lokacin zamansa a duniya, ya yi addu'o'i da yanzu ma kuna yi. **11** Muna dai bukata kwarai roke-roke, tare da kuka mai tsanani, har da kowannanku ya nuna irin wannan himma ga yin hawaye, ga wannan da yake da ikon cetonsa cikkaken bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe. daga mutuwa, aka kuwa saurare shi saboda **12** Don kada ku yi ragwanci, sai dai ku yi koyi tsannin mika kansa. **8** Ko da yake shi Da ne, ya da wadanda suka karbi cikar alkawaran nan, ta koyi biyaya ta wurin wuyar da ya sha. **9** Har ya wurin bangaskiyarsu da hakurinsu. **13** Sa'adda kai ga kammala, sai ya zama tushe madawwami, Allah ya yi wa Ibrahim alkawari, da yake ba ceto ga dukkan wadanda suke masa biyayya. **14** Ya ce, "Hakika zan yi firist, bisa ga kwatancin Malkisadak. **11** Muna maka albarka, in kuma ribambamya zuriyarka." da abu da yawa da za mu fada a game da Yesu, **15** Ta haka, Ibrahim bayan da ya jure da hakuri, amma zai yi wuyar bayani, da yake basirarku ta ya karbi cikar alkawarin. **16** Hakika mutane dushe. **12** Ko da yake yanzu kam, ya kamata ku sukan rantse da abin da ya fi su. Rantsuwa zama masu koyerwa, duk da haka, ashe, ba ku kuma ita ce abar da take tabbatarwa da kowacce wuce wani ya sake koya muku jigajigan farko magana. **17** Don haka, sa'adda Allah yake son na Maganar Allah ba? har ya zamana sai an ba kara tabbatar wa magadan alkawarin nan dahir, ku madara ba abinci mai tauri ba? **13** To, duk cewa nufinsa ba mai sakewa ba ne sam, sai wanda yake madara ce abincinsa, bai kware ya hada da rantsuwa, **18** Domin albarkacin da maganar adalci ba, kamar jariri yake. **14** abubuwa guda biyun nan marasa sakewa, masu Amma abinci mai tauri, ai, na manya ne, wato nuna, cewa ba shi yiwuwa Allah ya yi karya, mu wadanda hankalinsu ya horu yau da kulum, da muka gudu muka sami mafaka, mu karfafa don su rarrabe nagarta da mugunta.

6 Saboda haka, sai mu ci gaba a kan ka'idodin farko na al'amari Almasihu, har ya zuwa kammala, ba wai mu sake koyerwa da jigajigan nan na tuba da ibada marar tasiri ba, da na gaskatawa da Allah, **2** da kuma na koyerwa a kan wanke-wanke, da dora hannu, da tashin matattu, da dawwamammen hukuci. (aiōnios g166) **3** Za mu kuwa ci gaba in Allah ya yarda. **4** Domin wadanda aka haskaka zukatansu sarai, har suka dandana baiwar nan Basamaniya, suka kuma sami rabo na Ruhu Mai Tsarki, **5** har su ka dandana dadin Maganar Allah, da ikon zamani mai zuwa, (aiōn g165) **6** sa'an nan kuma suka ridda—ba mai yiwuwa ba ne a sake jawo su ga tuba, tun da yake sake gicciye Dan Allah suke yi

su da kansu, suka kuma wulakanta shi a sarari. ke rarrauna ne shi ta ko'ina. **7** Kasa ma da take shanye ruwan da ake yi a kai wajibi ne ya mika hadayu, ba saboda kawar a kai, take kuma fid da tsire-tsire masu amfani da zunuban jama'a kadai ba, har ma da na ga wadanda ake nomanta domin-su, Allah yakan kansa. **8** Amma idan tsire-tsirenta mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa ga haka, kaya ne da kashin yawo, ba ta da amfani ke kamar yadda aka kirayi Haruna. **9** Ko da yake mun fadi haka, a Babban firist ba, sai dai wannan ne ya sa shi, game da ku kam, ya kaunatattu mun tabbatba wanda ya ce da shi, "Kai Dana ne; Yau na zama kuna abubuwa mafiya kyau na zancen ceto. **10** Uba a gare ka." **6** Kamar dai yadda a wani wuri Gama Allah ba marar adalci ba ne, har da zai kuma ya ce, "Kai firist ne na har abada, bisa ga ki kula da aikinku, da kuma kaunar sunansa kwatancin Malkisadak." (aiōn g165) **7** Almasihu, da kuke yi, wajen yi wa tsarkaka hidima, har a lokacin zamansa a duniya, ya yi addu'o'i da yanzu ma kuna yi. **11** Muna dai bukata kwarai roke-roke, tare da kuka mai tsanani, har da kowannanku ya nuna irin wannan himma ga yin hawaye, ga wannan da yake da ikon cetonsa cikkaken bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe. daga mutuwa, aka kuwa saurare shi saboda **12** Don kada ku yi ragwanci, sai dai ku yi koyi tsannin mika kansa. **8** Ko da yake shi Da ne, ya da wadanda suka karbi cikar alkawaran nan, ta koyi biyaya ta wurin wuyar da ya sha. **9** Har ya wurin bangaskiyarsu da hakurinsu. **13** Sa'adda kai ga kammala, sai ya zama tushe madawwami, Allah ya yi wa Ibrahim alkawari, da yake ba ceto ga dukkan wadanda suke masa biyayya. **14** Ya ce, "Hakika zan yi firist, bisa ga kwatancin Malkisadak. **11** Muna maka albarka, in kuma ribambamya zuriyarka." da abu da yawa da za mu fada a game da Yesu, **15** Ta haka, Ibrahim bayan da ya jure da hakuri, amma zai yi wuyar bayani, da yake basirarku ta ya karbi cikar alkawarin. **16** Hakika mutane dushe. **12** Ko da yake yanzu kam, ya kamata ku sukan rantse da abin da ya fi su. Rantsuwa zama masu koyerwa, duk da haka, ashe, ba ku kuma ita ce abar da take tabbatarwa da kowacce wuce wani ya sake koya muku jigajigan farko magana. **17** Don haka, sa'adda Allah yake son na Maganar Allah ba? har ya zamana sai an ba kara tabbatar wa magadan alkawarin nan dahir, ku madara ba abinci mai tauri ba? **13** To, duk cewa nufinsa ba mai sakewa ba ne sam, sai wanda yake madara ce abincinsa, bai kware ya hada da rantsuwa, **18** Domin albarkacin da maganar adalci ba, kamar jariri yake. **14** abubuwa guda biyun nan marasa sakewa, masu Amma abinci mai tauri, ai, na manya ne, wato nuna, cewa ba shi yiwuwa Allah ya yi karya, mu wadanda hankalinsu ya horu yau da kulum, da muka gudu muka sami mafaka, mu karfafa kwarai mu riski abin da muka kafa bege a kai. **19** Muna da bege, kamar yadda yake ga rai, kaffafe, tabbatacce, shi ne kuma yake shiga har can ciki bayan labulen. **20** Inda saboda mu ne Yasu ya riga mu shiga, da yake ya zama Babban Firist na har abada, kwatancin Malkisadak. (aiōn g165)

7 Wannan ne Malkisadak, sarkin Salem, firist na Allah Madaukaki, wanda ya gamu da Ibrahim na dawowa daga yaki da wasu sarakuna ya kuma albarkace shi. **2** Ibrahim ya ba shi ushirin dukkan ganimar da ya samu. Sunansa,"Malkisadak," ma'anar itace, "Sarkin adalci," haka ma, "sarkin salem," ma'anar iitace," Sarkin salama," **3** Bashi da uwa bashi da uba, ba shi da lissafin asalin zuriya, ba shi da farkon rayuwa ba shi da karshen rai. Shi firist ne na har abada,

kamar Dan Allah. **4** Yanzu fa dubi irin girman wurin haka Yesu ya bada tabbataccce da kuma wannan mutum. Kakan kakanninmu Ibrahim ya ingataccen alkvari. **23** Hakika, mutuwa ta hana bada ushira ta abubuwan da ya samo na ganimir firistoci su yi aiki har'abada. Wannan shi ya yaki gare shi. **5** Kuma hakika, zuriyar Lawi da suka karbi aikin nan na firistanci suna da umarni daga shari'ar Allah cewa su karbi zakka a gun jama'a, wato, daga yan'uwan su Isra'ilawa, koda shike suma zuriyar Ibrahim ne. **6** Amma Malkisadak, shi da ba zuriyar Lawi ba ne, ya karbi zakka daga Ibrahim, ya kuma albarkace shi, shi wanda ya ke da alkawarai. **7** Ba jayayya, karami shi ke karban albarka daga babba wanda ya girme shi. **8** A wannan tsarin mutanen da ke karban zakka wata rana sai ka ga sun mutu, amma a wani kauli mutumin da ya karbi zakka a wurin Ibrahim, ance, wanzaje ne har yau. **9** kansu, sa'annan don zunubin jama'a dukka. Kuma bisa ka'ida Lawi, wanda ke karban zakka, shi ma ya bida zakka ga Ibrahim, **10** Saboda kuwa Lawi na cikin tsatsin Ibrahim lokacin da Malkisadak ya gamu da Ibrahim. **11** Yanzu in da mai yiwuwa ne a sami kammala cikin aikin firistanci na Lawiyawa (domin ta wurin ta ne aka bida shari'a), to ina amfanin wani firist ya zo bisa ga ka'ida irin ta Malkisadak, ba'a kuma ambaci ka'idar Haruna ba? **12** Don kuwa lokacin da aka canza firistanci, shari'a kuma dole ne a sauya ta. **13** Domin mutumin da aka fadi wadannan abubuwa a kansa na wata kabilan, wadda ba wani mutumin da ya taba yin aiki a kan bagadi. **14** Wannan a bayyane yake Ubangijinmu ya zo ne daga zuriyar Yahuza, kabilan da Musa bai taba anbatonsu game da zancen firistanci ba. **15** Abinda muke fadi a bayyane yake cewa, idan wani firist ya taso da kamanin Malkisadak. **16** Wannan sabon firist, ba firist ne da ya taso bisa ga ka'idar zuriya ta yan'adam ba, amma ya zama firist ne ta rayuwa mai iko marar shudewa. **17** Domin a rubuce yake cikin littafi ga me da shi; "Kai firist ne na har'abada bisa ga tsari irin na Malkisadak." (aiōn g165) **18** Domin doka ta fari an ajiye ta a gefe guda saboda rarrauna ce kuma marar amfani. **19** Don kuwa shari'a ba ta iya kamalta kome. Amma fa a kwai bege mai kyau a nan gaba wanda ta gare shi ne zamu sami iso a gun Allah. **20** Kuma wannan kyakkyawan bege baya faruwa ba tare da rantsuwa ba, don kuwa su wadancan firistocin ba su dauki wata rantsuwa ba. **21** Amma Allah yayi rantsuwa game da Yesu cewa, "Ubangiji ya rantsse ba kuwa zai fasa tunaninsa ba; 'Kai firist ne har'abada.'" (aiōn g165) **22** Ta wurin haka Yesu ya bida tabbataccce da kuma ingataccen alkvari. **23** Hakika, mutuwa ta hana firistoci su yi aiki har'abada. Wannan shi ya sa akwai firistoci da yawa daya bayan daya. **24** Amma da shi ke Yesu na rayuwa ne har'abada, aikinsa na firist ba a musanya shi sam sam. (aiōn g165) **25** Domin haka kuma yana da cikakken ikon ceton wadanda ke gusowa ga Allah ta wurinsa, domin kullum a raye ya ke yana kuma roko dominus **26**. Domin irin wannan babban firist shi ne ya dace da mu. Ba shi da zunubi, marar abin zargi, tsarkakakke, kebabbe daga masu zunubi, ya na sama da sammai dukka. **27** Ba mika hadayu kullum, da farko don zunubin Amma Yesu yayi wannan sau daya tak ba kari a matsayin firistoci, amma maganar rantsuwa, wadda ta zo a bayan shari'a, ta nada Dan, wanda ya ke cikakte har'abada. (aiōn g165)

8 Yanzu abin da muke kokarin cewa shine: Muna da babban firist wanda ke zaune a hannun dama na kursiyi mai martaba dake sammai. **2** Shi kuwa bawa ne a wannan wuri mai tsarki, haikali na gaskiya wanda Allah ya shirya ba wani bil'adama ba. **3** Kowanne babban firist kuwa yana mika bayebaye da hadayu. Don haka ya kamata a sami abin hadaya. **4** Da a ce Almasihu yana duniya ba zai zama firist ba ko kadan. **5** Domin a kwai masu mika hadaya bisa ga shari'a. Suna hidimar misalin abubuwan da suke inuwar sama. Kamar yadda Allah ya yi wa Musa gargadi yayin da ye ke shirin gina Alfarwa: "Duba" Allah ya ce, "kayi komai bisa ga salon da aka koya maka a bisa dutse." **6** Amma yanzu hidimar da Almasihu ya karba ta dara tasu dukka, domin kuwa shine matsakancin muhimmin alkawari, wanda aka kammala a kan muhimman alkawura. **7** Domin kuwa idan alkawarin fari ba shi da laifi babu anfanin neman alkawari na biyu. **8** Da Allah ya sami laifi akan mutane, sai ya ce "Zan sake sabon alkawari da gidan Isra'ilila da kuma gidan Yahuza. **9** kuma ba zai zama kamar yadda nayi da kakanninku ba, kamar yadda na rike su a hanni har Na fiddu su daga kasar Masar. Basu kuma ci gaba da Alkawarina ba, ni kuwa na yi watsi da su," inji Ubangiji. **10** Gama wanna

shine alkawarin da zan yi da gidan Isra'il'a bayan wadannan kwanaki, Inji Ubangiji. Zan sa shari'a ta a bakinsu in kuma rubuta ta a zuciyarsu, Zan kuma zama Allah a garesu, su kuma su zama jama'ata. **11** Ba za su kuma koyar da makwabta ko yan'uwsansu cewa, "ku san Ubangiji" gama dukkanin su za su san ni, daga karami har zuwa babba. **12** Zan kuma nuna tausayi ga ayyukan su na rashin adalci, ba kuma zan kara tunawa da zunubansu ba. **13** A kan fadin "sabo" ya mayar da alkawarin fari tsoho. Wannan kuma da aka ambata tsoho na shirin bacewa.

9 To ko da alkawarin farko ma ya na da wurin sujada da kuma ka'idojin sujada a nan duniya. **2** Domin a cikin alfarwar akwai daki da aka shirya, daki na waje wanda ake kira wuri mai tsarki. A wannan wuri akwai kebabbin fitilu, akwai teburi da kuma gurasa. **3** Kuma bayan labule na biyun akwai wani daki, wanda ake kira wuri mafi tsarki. **4** Yana da bagadin zinariya domin turare. Yana kuma da akwatin alkawarin, wanda aka lailaye shi gaba daya da zinariya. A cikinsa a kwai kaskon zinariya dake dauke da manna, da sandar Haruna wadda tayi toho, da kuma allunan duwatsu na alkawarin. **5** A sama da akwatin alkawarin akwai sifofin kerubobi masu daukaka da suke wa marfin jinkai inuwa, wadanda yanzu ba zamu iya yin bayani akansu ba daki daki. **6** Bayan an shirya wadannan abubuwa, firistocin alfarwar sukan shiga daki na wajen alfarwar akai akai suna aikin hidimominsu. **7** Amma babban firist din ne kadai yake shiga daki na biyun, sau daya tak a shekara, kuma tilas sai tare da jinin hadaya domin kansa, da kuma domin laifuffukan mutane da a kayi ba dagangan ba. **8** Ruhu Mai Tsarki yana nuna cewar ba'a riga an bayyana hanyar zuwa wuri mafi Tsarki ba muddin alfarwar nan ta farko na a tsaye. **9** Wannan ya zama bayani ne game da lokacin yanzu. Da kyaututtuka da hadayu dukka da ake mikawa basu iya sun kammala lamirin mai yin sujadar ba. **10** Abinci ne da abin sha kawai wadanda aka hada da bukuwan wanke wanke dabam dabam. Wadannan duka tsare tsare ne da aka shirya a dinga yi a zahiri har sai an shirya sabuwar ka'ida. **11** Almasihu yazo a matsayin babban firist na abubuwa masu kyau da suka zo, ta wurin alfarwa babba, kammallalla kuma mafi tsarki wadda ba hannuwan mutane suka gina

ba, wadda ba ta wannan duniyar aka halicce ta ba. Amma almasihu ya zo a matsayin babban firist na abubuwa masu kyau da ke zuwa. **12** Ba ta jinin awaki da 'yan, maruka bane, amma Almasihu da jininsa ya shiga wuri mafi tsarki sau daya tak domin kowa dukka ya karbo mana fansa ta har abada. (*aiōnios g166*) **13** To idan jinin awaki da na bajimai da yayyafa tokar karsana bisa wadanda suka bata tsarkinsu yana tsarkake su ya wanke jikkunansu. **14** To balle kuma jinin Almasihu, wanda ta wurin Ruhu madawwami ya mika kansa hadaya marar aibi ga Allah, wanda yake wanke lamirinmu daga matattun ayyuka domin muyi bautar Allah mai rai? (*aiōnios g166*) **15** Domin wannan dalili, Almasihu shine magamin sabon alkawari. Wannan kuwa ya kasance ne domin anyi mutuwar da ta 'yantar da wadanda ke karkashin tsohon alkawari daga sakamakon zunubansu, saboda wadanda Allah ya kira su karbi alkawarin gadonsu madawwami. (*aiōnios g166*) **16** Gama duk inda wani ya rubuta wasiyya ya bari, dole ne a tabbatar da mutuwar wanda yayi wasiyyar nan. **17** Gama sai inda akayi mutuwa ake amfani da wasiyya, amma ba ta da amfani idan wanda ya rubuta ta yana nan da rai. **18** Ko alkawari na farko bai tabbata ba sai tare da jini. **19** Gama bayan Musa ya bada dukkan dokoki da ke cikin shari'ar ga dukkan mutanen, sai ya dauki jinin 'yan marukan da awakin, tare da ruwa, da jan yadi, da reshen itacen doddoya mai soso, ya yayyafa bisa mutanen da kuma littafin dokokin. **20** Daga nan yace, "Wannan ne jinin alkawarin da Allah ya bayar da dokoki gareku." **21** Ta haka kuma, ya yayyafa jinin bisa alfarwar da dukkan kayayyakin da ke cikinta wanda ake hidimar firistanci da su. **22** Kuma bisa ga shari'a, kusan komai da jini ake tsarkake shi. Idan babu zubar da jini to babu gafarar zunubi. **23** Saboda haka ya zama tilas wadannan kayayyaki na kwaikwayon abubuwan dake cikin sama a tsarkake su da hadayar dabbobi. Duk da haka abubuwa na sama dole a tsarkake su da hadaya mafi kyau. **24** Domin Almasihu bai shiga cikin wuri mafi tsarki da aka yi da hannuwa ba, wanda kwaikwayo ne kawai na abin da ke na gaske. Maimakon hakan, ya shiga cikin samaniya da kanta, sa'an nan yaje gabon Allah domin mu. **25** Bai je wurin don ya mika kansa sau da yawa, kamar yadda firist din alfarwa yake yi ba, wanda yake shiga wuri mafi tsarki kowacce shekara da jinin wata dabba. **26** Idan

haka ne, to dole ke nan ya sha wahala akai akai tun farkon duniya. Amma yanzu sau daya ne tak aka bayyana shi a karshen zamanai domin ya kauda zunubi ta wurin mika hadayar kansa. (aiōn g165) 27 Kamar yadda aka kaddara wa kowa ya mutu sau daya tak, kuma bayan haka sai shari'a. 28 Haka kuma Almasihu, wanda aka mika shi sau daya tak domin ya dauke zunuban mutane da yawa, zai kuma bayyana karo na biyu, ba domin yin aikin kawar da zunubi ba, amma domin ceton wadanda suke jiran zuwansa da hakuri.

10 Domin shari'a hoto ce na kyawawan abubuhan da ke zuwa, ba ainihin siffar wadannan abubuwa ba. Wadanda ke gusowa kusa da Allah ba za su taba ingantuwa ta wurin hadayu da firostoci ke mikawa shekara da shekara ba. 2 In ba haka ba, ba sai a dena mika hadayun ba? Bisa ga wannan al'amari, inda sun tsarkaka sau daya tak da masu sujada ba su san menene zunubi ba. 3 Amma wadannan hadayun sun zama matuni ne na zunubi shekara biye da shekara. 4 Domin ba shi yiwuwa jinin bijimai da awakai su kawar da zunubai. 5 Yayin da Almasihu ya zo duniya, ya ce, "Ba hadayu da sadakoki kake marmari ba. Maimakon haka, ka shirya mini jiki domin hadaya. 6 Baka murna domin sadakoki da hadayu na konawa domin zunubi. 7 Sai na ce, 'Duba, gani na zo in yi nufinka, kamar yadda aka rubuta akaina!'" 8 Da fari Yace "ba hadayu, ko sadakoki, ko kuma hadaya ta konawa domin zunubi kake bukata ba. Ba ka kuwa jin dadinsu." Wadannan sune hadayun da ake bayarwa bisa ga shari'a. 9 Sa'annan sai ya ce "gani na zo domin in aikata nufinka." Ya kawar da hidimar farko domin ya kafa hidima ta biyu. 10 A hidima ta biyu, an kebe mu ga Allah ta wurin nufinsa ta wurin hadayar jikin Yesu Almasihu bugu daya ba kari. 11 Haka, kowanne firist ya ke tsayawa kulliyomi domin ya yi hidima ga Allah. A kullum yana mika hadayu, iri daya, koda shike ba za su taba kawar da zunubai ba. 12 A ta wata hanya kuma, Almasihu ya mika hadaya sau daya tak domin zunubai har abada, ya zauna a hannun dama na Allah. 13 Yana jiran har a maida makiyansa matashin sawayensa. 14 Domin ta wurin hadaya guda dayan nan ya kammala har abada ga wadanda suka sadaukar da kansu ga Allah. 15 Kuma Ruhu mai Tsarki ya shaida mana. Abu na farko yace, 16 "Wannan shi ne alkawarin

da zan yi da su a bayan kwanakin nan,' inji Ubangiji Zan sa dokokina a cikin zukatansu, kuma zan rubuta su a lamirinsu. 17 Ba zan sake tunawa da zunubansu da kurakuransu ba." 18 Yanzu fa duk in da aka sami gafara domin wadannan abubuwa, babu wata hadaya domin zunubi. 19 Saboda haka, yan'uwa, ba mu da shakkar shigowa wurin nan mafi tsarki ta wurin jinin Yesu. 20 Wannan ita ce sabuwar rayayyar hanya da ya bude mana ta wurin labulen, wato ta wurin jikinsa. 21 Saboda muna da babban firist a gidan Allah. 22 Bari mu matso kusa da sahihiyar zuciya, da kuma cikakken gabagadi cikin bangaskiya, da zuciyarmu wadda aka tsarkake daga mummuman tunani, da kuma jikunanmu wankakku da ruwa mai tsabta. 23 Bari mu rike da karfi shaidar bangaskiyar begenmu, ba tare da raurawa ba, domin Allahn, da ya yi alkawari, mai aminci ne. 24 Bari mu kuma yi lura yadda za mu iza juna ga kauna da ayyuka masu dacewa. 25 Kada mu fasa zumuncu da juna, kamar yadda wadansu sukan yi. A maimakon haka, bari mu karfafa juna a kulluyomin, kamar yada kuke ganin kusantowar ranan nan. 26 Saboda idan mun ci gaba da zunubin ganganci bayan mun rigaya mun sami wannan sanin gaskiyar, hadayar irin wannan zunubi bata samuwa. 27 Maimakon haka, sai fargabar babban tsoron hukunci, da kuma wuta mai zafi, da zata cinye makiyan Allah. 28 Dukkan wanda ya ki bin dokar Musa zai mutu ba tausayi ta wurin shaidu biyu ko uku. 29 Wanne irin hukunci kuke tsammani ya dace ga wadanda suka raina Dan Allah, duk wadanda suka maida jinin alkawarin nan kamar ba tsarkakakte ba, wanda ta wurin jinin nan ne aka kebe shi ga Allah- wadanda suka wulakantar da Ruhun alheri? 30 Domin mun san wanda yace, "Ramako nawa ne; Zan yi sakaya." Sa'annan kuma, "Ubangiji zai hukumta jama'arsa." 31 Abin tsoro ne a fada cikin hannuwan Allah mai rai! 32 Amma ku tuna da kwanakin baya, bayan da ku ka sami haske, yadda kuka jure babban fama cikin wahala. 33 Aka kunyatar da ku a gaban jama'a, ta wurin ba'a da cin mutunci, kuna kuma dandana irin azabar da wadansu suka shiga ciki. 34 Domin kuna da tausayi ga wadanda suke kurkuku, da farin ciki, kun amince da kwace na dukiyarku da aka yi, kun mallaki madauwamiyar mallaka mafi kyau. Domin kun ji tausayina sa'adda na ke a kurkuku. 35 Don

haka kada ku yarda gabagadinku, wanda ke a cikin shekaru, kuma Saratu bakarariya ce, da babban sakamako. **36** Domin kuna bukatar ta kuma wuce lokacin haihuwa. Tun da shike hakuri don ku sami abin da Allah ya alkawarta, sun amince da wanda ya yi musu alkawari mai bayan kun aikata nufinsa. **37** “Domin a dan aminci ne. **12** Sabo da haka, ta wurin mutumin karamin lokaci, mai zuwan nan zai zo ba zai yi nan daya, wanda ya ke kamar matacce ne, aka jinkiri ba. **38** Adalina kuwa zai rayu ta wurin haifi zuriya mai dimbin yawa, su ka yawaita bangaskiya. In kuwa ya ja da baya, ba zan kamar taurari a sama kamar yashi a bakin teku, yi farin ciki dashi ba.” **39** Amma mu bama wanda ba shi kidayuwa. **13** Dukkan su kuwa suka cikin wadanda suka ja da baya zuwa hallaka. mutu a cikin bangaskiya ba tare da sun karbi Maimakon haka, muna cikin wadanda suke da bangaskiya domin kula da rayukanmu.

11 Bangaskiya ita ce tabbataraw al'muran da muke begensu. Ita ce tabbataraw al'amuran da idanu basu gani. **2** Domin ta wurin ta ne kakanninmu suka sami yardar Allah. **3** Ta wurin ta ne aka hallicci duniya da umarnin Allah, har ma abubuwan da ake gani ba'a yi su daga abubuwan da suka kasance ba. (aiōn g165) **4** Ta dalilin bangaskiya ne Habila ya mikawa Allah hadaya da ta fi dacewa fiye da ta Kayinu. Don haka ne kuma aka yaba masa akan cewa shi adali ne. Ya sami yardar Allah sabili da sadakarsa da ya bayar. Don haka kuma, harwayau Habila yana magana, ko da shike ya rigaya ya mutu. **5** Ta dalilin bangaskiya aka dauki Anuhu zuwa sama domin kar ya ga mutuwa. “Ba a same shi ba kuwa, domin Allah ya dauke shi.” Kamin a dauke shi an shaida da cewa ya faranta wa Allah zuciya. **6** Zai yi wuya matuka a faranta wa Allah zuciya in ba tare da bangaskiya ba. Domin ya kamata dukkan wanda zai zo ga Allah, tilas ne ya bada gaskiya da kasancewar sa, kuma shi mai sakamako ne ga dukkan masu nemansa. **7** Ta dalilin bangaskiya Nuhu, ya karbi sako daga Allah akan al'amuran da ba'a gani ba, ta wurin girmamawa da rawar jiki. ya gina jirgin ruwa domin ya ceci iyalan sa. Dalilin haka kwa, Allah ya hallakar da duniya, Nuhu kwa ya gaji adalci wadda ke bisa ga bangaskiya. **8** Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin da zai karba a matsayin gado. Ya kwa fita bai ma san inda za shi ba. **9** Ta dalilin bangaskiya kuma ya zauna bare a kasar alkawari. Ya yi zama cikin Alfarwa tare da Ishaku da Yakubu, magadan alkawari guda tare da shi. **10** Domin yana hangar birnin da ke da tushi, Birnin da mai zaiyanar sa da ginin sa shine Allah. **11** Ta dalilin bangaskiya, Ibrahim ya sami haihuwa ko da shike shi da matarsa Saratu sun yi nisa

a cikin bangaskiya ba tare da sun karbi alkawarin ba. Maimakon haka, sun hango, kuma sun marabcesu daga nesa, sai suka amince su baki ne kuma matafiya ne a duniya. **14** Gama wadanda suka yi furci haka sun nuna a fili cewa suna bidar kasa ta kansu. **15** Da kamar suna tunanin kasar da suka fita daga ciki, da sun sa mi damar komawa. **16** Amma kamar yadda yake, sun bukaci kasa mafi dacewa, wato, wadda take a sama. Saboda haka ne Allah bai ji kunyar a kira shi Allahnsu ba, da shike ya shirya birni domin-su. **17** Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'adda aka yi masa gwaji, akan ya mika Ishaku dansa hadaya. **18** Shi ne kuwa makadaicin dansa, wanda aka yi alkawari da cewa, “Ta wurinsa ne za a kira zuriyarka.” **19** Ibrahim ya yi tunani da cewa Allah na da ikon tada Ishaku ko daga cikin matattu ma, haka kuwa yake a misalce, daga matattun ne ya sake karbarsa. **20** Ta dalilin bangaskiya ne kuma Ishaku ya albarkaci Yakubu da Isuwa game da abubuwan da ke zuwa a gaba. **21** Dalilin bangaskiya ne Yakubu, sa'adda yake bakin mutuwa, ya albarkaci 'ya'yan Yusufu dukkansu biju. Yakubu ya yi ibada, yana tokare a kan sandarsa. **22** Ta dalilin bangaskiya Yusufu, sa'adda karshensa ya kusa, ya yi magana game da fitar 'ya'yan Isra'il'a daga Masar har ya umarce su game da kasussuwansa. **23** Ta dalilin bangaskiya Musa, sa'adda aka haife shi, iyayensa suka 'boye shi kimanin watanni uku domin kyakkyawan yaro ne shi, kuma basu ji tsoron dokar sarki ba. **24** Ta dalilin bangaskiya ne kuma Musa, sa'adda ya girma, yaki a kira shi 'dan diyar Fir'auna. **25** A maimakon haka, ya amince ya sha azaba tare da jama'ar Allah, a kan shagali da annashuwar zunubi na karamin lokaci. **26** Ya fahimci cewa wulakanci domin bin Almasihu babbar wadata ce fiye da dukiyar Masar. Gama ya kafa idanunsa a kan sakamakon da ke gaba. **27** Ta dalilin bangaskiya Musa ya bar Masar. Bai ji tsoron fushin sarki ba, ya jure kamar yana ganin wannan da ba a iya ganinsa **28** Ta dalilin bangaskiya ya yi idin ketarewa

da kuma yayyafa jini, domin kada mai hallaka tukunna. Kun kuma manta da gargadin da a ka 'ya'yan fari ya taba 'ya'yan fari na Isra'il'a.²⁹ yi maku a matsayin 'ya'ya: 5 "Dana, kada ka Ta dalilin bangaskiya suka haye baharmaliya dauki horon Ubangiji da wasa, kadda kuma ka kamar bushashiyar kasa. Sa'adda Masarawa yi suwu lokacin da ka sami horonsa," 6 Domin su ka yi kokarin hayewa, bahar din ta hadiye kuwa Ubangiji yana horon dukkan wadanda su. 30 Ta dalilin bangaskiya ganuwarr Yeriko ta yake kauna, yana kuma hukunta duk wadanda fadi, bayan sun kewaya ta har kwana bakwai. ya karba. 7 Ku daure wahala a matsayin horo. 31 Ta dalilin bangaskiya Rahab karuhan nan Allah yana yi da ku kamar 'ya'yansa, domin bata hallaka tare da marasa biyayya ba, don ta kuwa wanne da ne wanda ubansa bazai yi masa saukar da masu leken asirin kasa a gidanta, ta horo ba? 8 Amma idan baku da horo kamar kuma sallame su lafiya. 32 Me kuma za mu ce? yadda sauran mutane ke da shi, kun zama shegu Gama lokaci zai kasa mini idan zan yi magana kenan ba 'ya'ya ba. 9 Hakannan kuma kamar game da Gidiyon, Barak, Samson, Yefta, Dauda, yadda muke da iyaye a duniya wadanda suke Sama'il'a, da annabawa. 33 Ta dalilin bangaskiya yi mana horo, kuma muna basu daraja. To ba suka ci nasara kan kasashe, suka yi aikin adalci, sai mu yiwa Ubanmu na Ruhaniya biyayya don sa'annan suka karbi alkawura. Suka rufe bakin mu rayu ba? 10 Ta wani fanni kuwa iyayenmu zakuna, 34 suka kashe karfin wuta, suka tsira suna yi mana horo na kwanaki kadan bisa ga daga bakin takobi, suka sami warkaswa daga yadda suka ga ya dace, Amma Allah kuwa yana cutattuka, suka zama jarumawan yaki, sa'annan yi mana horo domin anfanin kanmu, domin suka ci nasara akan rundunar sojojin al'ummai. kuma mu sami rabo daga cikin tsarkinsa. 11 Ba 35 Mata kuwa suka karbi matattunsu da aka horon da ke da dadi a lokacin yinsa, amma sai tayar daga mutuwa. Aka azabtar da wadansu, zafi. Sai dai kuma bayan haka yakan haifar da ba su nemi yancin kansu ba, domin suna begen 'ya'ya na ruhaniya da kuma adalci ga dukkan tashi daga mattatu. 36 Wadansu kuwa suka sha wadanda aka yi rainonsu a ciki. 12 Don haka ba'a da duka da bulala, har ma da sarka da sai ku karfafa hannayenku da ke reto, da kuma kurkuku. 37 A ka jejefe su. Aka tsaga su kashi guwawunku da ke kaduwa. 13 Ku bi hanyoyi biyu da zarto. A ka karkashe su da takobi. Su na mikakku domin abin da ya gurgunce kada ya yawo sanye da buzun tumakai da na awaki, suka karye amma ya warke. 14 Ku bidi salama da yi hijira, suka takura, suka wulakantu. 38 Duniya kowa, da kuma rayuwar tsarki wanda in ba tare ma ba ta dauke su a matsayin komai ba. Suka yi da shi, babu wanda zai ga Allah. 15 Ku mai da ta yawo a jazza, da duwatsu, da kogwanni, da hankali domin kada waninku ya rasa, alherin kuma ramummuka. 39 Ko da yake mutanen nan Allah, kuma kada wani tushe mai daci ya tsiro amintattun Allah ne domin bangaskiyarsu, basu a cikinku har ya haifar da fitina, domin kada karbi cikar alkawarin ba tukunna. 40 Domin da dama daga cikinku su gurbata ta wurinsa. Allah ya shirya mana wani abu mafi kyau ba 16 Ku yi hankali kuma kada a sami mazinanci kuwa za su kammala ba sai tare da mu.

12 Da shike muna kewaye da wannan irin kasaitaccen taro na shaidu, sai mu watsar da dukkan abubuwan dake nawaita mana da kuma zunubin da zai saurin makale ma na. Bari a cikin hakuri mu yi tseren da ke gabannmu. 2 Bari mu kafa idonmu ga Yesu, wanda shine mafarin bangaskiyarmu da cikarta. Wanda sabili da murnar da a ka sa a gabansa ya jimre giciye, ya kuma yi watsi da kunyarsa, wanda kuma ya zauna a hannun dama na kursiyin Allah. 3 Ku dube shi wanda ya jimre irin wannan adawa daga masu zunubi, domin kada ku gaji ko ku karai. 4 Ba ku yi tsayayya ko jayayya da zunubi har ta kai ga Zub da jininku ba

Allah, kuma kada wani tushe mai daci ya tsiro a cikinku har ya haifar da fitina, domin kada da ake tabawa da hannu ba, dutse ne mai ci da wuta, da tukuki da bakin hayaki da hadari. 19 Ba Ku zo ga karar kaho mai ban razana da murya mai firgitarwa ba, da masu sauraro suka yi roko kar su sake jinta. 20 Don basu iya jimre abin da aka yi doka a kan saba: "koma dabba ce ta taba dutsen, sai a jejefe ta." 21 Abin tsoro ne kuwa kwarai, har Musa yace, "A tsoroce nake kwarai har na firgita." 22 Maimakon haka kun zone ga Dutsen Sihiyona da kuma birni na Allah

mai Rai, kuma na Urushalima ta Samniya, da wadanda basu taimaki wadanda suka kiyayesu kuma dubun dubban mala'iku cikin murna da ba. **10** Muna da bagadin da wadanda ke hidima farin ciki. **23** Kun zo taro na dukkan 'ya'yan fari, a cikin alfarwa basu da ikon su ci daga bisansa. rubuttatu a sama, kuma kun zo ga Allah wanda **11** Babban firist na shiga wuri mai tsarki da shine alkalin dukka, hakannan kuma zuwa ga jinin dabbabin da aka yanka, hadayar zunubai, ruhu na adalai wanda a ka rigaya aka tsarkake. amma namansu a kan kai bayan sansani a kone **24** Kun zo ga Yesu, wanda shine matsakancin shi. **12** Domin haka Yesu shima ya sha wahala a sabon alkawari, kuma ga jinin yayyafawa da ke bayan kofar birnin, domin ya tsarkake mutane magana fiye da na jinin Habila. **25** Ku yi lura ta wurin jininsa. **13** Domin haka bari mu tafi kada ku ki wannan da ke yi mu ku magana. gare shi a bayan sansani dauke da kunyarsa. Gama in har basu kubuta yayin da su ka yi **14** Domin bamu da wani birni dawwamamme jayayya da wanda ya yi mu su gargadi a duniya a nan. Maimako haka muna bidar birni dake ba, balle ma mu ba za mu kubuta ba in mun ki zuwa. **15** Ta wurin sa kuma, bari kulum mu mika wanda ke mana gargadi daga sama. **26** A wani hadayu na yabo ga Allah, yabon kuwa shine karo, muryar sa ta girciza duniya. Amma yanzu kalmomin bakinmu da ke daukaka sunansa. **16** yayi alkawari da cewa, "Har'il'a yau ba duniyar Kada kuma mu manta da yin nagarta da kuma kadai zan girciza ba, amma har da sammai." taimakon juna, domin Allah na farin ciki sosai **27** Wannan kalma, "Har'l'ila yau," ta bayyana da irin wadannan hadayun. **17** Ku yi biyayya cirewar abubuwan nan da za su gircizu, wato da sadaukarwa ga shugabanninku, domin suna abubuwan da a ka halitta, domin abubuwan aikin tsaro a kanku saboda rayukanku, kamar da ba zasu gircizu ba su kasance. **28** Don haka, wadanda zasu bada lissafi. Kuyi biyayya gare su samun mulkin da ba za ya gircizu ba, sai mu saboda su yi aikin lura daku cikin farin ciki, ba zama masu godiya, kuma a cikin wannan yanayi da bakin ciki ba, don in su yi da bakin ciki ba mu yi wa Allah sujada cikin daraja da tsaninin zai amfanke ku ba. **18** Kuyi mana addu'a, domin gimamawa. **29** Domin kuwa Allahnmu wuta ne mun tabbata muna da lamiri mai tsabta, kuma mai konewa.

13 Bari kaunar 'yan'uwa ta cigaba. **2** Kada ku manta da karrama baki, domin ta wurin yin haka, wasu suka marabci mala'iku ba tare da saninsu ba. **3** Ku tuna da wadanda ke cikin kurkuku, kamar dai kuna tare da su cikin wannan hali. Kuma ku tuna da masu shan azaba kamar tare kuke cikin wannan hali. **4** Bari kowa ya girmama aure, bari kuma a tsarkake gadon aure, gama Allah zai shar'anta fasikai da mazinata. **5** Bari halinku ya kubuta daga kaunar kudi. Ku dangana da abubuwan da kuke dasu, domin Allah da kansa yace, "Bazan barku ba, ba kuma zan yashe ku ba." **6** Bari mu zama da dangana domin mu sami gabagadin cewa, "Ubangiji ne mai taimakona, ba zan ji tsoro ba. To me mutum zai iya yi mani?" **7** Ku fa lura da wadanda ke shugabanninku, wadanda suka horar da ku cikin maganar Allah, kuma ku lura da sakamakon rayuwarsu, ku yi koyi da bangaskiyarsu. **8** Yesu Almasihu daya ne a jiya, da yau, da har abada. (**aiōn g165**) **9** Kada ku kauce zuwa ga bakin koyarwa daban daban, domin yana da kyau zuciya ta ginu ta wurin alheri, amma ba da dokoki game da abinci ba,

10 Kuma ina karfafa ku dukka kuyi haka, domin in sami dawowa gareku da sauri. **20** To bari Allahn salama, wanda ya tada babban makiyayin tumakin nan daga matattu, Ubangijinmu Yesu, ta wurin jinin madawwamin alkawari, (**aiōnios g166**) **21** ya kammala ku da dukkan abu mai kyau domin ku aikata nufinsa. Bari yayi aiki a cikinmu wanda zai gamshe shi sosai. Ta wurin Yesu Almasihu, bari daukaka ta tabbata gare shi har abada. Amin. (**aiōn g165**) **22** 'Yan'uwa, yanzu dai ina karfafa ku, da ku jurewa takaitacciyar maganar karfafawar da na rubuto maku. **23** Ina so ku sani an saki dan'uwan mu Timoti, tare da shi zan zo in gan ku idan ya iso da sauri. **24** Ku gaida shugabanninku dukka da kuma dukkan masu bada gaskiya. 'Yan'uwa daga can Italiya suna gaishe ku. **25** Bari alheri ya kasance tare daku dukka.

Yakub

1 Yakubu, bawan Allah, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu, zuwa ga kabilun nan goma sha biyu da suke warwatse: ina gaishe ku. **2** Ku dauke su duka da farin ciki, 'yan'uwana, duk sa'adda kuke fuskantar jarabobi. **3** Ku sani cewa gwajin banskiyar ku ta kan haifi jimiri. **4** Bari jimiri ya cika aikin sa, domin ku kai ga cikakken girma kuma ku kammalu, domin kada ku rasa komai. **5** Amma idan waninku yana bukatar hikima, sai ya roki Allah, wanda yake bayarwa a yalwace, ba tare da gori ba ga duk wanda ya roke shi, zai kuwa ba shi. **6** Amma fa sai ya roka da banskiya ba tare da shakka ba, don mai shakka kamar rakumin ruwan teku yake, wanda iska take korarwa tana tunkudawa. **7** Tilas ne wannan mutum kada ya yi tunanin zai karbi wani abu a wurin Ubangiji. **8** Irin wannan mutumin mai zuciya biyu ne, mara tsai da hankali a dukan hanyoyin sa. **9** Bari dan'uwa matalauci ya yi takama da matsayin sa babba, **10** amma mutum mai arziki kuma a kaskantaccen matsayin sa, gama zai shude kamar furen ciyawa na jeji. **11** Domin rana na bullowa da zafi mai konarwa kuma ya busar da ciyawa. Furen ya fadi, kuma kyaun sa ya lalace. Haka ma, mai arziki zai bushe yana cikin tsakiyar tafiyarsa. **12** Albarka ta tabbata ga mutum mai jurewa da gwaji. Domin in ya jure gwajin, zai sami rawanin rai, wanda aka yi alkawarin sa ga wadanda ke kaunar Allah. **13** Kada wani ya ce idan aka gwada shi, "Wannan gwaji daga wurin Allah ne," domin ba a gwada Allah da mugunta, shi kan sa kuwa ba ya gwada kowa. **14** Amma kowanne mutum yakan sami gwaji daga muguar sha'awar sa, wadda take muguwar sha'awar ta dauki ciki, sai ta haifi zunubi. Kuma bayan da zunubi ya yi girma, yakan haifi mutuwa. **15** Kada fa ku yaudaru, 'yan'uwana kaunatattu. **16** Kowace kyakkyawar baiwa, da kowace cikakkiyar baiwa daga sama take. Ta sauwo ne daga wurin Uban haskoki. Wanda babu sauyawa ko wata alamar sakewa kamar yadda inuwa ke yi. **18** Allah ya zabi ya haife mu ta wurin maganar gaskiya, domin mu zama kamar nunar fari na dukan halittar sa. **19** Kun san wannan, 'yan'uwana kaunatattu: bari kowanne mutum ya yi hanzarin kasa kunne, da jinkirin yin magana, da kuma jinkirin yin fushi.

20 Domin fushin mutum ba ya aikata adalcin Allah. **21** Saboda haka, sai ku yar da kowanne irin aikin kazanta da yalwar mugunta. A cikin tawali'u ku karbi dassashiyar maganar, wadda ke iya ceton rayukan ku. **22** Ku zama masu aikata maganar, kada ku zama masu jin ta kawai, kuna yaudarar kanku. **23** Domin duk wanda ya ke mai jin maganar ne kawai, ba mai aikatawa ba, kamar mutum yake mai duba fuskarsa a madubi. **24** Yakan dubi kansa sai ya tafi, nan da nan kuwa sai ya manta da kamannin sa. **25** Amma duk mai duba shari'ar da bin ka'idar nan ta 'yanci, ya kuma nace biyayya da ita, ba zai zama kamar wanda zai ji ya manta ba, wannan mutum zai zama da albarka a cikin abin da yake yi. **26** Idan wani yana zaton shi mai addini ne, amma bai kame bakinsa ba, yana yaudarar zuciyarsa ne, addinin mutumin nan na banza ne. **27** Addini sahihi kuma marar aibi a gabon Allahnmu da Ubanmu, shine a kula da gwauraye da marayu a cikin kuntatar su, kuma mutum ya kebe kansa ya zama marar aibi daga dunya.

2 Ya ku 'yan'uwana, muddin kuna rike da bangaskiyar ku ga Ubangijnmu Yesu Almasihu, Ubangjin daukaka, kada ku nuna bambanci ga wadansu mutane. **2** Idan wani mutum ya halarci taron ku da zobban zinariya da tufafi masu kyau, wani matalauci kuma ya shigo da tufafi marasa tsabta. **3** Sa'adda kuka kula da mai tufafi masu kyau nan, har kuka ce masa, "Idan ka yarda ka zauna a nan wuri gwaji daga wurin Allah ne," domin ba a gwada mai kyau," mataulacin nan kuwa kuka ce masa, Allah bai zabi matalautan duniyar nan su zama mawadata cikin bangaskiya ba, su kuma zama magada a cikin mulkin nan da ya yi wa masu kaunar sa alkawari ba? **6** Amma, kun wulakanta matalauta! Ashe, ba masu arzikan ne suke matsa maku ba? Ba su ne kuwa suke jan ku zuwa gaban shari'a ba? **7** Ba kuma sune ke sabon sunan nan mai girma da ake kiran ku da shi ba? **8** Duk da haka, idan kuka cika muhimmiyar shari'ar da nassi ya ce, "Ka kaunaci makwabcin ka kamar kanka," to, madalla. **9** Amma in kun

nuna bambanci, kun yi zunubi kenan, shari'a ta tuntube ta hanyoyi dayawa. Duk wanda bai yi same ku da laifin keta umarni. **10** Duk wanda tuntube ta hanyar kalmomi ba, shi mutum ne yake kiyaye dukan shari'a, amma ya yi tuntube ginanne sosai, wanda ke iya kame dukan jikinsa. a hanya daya kada, ya sabi shari'a gaba daya ke **3** Idan muka sa linzami a bakunan dawakai, nan. **11** Domin wanda ya ce, "Kada ka yi zina," domin su yi mana biyayya, za mu iya sarrafa shi ne kuma ya ce, "Kada ka yi kisan kai." Idan jikunan su gaba daya. **4** Ku lura kuma da jiragen ba ka yi zina ba amma ka yi kisan kai, ai, ka ruwa, ko da yake suna da girma sosai kuma zama mai taka shari'a kenan. **12** Saboda haka, iska mai karfi tana kora su, da karamin karfe ku yi magana ku kuma yi aiki kamar wadanda ne matukin yake juya su inda ya so. **5** Haka za a hukunta ta wurin 'yantacciyyar shari'a. **13** kuma harshe dan karamin gaba ne a jiki, sai Gama hukunci yana zuwa ba tare da jinkai ba ga fahariyan manyan abubuwa. Ku lura yadda dan wadanda ba su nuna jinkai. Jinkai ya yi nasara a karamin wuta yake cinna wa babban jeji wuta. kan hukunci. **14** Ina amfanin haka, 'yan'uwana, **6** Harshe ma wuta ne, a cikin dukan gabobin idan wani ya ce yana da bangaskiya, kuma mu, duniar zunubai da aka sa cikin fannonin ba shi da ayyuka? Wannan bangaskiyar ba za jikunan mu. Yana gurbata dukan jiki, ya kuma ta cece shi ba, ko za ta iya? **15** Misali, idan sa al'amurar rayuwa su kama da wuta. Shi kuwa wani dan'uwa ko 'yar'uwa ba su da tufa mai gidan wuta ne yake zuga shi. (**Geenna g1067**) **7** kyau ko suna rashin abincin yini. **16** Misali, Domin kowace irin dabbar jeji, tsunsu, da masu idan waninku kuma ya ce masu, "Ku tafi cikin jan ciki, da hallittar teku, ana sarrafa su kuma salama, ku kasance da dumii ku koshi." Idan dan Adam har ya sarrafa su ma. **8** Amma game baku ba su abubuhan da jiki ke bukata ba, ina da harshe, babu wani a cikin 'yan Adam da ya amfanin wannnan? **17** Haka ma, bangaskiya iya sarrafa shi. Mugunta ne mara hanuwa, cike ita kada, ba tare da aikin da ya nuna ta ba, da dafi mai kisa. **9** Da wannan harshe muke matacciya ce. **18** To, wani zai ce, "Ai, kai kana da yabon Ubangiji da kuma Uba, da shi kuma muke bangaskiya, ni kuwa ina da ayyuka." Nuna mani la'antar mutane wandanda aka hallitta cikin bangaskiyar ka ba tare da ayyuka ba, ni kuma in kamanin Allah. **10** Bakin da ake sa albarka, da shi nuna maka bangaskiya ta ta wurin ayyuka na. kuma ake la'antarwa. 'Yan'uwana, ai, wannan **19** Ka gaskanta cewa Allah daya ne; ka yi daidai. bai kamata ba. **11** Mabulbulan ruwa ba zai iya Amma ko aljannu ma sun gaskata, kuma suna bubbugowa da ruwan dadi da na zartsi tare ba, rawar jiki. **20** Kana so ka sani, kai marar azinci, ko zai iya? **12** "Yan'uwana, itacen baure ba zai cewa bangaskiya ba tare da ayyuka ba banza iya yin zaitun ba, zai iya? Ko kuwa gonar inabi ce? **21** Ba an baratar da Ibrahim mahaifinmu ta ya yi baure? Haka kuma, ruwan zartsi ba zai iya wurin ayyuka ba, sa'adda ya mika Ishaku dansa bayar da ruwan dadi ba. **13** Ina mai hikima da a bisa bagadi? **22** Ka gani, ashe, bangaskiyar sa fahimta a cikin ku? Bari wannan mutumin, ta ta yi aiki da ayyukan sa, kuma da cewa ta wurin kyakkyawan zaman sa ya nuna aikin da halin ayyuka bangaskiyar sa ta ginu sosai. **23** Nassi tawali'u da hikima ke sawa. **14** Amma in kuna kuma ya cika da ya ce, "Ibrahim ya gaskata da matsanancin kishi da kazamin buri a cikin Allah, aka kuma lisaftha masa ita a matsayin zuciyar ku, kada ku yi fahariya da karya game adalci." Aka kuma kira shi abokin Allah. **24** da gaskiya. **15** Wannan hikima ba irin wadda Kun ga, ta wurin ayyuka ne mutum yake samu take saukowa daga sama ba ce, a maimakon baratarwa ba ta wurin bangaskiya kada ba. **25** haka, ta duniya ce, mara ruhaniya, ta aljanu. **16** Ta wannan hanyar kuma, ba Rahab karuwar Domin duk inda kishi da kazamin buri suke, a nan ta samu baratarwa ta wurin ayyuka, da ta nan ake samun hargitsi da kowanne irin aikin marabci masu leken asirin nan ta fitar da su mugunta. **17** Amma hikiman nan ta sama, da ta wata hanya dabam ba? **26** Kamar yadda jiki farko dai tsattsarka ce, mai lumana ce, kamila idan ba tare da ruhu ba matacce ne, haka kuma, ce, mai saukin kai, mai tsananin jinkai, mai bangaskiya ba tare da ayyuka ba matacciya ce. yawan alheri, mara gajiya, sahihiya kuma. **18** Kuma 'ya'yan adalci wanda ake shukawa a cikin salama a tsakanin wadanda ke kulla zumunci.

3 Ba mutane dayawa za su zama masu koyerwa ba, 'yan'uwana. Mun san cewa za mu karbi hukunci mafi tsanani. **2** Domin mukan yi

4 Me ke kawo gaba da rashin jituwa a tsakanin tufafinku kuma duk cin asu ne. **3** Zinariya da ku? Ba yana tasowa ne daga muguwar sha'awa azurfarku sun yi tsatsa. Tsatsar su kuwa zai da ke yaki a cikin ku ba? **2** Kuna sha'awa, kuma zama shaida a kanku. Zai cinye naman ku kamar ba ku da shi. Kuna kisa da kyashi, kuma ba za wuta. Kun yi ajiyar dukiyarku domin ranakun ku iya samu ba. Kuna danbe da fada. Har wa karshe. **4** Duba, hakin ma'aikata yana kuka - yau baku samu ba domin baku tambaya ba. hakin da kuka hana wa wadanda suka girbe **3** Kun roka kuma ba a baku ba saboda kuna maku gonaki. Kuma kukan masu girbin ya tafi roko ta hanya mara kyau, kuna so ku yi amfani ya kai ga kunnuwan Ubangiji mai Runduna. **5** da shi domin miyagun sha'awoyin ku. **4** Ku Kun yi zama cikin annashuwa a duniya kuma mazinata! Baku sani ba, abokantaka da duniya, kun tsunduma kanku. Kun sa zukatan ku sun tawaye ne ga Allah? Don haka duk wanda ya yi kiba domin ranar yanka. **6** Kun hukunta shiga abokantaka da duniya ya zama magabcin kuma kun kashe adalin mutum. Bai kuwa yi Allah. **5** Ko kuna zaton nassi ya fadi haka a tsayayya da ku ba. **7** Saboda haka ku yi hakuri, banza ne, "Ruhun nan da ke a cikinmu yana da 'yan'uwa, har sai zuwan Ubangiji. Duba, yadda kishi matuka?" **6** Amma Allah ya bayar da karin manomi ya kan jira kaka mai amfani daga gona. alheri, shi ya sa nassi ya ce, "Allah yana gaba Da hakuri yake jiran ta har sai ta karbi ruwa da mai girman kai, Amma yana ba da alheri ga na fari da na karshe. **8** Ku, ma, ku yi hakuri. mai tawaliu." **7** Saboda haka ku mika kan ku Ku karfafa zukatan ku, domin zuwan Ubangiji ga Allah. Ku yi tsayayya da shaidan, zai kuma ya yi kusa. **9** Kada ku yi gunaguni, 'Yan'uwan, guje maku. **8** Ku matso kusa da Allah, shi kuma game da juna, don kada a hukunta ku. Duba, za ya matsa kusa da ku. Wanke hannayen ku, mai shari'a na tsaye a bakin kofa. **10** Dauki ku masu zunubi, ku tsabtace zukatan ku, ku misali, 'yan'uwa, daga shan wuya da hakurin masu zuciya biyu. **9** Ku yi bakin ciki, makoki, da annabawa, wadanda suka yi magana a cikin kuka! Ku mayar da dariyar ku ta koma bakin sunan Ubangiji. **11** Duba, mukan kira wadanda ciki, farin cikinku kuma zuwa ga bakin ciki. **10** suka jimre masu albarka. Kun dai ji irin jimiri Ku kaskantar da kanku a gabon Ubangiji, shi da Ayuba ya yi, kun kuma san nufin Ubangiji, kuma za ya daukaka ku. **11** Kada ku rika zargin yadda yake mai yawan tausayi da jinkai. **12** juna, 'yan'uwa. Wanda ya ke zargin dan'uwa Fiye da komai duka, 'yan'uwan, kada ku yi ko shari'anta dan'uwansa, yana zargin shari'a rantsuwa, ko da sama, ko da kasa, ko da kowace kuma yana hukunta shari'a. Idan ka hukunta irin rantsuwa ma. A maimakon haka bari "I" ya shari'a, ya nuna ba ka biyayya da shari'ar, amma zama "I", in kuwa kun ce "A'a", ya zama "A'a", mai hukunci. **12** Mai ba da shari'a da yin hukunci don kada ku fada a cikin hukunci. **13** Akwai daya ne. Shine mai iya ceto kuma ya hallakar. wanda ke fama a tsakanin ku? Sai ya yi addu'a, Kai wanene, da ke hukunta makwafcin ka? **13** akwai wanda yake murna? Sai ya raira wakar Saurara, ku da kuke cewa, "Yau ko gobe za mu yabo. **14** Akwai mara lafiya a tsakanin ku? Sai tafi wangan birnin mu yi shekara guda a wurin, ya kira dattawan iklisiya, sai su yi masa addu'a. muna kasuwanci, mu kuma yi riba." **14** Wa ya Suna shafa masa mai a cikin sunan Ubangiji. **15** san abin da zai faru gobe, kuma yaya rayuhan Addu'ar bangaskiya zai warkar da mara lafiyan, ka zai kasance? Kai kamar hazo ne mai bayyana Ubangiji zai tashe shi. Idan ma ya yi zunubi, bayan dan lokaci kadan ya bace. **15** Maimakon Allah zai gafarta masa. **16** Soboda haka, ku furtu haka, sai ka ce, "Idan Ubangiji ya nufa, za mu zunuban ku ga juna, kuna yi wa juna addu'a, rayu kuma mu yi wannan ko wangan." **16** Amma don a warkar da ku. Addu'ar mai adalci tana da yanzu kana fahariya da shirye shiryen ka na karfin aiki kwarai da gaske. **17** Iliya dan Adam takama. Irin wannan fahariya, mugunta ce. **17** ne kamar mu. Amma da ya nace da addu'a Saboda haka ga wanda ya san abin da ya kamata kada a yi ruwa, ba kuma yi ruwa a kasar ba har ya aikata amma bai yi ba, ya zama zunubi a shekara uku da wata shida. **18** Sai Iliya ya sake yin addu'a. Sammai suka ba da ruwa, kasa kuma ta ba da amfanin ta. **19** Ya ku 'yan'uwan, idan wanin ku ya baude wa gaskiya, wani kuma ya dawo da shi, **20** wannan mutum ya sani cewa, duk wanda ya dawo da mai zunubi a hanya daga

5 Ku zo yanzu, ku da kuke masu arziki, ku yi ta kuka da kururuwa domin bakin ciki iri-iri da ke zuwa gare ku. **2** Arzikin ku ya rube,

baudewar sa, zai cece shi daga mutuwa, kuma
zai rufe dunbin zunubai.

1 Bitrus

1 Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga zababbu wadanda suke baki, a warwatse cikin Buntus, Galatiya, kappadokiya, Asiya, da Bitiniya. **2** Bisa ga rigasanin Allah Uba, Ta wurin tsarkakewar Ruhu, zuwa biyayya da yayyafar jinin Yesu Almasihu. Alheri da salama su yawaita a gareku. **3** Albarka ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta wurin jinkansa mai girma, ya maya haihuwamu zuwa bege mai rai ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu. **4** Zuwa gado marar lalacewa, marar baci, ba kuma zai kode ba. Wanda aka kebe a sama dominku. **5** Ku da ikon Allah ya kiyaye ta wurin bangaskiya domin ceto wanda za'a bayyana a karshen zamanai. **6** Cikin wannan kuna murna da yawa, duk da ya ke ya zama wajibi gare ku yanzu ku yi bakin ciki, a cikin jarabobi iri iri. **7** Wannan kuwa da nufin a iske aunawar bangaskiyarku ne, bangaskiyar da tafi zinariya daraja, wadda takan lalace ko da an gwada ta da wuta. Wannan ya faru domin bangaskiyan nan taku ta jawo maku yabo da girma da daukaka a bayyanuwar Yesu Almasihu. **8** Wanda kuke kauna, ko da yake baku ganshi ba. Ko da yake baku ganinsa yanzu, duk da haka kun bada gaskiya gare shi murnar da ku ke yi kwarai da farin ciki wanda tafi gabon a fadi cike da daukaka. **9** Kuna karbar sakamakon bangaskiyarku, ceton rayukanku. **10** Annabawan da su ka yi annabcin ceton da ya zama naku su ka yi bidassa suka bincike kuma da himma. **11** Sun nemi su san ko wanene da kuma kowanne lokaci ne Ruhun Almasihu da ke cikinsu yake bayyana ma su. Wannan ya faru ne sa'adda yake gaya ma su tun da wuri game da shan wahalar Almasihu da kuma daukarakar da zata biyo baya. **12** An kuwa bayyana wa annabawan cewa ba kansu suke hidimtawa ba, amma ku suke yi wa hidima. Wannan shine abin da suke yi game da abin da aka rigaya aka gaya maku, ta wurin wadanda da Ruhu mai Tsarki ya bishe su. Wanda aka aiko daga sama. Wadannan sune abubuwan da mala'iku ma suka yi marmarin a Ku yi dammara a hankalinku. Ku kafa begenku sarai akan alherin da za'a kawo maku a lokacin bayyanuwar Yesu Almasihu. **13** Domin wannan fa ku natsu. Ku yi dammara a hankalinku. Ku kafa begenku

da a zamanin jahilcinku. **15** Amma yadda shi wanda ya kira ku mai tsarki ne, kuma ku zama da tsarki cikin dukkan al'amuranku. **16** Domin a rubuce yake, "Ku zama da tsarki, gama ni mai tsarki ne." **17** Idan ku na kira bisa gare shi "Uba" shi wanda yake hukuntawa ba da tara ba, amma gwar-gwadon aikin kowane mutum, sai kuyi zaman bakuncinku da tsoro da bangirma. **18** Kun san cewa ba da azurfa ko zinariya mai lalacewa aka fanshe ku ba, daga halinn wauta da kuka gada daga wurin iyayenku. **19** Maimakon haka an fanshe ku da jinin Almasihu mai daraja, marar aibu kamar na dan rago. **20** An zabi Almasihu tun kafin kafawar duniya, amma a karshen zamanu ya bayyanu a gare ku. **21** Ku da kuka bada gaskiya ga Allah ta wurinsa, wanda ya tashe shi daga matattu ya kuma bashi daukaka domin bangaskiyarku da begenku su kasance cikin Allah. **22** Da shike kun tsarkake rayukanku cikin biyayyar ku ga gaskiya zuwa ga sahihiyar kauna ta 'yan'uwa, sai ku kaunaci junanku da zuciya mai gaskiya. **23** da shike an sake hai'huvarku ba daga iri mai lalacewa ba amma daga iri marar rubewa, ta wurin maganar Allah wadda take rayuwa ta kuma dawwama. (aiōn 9165) **24** Gama "dukkan jiki kamar ciyawa yake, dukkan darajarsa kuwa kamar furen ciyawa take. Ciwaya takan yi yaushi, furenta ya kan yankwane ya fadi, **25** amma maganar Ubangiji tabbatacciya ce har abada. "Wannan ita ce maganar bishara wadda akayi maku wa'azinta."

(aiōn 9165)

2 Saboda haka sai ku tube dukkan keta, rikici, da riya, kishi, da dukkan mugun zance. **2** Kammar jarirai, sababbin haihuwa, ku yi marmarin madara mai ruhaniya wadda take sahihiya, domin ta wurinta kuyi girma zuwa ceto, **3** idan kun dandana Ubangiji mai-alheri ne. **4** Kuzo gareshi rayayyen dutse wanda mutane suka ki, amma zababbe ne mai-daraja wurin Allah. **5** Ku kuma kamar rayayyun duwatsu ana gina ku gida mai ruhaniya, domin ku zama tsarka-kan fristoci, domin ku mika hadayu masu. **6** Gama nassi ya ce, "Ga shi na sanya dutse na kan kusurwa, zababe, mai

magina suka ki shine aka mai she shi kan amma yanzu kun dawo wurin makiyayi da mai kusurwa". **8** kuma, "Dutsen sa tuntube da fa tsaron rayukanku.

na sa tuntube. "Sun yi tuntube, da shike sun ki biyayya da maganar, an kuwa kaddara su ga wannan. **9** Amma ku zababben jinsi ne, kungiyar fristoci ba-sarauci, al'umma mait-sarki, jama'ar mallakar Allah, domin ku sanar da mafifitan al'amuran wanda ya kiraye ku daga chikin duhu zuwa cikin haskensa mai'ban al'ajibi. **10** Ku da ba jama'a ba ne a da, amma yanzu jama'ar Allah ne. Da baku sami jinkai ba, amma yanzu kun sami jinkai. **11** Kaunatattu, ina rokon ku misalin baki da masu-tafiya kuma, ku guje wa sha'awoyin jiki wadanda ke yaki da rai. **12** Ku kasance da kyakkyawan hali a cikin al'ummai, domin, sa'adda suke kushen ku kamar masu aikata mugunta, sai su lura da nagargarun ayyukanku su kuma daukaka Allah a ranar zuwansa. **13** Kuyi biyayya ga kowacce hukuma ta mutane sabili da Ubangiji, ko ga sarki domin shi ne shugaba. **14** Ko kuwa ga masu mulki aikakkunsa ne domin su hori masu aikata mugunta da yabawa masu aikata nagarta. **15** Gama wannan nufin Allah ne, ta wurin aikin kirki ku, kwabi jahilcin mutane marassa hikima. **16** Kamar 'yan'tattu kada ku mori 'yan'cinku kamar mayafin mugunta, amma ku zama kamar bayin Allah. **17** Ku girmama dukkan mutane. Ku kaunaci 'yan'uwa, kuji tsoron Allah. Ku girmama sarki. **18** Ku barori, kuyi biyayya ga iyayen gidanku da dukkan bangirma, ba ga nagargaru da masu saukin kai ba, amma har ga miskilai. **19** Gama abin yaba wa ne idan sabili da lamiri zuwa ga Allah in wani ya jimre da shan zalunci. **20** Gama wacce riba ke nan idan kun yi zunubi ana horonku kuna jimrewa da hukuncin? amma idan kunyi aikin kirki kuka sha wuya a kansa kuka yi hakuri, wannan abin karba ne wurin Allah. **21** Gama akan haka aka kiraye ku, gama Almasihu ma yasha azaba saboda ku, ya bar maku gurbu kubi sawunsa. **22** Bai taba yin zunubi ba, ba'a taba jin yaudara a bakinsa ba. **23** Da'a ka zage shi bai mai da zagi ba. Da ya sha azaba, bai yi kashedi ba, amma ya mika kansa ga wanda yake yin shari'ar adalci. **24** Shi da kansa ya dauki zunubanmu a cikin jiki nasa ya kai su bisa itace, domin kada a iske mu cikin zunubi, amma muyi rayuwa ga adalci. Ta wurin raunukansa ne kuka warke. **25** Dukkanku da kun bata kuna yawo kamar batattun tumaki,

amma yanzu kun dawo wurin makiyayi da mai tsaron rayukanku.

3 Haka ku kuma da kuke matan aure, kuyi biyayya da na ku mazajen, domin in har wadansunsu basa biyayya da maganar Allah, halin matansu ya shawo kansu ba tare da magana ba, **2** Domin sun ga tsattsakan halinku da ladabinku. **3** Haka ma adonku kar ya zama na kwalliyar waje kitson kai, kayan zinariya ko tufafi masu kawa. **4** Amma bari adon ya zama na mutum na cikin zuciya, kuma adon ya zama kyan nan marar dushewa, na kamun kai da natsatsen ruhu, wanda yake da daraja a gabon Allah. **5** Haka tsarkakan mata su ka yi ado kamar haka. Suka dogara ga Allah suka yi biyayya ga mazajensu. **6** Ta haka Saratu ta yi biyayya ga Ibrahim ta kira shi "ubangiji". Yanzu ku 'ya'yantane in dai kun yi aiki nagari, idan kuma ba ku ji tsoron wahala ba. **7** Kamar yadda na fada wa matan aure haka ma mazaje, ku zauna da mata da sanin su raunana ne abokan tarayya ne na karbar baiwar rayuwa. Ku dinga yin haka domin a rika jin addu'oinku. **8** Daga karshe, dukanku ku hada hankulanku, ku zama masu juyayi, masu kauna kamar 'yan'uwa, masu taushin zuciya, masu tawali'u. **9** Kada ku rama mugunta da mugunta ko zagi da zagi. A maimakon haka ku cigaba da sa albarka, gama sabili da haka ne musamman aka kiraye ku, domin ku gaji albarka. **10** "Wanda duk yake so ya more a rayuwarsa ya kuma ga kwanaki masu alheri, to fa, ya kame harshen sa daga mugunta da lebensa daga maganganun yaudara. **11** Ya rabu da mugunta ya aikata abin da ke nagari. Bari ya nemi zaman salama ya kuma dimanceta. **12** Idanun Ubangiji suna duban adalai, kunnuwansa kuma suna sauraron roke rokensu. Amma fuskar Ubangiji tana gaba da masu aikata mugunta." **13** Wanene ya isa ya cuce ku idan kun himmatu ga yin abin da ke nagari? **14** Amma idan kuna shan wuya saboda adalci, ku masu albarka ne. Kada ku ji tsoron abin da su ke tsoro. Kada ku damu. **15** Maimakon haka, ku kebe Ubangiji a cikin zukatanku cewa shi mai tsarki ne. Kullum ku zauna da shiri domin ku amsa wa mai tambayar ku dalilin sa begenku ga Allah. Amma fa kuyi haka tare da tawali'u da bangirma. **16** Ku zama da tsatsakan lamiri domin mutanen da ke zargin rayuwarku mai kyau cikin Almasihu, su ji kunya domin

suna maganar gaba da ku kamar ku mugaye ba shi, domin cikin dukkan abubuwa a daukaka ne. **17** Ya fi kyau, a sha wuya akan aiki nagari, Allah ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da iko idan nufin Allah ne, da a sha wuya sabili da nasa ne har abada abadin. Amin. (**aīōn g165**) **18** Ya mugun aiki. **18** Almasihu ya sha wahala sau kaunatattu, kada ku zaci cewa matsananciyar daya tak sabili da zunubai. Shi da ya ke mai wahalar da ta zo ta gwada ku bakon abu ne, ko adalci ya sha wahala domin mu marasa adalci, kuma wani bakon abu ne yake faruwa a gareku. domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe shi **13** Amma muddin kuna tarayya da Almasihu cikin jiki, amma aka rayar da shi cikin Ruhu. cikin wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin **19** A Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi ga ruhohin ciki da murna sa'adda za a bayyana daukakarsa. da ke a yanzu cikin kurkuku. **20** Sun yi rashin **14** Idan ana zargin ku sabili da sunan Almasihu, biyayya ne sa'adda hakurin Allah yake jiransu a ku masu albarka ne, domin Ruhun daukaka da lokacin Nuhu a zamanin sassaka jirgin ruwa, sai Ruhun Allah ya tabbata a kanku. **15** Amma kada Allah ya tsirar da mutane kalilan wato rayuka kowannen ku ya sha wahala sabo da horon shi takwas daga cikin ruwa. **21** Wannan kwatancin mai kisan kai ne, ko barawo, ko mamugunci, baftismar da take cetonmu yanzu ne, ba kamar ko mai shisshigi. **16** Amma in wani yana shan ta wanke Dauda daga jiki ba, sai dai ta rokon wahala sabili da shi na Almasihu ne, kada ya Allah da lamiri mai kyau ta wurin tashin Yesu ji kunya, amma ya daukaka Allah a wannan Almasihu daga matattu. **22** Ya hau sama. Yana sunan. **17** Domin lokaci ya yi da shari'a za a dama ga Allah. Mala'iku, da mulkoki da masu iko dole su yi masa biyayya.

4 Saboda haka, tunda yake Almasihu ya sha wuya a jiki, muma mu sha damara da wannan ra'ayi. Duk wanda ya sha wuya a jiki ya daina aikata zunubi. **2** Wannan mutum kuma baya kara zaman biye wa muguarsha'awar mutumtaka, amma sai dai nufin Allah dukkan sauran kwanakinsa a dunia. **3** Gama lokaci ya wuce da zamu yi abin da al'ummai suke son yi, wato fajirci, mugayen sha'awace-sha'awace, da buguwa da shashanci da shaye-shaye da bautar gumaku da abubuwan kyama. **4** Suna tunanin bakon abu ku ke yi da ba kwa hada kai tare da su yanzu a yin wadannan abubuwa, sai suna zarginku. **5** Za su bada lissafi ga wanda yake a shirye ya shari'anta masu rai da matattu. **6** Shi yasa aka yi wa matattu wa'azin bishara, cewa ko da shike anyi masu shari'a cikin jikunan mutane, su rayu bisa ga Allah a ruhu. **7** Karshen dukkan abubuwa yana gabatowa. Saboda haka, ku zama natsatsu, ku natsu cikin tunaninku wajen kaunar juna, domin kauna bata neman tona zunuban wadansu. **9** Ku yi wa juna bakunta da abubuwa nagari ba tare da gunaguni ba. **10** Yadda kowanne dayanku ya sami baiwa, kuyi masu rikon amanar bayebaye na Allah, wanda ya ba mu hannu sake. **11** Idan wani yana yin wa'azi, ya zamana fadar Allah ya ke fadi, idan wani yana hidima, ya yi da karfin da Allah ya

ba shi, domin cikin dukkan abubuwa a daukaka ne. **17** Ya fi kyau, a sha wuya akan aiki nagari, Allah ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da iko idan nufin Allah ne, da a sha wuya sabili da nasa ne har abada abadin. Amin. (**aīōn g165**) **18** Ya mugun aiki. **18** Almasihu ya sha wahala sau kaunatattu, kada ku zaci cewa matsananciyar daya tak sabili da zunubai. Shi da ya ke mai wahalar da ta zo ta gwada ku bakon abu ne, ko adalci ya sha wahala domin mu marasa adalci, kuma wani bakon abu ne yake faruwa a gareku. domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe shi **13** Amma muddin kuna tarayya da Almasihu cikin jiki, amma aka rayar da shi cikin Ruhu. cikin wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin **19** A Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi ga ruhohin ciki da murna sa'adda za a bayyana daukakarsa. da ke a yanzu cikin kurkuku. **20** Sun yi rashin **14** Idan ana zargin ku sabili da sunan Almasihu, biyayya ne sa'adda hakurin Allah yake jiransu a ku masu albarka ne, domin Ruhun daukaka da lokacin Nuhu a zamanin sassaka jirgin ruwa, sai Ruhun Allah ya tabbata a kanku. **15** Amma kada Allah ya tsirar da mutane kalilan wato rayuka kowannen ku ya sha wahala sabo da horon shi takwas daga cikin ruwa. **21** Wannan kwatancin mai kisan kai ne, ko barawo, ko mamugunci, baftismar da take cetonmu yanzu ne, ba kamar ko mai shisshigi. **16** Amma in wani yana shan ta wanke Dauda daga jiki ba, sai dai ta rokon wahala sabili da shi na Almasihu ne, kada ya Allah da lamiri mai kyau ta wurin tashin Yesu ji kunya, amma ya daukaka Allah a wannan Almasihu daga matattu. **22** Ya hau sama. Yana sunan. **17** Domin lokaci ya yi da shari'a za a dama ga Allah. Mala'iku, da mulkoki da masu iko dole su yi masa biyayya.

5 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni da nike dan'uwanku dattijo, mashaidin shan wuyar Almasihu, ni kuma mai samun rabo ne daga cikin daukakar daza a bayyana. **2** Saboda haka bari wadanda suke shan wuya bisa ga nufin Allah, su mika rayukansu ga amintaccen Mahalicci suna kuma yin ayyuka nagari.

5 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni da nike dan'uwanku dattijo, mashaidin shan wuyar Almasihu, ni kuma mai samun rabo ne daga cikin daukakar daza a bayyana. **2** Saboda haka na gargade ku dattawa, kuyi kiwon garken Allah dake tare da ku. Ku kula da su, ba a kan dole ba, amma domin kuna son yin haka, bisa ga yin Allah. Ku kula da su, ba don cin ribar banza ba amma sabo da yardar rai. **3** Kada ku zama kamar masu iko akan mutanen dake hannunku, amma ku zama abin koyi ga garken. **4** Sa'adda za a bayyana Sarkin Makiyaya zaku karbi rawanin da darajarsa bata dushewa. **5** Hakannan, ku kuma samari kuyi biyayya ga domin yin addu'o. **8** Gaba da kome, ku himmatu dattawa. Dukanku kuyi damara da tawali'u, kuna bauta wa juna, domin Allah ya na tsayayya da mai girman kai, amma yana yiwa masu tawali'u alheri. **6** Saboda haka ku kaskantar da kanku karkashin hannuwan Allah mai iko duka domin ya daukaka ku a madaidecin lokaci. **7** Ku jibga masa duk taraddadin zuciyarku, domin yana kula da ku. **8** Ku natsu, ku zauna a fadake. Magabcinku, ibilis, kamar zaki mai ruri yana zazzagawa, yana neman wanda zai cinye. **9** Ku

yi tsayayyiyan gaba da shi. Ku yi karfi cikin bangaskiyarku. Ku sani fa abokan tarayyarku da suke cikin duniya suna jimrewa da shan wuyan nan irin taku. **10** Bayan shan wuyarku na dan lokaci kadan, Allah mai alheri mara iyaka, wanda ya kiraye ku zuwa ga madawwamiyar daukakarsa cikin Almasihu, zai kammalaku, ya kafa ku, ya kuma karfafa ku. (**aiōnios g166**) **11** Mulki ya tabbata a gare shi har abada abadin. Amin. (**aiōn g165**) **12** Na amince da Sila amintaccen dan'uwa ne, kuma na rubuto maku a takaice ta hannunsa. Ina yi maku gargadi ina kuma shaida maku cewa abin da na rubuto alherin Allah ne na hakika. Ku kafu a cikinsa. **13** Ita matar da ta ke a Babila zababbiya tare da ku, ta na gaisheku, da Markus, dana, yana gaisheku. **14** Ku gai da juna da sumbar kauna. Salama ta tabbata a gare ku dukanku da ke cikin Almasihu.

2 Bitrus

1 Siman Bitrus, bawa da manzon Almasihu Yesu, zuwa ga wadanda suka karbi bangaskiya mai daraja kamar yadda muka karba, bangaskiya cikin adalcin Allahnmu da Yesu Almasihu. **2** Bari alheri ya kasance tare da ku; bari salama ta karu ta wurin sanin Allah da na Yesu Ubangijinmu. **3** Dukkan abubuwani ikon Allah na rayuwa da Allahntaka an bamu su ta wurin sanin Allah, wanda ya kira mu ta wurin daukakarsa da nagarta. **4** Ta wurin wanana, ya bamu babban alkawari mai daraja. Yayi wanana ne saboda ku zama masu rabo cikin Allahntaka, yayin da ku ka kubuta daga lalacewa da ke cikin duniya saboda mugayen sha'awace sha, awace. **5** Saboda wanana dalilin kuyi iyakacin kokarinku ku kara nagarta ta wurin bangaskiyarku, kuma ta wurin adalci, sani. **6** Ta wurin sani ku kara da kamun kai, kuma ta wurin kamun kanku, ku kara da jimrewa, ta wurin jimrewarku, ku kara da bin Allah. **7** Ta wurin bin Allah, ku kara da kauna irin ta 'yan'uwa, ta wurin kauna irin ta 'yan'uwa, ku kara kauna. **8** Idan wadannan abubuwani suna cikinku, kuma suka yi girma a cikinku, baza a sami bakarare ko rashin 'ya'ya cikin sanin Ubangijinmu Yesu Almasihu ba. **9** Amma duk wanda ya rasa wadannan abubuwani yana kallon abin da ke kusa ne kawai; ya makance. Ya manta da cewa an wake shi daga tswoffin zunubansa. **10** Saboda haka, 'yan'uwa, kuyi iyakacin kokari ku tabbatar da kiranku da zabenku. Idan kun yi wadannan abubuwani, baza ku yi tuntube ba. **11** Ta haka zaku sami shiga cikin mulki na har'abada na Ubangijinmu da Maicetonmu Yesu Almasihu. (aiōnios g166) **12** Saboda haka a shirye nake kulayomi in tunashe ku game da wadannan abubuwani, ko da yake kun san su, kuma kun yi karfi cikin gaskiya yanzu. **13** Ina tunani daidai ne in zuga ku da tuni game da wadannan abubuwani, tun ina cikin wannan jiki. **14** Domin na sani jim kadan zan bar wannan jiki, kamar yadda Yesu Almasihu ya nuna mani. **15** Zan yi iyakancin kokarina kulayomi domin ku rika tunawa da abubuwani, bayan kaurata. **16** Domin bamu bi labaru da aka kago na nuna wayo cikinsu ba, da muka fada maku game da iko da bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu, amma mu shaidu ne na ikonsa. **17** Gama ya karbi

da murya ta zo daga ikon mai daukaka cewa, "Wannan shine dana, kaunataccena, wanda nake jin dadinsa kwarai." **18** Mun ji muryar nan da ta zo daga sama, lokacin da mu ke tare da shi a dutse mai tsarki. **19** Muna da wannan kalmar annabci wanda akwai tabbac ci sosai, kun yi daidai idan kun mayar da hankali a kansu. Yana nan kamar fitillar da take walkiya a wuri mai duhu kafin asubahi ya zo, kuma tauraron asubahi ya tashi cikin zukatanku. **20** Ku san da wannan tun da farko, cewa babu annabci da ke bisa ga fasarar mutum. **21** Domin babu annabcin da ya taba zuwa ta wurin nufin mutum. Maimakon haka, Ruhu Mai Tsarki ne ke iza su, su fadi maganar Allah.

2 Annabawan karya sun zo ga mutane, hakannan kuma malaman karya suma sun zo. A asirce za su zo maku da karkatacciyar koyarwa mai hallakarwa, su kuma yi musun sanin Ubangiji da ya fanshe su. Su na jawowa kansu hallaka da sauri. **2** Da yawa za su bi gurbinsu, kuma ta wurinsu za a sabawa sahihiyar gaskiya. **3** Ta wurin hadama za su ribace ku ta wurin maganganunsu na yaudara. Hallakarsu ba za ta yi jinkiri ba; hukuncinsu na nan tafe. **4** Allah bai kebe mala'ikkun da suka yi zunubi ba. Maimakon haka ya tura su a cikin bakin duhun jahannama daure da sarkoki, har ya zuwa ranar shari'a. (Tartaroō g5020) **5** Hakan nan kuma bai kebe duniya ta zamanin da ba. Maimakon haka, ya kebe Nuhu, wanda yake wa'azin adalci, tare da mutane bakwai, lokacin da ya kawo ambaliyar ruwan Tsufana a fuskar duniyar marasa bin Allah. **6** Sa'annan Allah ya kone biranen Sadoma da Comrata da wuta ya maishe su toka, wannan ya zama misalin abin da zai faru da marasa ibada. **7** Amma ga adalinnan Lutu, wanda ya zaku a ransa ta wurin miyagun halayen mutanen, Ubangiji kuwa ya cece shi. **8** Ga wannan mutum mai adalci, wanda yayi zama a cikinsu kowace rana ransa na baci, domin abin da yake gani yake kuma ji. **9** Saboda haka Allah ya san yadda zai ceci masu adalci daga gwaji, **10** Wannan kuwa da hukunci a ranar shari'a. **10** Wannan kuwa musamman gaskiya ce ga wadanda suka ci gaba da ayyuka na jiki suka kuma raina masu mulki. Suna da taurin kai da kuma yin ganin dama. Ba **11** Ko da shike mala'iku suna da karfi da iko fiye da

su, amma basu kawo karar batanci a kansu a gangan suka manta cewa sama da kasa sun gaban Ubangiji ba. **12** Amma wadannan dabbobi kasance daga ruwa, kuma ta wurin ruwa, da marassa tunani an yi su ne musamman domin dadewa ta wurin umarnin Allah, **6** kuma cewa a kama a yanka. Suna sabawa abin da ba su ta wurin wadannan abubuwa duniyar wangan sani ba. Zasu halaka. **13** Za su sami sakamakon zamani ta halaka, da ambaliyar ruwan tsufana. mugun aikinsu. Suna tunarin yin nishadi da **7** Amma sama da kasa na yanzu, an tanada rana abin annashuwa ne. Su kan su tababbu su domin wuta ta wurin wannan umarnin. ne. Suna jin dadin ayyukansu na yaudara yayin An tanada su domin ranar shari'a da halakar da suke liyafa tare da ku. **14** Suna da idanun marassa ibada. **8** Kada ku manta da wanana, sha'awace sha'awacen mata mazinata; ba sa kaunatattu, cewa rana daya a gun Allah kamar koshi da aikata zunubi. Suna rinjayar wandanda shekaru dubu ne, kuma shekaru dubu kamar ba su da tsayayyan hankali zuwa ga munanan rana daya suke. **9** Ubangiji baya jinkiri game da ayyuka, kuma sun kafa zukatansu ga hadama, su alkawaransa kamar yadda wadansu ke ganin 'ya'yan la'ana ne! **15** Sun bar bin hanyar gaskiya. jinkiri. Maimakon haka, yana hakuri da ku. Ba Sun bijire kuma sun bi hanyar Bal'amu dan ya so ko dayanku ya hallaka, amma kowanenku Be'or wanda yake kaunar ribar rashin adalci. ya kai ga tuba. **10** Duk da haka, ranar Ubangiji **16** Amma ya karbi tsautawa domin zunubinsa. za ta zo kamar barawo. Sammai za su shude da Jaki ma da baya magana ya tsauta wa haukan kara mai karfi. Wuta zata kone komai da komai, annabin da muryar dan adam. **17** Wadannan kuma duniya da dukkan ayyukan da ke cikinta mutane suna kamar mabulbulhai da babu ruwa. zasu bayyanu. **11** Da shike dukkan wadanan suna nan kamar gizagizai da iska ke korawa. abubuwa za a hallaka su haka, wadanne irin Duhu mai tsanani yana jiransu. **18** Su masu mutane yakamata ku zama? Ya kamata kuyi babatu ne da girman kai. suna yaudaurar mutane rayuwar tsarki da ta ibada. **12** Ku zauna cikin ta wurin sha'awowin jiki. Suna yaudaurar mutane bege da kuma hanzarta zuwan ranar Allah. A da suke kokarin su tsere daga wadanda suke ranan nan, za a hallaka sammai da wuta, kuma rayuwa cikin kuskure. **19** Suna masu alkawarin dukkan komai da komai zai narke cikin zafi mai yanci, amma su da kan su bayi ne ga zunubi. tsanani. **13** Amma bisa ga alkawarinsa, muna Domin mutum bawa ne ga duk abinda ya rinjaye jiran sabuwar sama da sabuwar duniya, inda shi. **20** Duk wanda ya kubuta daga shashanci na adalci zai kasance. **14** Saboda haka, kaunatattu, duniya ta wurin sanin Ubangiji da mai Ceto Yesu tun da kuna da begen wadannan abubuwa, ku Almasihu, sa'annan ya koma cikin shashaci, yi iyakacin kokarinku a same ku marassa tabo yanayinsu na karshe ya zama da muni fiye da na da marasa aibu a gabansa, cikin salama. **15** farkon. **21** Da ma zai fi masu kada su san hanyar Kuma, ku dauki hakurin Ubangiji domin ceto ne, adalci da su san ta amma sa'annan su juya daga kamar yadda kaunataccen danuwanmu Bulus ka'ida mai tsarki wanda aka damka masu. **22** ya rubuta maku bisa ga hikima da aka ba shi. Wannan karin magana ya zama gaskiya a kan **16** Bulus yayi magana akan wadanan abubuwa su: "Kare ya dawo yana lashe amansa. Aladen cikin dukkan wasikunsa, a ciki akwai abubuwa da akayi masa wanka ya koma cikin tabo." da suke da wuyar ganewa. Jahilai da mutane marassa natsuwa sukan juya ma'anarsu, kamar yadda suke yi wa sauran nassoshi, don hallakar kansu. **17** Saboda haka, kaunatattu, tun da kun san wadannan abubuwa, ku kula da kanku kada a badda ku ta wurin rudun mutanen da ba su bin doka, har ku rasa amincinku. **18** Amma ku yi girma a cikin alheri da sanin Ubangijinmu da mai ceto Yesu Almasihu. Bari daukaka ta tabbata a gare shi yanzu da har abada. Amin.

(aiōn g165)

3 Yanzu, ina rubata maku, kaunatattu, wannan wasika ta biyu domin in tunashe ku, in kuma zuga tunaninku na gaskiya, **2** don ku tuna da kalmomin da annabawa tsarkaka suka fada a da, kuma da umurnin Ubangijinmu da mai ceto da aka bayar ta wurin manzaninku. **3** Ku san wannan da farko, cewa masu ba'a za su zo a kwanakin karshe. Za su yi ba'a kuma su ci gaba bisa ga sha'awowinsu. **4** Za su ce, "Ina alkawarin dawowarsa? Tun lokacin da kakaminmu suka mutu, dukkan abubuwa sun kasance yadda suke, tun farkon halitta." **5** Da

1 Yohanna

1 Abin nan da yake tun daga farko, wanda muka ji, wanda muka gani da idanunmu, wanda muka gani hannuwanmu suka kama, a wajen maganar rai. **2** Ran kuwa aka baiyyana shi, muka gani, muka bada shaida, muka gaya maku labarin rai na har abada, wanda da yake a wurin Uba, aka kuma sanar da mu. (aiōnios g166) **3** Wannan da muka gani muka ji muka baku labari, domin kuyi zumunci da mu, zumuncinmu kuwa tare da Uba yake da Dansa Yesu Almasihu. **4** Haka nan, muna rubuta maku wadannan abubuwa domin farin cikinmu ya cika. **5** Wannan shi ne sakon da muka ji daga wurinsa mu kuwa muka sanar da ku: Allah haske ne a wurinsa kuwa babu duhu ko kadan. **6** Idan mun ce muna zumunci da shi kuma muna tafiya cikin duhu, muna yin karya kuma bama aikata gaskiya. **7** Amma idan muna tafiya cikin haske kamar yadda yake cikin haske, muna zumunci da juna, jinin Yesu Dansa ya wankemu daga dukka zunubi. **8** Idan mun ce bamu da zunubi, muna rulin kanmu kenan, ba kuma gaskiya a cikinmu. **9** Amma idan mun fadi zunubanmu, shi mai aminci ne, mai adalci da zai gafarta mana zunubanmu, ya kuma wankemu daga dukkan rashin adalci. **10** Idan mun ce bamu yi zunubi ba, mun mai da shi makaryaci kenan, maganarsa kuma bata cikinmu.

2 'Ya'yana, na rubuta ma ku wadannan abubuwa domin kada kuyi zunubi. Amma idan wani yayi zunubi muna da matsakanci a wurin Uba, Yesu Almasihu, mai adalci. **2** Shine fansar zunubanmu, ba ma namu kadai ba amma na duniya dukka. **3** Ta haka muka san cewa mun san shi, idan mun kiyaye dokokinsa. **4** Duk wanda yace, "Na san Allah" amma bai kiyaye dokokinsa ba, makaryaci ne gaskiya kuwa ba ta cikinsa. **5** Amma duk wanda ya kiyaye maganarsa, hakika kaunar Allah ta kammala a cikin wannan mutum. Ta wurin haka muka sani muna cikinsa. **6** Duk wanda yace yana cikin Allah dole ne shi da kansa yayi tafiya kamar yadda Yesu Almasihu yayi. **7** Kaunatattu, ba sabuwar doka nike rubuta maku ba, amma tsohuwar doka ce wadda kuka ji tun farko. Tsohuwar dokar kuwa itace maganar da kuka ji tun farko. **8** Amma yanzu ina rubuta maku sabuwar doka wadda gaskiya ce a cikin Almasihu

da cikinku, saboda duhu yana wucewa, haske na gaskiya yana haskakawa. **9** Duk wanda yace yana cikin haske amma yana kin dan'uwansa, yana cikin duhu har yanzu. **10** kuma wanda yake kaunar dan'uwansa yana cikin haske babu dalilin tuntube a wurinsa. **11** Amma duk wanda yake kin dan'uwansa yana cikin duhu, yana kuma tafiya cikin duhu, bai san ma inda ya nufa ba, domin duhu ya makantar da shi. **12** Na rubuta maku, ya ku kaunatun 'ya'yana, saboda an gafarta zunubanku domin sunansa. **13** Na rubuta maku, ubanni, saboda kun san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku matasa saboda kun yi nasara da mugun. Na rubuta maku, yara kanana, saboda kun san Uban. **14** Na rubuta maku, Ubanni, saboda kun san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku matasa, saboda kuna da karfi, kuma maganar Allah tana zaune cikinku. Kuma kun yi nasara da mugun. **15** Kada kuyi kaunar duniya ko abubuwan da suke cikin duniya. Idan wani yayi kaunar duniya, kaunar Uban bata cikinsa. **16** Domin dukkan abubuwan da suke a cikin duniya, kwadayi na jiki, abin da idanu suke sha'wa, da rayuwar girman kai ta wofi, ba na Uban bane amma na duniya ne. **17** Duniya tana wucewa tare da sha'awarta. Amma dukkan wanda ya aikata nufin Allah zaya kasance har abada. (aiōn g165) **18** Yara kanana, sa'a ta karshe ce. Kamar dai yadda kuka ji magafcin Almasihu yana zuwa, ko yanzu ma magaftan Almasihu da yawa sun rigaya sun zo, ta haka muka san sa'a ta karshe ce. **19** Sun fita daga cikinmu, dama su bana cikinmu bane. Gama idan da su namu ne da sun ci gaba tare damu. Amma da yake sun fita, ya nuna su ba na cikinmu bane. **20** Amma ku kun karbi shafewa daga wurin Mai Tsarki, kuma dukkanku kun san gaskiya. **21** Bana rubuta maku bane domin baku san gaskiya ba, amma saboda kun santa, kuma ba wata karya da ta fito daga gaskiya. **22** Wanene makaryaci shine wanda yayi musu cewa Yesu ba Almasihu bane? Wannan mutumin shi ne magafcin Almasihu, tun da yayi musun Uba yayi musun Dan. **23** Ba wanda yayi musun Dan kuma yake da Uban. Dukkan wanda ya amince da Dan yana da Uban ma. **24** A game daku kuma, sai ku bari abinda kuka ji daga farko ya zauna a cikinku. Idan abin da kuka ji daga farko ya zauna a cikinku, kuma zaku kasance a cikin Dan da kuma Uban. **25** Alkawarin da ya

bamu kenan, rai na har abada. (aīōnios g166) **26** dan'uwansa kuma masu adalci ne. **13** Kada kuyi Na rubuta maku wadannan abubuwa ne game mamaki 'yan'uwana, idan duniya ta ki ku. **14** da wadanda zasu baudar daku. **27** Game daku, Mun sani mun ratsa mutuwa zuwa cikin rai, shafewar daku ka samu daga wurinsa tana nan saboda muna kaunar 'yan'uwa. Dukkan wanda a cikinku, baku bukatar wani ya koyar daku. **15** Dukkan Amma kamar yadda shafewar da kuka karba wanda yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne. a wurinsa ta koya maku dukkan abu, kuma **16** Kun kuma sani babu rai na har abada a cikin gaskiya ne ba karya bane, tana nan a cikinku mai kisankai. (aīōnios g166) **17** Ta wurin haka muka kamar yadda a ka koya maku, ku kasance a san kauna, da ya ke Almasihu ya bayar da ransa cikinsa. **28** Yanzu fa, 'ya'ya na kaunatattu, ku saboda mu. Mu ma ya kamata mu bada ranmu kasance a cikinsa domin sa'adda zai baiyyana saboda 'yan'uwamu. **18** Amma duk wanda yake mu zama da gabagadi ba tare da kunya ba a da kayan duniya, ya ga dan'uwansa cikin bukata, gabansa sa'adda zai zo. **29** Idan kun sani shi kuma bai ji tausayinsa ba, ta yaya kaunar Allah mai adalci ne, kun sani dukkan wanda ke aikata ke cikinsa? **19** 'Ya'yana kaunatattu, kada muyi adalci haifaffe ne daga wurinsa. kauna ta fatar baki kawai, amma muyi aikin kauna da gaskiya.

3 Dubi irin kaunar da Allah ya bamu, har da za a kira mu 'ya'yan Allah, haka muke kuwa.

Saboda wannan dalili ne duniya bata san muba, saboda bata san shi ba. **2** Kaunatattu, yanzu mu 'ya'yan Allahne, kuma ba a bayyana mana yadda zamu zama ba tukuna, mun sani sa'adda Almasihu zai bayyana, zamu zama kamarsa, domin zamu ganshi kamar yadda yake. **3** Dukkan wanda yake da wannan bege game da gidan gobe ya kan tsarkake kansa, kamar yadda shima yake da tsarki. **4** Dukkan wanda yaci gaba da yin zunubi yana ketare shari'a kenan. Gama zunubi ketare shari'a ne. **5** Kun sani Almasihu ya bayyana domin ya dauke zunubai ne. Kuma a cikinsa babu zunubi. **6** Ba wanda zai kasance a cikinsa da zai cigaba da yin zunubi. Ba wanda zai ci gaba da aikata zunubi da zai ce ya sanshi, ko

kuma ya ganshi. **7** 'Ya'yana kaunatattu, kada ku bari kowa ya baudar da ku, wanda yake aikata adalci shi adali ne, kamar yadda Almasihu yake adali. **8** Wanda yake aikata zunubi na ibilis ne, gama ibilis yayi zunubi tun daga farko. Dalilin haka ne Dan Allah ya bayyana, domin ya rushe ayyukan ibilis. **9** Duk wanda aka haife shi daga Allah ba ya yin zunubi, saboda irin Allah na cikinsa. Ba zaya iya ci gaba da yin zunubi ba domin an haife shi daga wurin Allah. **10** Ta haka ne ake bambanta 'ya'yan Allah da 'ya'yan

kaunatattu, daga Allah ke, kuma kun rigaya ibilis. Dukkan wanda baya aikata adalci ba na Allah bane; haka kuma wanda ba ya kaunar ya fi wanda ke cikin duniya girma. **5** Su na dan'uwansa. **11** Domin wannan shine sakon da kuka ji tun daga farko: cewa mu kaunaci junanmu, **12** ba kamar Kayinu ba wanda yake na shaidan kuma ya kashe dan'uwansa. Me yasa ya kashe shi? Saboda ayyukansa miyagu ne, na

za a kira mu 'ya'yan Allah, haka muke kuwa. **13** Dukkan wanda yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne. **14** Saboda 'yan'uwamu. **17** Amma duk wanda yake da kayan duniya, ya ga dan'uwansa cikin bukata, gabansa sa'adda zai zo. **18** 'Ya'yana kaunatattu, kada muyi kauna ta fatar baki kawai, amma muyi aikin kauna da gaskiya. **19** Ta wurin haka mun sani mu masu gaskiya ne kuma mun tabbarat da zuciyarmu a gabansa. **20** Gama idan zuciyarmu bata kayar damu ba, Allah ya fi zuciyarmu girma, kuma yana sane da kome. **21** Kaunatattu, idan zuciyarmu bata kashe mu ba, muna da gabagadi a gaban Allah. **22** Kuma duk abin da muka nema zamu samu a wurinsa, saboda muna kiyaye dokokinsa, muna yin abubuwan da suka gamshe shi. **23** Kuma ummurninsa kenan: mu bada gaskiya ga sunan Dansa Yesu Almasihu, mu yi kaunar juna kuma kamar yanda ya bamu wannan doka. **24** Duk wanda yake kiyaye umarnin Allah, yana cikinsa, Allah kuma yana cikin mutumin. Ta haka muka gane cewa yana cikinmu, Ta wurin Ruhu, wanda ya bamu.

4 Kaunatattu, kada ku amince da kowanne ruhu. Amma ku gwada ruhohi ku gani ko na Allah ne, gama annabawan karya masu yawa sun fito zuwa cikin duniya. **2** Ta haka zaku gane Ruhun Allah, dukkan ruhun da ya amince Yesu Almasihu ya zo cikin jiki na Allah ne, **3** kuma dukkan ruhun da bai amince da Yesu Almasihu ne, wanda kuka ji cewa yana zuwa, ba, ba na Allah bane. Wannan ruhun magafcin Almasihu ne, wanda kuka ji cewa yana zuwa, domin an haife shi daga wurin Allah. **4** 'Ya'yana kaunatattu, daga Allah ke, kuma kun rigaya ibilis. Dukkan wanda baya aikata adalci ba na kun yi nasara da su da yake wanda ke cikinku Allah bane; haka kuma wanda ba ya kaunar ya fi wanda ke cikin duniya girma. **5** Su na duniya ne, saboda haka abin da suke fadi na duniya ne, duniya kuma tana sauraronsu. **6** junanmu, **12** ba kamar Kayinu ba wanda yake na Mu na Allah ne, duk wanda ya san Allah yana saurarenmu. Wanda ba na Allah bane, ba ya sauraronmu. Ta haka muka gane ruhun gaskiya

da ruhun karya. **7** Kaunatattu, mu yi kaunar wato bangaskiyarmu. **5** Wanene wannan mai juna, gama kauna ta Allah ce, wanda yake kauna nasara da duniya? Sai dai wanda ya gaskata an haife shi daga wurin Allah, kuma ya san Yesu Dan Allah ne. **6** Wannan shine wanda yazo Allah. **8** Mutumin da bayu kauna ba na Allah ba ta wurin ruwa da jini: Yesu Almasihu. Ya zo ne, kuma bai san Allah ba, gama Allah kauna ba ta wurin ruwa kada ba, amma ta wurin ne. **9** A cikin haka aka bayyana kaunar Allah a ruwa da jini. **7** Domin akwai uku wadanda suke garemu, Allah ya aiko tilon Dansa cikin duniya bada shaida: **8** Ruhu, da ruwa, da kuma jini. domin mu rayu ta wurinsa. **10** A cikin wannan Wadannan ukun kuwa manufarsu daya ce. **9** akwai kauna, ba mune muka kaunaci Allah ba, Idan mun karbi shaidar mutane, shaidar Allah amma shi ya kaunace mu ya aiko da Dansa ya ta fi girma. Wannan ita ce shaidar Allah, wato zama mai gafarta zunubanmu. **11** Kaunatattu, da ya bida shaida akan Dansa. **10** Wanda ya gaskata yake Allah ya kaunace mu haka, ya kamata mu da Dan Allah shaidar tana nan tare da shi. Duk kaunaci jumanmu. **12** Ba wanda ya taba ganin wanda bai bida gaskiya ga Allah ba, ya mai Allah. Idan muna kaunar juna, Allah yana zaune da shi makaryaci kenan, domin bai gaskata cikinmu, kuma kaunarsa tana zaune a cikinmu. da shaidar da Allah ya bayar game da Dansa **13** Ta haka mun sani muna zaune a cikinsa shi ba. **11** Wannan ita ce shaida: Allah ya bamu kuma a cikinmu, saboda ya bamu Ruhunsia. rai madawwami, wannan rai kuwa yana cikin Dansa. (aiōnios g166) **12** Duk wanda yake da Dan, yana da rai. Duk wanda ba shida Dan Allah kuwa bashi da rai. **13** Na rubuto maku wannan ne don ku tabbata kuna da rai madawwami—a gare ku wadanda suka gaskata da sunan Dan Allah. (aiōnios g166) **14** Wannan shine gabagadin da muke ya ke haka mumu muke a cikin dunian nan. gare shi. **16** Idan wani ya ga dan'uwansa ya yi Allah kuma a cikinsa. **17** Dalilin wannan kauna ga nufinsa, zai ji mu. **15** Haka kuma, in mun santi kammala a cikinmu, domin mu kasance da yana jinmu—Duk abin da mu ka rokeshi—mun gabagadi a ranar shari'a, domin kamar yanda sani muna da duk abin da muka roka daga kauna domin Allah ne ya fara kaunarmu. **20** Ban ce a yi addu'a domin wannan ba. **17** Dukkan Idan wani ya ce, "Ina kaunar Allah", amma yana rashin adalci, zunubi ne, amma akwai zunubin kin dan'uwansa, makaryaci ne. Domin wanda da bai kai ga mutuwa ba. **18** Mun sani kowanne baya kaunar dan'uwansa da yake gani, ba zai haiffafe daga wurin Allah ba ya yin zunubi. iya kaunar Allah da bai taba gani ba. **21** Wannan Amma wanda ke haiffafe daga wurin Allah, ya ne umarnin da muke da shi daga wurinsa: Duk kan kare shi, mugun nan kuwa ba zai iya yi masa illa ba. **19** Mun sani mu na Allah ne, mun kuma sani dukkan duniya tana hannun mugun nan. **20** Amma mun sani Dan Allah yazo, kuma ya bamu fahimta, domin mu san wanda yake shi ne mai gaskiya. Haka kuma muna cikin wannan wanda shine gaiskiya, kuma cikin Dansa Yesu Almasihu. Shine Allah na gaskiya, da kuma rai na har abada. (aiōnios g166) **21** 'Ya'ya, ku tsare kanku daga bautar gumaka.

5 Duk Wanda ya gaskata Yesu shine Almasihu haiffafe na Allah ne. Kuma duk wanda ya kaunaci uba ya kaunaci dan da uban ya haifa. **2** Haka muka sani muna kaumar 'ya'yan Allah: yayin da muka kaunaci Allah, kuma muka aikata umarninsa. **3** Wannan itace kaunar Allah, cewa mu kiyaye umarninsa. Domin umarninsa ba masu nawaitawa bane. **4** Duk wanda yake haiffafe na Allah yakan yi nasara da duniya. Wannan itace nasarar da ta rinjaiy duniya,

2 Yohanna

1 Daga dattijon zuwa ga uwar gida zababbiya da yayanta, wadanda nake kauna da gaskiya, ba ni kadai ba, amma da dukan wadanda sun san gaskiya - **2** domin gaskiya da take cikinmu za ta kuma kasance tare da mu har abada. (aīōn g165) **3** Alheri da jinkai da salama za su kasance tare da mu, daga Allah Uba da kuma daga Yesu Almasihu Dan Uba, a cikin gaskiya da kauna. **4** Na yi murna sosai sa'anda na sami wadansu yayanki suna tafiya cikin gaskiya, kamar yadda muka karbi wannan umarni daga Uba. **5** Yanzu ina rokon ki, uwar gida, ba kamar ina rubuta maki sabon umarni ba, amma wannan da muka samu tun da can, cewa mu kaunaci junanmu. **6** Wannan kuma itace kauna, cewa mu yi tafiya bisa ga umarnin sa. Wannan shine umarnin, daidai kamar yadda kuka ji da fari, da cewa ku yi tafiya a cikinsa. **7** Gama masu yaudara sun fito a duniya, wadanda ba su yarda cewa Yesu ya zo cikin jiki ba. Wannan ne mayaudari da kuma magabcin Almasihu. **8** Ku dubi kanku, domin kada ku rasa abubuwani da mu duka muka yi aiki a kansu, amma domin ku karba dukan sakamon ku. **9** Duk wanda ya ci gaba da tafiya ba cikin koyarwa Almasihu ba, ba shi da Allah. Wanda ya zauna cikin koyarwar kwa yana tare da Uban da kuma Dan. **10** Duk wanda ya zo wurinku, ba tare da wannan koyarwar ba, kar ku karbe shi cikin gidanku, kada ma ku gaishe shi. **11** Domin duk wanda ya gaishe shi ya yi tarayya da shi kenan cikin miyagun ayyukan sa. **12** Ina da abubuwa dayawa da nake so in rubuta maki amma al'kalami tawada da takarda baza su iya daukar su duka ba. Amma duk da haka ina begen zuwa gare ki domin mu yi magana fuska da fuska, domin farin cikn mu ya zama cikakke. **13** Yayan yar'uwarki zababbiya suna gaishe ki.

3 Yohanna

1 Daga dattijon zuwa ga Gayus, wanda nake kauna da gaske. **2** Ya kaunatace na, ina addu'a domin ka samu albarka cikin kowanne al'amari, da kuma koshin lafiya, kamar yadda ruhun ka yake lafiya. **3** Na yi farin ciki kwarai sa'adda wadansu 'yan'uwa suka zo suka ba da shaida a kan bangaskiyar ka, kamar yadda ka ke bin gaskiya. **4** Ba abin da ya fi faranta mani rai kamar in ji yayana suna tafiya cikin gaskiya. **5** Ya kaunatace na, kana aiki da aminci zuwa ga 'yan'uwa da baki, **6** wadanda suka shaida kaunar ka a gaban ikilisiya. Zai yi kyau ka yi masu taimako da kyakkyawar salama, ta hanyar da ta dace da masu ibada, **7** domin sabili da sunan nan ne suka fito, ba su kuma karbar kome a hannun al'ummai. **8** Don haka ya kamata mu karbi irin wadannan mutane, domin mu zama abokan aiki tare da su a kan gaskiya. **9** Na rubuta wasika zuwa ga ikilisiya, amma Diyotariffis, wanda ya fi kowa son girma a cikinsu, bai karbe mu ba. **10** Saboda haka, idan na zo, zan tuna masa da irin ayukkan sa, da kuma yadda yake babbata sunayen mu a wurin jama'a da miyagun kalmomi. Wannan ma bai ishe shi ba, har ma yana kin karbar 'yan'uwa. Ya kuma hana wadanda suke son su yin hakan, harma ya kan kore su daga ikilisiya. **11** Ya kaunatace na, kada ka yi koyi da mugun abu, sai dai abu mai kyau. Dukan wanda yake yin abu mai kyau na Allah ne; mai aikata mugunta kuma bai san Allah ba. **12** Dimitiriyas yana da kyakkyawar shaida a gun kowa har a wurin gaskiyar da kanta. Mu ma mun shaida shi, ka kuma san shaidar mu gaskiya ce. **13** Ina da abubuwa dayawa da zan rubuta maka, amma ban so in rubuta maka su da alkalami da tawada ba. **14** Ina sa zuciya mu sadu ba da dadewa ba, sa'annan mu yi magana ido da ido. Bari salama ta kasance tare da kai. Abokanmu suna gaishe ka, kuma ka isadda sakon gaisuwar mu ga sauran abokai da sunayen su.

Yahuda

1 Yahuza, bawan Yesu Almasihu kuma dan'uwani Yakubu, zuwa ga kirayayyu, kaunatattu a cikin Allah Uba, kebabbu domin Yesu Kristi: **2** bari jinkai da salama da kauna su ribabanya a gare ku. **3** Kaunatattu, ina iyakar kokari in rubuta maku game da ceton mu duka, ya zama dole in gargade ku sosai game da bangaskiya wadda aka mika wa masu bi sau daya tak ba kari. **4** Don wasu mutane sun sadado sun shigo da sanda a asirce wadanda an rubuta game da hukuncin su tun da dadewa-mutane marasa imani, wanda suka canza alherin Allah zuwa lalata, kuma sun karyata makadaicin Shugaba da Ubangijinmu, Yesu Almasihu. **5** Ina so in tunashe ku-ko da shike kun rigaya kun san abin, da cewa Allah ya ceci wasu mutane daga kasar masar, amma daga bayya ya hallaka wadanda basu ba da gaskiya ba. **6** Kuma mala'iku wadanda ba su rike matsayin ikon su ba, amma suka bar wurin zaman su na ainihi-Allah ya tsare su a sarka na har'abada a cikin bakin duhu domin babban ranar shari'a. (aidios g126) **7** Suna nan kamar Saduma da Gwamrata da kuma biranen da ke kewaye da su, wadanda suka ba da kansu ga fasikanci suna bin sha'awoyi wanda ba na dabi'a ba. Aka mai da su abin misalin wadanda suka sha wuta mara matuka. (aiōnios g166) **8** Haka kuma, wadannan masu mafarkan suna lalatar da jikinsu. Suna raina masu mulki, kuma suna fadar miyagun abubuwa a kan masu daukaka. **9** Amma ko Mika'ilu babban mala'ika, a lokacin da yake jayyaya da muhawara da shaidan a kan gawar Musa, bai kuskura ya fadi wata kalmar hukunci a kansa ba. Maimakon haka ya ce, "Bari Ubangiji ya tsauta maka!" **10** Amma waddannan mutane suna kawo batanci game da dukan abin da ba su gane ba. Wadannan mutane masu halin dabbobi ne, suna kwa jawo wa kansu hallaka kenan. **11** Kaiton su! Domin sun bi hanyar Kayinu, kuma sun tsunduma cikin kuskuren Bal'amu domin samun riba. Suka hallaka cikin husuma irin ta Kora. **12** Wadannan hatsari ne a boye cikin bukukwanu ku na kauna. Suna shagali ba kunya ba tsoro, suna ciyar da kansu kadai. Su holokon hadari ne marar ruwa, wanda iska ke korar sa. Su itatuwa ne shirim ba yaya, mattatu ribi biyu, tumbukakku tun daga saiwa. **13** Su rakuman teku ne masu

hauka, suna fahariya cikin kumfar kunyar su. Su kamar taurari ne masu tartsatsi. Wadanda aka tanada wa duhu baki kirin na har abada. (aiōn g165) **14** Ahnuhu, mutum na bakwai daga Adamu, ya yi anabci game da su cewa, "Duba, Ubangiji zai zo da tsarkakan sa dubun dubbai. **15** Domin ya zartar da hukunci a kan dukan kowa, ya kuma cakune dukan marasa da'a a cikin dukan ayyukan su na rashin da'a wanda suka aikata a hanyar da bata cancanta ba, da kuma kalmomi masu kaifi da masu zunubi suka fada game da shi." **16** Wadannan masu cecekuce ne, masu gunaguni, wadanda ke bin sha'awar su ta mugunta, masu tinkaho da fahariya, masu bambadanci domin ribar kansu. **17** Amma ku, kaunatattu, ku tuna da kalmomin da manzanniin Yesu Almasihunmu suka gaya maku tun da. **18** Sun ce maku, "A cikin kwanaki na karshe, za a samu masu ba'a, wadanda ke bin sha'awoyin su na rashin ibada," **19** Wadannan mutane masu haddasa tsatsaguwa ne, kuma su yan duniya ne, ba su kuma da Ruhu. **20** Amma ku, kaunatattu, ku gina kanku a cikin mafificiyar bangaskiyar ku mai daraja, kuma kuna addu'a a cikin Ruhu Mai Tsarki. **21** Ku rike kanku a cikin kaunar Allah, kuna kuma jiran jinkan Ubangijinmu Yesu Almasihu wanda ke kawo rai na har abada. (aiōnios g166) **22** Ku nuna jinkai ga masu shakku. Ceci wadansu ta wurin fizge su daga wuta. **23** Ga wadansu kuma ku nuna jinkai da rawar jiki, kuyi kyamar koda tufafin jikinsu ma. **24** Yanzu, zuwa ga wanda yake da iko ya hana ku tuntube, ya kuma sa ku tsaya a gabon madaukakiyar kasancewarsa, marasa abin zargi da kuma murna mai yawa, **25** zuwa ga Allah makadaici mai ceton mu ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu, daukaka, da girma, da mulki, da iko su kasance, kamin dukan lokuta, yanzu, da har abada. Amin. (aiōn g165)

Ru'uya ta Yohanna

1 Wannan shine wahayin Yesu Almasihu da Allah ya bishi ya nuna wa bayinsa abinda zai faru ba da dadewa ba. Ya bayyana wannan ta wurin aiko da mala'ikansa ga bawansa Yahaya. **2** Yahaya yayi shaida akan abinda ya gani game da maganar Allah da kuma shaidar da aka bayar game da Yesu Almasihu. **3** Mai albarka ne wanda ke karanta littafin nan da murya mai karfi, da kuma wadanda ke sauraron kalmomin wannan annabci kuma suke biyayya da abinda aka rubuta a ciki, domin kuwa lokaci ya kusato. **4** Ni Yahaya, zuwa ga ikilisiyoyi bakwai na kasar Asiya: alheri zuwa gare ku da salama daga wanda ke yanzu, wanda ya kuma kasance a da, shi ne kuma mai zuwa nan gaba, kuma daga ruhohin nan bakwai da ke gaban kursiyinsa, **5** kuma daga Yesu Almasihu, wanda ke amintaccen mashaidi, dan fari na tashi daga cikin matattu, kuma mai mulkin sarakunan duniya. Ga wanda ya ke kaunar mu ya kuma kwance mu daga daurin zunubanmu ta wurin jininsa, **6** ya maishe mu masu mulki, firstoci na Allahnsa da Ubansa - daukaka da iko su tabbata gare shi har abada abadin, Amin. (aiōn g165) **7** Duba yana zuwa tare da gizagizai, kowane ido zai gan shi, har ma da wadanda suka soke shi. Haka kuma dukkan kabilun duniya za su yi makoki saboda da shi. I, Amin. **8** "Nine na farko da na karshe", in ji Ubangiji Allah, "Wanda yake shine a yanzu, shine wanda ya kasance a da, kuma shi ne mai zuwa nan gaba, Mai iko duka." **9** Ni, Yahaya- dan'uwan ku da wanda ke tarayya daku cikin shan wahala, da mulki da tsawon jimrewa wadanda ke cikin Yesu - ina tsibirin da ake kira Batmusa saboda maganar Allah da kuma shaida game da Yesu. **10** Ina cikin Ruhu a ranar Ubangiji. Sai naji wata murya mai karfi a baya na kamar ta kaho. **11** Ta ce, "Rubuta abinda ka gani a cikin littafi, ka kuma aika wa ikilisiyoyin nan bakwai - ga Afisus, ga Simirna, ga Birgamas, ga Tayatira, ga Sardisu, ga Filadalfiya, da kuma ga Laudikiya." **12** Na juya don in ga wanda muryarsa ke magana da ni, da **13** A tsakiyar fitilun akwai wani mai kama da dan mutum, yana sanye da doguwar tufa har tafin sawunsa, da damara ta zinariya kewaye a kirjinsa. **14** Kansa da gashinsa fari fat kamar

auduga - kamar dusar kankara, kuma idanun sa kamar harshen wuta. **15** Kafaffunsa kamar gogaggyiar tagulla, kamar tagullar da aka tace da wutar makera, muryar sa kuma kamar kugin ambaliyar ruwan teku ne. **16** A hannunsa na dama yana rike da taurari bakwai, daga bakinsa kuma kakkaifan takobi mai kaifi biyu ke fitowa. Fusksara tana haskakawa kamar sa'adda rana ke haskakawa kwarai. **17** Lokacin da na gan shi, na fadi kamar mataccen mutum a kafaffunsa. Ya dora hannunsa na dama a kaina ya ce, "Kada ka ji tsoro. Nine na farko da na karshe, **18** da kuma wanda ke raye. Na mutu, amma duba ina raye har abada! Kuma ina da mabudin mutuwa da na hades. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Domin haka ka rubuta abinda ka gani, abin da ke yanzu, da abin da zai faru bayan wanen. **20** Akan boyayyar ma'ana game da taurari bakwai da ka gani a hannun dama na, da madorin fitilu bakwai na zinariya: Taurarin nan bakwai mala'iku ne na ikilisiyoyi bakwai, kuma madorin fitilun nan bakwai ikilisiyoyi ne bakwai.

2 "Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Afisus, ka rubuta: 'Wadannan sune kalmomin wanda ke rike da taurari bakwai a cikin hannun damarsa. wanda yake tafiya a tsakanin zankayen fitilun zinari bakwai, **2** "Na san abubuwana da ka yi, da famar ka, da hakurinka da jimirinka. Na sani ba ka jimrewa miyagun mutane, na sani ka gwada wadanda suka ce da kansu, su manzanni ne, amma ba haka ba, ka tarar da su makaryata. **3** Na san kana da tsawon jimrewa, kuma ka sha wahala sosai sabili da sunana, kuma baka gaji ba. **4** Amma ga rashin jin dadi na da kai, ka bar kaunar ka ta fari. **5** Domin haka ka tuna daga inda ka fadi. Ka tuba ka yi abubuwana da ka yi da fari. Sai fa ka tuba, zan zo maka in kuma cire fitilar ka daga mazauminta. **6** Amma kana da wannan: Ka tsani abubuwana da Nikolatawa suka yi, wanda nima na tsana. **7** wanda yake da kunnen ji ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara zan bashi dama ya ci daga itacen rai, wanda ke cikin firdausin Allah.'" **8** Zuwa ga mala'ikan da ke ikilisiyar Samirna rubuta: 'Wadannan su ne kalmomin wanda yake shine farko shine karshe, wanda ya mutu ya sake rayuwa kuma. **9** "Na san wahalun ka da talaucin ka amma kana da arziki. Nasan masu bata suna wadanda suke cewa su Yahudawa ne, amma ba

haka suke ba. Su majami'ar Shaidan ne. **10** Kada ku bisa ga ayyukansa. **24** Amma ga sauran ku ka ji tsoron wahalar da zaka fuskanta nan gaba. dake cikin Tayatira, ga kowanen ku wanda bai Duba! Shaidan yana gab da jefa wadansun ku rike wannan koyerwar ba, kuma bai san abinda cikin kurkuku, domin a gwada ku, kuma zaku wadansu suke kira surfafan abubuwang Shaidan sha wahala ta kwana goma. Kuyi aminci har ba—ga ku na ce ban sa muku wata nawaya ba.' ga mutuwa zan baku rawanin rai. **11** wanda **25** Duk da haka dole ku tsaya da karfi har in yake da kunne ya saurari abinda Ruhu yake zo. **26** Wanda yayi nasara da wanda ya yi abin fada wa ikilisiyoyi. Shi wanda yayi nasara ba da na yi har karshe, a gareshi zan bada iko zai cutu a mutuwa ta biyu ba.'" **12** "Zuwa akan al'ummai **27** Zai yi mulkin su da sandar ga mala'ikan dake ikilisiyar Burgamas rubuta: karfe, zai farfasa su kamar randunan yumbu." 'Wadannan ne kalmomin wanda ya ke da takobi **28** Kamar yadda na karba daga wurin Ubana, mai kaifi biyu; **13** "Na san inda kake zama can ni kuma zan bashi tauraron asubah. **29** Bari inda kursiyin shaidan yake. Duk da haka ka wanda yake da kunne ya saurari abinda Ruhu rike sunana da karfi, na sani baka yi musun yake fadawa ikilisiyoyi."

bangaskiyar ka da ni ba, ko a lokacin Antifas mashaidina, amintaccena, wanda aka kashe a tsakaninku, can inda shaidan yake zama. **14** Amma ga rashin jin dadi na kadan da kai: Kana da wadansu da suke rike da koyerwar Bil'amu kamkam, wanda ya koya wa Balak ya sa abin tuntubi gaban 'ya'yan Isra'il, domin su ci abincin da aka mika wa gumaka kuma suyi fasikanci. **15** Hakannan kuma wasunku sun rike koyerwar Nikolatawa kamkam. **16** Sabili da haka ka tuba! Idan ka ki zan zo gare ka da sauri, kuma in yi yaki gaba da su da takobi dake cikin bakina. **17** Bari wanda yake da kunne ya sauriri abin da Ruhu yake fadawa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara zan bada wata boyayyar manna, kuma zan bashi farin dutse da sabon suna a rubuce a kan dutsen, suna wanda ba wanda ya sani, sai shi wanda ya karbe shi.'" **18** Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Tiyatira rubuta: 'Wadannan sune kalamomin Dan Allah, wanda yake da idanu kamar harshen wuta; sawayen kamar gogaggyiar tagullu: **19** "Na san abin da ka yi, kaunur ka, da bangaskiya da hidima da tsawon jimrewar ka. Na san abinda ka yi bada dadewa ba ya fi abinda ka yi da fari. **20** Amma ga rashin jin dadi na da kai: Kana hakurce wa matar nan Yezabel, wadda take kiran kanta annabiya. Ta wurin koyerwarta, ta rudi bayina suyi fasikanci kuma su ci abincin da aka mika wa gumaka sadaka. **21** Na bata lokaci domin ta tuba amma bata so ta tuba da fasikancin ta. **22** Duba! zan jefa ta a kan gadon jinya, wadanda kuma suka yi zina da ita za su shiga babbar wahala, sai dai in sun tuba daga ayukan ta. **23** Zan buga 'ya'yanta da mutuwa, kuma dukan ikilisiyoyi zasu san cewa nine wanda nake bincike tunani da zukata. Zan ba kowanen

3 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Sardisu rubuta: 'Wadannan ne kalmomin wanda yake rike da ruhohi bakwai na Allah da taurari bakwai. "Na san abin da ka aikata. Ka yi suna cewa kana raye amma kai mattacce ne. **2** Ka farka ka karfa abin da ya rage amma ya kusan mutuwa, domin ban sami ayyukanka cikakku a gabon Allahna ba. **3** Domin haka sai ka tuna, da abubuwang da ka karba kuma kaji. Ka yi biyayya da su, ka kuma tuba. Amma idan baka farka ba, zan zo maka kamar barawo, kuma ba zaka farga da sa'ar da zan zo gaba da kai ba. **4** Amma akwai sunayen mutane kadan a Sardisu wadanda basu kazantar da tufafinsu ba. Za su yi tafiya tare da ni sanye da fararen tufafi domin sun cancanta. **5** Wanda ya yi nasara za a sanya mashi fararen tufafi, kuma ba zan taba share sunansa ba daga Littafin Rai, kuma zan fadi sunansa a gabon Ubana, da kuma gaban mala'ikunsa. **6** Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu ke fadawa ikilisiyoyi.'" **7** Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar cikin Filadelfiya rubuta: kalmomin wanda yake maitsarki ne kuma mai gaskiya - yana rike da mabudin Dauda, yana budewa babu mai rufewa, kuma inda ya rufe ba mai budewa. **8** Na san abin da ka aikata. Duba, na sa budaddiyar kofa a gabanka wanda ba mai iya rufewa. Na san kana da karamin karfi, duk da haka ka yi biyayya da maganata kuma baka yi musun sunana ba. **9** Duba! Wadanda ke na majami'ar Shaidan, wadanda suke cewa su Yahudawa ne; amma maimakon haka karya suke yi. Zan sa su zo su rusuna a kafafunka, kuma za su san cewa ina kaunarka. **10** Tun da ka jure cikin hakuri ka kiyaye dokoki na, ni ma zan kiyaye ka daga sa'a ta gwaji da zata sauksu kan dukan duniya, domin

a gwada mazauna duniya. **11** Ina zuwa da sauri. kambunan zinariya bisa kawunansu. **5** Daga Ka rike abin da kake da shi kamkam domin kursiyin walkiya na ta fitowa, cida, da karar kada wani ya dauke maka rawani. **12** Zan sa aradu. Fitilu bakwai na ci a gaban kursiyin, wanda ya yi nasara ya zama ginshiki a haikalim fililun sune ruhohin Allah guda bakwai. **6** Gaban Allahna, kuma ba zai taba fita daga cikin sa ba. kursiyin akwai tekun gilashi, mai haske kamar Zan rubuta sunan Allahna a kansa, sunan birnin karau. A tsakiyar kursiyin da kewayen kursiyin Allahna (sabuwar Urushalima, mai saukowa akwai rayayyun hallitu guda hudu cike da idanu daga sama daga wurin Allahna), da kuma sabon gaba da baya. **7** Rayayyen hallitta na farko na sunana. **13** Bari wanda yake da kunne ya ji abin da kamanin zaki, rayayyen hallitta na biyun da Ruhu ke gayawa ikilisiyoyi.” **14** “Zuwa ga kamanin dan maraki ne, rayayyen hailitta na mala’ikan ikilisiyar da ke Lawudikiya rubuta: uku fuskar sa kamar dan adam, kuma rayayyen ‘Wadannan sune kalmomin Amin, madogara da hallitta ta hudu na da kamanin gaggafa mai mai shaidar gaskiya, mai mulki bisa hallittar tashi. **8** Dukan rayayyun hallittan nan hudu Allah. **15** Na san abin da ka aikata, ba ka sanyi na da fukafukai shida shida, cike da idanu a ko zafi. Naso ko da kana sanyi ko zafi! **16** Amma bisa da karkashin fukafukan. Dare da rana ba saboda kai tsaka-tsaka ne - ba zafi ba sanyi - na sa daina cewa, Mai Tsarki, Mai Tsarki, Mai kusa tofar da kai daga bakina. **17** Domin ka ce, Tsarki ne Ubangiji Allah, mai iko duka, shine “Ni mai arziki ne, na mallaki kadarori da yawa, da shine yanzu shine mai zuwa.” **9** A dukan ba na bukatar komai.” Amma ba ka sami ba lokacin da rayayyun hallittun nan suke ba da kana cike da takaici ne, abin tausayi, matalauci, girma, daukaka, da godiya ga shi da ke zaune makaho kuma tsirara kake. **18** Saurari shawara ta: Ka sayi zinariya a wuri na wadda aka goge domin kada ka nuna kunyar tsiraicin ka, da mai surtura kanka da fararen tufafi masu kyalli domin kada ka nuna kunyar tsiraicin ka, da mai domin ka shafa wa idanunka ka sami gani. **19** Ina horar da duk wanda nake kauna, ina kuma koya masu yadda za su yi rayuwa. Saboda haka, ka himmatu ka tuba. **20** Duba, ina tsaye a bakin kofa ina kwankwasawa. Idan wani ya ji muryata ya bude kofar, zan shigo cikin gidansa, in ci tare da shi, shi kuma tare da ni. **21** Wanda ya ci nasara, zan bashi dama ya zauna tare da ni bisa kursiyina, kamar yadda nima na ci nasara kuma na zauna da Ubana a kan kursiyinsa. **22** Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu yake fadawa wa ikilisiyoyi.”

5 Sa’annan na ga a cikin hannun daman wanda ke zaune a kan kursiyin, na ga littafi wanda ke da rubutu ciki da waje, an kuma hatimce shi da hatimai bakwai. **2** Na kuma ga wani kakkarfan malai’ika na shela da murya mai karfi, “Wa ya isa ya bude littafin ya kuma bambare hatimin?”

3 Ba wani a sama ko a kasa ko karkashin kasa da ya iya ya bude littafin ko ya karanta abin da ke budaddiyar kofa a sama. Muryar fari da cikinsa. **4** Na yi kuka mai zafi saboda ba wani da na ji kamar kakaki, na cewa hauro in nuna ya cancanta da zai bude littafin ko ya karanta maka abubuwani da dole za su faru bayan abin da ke cikinsa. **5** Amma daya daga cikin wadannan al’amura.” **2** Nan da nan ina cikin dattawan nan ya ce mani, “Kada ka yi kuka. Ruhu, sai na ga wani kursiyin da aka ajije shi a sama, da wani zaune bisansa. **3** Shi da ke ya yi nasara. Ya cancanci bude littafin da kuma zaune a kan tana da kamanin yasfa da yakutu. hatimansa bakwai.” **6** Na ga Dan Rago yana Akwai Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin tsaye tsakanin kursiyin da rayayyun halittun bakangizon kuwa zumurudu. **4** A kewaye da nan guda hudu a cikin dattawa. Yana kama kursiyin kuwa akwai kursiyoyi ashirin da hudu, da wanda aka kashe. Yana da kafonni bakwai masu zama bisa kursiyoyin nan kuwa dattawa Allah bakwai da aka aiko zuwa dukan duniya.

4 Bayan wadannan abubuwu na duba, sai ga budaddiyar kofa a sama. Muryar fari da cikinsa. **4** Na yi kuka mai zafi saboda ba wani da na ji kamar kakaki, na cewa hauro in nuna ya cancanta da zai bude littafin ko ya karanta maka abubuwani da dole za su faru bayan abin da ke cikinsa. **5** Amma daya daga cikin wadannan al’amura.” **2** Nan da nan ina cikin dattawan nan ya ce mani, “Kada ka yi kuka. Ruhu, sai na ga wani kursiyin da aka ajije shi a sama, da wani zaune bisansa. **3** Shi da ke ya yi nasara. Ya cancanci bude littafin da kuma zaune a kan tana da kamanin yasfa da yakutu. hatimansa bakwai.” **6** Na ga Dan Rago yana Akwai Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin tsaye tsakanin kursiyin da rayayyun halittun bakangizon kuwa zumurudu. **4** A kewaye da nan guda hudu a cikin dattawa. Yana kama kursiyin kuwa akwai kursiyoyi ashirin da hudu, da wanda aka kashe. Yana da kafonni bakwai masu zama bisa kursiyoyin nan kuwa dattawa Allah bakwai da aka aiko zuwa dukan duniya.

7 Ya tafi ya karbi littafin daga hannun daman na ji muryar rayayyen halitta na hudu ya ce, wanda ke zaune bisa kursiyin. 8 Lokacin da Dan "Zo!" 8 Sai na ga wani doki ruwan toka. Mai Ragon ya dauki littafin, rayayyun halittun nan hawansa an bashi suna mutuwa, hades kuma hudu da dattawan nan ashirin da hudu suka tana biye da shi. An basu iko bisa kashi hudu na fadi har kasa a gabon Dan ragon. Kowannen duniya su kashe da takobi, yunwa, cututtuka, su na dauke da molo da tasar zinariya cike da da kuma namomin jeji na duniya. (Hadès g86) 9 Da kayan kamshi, wadanda kuwa sune addu'o'in Dan Ragon ya bude hatimi na biyar, a karkashin masu ba da gaskiya. 9 Suka raira sabuwar waka: bagadi sai na ga rayukan wadanda aka kashe "Ka cancanta ka dauki littafinka kuma bude saboda maganar Allah, da kuma shaidar da suka hatimansa. Domin an yanka ka, da jininka ka rike. 10 Suka yi kuka da babban murya, "Sai saya wa Allah mutane daga kowacce kabilia, yaushe ya mai iko duka, Mai Tsarki da gaskiya, harshe, jama'a da al'umma. 10 Ka maishe su zaka shari'anta mazaunnan duniya, ka kuma mulki da firostoci su bauta wa Allanmu, kuma dauki fansar jininmu? 11 Sai kowanne dayan za su yi mulki a duniya." 11 Da na duba sai na ji su aka bashi farar tufa aka kuma fada masu su karar mala'iku masu yawa kewaye da kursiyin kara jira na lokaci kadan har sai adadin abokan da rayayyun halitu da kuma dattawa. Jimillarsu bautar su da kuma 'yan'uwansu maza da mata ya kai dubbai goma, sau dubbai goma, da dubun wadanda aka kashe ya cika, kamar yadda aka dubbai. 12 Suka tada murya da karfi suka ce, kashe su. 12 Da Dan Ragon ya bude hatimi na "Macancanci ne Dan Ragon da aka yanka ya shidan, ina kallo sai ga babbar girkizar kasa. karbi iko, wadata, hikima, karfi, girma, daukaka Rana ta zama baki kirin kamar bakar tufa, wata da yabo." 13 Na ji kowanne halittaccen abu da kuma ya zama kamar jini. 13 Taurarin sama ke cikin sama da kasa da karkashin kasa da suka fado kasa, kamar yadda itacen baure ke cikin teku - dukan abubuwan da ke cikinsu - na karkade 'ya'yansa da basu nuna ba, yayin da cewa, "Ga shi wanda ke zaune a kan kursiyin da tsibiri aka kau da shi daga wurinsa. 15 g165) 14 Sai rayayyun halittun nan hudu suka ce, "Amin!" dattawan nan kuma suka fadi da Sarakanan yaki, attajirai, da masu iko, tare fuskokinsu suka yi sujada. da kowanne mutum, bawa da 'yantacce suka boye cikin duwatsu da tsauNUKA. 16 Suka ce

6 Na duba lokacin da Dan Ragon ya bude daya daga cikin hatimari bakwai, sai na ji daya daga cikin rayayyun halittattun hudu ya fada da murya kamar tsawa, "Zo!" 2 Sai Na duba sai ga wani farin doki, mahayinsa na rike da baka, kuma an bashi rawani. Ya fito a matsayin mai nasara domin ya yi nasara. 3 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na biyu, sai na ji rayayyen halitta na biyu ya ce, "Zo!" 4 Sai wani doki ya fito waje - jawur. Ga mahayin aka bashi dama ya dauke salama daga duniya, domin mutanen ta su karkashe junna. Wannan mahayin an bashi babbar takobi. 5 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na uku, sai na ji rayayyen halita na uku ya ce, "Zo!" Na ga bakin doki, mai hawanta na rike da ma'uuni a cikin hannunsa. 6 Sai na ji kamar wata murya daga cikin rayayyun halittattun nan hudu ta ce, "Mudun alkama guda a kan albashin yini, kuma mudun sha'ir uku. Amma kar ka bata mai da kuma ruwan inabi." 7 Da Dan Ragon ya bude hatimi na hudu,

7 Bayan wannan sai na ga mala'iku hudu suna tsaye bisa kusurwoyi hudu na duniya, suka rike iskoki hudu na duniya kamkam domin kada iska ta hora a kan duniya, a kan teku, ko wani itace. 2 Sai na ga wani mala'ika na zuwa daga gabas, wanda yake da hatimin Allah mai rai. Ya yi kira da babbar murya da mala'ikun nan hudu da aka basu dama su azabtar da duniya da ya ce, "Zo!" 3 "Kada ku azabtar da duniya, da teku, da itatuwa har sai mun sa hatimi bisa goshin bayin Allahnmu." 4 Sai naji yawan wadanda aka hatimce: 144, 000, wadanda aka hatimce daga kowacce kabilan mutanen Isra'il: 5 dubu goma sha biyu aka hatimce daga kabilan Yahuza, dubu goma sha biyu daga kabilan Ra'ubainu,

dubu goma sha biyu daga kabilar Gad, **6** dubu masu bada gaskiya akan bagadin kona turare goma sha biyu daga kabilar Ashiru, dubu goma na zinariya a gaban kursiyyin. **4** Hayakin turaren sha biyu daga kabilar Naftali, dubu goma sha konawa, da adu'o'in masu bada gaskiya, suka biyu daga kabilar Manassa. **7** Dubu goma sha tashi sama a gaban Allah daga hanun mala'ikar. biyu daga kabilar Saminu, dubu goma sha **5** Mala'ikan ya dauki tasar turaren konawa ya biyu daga kabilar Lawi, dubu goma sha biyu cika ta da wuta daga bagadin. Sa'annan ya daga kabilar Issaka, **8** dubu goma sha biyu wурго та каса zuwa duniya, sai ga tsawar aradu, daga kabilar zabaluna, dubu goma sha biyu da cida, da walkiya mai haske, da kuma gиргизар daga kabilar Yusufu, sai kuma dubu goma sha kasa. **6** Mala'ikun nan bakwai wadanda suke biyu daga kabilar Bilyaminu aka hatimce. **9** da kahonni bakwai suka yi shirin busa su. **7** Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga wani Mala'ika na fari ya hura kahonsa, sai ga kankara babban taro wanda ba mai iya kirgawa daga da wuta a garwaye da jini. Aka jeho shi kasa kowacce al'umma, kabila, mutane da harsuna zuwa duniya sai kashi daya cikin uku na duniya tsaye a gaban kursiyyin da gaban Dan Ragon. ya kone, daya cikin uku na itatuwa suka kone, Suna sanye da fararen tufafi da ganyen dabino da duk danyar ciyawa suka kone kaf. **8** Mala'ika a hannuwansu, **10** kuma suna kira da murya na biyu ya busa kahonsa, sai wani abu mai kama mai karfi: "Ceto ya tabbata ga Allahnmu wanda da babban dutse mai cin wuta aka jefo shi cikin ke zaune bisa kursiyyi, da kuma Dan Ragon!" teku. Kashi daya cikin uku na tekun ya zama **11** Dukan mala'iku suna tsaisaye kewaye da jini, **9** daya cikin uku na rayayyun halittu da kursiyyin kuma kewaye da dattawan nan da ke cikin ruwa suka mutu, sai daya bisa uku na kuma rayayyun halittun nan hudu, suka kwanta jiragen ruwa aka hallaka. **10** Mala'ika na uku ya rib da ciki da fuskokinsu a gaban kursiyyin. Suka busa kahonsa, sai gagarumin tauraro ya fado yi sujada ga Allah, **12** suna cewa, "Amin! yabo, daga sama, yana ci kamar cocila, bisa kashi daukaka, hikima, godiya, girma, iko, da karfi su daya cikin uku na koguna da mabulbulan ruwa. zama na Allahnmu har abada abadin! Amin!" **11** Sunan tauraron Daci. Kashi daya cikin uku na (*aiōn g165*) **13** Sai daya daga cikin dattawan ya ruwaye suka yi daci, sai jama'a da yawa suka tambaye ni, "Su wanene wadannan, da suke mutu domin ruwayen sun yi daci. **12** Mala'ika sanye da fararen tufafi, kuma daga ina suka na hudu ya busa kahonsa, sai daya cikin kashi fito?" **14** Sai nace masa, "Ya shugaba, "Ka sani," uku na rana ya harbu, da daya cikin kashi sai ya ce mani, "Wadannan sune suka fito daga uku na wata da kuma daya cikin kashi uku na babban tsanani. Sun wanke tufafin su sun maida taurari. Sai daya cikin kashi uku nasu duka su farare cikin jinin Dan Ragon. **15** Domin suka duhunce; daya cikin kashi uku na yini da wannan dalili, suke gaban kursiyyin Allah, kuma daya cikin uku na dare suka rasa hasken su. **13** suna masa sujada dare da rana cikin haikalinsa. Da na duba sai na ji gaggafa da take shawagi Shi wanda ke zaune bisa kursiyyin zai zama runfa a tsakiyar sararin sama tana kira da babban a bisan su. **16** Ba za su kara jin yunwa ba, ko murya, "Kaito, kaito, kaito, ga mazaunan duniya kishin ruwa ba. Rana ba zata buge su ba, ko sabili da sauran karar kahonni na mala'ikun kowanne zafi mai kuna. **17** Domin Dan Ragon dake tsakiyar kursiyyin zai zama makiyayin su, kuma zai bishe su zuwa mabulbulan ruwan rai, kuma Allah zai share dukan hawaye daga idanuwansu."

8 Lokacin da Dan Ragon nan ya bude hatimi na bakwai, sai aka yi shiru a sama na kimanin rabin sa'a. **2** Sa'anan na ga mala'iku bakwai wadanda ke tsaye a gaban Allah, aka kuma basu kahonni bakwai **3** Wani mala'ika ya zo, rike da tasar turaren konawa na zinariya, a tsaye gaban bagadi. Turaren konawa mai yawa aka bashi saboda ya mika su tare da adu'o'in dukan

9 Sa'annan mala'ika na biyar ya busa kahonsa. Na ga tauraro daga sama da ya fado zuwa duniya. An ba tauraron nan mabudin hanyar rami marar iyaka. (*Abyssos g12*) **2** Ya bude hanyar rami marar iyaka, sai hayaki ya fito daga kofar kamar hayaki daga babban ramin wuta. Rana da iska suka juya duhu, sabili da hayakin da ke fitowa daga kofar ramin. (*Abyssos g12*) **3** Daga cikin hayakin kuwa sai ga fari sun fito zuwa duniya, aka ba su iko kamar na kunamai cikin gaban bagadi. **4** Aka gaya masu kada su yi wa ciyayi da kowanne koren ganye ko itace illa, sai dai

mutanen da basu da hatimin Allah a goshinsu. ba daga kisan kai, sihiri, fasikanci, ko kuma
5 Ba a basu izini su kashe wadannan mutane ba, ayyukansu na sata ba.

sai dai su azabtar da su na watani biyar. Zafinsu kuwa zai zama kamar na cizon kunama idan ta harbi mutum. 6 A kwanakin nan mutane za su nemi mutuwa, amma ba za su same ta ba. Za su yi marmarin mutuwa, amma mutuwa za ta guje su. 7 Farin kuwa suna kama da dawakai da aka shirya domin yaki. A bisa kansu akwai wani abu kamar rawanan zinariya, fuskokinsu kuma kamar na 'yan adam. 8 Gashinsu kuma kamar na mata yake, hakoransu kamar hakoran zaki. 9 Sulkunansu kuma kamar na karfe, karar fikafikansu kuma kamar karar kekunan dawakin yaki masu yawa da dawakai da aka shirya domin zuwa yaki. 10 Suna da wutsiya da kari kamar kunamai; A wutsiyar su kuma suna da ikon da zai azabtar da mutane na tsawon wata biyar. 11 Suna da wani kamar sarki a kansu, mala'ikan rami marar iyaka. Sunansa da Ibraniyanci Abadon, da Helenanci kuma Afoliyon. (Abyssos g12) 12 Bala'i na fari ya wuce. Duba! Bayan wannan akwai masifu guda biyu masu zuwa. 13 Mala'ika na shida ya busa kahonsa, sai na ji murya daga kahonin bagadin zinariya da ke gaban Allah. 14 Muryar ta ce wa mala'ika na shida da ke rike da kahon, "Kwance mala'ikun nan hudu da ke daure a babban kogin Yufiretis," 15 Mala'iku hudun da aka shirya domin wannan sa'a, da wannan rana, da wannan wata, da kuma wannan shekara, aka sake su su kashe daya bisa uku na 'yan adam. 16 Yawan sooji da ke kan dawakai shine 200, 000, 000. Na ji adadin su. 17 Haka na ga dawakan a cikin wahayina da mahayansu: Sulkunansu jawur kamar wuta, bakin shudi, da kuma ruwan doruwa. Kawunun dawakan suna kama da na zakuna, daga bakunansu kuma wuta, da hayaki da farar wuta suka fito. 18 Aka kashe daya bisa uku na mutane ta annoban nan uku: wuta, hayaki da farar wuta da suka fito daka bakunansu. 19 Domin iko na dawakan na bakunansu da wutsiyoyinsu - domin wutsiyoyinsu suna kama da macizai, kuma suna da kawuna wadanda dasu suke ji wa mutane rauni. 20 Sauran 'yan adam, da ba a kashe su ta wannan annoba ba, basu tuba daga ayyukan da suka yi ba. Basu kuma daina bautar aljanu da gumakan zinariya, da azurfa, da tagulla, da dutse, da itace ba - abubuwan da ba su gani, ji, ko tafiya. 21 Basu kuma tuba

ba daga kisan kai, sihiri, fasikanci, ko kuma
5 Ba a basu izini su kashe wadannan mutane ba, ayyukansu na sata ba.

10 Sa'anan na ga wani babban mala'ika yana zuwa daga sama. Yana lullube cikin gircije, a bisa kansa akwai bakangizo. Fuskarsa kamar rana, kafafunsa kamar ginshikan wuta. 2 Yana rike da karamin littafi a hannunsa, da aka bude, sai ya sa kafarsa ta dama a bisa teku, kafarsa ta hagu kuma a kan kasa. 3 Sai yayi ihu da babbar murya kamar zaki mai ruri. Lokacin da ya yi ihu, tsawan nan bakwai suka yi magana da karar su. 4 Da tsawan nan bakwai suka yi magana, ina dab da rubutu, amma na ji wata murya daga sama cewa, "Ka rike asirin abin da tsawan nan bakwai suka fada. Kada ka rubuta shi." 5 Sai mala'ikan da na gani tsaye bisa teku da kasa, ya daga hannun damarsa sama. 6 Sai ya rantse da wannan da ke raye har abada abadin - wanda ya halicci sama da duk abinda ke cikinsa, da duniya da duk abin da ke a kanta, da teku da dukan abin da ke cikinsa, sai mala'ikan ya ce, "Babu sauran jinkiri. (aiōn g165) 7 Amma a ranar da mala'ika na bakwai yana dab da busa kahonsa, a lokacin ne asirin Allah zai cika, daidai da yadda ya sanar wa bayinsa annabawa." 8 Muryar da na ji daga sama ta sake magana da ni: "Tafi, ka dauki budadden littafin da ke hannun mala'ikan da ke tsaye bisa teku da kan kasa." 9 Sai na tafi wurin mala'ikan na ce da shi ka bani karamin littafin. Yace dani, "Dauki littafin ka ci. Zai sa cikinka ya yi daci, amma a bakinka zai yi zaki kamar zuma." 10 Na dauki karamin littafin daga hannun mala'ikan na ci. Ya yi zaki sosai a bakina kamar zuma, amma da na ci, sai cikina ya zama da dací. 11 Wani yace mani, "Dole ka sake yin annabci kuma game da mutane masu yawa, da al'ummai, da harsuna da sarakuna."

11 Aka bani sanda in yi amfani da ita kamar sandar awo. Aka ce mani, "Tashi ka auna haikalın Allah da bagadi, da wadanda ke sujada a cikinsa. 2 Amma kada ka auna harabar haikalın, domin an ba da shi ga Al'ummai. Za su tattake birnin mai tsarki har wata arba'in da biyu. 3 Zan ba shaidu na biyu iko su yi anabci na kwanaki dubu daya da dari biyu da sittin, sanye da tsummoki. 4 Wadannan shaidu sune itatuwan zaitun biyu da kuma fitilu biyu da suke tsaye a gabán Ubangijin duniya. 5 Idan wani ya yi niyyar cutar da su, wuta na fitowa daga bakinsu ta lashe makiyansu. Duk mai son cutar da su,

dole a kashe shi ta wannan hanya. **6** Wadannan shaidu suna da iko su kulle sama domin kada a yi ruwa a lokacin da suke anabci. Suna da iko su juya ruwaye su zama jini, su kuma bugi duniya da kowacce irin annoba duk lokacin da suka ga dama. **7** Sa'adda suka gama shaidarsu, dabban da ke fitowa daga rami marar iyaka zai yi yaki da su. Zai ci nasara da su ya kashe su. (*Abyssos g12*) **8** Gawawwakinsu zasu kwanta kan hanyar babban birnin nan (wanda ma'anar sa ake kira Saduma da Masar) inda aka gicciye Ubangijinsu. **9** Wajen kwana uku da rabi wadansu daga dukan mutane, da kabilia, da harshe, da al'umma za su yi kallon gawawwakinsu. Za su ki yarda a sa su cikin kabari. **10** Mazauman duniya zasu yi murna da biki a kansu. Har za su aika wa junayautai saboda annabawan nan biyu da suka azabtar da mazauman duniya. **11** Amma bayan kwana uku da rabi, numfanshin rai daga wurin Allah zai shiga cikinsu sa'annan za su tsaya a kan kafafunsu. Matsanancin tsoro zata fado kan wadanda za su gansu. **12** Sa'annan zasu ji murya mai kara daga sama tana ce masu, "Ku hauro nan!" Sa'annan za su tafi sama cikin gajimurai, makiyansu suna kallo. **13** A waccan sa'a za a yi babbar gircizar kasa, sai kashi daya cikin goma na garin ya fadi. Mutane dubu bakwai za su mutu a gircizar kasar, wadanda suka tsira kuwa za su tsorata su ba da daukaka ga Allah na sama. **14** Annoba ta biyu ta wuce. Duba! Annoba ta uku tana zuwa nan da nan. **15** Sa'annan mala'ika na bakwai ya busa kahonsa, sai muryoyi masu kara suka yi magana cikin sama cewa, "Mulkin duniya ya zama mulkin Ubangijinmu da na Almasihunsa. Zai yi mulki har abada abadin." (*aiōn g165*) **16** Sa'annan dattawan nan ashirin da hudu da ke zaune a kursiyoyinsu a gaban Allah, suka fadi fuskokinsu na kasa. Suka yi wa Allah sujada. **17** Suka ce, "Mun yi maka godiya, Ubangiji Allah, Madaukaki, wanda yake yanzu da wanda yake a da, saboda ka dauki ikonka mai girma ka fara mulki. **18** Al'ummai suka fusata, amma hasalar ka ta zo. Lokaci ya zo da za a yi wa mattatu sharia, da zaka ba da sakamako ga bayinka annabawa, da masu ba da gaskiya, da wadanda suka ji tsoron sunanka, karami da babba. Lokaci kuma ya yi da za ka hallaka wadanda ke hallakar da duniya." **19** Sa'annan aka bude haikalın Allah da ke sama, sai aka ga akwatin alkawarinса a cikin haikalinsa. Sai ga hasken walkiya, da rugugi, da aradu, da gircizar kasa, da manyan duwatsun kankara.

12 Aka ga wata babbar alama a sama: wata mace ta yi lullubi da rana, kuma wata na karkashin kafafunta; rawanin taurari goma sha biyu na bisa kanta. **2** Tana da ciki, tana kuma kuka don zafin nakuda - a cikin azabar haihuwa. **3** Sai aka ga wata alama cikin sama: Dubal Akwai wani katon jan maciji mai kawuna bakwai da kahonni goma, sai kuma ga kambi guda bakwai bisa kawunansa. **4** Wutsiyarsa ta share daya bisa uku na taurari a sama ta zubo su kasa. Diragon nan ya tsaya a gaban matar da ta kusan haihuwa, domin lokacin da ta haihu ya lankwame yaronta. **5** Sai ta haifi da, namiji, wanda zai yi mulkin dukan al'ummai da sandar karfe. Aka fizge yaron ta zuwa ga Allah da kursiyinsa, **6** matar kuwa ta gudu zuwa jeji inda Allah ya shiryia mata domin a iya lura da ita kwanaki 1, 260. **7** A lokacin sai yaki ya tashi a sama. Mika'ilu da mala'ikunsa suka yi yaki da diragon, sai diragon da nasa mala'iku suka yake su su ma. **8** Amma diragon ba shi da isashen karfin da zai ci nasara. Don haka, shi da mala'ikunsa ba su kara samun wuri a sama ba. **9** Sai aka jefa katon diragon nan tare da mala'ikunsa kasa, wato tsohon macijin nan da ake kira Iblis ko Shaidan wanda ke yaudarar dukan duniya. **10** Sai na ji wata murya mai kara a sama: "Yanzu ceto ya zo, karfi, da mulkin Allahnmu, da iko na Almasihunsa. Gama an jefar da mai sarar 'yan'uwanmu a kasa - shi da yake sarar su a gaban Allah dare da rana. **11** Suka ci nasara da shi ta wurin jinin Dan Ragon da kuma shaidar maganarsu, gama ba su kaunaci ransu ba, har ga mutuwa. **12** Don haka, yi farinciki, ya ku sammai da duk mazauna da ke cikinsu. Amma kaito ga duniya da teku saboda iblis ya sauks gare ku. Yana cike da mummunan fushi, domin ya san lokacin sa ya rage kadan. **13** Da diragon ya ga an jefar da shi kasa, sai ya safari matar nan da ta haifi da namiji. **14** Amma aka ba matar nan fukafukai biyu na babbar gaggafa domin ta gudu zuwa inda aka shiryia mata a jeji. A wannan wuri ne za a lura da ita na dan lokaci, da lokatai, da rabin lokaci - a lokacin da babu macijin. **15** Macijin ya kwararo ruwa daga bakin sa kamar kogi, don ya kawo ambaliyar da zai kwashe ta. **16** Amma kasa ta taimaki matar. Kasa ta bude bakinta ta hadiye kogin da diragon

ya kwararo daga bakinsa. 17 Sai diragon ya fusata da matar, sai ya tafi ya yi yaki da sauran zuriyarta, wadanda suka yi biyayya da umarnan Allah suna kuma rike da shaida game da Yesu.

13 Sai diragon ya tsaya a kan yashi, a gaban teku. Sai na ga wani dabba yana fitowa daga teku. Yana da kahonni goma da kawuna bakwai. A kan kahonninsa akwai kambi goma, a kan kowanne kansa akwai suna na sabo.

2 Wannan dabban da na gani yana kama da damisa, kafafunsa kuma kamar na beyar, bakinsa kuma kamar na zaki. Wannan diragon ya ba shi

karfinsa, da kursiyinsa da ikonsa mai girma na sarauta. 3 Daya daga cikin kawunna dabban

ya yi kamar an kashe shi, amma rauninsa mai tsanani ya warke. Sai dukan duniya ta yi mamaki a yayin da suke bin dabban.

4 Su ma suka yi wa diragon sujada, domin ya ba dabban ikonsa. Suka yi wa dabban sujada suna ta cewa, “Wanene kamar dabban? Wa kuma zai iya yin fada da shi?”

5 Aka ba dabban baki da zai iya fadin kalmomin fahariya da sabo. Ya sami izini na zartar da iko har wata arba'in da biju.

6 Sai dabban ya bude bakinsa yana maganganun sabo ga Allah: yana sabon sunansa, da mazauninsa, da kuma wadanda ke zaune a sama. 7 Aka yarje

wa dabbar ya yi yaki da masu bi ya kuma yi nasara da su. An kuma ba shi iko bisa kowacce kabilia, da jama'a, da harshe, da al'umma.

8 Dukan wadanda ke zaune a duniya zu yi masa sujada, dukan wadanda tun hallitar duniya ba a rubuta sunayensu a littafin rai na Dan Rago ba, wanda aka yanka.

9 Idan wani yana da kunne, bari ya ji. Duk wanda za a dauke shi zuwa bauta, ga bauta zai tafi.

10 Duk wanda za a kashe da takobi, da takobi za a kashe shi. Wannan kira ne na dauriya, hakuri da bangaskiya ga wadanda suke da tsarki.

11 Sai na ga wani dabban na fitowa daga cikin kasa. Yana da kahonni biju kamar na dan rago, ya kuma yi magana kamar maciji.

12 Ya zartar da dukan ikon dabban na farko a gabansa, ya kuma sa duniya da duk mazaunanta su yi wa dabban nan na farko sujada, wanda aka warkar masa da rauni mai

ya yi manyan al'ajibai. Har ya sa wuta ta sauksa kasa daga sama a gaban ya sa wuta ta sauksa kasa daga sama a gaban

14 Ta wurin alamu da aka yarje masa su yi wata siffa don girmama dabban da yake su yi wata siffa don girmama dabban da yake

ya yaudari mazaunna duniya. Ya ce masu su yi wata siffa don girmama dabban da yake

15 Aka yarje masa ya ba da numfashi ga siffar dabban domin siffar ta yi magana, ta kuma sa a kashe duk wadanda suka ki yin sujada ga dabban.

16 Ya kuma tilasta kowa, kanana da manya, mawadata da matalauta, masu yanci da bayi, su karbi alama a hannun dama ko kuma a goshi. 17 Ba shi yiwuwa wani ya saya ko ya sayar sai dai yana da alamar dabban, wato lambar nan da ke wakiltar sunansa. 18 Wannan na bukatar hikima. Idan wani yana da hikima, sai ya kididdige lambar dabban nan. Gama lambar ta mutum ce. Lambarta itace 666.

14 Sai na duba na ga Dan Ragon yana tsaye a kan Dutsen Sihiyona. Tare da shi akwai

mutum dubu dari da arba'in da hudu wadanda aka rubuta sunansa da sunan Ubansa a goshinsu.

2 Na ji wata murya daga sama mai kara kamar kogin ruwa mai gudu da kuma aradu mai kara. Muryar da na ji ta yi kama da masu molo

suna kada molonsu. 3 Suka raira sabuwar waka a gaban kursiyin da kuma gaban rayayyun halittun nan hudu, da kuma dattawan. Ba mai

144,000 nan iya koyon wakar nan sai dai mutum wadanda aka fando daga duniya. 4 Wadannan

sune wadanda basu kazantar da kansu da mata ba, gama sun kebe kansu da tsarki daga halin jima'i. Wadannan ne ke bin Dan Ragon duk

inda ya tafi. Aka fando su daga cikin mutane domin su zama nunan fari domin Allah da Dan Ragon. 5 Ba a iske karya a bakinsu ba; ba su da

aibi. 6 Na ga wani mala'ika na firiya a tsakiyar sararin sama, wanda yake da madawwamin sako na labari mai dadi domin a sanar da ita

ga mazaunna duniya - ga kowacce al'umma, da kabilia, da harshe, da kuma jama'a. (aiōnios 9166) 7 Yayi kira da babbar murya, “Ku ji tsoron Allah, ku daukaka shi. Gama sa'rsa ta hukunci

ta yi. Yi masa sujada, shi wanda ya yi sama da kasa, da teku, da kuma mabulbular ruwa.” 8 Sai wani mala'ika, malaika na biju, ya biyo yana

cewa, “Ta fadi, Babila mai girma ta fadi, wadda ta rinjaiy dukan al'ummai su sha ruwan inabin fasikancinta.” 9 Wani mala'ika - na uku - ya biyo su da murya mai karfi yana cewa, “Duk wanda

ya yi sujada ga dabban da kuma siffarsa, ya karbi alama a goshinsa ko a hannunsa, 10 shi ma zai sha daga ruwan inabin fushin Allah, ruwan

ya yi inabi da aka zuba tsantsa cikin kokon fushinsa. Wanda ya sha shi za a azabtar da shi da wuta, da farar wuta, a gaban tsarkakan mala'ikun

Allah da kuma Dan Ragon. **11** Hayaki daga azabarsu yana tashi sama har abada abadin, kuma ba su da hutu dare ko rana - wadannan masu sujada ga dabban da siffarsa da kuma dukan wadanda suka karbi alamar sunansa. **(aiōn g165)** **12** Wannan shine kira domin hakurin jimrewa na wadanda ke da tsarki, wadanda suke biyayya ga dokokin Allah da bangaskiya cikin Yesu.” **13** Na ji murya daga sama cewa, “Rubuta wannan: Masu albarka ne matattu da suka mutu cikin Ubangiji.” Ruhu yace, ‘I’ domin sun huta daga wahalarsu, gama ayyukansu na biye da su.” **14** Na duba sai ga farin gajimare. Zaune a kan gajimaren akwai wani kamar Dan Mutum. Yana da kambin zinariya a kansa da lauje mai kaifi a hannunsa. **15** Sai wani malaika ya fito daga haikal, ya yi kira da murya mai karfi ga wanda ke zaune kan gajimare: “Dauki laujenka ka fara girbi, domin lokacin girbin duniya ya yi.” **16** Sai wanda ke zaune a kan gajimaren ya wurga laujensa bisa kan duniya, aka kuma girbe duniya. **17** Wani malaika ya fito daga haikal a sama, shi ma yana da kakkaifan lauje. **18** Sai wani malaika ya fito daga bagadin kona turare, wanda yake da iko kan wutar. Ya yi kira da murya mai karfi ga wanda yake rike da kakkaifan lauje, “Ka dauki kakkaifan laujenka ka tattara nonnan innabi daga itacen inabin na duniya, gama inabin ya nuna.” **19** Malaikan ya jefa laujensa duniya ya tattara girbin inabin duniya. Ya zuba shi a cikin babbar taskar wurin matsar ruwan inabi na fushin Allah. **20** Aka tattake wurin matsar inabin a bayan birni, jini ya yi ta gudu daga wurin matsar inabin, ya kai kamar tsawon linzami a bakin doki, har mil dari biyu.

15 Sai na ga wata alama cikin sama, babba mai ban mamaki: Akwai malaiku bakwai rike da annobai bakwai, wadanda sune annobai na karshe domin da su ne fushin Allah zai cika. **2** Na ga wani abin da da ya bayyana mai kama da tekun gilashi mai haske garwaye da wuta. Tsaye a gefen tekun sune wadanda suka ci nasara a kan dabban da siffarsa, da kuma lambar da ke wakiltar sunansa. Suna rike da molayen da Allah ya ba su. **3** Suna rera wakar Musa, bawan Allah, da wakar Dan Rago: “Ayyukan ka manya ne da ban mamaki, Ubangiji Allah, Mai iko duka. Adalci da gaskiya hanyoyinka ne, Sarkin al’ummai. **4** Wanene ba zai ji tsoron ka ba,

Ubangiji, ya kuma daukaka sunanka? Domin kai kada ne mai tsarki. Dukan al’ummai za su zo su yi sujada a gabanka domin an bayyana ayyukan ka na adalci.” **5** Bayan wadannan abubuwa na duba, kuma aka bude haikal, alfarwar shaida a cikin sama. **6** Daga wuri mafi tsarki mala’iku bakwai masu rike da annobai bakwai suka zo. Suna sanye da tufafi masu tsabta, da lallausar a kirjinsu. **7** Daya daga cikin rayyayun halitu hudu ya ba mala’iku bakwai tasoshin zinariya bakwai cike da fushin Allah wanda yake raye har abada abadin. **(aiōn g165)** **8** Haikal, ya cika da hayaki daga daukakar Allah da kuma ikonsa. Ba wanda ya iya shigarsa har sai da annoban nan bakwai na mala’ikun nan bakwai suka cika.

16 Na ji babban murya na kira daga cikin haikal, tana ce wa malai’iku bakwai, “Ku je ku zuba tasoshi bakwai na fushin Allah a kan duniya.” **2** Malaika na fari ya je ya zuba tasarsa a kan duniya; munanan gyambuna masu zafi suka fito wa mutane wadanda suke da alamar dabbar, wadanda suka bauta wa siffarsa. **3** Malaika na biyu ya zuba tasarsa cikin teku. Ya zama jini, kamar jinin wanda ya mutu, kuma kowane abu mai rai da ke cikin tekun ya mutu.” **4** Malaika na uku ya zuba tasarsa a cikin rafuffuka da mabulbulan ruwa, sai suka zama jini. **5** Na ji malaikan ruwaye ya ce, “Kai mai adalci ne - wanda ya ke yanzu wanda yake kuma a da, Mai Tsarkin nan, domin ka shari’anta wadanman abubuwa. **6** Domin sun zubar da jinin masu ba da gaskiya da annabawa, ka basu jini su sha; shine abinda da ya dace da su. **7** Na ji bagadi ya amsa, “I, Ubangiji Allah Mai iko duka, shari’un ka gaskiya ne da adalci.” **8** Malaika na hudu ya zuba tasarsa a kan rana, kuma aka ba shi izini ya kone jama’da wuta. **9** Suka kone da zafi mai tsanani, kuma suka sabi sunan Allah, wanda ke da iko akan annobai. Ba su tuba ba ko su daukaka shi. **10** Sai malaika na biyar ya zuba tasarsa a kan kursiyin dabban, sai duhu ya rufe mulkinsa. Suka cicciji harsunansu saboda zafi. **11** Suka yi sabon Allah na sama domin zafi da gyambunansu, suka kuma ki su tuba daga abin da suka yi. **12** Malaika na shida ya zuba tasarsa cikin babban rafi, Yufiretis. Ruwansa ya bushe domin a shirya hanya da sarakuna za su zo daga gabas. **13** Na ga kazamun ruhohi uku suna kama da kwadin da ke fitowa daga

bakin diragon, da makaryacin annabi. **14** Gama kuma na dabbar da ke dauke da ita, dabban nan su ruhohin aljanu ne masu aikata alamun ban da ke da kawuna bakwai da kahonni goma. **8** mamaki. Sun fita za su wurin sarakunan dukan Dabban da ka gani da, yanzu ba ta, amma ta na duniya domin su tattaro su wuri daya saboda kusan hawowa daga rami marar iyaka. Sa'annan yaki a babbar ranar Allah Mai iko duka. **15** za ta je hallaka. Wadanda ke zaune a duniya, ("Duba! Ina zuwa kamar barawo! Mai albarka ne wanda ke zaune a fadake, wanda ke sanye da tufafinsa domin ba zai fita tsirara a ga tsiraicin rai ba tun kafuwar duniya - za su yi mamaki sa ba.") **16** Aka kawo su tare a wurin da ake idan suka ga dabbar da da ta kasance, ba ta kira Armagiddon da Ibraniyanci. **17** Mala'ika Wannan al'amari na bukatar hikima. Kawunnan na bakwai ya zuba tasarsa cikin iska. Sa'annan bakwai, tuddai ne bakwai da macen ke zaune a babbar murya ta fito daga cikin haikali da kuma kursiyin, cewa, "An gama!" **18** Aka yi walkiya, biyar sun fadi, daya na nan, amma dayan bai da kararraki masu tsanani, da aradu da babbar zo ba tukuna; sa'anda ya zo zai kasance na gиргизар каса - гиргизар да та fi kowacce da aka dan lokaci kadan. **11** Dabban da ya kasance a taba yi tun da 'yan adam suke a duniya, gиргизар da, amma yanzu ba shi, shi ma sarki ne na da girma ta ke. **19** Babban birnin ya rabu kashi takwas; amma shi daya ne cikin sarakunan nan uku, kuma biranen al'ummai suka fadi. Sai bakwai, kuma zai tafi hallaka. **12** Kahonni nan Allah ya tuna da Babilia mai girma, sai ya ba goma da ka gani sarakuna goma ne wadanda wangan birnin koko cike da ruwan innabi wanda ba a nada su ba tukuna, amma za su karbi iko aka yi daga fushinsa mai tsanani. **20** Kowanne kamar na sarakai na sa'a daya tare da dabban. tsibiri ya bace, sai ba a kara ganin duwatsun **13** Ra'ayinsu daya ne, za su ba da sarautarsu ba. **21** Manyan duwatsun kankara, masu nauyin da ikon su ga dabban. **14** Za su yi yaki da talanti, suka fado daga sama kan mutane. Suka Dan Rago. Dan Ragon zai ci nasara a kansu zagi Allah domin annobar kankarar saboda domin shi Ubangijin iyayengiji ne da Sarkin annobar ta yi tsanani.

17 Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai wanda ke rike da tasoshi bakwai ya zo ya ce mani, "Zo, zan nuna maka hukuncin babbar karuwarnan da ke zaune a kan ruwaye masu yawa. **2** Da ita ce sarakunan duniya suka yi fasikanci. Da ruwan inabinta na fasikanci marar dacewa ta sa mazaunun duniya suka bugu." **3** Sai mala'ikan ya dauke ni cikin Ruhu ya tafi da ni jeji, sai na ga mace zaune bisa jan dabba cike da sunayen sabo. Dabbar tana da kawuna bakwai da kahonni goma. **4** Matar kuwa tana sanye da tufafi na shunayya da kuma jar garura, ta kuma ci ado da kayan zinariya da duwatsu masu tamani da lu'u-lu'ai. Tana rike da kokon zinariya a hannunta cike da abubuwan kyama da na kazantar fasikancinta marar dacewa. **5** Bisa goshinta an rubuta wani suna mai boyayyar ma'an: "Babilia mai girma, uwarr karuwai da na kazamtattun abubuwan duniya." **6** Sai na ga matar a buge da jinin masu ba da gaskiya da kuma jinin wadanda aka kashe su domin Yesu. Da na gan ta, na yi mamaki kwarai da gaske. **7** Amma mala'ikan ya ce mani, "Don me kake mamaki? Zan bayyana maka ma'anar matar da

ba a kara ganin duwatsun **13** Ra'ayinsu daya ne, za su ba da sarautarsu ba. **21** Manyan duwatsun kankara, masu nauyin da ikon su ga dabban. **14** Za su yi yaki da talanti, suka fado daga sama kan mutane. Suka Dan Rago. Dan Ragon zai ci nasara a kansu zagi Allah domin annobar kankarar saboda domin shi Ubangijin iyayengiji ne da Sarkin annobar ta yi tsanani.

sarakuna - kuma tare da shi sune kirayayyun, zababbun, amintattun." **15** Mala'ikan ya ce mani, "Ruwayeren da ka gani, inda karuwar ke zaune, jama'a ce, da taro masu dumbin yawa, da al'ummai da harsuna. **16** Kahonni nan goma da ka gani - su da dabban za su ki karuwar. Za su washe ta su tsiranceta, za su lankwame namanta, za su kone ta gaba daya da wuta. **17** Gama Allah ya sa a zukantansu su yi nufinsa ta wurin amincewarsa, su sadaukar da ikonsu na yin mulki ga dabban har sai maganar Allah ta cika. **18** Matar da ka gani ita ce babban birnin nan da ke mulki bisa sarakunan duniya."

18 Bayan wadannan abubuwa sai na ga wani mala'ika yana saukowa daga sama. Yana da babban iko sosai, duniya kuwa ta haskaka da daukakarsa. **2** Ya yi kira da kakkafar murya cewa, "Ta fadi, Babilia mai girma ta fadi! Ta zama mazaunin aljannu, da matattarar kowanne kazamin ruhu da kuma mazaunin kowanne kazami da kyamataccen tsuntsu. **3** Gama dukan al'ummai sun sha ruwan innabin fasikancinta. Sarakunan duniya sun aikata fasikancita da ita. Attajiran duniya sun arzuta da ikon rayuwar annashuwarta." **4** Sai na ji wata murya daga

sama ta ce, "Ku fito daga cikinta, mutanena, ne ya yi kama da babban birnin?" **19** Suka watsa domin kada kuyi zunubi irin na ta, domin kuma kura a kawunansu, suka yi kuka da karfi, da kada bala'inta ya auko maku. **5** Zunubanta kururuwa da bakin ciki, "Kaito, kaiton babban sun taru sun yi tsayi har sama. Allah kuma ya birnin nan inda duk masu jiragen ruwa suka tuna da miyagun ayyukanta. **6** Ku saka mata azurta daga dukiyarta. Domin a sa'a guda an gwargwadon yadda ta saka wa wadansu, ku biya hallakar da ita." **20** "Ku yi murna a kanta, sama, ta ninki biyu na abin da ta yi; a cikin kokon da ku masu ba da gaskiya, manzanni, da annabawa, ta dama, ku dama mata ninki biyu. **7** Kamar domin Allah ya kawo hukuncinku a kanta!" **21** yadda ta daukaka kanta ta yi ta annashuwa, ku Wani kakkaran malai'ka ya dauki wani dutse wahalsheta da azaba da bakin ciki haka. Domin mai kama da dutsen nika, ya jefa shi cikin teku ta ce a zuciyarta, 'Ina zaune kamar sarauniya; yana cewa, "Ta wannan hanya, Babilia, babban ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan taba yin birnin, za a jefar da ita kasa da karfi, ba za a makoki ba.' **8** Saboda haka a rana daya bala'inta kara ganinsa ba. **22** Muryar masu kidar molaye, zai auko mata; mutuwa, makoki da kuma yunwa. mawaka, masu busa sarewa, da na masu busa Wuta za ta kona ta kurmus, domin Ubangiji algaita, ba za a kara ji a cikinta ba. Babu wani Allah mai iko ne, kuma shine mai hukuntata." **9** mai kowanne irin sana'a da za a samu a cikinta. Sarakunan duniya da suka yi fasikanci, har suka Ba za a kara jin karar nika a cikinta ba. **23** baude tare da ita, za su yi kuka da kururuwa Hasken fitila ba za ya kara haskakawa a cikin domin ta sa'adda suka ga hayakin kunarta. **10** ki ba. Ba za a kara jin muryoyin anga da na Za su tsaya can nesa suna tsoron azabarta, suna amarya a cikinki ba, domin attajiranki sune cewa, "Kaito, kaiton babban birni, Babilia, birni 'ya'yan masu mulki a duniya, kuma ta wurin mai iko! Domin cikin sa'a guda hukuncinta ya sihirinki kika yaudari al'ummai. **24** A cikinta aka zo." **11** Manyan 'yan kasuwan duniya za su yi sami jinin annabawa da na masu ba da gaskiya, kuka da bakin ciki dominta, da shike ba wanda da jinin duk wadanda aka kashe a duniya."

19 Bayan wadannan abubuwa na ji wata karar da ta yi kamar muryar mutane masu yawa a sama suna cewa, "Halleluya. Ceto, daukaka da iko sun tabbata ga Allahnmu. **2** Hukunce - hukuncensa gaskiya ne da adalci, domin ya hukunta babbar karuwan nan wadda ta kazamtar da duniya da fasikancinta. Ya dauki fansar jinin bayinsa, wadda ita da kanta ta zubar." **3** Suka yi magana a karo na biyu: "Halleluya! Hayaki na tasowa daga wurinta har abada abadin." (aiōn g165) **4** Dattawan nan ashirin da hudu da rayayyun halittun nan hudu, suka fadi suka yi wa Allah sujada shi da yake zaune a kan kursiyin. Suna cewa, "Amin. Halleluya!" **5** Sai wata murya ta fito daga kursiyin tana cewa, "Ku yabi Allahnmu, dukanku bayinsa, ku da kuke tsoronsa, da duk marasa iko da masu iko." **6** Sai na ji murya kamar na kasaitaccen taron mutane, kamar rurin kogi na ruwaye masu yawa, kuma kamar tsawar aradu, cewa, "Halleluya! Gama Ubangiji yana mulki, Allah mai iko duka. **7** Bari mu yi murna, mu yi farinciki matuka mu kuma ba shi daukaka domin bikin auren Dan Ragon ya zo, amaryarsa kuma ta shirya kanta. **8** An yardar mata ta sa kaya masu haske da tsabta na lilin mai laushi"

(domin lilin mai laushi shine ayyukan adalci na tsarkaka). **9** Mala'ika ya ce mani, "Rubuta wannan: Masu albarka ne wadanda aka gayyace su zuwa bikin auren Dan Ragon." Ya kuma ce mani, "Wadannan kalmomin Allah na gaskiya ne." **10** Na fadi a gaban kafafunsa domin in yi masa sujada, amma ya ce mani, "Kada ka yi haka! Ni ma abokin bauta ne tare da kai da 'yan'uwanka wadanda ke rike da shaida game da Yesu. Yi wa Allah sujada, domin shaida game da Yesu shine ruhun annabci." **11** Sai shaidar Yesu da maganar Allah. Ba su yi wa na ga sama a bude, na kuma duba sai ga wani farin doki. Mahayinsa ana kiransa amintacce Yana shari'a da adalci yana yaki. **12** suka yi mulki tare da Kristi shekaru dubu. **5** Idanunsa kamar harshen wuta suke, a kansa akwai kambuna da yawa. Yana da suna a rubuce a jikinsa wanda ba wani da ya sani sai dai shi da kamsa. **13** Yana sanye da riga da aka tsoma a cikin jini, kuma ana kiran sunansa Kalmar Allah. **14** Rundunonin sama suna biye da shi a kan fari mai tsabta. **15** Daga cikin bakinsa takobi mai kaifi na fitowa, da ita yake sarar al'ummai, zai kuma mulke su da sandar karfe. Yana tattake fushin Allah Mai iko duka. **16** Yana da suna a rubuce a rigarsa da cinyarsa: "Sarkin sarakuna yashin teku. **9** Suka bazu a fuskar duniya suka da Ubangijin iyayengiji." **17** Na ga mala'ika tsaye a rana. Yayi kira da murya mai karfi ga dukan tsuntsaye da ke firiya a sama. **18** "Ku zo, ku tattaru saboda babban bukin Allah. Ku zo ku ci naman sarakuna, da naman sarakunan yaki, da naman manyan mutane, da naman dawakai, da na mahayansu, da naman dukan mutane, yantattu da bayi, marasa iko da masu iko." **19** Na ga dabban da sarakunan duniya da rundunoninsu. Suna tattaruwa domin su yi yaki da wanda ke bisa doki da rundunarsa. **20** Aka kama dabban tare da makaryatan annabawa da suka yi ayyukan al'ajibai a gabansa. Da wadannan alamu ya yaudari wadanda suka karbi alamar dabbar da wadanda suka yi wa siffarta sujada. Aka jefa dukansu biyu da rai cikin tafkin farar wuta mai ci. (**Limnē Pyr g3041 g4442**) **21** Sauran aka karkashe su da takobin da ke fitowa daga bakin mahayin dokin. Dukan tsuntsaye suka ci gawarwakinsu.

20 Sai na ga mala'ika na saukowa daga sama. Yana da makullin rami marar iyaka, yana kuma da babar sarka a hannunsa. (**Abyssos g12**) **2**

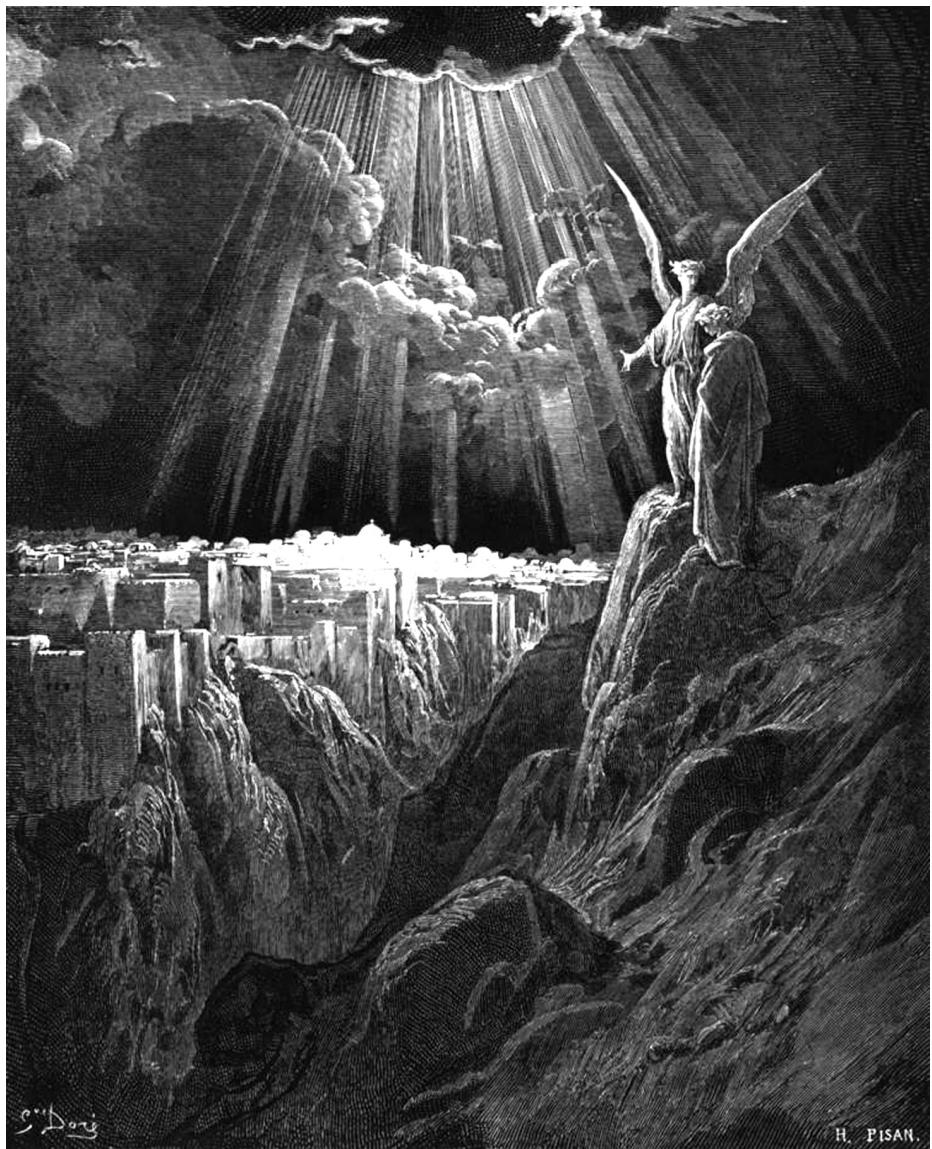
Sai ya dauki tsohon macijin, wanda shine iblis, ko shaidan, ya daure shi shekaru dubu. **3** Ya jefa shi cikin rami marar iyaka, ya rufe shi ya kuma sa hatimi a bisansa. Hakan ya faru ne domin kada ya kara yaudarar al'ummai har sai bayan shekaru dubu. Bayan wannan, dole a sake shi na dan lokaci. (**Abyssos g12**) **4** Sa'annan na ga kursiyoyi. Wadanda ke zaune a bisansu sune wadanda aka ba ikon hukunci. Na kuma ga rayukan wadanda aka fille wa kai saboda game da Yesu. **5** Sauran matattun basu sake dawowa da rai ba dabban sujada ba ko siffarsa, suka ki su karbi har sai da shekaru dubu din suka cika. Wannan alamar a goshinsu ko a hannu. Sun sake rayuwa, alamar a goshinsu ko a hannu. Sun sake rayuwa, da gaskiya. **6** Mai albarka ne tashin matattu na fari. **7** Mai albarka ne tashin matattu na fari! Mutuwa ta biyu ba ta da tashin matattu na fari! Mutuwa ta biyu ba ta da **8** Za ya fito domin ya yaudari al'ummai da ke da na Almasihu za su kuma yi mulki tare da shi kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya, fushin Allah Mai iko duka. **9** Suka bazu a fuskar duniya suka da Ubangijin iyayengiji." **10** Shaidan, wanda ya kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya, tsaye a rana. Yayi kira da murya mai karfi ga kaunataccen birni. Amma wuta ta sauksa daga dukan tsuntsaye da ke firiya a sama. **11** Shaidan, wanda ya kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya, tsaye a rana. Yayi kira da murya mai karfi ga kaunataccen birni. Amma wuta ta sauksa daga dukan tsuntsaye da ke firiya a sama. **12** Na ga matattu sama ta lankwame su. **10** Shaidan, wanda ya yaudare su, aka jefa shi cikin korama ta farin wuta mai ci, inda aka jefa dabban da makaryacin annabin. Za su sha azaba dare da rana har abada abadin. (**aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442**) **11** Sai na ga babban kursiyi da wanda ke zaune a kansa. Duniya da sama suka guje wa fuskarsa, amma babu wurin da za su tafi. **12** Na ga matattu manya da kanana- suna tsaye gaban kursiyin, aka bude litattafai. Sai aka bude wani littafi - Littafin rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga abinda aka rubuta cikin litattafan, gwargwadon ayyukansu. **13** Teku ta ba da matattun dake cikinta. Mutuwa da hades suka ba da matattun da ke cikinsu, aka yi masu shari'a gwargwadon abin da suka yi. (**Hadēs g86**) **14** Aka jefa mutuwa da hades cikin tafkin wuta. Wannan shine mutuwa ta biyu - tafkin wuta. (**Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442**) **15** Duk wanda ba a sami sunansa a rubuce cikin littafin rai ba, aka jefar da shi cikin tafkin wuta. (**Limnē Pyr g3041 g4442**)

21 Sai na ga sabuwar sama da sabuwar duniya, a tsaye (fadinsa, da tsawonsa, da tsayinsa duka domin sama ta fari da duniya ta fari daya ne) **17** Ya kuma gwada garunsa, kamu sun shude, ba kuma teku. **2** Na ga birni mai 144, bisa ga gwajin 'yan adam (wanda shine tsarki, sabuwar Urushalima, wadda ta sauko ma'aunin mala'ika). **18** An gina garun da Yasfa kasa daga sama wurin Allah, shiryayya kamar birnin kuma da sahihiyar zinariya, mai kama amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. **3** da madubi mai kyalli. **19** An kawata harsashin Na ji babbar murya daga kursiyinta na cewa, garun da kowanne irin dutse mai tamani. Na "Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam, fari yasfa, na biyu saffir, na uku agat, na hudu zai zauna tare da su. Za su zama mutanensa, emerald, **20** na biyar Onis, na shida sardiyus, Allah kuma da kansa zai kasance tare da su ya na bakwai kirisolat, na takwas beril, na tara kuma zama Allahnsu. **4** Zai share dukan hawaye tofaz, na goma kirisofaras, na sha daya yakinta, daga idanunsu, kuma babu sauran mutuwa, ko na sha biyu kuma ametis. **21** Kofofi goma sha bakinciki, ko kuka, ko azaba. Abubuwana da sun biyu lu'u-lu'ai ne goma sha biyu; kowacce daya shude. **5** Shi wanda yake zaune a kan kursiyin a cikin kofofin daga lu'u-lu'u daya aka yi shi. ya ce, "Duba! Na maida kome ya zama sabo." Titunan birnin kuwa zinariya ce sahihiya, sai Ya ce, "Ka rubuta wannan domin wadannan kace madubi garau. **22** Ban ga haikali a cikin kalmomi amintattu ne da gaskiya". **6** Ya ce birnin ba, gama Ubangiji Allah Mai iko duka mani, "Wadannan abubuwana an gama! Ni ne da Dan Ragon su ne haikalinsa. **23** Birnin ba Alpha da Omega, farko da karshe. Ga mai jin ya bukatar rana ko wata su haskaka shi gama kishi, zan bashi kyaутa daga mabulbular ruwan daukakar Allah ta haskaka shi, kuma fitilara rai. **7** Wanda ya ci nasara, zai gaji wadannan abubuwa, ni kuma zan zama Allahnsa, shi kuma ya zama da na. **8** Amma ga matsorata, da marasa bangaskiya, da masu kazanta, da masu kisan kai, da fasikai, da masu sihiri, da masu bautar gumaka, da dukan makaryata, mazaunin su zai kasance cikin tafki mai ci da farar wuta. **Mutuwa ta biyu kenan.**" (*Limnē Pyr g3041 g4442*) **9** Daya daga cikin mala'ikun bakwai ya zo wurina, wanda yake dauke da tasoshi bakwai cike da annobai bakwai na karshe, yace, "Zo nan. Zan nuna maka amarya, matar Dan Rago". **10** Sai ya dauke ni cikin Ruhu zuwa wani babbani dutse mai tsawo ya nuna mani birni mai-tsarki, Urushalima, tana saukowa daga cikin sama daga wurin Allah. **11** Urushalima tana da daukakar Allah, shekinta yana kama da dutse mai tamani, sai kace dutsen yasfa, garau kamar karau. **12** Tana da babbani garu mai tsawo, da kofofi goma sha biyu, da mala'iku goma sha biyu a kofofin. Akan kofofin an rubuta sunayen kabilu sha biyu na 'ya'yan Isra'il'a. **13** A gabas akwai kofofi uku, a arewa kofofi uku, a kudu kofofi uku, da kuma yamma kofofi uku. **14** Garun birnin yana da harsashin gini goma sha biyu, a bisansu akwai sunaye goma sha biyu na manzanni goma sha biyu na Dan Rago. **15** Shi wanda yayi magana dani yana da sandan awo na zinariya domin ya auna birnin, da kofofinsa, da garunsa. **16** Birnin; da tsawonsa da fadinsa iri daya ne. Ya gwada birnin da sandar awo, mil dubu sha biyu

Dan Rago ne. **24** Al'ummai za su yi tafiya cikin hasken birnin. Sarakunan duniya kuma za su kawo daukakarsu cikinsa. **25** Kofofinsu kuma ba za a rufe su da rana ba, babu dare kuma a can. **26** Za su kawo daukaka da darajar al'ummai a cikinsa, **27** babu wani abu mai kazanta da zai taba shiga cikinsa. Ko wanda yake aikata abin kunya da karya, sai wadanda an rubuta sunayensu a cikin littafin rai na Dan Rago kadaid.

22 Sai mala'ika ya nuna mani kogin ruwan rai, ruwa mai tsabta. Yaria fitowa daga cikin kursiyin Allah da na Dan-Rago **2** ta tsakiyar titin birnin. A kowanne gefen kogin akwai itacen rai, mai ba da 'ya'ya iri goma sha biyu, kowanne wata. Ganyayen itacen kuma domin warkar da al'ummai ne. **3** Babu sauran la'ana nan gaba. Kursiyin Allah da na Dan Rago za su kasance a cikin birnin, bayinsa kuma za su yi masa bauta. **4** Za su ga fuskarsa, sunansa kuma zai kasance a goshinsu. **5** Babu sauran dare; ba za su bukaci hasken fitila ko hasken rana ba gama Ubangiji Allah zai haskaka su. Za su yi mulki har abada abadin. (*aiōn g165*) **6** Mala'ika ya ce mani, "Wadannan kalmomi amintattu ne da gaskiya. Ubangiji, Allah na ruhohin annabawa, ya aiki mala'ikansa ya nuna wa bayinsa abin da lallai zai faru ba da dadewa ba". **7** "Duba! Ina zuwa ba da dadewa ba! Mai albarka ne wanda ya yi biyayya da kalmomin littafin nan." **8** Ni, Yahaya, nine na ji na kuma ga wadannan

abubuwa. Sa'adda na ji na gan su, sai na fadi gaban kafaffun mala'ikan da ya nuna mani wadannan abubuwa domin in yi masa sujada. **9** Ya ce mani, “Kada ka yi haka! Ni abokin bauta ne tare da kai, tare da 'yan'uwanka annabawa, da wadanda ke biyayya da kalmomin littafin nan. Yi sujada ga Allah!” **10** Ya ce mani, “Kada ka rufe kalmomin anabcin littafin nan, gama lokaci ya kusa. **11** Wanda yake mara adalci, bari ya cigaba da yin rashin adalci. Wanda yake mai kazanta bari ya cigaba da kazantar da kansa. Wanda yake mai adalci bari ya cigaba da yin adalci. Wanda yake mai-tsarki, bari yaci gaba da tsarki.” **12** “Duba! Ina zuwa ba da dadewa ba. Sakamakona na tare da ni, zan saka wa kowa gwargwadon aikin da ya yi. **13** Nine Alpha da Omega, farko da karshe, mafarin abu da karshensa. **14** Masu albarka ne wadanda suka wanke rigunansu domin su sami izini su ci daga itacen rai su kuma shiga birnin ta kofofinsa. **15** A waje akwai karnuka, masu sihiri, masu bautar gumaka, fasikai, masu kisan kai, da duk wanda yake kaunar aikata rashin gaskiya. **16** Ni, Yesu na aiko mala'ikana ya shaida maku wadannan abubuwa saboda ikilisiyoyi. Nine tushe da zuriyar Dauda, tauraron asubahi mai-haske.” **17** Ruhu da Amarya suka ce, “Zo!” Bari wanda ya ji ya ce, “Zo!” Kowanne mai jin kishi, da kowanne mai bukatar ta, bari ya sami ruwan rai kyauta. **18** Ina shaida wa duk mai jin kalmomin anabcin wannan littafi: Idan wani ya kara a kansu, Allah zai kara masa annoban da ke rubuce a cikin littafin. **19** Idan wani ya rage daga kalmomin wannan littafin anabci, Allah zai rage rabonsa daga cikin itacen rai daga cikin birni mai-tsarki, wadanda aka rubuta cikin wannan littafi. **20** Shi wanda ya shaida wadannan abubuwa ya ce, “I! Ina zuwa ba da dadewa ba.” Amin! Zo, Ubangiji Yesu! **21** Alherin Ubangiji Yesu ya kasance tare da kowanne dayanku. Amin.

Na ga birni mai tsarki, sabuwar Urushalima, wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah,
shiryayya kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. Na ji babbar murya daga
kursiyinta na cewa, "Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam, zai zauna tare da su. Za
su zama mutanensa, Allah kuma da kansa zai kasance tare da su ya kuma zama Allahnsu.

Ru'uya ta Yohanna 21:2-3

Reader's Guide

Hausa at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Hausa at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Hausa---Hausa-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romawa 10:7
Ru'uya ta Yohanna 9:1
Ru'uya ta Yohanna 9:2
Ru'uya ta Yohanna 9:11
Ru'uya ta Yohanna 11:7
Ru'uya ta Yohanna 17:8
Ru'uya ta Yohanna 20:1
Ru'uya ta Yohanna 20:3

Ayyukan Manzanni 3:21
Ayyukan Manzanni 15:18
Romawa 1:25
Romawa 9:5
Romawa 11:36
Romawa 12:2
Romawa 16:27
1 Korintiyawa 1:20
1 Korintiyawa 2:6
1 Korintiyawa 2:7
1 Korintiyawa 2:8
1 Korintiyawa 3:18
1 Korintiyawa 8:13
1 Korintiyawa 10:11
2 Korintiyawa 4:4
2 Korintiyawa 9:9
2 Korintiyawa 11:31
Galatiyawa 1:4
Galatiyawa 1:5
Afisawa 1:21
Afisawa 2:2
Afisawa 2:7
Afisawa 3:9
Afisawa 3:11
Afisawa 3:21
Afisawa 6:12
Filibbiyawa 4:20
Kolossiyawa 1:26
1 Timoti 1:17
1 Timoti 6:17
2 Timoti 4:10
2 Timoti 4:18
Titus 2:12
Ibraniyawa 1:2
Ibraniyawa 1:8
Ibraniyawa 5:6
Ibraniyawa 6:5
Ibraniyawa 6:20
Ibraniyawa 7:17
Ibraniyawa 7:21
Ibraniyawa 7:24
Ibraniyawa 7:28
Ibraniyawa 9:26
Ibraniyawa 11:3
Ibraniyawa 13:8
Ibraniyawa 13:21
1 Bitrus 1:23

aïdios

Romawa 1:20
Yahuda 1:6

1 Bitrus 1:25
1 Bitrus 4:11
1 Bitrus 5:11
2 Bitrus 3:18
1 Yohanna 2:17
2 Yohanna 1:2
Yahuda 1:13
Yahuda 1:25
Ru'uya ta Yohanna 1:6
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 4:9
Ru'uya ta Yohanna 4:10
Ru'uya ta Yohanna 5:13
Ru'uya ta Yohanna 7:12
Ru'uya ta Yohanna 10:6
Ru'uya ta Yohanna 11:15
Ru'uya ta Yohanna 14:11
Ru'uya ta Yohanna 15:7
Ru'uya ta Yohanna 19:3
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 22:5

aiōn

Mattiyu 12:32
Mattiyu 13:22
Mattiyu 13:39
Mattiyu 13:40
Mattiyu 13:49
Mattiyu 21:19
Mattiyu 24:3
Mattiyu 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohanna 4:14
Yohanna 6:51
Yohanna 6:58
Yohanna 8:35
Yohanna 8:51
Yohanna 8:52
Yohanna 9:32
Yohanna 10:28
Yohanna 11:26
Yohanna 12:34
Yohanna 13:8
Yohanna 14:16

aiōnios

Mattiyu 18:8
Mattiyu 19:16
Mattiyu 19:29
Mattiyu 25:41
Mattiyu 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohanna 3:15
Yohanna 3:16
Yohanna 3:36
Yohanna 4:14
Yohanna 4:36
Yohanna 5:24
Yohanna 5:39
Yohanna 6:27
Yohanna 6:40
Yohanna 6:47
Yohanna 6:54
Yohanna 6:68

Yohanna 10:28
Yohanna 12:25
Yohanna 12:50
Yohanna 17:2
Yohanna 17:3
Ayyukan Manzanni 13:46
Ayyukan Manzanni 13:48
Romawa 2:7
Romawa 5:21
Romawa 6:22
Romawa 6:23
Romawa 16:25
Romawa 16:26
2 Korintiyawa 4:17
2 Korintiyawa 4:18
2 Korintiyawa 5:1
Galatiyawa 6:8
2 Tessalonikawa 1:9
2 Tessalonikawa 2:16
1 Timoti 1:16
1 Timoti 6:12
1 Timoti 6:16
2 Timoti 1:9
2 Timoti 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filemon 1:15
Ibraniyawa 5:9
Ibraniyawa 6:2
Ibraniyawa 9:12
Ibraniyawa 9:14
Ibraniyawa 9:15
Ibraniyawa 13:20
1 Bitrus 5:10
2 Bitrus 1:11
1 Yohanna 1:2
1 Yohanna 2:25
1 Yohanna 3:15
1 Yohanna 5:11
1 Yohanna 5:13
1 Yohanna 5:20
Yahuda 1:7
Yahuda 1:21
Ru'uya ta Yohanna 14:6

eleēsē

Romawa 11:32

Geenna

Mattiyu 5:22
Mattiyu 5:29
Mattiyu 5:30
Mattiyu 10:28
Mattiyu 18:9
Mattiyu 23:15
Mattiyu 23:33
Markus 9:43

Markus 9:45
Markus 9:47
Luka 12:5
Ya'kub 3:6
Hadēs
Mattiyu 11:23
Mattiyu 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Ayyukan Manzanni 2:27
Ayyukan Manzanni 2:31
1 Korintiyawa 15:55
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 6:8
Ru'uya ta Yohanna 20:13
Ru'uya ta Yohanna 20:14

Limnē Pyr

Ru'uya ta Yohanna 19:20
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 20:14
Ru'uya ta Yohanna 20:15
Ru'uya ta Yohanna 21:8

Sheol

Farawa 37:35
Farawa 42:38
Farawa 44:29
Farawa 44:31
Kidaya 16:30
Kidaya 16:33
Maimaitawar Shari'a 32:22
1 Sama'ilā 2:6
2 Sama'ilā 22:6
1 Sarakuna 2:6
1 Sarakuna 2:9
Ayuba 7:9
Ayuba 11:8
Ayuba 14:13
Ayuba 17:13
Ayuba 17:16
Ayuba 21:13
Ayuba 24:19
Ayuba 26:6

Zabura 6:5
Zabura 9:17
Zabura 16:10
Zabura 18:5
Zabura 30:3
Zabura 31:17
Zabura 49:14
Zabura 49:15
Zabura 55:15
Zabura 86:13
Zabura 88:3
Zabura 89:48

Zabura 116:3
Zabura 139:8
Zabura 141:7
Karin Magana 1:12
Karin Magana 5:5
Karin Magana 7:27
Karin Magana 9:18
Karin Magana 15:11
Karin Magana 15:24
Karin Magana 23:14
Karin Magana 27:20
Karin Magana 30:16
Mai Hadishi 9:10
Wa'kar Wa'foki 8:6
Ishaya 5:14
Ishaya 7:11
Ishaya 14:9
Ishaya 14:11
Ishaya 14:15
Ishaya 28:15
Ishaya 28:18
Ishaya 38:10
Ishaya 38:18
Ishaya 57:9

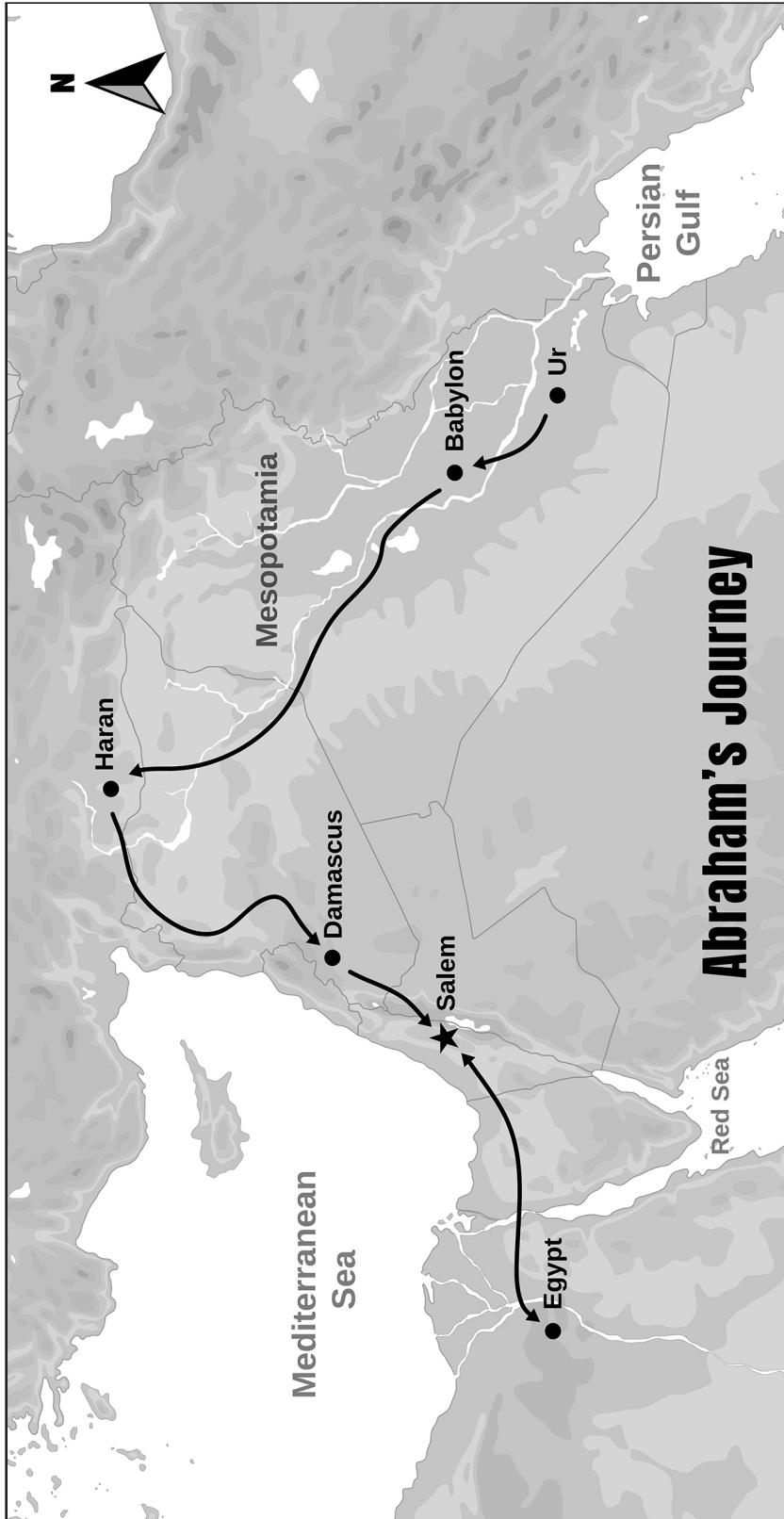
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosiya 13:14
Amos 9:2
Yunana 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Bitrus 2:4

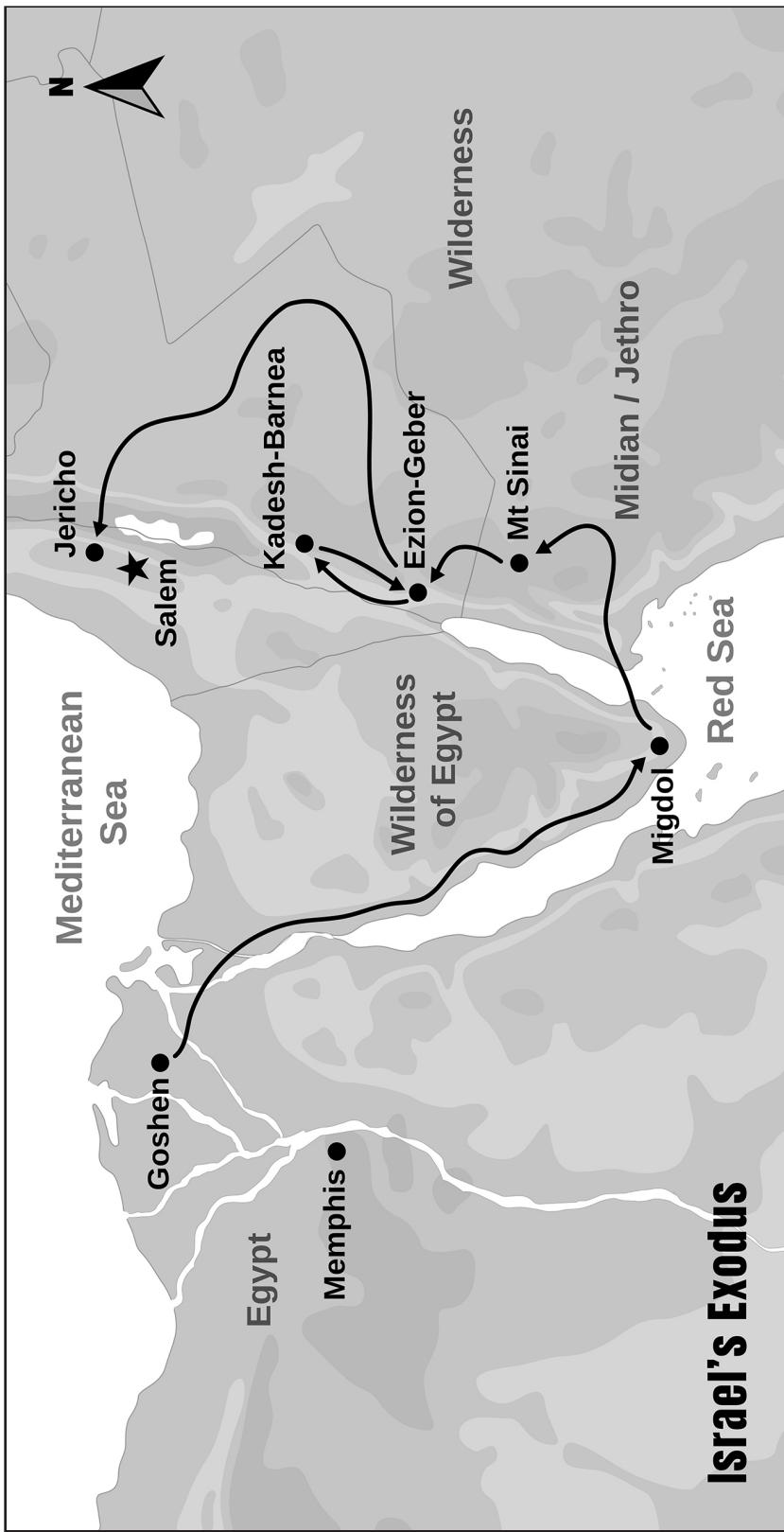
Questioned

None yet noted

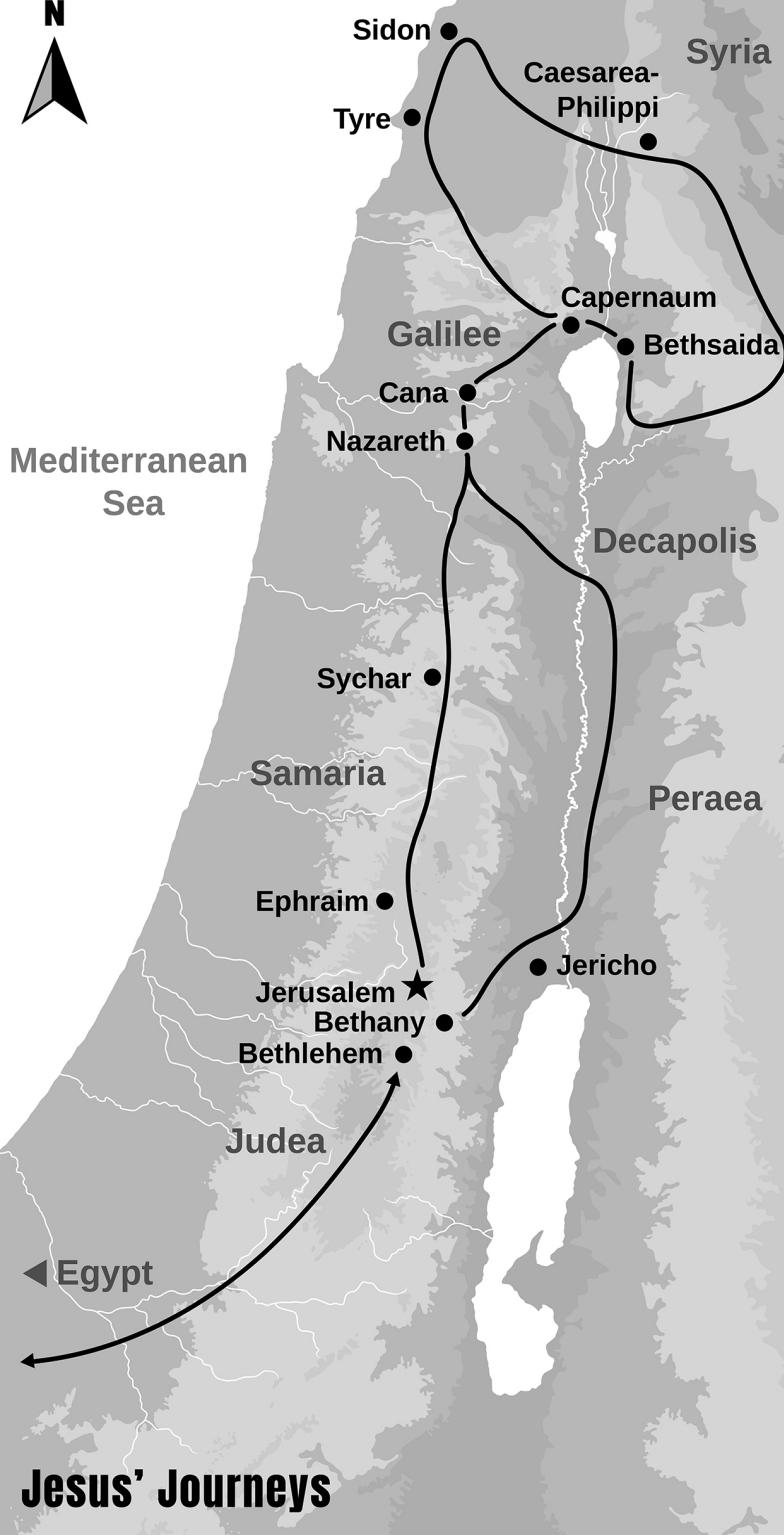

Abraham's Journey

Ta dailin bangaskiya ne Ibrahim, salan da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin da zai karba a matsayin gado.
Ya kwa fita bai ma san inda za shi ba. - Ibraniyawa 11:8

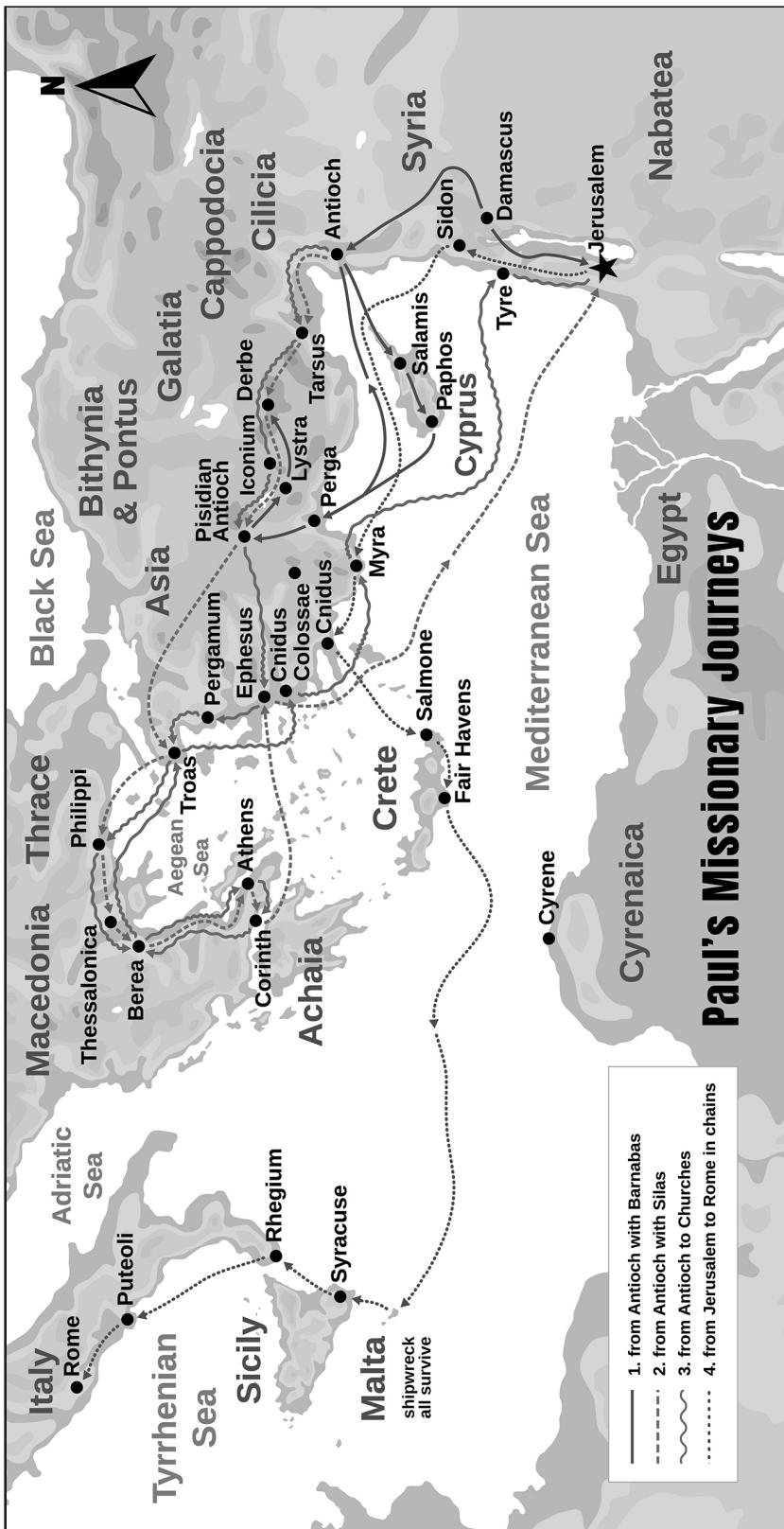

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Saboda haka ne Dana mutum ya zo ba domin a bauta masu ba, sai dai domin shi yaya bautar, ya kuma ba da ransa fansa saboda da mutane da yawa. - Markus 10:45

Paul's Missionary Journeys

Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma kebabbe domin bisharar Allah. - Romawa 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Hausa at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Sai kije ku almajirantar da dukar al'ummai. Kana yi masu baftisna cikin sunan Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki. - Mattiyu 28:19

